Důvodová zpráva

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Daňová soustava v České republice se skládá z daní (v užším slova smyslu), které jsou upraveny následujícími zákony:

Daně:

- Přímé daně:
  - Důchodové daně (upraveny zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů)
    - Daň z příjmů fyzických osob
    - Daň z příjmů právnických osob
  - Majetkové daně:
    - Daň z nemovitostí (upravena zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)
      - Daň z pozemků
      - Daň ze staveb
    - Silniční daň (upravena zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)
    - Převodní daně (upraveny zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)
      - Daň dědická
      - Daň darovací
      - Daň z převodu nemovitostí
- Nepřímé daně:
  - Všeobecné nepřímé daně
    - Daň z přidané hodnoty (upravena zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů)
  - Výběrové nepřímé daně
    - Spotřební daně (upraveny zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů)
    - Energetické daně (upraveny zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů)

Parlament České republiky schválil komplexní změnu soukromého práva, tzv. rekodifikaci soukromého práva. Tato rekodifikace se skládá z několika zákonů, které nabyly platnosti dne 22. března 2012, a to

- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) a
- zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém.

Tato rekodifikace přinese s účinností k 1. lednu 2014 rozsáhlé změny v oblasti soukromého práva. Dojde ke zrušení desítek zákonů a jejich nahrazení těmito novými zákony.

V reakci na přijetí zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a zákona č. 90/2012 Sb., zákona o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), byla Ministerstvem spravedlnosti ve spolupráci s jinými resorty připravena řada novel právních předpisů integrovaných do zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva. Dále byly Ministerstvem spravedlnosti předloženy návrhy zcela nových právních předpisů (např. zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, zákon o zvláštních řízeních soudních, katastrální zákon, zákon o statusu veřejné prospěšnosti).

V oblasti daňového práva (v širším slova smyslu) došlo k rozsáhlým změnám dosavadní právní úpravy zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů. Tento zákon realizuje projekt jednoho inkasního místa a harmonizace základů daní z příjmů a veřejných pojistných. Účinnost tohoto zákona je stanovena na 1. ledna 2015.

Současná právní úprava nemá dopad ve vztahu k zákazu diskriminace.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Navrhovaná právní úprava má za cíl s účinností od 1. ledna 2014 přizpůsobit daňové zákony rekodifikaci soukromého práva a provést další potřebné změny, z nichž nejvýznamnější je realizace I. fáze jednoho inkasního místa; plné spuštění jednoho inkasního místa (II. fáze) se předpokládá s účinností od 1. ledna 2015.

2.1 Přizpůsobení daňových zákonů rekodifikaci soukromého práva

Od 1. ledna 2014 je nutné přizpůsobit daňové zákony již platné rekodifikaci soukromého práva. Primárně je přizpůsobení ostatních zákonů v právním řádu České republiky realizováno pomocí zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva, připraveného Ministerstvem spravedlnosti. Do tohoto zákona změny daňových zákonů nebyly z důvodu kvantitativního i tematického začleněny a jsou předkládány samostatně.

Přijetí rekodifikace soukromého práva vyvolalo nutnost přistoupit ke změnám v daňových zákonech, které mají povahu terminologických a věcných změn, přičemž často je konkrétní změna povahy terminologické i věcné současně (například daňový režim pachtu, výprosy či závdavku).

2.1.1 Terminologické změny

Daňové předpisy jsou součástí veřejného práva, ve kterém platí ústavní zásada ukládání povinností pouze na základě zákona (čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních

práv a svobod, více v části 4 Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem). V daňovém právu je tento přístup akcentován zásadou v pochybnostech ve prospěch daňového subjektu (neboli „*in dubio pro libertate*“ či „*in dubio mitius*“), jak v mnohých svých rozhodnutích dovodit Nejvyšší správní soud. Například v rozhodnutí ze dne 14. července 2005, sp. zn. 2 Afs 24/2005 Nejvyšší správní soud zmiňuje, že *„v případě, že daňový zákon z důvodu své nejasnosti, nesrozumitelnosti či nepřesnosti nebo mezery v zákoně umožňuje vícero rovnocenně přesvědčivých výkladů, je nutno použít takový z nich, který je vůči daňovému subjektu mírnější (neboť je věcí státu, aby formuloval své daňové zákony natolik jednoznačně, srozumitelně, přesně a úplně, aby minimalizoval výkladové nejasnosti; v opačném případě by se jednalo o nepřípustnou libovůli zákonodárce)“*. Hrozícím následkem setrvání na zastaralé terminologii soukromého práva je vznik výkladových nejasností, jaký daňový režim použít. Z důvodu uplatňování zásady v pochybnostech ve prospěch daňového subjektu vždy převáží výklad ve prospěch daňového subjektu, tj. v neprospěch veřejného rozpočtu. Takový postup by mohl mít výrazné negativní dopady do inkasa jednotlivých daní. S cílem zabránit výkladovým nejasnostem a nežádoucím dopadům na výběr daní, přistoupil navrhovatel k důsledné obměně soukromoprávní terminologie v daňových zákonech. Dále je nutné poznamenat, že nahrazení starých pojmů novými automaticky neznamená změnu jejich obsahu, resp. nutnost přehodnocení výkladu daných pojmů.

S ohledem na to, že oblast daní, a to zejména daní nepřímých, je do značné míry regulována právem Evropské Unie, je nadále nutné nové pojmy vykládat eurokonformně, aby nedošlo v důsledku změny terminologie k rozporu s unijním právem. Čistě terminologické změny, které si kladou za cíl zajistit vnitřní terminologickou jednotu a bezrozpornost tuzemského právního řádu bez toho, aby věcně posouvaly význam či obsah daného institutu, by z povahy věci neměly způsobovat rozpor s právem Evropské Unie. Při výkladu jednotlivých pojmů, které mají svůj význam v evropském právu, je tak vždy nutné obsah daného pojmu v soukromém právu korigovat výkladem tohoto pojmu z hlediska evropského práva tak, aby daný výklad byl eurokonformní. Jako příklad lze uvést, že při výkladu pojmu nájem či pacht je třeba vycházet z judikátu Soudního dvoru Evropské unie ve věci Leichenich a Sinlair Colis, při výkladu pojmu obchodní závod z judikátu Soudního dvoru Evropské unie Zita Modes a Schriever a při výkladu pojmu stavba z čl. 12 odst. 2 směrnice 2006/212/ES.

2.1.2 Věcné změny

Vedle změn terminologického charakteru je pod praporem rekodifikace soukromého práva do právního řádu zavedena i řada věcných změn. Též na tyto změny je nutné v daňových zákonech reagovat. Jejich nereflektování by vyvolalo negativní následky v podobě vytvoření širokého prostoru pro daňovou optimalizaci s výrazným negativním dopadem na inkaso veřejných rozpočtů, založení nerovnosti mezi daňovými subjekty či vytvoření řady mezer v daňových zákonech, které by nebylo možné překlenout výkladem.

Věcné změny lze členit na ty, které jsou přímo vyvolány rekodifikací soukromého práva, a změny, ke kterým bylo přistoupeno s ohledem na to, že v důsledku rekodifikace soukromého práva se daný institut významným způsobem mění, čehož je vhodné využít k celkové revizi daného institutu a jeho další věcné úpravě.

Věcné změny, které jsou přímo vyvolané rekodifikací soukromého práva, jsou vyvolány zejména těmito instituty:

- **svěřenský fond** – nový právní institut, který je entitou bez právní subjektivity, vyžadující změnu prakticky všech daňových zákonů,

- **nové vymezení pojmu nemovitá věc** (např. stavba se stává součástí pozemku, zavedení institutu práva stavby, nové pojetí jednotek atd.) – na tuto změnu je nutné reagovat v zákonech upravujících majetkové daně, daně z příjmů i daň z přidané hodnoty; následkem nereagování by bylo zásadní zúžení předmětu daně z nemovitostí (např. nebyly by zdaněny stavby, které by byly součástí pozemku, a stavby, které jsou součástí práva stavby, bez výslovné úpravy by jednotka nebyla předmětem daně z nemovitostí) či umožnění odpisování pozemků, což by významně snížilo základ daní z příjmů,
- **věc v právním smyslu** – současné vymezení věci se mění; aby byl zachován rozsah zdanění, je potřeba úprava v jednotlivých daňových zákonech,
- **vzájemné darování** – nereagování na tento institut by podstatným způsobem zúžilo rozsah předmětu daně z převodu nemovitostí; v dalších daňových zákonech (zejména v zákoně o daních z příjmů) by se tento nový institut ocitl zcela bez nastaveného daňového režimu,
- **kmenový list u společnosti s ručením omezeným** – podíl ve společnosti s ručením omezeným může být nově vyjádřen cenným papírem, na což je třeba v daňových zákonech reagovat,
- **absence definice domácnosti** – soukromé právo nově nedefinuje institut společné domácnosti, důsledkem nereflektování této skutečnosti je rozšíření okruhu subjektů oprávněných uplatnit si nezdanitelné části základu daně a slevy na dani z příjmů fyzických osob,
- **zrušení rozlišení běžného a vkladového účtu** – současné daňové právo dává těmto smluvním typům odlišný právní režim (zejména zákon o daních z příjmů),
- **zaknihované cenné papíry** – s ohledem na nové rozlišování mezi cennými papíry a zaknihovanými cennými papíry by beze změny daňových zákonů došlo k zúžení stávajícího pojmu cenný papír použitého v daňových zákonech, tj. na zaknihovaný cenný papír by nebylo možné použít daňový režim cenných papírů,
- **odkaz a dědická smlouva** – v daňovém právu je potřeba zohlednit existenci nových institutů dědického práva, jinak by na ně nedůvodně dopadl obecný daňový režim (například zdanění příjmu z pozůstalosti i mezi osobami v I. a II. skupině),
- **statutární orgán je zákonným zástupcem** – nereagování na tuto změnu v procesních daňových předpisech by znamenalo, že veškeré písemnosti určené právnických osobám by byly doručovány statutárním orgánům,
- **status veřejné prospěšnosti** – součástí rekodifikačních změn je i návrh nového zákona o statusu veřejné prospěšnosti, na který musí nutně navazovat změny v daňových zákonech,
- **další nové instituty** – výměnek, společenství jmění (situace při dědění, rozvodu apod.), rodinný závod (otázky vzniku a zániku rodinného závodu, rozdělování zisků rodinného závodu apod.), podnikatelský pronájem věcí movitých, apod.

Mezi **věcné změny, které jsou nepřímo vyvolané rekodifikací** soukromého práva, patří zejména:

- **integrace daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů** – daň z převodu nemovitostí bude nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí, která bude upravena v samostatném novém zákoně o dani z nabytí nemovitých věcí. Tento zákon přináší

zásadní změnu v osobě poplatníka této daně, jímž má být zásadně nabyvatel vlastnického práva k nemovité věci. Daň dědická a daň darovací jsou na základě Programového prohlášení Vlády České republiky ze dne 4. srpna 2010 inkorporovány do zákona č. 586/1992, o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, čímž dochází k zavedení režimu daní z příjmů také pro tyto převodní daně. Veškeré příjmy fyzických a právnických osob z nabytí dědictví nebo odkazu je navrhováno osvobodit od daně z příjmů. Podle údajů daňové správy je z důvodu osvobození osob blízkých výnos daně dědické velmi nízký a jeho výběr neekonomický. Dochází tak ke zrušení zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

- **změna koncepce přechodu daňové povinnosti** – oproti stávající úpravě je navrhována změna okamžiku přechodu daňové povinnosti na dědice. Ta bude přecházet dnem rozhodnutí soudu o dědictví, nikoli tedy smrtí zůstavitele. Změna koncepce je rekodifikací soukromého práva vyvolána pouze nepřímo, neboť i bez změny koncepce by došlo k výraznému zásahu do tohoto institutu. Hlavním důvodem pro změnu koncepce je stávající neutěšený stav, který je dlouhodobě kritizován ze strany odborné veřejnosti i správců daně.

2.1.3 Přehled dotčených zákonů

Navrhovaná právní úprava v souvislosti s výše uvedeným novelizuje zejména následující daňové a navazující zákony:

- Zákon o daních z příjmů
- Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů
- Zákon o pojistném na důchodové spoření
- Zákon o dani silniční
- Zákon o dani z nemovitostí
- Zákon o dani z přidané hodnoty
- Zákon o spotřebních daních
- Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů (v částech týkajících se energetických daní)
- Daňový řád
- Zákon o účetnictví
- Zákon o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů

V případě **zákona o daních z příjmů** byla zvažována varianta zpracování nového zákona jako alternativa k novelizaci stávajícího. Především vzhledem k velkému množství nutných změn a s tím související časové náročnosti přípravy byla po zohlednění názorů správce daně (Generálního finančního ředitelství) a odborné veřejnosti (Komory daňových poradců) zvolena varianta novelizace stávajícího zákona. Připomínky odborné veřejnosti směřovaly zejména ke krátké legisvakanční době, která by mohla vést k právní nejistotě dotčených subjektů, pokud by nový zákon vstoupil v účinnost dne 1. ledna 2014.

Vzhledem k potřebě vzájemně sladit změny **zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví**, ve znění pozdějších předpisů, s novelou zákona o daních z příjmů je součástí navrhované úpravy také novela zákona o účetnictví, která měla být původně součástí návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva.

2.2 Další změny daňových zákonů

Vzhledem k tomu, že zásahy vyvolané rekodifikací soukromého práva mají dopad do všech daňových zákonů, které jsou v důsledku toho významným způsobem měněny, jeví se jako koncepční, aby případné další zásahy do těchto zákonů, které byly plánovány ke stejnému datu účinnosti, tedy k 1. lednu 2014, byly v maximální míře soustředěny do jednoho návrhu zákona. Důsledky paralelní novelizace téhož zákona se stejnou účinností totiž přináší řadu rizik, neboť zpravidla nelze dopředu predikovat, jak bude probíhat paralelní schvalovací proces a která z předloh bude schválena (či zamítnuta) dříve. Netřeba zdůrazňovat jaké negativní dopady může mít případný nesoulad, který tímto v rámci schvalovacího procesu může vzniknout. Skutečnost, že je jeden a ten samý zákon současně „otvírán“ několika novelami, není vhodná ani z hlediska adresátů právní normy, kteří jsou s ohledem na často krátké legisvakanční lhůty nuceni se s navrhovanou úpravou seznamovat ještě před jejím přijetím, resp. vyhlášením ve Sbírce zákonů.

K zařazení dalších změn, které nebyly vyvolány rekodifikací soukromého práva, do návrhu předkládaného zákona bylo přistupováno citlivě s vědomím toho, že samotné rekodifikační změny představují samy o sobě zásadní zásah do daňového prostředí. V návrhu zákona tak byly na základě diskuse s odbornou veřejností i připomínkovými místy ponechány pouze zásadní změny, které je potřebné přijmout s účinností k 1. lednu 2014. Předkladatel se při tom snažil dodržet požadavek, aby do návrhu zákona nebyly inkorporovány změny, které lze všeobecně považovat za zvyšující daňovou zátěž v rovině platební i administrativní.

Specifickou kategorii změn představují změny, které lze označit jako realizaci **I. fáze jednoho inkasního místa**. Projekt jednoho inkasního místa je dlouhodobě avizovanou změnou, jejíž legislativní zakotvení započalo přijetím zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů. Účinnost tohoto zákona byla v rámci schvalovacího procesu odložena na rok 2015. S ohledem na nutnost příprav ze strany veřejnosti i správců daně se v současné době jeví nejvhodnější, aby spuštění jednoho inkasního místa proběhlo postupně ve dvou fázích. Změny zařazené do I. fáze by neměly představovat zásadní změnu, ale spíše přípravu, která by měla přispět k posílení vědomí všech dotčených subjektů, že s účinností 1. ledna 2015 dojde k plné realizaci tohoto projektu. Za tím účelem Ministerstvo financí dokončuje návrh zákona o veřejných pojistných a správě daně z příjmů fyzických osob a návrh navazujícího doprovodného zákona, který by měl být do schvalovacího procesu předložen s dostatečným předstihem tak, aby byla garantována dostatečná legisvakanční lhůta.

Mezi nejvýznamnější změnu, kterou přináší I. fáze jednoho inkasního místa patří vytvoření podmínek pro spuštění společného portálu Finanční správy České republiky, orgánů sociálního zabezpečení a zdravotních pojišťoven, který by umožnil široké veřejnosti, tj. všem, kdo si zřídí datovou schránku (což je bezplatné), pomocí interaktivního společného elektronického formuláře zajišťujícího prevenci před formálními chybami učinit najednou podání vůči všem těmto orgánům.

Jeví se jako žádoucí, aby v návrhu zákona byla obsažena **úprava reagující na změny, ke kterým v nedávné době došlo či v současnosti dochází** (změny schvalované Parlamentem). Příkladem je novela občanského soudního řádu, která nabyla účinnosti k 1. lednu 2013 a která zásadním způsobem zasáhla do konceptu vymáhání veřejnoprávních pohledávek ze strany orgánů veřejné moci. Dalším příkladem je návrh zákona o investičních společnostech a investičních fondech, který je v současné době projednáván Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR jako sněmovní tisk č. 896. Tento návrh zásadním způsobem ovlivní právní úpravu v zákoně o daních z příjmů, která tomu musí být uzpůsobena.

Součástí návrhu zákona jsou i **legislativně technické úpravy** či stylistické a systematické změny, ke kterým je přistupováno právě s ohledem na rozsah materie a skutečnost, že daná ustanovení jsou zásadním způsobem dotčena a je tak možné využít možnosti ke korekcím a zpřesněním legislativního textu.

Specifickým případem zákona, který je při přijetí nové právní úpravy nutné brát v potaz, je již zmiňovaný **zákon č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů**, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon, který je fakticky souborem novel daňových a jiných zákonů, je specifický tím, že je platnou součástí právního řádu, avšak je dosud neúčinný. Pokud bude v důsledku úprav vyvolaných rekodifikací soukromého práva s dřívější účinností zasaženo do ustanovení, která jsou zmíněným zákonem měněna, dojde k nežádoucímu efektu, kdy se určité pasáže zákona č. 458/2011 Sb. stanou obsolentní (novelizují text, který se mezitím změní, a tudíž dané novelizační body nebude možné v den účinnosti 1. ledna 2015 použít). Za tím účelem je nutné provést úpravy, které by tomu předešly. Legislativně nejjednodušší formou je předsunout účinnost změn na stejné datum účinnosti, ale to se nejeví jako vhodné řešení s ohledem na povahu některých změn a výše popsaný záměr zdržet se pro rok 2014 zásahů, které by mohly být považovány ze strany daňové veřejnosti za spíše negativní. Bylo proto přistoupeno k citlivé selekci těchto změn tak, aby byla zohledněna všechna výše popsaná rizika s tím, že některé změny byly korigovány (např. zrušení zaměstnaneckého zvýhodnění). Jde zejména o tyto změny:

- osvobození dividend a veškerých podílů na zisku pro fyzické i právnické osoby vyplácené mezi tuzemskými poplatníky a poplatníky EU, Švýcarska, Norska a Islandu,
- prodloužení lhůty pro osvobození příjmů fyzických osob z prodeje cenných papírů z šesti měsíců na 3 roky; zavedení ročního limitu 100 000 Kč pro osvobození příjmů z prodeje cenných papírů, které nejsou součástí obchodního majetku,
- zvýšení maximálního limitu pro odpočet darů na veřejně prospěšné účely u fyzických osob na 15 %, u právnických osob sjednocení limitu na 10 %,
- omezení možnosti uplatnění daňových úlev pouze pro fyzické osoby - nerezidenty s výjimkou rezidentů EU, Norska a Islandu,
- zavedení možnosti u daňového rezidenta vypořádat svou roční daňovou povinnost podáním daňového přiznání i v případě příjmu ze závislé činnosti zdaněného zvláštní sazbou daně,
- sazba daně u vybraných investičních fondů ve výši 5% a navazující zdanění výplat ze systému kolektivního investování včetně podílů na zisku; v návaznosti na nový zákon o investičních společnostech a investičních fondech změna terminologie a zpřesnění daňového režimu,
- zvýšená podpora výzkumu a vývoje rozšířením o odpočet od základu daně také v případě pořízení výsledků výzkumu a vývoje od výzkumných organizací a meziročního přírůstku,
- zjednodušení tvorby opravných položek k pohledávkám,
- v rámci podpory exportu rozšíření možnosti zahrnování hodnoty nesplacených pohledávek do daňových nákladů, a to do výše přijatého pojistného plnění,
- zvýšení hranice osvobození u příjmů z příležitostných činností nebo z příležitostného pronájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby, která

není provozována podnikatelem (samostatně hospodařícím rolníkem) z 20 000 Kč na 30 000 Kč,

- úprava způsobu zdanění příjmů ze závislé činnosti tak, aby samostatným základem daně pro daň vybíranou srážkou zvláštní sazbou byly příjmy, které nepodléhají veřejným pojistným, tzn. příjmy z dohody o provedení práce podle zákoníku práce a současně se z téhož důvodu zvyšuje hranice měsíčního příjmu z 5 000 Kč na 10 000 Kč,
- možnost platit vybrané daně inkasem či prostřednictvím SIPO (např. daň z nemovitých věcí, zálohy na dani z příjmů),
- zrušení zaměstnaneckého zvýhodnění zavedeného zákonem č. 458/2011 Sb.,
- zavedení osvobození příjmů žáků a studentů z praktického výcviku.

2.3 Vysvětlení systematiky navrženého zákona

K vysvětlení toho, jaký klíč byl zvolen k řazení novel jednotlivých zákonů, si lze pomoci samotným názvem navrhované právní úpravy - o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů. Jak napovídá první část názvu zákona, hlavním cílem navrhované právní úpravy je přizpůsobit daňové zákony rekodifikaci soukromého práva. Proto prvních devatenáct částí navrhované právní úpravy obsahuje novely daňových zákonů a zákonů, které s daňovými zákony úzce souvisí. Řazení jednotlivých novel daňových zákonů má svou vnitřní logiku, která je patrná z následujícího schématu.

A. Hmotněprávní daňové zákony:

i. daňové zákony v užším slova smyslu

→ přímé daně

- zákon o daních z příjmů (část první)
- zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů (část druhá)
- zákon o dani z nemovitostí (část třetí)
- zákon o dani silniční (část čtvrtá)

→ nepřímé daně

- zákon o dani z přidané hodnoty (část pátá)
- zákon o spotřebních daních (část šestá)
- zákon o povinném značení lihu (část sedmá)
- zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů – energetické daně (část osmá)

ii. poplatkové zákony

- zákon o správních poplatcích (část devátá)

iii. zákony upravující peněžitá plnění obdobná daním a poplatkům (tzv. jiná obdobná peněžitá plnění)

- celní zákon (část desátá)
- zákon o pojistném na důchodové spoření (část jedenáctá)

B. Procesní daňové zákony:

- daňový řád (část dvanáctá)

- zákon o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek (část třináctá)
- zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní (část čtrnáctá)

C. Kompetenční daňové zákony:

- zákon o Finanční správě České republiky (část patnáctá)
- zákon o Celní správě České republiky (část šestnáctá)

D. Zákony úzce související s daňovými zákony:

- zákon o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů (část sedmnáctá)
- zákon o rozpočtovém určení daní (část osmnáctá)
- zákon o účetnictví (část devatenáctá)

Při rozdělení hmotněprávních daňových předpisů se vychází z širokého pojetí daně, které v sobě zahrnuje daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění (např. clo, pojistné). Pokud existuje zákon, který je nedílně spjat s konkrétní daní, je zařazen k ní (např. zákon o daních z příjmů a zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů nebo zákon o spotřebních daních a zákon o povinném značení lihu).

Vzhledem k druhému hlavnímu cíli navrhované právní úpravy, a to realizaci I. fáze jednoho inkasního místa, jsou hned za daňové zákony řazeny zákony z oblasti sociálního a zdravotního pojištění, jejichž úprava je nezbytná v souvislosti s realizací jednoho inkasního místa (obdobné řazení bylo použito již v zákoně č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů).

Od části dvacáté páté jsou novely jednotlivých zákonů řazeny podle pořadí, v jakém byly novelizované právní předpisy vyhlášeny ve Sbírce zákonů.

Výjimkou je zařazení částí, které mají navrhovanou odlišnou účinnost. Ty jsou řazeny (a to způsobem uvedeným výše) až na konci navrhované právní úpravy před zrušovacími ustanoveními a ustanovením o účinnosti.

Navrhovaná právní úprava nemá dopad ve vztahu k zákazu diskriminace.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Vzhledem k předpokládané účinnosti nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích ke dni 1. ledna 2014 je nezbytné k tomuto datu **reagovat na změny, které rekodifikace soukromého práva přináší**. Jde jak o změny terminologické, tak o zavedení některých nových, v českém právním řádu dosud neexistujících, institutů a změny v institutech stávajících (např. znovuzavedení zásady *superficies solo cedit*, zavedení institutu svěřenského fondu). Stejně tak je nezbytné reagovat na další změny právního řádu, které vyvolávají potřebu zásahu do daňových zákonů (např. úprava daňové exekuce navazující rozsáhlou na novelu občanského soudního řádu účinnou od 1. ledna 2013).

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem

Základní meze pro uplatňování právních předpisů stanoví Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod.

Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy slouží státní moc všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Podle čl. 2 odst. 2 Listiny lze státní moc uplatňovat

jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Povinnosti mohou být také ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod (čl. 4 odst. 1 Listiny). K tomu se v daňové oblasti uplatní ještě ustanovení čl. 11 odst. 5, které stanovuje, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona. Kromě toho je nutno dbát i mezí vyplývajících z ústavně zajištěné nedotknutelnosti vlastnictví.

Přezkumu ústavnosti zákonné úpravy daní, poplatků nebo jiných obdobných peněžitých plnění se Ústavní soud věnoval již mnohokrát, např. v nálezech sp. zn. Pl. ÚS 3/02, Pl. ÚS 12/03 či Pl. ÚS 7/03 (sv. 34, s. 184, č. 512/2004 Sb.). Z této judikatury vyplývá, že:

1. Z ústavního principu dělby moci (čl. 2 odst. 1 Ústavy), jakož i z ústavního vymezení zákonodárné moci (čl. 15 odst. 1 Ústavy), plyne pro zákonodárce široký prostor pro rozhodování o předmětu, míře a rozsahu daní, poplatků a peněžitých sankcí. Zákonodárce přitom nese za důsledky tohoto rozhodování politickou odpovědnost.
2. Ústavní přezkum daní, poplatků a peněžitých sankcí zahrnuje posouzení z pohledu dodržení kautel plynoucích z ústavního principu rovnosti, a to jak neakcesorické (čl. 1 Listiny), tj. plynoucí z požadavku vyloučení svévole při odlišování subjektů a práv, tak i akcesorické v rozsahu vymezeném v čl. 3 odst. 1 Listiny. K principu rovnosti Ústavní soud ve své konstantní judikatuře uvádí, že se nejedná o kategorii absolutní, nýbrž relativní (srov. Pl. ÚS 22/92).
3. Je-li předmětem posouzení ústavnost akcesorické nerovnosti vzhledem k vyloučení majetkové diskriminace, případně toliko posouzení skutečnosti nepředstavuje-li daň, poplatek nebo jiná peněžitá sankce případný zásah do práva vlastnického (čl. 11 Listiny), je takový přezkum omezen na případy, v nichž hranice veřejnoprávního povinného peněžitého plnění jednotlivce státu, vůči majetkovému substrátu jednotlivce, nabývá škrtícího (rdousícího) působení. Jinými slovy ke škrtícímu (rdousícímu) působení dochází, má-li posuzovaná daň, poplatek nebo peněžitá sankce ve svých důsledcích konfiskační dopady ve vztahu k majetkové podstatě jednotlivce.

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky a garantuje dodržování základních lidských práv a svobod. Zohledněny jsou rovněž výše uvedené nálezy Ústavního soudu.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii

Navrhovaná právní úprava je plně slučitelná s právem Evropské unie a ustanovení navrhované právní úpravy nezakládají rozpor s primárním právem Evropské unie ve světle ustálené judikatury Soudního dvora Evropské unie.

S poukazem na sekundární právo Evropské unie lze konstatovat, že také v tomto ohledu předkládaná právní úprava respektuje závazky, které pro Českou republiku v této oblasti z členství v Evropské unii vyplývají.

V daňové oblasti je nutné zdůraznit, že třebaže legislativa přímých daní zůstává v pravomoci členských států a obecně nepodléhá na úrovni Evropské unie celkové harmonizaci, čl. 115 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen "SFEU") stanovuje, že "Rada na návrh Komise [...] přijímá směrnice o sbližování právních a správních předpisů členských států, které mají přímý vliv na vytváření nebo fungování vnitřního trhu." Vzhledem k absenci jiných ustanovení SFEU, která by Evropské unii svěřovala pravomoc v oblasti legislativy zdanění

příjmů, je zde pravomoc Rady přijímat směrnice podle čl. 115 SFEU dána pouze v rozsahu, v jakém je nezbytné odstranit překážky při vytváření nebo zajištění fungování vnitřního trhu.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s relevantním sekundárním právem Evropské unie v oblasti přímých daní:

- Směrnice Rady 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států, kterou bylo nutné do právního řádu České republiky transponovat do 18. ledna 2012;
- Směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států a při přemístění sídla evropské společnosti nebo evropské družstevní společnosti mezi členskými státy (kodifikované znění). Pro provedení této směrnice nebyla stanovena transpoziční lhůta;
- Směrnice Rady 2003/48/ES ze dne 3. června 2003 o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb. Tuto směrnici bylo nutné transponovat do právního řádu České republiky do 1. ledna 2004;
- Směrnice Rady 2003/49/ES ze dne 3. června 2003 o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států. Tuto směrnici bylo nutné transponovat do právního řádu České republiky do 1. ledna 2004.

Kromě článku 115 SFEU jako základu pro harmonizaci v oblasti přímých daní jsou členské státy povinny při výkonu svých pravomocí respektovat principy dané SFEU (zejména články 19 SFEU, 45 SFEU, 49 SFEU, 56 SFEU, 63 SFEU) a dbát na to, aby nedocházelo k neodůvodněné diskriminaci na základě státní příslušnosti nebo neodůvodněnému omezování volného pohybu osob, služeb a kapitálu nebo svobody usazování, jak bylo opakovaně potvrzeno Soudním dvorem EU. Navrhovanou právní úpravou budou tyto principy plně respektovány.

V oblasti daně z přidané hodnoty je navrhovaná právní úprava plně slučitelná s právními akty Evropské unie, a to především se směrnicí Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.

Navrhovaná právní úprava je v souladu i s relevantním sekundárním právem Evropské unie v oblasti spotřebních daní, které tvoří zejména tyto směrnice:

- Směrnice Rady 92/83/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů;
- Směrnice Rady 92/84/EHS ze dne 19. října 1992 o sbližování sazeb spotřební daně z alkoholu a alkoholických nápojů;
- Směrnice Rady 95/60/ES ze dne 27. listopadu 1995 o daňovém značení plynových olejů a petroleje;
- Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny;
- Směrnice Rady 2004/74/ES ze dne 29. dubna 2004, kterou se mění směrnice 2003/96/ES, pokud jde o možnost některých členských států uplatňovat u energetických produktů a elektřiny dočasné osvobození od daně nebo sníženou úroveň zdanění;
- Směrnice Rady 2004/75/ES ze dne 29. dubna 2004, kterou se mění směrnice 2003/96/ES, pokud jde o možnost Kypru uplatňovat u energetických produktů a elektřiny dočasné osvobození od daně nebo sníženou úroveň zdanění;

- Směrnice Rady 2008/118/ES ze dne 16. prosince 2008 o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS;
- Směrnice Rady 2011/64/EU ze dne 21. června 2011 o struktuře a sazbách spotřební daně z tabákových výrobků (kodifikované znění).

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Mezinárodní smlouvy mají z hlediska hierarchie právních předpisů aplikační přednost před zákony a právními předpisy nižší právní síly. Vztah mezinárodních smluv vůči vnitrostátním právním předpisům je vymezen v článku 10 Ústavy České republiky, kde je princip aplikační přednosti mezinárodních smluv výslovně stanoven. Stanoví-li tedy mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva. Článek 10 Ústavy tak zaručuje, že při případném nesouladu vnitrostátního práva s mezinárodní smlouvou musí být respektována právě mezinárodní smlouva.

V daňové oblasti je vliv mezinárodních smluv nejpatrnější u omezení suverenity při ukládání a vymáhání daňových povinností, která je založena na bázi dvoustranných smluv. Ty jsou uzavírány jednak v oblasti daní z příjmů a z majetku, v menším rozsahu též v oblasti daně dědické a darovací. V kontextu mezinárodního práva jsou pro oblast daní významná především doporučení OECD. Česká republika má v současné době uzavřených více než 80 bilaterálních smluv o zamezení dvojího zdanění v oblasti daní z příjmů a z majetku. Při jejich uzavírání byla využita zejména modelová smlouva OECD (Model Tax Convention on Income and Capital) určená pro smluvní vztahy mezi státy srovnatelné hospodářské úrovně a modelová smlouva OSN (United Nations Model Double Taxation Convention between Developed and Developing Countries) obsahující prvky zdůrazňující ochranu daňových příjmů smluvní strany, která má nesrovnatelně nižší ekonomickou výkonnost. Vzhledem k aplikační přednosti mezinárodních smluv je nutné vždy přednostně použít smlouvu o zamezení dvojího zdanění před vnitrostátní úpravou, a to v těch případech, na které se tyto mezinárodní smlouvy vztahují. Navrhovaná právní úprava je s tímto principem plně v souladu.

Vedle smluv o zamezení dvojího zdanění existují také další mezinárodní ujednání, která mají vliv na daňový režim některých příjmů. Jde např. o Vídeňskou úmluvu o diplomatických stycích (č. 157/1964 Sb.) či o Vídeňskou úmluvu o konzulárních stycích (č. 32/1969 Sb.).

Pokud jde o aplikaci Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz sdělení č. 209/1992 Sb.) v oblasti daní a jiných povinných peněžitých plnění plynoucích do veřejných rozpočtů, lze poukázat na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Ferrazzini proti Itálii. Podle tohoto rozhodnutí daňové záležitosti dosud tvoří součást tvrdého jádra výsad veřejné moci, přičemž veřejný charakter vztahu mezi daňovým poplatníkem a daňovým úřadem nadále převládá. Z rozhodnutí dále vyplývá, že čl. 1 Protokolu č. 1, týkající se ochrany majetku, vyhrazuje státům právo přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní. Z uvedeného vyplývá, že aplikace Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v daňové oblasti je velmi omezená, resp. prakticky vyloučena.

Navrhovaná právní úprava tak bude zajišťovat plnění všech závazků, které se na upravovanou oblast vztahují a které vyplývají pro Českou republiku z mezinárodních smluv a dalších dokumentů. Lze tedy konstatovat, že navrhovaná právní úprava je plně v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

7. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ostatními právními předpisy stejné právní síly

Předkládaný návrh zákona mění mimo jiné ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. V legislativním procesu se momentálně nacházejí i další právní úpravy, které mění tento zákon. Zmínit lze návrh zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, jehož novelizační body zákona o daních z příjmů jsou v kolizi s předkládaným návrhem. Oba návrhy v několika případech novelizují tatáž ustanovení zákona o daních z příjmů se stejnou účinnosti (1. leden 2014). V návaznosti na tuto skutečnost byl zvolen takový přístup k oběma návrhům, že se předpokládá, že současné platné znění bude nejdříve novelováno prostřednictvím zákona o dětské skupině a až poté bude novelován zákon o daních z příjmů prostřednictvím návrhu zákona o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého a o změně některých zákonů. Z toho důvodu je nezbytné, aby změny prováděné návrhem zákona o dětské skupině nabyly platnosti dříve než změny prováděné zákonem o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů. V opačném případě by nemuselo dojít k novelizaci zákona o daních z příjmů chtěným způsobem.

Předkládaný návrh zákona rovněž staví na tom, že budou v okamžiku přijetí tohoto návrhu zákona již schváleny některé návrhy zákonů, které jsou nyní projednávány Parlamentem České republiky. Konkrétně se jedná o sněmovní tisk č. 676, který je vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Dále se jedná o sněmovní tisk č. 868, poslanecký návrh zákona, kterým se mění zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a o sněmovní tisk č. 897, vládní návrh zákona, o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o investičních společnostech a investičních fondech a s přijetím přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího vypořádání některých derivátů.

U všech výše uvedených sněmovních tisků se předpokládá, že se stanou součástí českého právního řádu dříve než předkládaný návrh zákona, a ten proto reaguje na změny těmito sněmovními tisky zamýšlené.

8. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy

S ohledem na skutečnost, že navrhovaná právní úprava obsahuje převážně změny vyvolané rekodifikací soukromého práva, nepředpokládá se dopad těchto změn na veřejné rozpočty.

V následující tabulce jsou uvedeny hospodářské a finanční dopady ustanovení, která jsou již součástí zákona č. 458/2011 Sb., a u nichž je navrhován posun účinnosti na 1. leden 2014 (I. fáze projektu jednoho inkasního místa).

Opatření	2014			
	VR	SR	MR	RZP
Daň z příjmů právnických osob	**-0,4**	**-0,4**	**0,0**	**0,0**
v tom: Snížení sazby z 5 % na 0 % u IF a PF*	0,0	0,0	0,0	0,0
Zdanění vyplacených dividend z IF a PF*	0,0	0,0	0,0	0,0
Zvýšení limitu pro odpočet darů na 10 %	-0,2	-0,2	0,0	0,0
Osvobození dividend	0,0	0,0	0,0	0,0
Odpočet na vědu a výzkum	-0,2	-0,2	0,0	0,0
Daň z příjmů fyzických osob	**2,2**	**1,2**	**1,0**	**0,0**
v tom: Osvobození dividend	0,0	0,0	0,0	0,0
Další opatření: zvýšení limitů, osvobození příjmů	-0,3	-0,2	-0,1	0,0
Omezení daňového zvýhodnění na dítě na rezidenty z EU, Norska a Islandu	2,5	1,4	1,1	0,0
Rozšíření limitu pro odpočet darů na 15 %	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkem	**1,8**	**0,8**	**1,0**	**0,0**

* u dividend kladný, ale zanedbatelný dopad; u investičních fondů lze předpokládat s ohledem na nastavení výhodnějšího daňového režimu v následujících letech negativní dopad na veřejné rozpočty

Návrh ruší i zaměstnanecký paušál. Ten však ještě nevstoupil v účinnost.

Vysvětlení zkratek:

VR - veřejné rozpočty
SR - státní rozpočet
PÚM - pojistné z úhrnu mezd
MR - místní rozpočty
IF - investiční fond
RZP - rozpočty zdravotních pojišťoven
PF - penzijní fond

V důsledku inkorporace daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů se s ohledem na současnou výši inkasa daně darovací očekává nárůst inkasa daně z příjmů na úrovni přibližně 0,1 mld. Kč (příjmy z nabytí dědictví a odkazu jsou od daně z příjmů osvobozeny).

Následující grafy znázorňují vývoj efektivních sazeb odvodového zatížení jednotlivých kategorií fyzických osob podle povahy jejich příjmů.

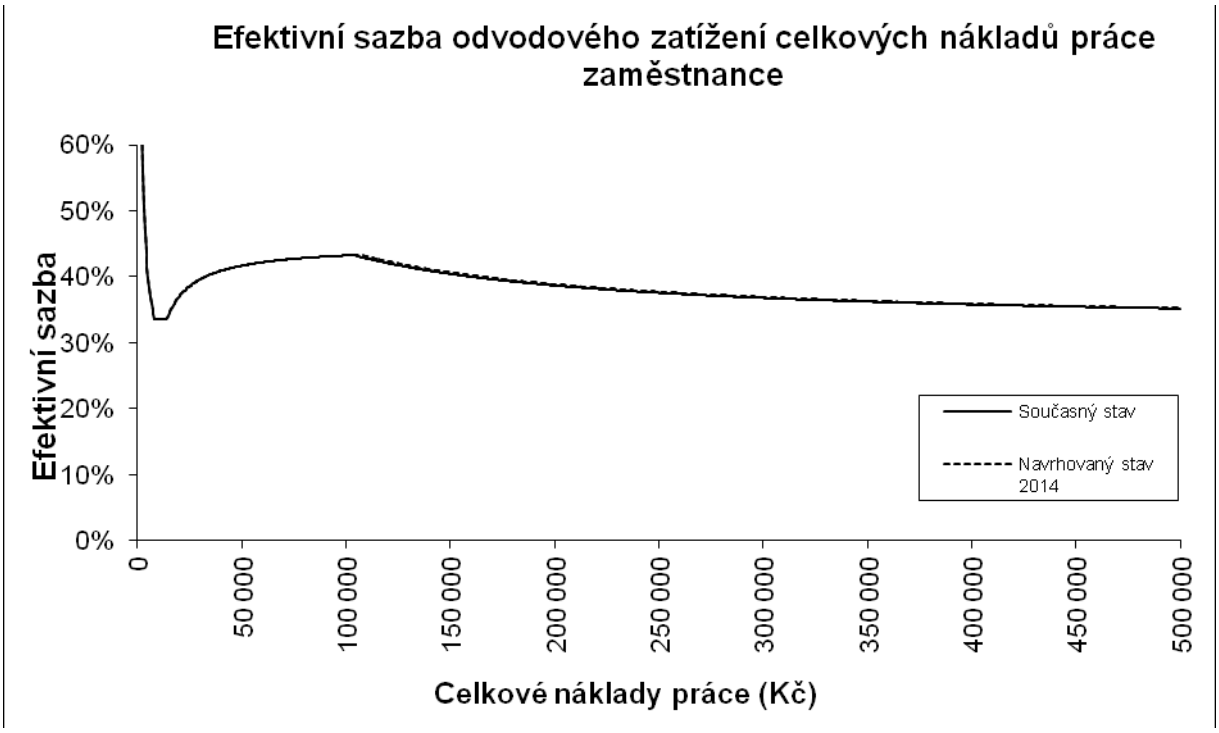

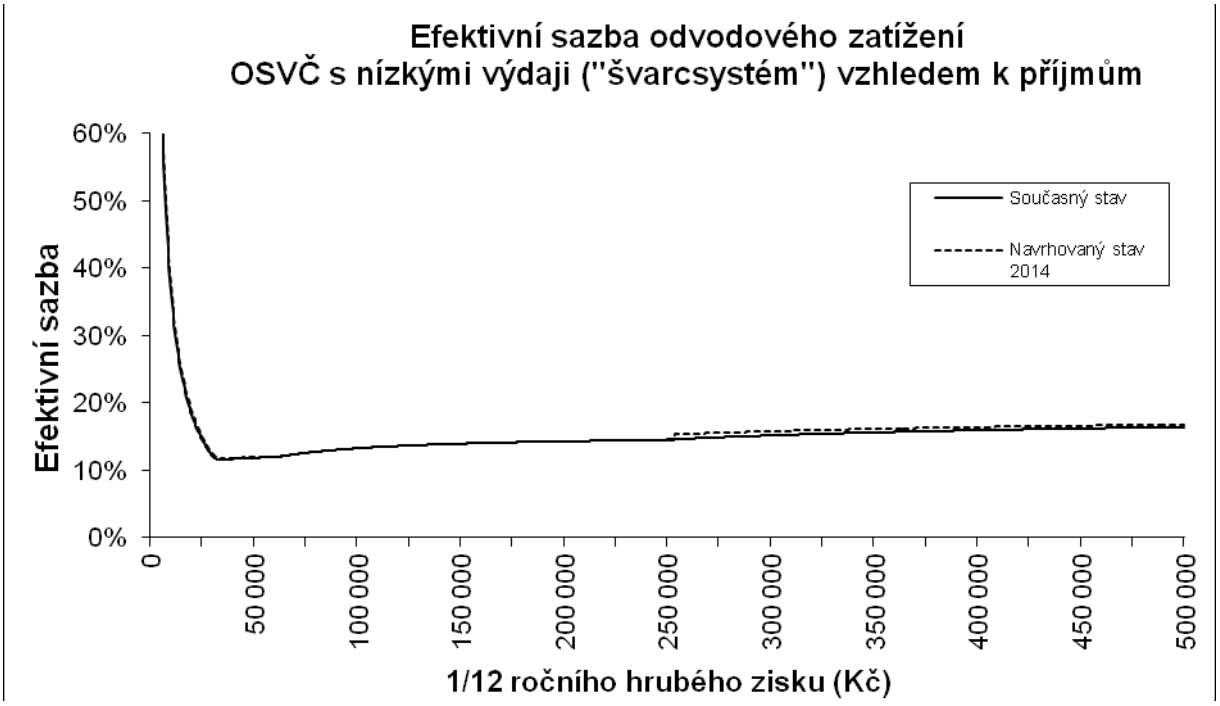
Efektivní sazba odvodového zatížení
OSVČ s nízkými výdaji ("švarcsystém") vzhledem k příjmům
Efektivní sazba
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
0
50 000
100 000
150 000
200 000
250 000
300 000
350 000
400 000
450 000
500 000
1/12 ročního hrubého zisku (Kč)
Současný stav
Navrhovaný stav 2014

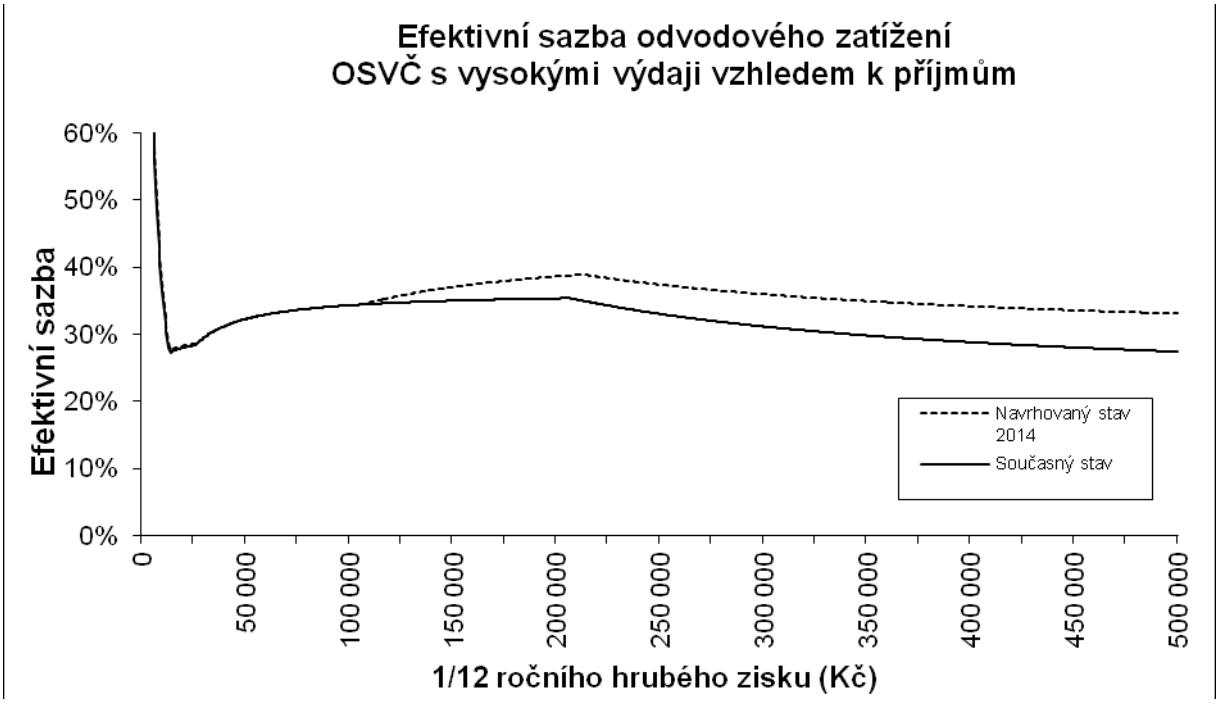
Efektivní sazba odvodového zatížení
OSVČ s vysokými výdaji vzhledem k příjmům
Efektivní sazba
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
0
50 000
100 000
150 000
200 000
250 000
300 000
350 000
400 000
450 000
500 000
1/12 ročního hrubého zisku (Kč)
Navrhovaný stav 2014
Současný stav

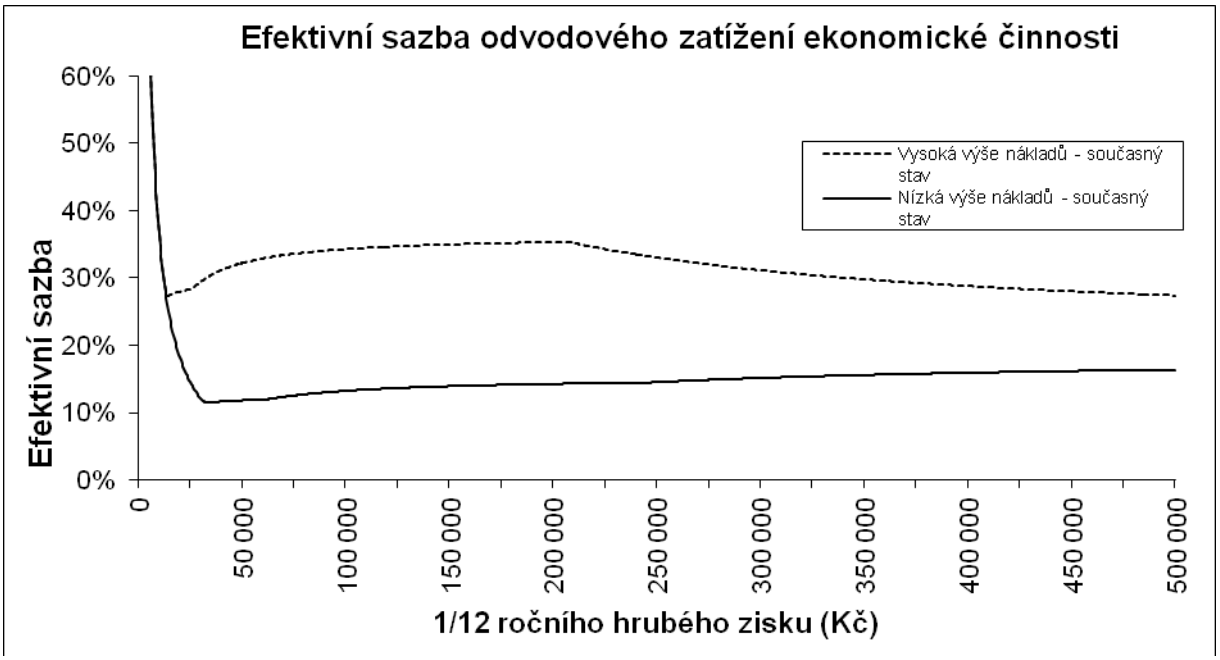

Následující graf znázorňuje změnu efektivní sazby daně na dividendové příjmy investorů z podílových a investičních fondů před a po změně provedené v rámci I. fáze projektu jednoho inkasního místa.

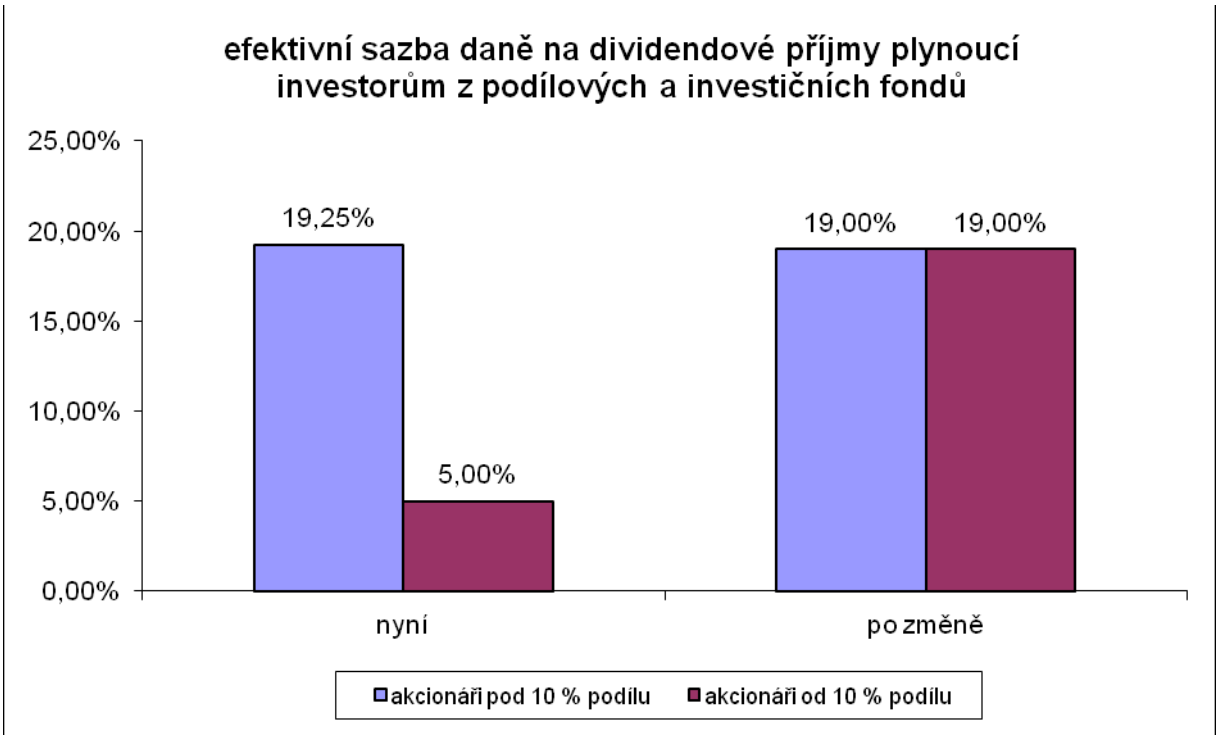

9. Zhodnocení dopadu navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Vzhledem k tomu, že navrhovaná právní úprava obsahuje v zásadě pouze legislativně technické změny vyvolané rekodifikací soukromého práva nebo posunutí účinnosti již platné úpravy, nepředpokládá se její dopad na ochranu soukromí a na ochranu osobních údajů.

10. Zhodnocení korupčních rizik navrhovaného řešení (CIA)

Obecně lze k navrhované úpravě ve vztahu ke vzniku korupčních rizik uvést následující:

a) Přiměřenost

Po stránce věcné představuje navržená právní úprava zejména regulaci práv a povinností v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění; tyto lze ukládat pouze na základě zákona. Práva a povinnosti v daňové oblasti musí být regulovány právním předpisem o síle zákona jako jediným přiměřeným nástrojem, který nemá alternativu.

Z hlediska přiměřenosti zvolené právní úpravy je nutno ji posuzovat skrze

i. kvalitu normativního textu a

ii. zhodnocení šíře diskrece, jakou umožňuje.

ad i. Jakoukoli právní úpravu je nutno poměřovat tím, jak je legislativně zakotvena. Jednoznačné a jasně formulované ustanovení je méně náchylné z hlediska zneužití ke korupčnímu jednání, neboť jeho výklad připouští minimální pochybnosti. Jasnou úpravu lze jen těžko vykládat *in praeter legem*. Navržená právní úprava si jako jeden ze základních cílů vymezuje jednoznačnost a vnitřní bezrozpornost jednotlivých ustanovení. S ohledem na zvolenou techniku novelizace je však zřejmé, že tato ambice je limitována stávající podobou a systematikou jednotlivých daňových zákonů.

ad ii. Pokud jde o rozsah působnosti správního orgánu, je rozhodující jak zákonný okruh působností jako takový, tak míra diskrece, kterou zákon při výkonu jednotlivých působností správnímu orgánu umožňuje, resp. jakou míru diskrece zákon předpokládá. Jakýkoli normativní text zakotvující určitou míru diskrece sám o sobě představuje potenciální korupční riziko. Proto se při přípravě takového ustanovení vždy poměřuje nutnost zavedení takové diskrece daného orgánu s mírou zásahu do individuální sféry subjektu, o jehož právech a povinnostech by se v rámci této diskrece rozhodovalo. Navržená právní úprava mění kompetence správních orgánů pouze způsobem, který zpřesňuje rozsah kompetencí stávajících, nebo stávající kompetence ve stejném nebo upraveném rozsahu svěřuje jinému správnímu orgánu, který je schopen tyto kompetence vykonávat efektivněji, anebo zavádí kompetenci novou, a to pouze v rozsahu nezbytném pro úpravu vztahů, které mají být právní úpravou nově regulovány.

b) Efektivita

Z hlediska efektivity lze k předložené úpravě poznamenat, že k uložení i k vynucování splnění povinnosti při správě daní je příslušný věcně a místně příslušný správce daně (srov. § 13 a násl. daňového řádu, § 4 a násl. zákona o Finanční správě České republiky, resp. § 4 a násl. zákona o Celní správě České republiky). Tento správce daně obvykle disponuje podklady pro vydání daného rozhodnutí, ale i potřebnými odbornými znalostmi, čímž je zaručena efektivní implementace dané regulace i její efektivní kontrola, případně vynucování. Nástroje kontroly a vynucování jsou v oblasti správy daní upraveny jako obecné instituty daňového řádu, v případě jiných působností pak obdobnými instituty správního řádu.

Vzhledem k tomu, že v naprosté většině případů jsou správci daně orgány Finanční správy České republiky nebo orgány Celní správy České republiky, lze v daňové oblasti hovořit vysokém stupni plošného zajištění a kontrolování plnění zákonem uložených povinností. Orgány Finanční správy České republiky, resp. orgány Celní správy České republiky jsou soustavy orgánů, jejichž působnost je rozložena na celé území České

republiky. Orgány Finanční správy České republiky jsou soustavou třístupňovou, orgány Celní správy České republiky jsou soustavou dvoustupňovou, což zajišťuje rovněž optimální vertikální rozložení výkonu zákonné působnosti. Vnitřní organizační struktury těchto orgánů jsou pak uspořádány tak, aby rozsah působnosti, která jim byla zákonem svěřena, byly schopny plně a efektivně zajišťovat.

Efektivita implementace navržené právní úpravy je rovněž dána velmi širokým okruhem daňových subjektů, vůči nimž regulace směřuje a jimž jsou práva a povinnosti stanovovány na principu rovnosti.

c) Odpovědnost

Z hlediska odpovědnosti lze ke zvolené právní úpravě uvést, že z úpravy příslušnosti v rámci výkonu správy daní, resp. jiných působností, které jsou dotčeny zvolenou právní úpravou, je vždy zřejmé, jaký konkrétní správce daně, resp. správní orgán je v daném případě příslušný (srov. § 13 a násl. daňového řádu, § 4 a násl. zákona o Finanční správě České republiky, resp. § 4 a násl. zákona o Celní správě České republiky). Zvolená právní úprava vždy jasně reflektuje požadavek čl. 79 odst. 1 Ústavy, podle něhož musí být působnost správního orgánu stanovena zákonem.

Odpovědnou osobou na straně správce daně, resp. jiného správního orgánu je v daňovém, resp. správním řízení, vždy úřední osoba (např. zaměstnanec v příslušném orgánu Finanční správy České republiky, srov. § 12 daňového řádu). Určení konkrétní úřední osoby je prováděno na základě vnitřních předpisů, resp. organizačního uspořádání konkrétního správního orgánu, přičemž popis své organizační struktury je správní orgán povinen zveřejnit na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Totožnost konkrétní úřední osoby je přitom seznatelná zákonem předvídaným postupem (srov. § 12 odst. 4 daňového řádu); úřední osoba je povinna se při výkonu působnosti správního orgánu prokazovat příslušným služebním průkazem.

Při tvorbě právní úpravy se z hlediska koncentrace, resp. dekoncentrace, respektuje struktura daných orgánů, jimž je působnost svěřována. V daňové oblasti se bude jednat typicky o strukturu orgánů Finanční správy České republiky, resp. Celní správu České republiky. Uvedené soustavy orgánů jsou přitom koncipovány na klasickém hierarchickém principu nadřízenosti a podřízenosti jednotlivých orgánů, které soustavy tvoří, vlastní orgány jakož i soustavy jako celek fungují na obvyklém monokratickém principu řízení. Působnost správce daně prvního stupně je tak svěřována finančnímu úřadu, resp. celnímu úřadu, aby v rámci hierarchie byl zajištěn devolutivní účinek opravných prostředků a efektivní mechanismus vnitřní kontroly.

Ustanovení § 102 odst. 1 daňového řádu stanoví, že každé rozhodnutí musí obsahovat jak označení správce daně, který rozhodnutí vydal, tak podpis úřední osoby s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení a otisk úředního razítka, případně uznávaný elektronický podpis úřední osoby. Tím je vždy možno původce rozhodnutí jasně a osobně identifikovat. Obdobná je situace též v režimu správního řádu.

d) Opravné prostředky

Z hlediska opravných prostředků existuje možnost účinné obrany proti nesprávnému postupu správce daně v první řadě v podobě řádného opravného prostředku, kterým je odvolání, resp. rozklad (srov. § 109 a násl. daňového řádu). V souladu s § 102 odst. 1 písm. f) daňového řádu má správce daně povinnost v rozhodnutí uvést poučení, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je tak možno učinit, u kterého správce daně se odvolání podává, spolu s upozorněním na případné vyloučení

odkladného účinku. Neúplné, nesprávné nebo chybějící poučení je spojeno s důsledky *pro bono* daného subjektu uvedenými v § 110 odst. 1 daňového řádu. Existuje také možnost užití mimořádných opravných prostředků dle daňového řádu (srov. § 117 a násl. daňového řádu). Vedle opravných prostředků daňový řád připouští rovněž jiné prostředky ochrany, kterými je třeba rozumět: námitku (srov. § 159 daňového řádu), stížnost (srov. § 261 daňového řádu), podnět na nečinnost (srov. § 38 daňového řádu). Obdobná je situace též v režimu správního řádu.

e) Kontrolní mechanismy

Z hlediska systému kontrolních mechanismů je nutno uvést, že oblast daňového práva se pohybuje v procesním režimu daňového řádu, jenž obsahuje úpravu kontroly a přezkumu přijatých rozhodnutí, a to primárně formou opravných prostředků. Proti rozhodnutím je možno podat odvolání anebo v určitých případech užít mimořádných opravných prostředků či jiných prostředků ochrany (viz předchozí bod). Vedle toho lze využít rovněž dozorčí prostředky, čímž je zaručena dostatečná kontrola správnosti a zákonnosti všech rozhodnutí vydávaných v režimu daňového řádu.

Soustavy orgánů vykonávajících správu daní, resp. další dotčené působnosti současně disponují interním systémem kontroly v rámci hierarchie nadřízenosti a podřízenosti včetně navazujícího systému personální odpovědnosti. V případě vydání nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu je s odpovědností konkrétní úřední osoby spojena eventuální povinnost regresní náhrady škody, za níž v důsledku nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu odpovídá stát.

Z hlediska transparence a otevřenosti dat lze konstatovat, že navrhovaná úprava nemá vliv na dostupnost informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Při správě daní se uplatňuje zásada neveřejnosti. Informace o poměrech daňových subjektů jsou tak chráněny povinností mlčenlivosti pod hrozbou pokuty do výše 500 000 Kč a nemohou být zpřístupněny veřejnosti. Tím ovšem nemůže být dotčeno právo samotného daňového subjektu na informace o něm soustřeďované. Toto právo je realizováno prostřednictvím nahlížení do spisu a osobních daňových účtů. Získání informací je daňovým subjektům umožněno také prostřednictvím daňové informační schránky dle § 69 daňového řádu.

Pokud dochází k zavedení nových kompetencí orgánů veřejné správy, jsou potenciální korupční rizika, jež nejsou popsána výše, zohledněna ve zvláštní části důvodové zprávy.

11. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace

Hodnocení dopadů regulace (RIA) nebylo zpracováno vzhledem k tomu, že se jedná z velké části o doprovodnou legislativu k rekodifikaci soukromého práva, u níž se RIA nezpracovává, a s ohledem na fakt, že se jedná o část úkolu z Plánu legislativních prací vlády na rok 2013, jež bylo schváleno usnesením vlády č. 84 ze dne 6. února 2013, u nějž bylo schváleno hodnocení dopadů regulace (RIA) nezpracovávat.

Přes výše uvedené byla zpracována analýza dopadů nejvýznamnějších navrhovaných změn.

12. Analýza dopadů nejvýznamnějších navrhovaných změn

12. 1. Inkorporace daně dědické a daně darovací do daní z příjmů

12.1.1. Důvody předložení a cíle

Identifikace problému

Podle platného znění zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, jsou vyloučeny z předmětu daně příjmy získané zděděním nebo darování nemovitosti nebo movité věci anebo majetkového práva s výjimkou z nich plynoucích příjmů), toto vyjmutí z předmětu daně se netýká některých příjmů poplatníků daně z příjmů fyzických osob. Vzájemný vztah darovací daně a daně z příjmů v platné právní úpravě řeší ustanovení k předmětu daně darovací (§ 6 odst. 4 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, dále jen „zákon o dani darovací“), vylučující z předmětu této daně bezúplatná nabytí majetku, která jsou příjmem a jsou předmětem daně z příjmů. Výše uvedená ustanovení zákona o daních z příjmů a zákona o dani darovací tedy vylučují dvojí zdanění téhož příjmu oběma daněmi.

Inkorporace daně dědické a darovací do daně z příjmů jednoznačně navazuje na realizaci Programového prohlášení vlády. V důsledku tohoto plánovaného včlenění je třeba vyřešit adekvátní převod ustanovení zákona o dani dědické a darovací do zákona o daních z příjmů s tím, že je třeba upravit příslušná ustanovení zákona o daních z příjmů, pokud jde o předmět daně z příjmů, osvobození bezúplatných příjmů u poplatníků nezaložených za účelem podnikání a rozsah úprav rozdílu mezi příjmy a výdaji poplatníka, resp. výsledku hospodaření účtujících poplatníků jako východiska pro stanovení základu daně.

Pro většinu právnických osob, zejména podnikatelů, plyne faktické vyjmutí příjmů z daru také z konstrukce základu daně, pro jehož zjištění se vychází ve smyslu ustanovení § 23 odst. 2 a 10 zákona o daních z příjmů z účetnictví. V českém účetnictví není přijatý dar většinou výnosem – v současnosti se účtuje o přijatých darech u podnikatelů, finančních institucí a pojišťoven kapitálovým, nikoliv výnosovým způsobem. Výnosové způsoby zaúčtování přijatého daru jsou použity u darů na provozní činnost neziskových organizací. V případě účetního standardu upravujícími způsob zaúčtování přijatého daru kapitálově je třeba vzít na zřetel, že účetní standard není účetní legislativou a je možno se od standardu odchýlit.

Pokud jde o možnost daňového odpisování hmotného majetku získaného darem, v současné platné právní úpravě je založen rozdílný daňový režim v případě, kdy je pořizován hmotný majetek, který nebyl předmětem nebo byl osvobozen od darovací daně a v případě, kdy je hmotný majetek pořízen z rovněž osvobozeného peněžního daru až následně. Hmotný majetek pořízený následně z peněžitého daru z daňového odpisování vyloučen není.

Identifikace cílů, kterých má být dosaženo

Cílem návrhu je:

- veškeré příjmy fyzických a právnických osob z nabytí dědictví nebo odkazu osvobodit od daně z příjmu,
- vymezit předmět a základ daně z příjmu v novele takovým způsobem, aby zahrnoval požadované zdanění bezúplatného nabytí majetku s výjimkou titulů, které budou osvobozeny, a to tak, aby účinnost navrženého řešení nebyla snižována způsobem účtování darů u jejich příjemců a dále dořešit ocenění takto darem přijatých aktiv pro účely zahrnutí do základu daně příjemce,
- sjednotit dosavadní rozdílný režimu u právnických a u fyzických osob pokud jde o zdanění přijatých darů souvisejících s podnikáním s tím, že tyto dary budou podrobeny dani z příjmů,

- návazně na stanovení obsahu statusu veřejné prospěšnosti (vedle dalších daňových výhod poskytnutých jeho nositelům) osvobodit od daně dary přijaté veřejně prospěšnými poplatníky.
- pro účelově poskytnuté dary na pořízení hmotného a nehmotného majetku aplikovat stejný režim vyloučení jejich daňové reprodukce u poplatníka, který je přijal, jako je tomu u poskytnutých dotací v případech, kdy o nich není u příjemce v souladu s právními předpisy upravujícími účetnictví účtováno ve výnosech, tj. režim snížení vstupní ceny takto pořizovaného hmotného majetku,
- v případě daru přijatého primárně jako peněžní dar nesouvisející s podnikáním s jeho následným použitím na pořízení hmotného majetku využívaného také pro účely podnikání takto pořízený majetek vylučovat z daňového odpisování, pokud by výše uvedeným způsobem použitý dar zůstal již v základu daně z příjmů a nebyl by dále ze základu daně vyjmut či osvobozen,
- pro bezúplatně získaná plnění, která budou na straně příjemce podléhat dani z příjmů a nebudou od daně z příjmů osvobozena, zachovat možnost jejich uplatnění v základu daně z příjmů příjemce v okamžiku jejich spotřeby použité k podnikání.

Identifikace rizik spojených s nečinností

Nepřijetím této úpravy by nedošlo k naplnění záměrů Programového prohlášení vlády ve smyslu inkorporace daně dědické a darovací do daně z příjmů. Zachování stávajícího stavu v oblasti osvobození přijatých bezúplatných plnění (včetně darů) u tzv. neziskových organizací, tj. u poplatníků, kteří nebyli založeni za účelem podnikání, bez zapracování vazby na status veřejné prospěšnosti (ve smyslu nového zákona podle § 146 nového občanského zákoníku) by finálně umrtvilo zájem o získání tohoto statutu. Pokud by nedošlo k úpravám rozdílu mezi příjmy a výdaji z titulu přijatých neosvobozených bezúplatných plnění v příslušných ustanovení týkajících se základu daně z příjmů (§ 23 zákona o daních z příjmů), znamenalo by to fakticky vyjmutí těchto bezúplatných, ale neosvobozených příjmů z daně z příjmů v případech, kdy tyto příjmy nejsou na straně účtovány výsledkovým, ale kapitálovým způsobem. Rovněž u bezúplatných příjmů, které souvisí s hmotným majetkem poplatníka, by ponechání nově navrhovaných osvobození u příjmů z dědictví vedlo bez odpovídající reagence v zákoně o daních z příjmů k nežádoucímu umožnění daňové reprodukce majetku se spoluúčastí státu. Přechodné ustanovení zajišťuje kontinuitu odpisování majetku zděděného před nabytím účinnosti navrhovaného zákona.

12.1.2. Návrh variant řešení

Návrh možných variant včetně nulové

Varianta I (nulová varianta):

Zachovává možnost osvobození všech darů při vyjmutí z předmětu daně z příjmů u právnických osob v plném rozsahu, u fyzických osob s výjimkou darů přijatých k podnikání.

Varianta II:

Pro právnické i fyzické osoby se navrhuje jejich univerzální osvobození, pokud jde o bezúplatné příjmy z dědictví a odkazu a toto osvobození se promítá i do daňového režimu tzv. svěřenských fondu (nový institut podle § 1448 a násl. nového občanského zákoníku), které právní osobnost nemají. V případě zděděného majetku, který by u dědice nepodléhal zdanění daní dědickou ani nově daní z příjmů, se navrhuje vylučovat tento majetek z daňového odpisování stejně jako bezúplatně nabytý majetek přijatý jako dar nepodléhající dani darovací, resp. nově dani z příjmů.

Přijetím návrhu budou zachována osvobození přijatých bezúplatných plnění (včetně darů) pro veřejně prospěšné poplatníky, pokud takto získané prostředky použijí pro veřejně prospěšné činnosti vymezené návrhem zákona o statusu veřejné prospěšnosti.

12.1.2.2. Dotčené subjekty

Fyzické a právnické osoby a svěřenské fondy, kteří jsou poplatníky daně z příjmů právnických osob; u poplatníků daně z příjmů právnických osob speciální úprava pro poplatníky nově definované jako veřejně prospěšný poplatník (§ 17a návrhu).

12.1.3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Identifikace nákladů a přínosů všech variant

Varianta I (nulová varianta):

Klady: Nepřijetí navrhované změny nepřináší žádné pozitivní dopady do sféry veřejného práva s ohledem na nové instituty jako např. status veřejné prospěšnosti.

Zápory: Negativem této varianty je, že nereaguje na rozdílné účetní zachycení darů a dále zachovává nejistotu, jak nakládat s prostředky z darů při zjištění základu daně.

Varianta II:

Klady: U podnikatelských subjektů, které nemohou u přijatých bezúplatných plnění včetně darů využít jejich osvobození jako veřejně prospěšní poplatníci (viz níže) se navrhuje oddělený režim pro posuzování darů účelově donátorem poskytnutých na pořízení hmotného a nehmotného majetku jako v případě dotací. Navržený režim znamená vyloučení jejich daňové reprodukce u poplatníka, který je přijal, jako je tomu u poskytnutých dotací v případech, kdy o nich není u příjemce v souladu s právními předpisy upravujícími účetnictví účtováno ve výnosech.

U veřejně prospěšných poplatníků návrh dává tomuto poplatníkovi možnost výběru, zda bude mít bezúplatný příjem osvobozený od daně, v tom případě se náklady (výdaje) související s bezúplatným příjmem nebudou považovat za daňové ve smyslu § 25 odst. 1 písm. i) zákona o daních z příjmů nebo pro bezúplatný příjem neuplatní osvobození od daně a potom bude související výdaje (náklady) daňové.

Zápory: Žádné.

Změny mají obtížně kvantifikovatelný dopad na veřejné rozpočty, neboť pokud jde o příjmy z dědictví, byly u právnických osob vykazovány poměrně výjimečně a zde lze predikovat dopad jako nevýznamný. V případě veřejně prospěšných poplatníků lze předpokládat diferenci mezi rozsahem osvobození přijatých darů u stávajících poplatníků, kteří tento dar použili na činnosti vymezené ve stávajícím znění zákona o dani darovací, resp. zákona o daních z příjmů a rozsahem osvobození uplatněného veřejně prospěšnými poplatníky - nositeli statusu veřejné prospěšnosti. Tento rozdíl bude dán i omezením možnosti použít dosavadní osvobození v případě standardních obchodních společností a družstev.

Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Ministerstvo financí doporučuje variantu II, a to z důvodů její systematičnosti a shora uvedených pozitivních dopadů.

Implementace a vynucování

Navrhované změny budou provedeny formou návrhu zákona o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů. Vynucování nově stanovených pravidel bude probíhat standardně prostřednictvím správce daně. Ke kontrole dodržování povinností stanovených právním předpisem jsou příslušní správci daní z příjmů.

12. 2. Změny v oblasti kolektivního investování

12.2.1. Důvody předložení a cíle

Identifikace problému

Z pohledu daňové neutrality je snaha vždy dosáhnout stavu, při kterém investice prováděné prostřednictvím investičních fondů mají z pozice investora srovnatelné daňové zatížení s investicemi prováděnými individuálně. V současné době podléhají investiční fondy dani z příjmů s jednotnou sazbou 5 %, přičemž jejich zisky mohou být generovány z výrazně odlišných aktivit, např. obchodování s cennými papíry a správa nemovitostí. Tím vznikají určité disproporce mezi daní zaplacenou poplatníkem při přímé investici oproti dani zaplacené fondem při srovnatelných aktivitách. Tato skutečnost pak dává možnost vzniku situací, kdy jsou vytvářeny investiční fondy, jejichž prostřednictvím lze redukovat daňovou povinnost (zejména v případě správy nemovitostí).

Rokem 2009 začalo Ministerstvo financí připravovat novelu zákona o daních z příjmů se záměrem upravit systém zdanění investičních fondů snížením daňové sazby na 0% a zároveň důsledným zdaněním výstupů. Nulová sazba daně by měla umožnit vybírat daň z dividend nebo z prodeje akcií investičních fondů i u společností, které by jinak podléhaly dividendové směrnici a měly tyto příjmy osvobozeny. V roce 2011 byla schválena novela zákona o daních z příjmů (zákonem č. 458/2011 Sb.), obsahující i část týkající se investičních fondů s nulovou sazbou daně pro všechny investiční fondy. K této novele byla zpracována RIA, která vyhodnocuje dopady nulového zdanění investičních fondů.

V době přípravy úpravy schválené zákonem č. 458/2011 Sb. však ještě nebylo známo znění nového zákona o investičních společnostech a investičních fondech (ZISIF), který má nahradit stávající zákon o kolektivním investování. Proto zákon č. 458/2011 Sb. ještě nemohl reagovat na nové podmínky, které nastavuje ZISIF. Vzhledem k tomu, že ZISIF výrazně uvolňuje regulaci investičních fondů, bylo zřejmé, že se dále rozšíří možnosti daňové optimalizace prostřednictvím investičních fondů. Proto byl původně v návrhu doprovodné novely zákona o daních z příjmů, která je součástí nového ZISIF, předložen návrh na rozdělení investičních fondů na dvě skupiny podle způsobu zdanění, a to

1. skupina - standardní fondy s nulovou sazbou daně s tím, že budou důsledně zdaněny všechny výplaty – u fyzických osob 15 % srážkovou daní, u právnických osob sazbou ve výši 19 %,

2. skupina - zbývající fondy se standardním režimem, tj. průběžné zdanění v úrovni platné sazby daně, tj. 19 % s tím, že všechny výplaty budou osvobozeny s cílem zamezit dvojímu ekonomickému zdanění zisku obdobně jako je tomu v případě dividendových příjmů.

Po jednáních se zástupci odborné veřejnosti bylo nakonec vyhověno jejich požadavku a bylo rozhodnuto, že v novele zákona o daních z příjmů předkládané jako součást doprovodného zákona k ZISIF budou pouze nezbytné terminologické úpravy a věcné řešení celého problému bude předloženo jako součást této rekodifikační novely zákona o daních z příjmů.

Identifikace cílů, kterých má být dosaženo

Hlavními důvody pro přesunutí věcného řešení do rekodifikační novely:

- minimalizovat nepříznivý dopad změny systému zdanění vzhledem k plánované účinnosti od poloviny roku 2013 (tj. v průběhu zdaňovacího období),
- získat čas na dokončení celé úpravy a její sladění s ostatními změnami plánovanými v rámci rekodifikační novely a zákona č. 458/2011 Sb.

- minimalizovat počet daňových úprav a snížit tak jejich eventuální negativní dopad na trh (zejména požadavek Asociace pro kapitálový trh)

V souladu s výše uvedeným byl zpracován návrh na systém zdanění investičních fondů, který navazuje na předkládaný nový ZISIF a reaguje na nové podmínky, které ZISIF pro investiční fondy stanoví. Vedle záměru nastavení odpovídajícího daňového systému zdaňování investičních fondů, který by zajišťoval v základních parametrech daňovou neutralitu, omezoval možnosti nastavení výhodnějších daňových režimů při snaze co nejméně omezit rozvoj tohoto odvětví, přistoupil k výslednému řešení při nastavení odpovídajícího daňového režimu požadavek zohlednit jednu z priorit vlády a to podporu k vytvoření České republiky jako centra alternativních investičních fondů, tj. získání významné pozice na trhu strategických služeb pro finanční instituce jako nástroje pro růst národní ekonomiky.

12.2.2. Návrh variant řešení

Návrh možných variant

Varianta 01 (ponechat úpravu schválenou zákonem č. 458/2011 Sb.):

Vzhledem k tomu, že v novém ZISIF došlo k výraznému uvolnění podmínek pro získání statutu investičního fondu a zároveň u některých typů fondů ke snížení úrovně dohledu České národní banky, přestává být úprava schválená zákonem č. 458/2011 Sb. dostatečně účinná, neboť daňové zvýhodnění je natolik významné, že by nové podmínky v některých případech zcela eliminovaly jakoukoli formu zdanění nebo plně vytvořily možnosti rozvinutí daňové optimalizace.

Varianta 02

U vybraných investičních fondů splňujících zákonem stanovené podmínky (základní investiční fond) by byla použita nulová sazba a investiční fondy, které daná kritéria nesplní, budou zdaňovány jako běžní poplatníci daně z příjmů právnických osob. Kritéria vymezující skupinu základních investičních fondů, , by byla nastavena dostatečně široká, aby tato skupina mohla zahrnout veškeré běžné investiční fondy. Nepříznivý daňový dopad bude pouze pro investiční fondy, které mají ve svém portfoliu zahrnuty nemovitosti, komodity a další speciální investice a zároveň nemají otevřenou formu. To by postihlo zejména účelově vytvářené entity. Běžné investiční fondy určené neomezené skupině investorů včetně některých klasických fondů kvalifikovaných investorů, mohou splnit podmínky tím, že mají otevřenou formu a mohou tak investovat i do netradičních instrumentů – např. umělecká díla, drahé kovy atd.

Byly zvažovány i jiné varianty řešení (např. u investičních fondů zrušit osvobození mateřské společnosti a zaplacenou daň započíst na daňovou povinnost mateřské společnosti, ponechat pro základní investiční fondy daňovou sazbu 5 %, zavést individuální posouzení správcem daně, který by na základě údajů z prospektu a jiných dokumentů rozhodl, zda fond splňuje podmínky pro základní investiční fond, atd.). Všechny tyto varianty jsou spojeny s nárůstem administrativy a zejména možnost zápočtu daně je poměrně komplikovaná.

Dále bylo zvažováno, stanovit speciální daňový režim pro fondy ve formě komanditní společnosti na investiční listy (private equity fondy) a umožnit tomuto typu fondů zvolit si transparentní daňový režim.

Varianta 1 (předkládaný návrh)

S ohledem na podporu záměru vytvoření podmínek k získání pozice na trhu strategických služeb pro finanční instituce a umožnění v České republice vzniku centra alternativních investičních fondů, rozhodla vláda na svém jednání 17. dubna 2013 zachovat stávající stav,

ponechat sazbu pro investiční fondy ve výši 5% při současném zachování záměru osvobození dividend a podílů na zisku od daně z příjmů.

12.2.3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Navržené změny v oblasti zdanění investičních fondů odrážejí výstupy z projektu „Česká republika – finanční centrum Evropy“ projednaného Národní ekonomickou radou vlády. Za současné ekonomické situace v České republice i v Evropské unii je vedle konsolidace veřejných rozpočtů nezbytné zaměřit se také na zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky a podporu hospodářského růstu. Vedle podpory exportu, na kterém je česká ekonomika již do značné míry závislá, se jeví rovněž jako žádoucí klást mnohem větší důraz na příležitosti dané vnitřním trhem Evropské unie.

Jedna z možností spjatá s vnitřním trhem spočívá v přeshraničním poskytování finančních služeb. Nedávná finanční krize iniciovala řadu změn týkajících se regulace evropských finančních trhů a dohledu nad nimi. Jednou z nejdůležitějších změn je nová směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU z 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů (Alternative Investment Fund Managers Directive - AIFMD). Na jejím základě jsou členské státy do 22. července 2013 povinny přijmout a zveřejnit právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí. Do dvou let na to, tedy do 22. července 2015, pak mají správci alternativních investičních fondů povinnost se zaregistrovat a začít působit podle nové směrnice. Nová směrnice se má vztahovat na správce všech fondů, nespadajících do působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/65/ES z 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (tzv. UCITS). Cílem AIFMD je vytvořit vnitřní trh pro správce alternativních fondů (hedgeové fondy, fondy rizikového kapitálu, nemovitostní fondy, private equity fondy aj.) a investorům/spotřebitelům jejich služeb poskytnout harmonizovaný a přísný regulační a dohledový rámec pro činnost všech správců v EU včetně správců se sídlem v zemi mimo EU. Přijetí směrnice AMFID, které mj. znamená povinnost správců alternativních fondů se zaregistrovat a zvolit v některé ze zemí EU svůj domicil, bude de facto znamenat otevření nového tržního segmentu, na němž by se mohly prosadit české subjekty poskytující např. právní, účetní, auditorské a další služby zahraničním správcům fondů. To by dále znamenalo vytvoření nových vysoce kvalifikovaných pracovních míst a v konečném důsledku posun české ekonomiky ke službám s vysokou přidanou hodnotou.

Vzhledem k tomu, že v současné době je nabídka těchto center v Evropě omezená, vzniká pro Českou republiku příležitost ovládnout minimálně část tohoto institucionálního trhu. A to i s ohledem na fakt, že žádné podobné centrum ve střední a východní Evropě prakticky neexistuje a země bývalého východního bloku ambice stát se finančním centrem střední a východní Evropy patrně ani nemají. Společnost Czech Republic for Finance odhaduje velikost aktiv nově regulovaných subjektů v EU na 10 000 mld. eur. Pokud by se České republice podařilo přilákat pouhá 2-3 % všech alternativních fondů EU, tedy 200-300 mld. eur, mohl by český rozpočet v důsledku zdanění poskytovatelů služeb či cizích prostředků na území ČR a zdanění vysoce kvalifikovaných zaměstnanců ročně získat 14,6 mld. Kč. Vedle toho by přilákání alternativní fondů do České republiky přineslo další synergické efekty, jež by měly pozitivní vliv na rozvoj místního kapitálového trhu, vznik nových příležitostí pro lokální investory (i např. vzhledem k penzijní reformě), zaměstnání osob s vysokou přidanou hodnotou či na rozvoj kongresové turistiky. V očích zahraničních investorů by se zároveň zvýšilo povědomí o investičních příležitostech v ČR, což by přilákalo další subjekty z více či méně navazujících odvětví a celkově by to mělo pozitivní vliv na konkurenceschopnost ekonomiky.

12. 3. Zavedení institutu veřejně prospěšného poplatníka

12.3.1. Důvody předložení a cíle

Nový občanský zákoník, který byl trvale připravován od roku 2001, nabude účinnost dne 1. ledna 2014. V ustanovení § 146 a násl. vymezuje obecné pravidla pro veřejnou prospěšnost – definici, právo zápisu statusu veřejné prospěšnosti nebo jeho odnětí. Detailnější úpravu veřejné prospěšnosti bude upravovat zákon o statusu veřejné prospěšnosti.

Základní charakteristika veřejně prospěšné právnické osoby je vykonávání veřejně prospěšné činnosti v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci. Veřejně prospěšná činnost je definována jako činnost poskytovaná za stejných podmínek pro všechny předem neurčenému počtu příjemců z řad veřejnosti, s cílem přispívat k dosahování obecného blaha. Definice veřejně prospěšného poplatníka absentuje, je ale nahrazena demonstrativním výčtem veřejně prospěšné činnosti. Dalšími znaky jsou hospodárné využívání majetku, bezúhonnost osob nebo skutečnost, že majetek pochází z poctivých zdrojů.

Cílem zákona o statusu veřejné prospěšnosti je nejen poskytnout vymezení veřejně prospěšné činnosti, ale také upravuje pravidla nutné pro získání statusu veřejné prospěšnosti, např. vedení odděleného účetnictví pro jednotlivé činnosti právnické osoby, schválení účetní závěrky auditorem, povinnost zveřejňovat vybrané účetní dokumenty. Tím zákon sleduje vyšší transparentnost právnických osob se statusem veřejné prospěšnosti.

Záměrem Ministerstva financí v souvislosti s úpravou statusu veřejné prospěšnosti není daňový režim veřejně prospěšných poplatníků zhoršit, naopak záměrem je postupný přechod od extenzivního pojetí k pojetí efektivnějšímu. Klíčovým prvkem postupného zkvalitnění daňového režimu by se měl stát institut veřejné prospěšnosti, resp. statusu veřejné prospěšnosti. To následně umožní přistoupit k přehodnocení výše benefitů a tím podpory celého neziskového sektoru.

Při přípravě návrhu úpravy systému zdaňování veřejně prospěšných poplatníků byly vyhodnocovány následující varianty:

12.3.2. Návrh variant řešení

Varianta 0 (zachování současného stavu):

NOZ v § 146 a násl. zavádí definici pojmu veřejné prospěšnosti a návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti upravuje status veřejné prospěšnosti. V souvislosti se zmíněnými zákony dochází jak ke změně terminologie z poplatníka, který nebyl založen či zřízen za účelem podnikání na veřejně prospěšného poplatníka, resp., na veřejně prospěšného poplatníka se statusem veřejné prospěšnosti, tak i ke změně výčtu veřejně prospěšných poplatníků. Za veřejně prospěšného poplatníka se tak nově již nebude považovat obchodní korporace, která nemá status veřejné prospěšnosti, Česká televize a Český rozhlas, zdravotní pojišťovny, společenství vlastníků jednotek a poplatníci, kteří jsou založeni za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů, tj. profesní komory a zájmové sdružení právnických osob, u nichž nejsou členské příspěvky osvobozeny od daně. Status veřejné prospěšnosti umožňuje roztřídění poplatníků do kategorie veřejně prospěšných poplatníků a poplatníků, kteří do této kategorie nespadají, a tím k právu na přiznání daňových benefitů. To neplatí pro poplatníky, kteří jsou již ze své podstaty veřejně prospěšnými, neboť jsou zřízení ze zákona. Z výše zmíněných důvodu není možné zachování stávajícího stavu.

Varianta 1 (zachování současného stavu a zvýšení benefitů pro veřejně prospěšné poplatníky se statusem veřejné prospěšnosti):

Zachování současného stavu spolu se zvýšením benefitů pro veřejně prospěšných poplatníků by znamenalo, že by nedošlo ke změně pojetí současného extenzivního přístupu k neziskovému sektoru.

Pokud by došlo ke zvýšení benefitů pro veřejně prospěšné poplatníky se statusem veřejné prospěšnosti, byla by nutná jasná definice reinvestice zisků a nastavení pravidel a podmínek pro reinvestice získaných prostředků daňovou úlevou.

Tato varianta by navíc měla velký negativní rozpočtový dopad.

Varianta 2 (předkládaný návrh):

Status veřejné prospěšnosti by měl být využit k vyčištění, resp. zkvalitnění systému. Navíc, status veřejné prospěšnosti by měl být do budoucna základním kritériem pro přiznávání daňových benefitů (snížení základu daně, odpočet hodnoty poskytnutého bezúplatného plnění u dárců ve prospěch veřejně prospěšných poplatníků a možnost uplatnit osvobození u jejich příjemců) u poplatníků, kteří status mohou získat pouze na základě svého přičinění a dále u poplatníků, kteří jsou veřejně prospěšní ze své podstaty – např. příspěvkové organizace. Získání statusu pro veřejně prospěšné poplatníky přitom nebude činit žádné obtíže, protože získání statusu veřejné prospěšnosti není spojeno s dalšími finančními náklady, ale pouze s předložením dokumentů, které mají dotčení poplatníci již dnes za povinnost zpracovat. Jedná se o uveřejněnou výroční zprávu ve sbírce listin alespoň za dvě účetní období předcházející dni podání žádosti o zápis statusu, obsahující kromě náležitostí stanovených jiným právním předpisem upravujícím účetnictví také přehled o všech zdrojích příjmů právnické osoby a jejich použití na veřejně prospěšnou činnost nebo svůj další rozvoj, přehled nákladů na vlastní správu a mzdy včetně počtu zaměstnanců a dobrovolníků k poslednímu dni uplynulého účetního období, souhrnnou sumu tří nejvyšších ročních příjmů členů voleného orgánu, zaměstnanců nebo dobrovolníků za uplynulé účetní období obdržených v souvislosti s působením v právnické osobě. Absence dalších nákladů umožňuje získání statusu veřejné prospěšnosti i malým neziskovým poplatníkům. Přitom platí pravidlo, že pokud získá status spolek, automaticky jej získávají také pobočné spolky, což výrazně snižuje administrativu v proceduře získání statusu.

Byly navrženy i další varianty, a to např., že získání statusu veřejné prospěšnosti by bylo podmíněno finančním poplatkem. Tento původní návrh by mohl mít za následek, že malé neziskové subjekty by nezískaly status veřejné prospěšnosti z důvodu nedostatku finančních prostředků.

Dále se navrhovalo, aby daňové úlevy nebyly určeny pro obchodní společnosti a družstva, včetně sociálních družstev, i když by získaly statut veřejné prospěšnosti. Hlavní důvod vycházel z hospodářsko-právní formy obou typů subjektů (podnikatelského a neziskového).

Dalším návrhem bylo rozlišení podmínek pro „malé a velké“ poplatníky. Bylo uvažováno i s osvobozením příjmů od daně, případně snížení základu daně u neziskových poplatníků se statusem veřejné prospěšnosti a pro ostatní neziskové poplatníky, kteří nedosáhnou na status veřejné prospěšnosti zejména z administrativních a finančních důvodů zachovat současnou možnost snížení základu daně až o 30%, ale s podmínkou, že by byly reinvestovány prostředky ve výši snížení základu daně, nikoliv jako dosud pouze ve výši daňové úspory. Základní překážkou tohoto řešení se ukázala obtížnost definice reinvestice zisku.

12.3.3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Na základě vyhodnocení všech dopadů, Ministerstvo financí zvolilo předkládaný návrh, který zajišťuje vyšší transparentnost a vyčištění systému v případě veřejně prospěšných poplatníků.

Dopad na státní rozpočet

Navrhované změny spojené se zavedením statusu veřejné prospěšnosti nebudou mít v souvislosti s poskytovanými benefity žádný dopad na státní rozpočet, jelikož nedochází ke změně ve výši benefitů nebo zavádění nových daňových benefitů poskytovaných jak veřejně prospěšným poplatníkům, tak ani veřejně prospěšným poplatníkům se statusem veřejné prospěšnosti.

Mírně pozitivní dopad na státní rozpočet bude mít zdanění úroků z běžných vkladů. Tato změna vyplývá v souvislosti s novým občanským zákoníkem, který již nepoužívá pojem běžný účet, ale pouze účet, proto bylo nezbytné na tuto změnu reagovat.

Dopad na veřejně prospěšného poplatníka

Za veřejně prospěšného poplatníka se nově bude považovat poplatník, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statusem, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci vykonává jako svou hlavní činnost veřejně prospěšnou činnost nebo činnost policie, dále organizační složka státu, obec, kraj, dobrovolný svazek obcí, Regionální rada regionů soudržnosti, státní fond, příspěvková organizace a nově také obchodní korporace se statusem

Navržený režim nebude mít negativní dopad na veřejně prospěšného poplatníka se statusem veřejné prospěšnosti, pokud se jedná o poskytované daňové benefity. Naopak, nově nebude mít veřejně prospěšný poplatník se statusem veřejné prospěšnosti povinnosti klíčovat jednotlivé činnosti v rámci druhu činnosti. V tomto případě tak dochází ke snížení administrativy. Mírně zvýšená administrativa může nastat v souvislosti se získáním statusu veřejné prospěšnosti a s procesem zapsání statusu veřejné prospěšnosti.

Negativní dopad bude mít navržený režim pro veřejně prospěšného poplatníka bez statusu veřejné prospěšnosti, neboť tomuto poplatníkovi již nebude poskytnutá úleva ve formě možného snížení základu daně podle § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů. Protože ale získání statusu veřejné prospěšnosti nebude spojený s finančním poplatkem, každý veřejně prospěšný poplatník bude mít možnost tento status získat. Nově nebude moci snížit základ daně obec a kraj, neboť daň z příjmů právnických osob je u nich příjmem jejich rozpočtu a dále obchodní korporace se statusem veřejné prospěšnosti, pokud není sociálním družstvem a veřejně prospěšný poplatník poskytující zdravotní služby, který vykonává obdobnou činnost jako podnikatelské subjekty, a proto není důvod tyto subjekty zvýhodňovat.

V případě úroků bude navržen dvojí režim, a to u veřejně prospěšných poplatníků, u kterých budou předmětem daně z příjmů všechny příjmy, s výjimkou příjmů investičních transferů (tzv. široký základ daně), budou všechny úrokové příjmy, včetně úroků z různých účtů, vstupovat do obecného základu daně jako u běžných podnikatelských subjektů. U zbývající skupiny veřejně prospěšných poplatníků, u kterých i nadále budou předmětem daně pouze příjmy z podnikání, resp. i ze základního poslání, pokud však činnosti základního poslání budou provozovány se ziskem (tzv. úzký základ daně), bude na úrokové příjmy uplatňována srážková daň ve výši 19 %, tj. v úrovni sazby daně uvalované na obecný základ daně, což naplňuje princip daňové neutrality. Pro úrokové příjmy veřejně prospěšných poplatníků, které budou podléhat srážkové dani, nebude nutné vylučovat ze základu daně s nimi související výdaje. Režim srážkové daně u druhé skupiny veřejně prospěšných poplatníků zajistí, aby v případě, že budou vykazovat pouze příjmy, které nejsou předmětem daně, nebo jsou od daně osvobozeny, nebo podléhají dani vybírané srážkou, neměly i nadále povinnost podávat

daňové přiznání, což nově obsahuje ustanovení § 38mb, ale věcně shodně se současnou úpravou.

Negativní dopad bude mít navržený režim pro společenství vlastníků jednotek, které již nebude považováno za veřejně prospěšného poplatníka. Předmětem daně u těchto poplatníků nebudou však příjmy z dotací, příspěvků vlastníků jednotek na správu domu a pozemku, úhrad za plnění spojená s užíváním bytu a nebytových prostor. Pro společenství vlastníků jednotek je tak zaručeno, že pokud bude vykazovat pouze příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy od daně osvobozené nebo příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně, nebude povinné podávat daňové přiznání a z hlediska administrativní náročnosti bude mít tak srovnatelné podmínky s platnou právní úpravou.

V případě zdanění bezúplatného příjmu došlo k upuštění od původního návrhu využít osvobozený bezúplatný příjem do konce třetího zdaňovacího období bezprostředně následujícího po zdaňovacím období, ve kterém byl bezúplatný příjem obdržen s tím, že případné porušení podmínky bude řešeno až v roce porušení podmínek. Tento přístup bez časového testu pro použití umožní poplatníkovi se rozhodnout, zda přijatý dar zdaní a darem získané prostředky využije k úhradě daňových výdajů (nákladů) nebo pro dar uplatní osvobození s tím, že v takovém případě by následná úhrada nákladů byla nedaňová. Tato úprava eliminuje případy, kdy dary poplatník obdrží na konci zdaňovacího období, a objektivně je nemůže využít a bylo by nutné je jinak zdanit, nebo je hodlá použít na kapitálové dovybavení – např. ústavy.

Nově budou obecně prospěšné společnosti a ústavy zařazeny do skupiny s tzv. širokým základem daně, a tak se na tyto subjekty bude uplatňovat standardní režim zdanění jako na podnikatelské subjekty.

Zachováno je osvobození členských příspěvků při nepovinném členství, kdy zpravidla jsou členské příspěvky nedaňové. Zákonem č. 458/2011 Sb. byla schválena úprava, kdy daňově uznatelné členské příspěvky (povinné členství - Hospodářská a Agrární komora, zaměstnavatelské svazy), budou také nově důsledně zdaňovány.

Dopad na dárce

Pro dárce poskytujícího bezúplatné plnění veřejně prospěšnému poplatníkovi se statusem veřejné prospěšnosti nebo veřejně prospěšným poplatníkům, kteří status objektivně získat nemohou, byť jsou veřejně prospěšní (např. příspěvková organizace), nemá zvolený daňový režim negativní dopady. Podmínkou pro umožnění odpočtu hodnoty bezúplatného plnění je, že veřejně prospěšný poplatník má status veřejné prospěšnosti, má status veřejné prospěšnosti na konci zdaňovacího období nebo pokud do konce zdaňovacího období podal návrh na získání tohoto statusu a tento status na základě tohoto návrhu obdrží.

Dárce, který poskytne bezúplatný příjem veřejně prospěšnému poplatníkovi bez statusu veřejné prospěšnosti, nebude mít nově možnost uplatnit odpočet hodnoty daru podle § 20 odst. 8. Na druhou stranu, získaný status veřejné prospěšnosti eliminuje možné riziko zneužívání poskytnutého bezúplatného plnění.

Projednání

Návrh byl průběžně konzultován v rámci Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace.

Implementace a vynucování

Navrhované změny budou provedeny formou návrhu zákona o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů. Vynucování nově

stanovených pravidel bude probíhat standardně prostřednictvím správce daně. Ke kontrole dodržování povinností stanovených právním předpisem jsou příslušní správci daní z příjmů.

12.3.4. Shrnutí:

Varianta 0 (zachování současného stavu)

- nepřihlíží k nové právní úpravě občanského zákoníku, tj. k veřejné prospěšnosti a statusu veřejné prospěšnosti,
- nepřihlíží k nové právní úpravě zákona o statusu veřejné prospěšnosti, která by měla být předpokladem pro získání daňových benefitů.

Varianta 1 (zachování současného stavu a zvýšení benefitů pro veřejně prospěšné poplatníky se statusem veřejné prospěšnosti)

- zafixování extenzivního přístupu,
- pro zvýšení benefitů pro veřejně prospěšné poplatníky se statusem veřejné prospěšnosti absentuje jasná definice reinvestice zisku pouze na veřejně prospěšné aktivity,
- negativní rozpočtový dopad.

Varianta 2 (předkládaný návrh):

- daňové benefity přiznávané pouze poplatníkům se statusem veřejné prospěšnosti, resp. veřejně prospěšným ze své podstaty (založeny ze zákona),
- srovnatelný rozpočtový dopad s platnou právní úpravou – důsledky absence povinnost klíčovat výdaje/náklady by mělo nahradit zúžení množiny neziskových poplatníků, nově veřejně prospěšných poplatníků.

Dopady zvoleného řešení (varianta 2):

- poskytování daňových benefitů pouze na základě získaného statusu veřejné prospěšnosti,
- poplatníci se statusem, ale s úzkým základem daně, nebudou mít povinnost klíčovat příjmy a výdaje jednotlivých činností v rámci téhož druhu činnosti,
- zdanění úrokových příjmů ze všech forem účtů, které však díky uplatnění srážkové daně zajistí, aby nebyla rozšířena povinnost podávat daňová přiznání,
- možnost výběru veřejně prospěšného poplatníka, zda bude bezúplatný příjem osvobozený od daně, v tom případě se náklady (výdaje) související s bezúplatným příjmem nebudou považovat za daňové nebo pro bezúplatný příjem neuplatní osvobození od daně a potom bude související výdaje/náklady daňové,
- rozšíření kruhu poplatníků se širokým základem daně o o.p.s. a ústavy,
- odejmutí možnosti snížit základ daně u střešních organizací - zájmové profesní komory, svazové organizace družstev, organizace zaměstnavatelů sdružujících podnikatelské subjekty a u poplatníků poskytujících zdravotnické služby, zejména příspěvkové organizace.

II. Zvláštní část

K části první - změna zákona o daních z příjmů

K čl. I

K bodu 1 (§ 2 odst. 1)

V ustanovení § 2 odst. 1 je zavedena legislativní zkratka „dále jen poplatníci“ pro další označování poplatníků daně z příjmů fyzických osob. Přitom pojem „poplatník“ je v zákoně bez bližšího určení používán jak pro označení poplatníků daně z příjmů fyzických osob, tak pro označení poplatníků daně z příjmů právnických osob. Legislativní zkratka v § 17 odst. 1 pro poplatníky daně z příjmů právnických osob byla odstraněna zákonem č. 428/2011 Sb., proto se navrhuje vypuštění legislativní zkratky analogicky i v § 2 odst. 1. Ze systematiky je poté snadno odvoditelné, že se v části první pojmem poplatník rozumí poplatník daně z příjmů fyzických osob a v části druhé poplatník daně z příjmů právnických osob.

K bodu 2 (§ 2 odst. 1)

Zavádí se pojmy „daňový rezident České republiky“ a „daňový nerezident“, které jsou definovány v § 2 odst. 2 zákona (daňový rezident České republiky) a v § 2 odst. 3 (daňový nerezident). Takové vymezení umožní používání pojmů jednak v rámci zákona o daních z příjmů (namísto odkazování na příslušná ustanovení zákona) ale též v jiných právních předpisech v rámci právního řádu.

K bodu 3 (§ 2 odst. 2)

Zavádí se pojem „daňový rezident České republiky“, který je možné v kontextu daně z příjmů fyzických osob použít namísto dosud užívaného označení „poplatník podle § 2 odst. 2“ a zároveň je pojmem použitelným i v jiných právních předpisech v rámci právního řádu.

K bodu 4 (§ 2 odst. 3)

Úprava zavádí pojem „daňový nerezident“, který je možné v kontextu daně z příjmů fyzických osob použít namísto dosud užívaného označení „poplatník podle § 2 odst. 3“ a zároveň je pojmem použitelným i v jiných právních předpisech.

K bodu 5 (§ 2 odst. 4)

Jde o terminologickou změnu navazující na úpravu nového občanského zákoníku, který důsledně rozlišuje mezi pojmy „doba“ a „lhůta“.

K bodu 6 (§ 3 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Tato legislativní změna reaguje na fakt, že legislativní zkratka „daň" je v zákoně o daních z příjmů použita nevhodným způsobem.

Ze systematiky zařazení příslušného ustanovení a z textu daného ustanovení je dnes v řadě ustanovení nutné dovodit, zda se hovoří o dani z příjmů fyzických osob, o dani z příjmů právnických osob o jiné dani či dokonce o dani v teoretickém (obecném) smyslu. Proto je nutné v těchto ustanoveních výše uvedenou legislativní zkratku odmítnout. V tomto směru se nabízí zejména použití výkladu systematického, neboť část první zákona o daních z příjmů upravuje daň z příjmů fyzických osob a část druhá tohoto zákona daň z příjmů osob právnických. Části třetí a čtvrtá pak upravují zejména společná a zvláštní ustanovení týkající se obou daní z příjmů. S tímto výkladem však nelze vystačit, neboť v současné době jsou v těchto částech zákona upravena i ustanovení týkající se pouze jedné daně. Jako příklad lze uvést ustanovení § 35ba, které se týká pouze daně z příjmů fyzických osob. Zde je tudíž nutné

dovodit, že pojem „daň“ použitý v tomto ustanovení nezahrnuje obě daně z příjmů, ale pouze daň z příjmů fyzických osob.

K bodu 7 (§ 3 odst. 1 písm. a))

Ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 8 (§ 3 odst. 1 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn.

K bodu 9 (§ 3 odst. 1 písm. d))

Označení „pronájem“ je nepřesné zejména v ohledu, že se jako soukromoprávní institut nepoužívá. V tomto ohledu byl zvolen pojem „nájem“, který dle § 21c odst. 4 zahrnuje krom nájmu samotného také institut pachtu, čímž bude zachován současný věcný stav. Jedná se tedy o ryze legislativně technickou úpravu.

K bodu 10 (§ 3 odst. 3)

Z důvodu navrhovaného rozšíření zákona o daních z příjmů o příjem z titulu darování se navrhuje doplnit do zákona ocenění jiného majetkového prospěchu, jehož obsahem je opakující se plnění na více let.

Při aplikaci odstavce 3 je třeba mít na mysli, že písm. b) je vůči písm. a) speciální.

K bodu 11 (§ 3 odst. 4 písm. a)

Z důvodu navrhovaného rozšíření zákona o daních z příjmů o příjmy z titulu dědění a darování je nutné z právní úpravy vypustit ustanovení vylučující příjmy nabyté děděním nebo darováním z předmětu daně.

K bodu 12 (§ 3 odst. 4 písm. b) úvodní část ustanovení)

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku. Cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva.

K bodu 13 (§ 3 odst. 4 písm. b) bod 1)

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku. Cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva.

K bodu 14 (§ 3 odst. 4 písm. c)

Jedná se o úpravu navazující na terminologii nového občanského zákoníku, jejímž cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva (k vypořádání společného jmění manželů dochází při jeho zrušení, zániku nebo zúžení jeho rozsahu, srov. § 736 a násl. NOZ).

K bodu 15 (§ 3 odst. 4 písm. f))

Navrhuje se do stávajícího ustanovení zákona o daních z příjmů doplnit podmínky, za kterých předmětem daně nebude příjem z převodu majetku mezi osobami blízkými v souvislosti s

ukončením zemědělské činnosti (např. otce), kdy v rámci rodiny v zemědělské činnosti bude pokračovat jiná osoba (např. syn).

Podmínky předčasného ukončení zemědělské činnosti vycházely z nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005, o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova – EZFRV a nařízení vlády č. 69/2005 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele, ve znění nařízení vlády č. 512/2006 Sb. Účelem daňové úpravy je odstranit daňovou zátěž pro nové nabyvatele zemědělského majetku (většinou děti), kteří pokračují v zemědělské činnosti osoby, která předčasně ukončila svoji zemědělskou činnost z důvodu získání dotace (většinou rodičů). Jde o převod zemědělského podniku v souladu s uvedeným nařízením vlády č. 69/2005 Sb. Vzhledem k tomu, že uvedené programy k podpoře rozvoje venkova v současné době končí, je třeba, aby v následujících letech podmínky stanovil přímo zákon o daních z příjmů.

Dojde-li k darování výše uvedeného majetku, na straně obdarovaného (např. syna) se podle § 3 odst. 4 písm. f) zákona nejedná o zdanitelný příjem, dojde-li k prodeji majetku, na straně prodávajícího není příjem z prodeje předmětem daně tak, jako platí doposud. Pokud by však nabyvatel, který získal majetek darem, zemědělskou činnost ukončil do 3 let od nabytí majetku, nebude již takový příjem příjmem, který není předmětem daně. V takovém případě je příjem předmětem daně, a to v tom zdaňovacím období, kdy vznikl. Nabyvatel by tedy musel podat dodatečné daňové přiznání za zdaňovací období, ve kterém majetek získal a příjem z titulu daru uvést jako zdanitelný příjem podle § 7 zákona. V případě, že by nabyvatel, který získal majetek koupí, zemědělskou činnost ukončil do 3 let od nabytí majetku, nebude již takový příjem příjmem, který není předmětem daně. Prodávající by musel podat dodatečné daňové přiznání za zdaňovací období, ve kterém majetek prodal, a příjem z prodeje příslušného majetku uvést jako zdanitelný příjem. S ohledem na délku lhůty pro stanovení daně (viz § 148 daňového řádu) bude vždy tato lhůta ještě běžet, tudíž daň bude možné na základě podaného dodatečného daňového přiznání stanovit. Navrhuje se, aby toto dodatečné zdanění příjmu poplatníci provést nemuseli, pokud by nabyvatel majetku v zákonem stanovené tří leté lhůtě zemřel.

K bodu 16 (§ 3 odst. 4 písm. g) bod 1)

Navrhovaná úprava reaguje na nový občanský zákoník, který již nepoužívá pojem „podílové spoluvlastnictví“. Jedná se o vypořádání spoluvlastnictví podle § 1141 NOZ, kdy dojde k rozdělení věci ve spoluvlastnictví přesně podle velikosti spoluvlastnických podílů, aniž by docházelo mezi spoluvlastníky k finančnímu vyrovnání.

K bodu 17 (§ 3 odst. 4 písm. g bod 2)

Úprava je přesunuta do § 3 odst. 4 písm. c).

K bodu 18 (§ 3 odst. 4 písm. g) stávající bod 3)

Navrhovaná úprava sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem. Do zákona je dále třeba promítnout skutečnost, že stavba (s výjimkou dočasné stavby) se podle nového občanského zákoníku stává součástí pozemku.

K bodu 19 (§ 3 odst. 4 písm. i))

V důsledku inkorporace daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů je v celém zákoně zaveden pojem „bezúplatný příjem“, který zahrnuje jak příjmy nabyté z titulu dědění, odkazu, darování, tak jiné příjmy nabyté bez poskytnutí protiplnění. V § 3 odst. 4 písm. i) se z předmětu daně z příjmů fyzických osob vylučuje „výhoda“ poskytnutá dlužníkovi při

bezúročné zápůjčce, při výpůjčce nebo výprose spočívající v neposkytnutí protiplnění. Obdobná úprava je provedena u daně z příjmů právnických osob.

K bodu 20 (§ 4 odst. 1)

Navrhuje se nové znění ustanovení § 4 odst. 1, které zapracovává řadu legislativních a věcných změn provedených zákonem č. 458/2011 Sb. a rovněž změny, které souvisí s rekodifikací soukromého práva.

Z věcných změn jsou ze zákona č. 458/2011 Sb. převzata ta opatření, která působí ve prospěch daňových subjektů.

Z opatření, která negativně ovlivňují daňové zatížení poplatníků, bylo přejato prodloužení časového testu pro osvobození příjmů z prodeje cenných papírů. Tato změna je úzce provázána s širokou úpravou osvobození dividend a podílů na zisku (§ 4a), které je považováno za významné prorůstové opatření a je nastaveno již s účinností od 1. ledna 2014.

Z legislativního hlediska došlo k převzetí velké většiny textu nově normovaných pododstavců s tím, že byly provedeny úpravy navazující na rekodifikaci soukromého práva. Dále došlo k legislativně-technické úpravě navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

Navrhovaná právní úprava v písmeni a) reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku. Nový občanský zákoník používá pojem „byt“ pouze jako označení místa (např. sídlo v bytě, nájem bytu), nikoli věci, která je způsobilá být předmětem vlastnického práva. Taková věc je označována jako „jednotka“. Pojem „byt“ proto bylo nutno v ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) nahradit pojmem „jednotka“. Stejně bylo nutno postupovat v dalších ustanoveních zákona o daních z příjmů, a to všude tam, kde se v dosavadní právní úpravě jednalo o „byt“, ke kterému je možné nabýt vlastnické právo. V ustanoveních zákona o daních z příjmů, která se týkala bytu jako místa, byl pojem „byt“ ponechán.

Byt (místo) podle občanského zákoníku může být součástí jednotky, která je věcí způsobilou být předmětem vlastnického práva, může však existovat také samostatně v bytovém domě, ve kterém nebyly vymezeny jednotky. Takový byt však nelze samostatně převést na jiného, neboť není podle práva věcí.

Pokud jde o použití slovního spojení „jednotka, která zahrnuje nebytový prostor“, jedná se o reakci na dichotomii jednotek založenou novým občanským zákoníkem a především na skutečnost, že podle nového občanského zákoníku mohou vznikat jednotky, které zahrnují soubor bytů nebo nebytových prostorů (blíže viz důvodovou zprávu k § 21b odst. 4).

Navržená úprava písmene d) navazuje na terminologii nového občanského zákoníku (§ 2894 a následující NOZ). Právní úprava osvobození úmrtného a příspěvku na pohřeb podle zvláštních právních předpisů (například zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů) je přesunuta z § 4 odst. 1 písm. d) do § 4 odst. 1 písm. i), protože tato plnění nejsou náhradou škody ani nemajetkové újmy, ale plněním z veřejných rozpočtů poskytovaným na základě zákona.

K písm. g) bodu 3 lze poznamenat, že mezi právní předpisy, na základě kterých je poskytován příplatek nebo příspěvek k důchodu, patří například nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým

režimem v oblasti sociální, nebo zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů.

Navrhovaná úprava písmene k) reaguje na zrušení zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, novou terminologii občanského zákoníku, který pojem občanské sdružení již nepoužívá a nově upravuje institut spolku. Zároveň se sjednocují podmínky osvobození u nadací a spolků. Pro nadaci vyplývají uvedené podmínky z § 353 občanského zákoníku.

Navrhovaná úprava písmene q) reaguje na zrušení zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, kdy občanský zákoník nově obsahuje úpravu jak práva rodinného, tak i práva občanského. Terminologickou změnou písmene q) nedochází k věcnému posunu. Pojem „plnění z vyživovací povinnosti“ zahrnuje jak příjem přijatý v rámci plnění výživného, tak plnění přijaté jako úhradu za takový příjem nebo obdobný příjem za zahraničí. A to v situaci, kdy NOZ úhradu za vyživovací povinnost nezná. Na základě provedené úpravy se postavení osoby, která obdrží příjem z výživného, nezmění, od daně je osvobozeno jakékoli plnění související s vyživovací povinností.

Navrhovaná úprava písmene r) navazuje na zavedení nového institutu společnost, který v novém občanském zákoníku nahrazuje institut sdružení bez právní subjektivity. V novém občanském zákoníku se pro tento institut používá pojem „společnost“. Z toho důvodu je nutné v zákoně o daních z příjmů důsledně rozlišovat „společnosti“ a „obchodní společnosti“. S tím souvisí i další terminologické změny (například nové souhrnné označení pro obchodní společnosti a družstva pojmem obchodní korporace). Dále navrhovaná úprava navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který nahrazuje dosud užívaný termín práva a povinnosti člena družstva družstevním podílem.

Dále se z důvodu zamezení obcházení daňové povinnosti navrhuje do zákona doplnit omezení osvobození části příjmu z převodu družstevního podílu nebo podílu v obchodní společnosti, který se vztahuje ke zvýšenému podílu plněním ve prospěch vlastního kapitálu nebo nabytím od jiného člena. Nabyl-li poplatník podíl v obchodní společnosti nebo členská práva k družstvu před 5 lety, je příjem z jejich převodu od daně osvobozen, a to i v případě, že tento podíl nebo právo v době do 5 let zvýšil vkladem majetku, který, pokud by jej prodal samostatně, nebyl by příjem z jeho prodeje od daně osvobozen. Jedná se často o vklady nemovitostí a vklady podniku (obchodního závodu), které poplatník nabyl do 5 let. Tímto zvýšením podílu v obchodní společnosti nebo družstvu fakticky dochází k osvobození příjmů z prodeje předmětného majetku a tím k daňovým únikům.

Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

Právní úprava obchodní korporace zahrnuje i právní úpravu transformovaného družstva. Z toho důvodu se ze stávajícího textu § 4 odst. 1 písm. r) navrhuje tento termín vypustit.

Ustanovení písmene w) navazuje na zákon obchodních korporacích, podle kterého může být podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným představován kmenovým listem (§ 137). Kmenový list je cenný papír na řad. Navrhovaná úprava sjednocuje osvobození příjmu z prodeje podílu ve společnosti s ručením omezeným při vydání kmenového listu s případy, kdy k vydání tohoto cenného papíru nedojde.

Změna v písmeni z) reaguje na rekodifikaci soukromého práva, kdy nový občanský zákoník jako „jméno“ označuje jméno fyzické osoby, název právnické osoby i obchodní firmu u podnikatelů zapsaných do obchodního rejstříku.

Ustanovení § 4 odst. 1 písm. z) se vztahuje jak na podnikatele zapsané v obchodním rejstříku, tak i na podnikatele, kteří v obchodním rejstříku zapsáni nejsou. Z toho důvodu toto ustanovení vypouští pojem „obchodní“, jelikož pojem „obchodní jméno“ nový občanský zákoník nepoužívá.

Navrhovaná právní úprava písmene za) a zg) reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku. V případě písmene za) je předmětná právní úprava přenesena do připravovaného zákona o převodu jednotek některých bytových družstev.

Navrhovaná úprava písmene zc) reaguje na znění nového občanského zákoníku, který nově rozděluje věcná břemena na služebnosti a reálná břemena, přičemž služebnost postihuje vlastníka věci jako věcné právo tak, že musí ve prospěch jiného něco trpět nebo něčeho se zdržet, zatímco v případě reálného břemena je vlastník věci zavázán vůči oprávněné osobě něco jí dávat nebo něco konat.

Vzhledem k velkému množství odkazů na ustanovení upravující osvobození od daně z příjmů fyzických osob, je nutné do § 4 zahrnout i osvobození podle § 4a a § 4b a tím je provázat s ustanoveními zákona o daních z příjmů, která na osvobození, resp. na § 4 navazují. Tento dílčí krok však není rezignací na obecný cíl odstraňování odkazů v zákoně o daních z příjmů, kdy v nových či měněných ustanoveních se již explicitní normativní odkaz na konkrétní paragraf nepoužívá. Namísto něj se používá odkazu na institut „osvobození od daně z příjmů fyzických osob“.

K bodu 21 (§ 4 odst. 2)

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun předmětné právní úpravy do nového občanského zákoníku.

Společné jmění manželů je podle § 736 NOZ nutné vypořádat v případě, že je zrušeno, zanikne nebo je zúžen jeho rozsah.

K bodu 22 (§ 4 odst. 4)

Nový občanský zákoník definuje pojem majetek, kterým se rozumí souhrn všeho, co osobě patří (viz § 495 NOZ). Dle § 1011 NOZ je „Vše, co někomu patří, všechny jeho věci hmotné i nehmotné, jeho vlastnictvím.“ Z uvedeného vyplývá, že v definici majetku je obsažena i podmínka vlastnictví. Nový občanský zákoník používá nově pojem „dluh“, který je rozdílem mezi majetkem a jměním (toto vyplývá z § 495 NOZ). V návaznosti na to je tento pojem rovněž použit pro účely definice obchodního majetku, a to namísto pojmu „závazky“. Na definici majetku obsaženou v občanském zákoníku navazuje i definice obchodního majetku pro účely zákona o daních z příjmů.

Vzhledem k tomu, že majetek je v novém občanském zákoníku vymezen jako úhrn určitých aktiv, je v případě vyřazování určitého aktiva z obchodního majetku, nepřesné užívat spojení „vyřazení majetku“, neboť by to spíše znamenalo vyřazení úhrnu aktiv. Proto je nutné hovořit o vyřazení určité složky majetku (tj. konkrétního aktiva), což je použito i v ustanovení § 4 odst. 4 a dalších (například § 7b odst. 2).

Dále dochází k legislativně technickým úpravám, které zejména nahrazují dnešní legislativní zkratku „daňová evidence“ definicí pro účely zákona – ta je přesunuta do § 7b odst. 1.

K bodu 23 (§ 4 odst. 5 až 7)

V důsledku transformace daně dědické a daně darovací do zákona o daních z příjmů došlo k rozšíření právní úpravy osvobození. Vzhledem k tomu, že z legislativního hlediska již nebylo možné rozšiřovat stávající § 4, došlo k vytvoření nových ustanovení (§ 4a a § 4b), přičemž právní úprava osvobození příjmů z podílu na zisku, včetně ustanovení, která se k tomuto osvobození váží, byla přesunuta ze stávajícího ustanovení § 4 odst. 1 písm. zf) do § 4a. Ustanovení § 4b upravuje osvobození bezúplatných příjmů.

K bodu 24 (§ 4a a 4b)

Ustanovení § 4a obsahuje právní úpravu osvobození příjmů v podobě podílu na zisku, která se z důvodu větší přehlednosti přesouvá do samostatného ustanovení, a to včetně všech ustanovení, která se k tomuto osvobození váží. Navrhovaná úprava reaguje na terminologii zavedenou novým zákonem o investičních společnostech a investičních fondech a novým občanským zákoníkem. Pojem fondy kolektivního investování byl nahrazen termínem investiční fondy, který nově zahrnuje i podílové fondy.

Ustanovení § 4a odst. 1 písm. k) navazuje na nový institut soukromého práva - svěřenský fond (viz § 1448 a následující NOZ). Pro účely zákona o daních z příjmů se těmto fondům přiznává postavení poplatníka daně z příjmů právnických osob, obdobně jako je tomu u podílových investičních fondů (viz § 17 odst. 1 písm. e)). Veškerá práva a povinnosti vykonává za svěřenský fond svěřenský správce (srovnej § 1448 odst. 3 a § 1456 NOZ). Přijme-li obmyšlený, který je fyzickou osobou, plnění ze svěřenského fondu, je toto plnění zdanitelným příjmem podle § 10 zákona. Pokud se jedná o plnění, které je vyplaceno ze zisku fondu, bude tento příjem od daně osvobozen. Toto osvobození vychází ze skutečnosti, že vyplácený podíl na zisku již byl na úrovni fondu jednou zdaněn a není žádoucí ho zdanit i podruhé na úrovni příjemce. Vzhledem k tomu, že zákon o obchodních korporacích nově připouští při splnění určitých podmínek výplatu záloh na podíly na zisku (viz § 40 ZOK), platí pro jejich výplatu stejná pravidla jako pro příjem v podobě podílu na zisku.

Ustanovení § 4a odst. 2 přebírá úpravu provedenou zákonem 458/2011 Sb. s tím, že inkorporuje terminologii zákona o obchodních korporacích, zákona o investičních společnostech a investičních fondech a nového občanského zákoníku.

Úprava § 4a odst. 3 navazuje na záměr popsaný v § 21 odst. 2 stanovit sníženou sazbu daně pouze pro základní investiční fondy a zároveň se toto ustanovení zobecňuje tak, aby bylo nově aplikovatelné i na nové typy investičních fondů povolené novým zákonem o investičních společnostech a investičních fondech. Také se navazuje na novou terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá.

V důsledku inkorporace právní úpravy daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů, je nezbytné upravit též osvobození bezúplatných příjmů. Ustanovení § 4b z velké části navazuje na právní úpravu osvobození v zákoně č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 4b písm. a) upravuje osvobození veškerých příjmů nabytých z titulu dědění nebo odkazu. Podle údajů daňové správy je z důvodu osvobození osob blízkých výnos daně dědické podle zákona č. 357/1992 Sb. velmi nízký a jeho výběr neekonomický.

Obdobnou úpravu obsahuje § 4b písm. b), kdy je od daně z příjmů fyzických osob osvobozen příjem z převodu majetku mezi zůstavitelem a obmyšlenou osobou z titulu zřízení svěřenského fondu.

Příjem z titulu darování se osvobozuje v obdobném rozsahu jako je tomu pro účely současné daně darovací podle zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, kdy vedle § 4b je obsaženo i v § 10 odst. 3. Z osvobození se jako doposud vylučují dary přijaté v souvislosti s výkonem závislé činnosti (§ 6 zákona) nebo s podnikáním a jinou samostatnou výdělečnou činností (§ 7 zákona).

Ustanovení § 4b písm. e) a f) reagují na zákon o převodu vlastnického práva k jednotkám některých bytových družstev, který v návaznosti na zrušení zákona č. 72/1994 Sb. přejímá část jeho věcné úpravy. Dosavadní věcný stav zůstává zachován.

Ustanovení § 4b písm. g) a h) používají slovní spojení „jednotka, která zahrnuje družstevní byt nebo družstevní nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a nezahrnuje jiný nebytový prostor“, resp. „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru“. Tato slovní spojení reagují na možnost vymezení jednotek, které budou zahrnovat jak byt, tak nebytový prostor, zakotvenou v ustanovení § 1158 odst. 2 nového občanského zákoníku, které stanoví, že co je stanoveno v oddílu upravujícím bytové spoluvlastnictví o bytu, platí také pro nebytový prostor, jakož i pro soubor bytů nebo nebytových prostorů. Z pohledu daňového práva je nutné rozlišovat, o jakou jednotku se jedná ve smyslu toho, zda zahrnuje byt, nebytový prostor nebo jejich kombinaci (soubor).

Např. v ustanovení § 4b písm. h) zákona o daních z příjmů se osvobozuje od daně z příjmů fyzických osob pouze bezúplatný příjem z nabytí vlastnického práva k takové jednotce ve vlastnictví právnické osoby vzniklé za účelem, aby se stala vlastníkem domu s jednotkami, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru. Dále musí být splněna podmínka, že fyzická osoba, která vlastnické právo k takové jednotce nabývá, je nájemcem této jednotky, členem uvedené právnické osoby a podílela se nebo její právní předchůdce se podílel svými peněžními prostředky nebo nepeněžními plněními na pořízení domu s jednotkami. Pokud tedy bude součástí jednotky např. byt, sklep a ateliér, bezúplatný příjem z nabytí vlastnického práva k této jednotce od daně z příjmů fyzických osob osvobozen nebude, neboť tato jednotka zahrnuje jiný nebytový prostor než garáž, sklep nebo komoru, a to ateliér. Pokud by součástí jednotky ve vlastnictví právnické osoby vzniklé za účelem, aby se stala vlastníkem domu s jednotkami, byl byt, garáž a sklep (a nebyl by její součástí žádný jiný nebytový prostor), bezúplatný příjem z nabytí vlastnického práva k ní fyzickou osobou, která je nájemcem této jednotky, členem výše uvedené právnické osoby a podílela se nebo její právní předchůdce se podílel svými peněžními prostředky nebo nepeněžními plněními na pořízení domu s jednotkami, by byl od daně z příjmů fyzických osob osvobozen.

Na tomto místě je nutno uvést, že na základě ustanovení § 21b odst. 4 by se tyto podmínky obdobně aplikovaly na jednotky vymezené podle zákona č. 72/1994 Sb. a spolu s nimi i na s nimi spojený podíl na společných částech domu, a pokud je s touto jednotkou spojeno i vlastnictví k pozemku, tak i na podíl na tomto pozemku. To znamená, že tyto jednotky by mohly být pouze bytem nebo nebytovým prostorem, který je garáží, sklepem nebo komorou, aby byl bezúplatný příjem z nabytí vlastnického práva k nim od daně z příjmů fyzických osob osvobozen.

Dále nutné zdůraznit, že vymezení družstevního bytu nebo družstevního nebytového prostoru obsahuje zákon o obchodních korporacích v § 729. K tomu, aby mohlo dojít k osvobození od daně z příjmů fyzických osob podle písmene g), musí být naplněna definice družstevního bytu nebo družstevního nebytového prostoru, jak je uvedena ve zmiňovaném § 729 zákona o obchodních korporacích. Pokud by tato definice naplněna nebyla, nešlo by o družstevní byt, popř. o družstevní nebytový prostor, a proto by nebylo možné uplatnit osvobození podle tohoto odstavce. V dalším lze odkázat na výklad pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru“ v důvodové zprávě k písmeni h).

K bodu 25 (§ 5 odst. 1)

Tato změna navazuje na vymezení zdaňovacího období v ustanovení § 16a zákona. Obdobné ustanovení v § 5 odst. 1 je nadbytečné.

K bodu 26 (§ 5 odst. 4)

Ustanovení § 5 odst. 4 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 5 odst. 4 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 27 (§ 5 odst. 4)

Vzhledem k tomu, že i bez uvedení odkazu na § 38h je zřejmé, co je myšleno úslovím „zálohy sražené z těchto příjmů plátcem daně“, byl odkaz pro nadbytečnost vypuštěn.

K bodu 28 (§ 5 odst. 4)

Ustanovení § 5 odst. 4 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 5 odst. 4 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 29 (§ 5 odst. 6)

Ustanovení § 5 odst. 6 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 5 odst. 6 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 30 (§ 5 odst. 6)

Navrhuje se upřesnit způsob stanovení základu daně (základu pro výpočet zálohy na daň) u poplatníka s příjmy ze závislé činnosti, provádí-li plátce daně u poplatníka v běžném zdaňovacím období srážku neprávem vyplacené a již zdaněné mzdy za uplynulá léta. Pro právní jistotu se upřesňuje, že postup uvedený v tomto ustanovení lze skutečně použít jen při splnění zákonných podmínek, tzn. jen když existují příjmy, které lze snižovat.

K bodu 31 (§ 5 odst. 6)

V návaznosti na předcházející bod se staví na jisto, že aplikace § 5 odst. 6 zákona je možná jedině za podmínky, že poplatník od konkrétního plátce daně v běžném zdaňovacím období zdanitelný příjem skutečně pobírá, resp. pobírá jej v postačující výši. Znamená to tedy, že příjem zaměstnance nemůže být zúčtován na mzdovém listě ani při vrácení již zdaněné mzdy do částky nižší než nula.

K bodu 32 (§ 5 odst. 9)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na inkorporaci daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů a zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování. Změna dále navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 33 (§ 5 odst. 10 písm. a))

Z důvodu zamezení účelovému obcházení daně se navrhuje zrušit možnost nezvyšovat základ daně o závazek, podle nového občanského zákoníku dluh, zaniklý z titulu dohody mezi věřitelem a dlužníkem, na základě které poplatníci dosavadní dluh nahradí dluhem novým, často podstatně nižším. Dále se navrhuje terminologická úprava v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 34 (§ 5 odst. 10 písm. b))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 35 (§ 5 odst. 10 písm. b))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 36 (§ 5 odst. 10 písm. d))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva. Ustanovení § 1 odst. 1 ZOK vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva.

Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první.

Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 37 (§ 5 odst. 10 písm. e))

Z důvodu zamezení účelovému obcházení daně se navrhuje zrušit možnost nezvyšovat základ daně o závazek, podle nového občanského zákoníku dluh, zaniklý z titulu dohody mezi věřitelem a dlužníkem, na základě které poplatníci dosavadní dluh nahradí dluhem novým, často podstatně nižším.

Pokud např. dluh činí 10 000 Kč s tím, že podnikatelé se dohodli dosavadní dluh nahradit dluhem novým ve výši 8 000 Kč, rozdíl mezi příjmy a výdaji dlužníka se zvýší o částku 2 000 Kč, neboť pouze v této výši dluh zaniká jinak než splněním, započtením, splynutím práva s povinností u jedné osoby a narovnáním. V případě, kdy se poplatníci dohodnou a dosavadní

dluh ve výši 10 000 Kč nahradí dluhem novým stejné hodnoty, tj. dluhem 10 000 Kč, nemá tato skutečnost na rozdíl mezi příjmy a výdaji dlužníka žádný dopad.

K bodu 38 (§ 5 odst. 11)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 39 (§ 5 odst. 11)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku.

K bodu 40 (nadpis § 6)

Nadpis § 6 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné v rámci celého zákona upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 41 (§ 6 odst. 1 písm. a až c))

Ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) stanoví, že příjmem ze závislé činnosti se rozumí i plnění poskytovaná v souvislosti s výkonem funkce, resp. funkční požitky. Z toho plyne, že na režim funkčních požitků se bez dalšího použijí veškerá ustanovení o příjmech ze závislé činnosti, pokud zákon nestanoví jinak. Ustanovení zákona o daních z příjmů, případně jiného právního předpisu, pojednávající o příjmech ze závislé činnosti, se budou vztahovat i na příjmy poskytované v souvislosti s výkonem funkce. Vymezení funkčních požitků nadále zůstává v § 6 odst. 10, nicméně nadále již není samostatnou kategorií naroveň postavenou příjmům ze závislé činnosti.

V návaznosti na to je potřeba sousloví „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“ ve všech jeho tvarech upravit napříč zákonem o daních z příjmů, resp. celým právním řádem, a pojem „funkční požitky“ užívat jen tam, kde se upravují výlučně funkční požitky (jako například v § 6 odst. 10) a nikoli příjmy ze závislé činnosti jako celek.

V případě úpravy § 6 odst. 1 písm. b) a c) se jedná legislativní úpravu, jejímž cílem je především zpřehlednění stávajícího ustanovení. Odměny statutárního orgánu – fyzické osoby, jsou nově zahrnuty do písmene c) bodu 2. Bude se jednat např. o odměny (příjmy za práci) jednatele společnosti s ručením omezením, ředitele obecně prospěšné společnosti podle ustanovení § 9a zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů nebo ředitele ústavu (§ 405 NOZ). Zároveň je z písmene b) do písmene c) přesunut likvidátor, který obdobně jako ostatní osoby uvedené v písmenu c) dostává za svou činnost odměnu (§ 195 NOZ). Navrhovaná úprava dále reaguje na zavedení institutu ústavu. Jeho statutárním orgánem je ředitel, jeho odměna se zahrne pod ustanovení písmene c).

K bodu 42 (§ 6 odst. 1 písm. d))

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s úpravou „činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn., není rozhodující, zda tyto příjmy plynou

aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

Ustanovení § 6 odst. 1 písm. d) dále navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné na těch místech v zákoně, kde je možné pojem „funkce“ podřadit pod „závislou činnost“, tento pojem jako nadbytečný odstranit.

K bodu 43 (§ 6 odst. 1 písm. d))

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s úpravou „činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn., není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 44 (§ 6 odst. 2)

Ustanovení § 6 odst. 2 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné v rámci celého zákona upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 45 (§ 6 odst. 3)

Navrhovaná změna je zčásti legislativně technickou úpravou v souvislosti s novým občanským zákoníkem, kdy se práva, služby nebo věci zastřešují pojmem „plnění“.

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku.

K bodu 46 (§ 6 odst. 3 písm. a))

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 47 (§ 6 odst. 4)

Jako součást první fáze zavedení jednoho inkasního místa se upravuje způsob zdanění příjmů ze závislé činnosti tak, aby samostatným základem daně pro daň vybíranou srážkou byly tytéž příjmy, které nepodléhají pojistnému na sociální zabezpečení a na zdravotní pojištění. Odlišný odvod daně z příjmů fyzických osob a těchto pojistných by v budoucnu komplikoval správu jednoho inkasního místa.

K bodu 48 (§ 6 odst. 7 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s úpravou „činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 49 (§ 6 odst. 7 písm. e))

Pro právní jistotu poplatníků i správců daně se doplňuje, že předmětem daně u zaměstnance nejsou výdaje (náklady) zaměstnavatele, ze kterých zaměstnanci nemají žádný majetkový prospěch. Jde zejména o náklady vynaložené na vybavení, osvětlení, otop a bezpečnostní a

hygienické zabezpečení pracoviště, na pracovní nástroje, zdravotní prohlídky a povinná očkování zaměstnanců, které je povinen hradit zaměstnavatel apod. Z hlediska textace ustanovení se jedná o promítnutí § 1a písm. b) a § 38 odst. 1 písm. a) zákoníku práce.

K bodu 50 (§ 6 odst. 9 písm. f))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která jednak zpřehledňuje text daného ustanovení a zároveň navazuje na právní úpravu nového občanského zákoníku.

K bodu 51 (§ 6 odst. 9 písm. g))

V důsledku inkorporace daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů se v rámci celého zákona nahrazuje pojem dar pojmem bezúplatné plnění, který má širší obsah a zahrnuje i plnění z jiných právních titulů než je darování.

K bodu 52 (§ 6 odst. 9 písm. h))

Ustanovení obsahuje terminologickou úpravu navazující na znění nového občanského zákoníku, který v § 2894 zavádí pojem náhrada majetkové a nemajetkové újmy.

K bodu 53 (§ 6 odst. 9 písm. l))

Podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, se příjmy za práci žáků a studentů z praktického výcviku považují za příjmy ze závislé činnosti podléhající dani z příjmů fyzických osob. Oproti tomu ale tyto osoby nejsou považovány za zaměstnance v oblasti nemocenského, důchodového ani zdravotního pojištění, tzn., že jejich příjmy uvedeným pojistným nepodléhají. Jedná se o odlišnost mezi úpravou daně z příjmů fyzických osob a úpravou veřejných pojistných s dopadem na platbu pojistného, která by mohla v budoucnu komplikovat správu jednoho inkasního místa. Jako součást první fáze zavedení jednoho inkasního místa se navrhuje přizpůsobit úpravu daně z příjmů fyzických osob úpravě veřejných pojistných, tzn. příjmy za práci žáků a studentů z praktického výcviku osvobodit od daně z příjmů fyzických osob. Z těchto příjmů tak nebude odváděno ani pojistné, ani daň z příjmů, půjde tedy o výraznou podporu zapojování žáků a studentů do praxe, která by měla motivovat zaměstnavatele ke spolupráci se vzdělávacími zařízeními a tím výhledově zlepšit postavení absolventů na trhu práce. Současně se pojem „z praktického výcviku“ nahrazuje pojmem „z praktického vyučování a praktické přípravy“, aby byl v souladu s terminologií ustanovení § 65 odst. 1 a § 96 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 54 (§ 6 odst. 9 písm. p) bod 1)

Navrhovaná úprava navazuje na transformaci penzijních fondů na penzijní společnosti a transformované fondy, která proběhla k 1. 1. 2013. Původní penzijní fondy přestaly existovat, a proto se tento pojem v ustanovení ruší.

K bodu 55 (§ 6 odst. 10 písm. b) bod 3)

Navrhovaná úprava reaguje na zrušení zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, a novou terminologii občanského zákoníku, který pojem občanské sdružení nahrazuje institutem spolku.

Za spolek je považován i tzv. pobočný spolek podle ustanovení § 228 a násl. NOZ. Z ustanovení § 228 NOZ vyplývá, že spolek může být buď hlavní, nebo vedlejší. Termín spolek bez tohoto odlišujícího označení zahrnuje obě dvě kategorie.

K bodu 56 (§ 6 odst. 12)

Ustanovení § 6 odst. 12 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Z toho důvodu již není nutné speciálně stanovit použití odstavců 6, 7, 8 a 9 pro plnění související s výkonem funkce, protože dané ustanovení se na ně aplikuje již podle odstavce 1 písm. a).

K bodu 57 (§ 6 odst. 12)

Ustanovení § 6 odst. 12 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Z toho důvodu již není nutné speciálně stanovit, že základem daně je funkční požitek, protože to vyplývá přímo z odstavce 1 písm. a).

K bodu 58 (§ 6 odst. 13)

Ustanovení § 6 odst. 13 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Z toho důvodu již není nutné speciálně stanovit, že základem daně je příjem z výkonu funkce, protože to vyplývá přímo z odstavce 1 písm. a). Dále je nutné na těch místech v zákoně, kde je možné pojem „funkce“ podřadit pod „závislou činnost“, tento pojem jako nadbytečný odstranit.

K bodu 59 (§ 6 odst. 13)

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s úpravou „činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn., není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

Ustanovení § 6 odst. 13 dále navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Z toho důvodu již není nutné speciálně stanovit, že základem daně je příjem z výkonu funkce, protože to vyplývá přímo z odstavce 1 písm. a). Dále je nutné na těch místech v zákoně, kde je možné pojem „funkce“ podřadit pod „závislou činnost“, tento pojem jako nadbytečný odstranit.

K bodu 60 (§ 6 odst. 13)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která navazuje na vypuštění § 6 odst. 12.

K bodu 61 (§ 6 odst. 14)

Ustanovení § 6 odst. 14 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Z toho důvodu již není nutné speciálně stanovit, že základem daně je funkční požitek, protože to vyplývá přímo z odstavce 1 písm. a).

K bodu 62 (§ 6 odst. 13)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která navazuje na vypuštění § 6 odst. 12.

K bodu 63 (§ 6 odst. 15)

Ustanovení § 6 odst. 15 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Z toho důvodu již není nutné speciálně stanovit, že základem daně je funkční požitek, protože to vyplývá přímo z odstavce 1 písm. a).

K bodu 64 (nadpis § 7)

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn.

K bodu 65 (§ 7 odst. 1 a 2)

Ustanovení § 7 odst. 1 a 2 stanoví, co se rozumí příjmem ze samostatné činnosti. Ustanovení provádí legislativně technickou úpravu, když dosud užívaný pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazuje pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 však zůstává nezměněn.

V návaznosti na to je potřeba pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ ve všech jeho tvarech upravit napříč zákonem o daních z příjmů, resp. celým právním řádem.

Dále dochází k legislativní úpravě, jejímž cílem je především zpřehlednění stávajícího ustanovení. Příjmy dosud uvedené v § 7 odst. 2 písm. c) a d) (příjmy znalců, tlumočníků, z činnosti insolvenčního správce atd.) jsou nově zahrnuty do § 7 odst. 1 písm. c), neboť se jedná o příjmy z podnikání podle zvláštních předpisů, tedy příjmy z podnikání neuvedeného v § 7 odst. 1 písm. a) a b). Do těchto příjmů budou nově patřit i příjmy správce svěřenského fondu, příjmy likvidačního správce a příjmy správce pozůstalosti.

Ustanovení § 7 odst. 2 písm. d) přebírá dosavadní úpravu § 7 odst. 2 písm. b), přičemž dochází k terminologické změně v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“.

S ohledem na to, že pojem živnost je v živnostenském zákoně uveden jako legislativní zkratka pojmu živnostenské podnikání (§ 1 citovaného zákona), která nemůže být bez dalšího používána v jiných právních předpisech (viz čl. 44 odst. 3 Legislativních pravidel vlády), došlo při reformulaci § 7 zákona o daních z příjmů k nahrazení pojmu živnost pojmem živnostenské podnikání.

K bodu 66 (§ 7 odst. 3)

Navrhuje se pro nadbytečnost zrušit ustanovení, které se týká příjmů plynoucích daňovým nerezidentům zdaňovaným srážkou. Tato skutečnost plyne z § 36 a § 7 odst. 3 ji upravuje duplicitně.

K bodu 67 (§ 7 odst. 4 až 6)

V případě odstavců 4 a 5 se jedná o legislativně-technickou úpravu v souvislosti s přijetím zákona o obchodních korporacích.

Odstavec 6 je upraven v návaznosti na úpravu provedenou u příjmů ze závislé činnosti se upravuje způsob zdanění příjmů autorů plynoucích ze zdrojů na území České republiky tak, aby rozhodná částka pro zdanění daní vybíranou srážkou byla stejná jako u příjmů ze závislé činnosti. Jde o veškeré příjmy autorů uvedené v § 7 odst. 2 písm. a) zákona.

V návaznosti na navrhované doplnění zákona o možnost započítat si daň z autorských honorářů, která se vybírá srážkou, na celkovou daň v daňovém přiznání, se rovněž navrhuje doplnit povinnost plátce daně vystavit poplatníkovi doklad o sražené dani. Jde o obdobnou povinnost jakou v § 38j zákon stanoví pro zaměstnavatele, který sráží daň z příjmů uvedených v § 6 odst. 4 zákona srážkou podle § 36 zákona.

K bodu 68 (§ 7 odst. 7 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu reagující na zrušení § 11 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 69 (§ 7 odst. 7 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ a další legislativně technické změny provedené v § 7. S ohledem na to,

že pojem živnost je v živnostenském zákoně uveden jako legislativní zkratka pojmu živnostenské podnikání (§ 1 citovaného zákona), která nemůže být bez dalšího používána v jiných právních předpisech (viz čl. 44 odst. 3 Legislativních pravidel vlády), došlo při reformulaci § 7 zákona o daních z příjmů k nahrazení pojmu živnost pojmem živnostenské podnikání.

K bodu 70 (§ 7 odst. 7 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ a další legislativně technické změny provedené v § 7.

K bodu 71 (§ 7 odst. 7 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ a další legislativně technické změny provedené v § 7.

K bodu 72 (§ 7 odst. 7 písm. d))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ a další legislativně technické změny provedené v § 7.

K bodu 73 (§ 7 odst. 8)

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn.

„Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 74 (§ 7 odst. 9)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 75 (§ 7 odst. 9)

Navrhovaná úprava sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 76 (§ 7 odst. 9)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 77 (§ 7 odst. 9)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 78 (§ 7 odst. 9)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou

aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 79 (§ 7 odst. 11)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 80 (§ 7 odst. 11)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 81 (§ 7 odst. 12)

Z důvodu zjednodušení se navrhuje ze zákona vypustit výjimky, které omezují poplatníky - fyzické osoby, které jsou účetní jednotkou, v možnosti uplatnit jako účetní období hospodářský rok.

K bodu 82 (§ 7 odst. 13)

Navrhovaná úprava reaguje na zavedení nového institutu společnost, který v novém občanském zákoníku nahrazuje institut sdružení bez právní subjektivity. Terminologie zákona o daních z příjmů navazuje na pojmy soukromého práva. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 83 (§ 7a odst. 1)

Navržená úprava reaguje na změnu v pojetí účtů v novém občanském zákoníku, kdy již není rozlišováno mezi běžným a vkladovým účtem (§ 2662 a následující NOZ).

K bodu 84 (§ 7a odst. 1)

Navrhovaná úprava reaguje na zavedení nového institutu společnost, který v novém občanském zákoníku nahrazuje institut sdružení bez právní subjektivity. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 85 (§ 7a odst. 5)

Pro nadbytečnost se zrušuje slovo „právo“ neboť právo je dle NOZ věcí.

K bodu 86 (§ 7a odst. 5)

Navrhuje se zvýšit limit pro podání daňového přiznání v případě, kdy má poplatník sjednanou paušální daň podle § 7a zákona. Ustanovení § 7a týkající se paušální daně bylo do zákona doplněno již v r. 2001 s tím, že limit pro podání daňového přiznání pro případ, kdy poplatník dosáhne dalších zdanitelných příjmů, byl změněn pouze jednou, a to ze 4 000 Kč na

současných 6 000 Kč. Z důvodu snížení administrativy na straně poplatníka i správce daně se navrhuje uvedený limit sjednotit s limitem pro podávání daňového přiznání, tj. částkou 15 000 Kč.

K bodu 87 (§ 7b odstavec 1)

Právní úprava navazuje na vymezení majetku a jmění v občanském zákoníku. Jměním se rozumí souhrn majetku osoby (to znamená všeho, co jí patří) a jejích dluhů.

K bodu 88 (§ 7b odst. 3)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 89 (§ 7b odst. 3)

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 90 (§ 7b odst. 3)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na inkorporaci daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů a zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování.

K bodu 91 (§ 7b odst. 3)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 92 (§ 7b odst. 3)

Úpravou § 7b odst. 3 dochází k promítnutí skutečnosti, že stavba (s výjimkou dočasné stavby) se podle nového občanského zákoníku stává součástí pozemku.

K bodu 93 (§ 7b odst. 3)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 94 (§ 7b odst. 3)

Jde o terminologickou změnu v souvislosti s vymezením věcí v novém občanském zákoníku.

K bodu 95 (§ 7b odst. 3)

Navrhovanou úpravou dochází ke sjednocení s terminologií nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 96 (§ 7b odst. 4)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 97 (§ 7b odst. 5)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu v souvislosti se zrušením zákona o správě daní a poplatků.

K bodu 98 (§ 8 odst. 1 písm. a))

Změna navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá.

K bodu 99 (§ 8 odst. 1 písm. b))

Navrhovaná úprava reaguje na znění občanského zákoníku, který nově stanoví, že tichý společník není povinen doplnit svůj vklad snížený o podíly na ztrátách do původní výše.

K bodu 100 (§ 8 odst. 1 písm. c))

Navrhovaná úprava navazuje na zrušení institutu běžného účtu v soukromém právu, který je nahrazen pojmem účet, resp. platební a jiný než platební účet. Zároveň reaguje na stávající znění zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, který sice upravuje tzv. poskytovatele platebních služeb malého rozsahu, avšak neumožňuje mu úročení vkladů.

K bodu 101 (§ 8 odst. 1 písm. d))

Navrhovanou úpravou dochází ke sjednocení pojmů s novým občanským zákoníkem (viz § 2680 NOZ).

K bodu 102 (§ 8 odst. 1 písm. g))

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku. Cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva.

K bodu 103 (§ 8 odst. 1 písm. g))

Navržená úprava navazuje na zrušení institutu běžného účtu v soukromém právu, který je nahrazen pojmem účet, resp. platební a jiný než platební účet.

K bodu 104 (§ 8 odst. 1 písm. g))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva. § 1 odst. 1 ZOK vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva.

Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

Dále navržená úprava navazuje na zrušení institutu běžného účtu v soukromém právu, který je nahrazen pojmem účet, resp. platební a jiný než platební účet.

K bodu 105 (§ 8 odst. 1 písm. i)

Navrhovaná úprava navazuje na nový institut soukromého práva - svěřenský fond. Pro účely zákona o daních z příjmů bude příjem ze zisku po zdanění svěřenského fondu, u poplatníků, na které se nebude vztahovat osvobození podle § 4a odst. 1 písm. k), zdaněn jako příjem z kapitálového majetku.

K bodu 106 (§ 8 odst. 2)

Z důvodu zjednodušení se navrhuje sjednotit způsob zdanění příjmů z prodeje předkupního práva na cenné papíry. Příjem z kupní opce bude příjmem podle § 7 nebo § 10 zákona tak, jak je tomu i v případě prodejní opce.

K bodu 107 (§ 8 odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou změnu v souvislosti s novým zněním § 8 odst. 2.

K bodu 108 (§ 8 odst. 5)

Jedná se o legislativně technickou změnu v souvislosti s novým zněním § 8 odst. 2 (zrušením § 8 odst. 2 písm. b)).

K bodu 109 (§ 8 odst. 6)

Navrhovaná úprava navazuje na transformaci penzijních fondů na penzijní společnosti a transformované fondy, která proběhla k 1. 1. 2013. Původní penzijní fondy přestaly existovat, a proto se tento pojem v ustanovení ruší.

K bodu 110 (nadpis § 9)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 111 (§ 9 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 112 (§ 9 odst. 1 písm. a))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat

též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

Vzhledem k v právu používanému výkladovému principu od většího k menšímu (a maiori ad minus), podle kterého platí-li něco pro celek, pak to tím spíš platí i pro část, došlo k vypuštění výslovné zmínky o částech nemovité věci a části bytu.

K bodu 113 (§ 9 odst. 1 písm. b))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 114 (§ 9 odst. 2)

Navrhovaná úprava sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 115 (§ 9 odst. 3)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 116 (§ 9 odst. 3)

Dochází ke sjednocení terminologie s terminologií používanou novým občanským zákoníkem.

K bodu 117 (§ 9 odst. 5)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 118 (§ 9 odst. 6)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 119 (§ 9 odst. 6)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 120 (§ 9 odst. 7)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak.

V případě pachtu obchodního závodu je zvláštní ustanovení nezbytné, protože obchodní závod je podle občanského zákoníku možné pouze propachtovat a nikoli pronajmout (srovnej § 2349 a následující NOZ). Vzhledem k neexistenci nájmu obchodního závodu je tak v ustanoveních upravujících podle účinné právní úpravy nájem podniku nutné tento pojem nahradit pojmem pacht obchodního závodu a dalšími navazujícími pojmy.

K bodu 121 (§ 9 odst. 7 písm. a))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 122 (§ 9 odst. 7 písm. a))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak.

V případě pachtu obchodního závodu je zvláštní ustanovení nezbytné, protože obchodní závod je podle občanského zákoníku možné pouze propachtovat a nikoli pronajmout (srovnej § 2349 a následující NOZ). Vzhledem k neexistenci nájmu obchodního závodu je tak v ustanoveních upravujících podle účinné právní úpravy nájem podniku nutné tento pojem nahradit pojmem pacht obchodního závodu a dalšími navazujícími pojmy.

K bodu 123 (§ 9 odst. 7 písm. b))

Jedná se sjednocení terminologie v zákoně o daních z příjmů s terminologií používanou novým občanským zákoníkem.

K bodu 124 (§ 9 odst. 7 písm. b))

Ustanovení provádí terminologickou změnu v návaznosti na nový občanský zákoník, kde je termín „podnik“ nahrazen termínem „obchodní závod“.

K bodu 125 (§ 9 odst. 7 písm. b))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak.

V případě pachtu obchodního závodu je zvláštní ustanovení nezbytné, protože obchodní závod je podle občanského zákoníku možné pouze propachtovat a nikoli pronajmout (srovnej § 2349 a následující NOZ). Vzhledem k neexistenci nájmu obchodního závodu je tak v ustanoveních upravujících podle účinné právní úpravy nájem podniku nutné tento pojem nahradit pojmem pacht obchodního závodu a dalšími navazujícími pojmy.

K bodu 126 (§ 10 odst. 1 písm. a))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

Dále se navrhuje pro právní jistotu poplatníků i správců daně se doplňuje, že příjmy podle § 10 odst. 1 písm. a) jsou např. i příjmy z prodeje dřeva z vlastního lesa nebo příjmy z prodeje ryb z vlastního rybníka. Tato změna navazuje na novou definici příjmů ze samostatné činnosti, a to konkrétně na § 7 odst. 1 písm. a).

Navrhuje dále se zrušit pojem „samostatně hospodařící rolník“, které již zemědělský zákon nepoužívá.

K bodu 127 (§ 10 odst. 1 písm. b))

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník a legislativně technickou úpravu vypouštějící nadbytečný odkaz na ustanovení § 4.

Věcný rozsah ustanovení zůstává zachován. Pod pojmem věc je potřeba vnímat věci movité, nemovité, cenné papíry, apod. to znamená vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí (viz § 489 NOZ). Pojem věc zároveň pro účely daní z příjmů zahrnuje také živá zvířata, části lidského těla i ovladatelné přírodní síly, které se obchodují (§ 21b odst. 1 zákona o daních z příjmů).

K bodu 128 (§ 10 odst. 1 písm. c))

Navrhovanou úpravou dochází ke sjednocení terminologie se zákonem o obchodních korporacích, který nahrazuje dosud užívaný termín práva a povinnosti člena družstva družstevním podílem. Vzhledem k tomu, že majetkový podíl na transformovaném družstvu podle zákona č. 42/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je podílem představujícím práva a povinnosti člena družstva plynoucí mu z členství v družstvu (§ 595 odst. 1 ZOK), stala se výslovná zmínka majetkového podílu v transformovaném družstvu, vzhledem k nové terminologii zákona o obchodních korporacích, nadbytečnou.

Dále se vypouští nadbytečný odkaz na ustanovení § 4.

K bodu 129 (§ 10 odst. 1 písm. e))

Jedná se o legislativně technickou úpravu vypouštějící nadbytečný odkaz na ustanovení § 4 a legislativně technickou úpravu v souvislosti se zrušením občanského zákoníku.

K bodu 130 (§ 10 odst. 1 písm. f))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva. § 1 odst. 1 ZOK vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva.

Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

Podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným může být podle § 137 zákona o obchodních korporacích představován kmenovým listem, který je cenným papírem na řad (§ 137 odst. 3 ZOK). Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů hovoří o podílu člena obchodní korporace, myslí se i takový podíl, který je vyjádřen kmenovým listem, pokud není uvedeno jinak. Pokud je pro podíl, který je představován kmenovým listem, v zákoně stanoven režim, jenž se od obecného režimu podílů v korporaci, resp. ve společnosti s ručením omezeným, nebo režimu jiných cenných papírů, liší, je tato skutečnost v zákoně vyjádřena výslovně.

K bodu 131 (§ 10 odst. 1 písm. g))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva. § 1 odst. 1 ZOK vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva.

Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán

pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 132 (§ 10 odst. 1 písm. h))

Jedná se o legislativně technickou úpravu vypouštějící nadbytečný odkaz na ustanovení § 10 odst. 3 a § 4.

K bodu 133 (§ 10 odst. 1 písm. ch))

Jedná se o legislativně technickou úpravu vypouštějící nadbytečný odkaz na ustanovení § 4.

K bodu 134 (§ 10 odst. 1 písm. k))

Jedná se o legislativně-technickou úpravu reagující na zrušení zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku (§ 2865 odst. 2) a zároveň vypouštějící nadbytečný odkaz na ustanovení § 4.

K bodu 135 (§ 10 odst. 1 písm. l) až n))

Mezi ostatní příjmy demonstrativně vyjmenované v § 10 zákona o daních z příjmů se doplňuje zdanění nového soukromoprávního institutu výměnku.

V novém občanském zákoníku byl dále zaveden institut svěřenského fondu. Pro účely zákona o daních z příjmů je těmto fondům přiznáno postavení poplatníka daně z příjmů právnických osob, obdobně jako je tomu u podílových investičních fondů. Veškerá práva a povinnosti za ně vykonává svěřenský správce, jehož příjem bude zdaněn jako příjem z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona. Bude-li mít obmyšlený nebo zakladatel příjem ze svěřenského fondu, jde o zdanitelný příjem podle § 10 zákona s navrhovanou výjimkou (osvobození od daně podle § 10 odst. 3 zákona).

Příjmy z titulu dědění a darování, které jsou nově předmětem daně z příjmů, jsou vymezeny jako ostatní příjmy podle § 10 zákona – tzv. bezúplatné příjmy, pokud nejde o příjmy podle § 6, tj. zejména dary zaměstnanci od zaměstnavatele nebo o příjmy podle § 7, například dary podnikateli a osobě s příjmy z jiné samostatně výdělečné činnosti v souvislosti s jejich činností. Bezúplatným příjmem je nejen příjem z darovací smlouvy, ale i jiný majetkový prospěch (obdobně jako je tomu v případě současné daně darovací) spočívající jednak v tom, že se majetek poplatníka zvýší, nebo v tom, že se výše jeho majetku nezmění a určité majetkové hodnoty ušetří.

Bezúplatným příjmem je též příjem ze společenské úsluhy (§ 2055 NOZ). Občanský zákoník stanoví, že plnění ze společenské úsluhy není darováním, je-li z chování stran zřejmé, že se nechtějí smluvně vázat.

K bodu 136 (§ 10 odst. 2)

Jde o terminologickou změnu navazující na úpravu nového občanského zákoníku, který důsledně rozlišuje mezi pojmy „doba“ a „lhůta“.

K bodu 137 (§ 10 odst. 3 písm. d))

Navrhuje se v zákoně o daních z příjmů upravit osvobození příjmů z titulu darování. Právní úprava navazuje na úpravu zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého je od daně osvobozeno darování mezi osobami příbuznými, tj. osobami uvedenými v navrhovaném bodě 1 a 2.

Dále se navrhuje doplnění limitu pro osvobození příležitostného bezúplatného nabytí majetku a jiného majetkového prospěchu, jehož hodnota nepřesahuje 15 000 Kč, tj. na stejnou částku, jakou zákon o daních z příjmů stanoví pro účely podávání daňového přiznání.

V novém občanském zákoníku byl zaveden institut svěřenského fondu. Pro účely zákona o daních z příjmů je těmto fondům přiznáno postavení poplatníka daně z příjmů právnických osob obdobně jako u podílových investičních fondů. Za svěřenský fond vykonává veškerá práva a povinnosti svěřenský správce. Přijme-li obmyšlený, který je fyzickou osobou, plnění ze svěřenského fondu, je toto plnění zdanitelným příjmem podle § 10 zákona; výjimku tvoří případy, kdy k plnění obmyšlenému dochází mezi osobami příbuznými, tj. osobami uvedenými v bodě 1 a 2 zákona. Pokud se jedná o plnění, které je vyplaceno ze zisku fondu, navrhuje se tento příjem od daně osvobodit (§ 4a odst. 1 písm. k)) a to proto, že vyplácený podíl na zisku již byl na úrovni fondu jednou zdaněn a není žádoucí zdanit ho i podruhé na úrovni příjemce.

K bodu 138 (§ 10 odst. 4)

Pro právní jistotu poplatníků i správců daně se doplňuje, že příjmy podle § 10 odst. 4 jsou např. i příjmy z prodeje dřeva z vlastního lesa nebo příjmy z prodeje ryb z vlastního rybníka.

K bodu 139 (§ 10 odst. 4)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 140 (§ 10 odst. 5)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 141 (§ 10 odst. 5)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na inkorporaci daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů a zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování.

K bodu 142 (§ 10 odst. 5)

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 143 (§ 10 odst. 5)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na inkorporaci daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů a zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování.

K bodu 144 (§ 10 odst. 5)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn., není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 145 (§ 10 odst. 5)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat

též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 146 (§ 10 odst. 5)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 147 (§ 10 odst. 5)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 148 (§ 10 odst. 5)

Jedná se o legislativně technickou úpravu vypouštějící nadbytečný odkaz na ustanovení § 4.

K bodu 149 (§ 10 odst. 5)

S ohledem na rušení institutu ručení při zdaňování transakcí s nemovitými věcmi (původní zákon o dani z převodu nemovitostí je nahrazován zákonem o dani z nabytí nemovitých věcí) se pro nadbytečnost vypouští i právní úprava možnosti uplatnění výdaje v podobě zaplacené daně z převodu nemovitostí na straně prodávajícího. Novou daň z nabytí nemovitých věcí bude totiž povinen platit kupující, který tuto daň zohlední v daňových výdajích. V tomto kontextu je třeba zmínit, že daní z nabytí nemovitých věcí může být zdaněno i nabytí některých věcí movitých, a to zejména podílů v některých obchodních korporacích, jejichž majetek je tvořen z větší části nemovitými věcmi (tzv. nemovitostní společnosti). Z tohoto důvodu doplňované ustanovení hovoří o „příjmu z prodeje věci“ nikoliv o „příjmu z prodeje nemovité věci“. V opačném případě by se jednalo o pojem zužující.

K bodu 150 (§ 10 odst. 5)

Navrhovaná úprava navazuje na oprávnění odvolat dar pro nouzi nebo pro nevděk, jež stanoví nový občanský zákoník (§ 2068 a následující NOZ). Ustanovení § 10 odst. 5 zákona o daních z příjmů umožňuje v případě vydání daru původnímu dárci uplatnit jako daňový výdaj úhradu za zhodnocení daru, a to i v případě, že byla uhrazena v jiném zdaňovacím období, než kdy dárci plynul příjem z vydání daru. S ohledem na zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování, je zde na místě zmínit, že ponechání slova „dar“ v tomto ustanovení je dáno zavedením institutu „odvolání daru“ v novém občanském zákoníku.

K bodu 151 (§ 10 odst. 6)

Navrhovaná úprava navazuje na ustanovení § 103 zákona o obchodních korporacích, podle kterého, připouští-li to společenská smlouva, může společník za podmínek ve společenské smlouvě určených a se souhlasem všech společníků splnit svou vkladovou povinnost také provedením nebo prováděním práce nebo poskytnutím nebo poskytováním služby. Zákon o daních z příjmů cenu vlastní práce jako daňový výdaj neuznává. V případě že by člen korporace v rámci provedení prací nebo poskytnutí služby dodával například i materiál (například oprava střechy nemocnice), byla by výdajem prokazatelně doložená hodnota materiálu.

K bodu 152 (§ 10 odst. 6)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 153 (§ 10 odst. 8)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 154 (§ 10 odst. 8)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 155 (§ 10 odst. 8)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 156 (§ 10 odst. 8)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 157 (§ 10 odst. 8)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 158 (§ 11)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, stávající ustanovení § 11 se přesouvá do ustanovení § 12.

K bodu 159 (§ 12)

Navrhovaná úprava, která je blokací paušálních výdajů, reaguje na zavedení nového institutu společnost, který v novém občanském zákoníku nahrazuje institut sdružení bez právní subjektivity, a nového institutu společenství jmění (§ 1236 a následující NOZ). Společenství

jmění může vzniknout z různých právních důvodů, typicky ze smlouvy, ale i z jiných právních skutečností (například společenství jmění při vypořádání společného jmění manželů při zániku manželství). Na rozdíl od spoluvlastnictví, ve kterém se poměr spoluvlastníků odvozuje od vztahu k věci, je společenství jmění poměrem osob, které je na existenci věci nezávislé (například nezaniká zánikem věci).

Z hlediska daně z příjmů fyzických osob nachází společenství jmění uplatnění především při zániku společného jmění manželů, kdy v době, kdy společné jmění manželů zaniklo, je zrušeno nebo je zúžen jeho rozsah a dosud nedošlo k jeho vypořádání, není zřejmé, kterému z manželů jaký konkrétní majetek bude náležet. Další uplatnění nachází tento institut v případě řady smluv, typicky ze smlouvy, kterou se zakládá společnost, nebo ze smlouvy, na jejímž základě věřitelé likvidované obchodní společnosti převezmou likvidační podstatu, dále pak i u smluv nepojmenovaných. Při vypořádání společného jmění manželů v souvislosti se zánikem společenství jmění se postupuje podle § 3 odst. 4 zákona.

K bodu 160 (§ 13)

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ a další legislativně technické změny provedené v § 7.

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 161 (§ 13)

Vzhledem k tomu, že z daného ustanovení je i bez výslovného odkazu na § 35c a § 35d zřejmé, jaké daňové zvýhodnění je zde myšleno, byly oba odkazy pro nadbytečnost vypuštěny.

K bodu 162 (§ 15 odst. 1)

V návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů se rozšiřuje možnost uplatnění nezdanitelné části základu daně ve formě odpočtu od základu daně i na další bezúplatná plnění.

Dále zákon o daních z příjmů navazuje na právní úpravu tzv. „veřejné prospěšnosti“, která bude kodifikována v zákonu o veřejné prospěšnosti. Proto současný výčet účelů a činností, na které lze v režimu odpočtu od základu daně poskytovat dary nahrazuje univerzálním textem veřejně prospěšných činností, jejichž okruh příkladmo uvádí návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti s akcentem na získání statusu veřejné prospěšnosti u poplatníků, kteří jej budou moci při splnění zákonem stanoveným podmínek získat. Z definice podmínek pro získání statusu veřejné prospěšnosti vyplývá, že požadované úkony a informace nezakládají finanční nároky bránící získání statusu. Vazba na veřejnou prospěšnost, resp., status veřejné prospěšnosti by měla napomoci čištění systému a eliminovat tak poskytování darů pro účelově založené poplatníky s cílem daňové optimalizace. Tento zákon navazuje na ustanovení § 146 až 150 NOZ.

Navrhuje se, aby poplatníci poskytující dary měli možnost uplatnit odpočet hodnoty darů od základu daně v případě, že dar poskytli veřejně prospěšnému poplatníkovi, který nabyl status veřejné prospěšnosti na základě zákona o veřejné prospěšnosti nebo jsou veřejně prospěšní

poplatníci na základě zákona nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci a vykonávají veřejně prospěšnou činnost jako svou hlavní činnost. Z toho vyplývá, že např. o dary poskytnuté různým spolkům, které nebudou disponovat statusem veřejné prospěšnosti, nebude možné snižovat základ daně z příjmů.

Pro umožnění odpočtu hodnoty poskytnutého daru je rozhodující podmínka, že poplatník, kterému je dar poskytnutý, je veřejně prospěšný poplatník v okamžiku poskytnutí daru.

K bodu 163 (§15 odst. 1)

Změna reaguje na zrušení vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, novelou zákona č. 329/2011Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů, kdy část ustanovení § 15 odst. 1 týkající se hodnoty bezúplatného plnění na rehabilitační a kompenzační pomůcky odkazující na § 33 této vyhlášky se tak stala obsoletní. Navrhuje se proto právní úprava, která vychází z novelizované právní úpravy zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, podle které bude možné jako nezdanitelnou část základu daně uplatnit hodnotu bezúplatného plnění na zvláštní pomůcky podle tohoto zákona, a to nadále nejvýše do částky nehrazené příspěvkem ze státního rozpočtu.

K bodu 164 (§15 odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která terminologicky upravuje znění zákona o daních z příjmů dle textace zákonů o ochraně přírody a krajiny a zákona na ochranu zvířat proti týrání.

K bodu 165 (§ 15 odst. 1)

V návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů se rozšiřuje možnost uplatnění nezdanitelné části základu daně i na další bezúplatná plnění.

K bodu 166 (§ 15 odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění používání spojení „stát Evropské unie“. V současné právní úpravě je v daňových zákonech používáno často spojení „Česká republika nebo členský stát Evropské unie“, které není zcela logické. Z tohoto důvodu se napříč daňovými zákony provádí změna, která Českou republiku již v právní normě nevyčleňuje mimo spojení „stát Evropské unie“.

K bodu 167 (§ 15 odst. 1)

V návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů se rozšiřuje možnost uplatnění nezdanitelné části základu daně i na další bezúplatná plnění.

K bodu 168 (§ 15 odst. 1)

V návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů se rozšiřuje možnost uplatnění nezdanitelné části základu daně i na další bezúplatná plnění.

K bodu 169 (§ 15 odst. 1)

Daná úprava vychází ze snahy unifikovat některá spojení napříč daňovými zákony. Zákon o DPH totiž pracuje se spojením „jiný členský stát Evropské unie“, ale tato norma není v některých případech ve smyslu „jiný stát než Česká republika“, ale jiný stát než stát, o kterém dané ustanovení předtím pojednává. V tomto kontextu vyvstala potřeba upřesnit spojení „jiný členský stát Evropské unie“, aby byl výklad vždy jasný. Tato změna se uskutečňuje napříč daňovými zákony. Jedná se o legislativně technickou úpravu bez záměru ovlivnit věcné daňové řešení.

K bodu 170 (§ 15 odst. 1)

V návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů se rozšiřuje možnost uplatnění nezdanitelné části základu daně i na další bezúplatná plnění.

K bodu 171 (§ 15 odst. 1)

Navrhovaná úprava by měla zamezit účelovému poskytování darů spolkům a pobočným spolkům, jejichž členy jsou zejména osoby blízké poskytovateli daru, tj. tzv. rodinné spolky pro provozování sportovních aktivit, kdy dar poskytuje osoba samostatně výdělečně činná nebo kapitálová společnost, kterou vlastní osoby blízké k okruhu členů spolku, stejně jako v případě darů soukromým školám nebo zdravotnickým zařízením, kde dar může nahradit například placení školného nebo úhradu za poskytnutou zdravotní péči. Existenci takového chování poplatníků potvrzují mj. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Afs 107/2004-53 ze dne 10.11.2005, č.j. 1 Afs 11/2010-94 ze dne 13.5.2010 a 1 Afs 10/2012-38 ze dne 7.3.2012 a smyslem návrhu je takovému chování předcházet. Obdobně nebude umožněn odpočet v případě darů pro nadace založené zakladatelem k podpoře osob blízkých - tzv. rodinné nadace. U poplatníků se statusem veřejné prospěšnosti bude možné zpochybnění učinit pouze na základě důkazů ze strany správce daně, což by mělo eliminovat obavy potencionálních dárců poskytujících dary poplatníkům se statusem veřejné prospěšnosti, což by současně mělo podpořit zájem o získání statusu veřejné prospěšnosti. Pro umožnění odpočtu hodnoty poskytnutého daru je rozhodující podmínka, že poplatník, kterému je dar poskytnutý, je veřejně prospěšný poplatník v okamžiku poskytnutí daru a má v okamžiku poskytnutí daru status veřejné prospěšnosti.

K bodu 172 (§ 15 odst. 2)

V návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů se rozšiřuje možnost uplatnění nezdanitelné části základu daně i na další bezúplatná plnění.

K bodu 173 (§ 15 odst. 3 úvodní část ustanovení)

Změna navazuje na terminologické sjednocení pojmu banka upravené v § 21e odst. 1 zákona.

K bodu 174 (§ 15 odst. 3 úvodní část ustanovení)

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku.

K bodu 175 (§ 15 odst. 3 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 176 (§ 15 odst. 3 úvodní část ustanovení)

Navrhuje se nahradit pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 177 (§ 15 odst. 3 písm. a))

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku.

K bodu 178 (§ 15 odst. 3 písm. c))

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku. Změna nastává pouze v bodě 4, body 1 až 3 přebírají dosavadní úpravu v zákoně o daních z příjmů.

K bodu 179 (§ 15 odst. 3 písm. d))

Nový občanský zákoník používá pro označení personálního obsazení právnické osoby pojem „člen“. Toto se dá dovodit např. z ustanovení § 141 odst. 1 a 2 NOZ.

Vzhledem k tomu se vypouští označení společník, které je pouze podmnožinou pojmu „člen“.

K bodu 180 (§ 15 odst. 3 písm. e))

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku.

K bodu 181 (§ 15 odst. 3 písm. f))

Navrhovaná úprava sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 182 (§ 15 odst. 3 písm. f))

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku.

K bodu 183 (§ 15 odst. 3 písm. g))

Navrhovanou úpravou dochází ke sjednocení pojmů přijatých zákonem o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Právní úprava členských práv a povinností podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, je nahrazena institutem družstevního podílu. Podíl v obchodní korporaci zahrnuje nejen podíl v obchodní společnosti ale i podíl v družstvu, resp. družstevní podíl.

K bodu 184 (§ 15 odst. 3 písm. h))

Cílem navrhované úpravy je sjednotit pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s pojmy přijatými novým občanským zákoníkem, který nahrazuje pojem půjčka pojmem zápůjčka.

K bodu 185 (§ 15 odst. 3 písm. h))

Z důvodů právní jistoty poplatníků i správců daně se navrhuje doplnit, že i v případě splácení úvěru nebo půjčky na bytové potřeby uvedené v § 15 odst. 3 písm. a) až g) musí být splněny podmínky pro příslušné bytové potřeby uvedené v § 15 odst. 4.

K bodu 186 (§ 15 odst. 3 závěrečná část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 187 (§ 15 odst. 3 závěrečná část ustanovení)

Označení „pronájem“ je nepřesné zejména v ohledu, že se jako soukromoprávní institut nepoužívá. V tomto ohledu byl zvolen pojem „nájem“, který dle § 21c odst. 4 zahrnuje krom

nájmu samotného také institut pachtu, čímž bude zachován současný věcný stav. Jedná se tedy o ryze legislativně technickou úpravu.

K bodu 188 (§ 15 odst. 4)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 189 (§ 15 odst. 4)

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 190 (§ 15 odst. 5 písm. a))

Navrhovaná úprava navazuje na transformaci penzijních fondů na penzijní společnosti a transformované fondy, která proběhla k 1. 1. 2013. Původní penzijní fondy přestaly existovat, a proto se tento pojem v ustanovení ruší.

K bodu 191 (§ 15 odst. 9)

Jedná se o úpravu, kterou se z legislativně-technických důvodů přesouvá změna provedená zákonem č. 458/2011 Sb. do zákona o daních z příjmů. Věcný rozsah, který byl projednán a schválen v rámci legislativního procesu k zákonu č. 458/2011 Sb. zůstává beze změny.

K bodu 192 (§ 16b)

Zařazení ustanovení o zdaňovacím období na konec hmotněprávních ustanovení odpovídá obvyklému řazení konstrukčních prvků daně v daňových zákonech. Argumentem pro tuto legislativně technickou operaci je sjednocení tohoto řazení ve všech daňových zákonech.

K bodu 193 (§ 17 odst. 1 a 2)

Úprava odstavce 1 písm. e) je pouze legislativní a vychází ze záměru sjednotit terminologii daňových zákonů a navázat na úpravu zákona o účetnictví. Nejedná se tedy o žádnou věcnou změnu a mezi fondy penzijní společnosti dále patří všechny fondy obhospodařované penzijní společností tj. fondy druhého i třetího pilíře důchodového spoření včetně transformovaného fondu.

Navrhovaná úprava v odst. 1 písm. f) reaguje nový institut zavedený novým občanským zákoníkem – tzv. „svěřenský fond“ (§ 1448 až 1474). Dle ustanovení § 1448 svěřenský fond vzniká vyčleněním majetku z majetku zakladatele. Svěřenský fond je určen k zakladatelem stanovenému účelu. Vzhledem k různorodosti účelu, ke kterému bude svěřenský fond založen, je potřeba zajistit vhodný daňový režim, který by na jednu stranu neomezil možnost vzniku a rozvoje těchto fondů, ale který by na druhou stranu neotvíral možnost pro nevhodné daňové plánování. Obecně by měl být dodržen princip daňové neutrality, tj. aby investice v rámci těchto fondů byla zdaňována ve srovnatelné výši s investicí provedenou individuálně.

Byť svěřenský fond nemá právní subjektivitu, tak zákonem o daních z příjmů je mu přiznáno postavení poplatníka daně z příjmů (tj. daňová subjektivita) obdobně jako je tomu u podílových fondů. Navrhuje se, aby svěřenské fondy měly obdobný daňový režim jako běžný poplatník daně z příjmu právnických osob. To znamená, že vyčlenění majetku do fondu nebude podléhat zdanění daní z příjmů, zisk z hospodaření s majetkem fondu bude podléhat

dani z příjmů právnických osob a výplata plnění z fondu bude záviset na osobě obmyšleného a typu vypláceného plnění. Obmyšlený je osoba (může být fyzická i právnická), ve prospěch které je fond zřízen (§ 1457 a následující občanského zákoníku). Navrhovaná úprava stanoví, že pokud obmyšlený přijme plnění ze svěřenského fondu, je toto plnění z pohledu zákona o daních z příjmů zdanitelným příjmem.

Pokud bude svěřenský fond založen podle nového zákona o investičních společnostech a investičních fondech a splní parametry základního investičního fondu (§ 21f), bude tomu odpovídat i jeho daňový režim. V běžnější situaci, kdy svěřenský fond nebude splňovat podmínky základního investičního fondu, bude příjem fondu průběžně zdaňován běžnou sazbou daně z příjmů právnických osob a podle nově navrženého ustanovení § 19a odst. 1 písm. k) upravujícího osvobození dividendových příjmů bude plnění ze zisku po zdanění od daně osvobozeno. Toto osvobození vychází ze záměru vyloučit dvojí ekonomické zdanění zisku, protože vyplácený podíl na zisku již byl na úrovni fondu jednou zdaněn a není žádoucí ho zdanit i podruhé na úrovni příjemce.

Jiná situace je v případě, že fond vyplácí plnění, které není podílem na zisku, ale je částí původně vloženého majetku nebo majetku, který byl do fondu vložen smlouvou. V tomto případě se jedná o příjem, který je srovnatelný s darem, resp. s dědictvím (zakladatel či další přispěvovatel bezúplatně vložil část svého majetku do fondu a tento majetek je nyní předán bezúplatně obmyšlenému). Proto i při zdanění tohoto příjmu se bude postupovat stejně jako u zdaňování darů, resp. dědictví.

Stejným způsobem jako při výplatě plnění bude postupováno i v případě zániku svěřenského fondu, kdy svěřenský správce vydá zbylý majetek fondu tomu, kdo na něj má podle statutu fondu právo.

Veškerá práva a povinnosti vykonává za svěřenský fond svěřenský správce.

Pro komplexní postižení všech forem poplatníků, kde u nerezidentů se jejich označení nemusí krýt s terminologií právních předpisů platných v ČR, se pro zbytkovou podmnožinu navrhuje označení jednotka, která je podle právního řádu státu, podle kterého je založena nebo zřízena, poplatníkem.

V odstavci 2 se zavádí pojmy „daňový rezident České republiky“ a „daňový nerezident“, které jsou definovány v § 17 odst. 3 zákona (daňový rezident České republiky) a v § 17 odst. 4 (daňový nerezident). Takové vymezení umožní používání pojmů jednak v rámci zákona o daních z příjmů (namísto odkazování na příslušná ustanovení zákona), ale též v jiných právních předpisech napříč celým právním řádem.

Ustanovení, jímž se od daně z příjmů právnických osob osvobozuje ústřední banka České republiky, je přesunuto do § 19 upravujícího osvobození.

K bodu 194 (§ 17 odst. 3)

Zavádí se pojem „daňový rezident České republiky“, který je možné v kontextu daně z příjmů právnických osob použít namísto dosud užívaného označení „poplatník podle § 17 odst. 3“ a zároveň je pojmem použitelným i v jiných právních předpisech.

K bodu 195 (§ 17 odst. 3 poslední věta)

Podílové fondy, fondy penzijní společnosti a nově i svěřenské fondy jsou poplatníci, kteří nemají právní osobnost, a nelze tedy u nich jednoznačně určit jejich sídlo. Proto toto ustanovení stanoví, že pokud jsou tito poplatníci založeni nebo zřízeni podle právních předpisů platných na území České republiky, mají na tomto území své sídlo a jsou považováni za daňové rezidenty České republiky.

K bodu 196 (§ 17 odst. 4)

Zavádí se pojem „daňový nerezident“, který je možné v kontextu daně z příjmů právnických osob použít namísto dosud užívaného označení „poplatník podle § 17 odst. 4“ a zároveň je pojmem použitelným i v jiných právních předpisech.

K bodu 197 (§ 17a)

Ke zrušení dosavadního § 17a: Tato změna navazuje na vymezení zdaňovacího období v novém ustanovení § 21a zákona. Obdobné ustanovení v § 17a je nadbytečné. Proto je v § 17a navržena nová úprava, která vymezuje veřejně prospěšného poplatníka. Záměrem je využít § 146 a násl. nového občanského zákoníku, které upravují veřejnou prospěšnost. Vymezení těchto poplatníků v písm. a) tak zahrnuje i nadále spolky (dosud občanská sdružení) včetně odborových organizací, (pokud budou splňovat podmínky veřejně prospěšné činnosti, tj. činnost poskytována za stejných podmínek pro všechny předem neurčeného počtu příjemců z řad veřejnosti), politické strany, registrované církve a náboženské společnosti, včetně evidovaných právnických osob církví a náboženských společností, fundace (nadace, a to i smíšené a nadační fondy s výjimkou tzv. rodinných nadací, které jsou zřízeny za účelem podpory osob zakladateli blízkých, což nenaplňuje základní znaky veřejné prospěšnosti), veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, školské právnické osoby podle školského zákona a nový pojem „ústav“. Současné obecně prospěšné společnosti se i nadále budou řídit dosavadními předpisy (zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech). Obecně prospěšná společnost má právo změnit svoji právní formu na ústav, nadaci či nadační fond. Nově však vzniknout obecně prospěšná společnost nemůže.

V důsledku vazby na institut veřejné prospěšnosti došlo k některým změnám v současném vymezení poplatníků, kteří nebyli založeni za účelem podnikání, kteří by nově neměli čerpat daňové benefity ve formě snížení základu daně podle § 20 odst. 7, resp. obdržené dary by neměli možnost dárci odečítat od základu daně podle § 20 odst. 8. Naopak zahrnutí obchodních korporací se statusem veřejné prospěšnosti zajistí, aby i nadále dary poskytované např. zdravotnickým zařízením v postavení a.s. nebo s.r.o. bylo možné u dárců odečítat od základu daně z příjmů.

Ustanovení § 17a odst. 3 tak vyjmenovává poplatníky, kteří nespadají mezi veřejně prospěšné poplatníky z důvodu, že nesplňují podmínky stanovené návrhem zákona o statusu veřejné prospěšnosti, protože účel, za kterým byli založeni, není účelem veřejně prospěšným nebo činnost není poskytována pro předem neomezený počet příjemců. Jedná se zejména o obchodní korporace bez statusu veřejné prospěšnosti, poplatníky, kteří jsou založeni za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů, Svaz českých a moravských spotřebních družstev, Svaz českých a moravských výrobních družstev, Svaz českých a moravských bytových družstev nebo Svaz průmyslu a dopravy, Českou televizi, Český rozhlas, Českou tiskovou kancelář, profesní komory s povinným i nepovinným členstvím a zájmová sdružení právnických osob, u nichž jsou členské příspěvky zdaňovány a členové je mají daňově uznatelné nebo zdravotní pojišťovny. Výčet poplatníků, kteří nejsou veřejně prospěšnými, je speciálním ustanovením vůči ustanovení odstavce 1. Jedná se převážně o poplatníky, kteří představují střešní organizace běžných podnikatelských subjektů, a proto není odůvodněné jim poskytovat daňové benefity. Tento přístup dále podporuje skutečnost, že u nich jsou předmětem daně veškeré příjmy s uplatněním tzv. „širokého základu daně“, pokud zákon nestanoví systémovou výjimku jako v případě zdravotních pojišťoven nebo společenství vlastníků jednotek. Nově nebudou veřejně prospěšnými poplatníky, byť jsou dosud považovány za neziskové poplatníky, společenství vlastníků jednotek, které svojí logickou uzavřeností nemohou naplnit veřejnou prospěšnost. Negativní vymezení veřejně prospěšných poplatníků (dříve tzv. neziskových poplatníků) je důležité pro aplikaci § 20 odst.

7 ZDP umožňující snížení základu daně z příjmů (viz důvodová zpráva k § 20 odst. 7). Nejen pro zachování kontinuity právní úpravy a vyloučení případných pochybností se výslovně navrhuje uvést, že veřejně prospěšným poplatníkem je organizační složka státu, obec, kraj, dobrovolný svazek obcí, Regionální rada regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a státní fondy, což má význam zejména pro případné poskytování darů těmto poplatníkům, které i nadále bude možné odečítat od základu daně. Přitom tato skupina poplatníků je charakteristická tím, že je veřejně prospěšná již ze své podstaty, a proto nebude podrobena proceduře získání statusu veřejné prospěšnosti.

K bodu 198 (Nadpis § 18)

V souvislosti s vyčleněním ustanovení o neziskových organizacích, které nově nahradí pojem veřejně prospěšný poplatník, do § 17a a o osobních společnostech do nových § 18a resp. § 18b, se mění název dosavadního § 18, který bude nově upravovat obecná ustanovení o předmětu daně. Ustanovení § 18a a § 18b jsou vůči těmto ustanovením speciální, to znamená subjekty, které podléhají ustanovením § 18a a § 18b, použijí obecnou úpravu podle § 18 a zároveň speciální úpravu obsaženou v § 18a nebo § 18b.

K bodu 199 (§ 18 odst. 1)

Navrhovaná změna souvisí s úpravou § 23 odst. 1 (viz odůvodnění k § 23 odst. 1).

K bodu 200 (§ 18 odst. 2 písm. a))

V souvislosti s inkorporací daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů byl vytvořen nový režim zdaňování příjmů z darů a z dědictví. V souvislosti s tím je nutné v ustanovení § 18 odst. 2 písm. a) zrušit úpravu vylučující tyto příjmy z předmětu daně z příjmů.

Dosavadní vzájemný vztah daně z příjmů a daně darovací byl řešen v ustanovení § 6 odst. 4 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, vylučujícím z předmětu daně darovací bezúplatná nabytí majetku, která jsou příjmem a jsou předmětem daně z příjmů. Přijaté dary ve formě věci nemovité, movité anebo majetkového práva (s výjimkou z nich plynoucích příjmů) nebyly předmětem daně z příjmů, ale daně darovací podle výše uvedeného zákona, který dále upravoval relativně širokou škálu možností osvobození (to se týkalo i obchodních společností, neboť byl kladen důraz na účel daru, nikoliv právní formu příjemce daru).

Přijatý dar, včetně peněžního, je nově předmětem daně z příjmů. Přijatý dar ovlivní výsledek hospodaření podle způsobu jeho zaúčtování, buď prostřednictvím výnosů, nebo v případě rozvahového účtování darů bude o částku daru výsledek hospodaření zvýšen podle úpravy navržené v ustanovení § 23 odst. 3 písm. a) bod 16 s výjimkou darů, které jsou osvobozeny od daně a s výjimkou účelově poskytnutých darů na pořízení hmotného majetku. Rozsah osvobození je nově upraven v ustanovení § 19b zákona.

Navrhovaná právní úprava dále umožní odstranit dosavadní daňovou distorzi spočívající v rozdílném uplatňování daňových odpisů v případě darovaného hmotného majetku vyloučeného z odpisování podle ustanovení § 27 písm. ch) zákona o daních z příjmů (bezúplatně nabytý majetek, který byl předmětem daně darovací, ale jeho nabytí bylo od daně darovací osvobozeno) a v případě přijatého peněžního daru osvobozeného od darovací daně s následným pořízením hmotného majetku, kdy je možno daňové odpisy u takto pořízeného hmotného majetku podle platné úpravy uplatňovat.

K bodu 201 (§ 18 odst. 2 písm. e) až h))

Právní úprava navazuje na navrhovanou úpravu v § 17 odst. 1 písm. f) a stanoví, že vklad majetku do svěřenského fondu není považován za zdanitelný příjem svěřenského fondu. Tyto

vklady tak budou posuzovány obdobně jako vklady do obchodních společností, které také nepodléhají zdanění.

V důsledku inkorporace daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů je v celém zákoně zaveden nový pojem „bezúplatný příjem“, který zahrnuje jak příjmy nabyté z titulu dědění, odkazu, darování, tak jiné příjmy nabyté bez poskytnutí protiplnění. K vyloučení pochybností o tom, že pro účely zákona o daních z příjmů se nezvyšuje u poplatníka, který je právnickou osobou, základ daně o tzv. jiný majetkový prospěch, který byl předmětem daně darovací, navrhuje se jednoznačně stanovit, že předmětem daně z příjmů není „výhoda“ při bezúročné zápůjčce, při výpůjčce a výprose spočívající v neposkytnutí protiplnění. Obdobná úprava je provedena u daně z příjmů fyzických osob.

Ustanovení § 18 odst. 2 písm. g) upravuje předmět daně u zdravotní pojišťovny v intencích platné právní úpravy. Zdravotní pojišťovna nenaplňuje znaky veřejné prospěšnosti, a proto nově nebude zahrnuta do skupiny veřejně prospěšných poplatníků (dříve neziskových poplatníků).

Společenství vlastníků jednotek nově také nebude považováno za veřejně prospěšného poplatníka (dříve tzv. neziskového poplatníka), nebude tak moci snižovat případný základ daně o určené částky, tedy využívat režim daňové výhody primárně cílené na poplatníky se statusem veřejné prospěšnosti. Aby však nemuselo společenství vlastníků jednotek podávat daňové přiznání i v situaci, kdy nevykáže základ daně, navrhuje se jednoznačně určit, že dotace, úhrady nákladů na správu domu a pozemku od vlastníků jednotek a úhrady za plnění spojená s užíváním bytu a nebytových prostor nejsou u společenství vlastníků jednotek předmětem daně z příjmů.

V návaznosti na tuto úpravu se navrhuje v § 36 odst. 9 doplnit, že úrokový příjem z účtu u společenství vlastníků jednotek bude podléhat zvláštní sazbě daně a v § 38mb, který nahrazuje dosavadní úpravu v § 38m odst. 7 uvést, že pokud společenství vlastníků jednotek má pouze příjmy, které nejsou předmětem daně, případně příjmy od daně osvobozené nebo podléhající srážkové dani, nemusí podávat daňové přiznání. Navrhovaná úprava, tak s výjimkou možnosti snížit základ daně jako veřejně prospěšní poplatníci, dříve tzv. nezisková poplatníci, by měla zachovat v ostatních povinnostech společenství vlastníků jednotek dosavadní režim, který eliminuje zbytečnou administrativu s podáváním daňových přiznání bez vykázání daňové povinnosti.

K bodu 202 (§ 18 odst. 3 až 15)

Dosavadní právní úprava obsažená v odstavcích 3 až 15 se přesouvá do nových § 18a a § 18b. Cílem tohoto legislativního řešení je dosažení větší přehlednosti a lepší orientace v textu zákona, zejména díky užívání kratších paragrafů.

K bodu 203 (§ 18a a § 18b)

V souvislosti s vyčleněním ustanovení o neziskových organizacích nově označených jako veřejně prospěšní poplatníci a o osobních společnostech do nových § 18a, resp. 18b se mění název dosavadního § 18, který bude nově upravovat obecná ustanovení o předmětu daně. Ustanovení § 18a a § 18b jsou vůči těmto ustanovením speciální, tj. subjekty, které ustanovením § 18a a § 18b podléhají, použijí obecnou úpravu dle § 18 a zároveň speciální úpravu obsaženou v § 18a nebo § 18b.

Ustanovením § 18a se navrhuje úprava pro neziskové poplatníky, kteří jsou nově označeni jako veřejně prospěšní poplatníci. Tímto ustanovením se provádějí jednak terminologické změny v NOZ, který zavádí nové pojmy, názvy pro neziskové poplatníky, například „spolek, fundace, ústav“ a jednak změny týkající se předmětu daně pro vybrané neziskové poplatníky.

Ustanovení § 18a odst. 1 obsahuje jak legislativně technickou úpravou, která dosavadní vymezení příjmů v § 18 odst. 4, které nejsou u neziskových poplatníků – nově veřejně prospěšných poplatníků předmětem daně, rozvádí pro přehlednost do více písmen, tak i věcnou změnu. O věcnou změnu se jedná ve vymezení příjmů, které nejsou předmětem daně, a to v případě úroků z běžného účtu, které se navrhuje nově podrobit dani. Nový občanský zákoník již nepracuje s termínem běžný účet, ale pouze účet, a je velmi složité vymezit obsah účtu srovnatelného s dosud používaným běžným účtem, a proto se navrhuje úroky z účtu, tj. jak srovnatelného s dosavadním běžným účtem, tak ale i např. z vkladového, spořícího případně dalšího obdobného účtu zdaňovat srážkovou daní, což obsahuje navrhovaná úprava v § 36 odst. 9. Uplatnění srážkové daně na tento druh příjmů se bude týkat pouze veřejně prospěšných poplatníků s tzv. úzkým základem daně a u těchto poplatníků zajistí, aby neměli stejně jako dosud podle § 38m odst. 7 (nově § 38mb) povinnost podávat daňové přiznání. Navrhovaná úprava tak v žádném případě nezakládá zvýšenou administrativu na straně těchto poplatníků ani správců daně. Ta může být přenesena na stranu bank, které budou mít povinnost daň srazit a odvést. Vzhledem k tomu, že tento režim výběru daně u úrokových příjmů je dlouhodobě uplatňován u fyzických osob, zásahy do softwarového vybavení bank by měly být minimální a zvýšení administrativy na straně bank by se mělo projevit jen ve velmi omezené míře. Srážková daň u úrokových příjmů nebude však uplatňována u veřejně prospěšných poplatníků, u nichž jsou předmětem daně veškeré příjmy s výjimkou investičních dotací, a kteří uplatňují režim tzv. širokého základu daně, neboť úroky u nich budou zdaněny v obecném základu daně stejně jako u běžných podnikatelských subjektů-právnických osob.

Ustanovení § 18a odst. 2 je legislativně technickou úpravou, která obsahuje současný výčet příjmů v § 18 odst. 3, které jsou vždy předmětem daně u neziskového poplatníka – nově veřejně prospěšného poplatníka.

Ustanovení § 18a odst. 3 přebírá současné ustanovení § 18 odst. 6 bez věcné změny s tím, že se nově používá pojem „veřejně prospěšný poplatník“. V souvislosti se změnou označení platného ustanovení § 18 odst. 4 písm. a) na nově § 18a odst. 1 je nutné provést také změnu odkazu. Podle platné i navrhované úpravy tak i nadále dotčení poplatníci budou povinni sledovat ekonomické výsledky jednotlivých činností v rámci téhož druhu činnosti, aby ztráty z činností představujících základní poslání nebyly umořovány proti ziskům ze stejných činností. Tato úprava, byť administrativně náročná, zajišťuje srovnatelné podmínky pro podnikání. V návaznosti na souběžně připravovaný zákon o veřejné prospěšnosti a statusu veřejné prospěšnosti se navrhuje, aby poplatníci, kteří získají status veřejné prospěšnosti, toto klíčování podle jednotlivých činností v rámci téhož druhu činnosti neměli povinnost provádět. Toto určité zvýhodnění, zejména v oblasti administrativní činnosti, ale i s možným pozitivním dopadem na celkové disponibilní zdroje těchto poplatníků, by mělo představovat určitý motivační prvek zájmu o získání statusu veřejné prospěšnosti. Nově nebude mít veřejně prospěšný poplatník se statusem veřejné prospěšnosti povinnost rozlišovat mezi jednotlivými druhy činností. Zde je nutné uvést, že na podporu získání statusu veřejné prospěšnosti prozatím nelze zejména z fiskálních důvodů uvažovat se změnou parametrů při snížení základu daně veřejně prospěšných poplatníků, které podle platné úpravy činí 30% základu daně, maximálně však 1 mil. Kč s tím, že u veřejných vysokých škol a veřejných výzkumných institucí činí absolutní limit snížení částku 3 mil. Kč.

Ustanovení § 18a odst. 4 přebírá současné ustanovení § 18 odst. 7 bez věcné změny s tím, že se nově používá pojem „veřejně prospěšný poplatník“.

Ustanovení § 18a odst. 5 upravuje předmět daně neziskových poplatníků, resp. nově veřejně prospěšných poplatníků s tzv. širokým základem daně, kde se z věcného pohledu navrhují úpravy u veřejných vysokých škol, veřejných výzkumných institucí a poplatníků poskytujících zdravotní služby, u nichž budou předmětem daně všechny příjmy (s výjimkou

investičních transferů). To znamená, že nově bude u těchto poplatníků předmětem daně také příjem z úroků z vkladů na účtu (NOZ již nepoužívá pojem běžný účet). Tato skupina poplatníků je dále rozšířena o obchodní korporace se statusem veřejné prospěšnosti, obecně prospěšné společnosti a ústavy. Uvedení poplatníci ke všem zdanitelným příjmům uplatní daňově uznatelné výdaje/náklady a nebudou mít nadále povinnost klíčovat k příjmům, které nejsou předmětem daně, související výdaje/náklady, což bylo mj. předmětem judikátu KS v Brně sp. zn. 31 AF 2/101-58 ze dne 14. července 2010 k daňové uznatelnosti bankovních poplatků v situaci, kdy úroky z vkladu na běžném účtu u tzv. neziskových poplatníků nejsou předmětem daně z příjmů. Navržená úprava nebude zakládat ani zvýšení administrativní zátěže spočívající v navýšení počtu podání daňových přiznání, neboť se jedná o poplatníky, kteří daňová přiznání standardně podávají.

Důvodem navrhovaných úprav je jednak zjednodušení postupu při zjištění základu daně a tím i snížení administrativní náročnosti a jednak stanovení srovnatelných daňových režimů pro poplatníky provozující stejné nebo srovnatelné činnosti, bez ohledu na to, zda je vykonávají běžné podnikatelské subjekty nebo jako poplatníci, kteří nebyli založeni za účelem podnikání.

Ustanovení § 18b přejímá současná ustanovení § 18 odst. 9, 11 a 12 vymezující předmět daně z příjmů u veřejných obchodních společností a komplementářů komanditních společností. Na tomto místě je třeba poznamenat, že pokud jde o ustanovení odstavce 2, tak předmětem daně společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti mají být příjmy dané obchodní společnosti, nikoliv příjmy společníka z dané obchodní společnosti. Pokud by se zvolila varianta „příjmy z“, pak by v situacích, kdy není vyplácen podíl na zisku dané obchodní společnosti, vůbec nenastával jejímu společníkovi předmět daně, což by byl věcně zcela rozdílný stav oproti dosavadnímu.

K bodu 204 (§ 19 odst. 1 písm. a) bod 2)

Navrhovaná úprava reaguje na zrušení zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, kdy zároveň dochází ke sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem, který pojem občanské sdružení nahrazuje pojmem spolek.

Za spolek je považován i tzv. pobočný spolek podle ustanovení § 228 a násl. NOZ. Z ustanovení § 228 NOZ totiž vyplývá, že spolek může být buď hlavní, nebo vedlejší. Termín spolek bez tohoto odlišujícího označení zahrnuje obě dvě kategorie.

K bodu 205 (§ 19 odst. 1 písm. c))

Na základě připomínky Družstevní asociace ČR, že družstevní byt a družstevní nebytový prostor jsou definovány v zákoně o obchodních korporacích ve vazbě na člena a jeho majetkovou účast na pořízení bytu (nebytového prostoru) bez ohledu na to, zda jde o fyzickou nebo právnickou osobu, a nájemné bude stanovováno podle shodných zásad pro všechny nájemce – členy, kteří se svým členským vkladem podíleli na pořízení bytu (na úrovni skutečných nákladů - viz § 744 zákona o obchodních korporacích) se navrhuje daňový režim pro nájemníky fyzické osoby a právnické osoby sjednotit.

Navrhovaná úprava dále reaguje na zrušení zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, kdy zároveň dochází ke sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem, který pojem občanské sdružení již nepoužívá a nově upravuje institut spolků.

Za spolek je považován i tzv. pobočný spolek podle ustanovení § 228 a násl. NOZ. Z ustanovení § 228 NOZ totiž vyplývá, že spolek může být buď hlavní, nebo vedlejší. Termín spolek bez tohoto odlišujícího označení tak zahrnuje obě dvě kategorie.

K bodu 206 (§ 19 odst. 1 písm. d) bod 1)

Navrhovaná úprava navazuje na transformaci penzijních fondů na penzijní společnosti a transformované fondy, která proběhla k 1. 1. 2013. Původní penzijní fondy přestaly existovat, a proto se tento pojem v ustanovení ruší.

K bodu 207 (§ 19 odst. 1 písm. h))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 208 (§ 19 odst. 1 písm. m))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, kdy je v důsledku posunu účinnosti zákona č. 458/2011 Sb. na rok 2015 nutné dílčí změny, které jsou v zákoně o daních z příjmů provedeny, uskutečnit již od 1. ledna 2014.

K bodu 209 (§ 19 odst. 1 písm. o))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, kdy je v důsledku posunu účinnosti zákona č. 458/2011 Sb. na rok 2015 nutné dílčí změny, které jsou v zákoně o daních z příjmů provedeny, uskutečnit již od 1. ledna 2014.

K bodu 210 (§ 19 odst. 1 písm. r))

Úprava § 19 odst. 1 písm. r) je nejen legislativně technickou, ale i věcnou a sleduje zjednodušení ustanovení. Podle nového občanského zákoníku se již nebude do veřejného rejstříku zapisovat složení nadační jistiny. Bylo by tedy nadbytečné rozlišovat různé druhy příjmů plynoucí z nadační jistiny pro účely jejich zdanění, resp. osvobození od zdanění. Proto se navrhuje osvobodit od daně z příjmů všechny příjmy z nadační jistiny a příjmy z prodeje majetku vloženého do nadační jistiny. V případě nadace, která je veřejně prospěšným poplatníkem, budou všechny výnosy z nadační jistiny osvobozeny od daně z příjmu za podmínky, že tento příjem slouží jen k účelu, ke kterému byla nadace založena (nebo zřízena) a nejedná se o příjem, který byl nadací použit v rozporu se zákonem.

K bodu 211 (§ 19 odst. 1 písm. s))

Jedná se o přesunutí právní úpravy osvobození České národní banky z § 17 odst. 2 do § 19, jehož předmětem je právní úprava osvobození.

K bodu 212 (§ 19 odst. 1 písm. y))

Jedná se o legislativně technickou změnu v souvislosti s návrhem zákona o statusu veřejné prospěšnosti.

K bodu 213 (§ 19 odst. 1 písm. ze))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 214 (§ 19 odst. 1 písm. zi))

Změna navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá.

K bodu 215 (§ 19 odst. 1 písm. zi))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 216 (§ 19 odst. 1 písm. zj))

Jde o terminologickou změnu reagující na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje. Dále se jedná o legislativně technickou změnu v návaznosti na vymezení pojmu „daňový rezident České republiky v § 17 odst. 3 zákona.

K bodu 217 (§ 19 odst. 1 písm. zk))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

Dále dochází k legislativní úpravě ustanovení a definování pojmu „úvěrový finanční nástroj“. Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo půjčku, nově zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 218 (§ 19 odst. 1 písm. zl))

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku.

K bodu 219 (§ 19 odst. 3 písm. a) úvodní části ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 220 (§ 19 odst. 3 písm. a) úvodní část ustanovení)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 221 (§ 19 odst. 3 písm. a) bod 3)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 222 (§ 19 odst. 3 písm. b))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 223 (§ 19 odst. 3 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 224 (§ 19 odst. 3 písm. c))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje. Dochází také k doplnění chybějící čárky.

K bodu 225 (§ 19 odst. 3 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 226 (§ 19 odst. 5 bod 1)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu navazující na definování pojmu úvěrový finanční nástroj v § 19 odst. 1 písm. zk). Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo půjčku, nově zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo půjčky, nově zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 227 (§ 19 odst. 5 bod 2)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu navazující na definování pojmu úvěrový finanční nástroj v § 19 odst. 1 písm. zk). Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo půjčku, nově zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo půjčky, nově zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 228 (§ 19 odst. 5 bod 3)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu navazující na definování pojmu úvěrový finanční nástroj v § 19 odst. 1 písm. zk). Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet

institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo půjčku, nově zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo půjčky, nově zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 229 (§ 19 odst. 5 bod 4)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu navazující na definování pojmu úvěrový finanční nástroj v § 19 odst. 1 písm. zk). Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo půjčku, nově zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo půjčky, nově zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 230 (§ 19 odst. 6)

Změna navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá.

K bodu 231 (§ 19 odst. 6)

Jde o legislativně-technickou úpravu navazující na definování pojmu úvěrový finanční nástroj v § 19 odst. 1 písm. zk). Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo půjčku, nově zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo půjčky, nově zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 232 (§ 19 odst. 7)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 233 (§ 19 odst. 8)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 234 (§ 19 odst. 8)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1

odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 235 (§ 19 odst. 9 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 236 (§ 19 odst. 9 úvodní část ustanovení)

Změna navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá.

K bodu 237 (§ 19 odst. 9 úvodní část ustanovení)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 238 (§ 19 odst. 9 bod 3)

Změna navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá.

K bodu 239 (§ 19 odst. 9 bod 3)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 240 (§ 19 odst. 9 bod 4)

Změna navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá.

K bodu 241 (§ 19 odst. 9 bod 4)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 242 (§ 19 odst. 9 závěrečná část ustanovení)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 243 (§ 19 odst. 9 závěrečná část ustanovení)

Změna navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá.

K bodu 244 (§ 19 odst. 9 závěrečná část ustanovení)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 245 (§ 19 odst. 10)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 246 (§ 19 odst. 10)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 247 (§ 19a odst. 1 písm. a))

Změna navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá. Zákon o obchodních korporacích nově připouští při splnění určitých podmínek výplatu záloh na podíly na zisku (viz § 40 ZOK). Pro výplatu těchto záloh se uplatní stejná pravidla jako pro příjem v podobě podílu na zisku, neboť se jedná o stejný druh příjmu.

K bodu 248 (§ 19a odst. 1 písm. a))

Navrhovaná úprava navazuje na ustanovení § 21 odst. 2, které nově podle závěrů z projednání návrhu novely vládou dne 17. 4. 2013 stanoví pro investiční fondy sazbu daně ve výši 5 %. Návazně bude i výplata podílu na zisku u těchto fondů osvobozena stejně jako u ostatních společností. Navrhovaná úprava by měla být výrazným impulsem pro investice prostřednictvím subjektů kolektivního investování, které tak budou zatíženy pouze 5%, což zakládá předpoklady pro to, aby se Česká republika stala významným fondovým centrem a vytváří další pozitivní multiplikačními efekty. Pro výplatu záloh na podíl na zisku se uplatní stejná pravidla jako pro příjem v podobě podílu na zisku, neboť se jedná o stejný druh příjmu.

K bodu 249 (§ 19a odst. 1 písm. e))

Navrhovaná úprava navazuje na ustanovení § 21 odst. 2, které nově podle závěrů z projednání návrhu novely vládou dne 17. 4. 2013 stanoví pro investiční fondy sazbu daně ve výši 5 %. Návazně bude i výplata podílu na zisku u těchto fondů osvobozena stejně jako u ostatních společností. Proto se navrhuje přidat mezi osvobozené příjmy i příjmy z podílu na likvidačním zůstatku podílového fondu, aby byl zajištěn stejný daňový režim jako u ostatních poplatníků.

K bodu 250 (§ 19a odst. 1 písm. h))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 251 (§ 19a odst. 1 písm. k))

Navrhovaná úprava vychází ze záměru popsaného v § 17 odst. 1 písm. f), podle kterého bude pro účely zákona o daních z příjmů svěřenskému fondu přiznána daňová subjektivita. Navrhuje se stanovit, že příjem obmyšleného, pokud je vyplácen ze zisku svěřenského fondu, je při splnění zákonných podmínek od daně osvobozen, obdobně jako je tomu u dividendových příjmů.

K bodu 252 (§ 19a odst. 2 písm. a))

Daná úprava vychází ze snahy unifikovat některá spojení napříč daňovými zákony. Zákon o DPH totiž pracuje se spojením „jiný členský stát Evropské unie“, ale tato norma není v některých případech ve smyslu „jiný stát než Česká republika“, ale jiný stát než stát, o kterém dané ustanovení předtím pojednává. V tomto kontextu vyvstala potřeba upřesnit spojení „jiný členský stát Evropské unie“, aby byl výklad vždy jasný. Tato změna se uskutečňuje napříč daňovými zákony. Jedná se o legislativně technickou úpravu bez záměru ovlivnit věcné daňové řešení.

K bodu 253 (§ 19a odst. 2 písm. a))

Změna reaguje na novou úpravu § 19a odst. 1, která přidává mezi osvobozené příjmy i podíly na zisku poplatníků, kteří nemají právní subjektivitu (podílové fondy a svěřenské fondy). Proto se rozšiřuje platnost i tohoto ustanovení na všechny typy poplatníků.

K bodu 254 (§ 19a odst. 2 písm. b))

Změna reaguje na novou úpravu § 19a odst. 1, která přidává mezi osvobozené příjmy i podíly na zisku poplatníků, kteří nemají právní subjektivitu (podílové fondy a svěřenské fondy). Proto se rozšiřuje platnost i tohoto ustanovení na všechny typy poplatníků.

K bodu 255 (§ 19a odst. 2 písm. b) bod 1)

Ustanovení § 19a odst. 2 písm. b) bod 1 je upraveno tak, aby odpovídalo výčtu subjektů, u kterých je možné osvobodit příjem z podílů na zisku a obdobných příjmů u daně z příjmů fyzických osob v § 4a odst. 2 písm. b) bod 1.

K bodu 256 (§ 19a odst. 2 písm. b) bod 2)

Daná úprava vychází ze snahy unifikovat některá spojení napříč daňovými zákony. Zákon o DPH totiž pracuje se spojením „jiný členský stát Evropské unie“, ale tato norma není v některých případech ve smyslu „jiný stát než Česká republika“, ale jiný stát než stát, o kterém dané ustanovení předtím pojednává. V tomto kontextu vyvstala potřeba upřesnit spojení „jiný členský stát Evropské unie“, aby byl výklad vždy jasný. Tato změna se uskutečňuje napříč daňovými zákony. Jedná se o legislativně technickou úpravu bez záměru ovlivnit věcné daňové řešení.

K bodu 257 (§ 19a odst. 3)

Dosavadní odstavec 4 je z legislativně technických důvodů přesunut před dosavadní odstavec 3. Je tak dosaženo shodné právní úpravy jako u osvobození podílů na zisku a obdobných příjmů u daně z příjmů fyzických osob v § 4a zákona.

Osvobození dividend a jiných podílů na zisku se navrhuje z důvodu odstranění dvojího ekonomického zdanění zisku. Proto se v tomto ustanovení stanoví, že pro podíly na zisku vyplácené poplatníky, kteří jsou od daně z příjmu osvobozeni nebo mají nízkou sazbu daně z příjmu, nebude osvobození navrhované v odstavci 1 platit. To vyloučí situace dvojího nezdanění zisku.

K bodu 258 (§ 19a odst. 4 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 259 (§ 19a odst. 4 úvodní části ustanovení)

Změna reaguje na novou úpravu § 19a odst. 1, která přidává mezi osvobozené příjmy i podíly na zisku poplatníků, kteří nemají právní subjektivitu (podílové fondy a svěřenské fondy). Proto se rozšiřuje platnost i tohoto ustanovení na všechny typy poplatníků.

K bodu 260 (§ 19a odst. 4 písm. b))

Změna reaguje na novou úpravu § 19a odst. 1, která přidává mezi osvobozené příjmy i podíly na zisku poplatníků, kteří nemají právní subjektivitu (podílové fondy a svěřenské fondy). Proto se rozšiřuje platnost i tohoto ustanovení na všechny typy poplatníků.

K bodu 261 (§ 19a odst. 4 písm. c))

Změna navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá.

K bodu 262 (§ 19a odst. 4 písm. c))

Změna reaguje na novou úpravu § 19a odst. 1, která přidává mezi osvobozené příjmy i podíly na zisku poplatníků, kteří nemají právní subjektivitu (podílové fondy a svěřenské fondy). Proto se rozšiřuje platnost i tohoto ustanovení na všechny typy poplatníků.

K bodu 263 (§ 19a odst. 5 a 6)

Právní úprava v odstavci 5 je přesunuta do nového odstavce 3 tak, aby odpovídala právní úpravě osvobození podílů na zisku a obdobných příjmů u daně z příjmů fyzických osob v § 4a zákona. Odstavec 6 je podle navrhované úpravy zdaňování investičních fondů obsoletní.

K bodu 264 (§ 19b)

Navrhuje se, obdobně jako u fyzických osob, univerzální osvobození příjmů z dědictví a odkazu. U právnických osob jsou tyto příjmy vykazovány poměrně výjimečně, a proto definování úpravy, která by zajistila stejný daňový režim pro rezidenty i nerezidenty by bylo neúměrně složité a bez odpovídajícího efektu. Toto osvobození se promítá i do daňového režimu svěřenských fondů, kdy jak vyčlenění majetku do fondu pořízením pro případ smrti, tak výplata z takto vloženého majetku obmyšlenému, budou osvobozeny od daně z příjmů.

Dále se navrhuje osvobození příjmů z darování u veřejně prospěšných poplatníků, pokud takto získané prostředky použijí pro veřejně prospěšné činnosti vymezené návrhem zákona o statusu veřejné prospěšnosti, např. v oblasti ochrany dětí a mládeže, občanských a lidských práv, ochrany ohrožených nebo zraněných živočichů nebo ochrany zdraví. V případě porušení podmínky, že bezúplatný příjem nebude použit na veřejně prospěšnou činnost, bude tento bezúplatný příjem dodatečně zdaněn v roce porušení podmínky, tj. v režimu navrhovaného doplnění § 23 odst. 3 písm. a) bod 3. Obdobně bude možné osvobození také v případě darů na kapitálové dovybavení, které přichází v úvahu u nadací, existujících obecně prospěšných společností a nově také u ústavů. U obcí a krajů se osvobození nenavrhuje z toho důvodu, že případně vykázaná daň z příjmů právnických osob těmito subjekty je příjmem jejich rozpočtu, a je proto nadbytečné provádět úpravy základu daně o osvobozené dary.

Obdobně se navrhuje, v zájmu vyloučení diskriminace, osvobození u příjmů z darování u poplatníků se sídlem v Evropské unii, Norsku a Islandu, a to za podmínky obdobné „neziskové“ povahy, s obdobným předmětem činnosti a využitím těchto příjmů pouze k zabezpečení veřejně prospěšných činností.

Samostatně je navrhováno osvobození příjmů z darů plynoucích České republice nebo jinému státu Evropské unie, Norsku nebo Islandu.

Ustanovení odst. 3 dává veřejně prospěšnému poplatníkovi možnost výběru, zda bude mít bezúplatný příjem osvobozený od daně, v tom případě se náklady (výdaje) související s bezúplatným příjmem nebudou považovat za daňové ve smyslu § 25 odst. 1 písm. i) nebo pro bezúplatný příjem neuplatní osvobození od daně a potom bude související výdaje/náklady daňové.

K bodu 265 (§ 20 odst. 5 až 7)

V ustanoveních odstavců 5 a 6 v návaznosti na legislativní změnu v § 18, novém § 18a, a na rekodifikaci soukromého práva se legislativně upřesňuje textace odstavců 5 a 6. Tyto odstavce odpovídají právní úpravě § 7 odst. 4 a 5.

Ustanovení odstavce 7 obsahuje úpravu týkající se snížení základu daně a tím získání de facto slevy na dani pro veřejně prospěšné poplatníky. Pro čerpání a uplatňování daňových benefitů u veřejně prospěšných poplatníků bude základním předpokladem získání statusu veřejné prospěšnosti. To se bude týkat zejména různých spolků, odborových organizací, nadací, církví apod. Druhou skupinu budou představovat veřejně prospěšní poplatníci - právnické osoby veřejného práva, zřízené jiným právním předpisem, kterým nebude možné status zapsat ze zákona, např. příspěvkové organizace.

Úprava týkající se daňové úlevy historicky cílené na tzv. neziskové poplatníky, kteří nebyli založeni za účelem podnikání, nově veřejně prospěšní poplatníci spočívá v tom, že u obchodní korporace a poplatníka poskytujícího zdravotní služby, kteří vykonávají stejné či obdobné činnosti jako podnikatelské subjekty, např. běžné obchodní korporace, soukromá zdravotnická zařízení – poskytovatelé zdravotních služeb, dále u rodinných nadací, zájmových profesních komor, svazových organizací družstev a organizací zaměstnavatelů sdružujících podnikatelské subjekty, u nichž jsou všechny příjmy předmětem daně, není důvod jednu skupinu poplatníků zvýhodňovat, byť v rozsahu, který v maximální výši nepřekročí 190 000 Kč za zdaňovací období, tj. daň vztahující se k maximálnímu snížení základu daně ve výši 1 000 000 Kč. Proto v zájmu nastavení srovnatelných podmínek uvedení poplatníci již nebudou moci snižovat základ daně z příjmů v režimu § 20 odst. 7 ZDP.

U veřejných vysokých škol a veřejných výzkumných institucí bude současné snížení základu daně zachováno z důvodu vládní priority v této oblasti. Obdobné postavení budou mít i obecně prospěšné společnosti a ústavy pokud budou veřejnou vysokou školou nebo veřejnou výzkumnou institucí. V případě, že zmíněnou formu mít nebudou, uplatní se na ně režim jako u veřejně prospěšných poplatníků, tj. s limitem maximálního snížení základu daně o 1 mil. Kč.

Navrhuje se rovněž zrušit možnost uplatnit daňové zvýhodnění spočívající ve snížení základu daně u obcí a krajů. Daň z příjmů obcí a krajů je příjmem rozpočtu obce a kraje na základě rozpočtového určení daní. Případnou úpravou základu daně dochází tak pouze k administrativnímu snížení jejich příjmů. Obce a kraje z tohoto důvodu daňový benefit nevyužívají ani v současnosti.

Lze tak shrnout, že podle navrhované úpravy bude odpočet možný pouze v případě, že se jedná o veřejně prospěšného poplatníka, který nabyl status veřejné prospěšnosti nebo, že se jedná o poplatníka, který je veřejně prospěšný ze zákona, neboť takovým osobám nebude možné status veřejné prospěšnosti zapsat. Umožnění odpočtu pouze vybrané skupině veřejně prospěšných poplatníků má za cíl motivovat poplatníky k získání statusu veřejné prospěšnosti, který by měl být do budoucna základním předpokladem získání, resp. čerpání daňových benefitů.

Pro uplatnění odpočtu bude rozhodující postavení poplatníka na konci zdaňovacího období.

K bodu 266 (§ 20 odst. 8)

V návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů se rozšiřuje možnost uplatnění nezdanitelné části základu daně ve formě odpočtu od základu daně i na další bezúplatná plnění.

Dále zákon o daních z příjmů navazuje na právní úpravu tzv. „veřejné prospěšnosti“, která bude kodifikována v zákonu o veřejné prospěšnosti. Proto současný výčet účelů a činností, na které lze v režimu odpočtu od základu daně poskytovat dary nahrazuje univerzálním textem veřejně prospěšných činností, jejichž okruh příkladmo uvádí návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti s akcentem na získání statusu veřejné prospěšnosti u poplatníků, kteří jej budou moci při splnění zákonem stanoveným podmínek získat. Z definice podmínek pro získání statusu veřejné prospěšnosti vyplývá, že požadované úkony a informace nezakládají finanční nároky bránící získání statusu. Vazba na veřejnou prospěšnost, resp., status veřejné prospěšnosti by měla napomoci čištění systému a eliminovat tak poskytování darů pro účelově založené poplatníky s cílem daňové optimalizace. Tento zákon navazuje na ustanovení § 146 až 150 NOZ.

Navrhuje se, aby poplatníci poskytující dary měli možnost uplatnit odpočet hodnoty darů od základu daně jen v případě, že dar poskytli veřejně prospěšnému poplatníkovi, který nabyl status veřejné prospěšnosti na základě zákona o veřejné prospěšnosti nebo jsou veřejně prospěšní poplatníci na základě zákona nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci a vykonávají veřejně prospěšnou činnost jako svou hlavní činnost, např. příspěvková organizace Z toho vyplývá, že např. o dary poskytnuté různým spolkům, které nebudou disponovat statusem veřejné prospěšnosti, nebude možné nově snižovat základ daně z příjmů.

K bodu 267 (§ 20 odst. 8)

Změna reaguje na zrušení vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, novelou zákona č. 329/2011Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů, kdy část ustanovení § 15 odst. 1 týkající se hodnoty bezúplatného plnění na rehabilitační a kompenzační pomůcky odkazující na § 33 této vyhlášky se tak stala obsoletní. Navrhuje se proto právní úprava, která vychází z novelizované právní úpravy zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, podle které bude možné jako nezdanitelnou část základu daně uplatnit hodnotu bezúplatného plnění na zvláštní pomůcky podle tohoto zákona, a to nadále nejvýše do částky nehrazené příspěvkem ze státního rozpočtu.

K bodu 268 (§ 20 odst. 8)

V důsledku inkorporace daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů je v celém zákoně zaveden nový pojem „bezúplatně nabyté příjmy“, který zahrnuje jak příjmy nabyté z titulu dědění, odkazu, darování, tak jiné příjmy nabyté bez poskytnutí protiplnění. Věcně zůstává zachován stav, kdy se ustanovení o stanovení hodnoty darovaného hmotného majetku použijí obdobně na stanovení hodnoty darovaného nehmotného majetku, a to na základě ustanovení § 32a.

K bodu 269 (§ 20 odst. 8)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění používání spojení „stát Evropské unie“. V současné právní úpravě je v daňových zákonech používáno často spojení „Česká republika nebo členský stát Evropské unie“, které není zcela logické. Z tohoto důvodu se napříč daňovými zákony provádí změna, která Českou republiku již v právní normě nevyčleňuje mimo spojení „stát Evropské unie“.

K bodu 270 (§ 20 odst. 8)

Jde o legislativně technickou úpravu v návaznosti na nové vymezení veřejně prospěšného poplatníka v § 17a.

K bodu 271 (§ 20 odst. 8)

V důsledku inkorporace daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů je v celém zákoně zaveden nový pojem „bezúplatně nabyté příjmy“, který zahrnuje jak příjmy nabyté z titulu dědění, odkazu, darování, tak jiné příjmy nabyté bez poskytnutí protiplnění.

Navrhovaná úprava by dále měla zamezit účelovému poskytování darů spolkům a pobočným spolkům, jejichž členy jsou zejména osoby blízké poskytovateli daru. Jde například o tzv. rodinné spolky pro provozování sportovních aktivit, kdy dar poskytuje osoba samostatně výdělečně činná nebo kapitálová společnost, kterou vlastní osoby blízké členům spolku, obdobně pak v případě darů soukromým školám nebo zdravotnickým zařízením, kde dar nahrazuje placení školného nebo úhradu za poskytnutou zdravotní péči. Existenci takového chování poplatníků potvrzují mj. rozsudky Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Afs 107/2004-53 ze dne 10.11.2005, č.j. 1 Afs 11/2010-94 ze dne 13.5.2010 a 1 Afs 10/2012-38 ze dne 7.3.2012 a smyslem návrhu je takovému chování předcházet. Obdobně nebude umožněn odpočet v případě darů pro nadace založené zakladatelem k podpoře osob blízkých, tj. pro tzv. rodinné nadace.

Slovní spojení „věděl nebo vědět měl a mohl“ je ustálené spojení, které se vyskytuje např. v § 16 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku pro označení nevědomé nedbalosti. V zákoně o dani z příjmů se toto slovní spojení používá pro označení toho, že poplatník byl s něčím seznámen („věděl“) nebo že poplatník byl natolik nedbalý, že při obvyklé míře pečlivosti by s danou skutečností byl seznámen („mohl a měl“). V daňových předpisech je již toto spojení použito v § 109 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty.

Ustanovení zabraňuje možnosti odečtení takového bezúplatného plnění, které bylo poskytnuto zištně za účelem získání nějakého protiplnění, lhostejno, zda toto protiplnění plyne samotnému poskytovateli tohoto plnění či osobě jemu blízké. Pokud však příjemce bezúplatného plnění poskytuje plnění, které nemá vztah k poskytnutému bezúplatného plnění, pak lze odpočet uplatnit.

Pro umožnění odpočtu hodnoty poskytnutého bezúplatného plnění je rozhodující podmínka, že poplatník, kterému je bezúplatné plnění poskytnuto, je veřejně prospěšným poplatníkem v okamžiku poskytnutí daru. Pokud má veřejně prospěšný poplatník možnost získat status veřejné prospěšnosti, pak musí být zároveň naplněna podmínka, že daný status musí mít buď ke dni obdržení daru nebo do konce zdaňovacího období, ve kterém toto bezúplatné plnění obdrží. Pro nově vzniklé veřejně prospěšné poplatníky a jako přechodný režim pro rok 2014 platí rovněž fikce statusu v případě, že poplatník o tento status již v okamžiku nabytí bezúplatného plnění požádal a na základě této žádost tento status získá.

K bodu 272 (§ 20 odst. 9)

V důsledku inkorporace daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů je v celém zákoně zaveden nový pojem „bezúplatně nabyté příjmy“, který zahrnuje jak příjmy nabyté z titulu dědění, odkazu, darování, tak jiné příjmy nabyté bez poskytnutí protiplnění.

K bodu 273 (§ 20 odst. 10)

V důsledku inkorporace daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů je v celém zákoně zaveden nový pojem „bezúplatně nabyté příjmy“, který zahrnuje jak příjmy nabyté z titulu dědění, odkazu, darování, tak jiné příjmy nabyté bez poskytnutí protiplnění.

K bodu 274 (§ 20 odst. 12)

V důsledku inkorporace daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů je v celém zákoně zaveden nový pojem „bezúplatně nabyté příjmy“, který zahrnuje jak příjmy nabyté z titulu dědění, odkazu, darování, tak jiné příjmy nabyté bez poskytnutí protiplnění.

Daná úprava vychází ze snahy unifikovat některá spojení napříč daňovými zákony. Zákon o DPH totiž pracuje se spojením „jiný členský stát Evropské unie“, ale tato norma není v některých případech ve smyslu „jiný stát než Česká republika“, ale jiný stát než stát, o kterém dané ustanovení předtím pojednává. V tomto kontextu vyvstala potřeba upřesnit spojení „jiný členský stát Evropské unie“, aby byl výklad vždy jasný. Tato změna se uskutečňuje napříč daňovými zákony. Jedná se o legislativně technickou úpravu bez záměru ovlivnit věcné daňové řešení.

K bodu 275 (§ 20a úvodní část ustanovení)

Navrhovaná úprava navazuje na záměr stanovit sníženou sazbu daně pouze pro vybrané investiční fondy, které splňují dané podmínky – základní investiční fondy (viz § 21 odst. 2) a § 21f) a proto se ustanovení nově vztahuje pouze na tyto základní investiční fondy.

K bodu 276 (§ 20a písm. a))

Navrhovaná úprava navazuje na záměr stanovit sníženou sazbu daně pouze pro vybrané investiční fondy, které splňují dané podmínky – základní investiční fondy (viz. § 21 odst. 2 a § 21f), a proto ustanovení nově vztahuje pouze na tyto základní investiční fondy.

K bodu 277 (§ 20b odst. 1)

Změna navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá.

K bodu 278 (§ 20b odst. 1)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 279 (§ 20b odst. 1)

Navrhovaná úprava navazuje na transformaci penzijních fondů na penzijní společnosti a transformované fondy, která proběhla k 1. 1. 2013. Původní penzijní fondy přestaly existovat, a proto se tento pojem v ustanovení ruší.

K bodu 280 (§ 20c)

V návaznosti na zrušení obchodního zákoníku a přijetí nového občanského zákoníku, který upouští od definování pojmu „obchodní majetek“ a namísto něj definuje pouze pojem „majetek“, je třeba vymezit v zákoně o daních z příjmů, co se rozumí obchodním majetkem pro účely daně z příjmů právnických osob. Obdobné ustanovení ostatně obsahuje zákon o daních z příjmů i v § 4 odst. 4, v němž se vymezuje obchodní majetek pro účely daní z příjmů fyzických osob. Vzhledem k tomu, že navrhovaná definice má platit pro účely daní z příjmů, uplatní se i pro zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, který pojem „obchodní majetek“ také používá v § 4 odst. 4.

Sousloví majetek, který osobě patří, navazuje na § 495 občanského zákoníku, který definuje majetek jako souhrn všeho, co osobě patří.

Pro účely daně z příjmů právnických osob je nezbytné rozlišit majetek, který patří poplatníkovi, který je právnickou osobou, nebo poplatníkovi, který právnickou osobou není (například svěřenský fond, podílový fond, apod.). U poplatníků, kteří nemají právní osobnost, se uvádí, že obchodním majetkem je majetek, který k němu patří, jelikož poplatník bez právní osobnosti nemůže nabývat práva a povinnosti a jako takový ani stricto sensu vlastnit majetek. Například majetek, který je spravován správcem svěřenského fondu, není majetkem svěřenského fondu, ale majetkem ve svěřenském fondu (§ 1448 odst. 3 NOZ), vlastnická práva k majetku ve svěřenském fondu vykonává vlastním jménem na účet fondu svěřenský správce.

K bodu 281 (§ 21 odst. 2)

Podle závěrů z projednání návrhu novely vládou dne 17. dubna 2013 se navrhuje pro investiční fondy sazba daně ve výši 5 %. Návazně bude i výplata podílu na zisku u těchto fondů osvobozena stejně jako u ostatních společností. Navrhovaná úprava by měla být výrazným impulsem pro investice prostřednictvím subjektů kolektivního investování, které tak budou zatíženy pouze 5 %, což zakládá předpoklady pro to, aby se Česká republika stala významným fondovým centrem, a přináší další pozitivní multiplikační efekty.

K bodu 282 (§ 21 odst. 3)

Navrhovaná úprava navazuje na transformaci penzijních fondů na penzijní společnosti a transformované fondy, která proběhla k 1. 1. 2013. Původní penzijní fondy přestaly existovat, a proto se tento pojem v ustanovení ruší.

K bodu 283 (§ 21 odst. 5)

Navrhovaná úprava navazuje na záměr stanovit sníženou sazbu daně pouze pro vybrané investiční fondy, které splňují dané podmínky – základní investiční fondy (viz. § 21 odst. 2 a § 21f), a proto ustanovení nově vztahuje pouze na tyto základní investiční fondy.

K bodu 284 (§ 21a)

Zařazení ustanovení o zdaňovacím období na konec hmotněprávních ustanovení odpovídá obvyklému řazení konstrukčních prvků daně v daňových zákonech. Argumentem pro tuto legislativně technickou operaci je sjednocení tohoto řazení ve všech daňových zákonech.

K bodu 285 (§ 21b až § 21i)

Do části třetí zákona upravující ustanovení společná pro daň z příjmů fyzických i právnických osob se vkládají ustanovení obsahující vymezení některých pojmů pro účely zákona a další obecná společná ustanovení.

K § 21b: Pro účely ZDP je v odstavci 1 rozšiřováno pojetí věci oproti občanskému zákoníku, a to z toho důvodu, že daňové právo musí reagovat na širší okruh vztahů, nežli jsou vztahy popsané v občanském zákoníku. Vzhledem k tomu, že občanský zákoník u těchto kategorií nestanoví, že se jedná o věci hmotné a movité (protože je za věci nepovažuje, resp. u ovladatelných přírodních sil v § 497 stanoví, že se na ně přiměřeně použijí ustanovení o věcech hmotných), je nutné tuto skutečnost v zákoně o daních z příjmů výslovně upravit, aby nedocházelo k nejasnostem.

V odstavci 2 se normuje, že ustanovení o obchodním závodu se pro účely daní z příjmů použijí i na část obchodního závodu tvořící samostatnou organizační složku. Důvodem je skutečnost, aby v textu zákona o daních z příjmů nemuselo být na všech místech uváděno dlouhé slovní spojení.

Odstavec 3 reaguje na nový občanský zákoník, který rozlišuje mezi cennými papíry ve smyslu listinném a zaknihovanými cennými papíry. Zaknihované cenné papíry, které již na rozdíl od

současného stavu nebudou spadat do dosavadní souhrnné kategorie cenných papírů, nebudou rovnocennou kategorií jako cenné papíry ve smyslu listinném, ale náhražkou cenného papíru ve smyslu listinném. Na to je třeba reagovat změnou terminologie.

Ustanovení odstavce 4 reaguje na dichotomii jednotek založenou § 3063 nového občanského zákoníku. Ustanovení směřuje na případy, kdy i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku bude vlastnické právo k jednotkám nabýváno podle dosavadních právních předpisů, zejména podle zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů). Odstavec 4 z důvodu právní jistoty poplatníků a správců daně stanoví jednotnou právní úpravu pro jednotky, a to jak jednotky vzniklé podle zákona o vlastnictví bytů, tak pro jednotky podle nového občanského zákoníku.

Na základě tohoto ustanovení, hovoří-li zákon o jednotce, aplikují se daná ustanovení jak na jednotky vymezené podle nového občanského zákoníku, které již zahrnují podíl na společných částech nemovité věci, mezi které patří i pozemek, na němž je dům zřízen (§ 1158 a násl. nového občanského zákoníku), tak obdobně také na jednotky vymezené podle zákona č. 72/1994 Sb. a spolu s nimi i na s nimi spojený podíl na společných částech domu, a pokud je s touto jednotkou spojeno i vlastnictví k pozemku, tak i na podíl na tomto pozemku.

Ustanovení odstavce 4 dále v zájmu právní jistoty normuje, že na jednotky vymezené podle zákona č. 72/1994 Sb. (a na s nimi spojený podíl na společných částech domu, příp. podíl na pozemku) se obdobně použijí i ustanovení o nemovitých věcech. Nový občanský zákoník v § 498 stanoví, že nemovitými věcmi jsou pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li jiný právní předpis, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá. Veškeré další věci, ať je jejich podstata hmotná nebo nehmotná, jsou movité. V § 1159 nový občanský zákoník dále stanoví, že jednotka je věc nemovitá. K jednotkám vymezeným podle zákona č. 72/1994 Sb. se však v § 3063 nového občanského zákoníku uvádí toliko to, že nabyl-li vlastnického práva alespoň k jedné jednotce v domě s byty a nebytovými prostory přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nabyvatel podle zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, vznikne i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona vlastnické právo k dalším jednotkám v tomto domě podle dosavadních právních předpisů. Samotný obsah vlastnického práva těchto jednotek by se však po jeho vzniku již měl řídit novou právní úpravou. Je však přinejmenším sporné, zda z uvedených ustanovení lze vyvozovat, že jsou jednotky vymezené podle zákona č. 72/1994 Sb. podle nové právní úpravy nemovitými věcmi. Obecně není ani stanoveno, že se tyto jednotky řídí ustanoveními o nemovitých věcech. Proto zákon o daních z příjmů takovou normu zavádí, aby nebylo nutné v textu zákona vždy uvádět spojení „nemovitá věc a jednotka vymezená podle zákona č. 72/1994 Sb.“, popř. „jednotka vymezená podle zákona č. 89/2012 Sb. a jednotka vymezená podle zákona č. 72/1994 Sb.“.

Zjednodušení textu zákona, kterého je tímto dosaženo, nabývá zvláště na významu v situacích, kdy je nutné dále rozlišovat, o jakou jednotku se jedná ve smyslu toho, zda zahrnuje byt, nebytový prostor nebo jejich kombinaci (soubor). Možnost vymezení jednotek, které budou zahrnovat jak byt, tak nebytový prostor, zakotvuje ustanovení § 1158 odst. 2 nového občanského zákoníku, které stanoví, že co je stanoveno v oddílu upravujícím bytové spoluvlastnictví o bytu, platí také pro nebytový prostor, jakož i pro soubor bytů nebo nebytových prostorů.

Z pohledu daňového práva je nutné tyto jednotky rozlišovat, byť pro ně v právním řádu není zaveden zvláštní pojem. Např. v ustanovení § 4b písm. h) zákona o daních z příjmů se osvobozuje od daně z příjmů fyzických osob pouze bezúplatný příjem z nabytí vlastnického práva k takové jednotce ve vlastnictví právnické osoby vzniklé za účelem, aby se stala vlastníkem domu s jednotkami, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru. Dále musí být splněna podmínka, že fyzická osoba, která vlastnické právo k takové jednotce nabývá, je nájemcem této jednotky, členem uvedené právnické osoby a podílela se nebo její právní předchůdce se podílel svými peněžními prostředky nebo nepeněžními plněními na pořízení domu s jednotkami. Pokud tedy bude součástí jednotky např. byt, sklep a ateliér, bezúplatný příjem z nabytí vlastnického práva k této jednotce od daně z příjmů fyzických osob osvobozen nebude, neboť tato jednotka zahrnuje jiný nebytový prostor než garáž, sklep nebo komoru, a to ateliér. Pokud by součástí jednotky ve vlastnictví právnické osoby vzniklé za účelem, aby se stala vlastníkem domu s jednotkami, byl byt, garáž a sklep, bezúplatný příjem z nabytí vlastnického práva k ní fyzickou osobou, která je nájemcem této jednotky, členem výše uvedené právnické osoby a podílela se nebo její právní předchůdce se podílel svými peněžními prostředky nebo nepeněžními plněními na pořízení domu s jednotkami, by byl od daně z příjmů fyzických osob osvobozen.

Na tomto místě je nutno uvést, že na základě ustanovení § 21b odst. 4 by se tyto podmínky obdobně aplikovaly na jednotky vymezené podle zákona č. 72/1994 Sb. a spolu s nimi i na s nimi spojený podíl na společných částech domu, a pokud je s touto jednotkou spojeno i vlastnictví k pozemku, tak i na podíl na tomto pozemku. To znamená, že tyto jednotky by mohly být pouze bytem nebo nebytovým prostorem, který je garáží, sklepem nebo komorou, aby byl bezúplatný příjem z nabytí vlastnického práva k nim od daně z příjmů fyzických osob osvobozen.

Zákon o daních z příjmů dále ve svých ustanoveních hovoří o jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor, a to např. v § 15 odst. 3 písm. f). Analogicky výše uvedenému se podle ustanovení § 15 odst. 3 písm. f) bytovou potřebou pro účely zákona o daních z příjmů rozumí vypořádání společného jmění manželů nebo vypořádání spoludědiců v případě, že předmětem vypořádání je úhrada podílu spojeného se získáním jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor. Takovou jednotkou může být:

- jednotka podle nového občanského zákoníku, která zahrnuje jeden byt nebo soubor bytů, avšak nezahrnuje žádný nebytový prostor, a která kromě bytu nebo souboru bytů na základě nového občanského zákoníku zahrnuje také podíl na společných částech nemovité věci, mezi které patří i pozemek, na němž je dům zřízen, nebo
- jednotka podle zákona o vlastnictví bytů, tj. jednotka dosud označovaná jako „byt“, přičemž na základě ustanovení § 21b odst. 4 zákona o daních z příjmů se ustanovení § 15 odst. 3 písm. f) vztahuje spolu s jednotkou podle zákona o vlastnictví bytů i na s ní spojený podíl na společných částech domu, a pokud je s touto jednotkou spojeno i vlastnictví k pozemku, tak i na podíl na tomto pozemku.

Odstavec 5 reaguje na zavedení nového institutu závdavek v občanském zákoníku, a to vedle dosud používaného institutu záloha. Závdavkem se potvrzuje uzavření smlouvy a strana, která jej dala, poskytuje jistotu, že dluh splní.

K § 21c: Odstavec 1 stanoví pro režim výplat plnění ze svěřenského fondu podmínku, že nejdříve je zdrojem vypláceného plnění zisk po zdanění a až poté, co jsou tyto zdroje vyčerpány, se plnění vyplácí z majetku vloženého do svěřenského fondu.

Odstavec 3 navazuje na právní úpravu vzájemného darování v zákoně o dani z nabytí nemovitých věcí, která stanoví speciální režim k ustanovení § 2061 NOZ upravujícímu

vzájemné darování v soukromém právu. Podle § 2061 NOZ „bylo-li ujednáno, že i dárce bude navzájem obdarován, jedná se o darování jen vzhledem k tomu, oč hodnota plnění jedné strany převyšuje hodnotu plnění druhé strany“. Část plnění, jehož hodnota nepřevyšuje hodnotu plnění druhé strany, je tak považována za smlouvu kupní nebo směnnou, ve zbytku se jedná o dar. Z obavy ze zneužívání tohoto ustanovení pro obcházení daňové povinnosti k dani z nabytí nemovitých věcí zastíráním právních úkonů vzájemným darováním, obsahuje zákon o dani z nabytí nemovitých věcí zvláštní úpravu, podle níž bude sjednané vzájemné darování vždy považováno za smlouvu kupní (v případě, že jeden z dárců daruje peněžní prostředky) nebo směnnou, a to i vzhledem k tomu, oč hodnota plnění převyšuje hodnotu plnění druhé strany. Vzhledem k jednotě právního řádu byl stejný přístup zvolen i pro daň z příjmů.

Odstavec 4 navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému (§ 2332 a následující). Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, na rozdíl od nájmu je však jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se tím i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Na základě argumentu a maiori ad minus se ustanovení § 21c odst. 4 použije také pro podnájem a analogický závazkový právní vztah, ze kterého je pachtýř zavázán zřídit třetí osobě užívací a požívací právo, neboli podpacht.

K § 21d: Ustanovení § 21d vymezuje pro účely zákona o daních z příjmů finanční leasing. V českém právním prostředí neexistuje ani po přijetí nového občanského zákoníku zákonná úprava leasingu jako typové smlouvy. Podle konstantní judikatury Nejvyššího soudu je leasingová smlouva smlouvou nepojmenovanou (inominátní). Přesto je nutné pro daňové účely institut leasingové smlouvy vymezit, aby bylo jednoznačně určitelné, na jaká smluvní ujednání se vztahují ustanovení zákona o daních z příjmů používající pojem finanční leasing. Pojem „finanční pronájem s následnou koupí najatého hmotného majetku, resp. hmotné věci“ je v návaznosti na institut pachtu nadále nevhodný. Proto byl zvolen pojem „finanční leasing“ a jeho definiční znaky byly navázány na terminologii nového občanského zákoníku.

Podle judikatury Nejvyššího soudu lze finanční leasing vymezit jako závazkový vztah, jehož podstatou je závazek poskytovatele leasingu (pronajímatele, propachtovatele, aj.) předat příjemci leasingu (nájemci, pachtýři, aj.) na určitou dobu do užívání věc či jinou majetkovou hodnotu a závazek uživatele věci (nájemce, resp. pachtýře, apod.) uhradit náklady spojené s pořízením leasingu prostřednictvím leasingových splátek. Uživatel věci má obvykle právo po splnění smluvních podmínek na převod předmětu leasingu do svého vlastnictví. Převod vlastnictví je u finančního leasingu většinou zajištěn opčním právem, tedy na základě výzvy nájemce, resp. pachtýře, nebo k němu může dojít automaticky. V této souvislosti se hovoří o pořizovací funkci finančního leasingu, která jej kvalitativně odlišuje od nájmu nebo pachtu, u něhož je primární funkce užívací, resp. užívací a požívací. Hlavní funkcí leasingu je účelové pořízení věci, práva či jiné majetkové hodnoty podle potřeb, výběru a určení uživatele leasingu s využitím cizích zdrojů – zdrojů poskytovatele předmětu leasingu. Smyslem tohoto specifického soukromoprávního institutu je zajištění financování věci za úplatu, přičemž uživatel věci se k ní od okamžiku jejího předání chová jako k věci vlastní se všemi riziky (obvykle nese rizika spojená s předmětem leasingu i náklady spojené s jeho provozem, údržbou a opravami). Leasingový pronajímatel, resp. propachtovatel, sice zůstává po celou dobu trvání leasingu vlastníkem předmětu leasingu, jeho práva a povinnosti související s vlastnictvím předmětu leasingu (s výjimkou dílčích práv) však náležejí uživateli. V rámci finančního leasingu je na nájemce či pachtýře přenášena odpovědnost za předmět leasingu i

nebezpečí a rizika s ním spojená, čímž se finanční leasing typově odlišuje od nájmu a pachtu (a nelze je tudíž bez dalšího poměřovat). Obdobně jej nelze přirovnávat k úvěrové smlouvě, ke které je však de facto alternativou. Jeho ekonomický účel je obdobný - jde o finanční službu, která se od úvěru liší tím, že tu nedochází k poskytnutí peněžních prostředků dlužníkovi. Další odlišnost spočívá v tom, že u smlouvy o finančním leasingu je předmět leasingu až do okamžiku jeho převodu ve vlastnictví poskytovatele leasingu.

Leasing s popsanými prvky je označován za leasing finanční, protože závazky poskytovatele leasingu se omezují na finanční služby (pořízení věci, předání do užívání a převedení do vlastnictví leasingového uživatele na konci leasingového vztahu)(více viz rozhodnutí Nejvyššího soudu Cpjn 204/2007).

Finančním leasingem jsou pak pouze ty smlouvy o přenechání věci k užívání, ve kterých je při jejich uzavření ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo na uživatele věci nebo je ujednáno opční právo uživatele zvolit si, zda se na něj vlastnické právo převede či nikoli. Toto ujednání musí být ve smlouvě obsaženo již v okamžiku jejího sjednání a nikoli později za doby trvání smluvního vztahu.

Ustanovení definující pojem finanční leasing pro účely tohoto zákona obsahuje rovněž vyloučení nehmotného majetku z vymezení tohoto pojmu. Tato skutečnost je potvrzením záměru definovat finanční leasing pouze pro hmotný majetek, ke kterému jsou pak vázána další speciální ustanovení zákona týkající se podmínek pro uplatnění tohoto smluvního vztahu v základu daně z příjmů. Vyjmutí nehmotného majetku z definice finančního leasingu bylo vyvoláno zejména vymezením věci v právním smyslu podle nového občanského zákoníku, které pokládá i nehmotný majetek za věc. Protože nelze ve všech případech vyloučit převoditelnost vlastnického práva k nehmotnému majetku na nového uživatele, bylo třeba platnost příslušné definice finančního leasingu jen pro hmotný majetek v návrhu explicitně upravit. To však neznamená, že by inominátní smlouvy, jejichž předmětem je leasing nehmotného majetku, nebyly platným závazkovým právním vztahem (ve smyslu NOZ závazkem), případné uplatnění výdajů z nich plynoucích v základu daně z příjmů však není upraveno v žádném ustanovení návrhu zákona, kde je pro jeho platnost užita definice finančního leasingu ve smyslu citovaného ustanovení. Výdaje poplatníka, který by byl příjemcem leasingu nehmotného majetku, vzniklé ze splátek poskytovateli, budou uplatňovány v základu daně z příjmů návazně na to, jak o nich bude poplatníkem účtováno v souladu s právními předpisy, které účetnictví poplatníka upravují.

V definici uvedený pojem úplata má zahrnout majetkový prospěch, který je s určitou pravidelností poskytován vlastníku věci uživatelem. Svou povahou se může jednat o nájemné, pachtovné nebo jiný druh úplaty, pokud naplní v definici vymezené znaky. Zákon dále stanoví, že k předmětu finančního leasingu je po uplynutí sjednané doby převedeno vlastnické právo na uživatele věci za smluvenou kupní cenu nebo bezúplatně. Pokud bude mezi smluvními stranami sjednána kupní cena, bude doplacena nad rámec výše sjednané úplaty. Pokud nad rámec výše úplaty nebude již nic uživatelem za převod vlastnického práva doplaceno, bude vlastnické právo převedeno bezúplatně (resp. úplatou bude úplata hrazená uživatelem po sjednanou dobu). Tuto terminologii respektuje zákon o daních z příjmů i v dalších ustanoveních týkajících se finančního leasingu.

V odstavci 2 se v zájmu jednoznačnosti a právní jistoty navrhuje stanovit, že v odstavci 1 definovaný finanční leasing se nepovažuje za nájem.

Odstavec 3 přejímá bez věcných změn část dosavadní úpravy § 24 odst. 6, která systematicky patří do obecných společných ustanovení.

K § 21e: V zájmu zajištění právní jistoty se v odstavci 1 vymezuje, že bankou se pro účely daní z příjmů rozumí banka včetně zahraniční banky, a to zejména s ohledem na vymezení banky v zákoně o bankách.

Ustanovení odstavce 2 navazuje na dosavadní úpravu obsaženou v § 17 odst. 3 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpis. S nabytím účinnosti NOZ dojde ke zrušení i uvedeného zákona. Paragraf 21e odst. 2 tak zajišťuje kontinuitu právního postavení soukromých vysokých škol pro účely zákona o daních z příjmů i po zrušení uvedeného zákona. Toto ustanovení zároveň reaguje na úpravu obsaženou v § 3050 NOZ, podle kterého mohou obecně prospěšné společnosti změnit svoji právní formu na ústav.

Odstavec 3 stanoví, že samostatná jurisdikce, která není státem, se pro účely daní z příjmů za stát považuje.

Odstavec 4 zavádí pro registrované partnery stejný režim jako pro manžele. Registrovaní partneři tak například nově budou moci uplatňovat slevu na manžela.

Odstavec 5 v návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, reaguje na situaci, kdy je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Absencí definice tohoto pojmu v NOZ vznikla potřeba tento pojem definovat alespoň pro účely daně z příjmů. Použitá definice je původní definicí „domácnosti“ ze zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a je logicky zařazena mezi ostatní výkladová ustanovení.

K § 21f: Z legislativně technických důvodů se zavádí nový termín „základní investiční fondy“, který je vymezen pouze pro účely zákona o daních z příjmů. Tento termín zahrnuje všechny tuzemské investiční fondy založené podle nového zákona o investičních společnostech a investičních fondech a vybrané zahraniční investiční fondy, které splňují stanovené podmínky. Pro tyto typy fondů bude platit snížená sazba daně z příjmů právnických osob.

Část ustanovení, která se týká zahraničních fondů, vychází z nové definice „zahraničního investičního fondu“ v zákoně o investičních společnostech a investičních fondech a stanoví, za jakých podmínek může zahraniční investiční fond uplatnit sníženou sazbu daně. I nadále bude platit, že ustanovení se nevztahuje na fondy, které jsou daňově transparentní. V ustanovení se nově používá termín domovský stát, který je přebrán ze zákona o investičních společnostech a investičních fondech, ve kterém je definován jako stát, podle jehož práva byl fond založen nebo kde má své sídlo. Praktický postup při prokazování daňové netransparentnosti bude řešen v návazném metodickém pokynu Generálního finančního ředitelství.

K bodu 286 (§ 22 odst. 1 písm. d))

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 287 (§ 22 odst. 1 písm. e))

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 288 (§ 22 odst. 1 písm. g) bod 3)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1

odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 289 (§ 22 odst. 1 písm. g) bod 3)

Jde o nápravu chyby vzniklé v důsledku posunu písmen v § 25 odst. 1, kdy § 22 odst. 1 písm. g) bod 3 navazuje na písmeno zl) a nikoli zm).

K bodu 290 (§ 22 odst. 1 písm. g) bod 3)

Daná úprava vychází ze snahy unifikovat některá spojení napříč daňovými zákony. Zákon o DPH totiž pracuje se spojením „jiný členský stát Evropské unie“, ale tato norma není v některých případech ve smyslu „jiný stát než Česká republika“, ale jiný stát než stát, o kterém dané ustanovení předtím pojednává. V tomto kontextu vyvstala potřeba upřesnit spojení „jiný členský stát Evropské unie“, aby byl výklad vždy jasný. Tato změna se uskutečňuje napříč daňovými zákony. Jedná se o legislativně technickou úpravu bez záměru ovlivnit věcné daňové řešení.

K bodu 291 (§ 22 odst. 1 písm. g))

Navrhovaná úprava doplňuje titul pro zdanění příjmů plynoucích zahraničním daňovým rezidentům, a to jednak v souvislosti se zrušením zákona upravujícího dosud daň darovací, kdy nově budou dotčené příjmy spadat do režimu zákona o daních z příjmů, a jednak v souvislosti se zavedením institutu svěřenského fondu novým občanským zákoníkem.

K bodu 292 (22 odst. 1 písm. g) bod 4)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu navazující na definování pojmu úvěrový finanční nástroj v § 19 odst. 1 písm. zk). Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 293 (§ 22 odst. 1 písm. g) bod 7)

Doplněním daného ustanovení se sleduje odstranění výkladových nejasností § 22 ze strany správců daně i daňových subjektů, a to v kontextu možného konfliktu při aplikaci písmene g) nebo písmene h).

K bodu 294 (§ 22 odst. 1 písm. g) body 13 a 14)

Navrhovaná úprava doplňuje titul pro zdanění příjmů plynoucích zahraničním daňovým rezidentům, a to jednak v souvislosti se zrušením zákona pojednávajícího o dani darovací, kdy nově budou dotčené příjmy spadat do režimu zákona o daních z příjmů, a jednak v souvislosti se zavedením institutu svěřenského fondu novým občanským zákoníkem.

K bodu 295 (§ 22 odst. 1 písm. h))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 296 (§ 22 odst. 1 písm. i))

Navrhovaná úprava doplňuje titul pro zdanění příjmů plynoucích zahraničním daňovým rezidentům, ať rezidentům států, se kterými má ČR uzavřenu smlouvu o zamezení dvojímu zdanění, či rezidentům států bezesmluvních, a to v souvislosti s prodejem obchodního závodu (dnešního podniku) umístěného v ČR nebo jeho části umístěné v ČR.

K bodu 297 (§ 22 odst. 3)

Navrhovaná úprava reaguje na zavedení nového institutu společnost nahrazujícím v novém občanském zákoníku institut sdružení bez právní subjektivity. Obchodní korporací se zde myslí veřejná obchodní společnost a komanditní společnost, společností pak sdružení osob na základě smlouvy o společnosti bez právní osobnosti. Daňovým nerezidentem je poplatník podle § 2 odst. 3 a § 17 odst. 4. Zároveň se jedná o legislativně-technickou úpravu navazující na definování pojmu úvěrový finanční nástroj v § 19 odst. 1 písm. zk).

K bodu 298 (§ 23 odst. 1)

Při vypracování nové úpravy zdaňování příjmů v roce 1991, která nabyla účinnosti od roku 1993, se pro pravidla zdanění právnických osob mj. vycházelo z osvědčené vazby na účetnictví a tím v plynulém pokračování v úpravě při zdaňování poplatníků, kteří vedou účetnictví v intencích pravidel nastavených ke konci roku 1992 zrušených zákonů o odvodech do státního rozpočtu a důchodové dani. Byl uplatněn princip neutrality a univerzálnosti, který je v dané oblasti charakteristický pro standardní daňové systémy nejen v Evropě. Tento princip tak bezproblémově dlouhou dobu zajišťovala stávající úprava § 18 odst. 1, podle které jsou u právnických osob předmětem daně příjmy (výnosy) z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem se zavedením legislativní zkratky pro obě kategorie „příjmy“. Výslovně zmíněná kategorie výnosů potvrzuje vazbu na účetní zachycení, kategorie příjmů reaguje na ostatní položky, o které se naopak výsledek hospodaření upravuje pro finální zjištění základu daně z příjmů.

Zákon o daních z příjmů od počátku své existence neobsahoval přesnou a vyčerpávající definici pojmu „příjem“, užitého zejména v ustanovení § 18 zákona, který se týká vymezení předmětu daně v části druhé zákona – daň z příjmů právnických osob. Legislativní zkratka „příjem“ užitá v zákoně o daních z příjmů ve zmíněném širším pojetí předmětu daně (příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem) pak vedla v případě poplatníků – právnických osob, kteří vedou účetnictví podle právních předpisů upravujících účetnictví k tomu, že pod příjmy tvořící předmět daně poplatníka byly zahrnuty veškeré výnosy týkající se zdanitelných příjmů s výjimkou výnosů týkajících se příjmů, které nebyly předmětem daně. Vazba na účetnictví byla dále v ZDP promítnuta v ustanovení zákona v § 23 odst. 2, odkazujícího se na výsledek hospodaření jako účetní kategorii u poplatníků vedoucích účetnictví a na rozdíl mezi příjmy a výdaji u poplatníků, kteří účetnictví nevedou a dále v § 23 odst. 10 odkazujícího se pro účely zjištění základu daně na právní předpis, podle kterého se účetnictví vede. Pro nerealizované položky zisků byla zvolena úprava, která výslovně uvádí, že např. o změny v ocenění reálnou hodnotou se výsledek hospodaření neupravuje – což dokládá úprava § 23 odst. 9, pro kursové rozdíly těsnou vazbu na účetní zachycení potvrzuje § 38 odst. 1 první věta, podle které je pro daňové účely v případě kursových rozdílů rozhodující účetní zachycení. Tato úprava je vyvážená a symetrická, neboť zohledňuje jak dopady na straně výnosů-příjmů, tak na straně nákladů-výdajů. Kategorie příjem měla historicky význam také pro poplatníky – právnické osoby, které vedly a dosud také vedou jednoduché účetnictví. Pro univerzální pojetí byla zvolena legislativní zkratka příjmy, která postihuje jak výnosy, tak příjmy.

Navržená změna ustanovení reaguje na nejasnosti, které se objevují v diskuzích mezi odbornou veřejností ohledně tzv. „kurzových rozdílů“. Tyto nejasnosti spočívají v uchopení vazby účetních předpisů na zákon o daních z příjmů. Určitý názorový proud totiž chápe tuto vazbu tak, že je v případě každého výnosu z kurzových rozdílů vždy třeba posuzovat, zda se jedná či nejedná o příjem pro účely daní z příjmů. Tento přístup však není zamýšlenou vazbou účetnictví a daně z příjmů, neboť by přinesl další dodatečné administrativní zatížení daňovým subjektům, kteří by existenci příjmu či výdaje museli v případě kurzových rozdílů posuzovat u každé z položek výnosů. Zamýšlený přístup spočívá v těsném propojení, a to v té vazbě, že každý výnos je třeba pro účely daní z příjmů pojímat jako příjem. V této souvislosti se navrhuje úprava, která tuto skutečnost potvrzuje.

Tato norma je inkorporována přímo do § 23 odst. 1 zákona o daních z příjmů a de facto za oblast, o které se účtuje, definuje příjem a výdaj. Za oblast, za kterou se účtuje, tedy platí vazba, že příjmem se rozumí výnos a výdajem náklad. Takto vzniklé příjmy a výdaje poté procházejí např. testem, zda nejsou osvobozené (v případě příjmů) nebo testem zda jsou výdaji daňovými (případ výdajů). Toto ustanovení je obecné povahy a nevyřazuje tedy z aplikace např. ustanovení § 23 odst. 6 (nepeněžní příjem pronajímatele), kde rovněž dochází k vymezení příjmů. Ustanovení v § 23 odst. 6 je tak speciální a definici příjmů v odstavci 1 doplňuje.

To, že výnosem (nákladem) se rozumí výnos (náklad) dle právních předpisů upravujících účetnictví plyne z ustanovení § 23 odst. 2 zákona o daních z příjmů.

V kontextu provazeb na další části zákona je třeba říci, že takto vzniklý základ podléhá korekcím dle dalších ustanovení zákona. V návaznosti na toto byl legislativně upraven text odstavce 1, který odkazoval pouze na korekce dle ustanovení § 23 zákona o daních z příjmů.

K bodu 299 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 3)

V souvislosti s nastavenými podmínkami pro osvobození příjmů z darů, dědictví nebo odkazu se navrhuje rozšířit povinnost zvýšit výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji i na ty situace, kdy poplatník nesplní podmínky požadované pro uplatnění tohoto osvobození, a to v období, ve kterém podmínky poruší.

K bodu 300 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 3)

V souvislosti s nastavenými podmínkami pro osvobození příjmů z darů, dědictví nebo odkazu se navrhuje rozšířit povinnost zvýšit výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji i na ty situace, kdy poplatník nesplní podmínky požadované pro uplatnění tohoto osvobození, a to v období, ve kterém podmínky poruší.

K bodu 301 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 6)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku). V případě započtení podle § 1982 a násl. nového občanského zákoníku dochází terminologicky k vzájemnému započtení pohledávek, nikoli dluhů, proto navrhované ustanovení slovo „závazek“, respektive „dluh“, vypouští.

K bodu 302 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 8)

Terminologie zákona o daních z příjmů navazuje na pojmy soukromého práva. Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva.

V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“, či jiná obdobná spojení spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 303 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 8)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 304 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 9)

Navrhuje se zpřesnění textu, aby bylo jednoznačně zřejmé, že úprava výsledku hospodaření se týká části základu daně vypočtené z nevyčerpané úspory daňové povinnosti, kterou veřejně prospěšný poplatník získal při uplatnění odpočtu podle § 20 odst. 7 ZDP. Příklad: Snížení základu daně činilo 100, při sazbě daně ve výši 20% činila úspora daňové povinnosti 20. Poplatník během tří let použil pouze 15 z této úspory. Předmětem zvýšení výsledku hospodaření bude částka 25. Platná úprava svádí ke zvýšení o částku 85, neboť stanoví, že od 100 se odečte použitých 15, což je nesporně v neprospěch poplatníka.

K bodu 305 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 10)

Jedná se o legislativně technickou změnu v zájmu srozumitelnosti ustanovení.

K bodu 306 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 10)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 307 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 10)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 308 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 10)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 309 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 10)

Jedná se o legislativně technickou změnu v zájmu srozumitelnosti ustanovení.

K bodu 310 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 11)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní

společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

Navržená úprava dále navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku). Věcně nedochází k žádné změně oproti platné úpravě a i nadále zvýšení výsledku hospodaření provádí člen obchodní korporace.

K bodu 311 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 12)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 312 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 12)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 313 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 12)

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku. Cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva.

K bodu 314 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 12)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 315 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 12)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 316 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 14)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 317 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 14)

Z důvodu zamezení účelovému obcházení daně se dále navrhuje zrušit možnost nezvyšovat základ daně o závazek zaniklý z titulu dohody mezi věřitelem a dlužníkem, na základě které poplatníci dosavadní závazek nahradí závazkem novým, často podstatně nižším.

K bodu 318 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 14)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 319 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 16 a 17)

V souvislosti se zrušením zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí se navrhuje v § 23 upravit povinnost poplatníka zvýšit základ daně o přijatý bezúplatný příjem, pokud o něm nebude účtovat ve výnosech a současně se nebude jednat o příjem osvobozený od daně, což se týká veřejně prospěšných poplatníků, kteří budou mít možnost se rozhodnout, zda příjem zdaní nebo u něho uplatní osvobození. Při uplatnění osvobození nebudou však výdaje (náklady) hrazené z takto získaných prostředků daňové. Pokud bude o bezúplatném příjmu účtováno rozvahově, rozumí se jeho hodnotou částka ve výši ocenění v účetnictví, pokud o bezúplatném příjmu účtováno nebude, ocení se podle oceňovacích předpisů.

V případě, kdy bude o bezúplatném příjmu účtováno výsledkově, výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji upravován nebude. Zvýšení základu daně podle navrženého ustanovení nenastane u poplatníka, který sice přijal bezúplatný příjem, o kterém nebylo účtováno výsledkově, ale tento příjem byl ve formě daru účelově poskytnutého poplatníkovi na pořízení hmotného a nehmotného majetku. V takovém případě je aplikován postup snížení vstupní ceny takto pořizovaného hmotného majetku v souladu s navrženým doplnění ustanovení § 29 odst. 1 ZDP.

Navržená úprava reaguje na stávající nejednotný postup v českém účetnictví, které umožňuje některým účetním jednotkám účtovat o přijatém daru nikoliv výsledkovým způsobem, ale rozvahovým. Pro většinu právnických osob plynulo dosud faktické vyjmutí příjmů z daru z konstrukce základu daně, pro jehož zjištění se vychází ve smyslu ustanovení § 23 odst. 2 a 10 zákona o daních z příjmů z účetnictví. V českém účetnictví není přijatý dar většinou výnosem – v současných účetních předpisech se účtuje o přijatých darech u podnikatelů, finančních institucí a pojišťoven kapitálovým, nikoliv výnosovým, způsobem. V prováděcích vyhláškách k zákonu o účetnictví pro účetní jednotky, které nebyly založeny za účelem podnikání (tj. jsou veřejně prospěšnými poplatníky) nebo pro některé vybrané účetní jednotky (např. územní samosprávné celky, svazky obcí, regionální rady regionů soudržnosti), příspěvkové organizace, státní fondy, Pozemkový fond České republiky a organizační složky státu, je však rovněž uveden výnosový způsob zaúčtování přijatého daru.

Z důvodu zamezení účelovému obcházení daně se navrhuje zrušit možnost nezvyšovat základ daně o závazek, podle nového občanského zákoníku dluh, zaniklý z titulu dohody mezi věřitelem a dlužníkem, na základě které poplatníci dosavadní dluh nahradí dluhem novým, často podstatně nižším.

Pokud např. dluh činí 10 000 Kč s tím, že podnikatelé se dohodli dosavadní dluh nahradit dluhem novým ve výši 8 000 Kč, rozdíl mezi příjmy a výdaji dlužníka se zvýší o částku 2 000 Kč, neboť pouze v této výši dluh zaniká jinak než splněním, započtením, splynutím práva s povinností u jedné osoby a narovnáním. V případě, kdy se poplatníci dohodnou a dosavadní dluh ve výši 10 000 Kč nahradí dluhem novým stejné hodnoty, tj. dluhem 10 000 Kč, nemá tato skutečnost na rozdíl mezi příjmy a výdaji dlužníka žádný dopad.

K bodu 320 (§ 23 odst. 3 písm. b) bod 4)

Navržená úprava navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který používá pojem podíl v obchodní společnosti, resp. korporaci, nikoli pojem obchodní podíl.

K bodu 321 (§ 23 odst. 3 písm. b) bod 5)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 322 (§ 23 odst. 3 písm. c) bod 5)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 323 (§ 23 odst. 3 písm. c) bod 5)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 324 (§ 23 odst. 3 písm. c) bod 6)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku). Není explicitně nutné hovořit o části dluhu, neboť z povahy věci pojem dluh zahrnuje i část dluhu.

K bodu 325 (§ 23 odst. 3 písm. c) bod 7 a 8)

Podle nového občanského zákoníku je dárce oprávněn odvolat dar a žádat po obdarovaném jeho vrácení (§ 2068 a následující NOZ). V takovém případě bude mít obdarovaný možnost snížit výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji o částku maximálně ve výši daňové zůstatkové ceny nebo o částku zachycenou v účetnictví při vrácení ostatního majetku. Výjimkou jsou situace, kdy bude o této částce účtováno do nákladů nebo kdy původní dar byl u obdarovaného osvobozen od daně. Při splnění této podmínky bude za daňově uznatelný náklad považováno i zaplacení obvyklé ceny daru v penězích.

S ohledem na zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování, je zde na místě zmínit, že ponechání slova „dar“ v tomto ustanovení je dáno zavedením institutu „odvolání daru“ v novém občanském zákoníku.

Obecně v návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů bude poplatník povinen zvýšit výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji o hodnotu bezúplatného příjmu (daru), pokud o tomto příjmu nebude účtovat ve výnosech nebo pokud se nebude jednat o příjem osvobozený resp. nebude předmětem daně. V situaci, kdy tento bezúplatný příjem využije k dosažení dalších příjmů, navrhuje se, aby mohl o hodnotu tohoto příjmu výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji snížit. Pokud bezúplatný příjem obdrží poplatník, který ho nevyužije pro dosahování dalších zdaňovaných příjmů (v podnikání), výsledek hospodaření ani rozdíl mezi příjmy a výdaji snižovat nebude.

K bodu 326 (§ 23 odst. 4 písm. h))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 327 (§ 23 odst. 4 písm. i))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 328 (§ 23 odst. 4 písm. j))

Terminologie zákona o daních z příjmů navazuje na pojmy soukromého práva. Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“, či jiná obdobná spojení spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 329 (§ 23 odst. 7)

Ustanovení obecně dopadá a bude dopadat na situace, kdy jsou mezi sdruženými osobami sjednány ceny „neobvyklé“. V návaznosti na zrušení zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí bude ustanovení dopadat také na situace, kdy cena mezi sdruženými osobami je sjednána v nulové výši. Výjimku tvoří, tak jako dosud, nízkoúročené půjčky a nově i bezúročné půjčky v případě, kdy je věřitelem daňový nerezident a z daňových rezidentů člen obchodní korporace (společník obchodní společnosti a člen družstva) nebo poplatník fyzická osoba.

V ostatních případech bude zachován stejný postup jako je používán podle dosavadní právní úpravy. Např. pokud správce daně zjistí, že mezi spojenými osobami byla sjednána vyšší hodnota úroku, než jaká by byla sjednána mezi nespojenými osobami, musí daňový subjekt odůvodnit takto stanovenou výši úroku, a není-li tato uspokojivě doložena, pak správce daně upraví základ daně o zjištěný rozdíl (viz např. názor NSS uveřejněný v rozsudku 8 Afs 80/2007-105, který předpokládá, že správce daně stanoví cenu běžnou v prostředí fungující hospodářské soutěže. Jen v případech, ve kterých tuto cenu nelze podle § 23 odst. 7 určit, se použije cena zjištěná podle zákona o oceňování majetku. To ovšem neznamená, že určení její výše závisí na libovůli správce daně. Zákonodárce mu poskytl značný prostor pro posouzení, díky kterému může postupovat s ohledem na specifika každého konkrétního případu. Je na jeho uvážení, které subjekty zahrne do vzorku pro zjištění ceny obvyklé, na druhou stranu však zvolené subjekty musí korespondovat se situací daňového subjektu (osoby blízké či jinak spojené), a své úvahy o výběru musí odůvodnit. Jsou na něj kladeny takové požadavky, aby případné zvýšení daňové povinnosti bylo zákonné a spravedlivé a jeho rozhodnutí přezkoumatelné.)

Nenavrhuje se proto žádný konkrétní způsob oceňování pro účely úprav základu daně z příjmů ve vztahu k převodním cenám, m.j. i proto, že zákon o daních z příjmů do 31.12.2007 obsahoval pravidlo, že pro stanovení výše úroků u půjček se považuje za „obvyklý“ úrok ve výši 140 % diskontní úrokové sazby ČNB platné v době uzavření smlouvy. V době rušení tohoto ustanovení o ceně obvyklé u půjček odpovídala takto stanovená cena obvyklá výši

úroku cca 4 % p. a., kterou v žádném případě nebylo možné považovat za cenu dosažitelnou v reálných ekonomických podmínkách finančního trhu, neboť aktuální tržní cena obvyklá v té době byla zhruba dvojnásobná.

Dále je nově navrhováno pro jednoznačnost zapsat do zákona, že v případě, kdy je mezi spojenými osobami sjednána cena „neobvyklá“ a rozdíl od ceny „obvyklé“ není uspokojivě doložen (nově doložitelný), může upravit základ daně jak správce daně tak samozřejmě i poplatník. Dosud tato možnost byla dovozována výkladem.

Pro jednoznačnost se také navrhuje zapsat, že základ daně z příjmů se nikdy nebude upravovat při uzavření smlouvy o výpůjčce, která je ze zákona vždy bezúplatná, to z toho důvodu, že zákon o daních z příjmů upravuje základ daně ve vazbě na hledání obvyklosti, což je u smluv o výpůjčce zcela jistě bezplatnost. V návaznosti na přijetí nového občanského zákoníku je stejný daňový režim navrhován i pro smlouvy o výprose.

Termín cena „určená“ navazuje na změnu § 1 odst. 2 písm. b) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, který obsahuje základní rozlišení v oblasti cen. Vedle cen sjednávaných jsou ještě ceny zjišťované, podle novely určené, právě podle oceňovacího předpisu.

K bodu 330 (§ 23 odst. 8 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

Navrhovaná změna dále navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 331 (§ 23 odst. 8 písm. b) bod 1)

Navrhuje se pro právní jistotu poplatníků i správců daně doplnit, že je-li hodnota zálohy, o kterou se upravuje základ daně při ukončení činnosti poplatníka, který je účetní jednotkou, již obsažena v zaúčtovaných dohadných účtech, o příslušnou zálohu se základ daně již upravovat nebude. Jednalo-li by se například o přijatou zálohu, která by v účetnictví byla zaúčtována v aktivním účtu dohadném, tedy do výnosů, a zvýšil by se základ daně o tuto zálohu, byla by příslušná částka u poplatníka zdaněna dvakrát. V případě zálohy zaplacené, zaúčtované v pasivním účtu dohadném, by se naopak základ daně o tutéž částku dvakrát snížil. Dále se navrhuje doplnit, že výsledek hospodaření se upravuje pouze o zálohy, které by při vyúčtování byly zaúčtovány do nákladů nebo výnosů, tj. nejedná se například o zálohy na nákup hmotného majetku, respektive dlouhodobého hmotného majetku.

K bodu 332 (§ 23 odst. 8 písm. b) bod 1)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci.

Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 333 (§ 23 odst. 8 písm. b) bod 1)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 334 (§ 23 odst. 8 písm. b) bod 2)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 335 (§ 23 odst. 8 písm. b) bod 2)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 336 (§ 23 odst. 8 písm. b) bod 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 337 (§ 23 odst. 8 písm. b) bod 2)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 338 (§ 23 odst. 8 závěrečná část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 339 (§ 23 odst. 8 závěrečná část ustanovení)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 340 (§ 23 odst. 8 závěrečná část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 341 (§ 23 odst. 8 závěrečná část ustanovení)

Pro právní jistotu poplatníků se doplňuje, že obdobným způsobem, jakým musí základ daně upravit poplatník, který přechází z uplatňování výdajů paušální částkou z dosažených příjmů na uplatňování výdajů ve skutečné vynaložené výši na základě vedení účetnictví nebo daňové evidence, musí postupovat i poplatník s příjmy z nájmu podle § 9 zákona, který přechází z uplatňování výdajů paušální částkou z dosažených příjmů z nájmu na uplatňování výdajů ve skutečné vynaložené výši na základě evidence příjmů a výdajů.

K bodu 342 (§ 23 odst. 8 závěrečná část ustanovení)

Navrhovaná změna navazuje na obecnou úpravu daňových povinností osoby spravující pozůstalost upravenou daňovým řádem v § 239b až § 239d (ve znění účinném ke dni účinnosti navrhovaného zákona). Osoba spravující pozůstalost plní daňové povinnosti vlastním jménem na účet pozůstalosti, příslušným správcem daně je správce daně spravující daňové povinnosti zůstavitele (§ 239b daňového řádu). Ustanovení § 239c daňového řádu stanoví, že osoba spravující pozůstalost je povinna podat řádné daňové tvrzení do 3 měsíců ode dne smrti zůstavitele, a to za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem jeho smrti. Povinnost podávat řádná a dodatečná daňová tvrzení plní podle § 239d odst. 2 a 3, a to do 15 dnů ode dne skončení řízení o pozůstalosti za část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti. Daňový řád zavádí právní fikci, že na daňovou povinnost zůstavitele vzniklou ode dne jeho smrti do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti se hledí tak, jako by vznikala zůstaviteli (§ 239d odst. 1). Ke dni skončení řízení o pozůstalosti osoba spravující pozůstalost, která podává daňové přiznání, upraví základ daně podle § 23 odst. 8 zákona.

K bodu 343 (§ 23 odst. 9 písm. a))

Navrhovaná úprava zajišťuje, aby při držbě a prodeji podílu na společnosti s ručením omezeným, kdy tento podíl nově může mít i podobu kmenových listů, nebyl základ daně ovlivňován v případě jejich ocenění reálnou hodnotou a daňová uznatelnost jejich nabývací ceny byla i nadále limitována výší příjmu z jejich prodeje. Navrhovaná úprava tak naplňuje jeden ze základních daňových principů, a to upřednostnění obsahu nad formou.

K bodu 344 (§ 23 odst. 9 písm. b))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 345 (§ 23 odst. 9 písm. c))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 346 (§ 23 odst. 13)

Z důvodu právní jistoty poplatníků i správců daně se navrhuje doplnit, že zdanitelným příjmem je hodnota pohledávky v případě jejího vkladu nebo postoupení na straně poplatníka, který o pohledávce neúčtuje, pokud nejde o pohledávku vzniklou z titulu příjmů, které nejsou předmětem daně (např. z titulu půjčky) nebo příjmů od daně osvobozených. Jde o případy, kdy podnikatel fyzická osoba vede daňovou evidenci, která není účetnictvím, nebo vede účetnictví s tím, že o dané pohledávce neúčtuje (např. pohledávku z titulu úroků z půjčky, pohledávku z titulu prodeje majetku nevloženého v obchodním majetku, kde nebyly splněny podmínky pro osvobození příjmu) a tuto pohledávku postoupí nebo vloží do obchodní společnosti. Při postoupení pohledávek v rámci rodiny dochází i k obcházení daně z titulu uplatňování slev a nezdanitelných částek na straně fyzických osob.

Dále se uvedené ustanovení bude vztahovat i na případy, kdy poplatník přejde z vedení účtování na vedení daňové evidence, při zahájení daňové evidence příslušné pohledávky sníží základ daně a poté je poplatník postoupí nebo vloží do obchodní korporace

K bodu 347 (§ 23 odst. 13)

Z důvodů právní jistotu poplatníků i správce daně se navrhuje doplnit, že příjmem není hodnota vložené nebo postoupené pohledávky vzniklé z titulu příjmu, který není předmětem daně, nebo je od daně osvobozen.

K bodu 348 (§ 23 odst. 14)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 349 (§ 23 odst. 15)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 350 (§ 23 odst. 15)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 351 (§ 23 odst. 15)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

Navrhovaná úprava dále navazuje na změnu provedenou v § 23 odst. 1 (více viz odůvodnění k § 23 odst. 1).

K bodu 352 (§ 23 odst. 15 věta šestá)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak.

V případě pachtu obchodního závodu je zvláštní ustanovení nezbytné, protože obchodní závod je podle občanského zákoníku možné pouze propachtovat a nikoli pronajmout (srovnej § 2349 a následující NOZ). Vzhledem k neexistenci nájmu obchodního závodu je tak v ustanoveních upravujících podle účinné právní úpravy nájem podniku nutné tento pojem nahradit pojmem pacht obchodního závodu.

K bodu 353 (§ 23 odst. 15)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 354 (§ 23 odst. 16)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 355 (§ 23 odst. 16)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 356 (§ 23 odst. 17)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 357 (§ 23 odst. 17)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 358 (§ 23 odst. 17)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 359 (§ 23 odst. 17)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 360 (§ 23 odst. 17)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 361 (nadpis nad § 23a)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 362 (§ 23a)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ). Změna dále navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 363 (§ 23a odst. 1)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ). Změna dále navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 364 (§ 23a odst. 1)

Změna dále navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 365 (§ 23a odst. 1)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 366 (§ 23a odst. 1)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se

jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 367 (§ 23a odst. 2)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 368 (§ 23a odst. 2)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 369 (§ 23a odst. 2)

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 370 (§ 23a odst. 3)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 371 (§ 23a odst. 3)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 372 (§ 23a odst. 3)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 373 (§ 23a odst. 4)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 374 (§ 23a odst. 5 úvodní část ustanovení)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 375 (§ 23a odst. 5 písm. a))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se

jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 376 (§ 23a odst. 5 písm. a))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 377 (§ 23a odst. 5 písm. a))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 378 (§ 23a odst. 5 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve sjednocení terminologie u konstrukčních prvků zahraničních daní. Před provedenou změnou byla právní úprava v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zahraničních konstrukčních prvků daně nejednotná: např. v § 32c odst. 2 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí v souladu s platnými právními předpisy příslušného státu. Naproti tomu v § 32c odst. 3 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí. Pro označení zahraničních konstrukčních prvků daní je zvoleno sousloví „zahraniční položky obdobného charakteru jako …“. Argumentace, ze které tento přístup vychází, spočívá v tom, že pokud se hovoří o konstrukčních prvcích daně (např. základ, sazba, osvobození), pak se mají na mysli pouze ty, které jsou upraveny podle českého práva. Opačná argumentace by vedla k absurdním závěrům, tj. např. by se mohl daňový subjekt domáhat na základě ustanovení § 23 odst. 1 („Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, ….) domáhat aplikace zahraničních ustanovení o předmětu daně či osvobození. V tomto kontextu je třeba uvést, že se legislativní text staví ke konstrukčním prvkům daně jinak než k nedaňovým institutům zahraničního práva. Např. pokud se v daňovém zákoně hovoří o úroku, pak je jím myšlen jak úrok podle českého soukromého práva, tak úrok podle zahraniční právní úpravy.

Z výše uvedeného tedy plyne, že v případě zahraničních konstrukčních prvků daně je třeba vždy uvést, že jde o zahraniční instituty, zatímco u nedaňových institutů je princip opačný, tj. pokud není označeno, že jde o český institut, jde o český i zahraniční, pokud však není implicitně dovoditelné (ze smyslu ustanovení) něco jiného. U nedaňových institutů se pro označení ryze českého institutu používá označení zákona(ů), které danou problematiku upravují, např. „…podle právních předpisů upravujících důchodové pojištění“, „podle občanského zákoníku“ atd.

Cílem provedené úpravy je tak zavedení jednotného označování zahraničních konstrukčních prvků v zákoně o daních z příjmů. Z hlediska věcného řešení nedochází k žádnému posunu, jedná se o ryze legislativně technické řešení.

K bodu 379 (§ 23a odst. 5 písm. a))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 380 (§ 23a odst. 5 písm. b))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 381 (§ 23a odst. 5 písm. b))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 382 (§ 23a odst. 5 písm. b))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 383 (§ 23a odst. 5 písm. b))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 384 (§ 23a odst. 5 písm. b))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 385 (§ 23a odst. 5 písm. b))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 386 (§ 23a odst. 5 písm. b))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 387 (§ 23a odst. 5 písm. c))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 388 (§ 23a odst. 5 písm. c))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 389 (§ 23a odst. 5 písm. c))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 390 (§ 23a odst. 5 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve sjednocení terminologie u konstrukčních prvků zahraničních daní. Před provedenou změnou byla právní úprava v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zahraničních konstrukčních prvků daně nejednotná: např. v § 32c odst. 2 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí v souladu s platnými právními předpisy příslušného státu. Naproti tomu v § 32c odst. 3 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí. Pro označení zahraničních konstrukčních prvků daní je zvoleno sousloví „zahraniční položky obdobného charakteru jako …“. Argumentace, ze které tento přístup vychází, spočívá v tom, že pokud se hovoří o konstrukčních prvcích daně (např. základ, sazba, osvobození), pak se mají na mysli pouze ty, které jsou upraveny podle českého práva. Opačná argumentace by vedla k absurdním závěrům, tj. např. by se mohl daňový subjekt domáhat na základě ustanovení § 23 odst. 1 („Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, …“) domáhat aplikace zahraničních ustanovení o předmětu daně či osvobození. V tomto kontextu je třeba uvést, že se legislativní text staví ke konstrukčním prvkům daně jinak než k nedaňovým institutům zahraničního práva. Např. pokud se v daňovém zákoně hovoří o úroku, pak je jím myšlen jak úrok podle českého soukromého práva, tak úrok podle zahraniční právní úpravy.

Z výše uvedeného tedy plyne, že v případě zahraničních konstrukčních prvků daně je třeba vždy uvést, že jde o zahraniční instituty, zatímco u nedaňových institutů je princip opačný, tj. pokud není označeno, že jde o český institut, jde o český i zahraniční, pokud však není implicitně dovoditelné (ze smyslu ustanovení) něco jiného. U nedaňových institutů se pro označení ryze českého institutu používá označení zákona(ů), které danou problematiku upravují, např. „…podle právních předpisů upravujících důchodové pojištění“, „podle občanského zákoníku“ atd.

Cílem provedené úpravy je tak zavedení jednotného označování zahraničních konstrukčních prvků v zákoně o daních z příjmů. Z hlediska věcného řešení nedochází k žádnému posunu, jedná se o ryze legislativně technické řešení.

K bodu 391 (§ 23a odst. 6 písm. a))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 392 (§ 23a odst. 6 písm. b))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 393 (§ 23a odst. 6 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 394 (§ 23a odst. 6 písm. c))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

Rovněž dochází k legislativně technické úpravě, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 395 (§ 23a odst. 6 písm. c))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 396 (§ 23a odst. 6 písm. c))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 397 (§ 23b odst. 1)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 398 (§ 23b odst. 2)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 399 (§ 23b odst. 3)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 400 (§ 23b odst. 4)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 401 (§ 23b odst. 5)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 402 (§ 23b odst. 6 úvodní část ustanovení)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

Rovněž dochází k legislativně technické úpravě, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 403 (§ 23b odst. 6 úvodní část ustanovení)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 404 (§ 23b odst. 6 písm. b))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 405 (nadpis § 23c)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 406 (§ 23c odst. 1 úvodní část ustanovení)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je

do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 407 (§ 23c odst. 1 písm. a))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 408 (§ 23c odst. 1 písm. a))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 409 (§ 23c odst. 1 písm. b))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 410 (§ 23c odst. 1 písm. b))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 411 (§ 23c odst. 1 písm. c))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 412 (§ 23c odst. 1 písm. c))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 413 (§ 23c odst. 2 úvodní část ustanovení)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 414 (§ 23c odst. 2 písm. a))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 415 (§ 23c odst. 2 písm. a))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 416 (§ 23c odst. 2 písm. b))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 417 (§ 23c odst. 3)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 418 (§ 23c odst. 4)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 419 (§ 23c odst. 4)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 420 (§ 23c odst. 4)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 421 (§ 23c odst. 5 úvodní část ustanovení)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

Navržená úprava dále navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 422 (§ 23c odst. 5 písm. b))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 423 (§ 23c odst. 6)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 424 (§ 23c odst. 7)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 425 (§ 23c odst. 8 úvodní část ustanovení)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 426 (§ 23c odst. 8 písm. a))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 427 (§ 23c odst. 8 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve sjednocení terminologie u konstrukčních prvků zahraničních daní. Před provedenou změnou byla právní úprava v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zahraničních konstrukčních prvků daně nejednotná: např. v § 32c odst. 2 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí v souladu s platnými právními předpisy příslušného státu. Naproti tomu v § 32c odst. 3 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí. Pro označení zahraničních konstrukčních prvků daní je zvoleno sousloví „zahraniční položky obdobného charakteru jako …“. Argumentace, ze které tento přístup vychází, spočívá v tom, že pokud se hovoří o konstrukčních prvcích daně (např. základ, sazba, osvobození), pak se mají na mysli pouze ty, které jsou upraveny podle českého práva. Opačná argumentace by vedla k absurdním závěrům, tj. např. by se mohl daňový subjekt domáhat na základě ustanovení § 23 odst. 1 („Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, …“) domáhat aplikace zahraničních ustanovení o předmětu

daně či osvobození. V tomto kontextu je třeba uvést, že se legislativní text staví ke konstrukčním prvkům daně jinak než k nedaňovým institutům zahraničního práva. Např. pokud se v daňovém zákoně hovoří o úroku, pak je jím myšlen jak úrok podle českého soukromého práva, tak úrok podle zahraniční právní úpravy.

Z výše uvedeného tedy plyne, že v případě zahraničních konstrukčních prvků daně je třeba vždy uvést, že jde o zahraniční instituty, zatímco u nedaňových institutů je princip opačný, tj. pokud není označeno, že jde o český institut, jde o český i zahraniční, pokud však není implicitně dovoditelné (ze smyslu ustanovení) něco jiného. U nedaňových institutů se pro označení ryze českého institutu používá označení zákona(ů), které danou problematiku upravují, např. „…podle právních předpisů upravujících důchodové pojištění“, „podle občanského zákoníku“ atd.

Cílem provedené úpravy je tak zavedení jednotného označování zahraničních konstrukčních prvků v zákoně o daních z příjmů. Z hlediska věcného řešení nedochází k žádnému posunu, jedná se o ryze legislativně technické řešení.

K bodu 428 (§ 23c odst. 8 písm. a))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 429 (§ 23c odst. 8 písm. b))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 430 (§ 23c odst. 8 písm. c))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 431 (§ 23c odst. 8 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve sjednocení terminologie u konstrukčních prvků zahraničních daní. Před provedenou změnou byla právní úprava v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zahraničních konstrukčních prvků daně nejednotná: např. v § 32c odst. 2 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí v souladu s platnými právními předpisy příslušného státu. Naproti tomu v § 32c odst. 3 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí. Pro označení zahraničních konstrukčních prvků daní je zvoleno sousloví „zahraniční položky obdobného charakteru jako …“. Argumentace, ze které tento přístup vychází, spočívá v tom, že pokud se hovoří o konstrukčních prvcích daně (např. základ, sazba, osvobození), pak se mají na mysli pouze ty, které jsou upraveny podle českého práva. Opačná argumentace by vedla k absurdním závěrům, tj. např. by se mohl daňový subjekt domáhat na základě ustanovení § 23 odst. 1 („Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, …“) domáhat aplikace zahraničních ustanovení o předmětu daně či osvobození. V tomto kontextu je třeba uvést, že se legislativní text staví

ke konstrukčním prvkům daně jinak než k nedaňovým institutům zahraničního práva. Např. pokud se v daňovém zákoně hovoří o úroku, pak je jím myšlen jak úrok podle českého soukromého práva, tak úrok podle zahraniční právní úpravy.

Z výše uvedeného tedy plyne, že v případě zahraničních konstrukčních prvků daně je třeba vždy uvést, že jde o zahraniční instituty, zatímco u nedaňových institutů je princip opačný, tj. pokud není označeno, že jde o český institut, jde o český i zahraniční, pokud však není implicitně dovoditelné (ze smyslu ustanovení) něco jiného. U nedaňových institutů se pro označení ryze českého institutu používá označení zákona(ů), které danou problematiku upravují, např. „…podle právních předpisů upravujících důchodové pojištění“, „podle občanského zákoníku“ atd.

Cílem provedené úpravy je tak zavedení jednotného označování zahraničních konstrukčních prvků v zákoně o daních z příjmů. Z hlediska věcného řešení nedochází k žádnému posunu, jedná se o ryze legislativně technické řešení.

K bodu 432 (§ 23c odst. 9 písm. a))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 433 (§ 23c odst. 9 písm. b))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 434 (§ 23c odst. 9 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na všechny členské státy Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 435 (§ 23c odst. 9 písm. c))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

Navržená úprava dále navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 436 (§ 23d odst. 1)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 437 (§ 23d odst. 1)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se

jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 438 (§ 23d odst. 2)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 439 (§ 23d odst. 2)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 440 (§ 23d odst. 3)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 441 (§ 23d odst. 4)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 442 (§ 23d odst. 4)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 443 (§ 23d odst. 4)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 444 (§ 23d odst. 5)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 445 (§ 24 odst. 2 písm. f))

Pojem „pojistné na všeobecné zdravotní pojištění“ je v rámci celého právního řádu nahrazován pojmem „pojistné na veřejné zdravotní pojištění“.

K bodu 446 (§ 24 odst. 2 písm. h) úvodní část ustanovení)

Navrhovaná úprava je vyvolána zavedením institutu finanční leasing v zákoně o daních z příjmů.

K bodu 447 (§ 24 odst. 2 písm. h) bod 1)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak.

V případě pachtu obchodního závodu je zvláštní ustanovení nezbytné, protože obchodní závod je podle občanského zákoníku možné pouze propachtovat a nikoli pronajmout (srovnej § 2349 a následující NOZ). Vzhledem k neexistenci nájmu obchodního závodu je tak v ustanoveních upravujících podle účinné právní úpravy nájem podniku nutné tento pojem nahradit pojmem pacht obchodního závodu.

Navrhovaná úprava dále navazuje na zavedení institutu finanční leasing v zákoně o daních z příjmů.

K bodu 448 (§ 24 odst. 2 písm. h) bod 2)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 449 (§ 24 odst. 2 písm. h) bod 2)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 450 (§ 24 odst. 2 písm. h) bod 3)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 451 (§ 24 odst. 2 písm. h) závěrečná část ustanovení)

Navrhovaná úprava navazuje na nové vymezení pojmu finanční leasing v § 21d zákona o daních z příjmů. Úplatou u finančního leasingu může být například nájemné, pachtovné či jiné

plnění v závislosti na povaze nepojmenované smlouvy, která naplní znaky finančního leasingu vymezené v § 21d.

K bodu 452 (§ 24 odst. 2 písm. h) závěrečná část ustanovení)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 453 (§ 24 odst. 2 písm. ch))

Navrhovaná úprava navazuje na zrušení zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Právní úprava daně z převodů nemovitostí je předmětem nového zákona o dani z nabytí nemovitých věcí.

S ohledem na rušení institutu ručení při zdaňování transakcí s nemovitými věcmi (původní zákon o dani z převodu nemovitostí je nahrazován zákonem o dani z nabytí nemovitých věcí) se pro nadbytečnost vypouští i právní úprava možnosti uplatnění výdaje v podobě zaplacené daně z převodu nemovitostí na straně prodávajícího. Novou daň z nabytí nemovitých věcí bude totiž povinen platit nabyvatel, který však tuto daň zohlední v daňových výdajích postupně formou odpisů podle ZDP vypočtených z ocenění včetně této daně v souladu s postupem nastaveným pro daň z nabytí nemovitých věcí v příslušných účetních předpisech.

K bodu 454 (§ 24 odst. 2 písm. ch))

Navrhovaná úprava souvisí se zrušením zákona upravujícího daň darovací, kdy nově budou dotčené příjmy spadat do režimu zákona o daních z příjmů. Navrhuje se, vzhledem ke skutečnosti, že vůči případné dani darovací zaplacené v zahraničí nelze v ČR uplatňovat metody vyloučení mezinárodního dvojího zdanění příjmu, toto mezinárodní dvojí zdanění zmírnit tak, že tato darovací daň zaplacená v zahraničí bude uplatňována jako daňový výdaj (náklad).

K bodu 455 (§ 24 odst. 2 písm. k) bod 2)

Legislativně technická úprava, která navazuje na novou terminologii nového občanského zákoníku, konkrétně na zavedení pojmu sídlo podnikatele (§ 429 NOZ).

Rovněž se jedná o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 456 (§ 24 odst. 2 písm. k) bod 3)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 457 (§ 24 odst. 2 písm. k) bod 3)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku. Navrhovaná úprava reaguje na zavedení nového institutu výprosy, zahrnující případy, kdy půjčitel přenechá někomu bezplatně věc k užívání, aniž se ujedná doba, po kterou se má věc užívat, ani účel, ke kterému se má věc užívat (§ 2189 a následující NOZ).

K bodu 458 (§ 24 odst. 2 písm. s))

Z důvodu inkorporace daně darovací do zákona o daních z příjmů se navrhuje pro nadbytečnost zrušit ustanovení, které stanoví, že na straně poplatníka, který vede účetnictví, je daňovým výdajem hrazená daň darovací u pohledávky nabyté bezúplatně, a to do výše příjmu plynoucího z jejího postoupení.

K bodu 459 (§ 24 odst. 2 písm. s) závěrečná část ustanovení)

Jde o terminologickou změnu navazující na úpravu nového občanského zákoníku, který důsledně rozlišuje mezi pojmy „doba“ a „lhůta“.

K bodu 460 (§ 24 odst. 2 písm. t))

Nově navrhované znění ustanovení § 24 odst. 2 písm. t) obsahuje věcnou změnu ve vymezení rozsahu majetku, u kterého je ZDP limitován daňový výdaj do výše příjmu z jeho prodeje. Vypuštění dosavadního limitování uznatelnosti pořizovací ceny pozemků u právnických osob je z důvodů jeho nadbytečnosti jako zábrany pro nežádoucí daňové optimalizace (a to i s ohledem na stabilizaci cenového vývoje pozemků). Pořizovací cena pozemků pro poplatníky, kteří jsou účetní jednotkou, je touto úpravou navázána na účetnictví a je uznatelná v okamžiku prodeje ve výši nákladu zaúčtovaného v účetnictví a dotčení poplatníci tak nebudou muset provádět korekce výsledku hospodaření. Pro poplatníky, kteří nejsou účetní jednotkou, je dosavadní limitování daňového výdaje pořizovací ceny pozemků v zákoně zachováno.

Nově se limit daňových výdajů do výše příjmů z prodeje stanoví také pro vstupní (zůstatkovou) cenu hmotného majetku veřejně prospěšného poplatníka, který majetek využíval zcela nebo z části k veřejně prospěšným činnostem, z nichž dosahované příjmy nejsou předmětem daně z příjmů. Míra, v jaké veřejně prospěšný poplatník použije majetek k veřejně prospěšným činnostem, z nichž dosahované příjmy nejsou předmětem daně z příjmů, není pro aplikaci návrhu rozhodná, podstatné je, že jej k těmto činnostem použije. V souladu s logikou odděleného vykazování příjmů těchto poplatníků, které jsou předmětem daně, od příjmů, které předmětem daně nejsou nebo jsou od daně z příjmů osvobozeny, se ve smyslu nově navrhovaného ustanovení § 18a odstavce 1 (nahradí platný § 18 odst. 3 ZDP) posuzují odděleně rovněž náklady. Navrhuje se promítnutí této logiky v explicitním doplnění ustanovení, které se týká nákladu ve formě vstupní (zůstatkové) ceny, resp. doplnění limitu výše její daňové uznatelnosti do výše příjmů z prodeje i pro tyto poplatníky. Případná ztráta z prodeje takto využívaného hmotného majetku veřejně prospěšným poplatníkem, nebude nově daňově uplatnitelná. Ostatní úpravy ve znění citovaného ustanovení jsou legislativně-technického rázu a spočívají v oddělení případů vlastní limitace daňového výdaje do výše příjmů z prodeje od ostatních situací řešených ve stávajícím znění.

K bodu 461 (§ 24 odst. 2 písm. ta) a tb))

Převod některých ustanovení z dosavadního znění § 24 odst. 2 písm. t) ZDP do nových ustanovení pod písmeny ta) a tb) je úpravou legislativně-technického rázu s tím, že text ustanovení nově upraveného písmene t) a nově navržených písmen ta) a tb) vylučuje dosavadní duplicitu, kterou v sobě v případě pozemků zahrnovala stávající ustanovení § 24 odst. 2 písm. t) a ustanovení § 24 odst. 11 ZDP pokrývající celý rozsah neodpisovaných aktiv a zároveň všechny příslušné operace s podnikem. Zamezení tzv. oceňovacímu efektu při

prodeji majetku, který se neodpisuje podle tohoto zákona ani podle účetnictví, nabytého při přeměnách společnosti, bude tedy řešeno již jen v ustanovení § 24 odst. 11 ZDP.

K bodu 462 (§ 24 odst. 2 písm. u))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 463 (§ 24 odst. 2 písm. u))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na změny v § 24 odst. 2 písm. u).

K bodu 464 (§ 24 odst. 2 písm. v) bod 1)

Terminologie zákona o daních z příjmů navazuje na pojmy soukromého práva. Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení, spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 465 (§ 24 odst. 2 písm. v) bod 1)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 466 (§ 24 odst. 2 písm. v) bod 2)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na inkorporaci daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů a zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování.

K bodu 467 (§ 24 odst. 2 písm. v) bod 2)

Terminologie zákona o daních z příjmů navazuje na pojmy soukromého práva. Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení, spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou

situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 468 (§ 24 odst. 2 písm. v) bod 2)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 469 (§ 24 odst. 2 písm. v) bod 2)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 470 (§ 24 odst. 2 písm. v) bod 2)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 471 (§ 24 odst. 2 písm. v) bod 2)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 472 (§ 24 odst. 2 písm. v) bod 2)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 473 (§ 24 odst. 2 písm. y) úvodní část ustanovení)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

Dále vzhledem k tomu, že u pohledávek vyšších než 200 000 Kč nabytých postoupením zůstává v zákoně č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, nutná podmínka pro tvorbu daňově uznatelné opravné položky, povinnost vymáhat pohledávku rozhodčím řízením, soudním řízením nebo správním řízením (§ 8a odst. 2 zákona č. 593/1992 Sb.), navrhuje se, aby při odpisu této pohledávky podle § 24 odst. 2 písm. y) bodu 1 až 6 nebylo nutné vyžadovat splnění podmínky. Navržená úprava zajistí pro pohledávky nabyté postoupení stejné zacházení jako platí v současné době.

K bodu 474 (§ 24 odst. 2 písm. za))

Jde o legislativně technickou změnu v návaznosti na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku.

Dále dochází k legislativně technické úpravě navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou

aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

Dále změna reaguje na to, že označení „pronájem“ je nepřesné zejména v ohledu, že se jako soukromoprávní institut nepoužívá. V tomto ohledu byl zvolen pojem „nájem“, který dle § 21c odst. 4 zahrnuje krom nájmu samotného také institut pachtu, čímž bude zachován současný věcný stav. Jedná se tedy také o ryze legislativně technickou úpravu.

Dále změna navazuje na úpravu § 23 odst. 1 (více viz odůvodnění k § 23 odst. 1).

K bodu 475 (§ 24 odst. 2 písm. zi))

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku. Cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva.

K bodu 476 (§ 24 odst. 2 písm. zl))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 477 (§ 24 odst. 2 písm. zp))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění používání spojení „stát Evropské unie“. V současné právní úpravě je v daňových zákonech používáno často spojení „Česká republika nebo členský stát Evropské unie“, které není zcela logické. Z tohoto důvodu se napříč daňovými zákony provádí změna, která Českou republiku již v právní normě nevyčleňuje mimo spojení „stát Evropské unie“.

K bodu 478 (§ 24 odst. 2 písm. zr))

Jde o legislativně technickou úpravu v návaznosti na nové vymezení veřejně prospěšného poplatníka v § 17a.

K bodu 479 (§ 24 odst. 2 písm. zt))

Jde o legislativně technickou úpravu v návaznosti na nové vymezení veřejně prospěšného poplatníka v § 17a.

K bodu 480 (§ 24 odst. 2 písm. zv bod 1)

Jde o vypuštění nadbytečné části textu. Ustanovení se vztahuje na jakýkoli úvěr poskytnutý bankou.

K bodu 481 (§ 24 odst. 2 písm. zv bod 2)

Jde o vypuštění nadbytečné části textu. Ustanovení se vztahuje na jakoukoli bankovní záruku.

K bodu 482 (§ 24 odst. 3)

Jde o legislativně technickou úpravu v návaznosti na nové vymezení veřejně prospěšného poplatníka v § 17a. Zároveň dochází ke gramatické úpravě ustanovení, a to opravou chybně umístěné čárky.

K bodu 483 (§ 24 odst. 4 úvodní část ustanovení)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 484 (§ 24 odst. 4 písm. a))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 485 (§ 24 odst. 4 písm. b))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 486 (§ 24 odst. 4 písm. c))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 487 (§ 24 odst. 4 závěrečná část ustanovení)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 488 (§ 24 odst. 5 úvodní část ustanovení)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci.

Nová formulace návětí § 24 odst. 5 ZDP není změnou věcnou, ale legislativně technickou, neboť i dosavadní znění tohoto ustanovení mělo jednak za cíl bránit spekulativnímu pořizování hmotného majetku cestou vysokého nájmu a následného odkoupení majetku za nízkou cenu oproti jeho pořízení a uplatnění výdajů na pořízení formou daňových odpisů, ale také stanovilo postup pro případ, že si poplatník najal majetek na základě smlouvy o finančním pronájmu a smlouva byla předčasně ukončena při nesplnění podmínek uvedených v ustanovení § 24 odst. 4 ZDP. V režimu ustanovení § 24 odst. 5 ZDP se postupovalo dosud také v případě, že smlouva o finančním leasingu byla uzavřena na kratší dobu, než jsou podmínky stanovené v ZDP pro uznání splátek v základu daně, a tato aplikace je potvrzena i v podmínkách smluv o finančním leasingu navrhované novely.

K bodu 489 (§ 24 odst. 5 písm. b))

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 490 (§ 24 odst. 5 písm. b))

Navrhovaná změna reaguje na zavedení pojmu finanční leasing do zákona o daních z příjmů. Podle § 506 nového občanského zákoníku je stavba zřízená na pozemku jeho součástí. Smlouva, jejímž předmětem by byla koupě samotného stavebního díla umístěného na pozemku, nemůže podle nové soukromoprávní úpravy vzniknout.

Z věcného hlediska nedochází ke změně v dosavadním obsahu ustanovení, které má za cíl bránit skrytému pořizování pozemku ve formě vysokého nájemného, přičemž kupní cena pozemku by byla nízká. V druhé větě ustanovení se stanoví podmínka pro výši kupní ceny také pro pozemek, který by byl před jeho převodem (a to v souvislosti s finančním leasingem stavebního díla na pozemku) předmětem nájemní smlouvy. Nájemné v takovém případě je uznatelné v základu daně příjmů poplatníka při splnění podmínky týkající se výše kupní ceny a základní podmínky pro uplatnění daňových výdajů podle § 24 odst. 1 ZDP. Přestože je stavba součástí pozemku ve smyslu „superficiální“ zásady NOZ, z hlediska daňové jde o dvě oddělené majetkové složky.

K bodu 491 (§ 24 odst. 5 písm. c))

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 492 (§ 24 odst. 5 závěrečná část ustanovení)

Dosavadní úprava § 24 odst. 5 závěrečné části ustanovení byla přesunuta do § 21d, kam systematicky patří.

K bodu 493 § 24 odst. 6)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

Část věty před středníkem byla z důvodu systematičnosti bez věcné změny přesunuta do § 21d.

K bodu 494 (§ 24 odst. 7 úvodní část ustanovení)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní

společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 495 (§ 24 odst. 7 písm. a))

Terminologie zákona o daních z příjmů navazuje na pojmy soukromého práva. Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení, spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 496 (§ 24 odst. 7 písm. a))

Terminologie zákona o daních z příjmů navazuje na pojmy soukromého práva. Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení, spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 497 (§ 24 odst. 7 písm. b) bod 1)

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 498 (§ 24 odst. 7 písm. b) bod 1)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na inkorporaci daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů a zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování.

K bodu 499 (§ 24 odst. 7 písm. b) bod 1)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 500 (§ 24 odst. 7 písm. b) bod 1)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na inkorporaci daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů a zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování.

K bodu 501 (§ 24 odst. 7 písm. b) bod 1)

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů a inkorporaci daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů. V důsledku toho je do zákona třeba doplnit ocenění majetku získaného děděním nebo darem, pro účely stanovení nabývací ceny podílu v obchodní společnosti nebo družstvu, resp. obchodní korporaci.

K bodu 502 (§ 24 odst. 7 písm. c))

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 503 (§ 24 odst. 7 písm. c))

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na inkorporaci daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů a zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování.

K bodu 504 (§ 24 odst. 7 závěrečná část ustanovení)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 505 (§ 24 odst. 7 závěrečná část ustanovení)

Terminologie zákona o daních z příjmů navazuje na pojmy soukromého práva. Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení, spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 506 (§ 24 odst. 7 závěrečná část ustanovení)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 507 (§ 24 odst. 7 závěrečná část ustanovení)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

Terminologie zákona o daních z příjmů navazuje na pojmy soukromého práva. Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace

nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení, spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 508 (§ 24 odst. 7 závěrečná část ustanovení)

Terminologie zákona o daních z příjmů navazuje na pojmy soukromého práva. Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení, spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech. Pojem „společník“ pak bude používán pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.).

K bodu 509 (§ 24 odst. 8)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 510 (§ 24 odst. 9)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 511 (§ 24 odst. 11)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 512 (§ 24 odst. 11)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 513 (§ 24 odst. 11)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon o obchodních korporacích. Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní

společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 514 (§ 24 odst. 12 úvodní část ustanovení)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 515 (§ 24 odst. 12 písm. h))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 516 (§ 24 odst. 12 písm. h))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 517 (§ 24 odst. 12 písm. i))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 518 (§ 24 odst. 13)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 519 (§ 24 odst. 15 úvodní část ustanovení)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 520 (§ 24 odst. 15 písm. a))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných,

pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 521 (§ 24 odst. 15 písm. b))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 522 (§ 24 odst. 15 písm. b))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 523 (§ 24 odst. 15 písm. b))

Navrhovaná úprava navazuje na definici finančního leasingu v § 21d, podle které musí být ve smlouvě o finančním leasingu sjednáno, že po uplynutí sjednané doby dojde k převodu vlastnického práva.

K bodu 524 (§ 24 odst. 16 úvodní části ustanovení)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 525 (§ 24 odst. 16 písm. a))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 526 (§ 24 odst. 16 písm. b))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných,

pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 527 (§ 24 odst. 16 písm. b))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 528 (§ 24 odst. 16 písm. b))

Navrhovaná úprava navazuje na definici finančního leasingu v § 21d, podle které musí být ve smlouvě o finančním leasingu sjednáno, že po uplynutí sjednané doby dojde k převodu vlastnického práva.

K bodu 529 (§ 24a odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, podle kterého se jménem rozumí osobní jméno a příjmení člověka, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 530 (§ 24a odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 429 NOZ, podle kterého se sídlem podnikatele rozumí adresa zapsaná ve veřejném rejstříku a pokud se fyzická osoba jako podnikatel nezapisuje do veřejného rejstříku, tak i místo, kde má hlavní obchodní závod, popřípadě kde má bydliště.

K bodu 531 (§ 24a odst. 2 písm. b))

Jde o legislativně technickou úpravu v návaznosti na nové vymezení veřejně prospěšného poplatníka v § 17a.

K bodu 532 (nadpis § 24b)

Navrhovaná úprava sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 533 (nadpis 24b)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 534 (nadpis § 24b)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí

se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 535 (§ 24b odst. 1)

Navrhovaná úprava sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 536 (§ 24b odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 537 (§ 24b odst. 1)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 538 (§ 24b odst. 1)

Navrhovaná úprava sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 539 (§ 24b odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, podle kterého se jménem rozumí osobní jméno a příjmení člověka, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 540 (§ 24b odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 429 NOZ, podle kterého se sídlem podnikatele rozumí adresa zapsaná ve veřejném rejstříku a pokud se fyzická osoba jako podnikatel nezapisuje do veřejného rejstříku, tak i místo, kde má hlavní obchodní závod, popřípadě kde má bydliště.

K bodu 541 (§ 24b odst. 2 písm. b))

Navrhovaná úprava sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 542 (§ 24b odst. 2 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla).

Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 543 (§ 24b odst. 2 písm. b))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 544 (§ 24b odst. 2 písm. c))

Navrhovaná úprava sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 545 (§ 24b odst. 2 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 546 (§ 24b odst. 2 písm. c))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 547 (§ 24b odst. 2 písm. d))

Navrhovaná úprava sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 548 (§ 24b odst. 2 písm. d))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 549 (§ 24b odst. 2 písm. d))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 550 (§ 24b odst. 2 písm. e))

Navrhovaná úprava sjednocuje pojmy užívané zákonem o daních z příjmů s novým občanským zákoníkem.

K bodu 551 (§ 24b odst. 2 písm. e))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 552 (§ 24b odst. 2 písm. e))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 553 (§ 25 odst. 1 písm. a))

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku. Cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva.

K bodu 554 (§ 25 odst. 1 písm. b))

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku. Cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva.

K bodu 555 (§ 25 odst. 1 písm. f))

Pojem „pojistné na všeobecné zdravotní pojištění“ se v rámci celého právního řádu nahrazuje pojmem „pojistné na veřejné zdravotní pojištění“.

K bodu 556 (§ 25 odst. 1 písm. g))

Pojem „pojistné na všeobecné zdravotní pojištění“ se v rámci celého právního řádu nahrazuje pojmem „pojistné na veřejné zdravotní pojištění“.

K bodu 557 (§ 25 odst. 1 písm. g))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 558 (§ 25 odst. 1 písm. g))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn.

K bodu 559 (§ 25 odst. 1 písm. g))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 560 (§ 25 odst. 1 písm. i))

Navržené doplnění neumožňuje uplatnit výdaje (náklady) související s reprodukcí majetku, který byl pořízen ze zdroje, který byl od daně z příjmů osvobozen jako bezúplatný příjem (dědictví, odkaz, dar) nebo nebyl předmětem daně.

Navrhované doplnění výjimky pro výdaje vynaložené u veřejně prospěšných poplatníků na úrokové příjmy sleduje snížení administrativy jak na straně poplatníků, tak i správců daně v případě, kdy by bylo nutné vylučovat ze základu daně výdaje/náklady související s úrokovými příjmy podléhajícími srážkové dani. Jedná se zpravidla o zcela zanedbatelné částky, které však při absenci navrhovaného doplnění by měl poplatník povinnost identifikovat a ze základu daně vyloučit.

K bodu 561 (§ 25 odst. 1 písm. s))

V důsledku inkorporace daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů se pro nadbytečnost ruší ustanovení, které stanoví, že daňovým výdajem není daň dědická a darovací.

K bodu 562 (§ 25 odst. 1 písm. t))

Jedná se o legislativně technickou úpravu nahrazující pojem dar označením bezúplatné plnění. Z věcného hlediska nedochází k žádné změně.

K bodu 563 (§ 25 odst. 1 písm. t))

Změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, kdy nový občanský zákoník jako „jméno“ označuje jméno fyzické osoby, název právnické osoby i obchodní firmu u podnikatelů zapsaných do obchodního rejstříku. Dosud v právu užívanou formuli „jméno fyzické osoby

nebo název právnické osoby“ je tedy možné nahradit prostým „jméno osoby“, anebo jen slovem „jméno“.

Ustanovení § 25 odst. 1 písm. t) se vztahuje jak na podnikatele zapsané v obchodním rejstříku, tak i na podnikatele, kteří v obchodním rejstříku zapsáni nejsou. Z toho důvodu se navrhuje pojem „obchodní firmou“ nahradit nadřazeným pojmem „jménem“.

K bodu 564 (§ 25 odst. 1 písm. u))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 565 (§ 25 odst. 1 písm. w))

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 566 (§ 25 odst. 1 písm. w))

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 567 (§ 25 odst. 1 písm. w))

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku. Cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva.

K bodu 568 (§ 25 odst. 1 písm. w))

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 569 (§ 25 odst. 1 písm. zc))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 570 (§ 25 odst. 1 písm. zd))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 571 (§ 25 odst. 1 písm. ze))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 572 (§ 25 odst. 1 písm. zi))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 573 (§ 25 odst. 1 písm. zi))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 574 (§ 25 odst. 1 písm. zk))

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 575 (§ 25 odst. 1 písm. zk))

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 576 (§ 25 odst. 1 písm. zk))

Změna navazuje na terminologii zákona o obchodních korporacích, který obsahuje pouze obecný pojem podíl na zisku a důsledně jej používá.

K bodu 577 (§ 25 odst. 1 písm. zl))

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 578 (§ 25 odst. 1 písm. zn))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 579 (§ 25 odst. 1 písm. zp) a zq))

Navrhovaná úprava zajistí, aby v případě osvobození peněžních i nepeněžních bezúplatných příjmů z darování, dědictví a odkazu nebo u fyzických osob např. i z přijatých dotací nebo v případě příjmů, které nejsou předmětem daně, výdaje (náklady) související s reprodukcí bezúplatně získaného majetku osvobozeného od daně nebo majetku, který nebyl předmětem daně, t.j. účetní odpisy nebo hodnota u neodpisovaného majetku daňově ani účetně (zásoby) neovlivňovaly základ daně..

K bodu 580 (§ 25 odst. 3)

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 581 (§ 25 odst. 3)

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku. Cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva.

K bodu 582 (§ 25 odst. 3)

Jde o legislativně technickou úpravu v návaznosti na nové vymezení veřejně prospěšného poplatníka v § 17a.

K bodu 583 (§ 26 odst. 2 písm. b))

V souvislosti s novým jednoznačným vymezením jednotky jako samostatné věci nemovité (§ 1159 NOZ) se navrhuje legislativně technická změna spočívající v náhradě pojmu byty a nebytové prostory za přesnější pojem jednotky, která zahrnuje byt nebo nebytový prostor

nebo která je bytem nebo nebytovým prostorem, včetně podílu na společných částech nemovité věci. V návaznosti na to se upravuje i ustanovení § 29 odst. 9 písm. c) upravující vstupní cenu majetku a příloha č. 1 zákona v položkách (4-22) a (5-39).

Zároveň se ruší poznámka pod čarou č. 28d, která odkazuje na novým občanským zákoníkem zrušovaný zákon o vlastnictví bytů.

K bodu 584 (§ 26 odst. 3 písm. c))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 585 (§ 26 odst. 7 písm. a) bod 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

Navrhovaná změna dále navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 586 (§ 26 odst. 7 písm. a) bod 3)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 587 (§ 26 odst. 7 písm. a) bod 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na nové vymezení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

K bodu 588 (§26 odst. 7 písm. a) bod 3)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho

předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 589 (§ 26 odst. 7 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 590 (§ 26 odst. 7 písm. b))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 591 (§ 26 odst. 7 písm. d))

Jde o legislativně technickou úpravu v návaznosti na přesun ustanovení o zdaňovacím období do § 21a.

K bodu 592 (§ 26 odst. 7 závěrečná část ustanovení)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 593 (§ 27 písm. a))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 594 (§ 27 písm. h))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 595 (§ 27 písm. h))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 596 (§ 27 písm. ch))

Navržená úprava navazuje na zrušení zákona č. 357/1192 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů a na inkorporaci daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů.

K bodu 597 (§ 27 písm. i))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 598 (§ 27 písm. j))

Z důvodu zrušení daně dědické a darovací, které by měla nahradit daň z příjmů, se navrhuje z odpisování vyloučit hmotný majetek nabytý bezúplatně (například darem nebo děděním), který byl od daně z příjmů osvobozen nebo nebyl předmětem daně z příjmů. Současně se do ZDP doplňuje přechodné ustanovení, které stanoví, že podle stávající právní úpravy se z odpisování vylučuje hmotný majetek, jehož bezúplatné nabytí před nabytím účinnosti tohoto zákona bylo předmětem daně dědické nebo darovací a bylo v době nabytí od jedné z těchto daní osvobozeno.

U právnických osob dopadá působnost navrženého ustanovení mimo jiné na veřejně prospěšné poplatníky při splnění příslušných podmínek osvobození (například použití daru na zabezpečování veřejně prospěšných činností, z nichž dosahované příjmy nejsou předmětem daně z příjmů). Za předpokladu, že příjmy těchto poplatníků daně z příjmů právnických osob jsou předmětem daně z příjmů ve smyslu stávajícího ustanovení § 18 odst. 4 ZPD, dochází k situaci, kdy je na místě aplikace navrženého ustanovení také pro tyto právnické osoby.

Aplikace navrženého ustanovení § 27 písm. j) ZDP také pro nehmotný majetek, jehož bezúplatné nabytí bylo od daně z příjmů osvobozeno nebo nebylo předmětem daně, vyplývá z ustanovení § 32a odst. 7 ZDP.

Na straně poplatníků fyzických osob se navrhuje současný stav v odpisování zděděného hmotného majetku neměnit. To znamená, že poplatník, který nabyl hmotný majetek děděním, by tento hmotný majetek i nadále daňově odpisoval. V případě, že by zůstavitel již odpisování zahájil, pokračoval by dědic v započatém odpisování v souladu se stávajícím ustanovení § 30 odst. 10 písm. a) zákona. V souladu s NOZ se navrhuje do zákona pouze doplnit, že obdobně postupuje poplatník fyzická osoba i u hmotného majetku nabytého odkazem, u hmotného majetku, který byl do svěřenského fondu vyčleněn pořízením pro případ smrti nebo u hmotného majetku, který zvýšil majetek svěřenského fondu pořízením pro případ smrti.

Implicitním důsledkem vyloučení tohoto majetku z odpisování u dědiců právnických osob je nemožnost pokračovat v odpisování započatém zůstavitelem, resp. původním vlastníkem, u dědice – právnické osoby podle § 30 odst. 10 písm. a) zákona o daních z příjmů. To znamená, že přestože ustanovení § 30 odst. 10 písm. a) stanoví, že právní nástupce poplatníka pokračuje v odpisování započatém původním vlastníkem, na odpisování majetku nabytého dědictvím nebo odkazem u dědice právnické osoby se toto pravidlo nepoužije, jelikož odpisování tohoto majetku je vyloučeno.

K bodu 599 (§ 28 odst. 1)

Navržené znění zavádí nový pojem „odpisovatel“, kterým je zde nahrazena dosud používaná legislativní zkratka „vlastník“ zahrnující ve vymezení odpisujících osob také poplatníky, kteří vlastníky v právním smyslu slova nejsou. Tento pojem je pak nadále užíván i v jiném místě návrhu zákona (§ 27 písm. i)).

Vzhledem k tomu, že se svěřenským fondům přiznává daňová subjektivita, navrhuje se pro ně uplatnit obecný režim v oblasti odpisování majetku a umožnit jim tak odpisování majetku. Zároveň se navrhuje stejný přístup aplikovat i u podílových fondů.

Ustanovení § 28 odst. 1 písm. f) zajišťuje, že v případě přeměny obchodní korporace je odpisovatelem hmotného majetku nástupnická obchodní korporace zanikající obchodní korporace (t.j. i obchodní korporace, která zaniká rozdělením) a také nástupnická obchodní korporace rozdělované obchodní korporace, která nezaniká (t.j. obchodní korporace rozdělované odštěpením). Jedná se o hmotný majetek, který zanikající nebo rozdělovaná obchodní korporace vlastnila k rozhodnému dni přeměny a o hmotný majetek, který zanikající nebo rozdělovaná obchodní korporace nabyla v období od rozhodného dne do dne zápisu do obchodního rejstříku.

K bodu 600 (§ 28 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 601 (§ 28 odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 602 (§ 28 odst. 4)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 603 (§ 28 odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 604 (§ 28 odst. 5)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve

smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 605 (§ 29 odst. 1 a))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 606 (§ 29 odst. 1 písm. a))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 607 (§ 29 odst. 1 a))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 608 (§ 29 odst. 1 písm. b))

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 609 (§ 29 odst. 1 písm. b))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 610 (§ 29 odst. 1 písm. d))

Navrhovaná změna dále navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 611 (§ 29 odst. 1 písm. d))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 612 (§ 29 odst. 1 písm. e))

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na inkorporaci daně dědické a darovací do zákona o daních z příjmů a zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování.

K bodu 613 (§ 29 odst. 1 písm. e))

Navrhovaná změna dále navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 614 (§ 29 odst. 1 písm. e))

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 615 (§ 29 odst. 1 závěrečná část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 616 (§ 29 odst. 1 závěrečná část ustanovení)

Pro účelově poskytnuté dary na pořízení hmotného a nehmotného majetku se navrhuje stejný režim vyloučení jejich daňové reprodukce u poplatníka, který je přijal, jako je tomu u poskytnutých dotací v případech, kdy o nich není u příjemce v souladu s právními předpisy upravujícími účetnictví účtováno ve výnosech.

K bodu 617 (§ 29 odst. 4)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 618 (§ 29 odst. 6 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992

Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 619 (§ 29 odst. 6 úvodní část ustanovení)

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 620 (§ 29 odst. 6 závěrečná část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 621 (§ 29 odst. 8)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 622 (§ 29 odst. 8)

Dané ustanovení reaguje na sjednocení terminologie v rámci zákona o daních z příjmů, kdy jsou příjmy z dědění a darování označovány souhrnným pojmem příjmy nabyté bezúplatně.

K bodu 623 (§ 29 odst. 8)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 624 (§ 29 odst. 8)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 625 (§ 29 odst. 9 písm. a))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 626 (§29 odst. 9 písm. c))

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku.

K bodu 627 (§ 30 odst. 1)

Jde o formálně technickou úpravu spočívající v náhradě kódu SKP kódem CZ-CPA. Odůvodnění této změny je stejné jako u novelizačního bodu, který se týká Přílohy č. 1 ZDP.

K bodu 628 (§ 30 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 629 (§ 30 odst. 5)

Jde o formálně technickou úpravu spočívající v náhradě kódu SKP kódem CZ-CPA. Odůvodnění této změny je stejné jako u novelizačního bodu, který se týká Přílohy č. 1 ZDP.

K bodu 630 (§ 30 odst. 10 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 631 (§ 30 odst. 10 písm. a))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 632 (§ 30 odst. 10 písm. b))

Navrhuje se stávající ustanovení § 30 odst. 10, které řeší režim odpisování v případě vkladů, doplnit i pro vklady do podílového nebo svěřenského fondu, a to návazně na skutečnost, že podílové fondy mají již přiznanou daňovou subjektivitu a pro svěřenské fondy se tato subjektivita navrhuje a pro oba uvedené typy fondů bude platit obecný režim odpisování hmotného majetku.

K bodu 633 (§ 30 odst. 10 písm. f))

Navrhovaná změna navazuje na nový soukromoprávní institut pacht, který je v novém občanském zákoníku zařazen mezi smlouvy o přenechání věci k užití jinému. Stejně jako nájem je pacht úplatným přenecháním věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Vzhledem k tomu, že převážná většina ustanovení zákona o daních z příjmů vztahujících se na nájem se bude nově vztahovat též na pacht, ustanovení § 21c odst. 4 stanoví, že tam, kde se v zákoně hovoří o nájmu, myslí se i pacht, pokud není výslovně stanoveno jinak (například u pachtu obchodního závodu). Dále je v rámci celého zákona nahrazen pojem „pronájem“, který soukromé právo nezná, pojmem „nájem“. Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 634 (§ 30 odst. 10 písm. g))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po

uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 635 (§ 30 odst. 10 písm. h))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 636 (§ 30 odst. 10 písm. i))

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku. Cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva.

K bodu 637 (§ 30 odst. 10 písm. l))

Terminologie zákona o daních z příjmů navazuje na pojmy soukromého práva. Pojem „společník“ je použit pro osoby sdružující se smlouvou o společnosti (§ 2716 a následující NOZ) (s výjimkou situací, kdy bude potřeba rozlišit členy jednotlivých obchodních korporací, pak bude pojem společník užit s přívlastkem vymezujícím konkrétní obchodní společnost, např. společník společnosti s ručením omezeným, apod.). Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech.

K bodu 638 (§ 30 odst. 10)

Navržené doplnění reaguje na vznik svěřenského fondu jako nového institutu občanského zákoníku a souvisí s oprávněním tohoto fondu k odpisování hmotného majetku a s pohyby hmotného majetku do a z tohoto fondu. Doplnění odstraňuje případnou pochybnost o režimu odpisování hmotného majetku, ať jde o již odpisovaný majetek, který svěřenský fond nabyl a pokračuje v jeho odpisování, nebo o odpisovaný majetek, který nabyl poplatník z tohoto fondu.

K bodu 639 (§ 30 odst. 10 závěrečná část ustanovení)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 640 (§ 30 odst. 10 závěrečná část ustanovení)

Navržená úprava reaguje na zavedení nového institutu společnost, který v novém občanském zákoníku nahrazuje institut sdružení bez právní subjektivity.

K bodu 641 (§ 30b odst. 1)

Jde o formálně technickou úpravu spočívající v náhradě kódu SKP kódem CZ-CPA. Odůvodnění této změny je stejné jako u novelizačního bodu, který se týká Přílohy č. 1 ZDP.

K bodu 642 (§ 31 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 643 (§ 31 odst. 2)

Jde o formálně technickou úpravu spočívající v náhradě kódu SKP kódem CZ-CPA. Odůvodnění této změny je stejné jako u novelizačního bodu, který se týká Přílohy č. 1 ZDP.

K bodu 644 (§ 31 odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 645 (§ 31 odst. 3)

Jde o formálně technickou úpravu spočívající v náhradě kódu SKP kódem CZ-CPA. Odůvodnění této změny je stejné jako u novelizačního bodu, který se týká Přílohy č. 1 ZDP.

K bodu 646 (§ 31 odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 647 (§ 31 odst. 5)

Jde o formálně technickou úpravu spočívající v náhradě kódu SKP kódem CZ-CPA. Odůvodnění této změny je stejné jako u novelizačního bodu, který se týká Přílohy č. 1 ZDP.

K bodu 648 (§ 31 odst. 6)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 649 (§ 32 odst. 2 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle

vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 650 (§ 32 odst. 2 písm. a) bod 1)

Jde o formálně technickou úpravu spočívající v náhradě kódu SKP kódem CZ-CPA. Odůvodnění této změny je stejné jako u novelizačního bodu, který se týká Přílohy č. 1 ZDP.

K bodu 651 (§ 32 odst. 2 písm. a) bod 2)

Jde o formálně technickou úpravu spočívající v náhradě kódu SKP kódem CZ-CPA. Odůvodnění této změny je stejné jako u novelizačního bodu, který se týká Přílohy č. 1 ZDP.

K bodu 652 (§ 32 odst. 4)

Jde o legislativně technickou úpravu v návaznosti na přesun ustanovení o zdaňovacím období do § 21a.

K bodu 653 (§ 32a odst. 1 písm. a) bod 1)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který společníky obchodních společností a členy družstva označuje souhrnným pojmem jako členy obchodní korporace.

K bodu 654 (§ 32a odst. 2)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 655 (§ 32a odst. 2)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 656 (§ 32a odst. 2)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 657 (§ 32a odst. 2)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 658 (§ 32a odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 659 (§ 32a odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která spočívá v důsledném rozlišování pojmů „vlastník“ a „odpisovatel“. Tam, kde je pojem „vlastník“ použit ve smyslu vlastníka podle vlastnického práva, nedochází k žádné změně. Oproti tomu tam, kde je „vlastník“ použit ve smyslu „odpisovatele“, který odpisuje majetek ve smyslu § 26 či § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se pojem „vlastník“ nahrazuje pojmem „odpisovatel“.

K bodu 660 (§ 32a odst. 4)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 661 (§ 32b)

Dosavadní smluvní typ obchodního zákoníku „smlouva o nájmu podniku“ byl nahrazen novým smluvním typem občanského zákoníku „smlouva o pachtu obchodního závodu“. Navržený text ustanovení § 32b zachovává beze změny věcný režim a reaguje proto pouze terminologickými změnami a náhradou pojmů pronajímatel za propachtovatel, nájemce za pachtýř, nájemné za pachtovné, pronajatý podnik za propachtovaný obchodní závod a závazek za dluh. Z věcného hlediska zůstávají předmětná ustanovení nezměněná. Nadále tak zůstává zachováno přiměřené použití ustanovení ZDP o odpisování při zajištění závazku převodem práva, stejně tak jako postupy pachtýře v případě vyššího či nižšího pachtovného než je výše odpisů. Bez věcných změn byla upravena také ustanovení týkající se převodu dluhů i pohledávek na pachtýře ke dni uzavření smlouvy o pachtu obchodního závodu.

K bodu 662 (§ 32c odst. 1 úvodní část ustanovení)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 663 (§ 32c odst. 1 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve sjednocení terminologie u konstrukčních prvků zahraničních daní. Před provedenou změnou byla právní úprava v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zahraničních konstrukčních prvků daně nejednotná: např. v § 32c odst. 2 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí v souladu s platnými právními předpisy příslušného státu. Naproti tomu v § 32c odst. 3 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí. Pro označení zahraničních konstrukčních prvků daní je zvoleno sousloví „zahraniční položky obdobného charakteru jako …“. Argumentace, ze které tento přístup vychází, spočívá v tom, že pokud se hovoří o konstrukčních prvcích daně (např. základ, sazba, osvobození), pak se mají na mysli pouze ty, které jsou upraveny podle českého práva. Opačná argumentace by vedla k absurdním závěrům, tj. např. by se mohl daňový subjekt domáhat na základě ustanovení § 23 odst. 1 („Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, ….) domáhat aplikace zahraničních ustanovení o předmětu daně či osvobození. V tomto kontextu je třeba uvést, že se legislativní text staví ke konstrukčním prvkům daně jinak než k nedaňovým institutům zahraničního práva. Např.

pokud se v daňovém zákoně hovoří o úroku, pak je jím myšlen jak úrok podle českého soukromého práva, tak úrok podle zahraniční právní úpravy.

Z výše uvedeného tedy plyne, že v případě zahraničních konstrukčních prvků daně je třeba vždy uvést, že jde o zahraniční instituty, zatímco u nedaňových institutů je princip opačný, tj. pokud není označeno, že jde o český institut, jde o český i zahraniční, pokud však není implicitně dovoditelné (ze smyslu ustanovení) něco jiného. U nedaňových institutů se pro označení ryze českého institutu používá označení zákona(ů), které danou problematiku upravují, např. „…podle právních předpisů upravujících důchodové pojištění“, „podle občanského zákoníku“ atd.

Cílem provedené úpravy je tak zavedení jednotného označování zahraničních konstrukčních prvků v zákoně o daních z příjmů. Z hlediska věcného řešení nedochází k žádnému posunu, jedná se o ryze legislativně technické řešení.

K bodu 664 (§ 32c odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve sjednocení terminologie u konstrukčních prvků zahraničních daní. Před provedenou změnou byla právní úprava v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zahraničních konstrukčních prvků daně nejednotná: např. v § 32c odst. 2 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí v souladu s platnými právními předpisy příslušného státu. Naproti tomu v § 32c odst. 3 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí. Pro označení zahraničních konstrukčních prvků daní je zvoleno sousloví „zahraniční položky obdobného charakteru jako …“. Argumentace, ze které tento přístup vychází, spočívá v tom, že pokud se hovoří o konstrukčních prvcích daně (např. základ, sazba, osvobození), pak se mají na mysli pouze ty, které jsou upraveny podle českého práva. Opačná argumentace by vedla k absurdním závěrům, tj. např. by se mohl daňový subjekt domáhat na základě ustanovení § 23 odst. 1 („Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, ….) domáhat aplikace zahraničních ustanovení o předmětu daně či osvobození. V tomto kontextu je třeba uvést, že se legislativní text staví ke konstrukčním prvkům daně jinak než k nedaňovým institutům zahraničního práva. Např. pokud se v daňovém zákoně hovoří o úroku, pak je jím myšlen jak úrok podle českého soukromého práva, tak úrok podle zahraniční právní úpravy.

Z výše uvedeného tedy plyne, že v případě zahraničních konstrukčních prvků daně je třeba vždy uvést, že jde o zahraniční instituty, zatímco u nedaňových institutů je princip opačný, tj. pokud není označeno, že jde o český institut, jde o český i zahraniční, pokud však není implicitně dovoditelné (ze smyslu ustanovení) něco jiného. U nedaňových institutů se pro označení ryze českého institutu používá označení zákona(ů), které danou problematiku upravují, např. „…podle právních předpisů upravujících důchodové pojištění“, „podle občanského zákoníku“ atd.

Cílem provedené úpravy je tak zavedení jednotného označování zahraničních konstrukčních prvků v zákoně o daních z příjmů. Z hlediska věcného řešení nedochází k žádnému posunu, jedná se o ryze legislativně technické řešení.

K bodu 665 (§ 32c odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve sjednocení terminologie u konstrukčních prvků zahraničních daní. Před provedenou změnou byla právní úprava v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zahraničních konstrukčních prvků daně nejednotná: např. v § 32c odst. 2 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí v souladu s platnými právními

předpisy příslušného státu. Naproti tomu v § 32c odst. 3 jsou označeny jako položky obdobného charakteru, uplatněné vkladatelem v zahraničí. Pro označení zahraničních konstrukčních prvků daní je zvoleno sousloví „zahraniční položky obdobného charakteru jako …“. Argumentace, ze které tento přístup vychází, spočívá v tom, že pokud se hovoří o konstrukčních prvcích daně (např. základ, sazba, osvobození), pak se mají na mysli pouze ty, které jsou upraveny podle českého práva. Opačná argumentace by vedla k absurdním závěrům, tj. např. by se mohl daňový subjekt domáhat na základě ustanovení § 23 odst. 1 („Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, ….) domáhat aplikace zahraničních ustanovení o předmětu daně či osvobození. V tomto kontextu je třeba uvést, že se legislativní text staví ke konstrukčním prvkům daně jinak než k nedaňovým institutům zahraničního práva. Např. pokud se v daňovém zákoně hovoří o úroku, pak je jím myšlen jak úrok podle českého soukromého práva, tak úrok podle zahraniční právní úpravy.

Z výše uvedeného tedy plyne, že v případě zahraničních konstrukčních prvků daně je třeba vždy uvést, že jde o zahraniční instituty, zatímco u nedaňových institutů je princip opačný, tj. pokud není označeno, že jde o český institut, jde o český i zahraniční, pokud však není implicitně dovoditelné (ze smyslu ustanovení) něco jiného. U nedaňových institutů se pro označení ryze českého institutu používá označení zákona(ů), které danou problematiku upravují, např. „…podle právních předpisů upravujících důchodové pojištění“, „podle občanského zákoníku“ atd.

Cílem provedené úpravy je tak zavedení jednotného označování zahraničních konstrukčních prvků v zákoně o daních z příjmů. Z hlediska věcného řešení nedochází k žádnému posunu, jedná se o ryze legislativně technické řešení.

K bodu 666 (§ 33a odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, podle kterého se jménem rozumí osobní jméno a příjmení člověka, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 667 (§ 33a odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 429 NOZ, podle kterého se sídlem podnikatele rozumí adresa zapsaná ve veřejném rejstříku a pokud se fyzická osoba jako podnikatel nezapisuje do veřejného rejstříku, tak i místo, kde má hlavní obchodní závod, popřípadě kde má bydliště.

K bodu 668 (§ 33a odst. 3 písm. b))

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 669 (§ 34b odst. 1 písm. a) bod 5)

S účinností od zdaňovacího období započatého v roce 2005 byla do ZDP doplněna ustanovení na podporu výzkumu a vývoje. Na základě těchto ustanovení může poplatník uplatnit odpočet od základu daně z příjmů ve výši 100% (resp. s účinností od zdaňovacího období započatého v roce 2014 v případě jejich meziročního přírůstku až 110%) výdajů, které vynaložil při realizaci projektů výzkumu a vývoje. Těmito výdaji jsou v zásadě výdaje vynaložené na výzkum prováděný samotným poplatníkem (resp. od účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, i na výzkum nakupovaný od vybraných poplatníků). Výjimkou jsou výdaje na tzv. certifikaci výsledků dosažených prostřednictvím výzkumu a vývoje. Možnost zahrnutí těchto výdajů do odpočtu mělo zejména za cíl podpořit výdaje na právní ochranu dosažených výsledků výzkumu a vývoje. V průběhu doby, kdy je odpočet poplatníky

využíván, však byly zaznamenány problémy s metodickým vymezením těchto výdajů, které jsou často zaměňovány za výdaje na doložení splnění určitých kritérií nebo získání k oprávnění určité činnosti, např. na určitém území (tzv. lokální certifikace), placená ověření či testy, výdaje na překlady a místní poplatky apod. Také správci daně z důvodu, že tento výdaj není jednoznačně specifikován, nepřistupují k posuzování výdajů na tzv. certifikace jednotně. Z uvedených důvodů se proto navrhuje výdaj na tzv. certifikaci výsledků dosažených prostřednictvím výzkumu a vývoje vyloučit z výdajů, které je možné zahrnout do odpočtu od základu daně z příjmů. I nadále však dotčené výdaje jsou daňově uznatelné, pokud jsou vynaloženy na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

K bodu 670 (§ 34b odst. 1 písm. a) bod 6)

Viz odůvodnění k ustanovení § 34b odst. 1 písm. a) bod 5.

K bodu 671 (§ 34b odst. 2 písm. b) bod 3)

Viz odůvodnění k ustanovení § 34b odst. 1 písm. a) bod 5.

K bodu 672 (§ 34b odst. 2 písm. b) bod 2)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 673 (§ 34c odst. 1 písm. a) bod 2)

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, podle kterého se jménem rozumí osobní jméno a příjmení člověka, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 674 (§ 34c odst. 1 písm. a) bod 2)

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 429 NOZ, podle kterého se sídlem podnikatele rozumí adresa zapsaná ve veřejném rejstříku a pokud se fyzická osoba jako podnikatel nezapisuje do veřejného rejstříku, tak i místo, kde má hlavní obchodní závod, popřípadě kde má bydliště.

K bodu 675 (§ 34c odst. 1 písm. e))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, podle kterého se jménem rozumí osobní jméno a příjmení člověka, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 676 (§ 34c odst. 1 písm. h))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, podle kterého se jménem rozumí osobní jméno a příjmení člověka, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 677 (§ 34d)

Tato změna je legislativně technické povahy, vnitřní obsah tohoto ustanovení zůstává stejný. Změna navazuje na změnu textace v ustanovení § 7 odst. 4 a 5 a § 18b.

K bodu 678 (§ 35a odst. 1)

Právní úprava registrace je obsažena v zákoně o daních z příjmů v § 39 až § 39b. Z tohoto důvodu je odkaz na jiný právní předpis (navíc na zákon o správě daní a poplatků, který byl s účinností daňového řádu zrušen) neaktuální.

K bodu 679 (§ 35a odst. 2 písm. b)

Jedná se o terminologickou úpravu navazující na nový občanský zákoník.

K bodu 680 (§ 35a odst. 2 písm. c))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 681 (§ 35a odst. 6)

Ustanovení § 35a odst. 2 písm. d) stanoví ochranu před úmyslným přeléváním zisků mezi sdruženými podniky do podniku, kterému je poskytnuta sleva na dani podle § 35a resp. 35b ZDP. Může však nastat situace, kdy poplatník v dobré víře podá žádost o závazné posouzení podle § 38nc, tato žádost je předmětem dohadovacího řízení podle příslušné mezinárodní smlouvy (smlouva o zamezení dvojího zdanění nebo Arbitrážní konvence), tedy je uzavírána tzv. předběžná cenová dohoda mezi příslušnými úřady dvou či více jurisdikcí. V praxi tato mezinárodní dohadovací řízení časově přesahují rámec vnitrostátního řízení o závazném posouzení podle § 38nc. Poplatník je v této době nucen v souladu s DŘ podat daňové přiznání i za období, které je pokryto žádostí o závazné posouzení, přestože rozhodnutí o závazném posouzení ještě nebylo vydáno; pro stanovení základu daně v podaném přiznání použije poplatník většinou způsob stanovení cen v transakcích se zahraniční spojenou osobou, který odpovídá žádosti. Avšak způsob stanovení cen, který je sjednán v rámci mezinárodního dohadovacího řízení se ve svém důsledku může odlišovat. V této situaci považujeme ze neadekvátní uplatnění „sankce“ ve formě zániku celkového nároku na slevu na dani, t.j. odebrání celkové investiční pobídky podle § 35a příp. § 35b.

K bodu 682 (§ 35a odst. 7)

Ustanovení § 35a odst. 2 písm. d) stanoví ochranu před úmyslným přeléváním zisků mezi sdruženými podniky do podniku, kterému je poskytnuta sleva na dani podle § 35a resp. 35b ZDP. Může však nastat situace, kdy poplatník v dobré víře podá žádost o závazné posouzení podle § 38nc, tato žádost je předmětem dohadovacího řízení podle příslušné mezinárodní smlouvy (smlouva o zamezení dvojího zdanění nebo Arbitrážní konvence), tedy je uzavírána tzv. předběžná cenová dohoda mezi příslušnými úřady dvou či více jurisdikcí. V praxi tato mezinárodní dohadovací řízení časově přesahují rámec vnitrostátního řízení o závazném posouzení podle § 38nc. Poplatník je v této době nucen v souladu s DŘ podat daňové přiznání i za období, které je pokryto žádostí o závazné posouzení, přestože rozhodnutí o závazném posouzení ještě nebylo vydáno; pro stanovení základu daně v podaném přiznání použije poplatník většinou způsob stanovení cen v transakcích se zahraniční spojenou osobou, který odpovídá žádosti. Avšak způsob stanovení cen, který je sjednán v rámci mezinárodního dohadovacího řízení se ve svém důsledku může odlišovat. V této situaci považujeme ze neadekvátní uplatnění „sankce“ ve formě zániku celkového nároku na slevu na dani, t.j. odebrání celkové investiční pobídky podle § 35a příp. § 35b.

K bodu 683 (§ 35ba odst. 1 úvodní část ustanovení)

Jde o změnu vyvolanou změnou jednotlivých písmen § 35ba odst. 1.

K bodu 684 (§ 35ba odst. 1 písm. a))

Navrhuje se zavedení názvu u jednotlivých slev na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob v § 35ba. Důvodem této změny je možnost používat pojmenování jednotlivých slev v rámci zákona o daních z příjmů i jiných právních předpisů.

K bodu 685 (§ 35ba odst. 1 písm. b))

Navrhuje se zavedení názvu u jednotlivých slev na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob v § 35ba. Důvodem této změny je možnost používat pojmenování jednotlivých slev v rámci zákona o daních z příjmů i jiných právních předpisů.

K bodu 686 (§ 35ba odst. 1 písm. b))

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 687 (§ 35ba odst. 1 písm. c))

Navrhuje se zavedení názvu u jednotlivých slev na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob v § 35ba. Důvodem této změny je možnost používat pojmenování jednotlivých slev v rámci zákona o daních z příjmů i jiných právních předpisů.

K bodu 688 (§ 35ba odst. 1 písm. d))

Navrhuje se zavedení názvu u jednotlivých slev na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob v § 35ba. Důvodem této změny je možnost používat pojmenování jednotlivých slev v rámci zákona o daních z příjmů i jiných právních předpisů.

K bodu 689 (§ 35ba odst. 1 písm. e))

Navrhuje se zavedení názvu u jednotlivých slev na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob v § 35ba. Důvodem této změny je možnost používat pojmenování jednotlivých slev v rámci zákona o daních z příjmů i jiných právních předpisů.

K bodu 690 (§ 35ba odst. 1 písm. f))

Navrhuje se zavedení názvu u jednotlivých slev na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob v § 35ba. Důvodem této změny je možnost používat pojmenování jednotlivých slev v rámci zákona o daních z příjmů i jiných právních předpisů.

K bodu 691 (§ 35ba odst. 1 písm. g))

Navrhuje se zavedení názvu u jednotlivých slev na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob v § 35ba. Důvodem této změny je možnost používat pojmenování jednotlivých slev v rámci zákona o daních z příjmů i jiných právních předpisů.

K bodu 692 (§ 35ba odst. 1 písm. g))

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se

„domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 693 (§ 35ba odst. 4)

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 694 (§ 35ba odst. 5)

Navrhovaná úprava reaguje na znění nového občanského zákoníku, který zavádí nový institut společenství jmění a z hlediska daně z příjmů fyzických osob nachází uplatnění především při rozvodu manželství a dědickém řízení, kdy v době, kdy je manželství již rozvedeno nebo zůstavitel zemřel, není zřejmé komu z manželů, jaký konkrétní majetek bude náležet nebo kterému dědici jaký konkrétní majetek připadne. Navrhované ustanovení navazuje na navrhovanou úpravu v § 12 odst. 3 a umožňuje poplatníkovi uplatnit slevy na dani tak, jako by podával daňové přiznání za jednotlivá zdaňovací období.

K bodu 695 (§ 35c odst. 1)

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 696 (§ 35c odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění používání spojení „stát Evropské unie“. V současné právní úpravě je v daňových zákonech používáno často spojení „Česká republika nebo členský stát Evropské unie“, které není zcela logické. Z tohoto důvodu se napříč daňovými zákony provádí změna, která Českou republiku již v právní normě nevyčleňuje mimo spojení „stát Evropské unie“.

K bodu 697 (§ 35c odst. 1)

Původní návrh změny daňové legislativy v souvislosti se zavedením jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytovaného zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti, přičemž místo něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Konečný schválený text zákona č. 458/2011 Sb. však zmíněné daňové osvobození stravování nezrušil a zároveň zavedl i zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jako náhrada za zrušené osvobození

stravování. Došlo tedy k duplicitě opatření, která budou po nabytí účinnosti klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Proto se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 698 (§ 35c odst. 6)

Jedná se o změnu související se změnou terminologie v novém občanském zákoníku.

K bodu 699 (§ 35c odst. 6)

Navrhovaná úprava nově umožňuje uplatnit nárok na daňové zvýhodnění na vyživovaného vnuka druhého z manželů.

K bodu 700 (§ 35c odst. 7)

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 701 (§ 35c odst. 8)

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 702 (§ 35c odst. 8)

Z důvodu právní jistoty se doplňuje, že v případě kdy manžel (manželka) nemá dostatečné příjmy, aby mohl uplatnit slevu na vyživovanou manželku (manžela), může uplatnit daňové zvýhodnění rodič dítěte, který s ním žije v domácnosti.

K bodu 703 (§ 35c odst. 9)

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 704 (§ 35d odst. 4)

Ustanovení § 35d odst. 4 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 35d odst. 4 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 705 (§ 35d odst. 6)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

Ustanovení § 35d odst. 6 rovněž navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 35d odst. 6 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 706 (§ 35d odst. 7)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 707 (§ 35d odst. 8)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 708 (§ 35d odst. 9)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 709 (§ 36 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Navrhuje se jednak vypustit nadbytečný text a dále doplnit o informaci k novému režimu, který je obsahem odstavce 9 zavádějícího zvláštní sazbu daně ve výši 19%

K bodu 710 (§ 36 odst. 1 písm. a) bod 1)

Navrhuje se, aby příjmy z darování a příjmy ze svěřenského fondu poskytnuté do zahraničí, tj. zahraničním daňovým rezidentům (viz předmětné úpravy v § 22 zákona), byly zdaňovány zvláštní sazbou daně podle § 36 zákona.

K bodu 711 (§ 36 odst. 1 písm. b) bod 1)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 712 (§ 36 odst. 1 písm. b) bod 3)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu v souvislosti s přijetím zákona o obchodních korporacích.

K bodu 713 (§ 36 odst. 1 písm. b) bod 3)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 714 (§ 36 odst. 1 písm. b) závěrečná část ustanovení)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu v souvislosti s přijetím zákona o obchodních korporacích.

K bodu 715 (§ 36 odst. 1 písm. b) závěrečná část ustanovení)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 716 (§ 36 odst. 1 písm. c))

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 717 (§ 36 odst. 2 úvodní část ustanovení)

Navrhuje se jednak vypustit nadbytečný text a dále doplnit o informaci k novému režimu, který je obsahem odstavce 9 zavádějícího zvláštní sazbu daně ve výši 19% pro výplaty od subjektů kolektivního investování, pro veřejně prospěšné poplatníky s tzv. úzkým základem daně a pro společenství vlastníků jednotek v případě úrokových příjmů.

K bodu 718 (§ 36 odst. 2 písm. a))

S ohledem na to, že zákon o obchodních korporacích nepoužívá pojem dividenda, byl v zákoně o daních z příjmů nahrazen pojmem podíl na zisku. V návaznosti na to dochází k vypuštění legislativní zkratky dividendový příjem zavedené v § 36 odst. 2 písm. a), kdy příjmy, které jsou pod tuto zkratky zahrnuty, budou v souladu s rekodifikací soukromého práva a též v návaznosti na zákon o investičních společnostech a investičních fondech upraveny jako „příjmy z podílu na zisku z účasti na obchodní společnosti nebo v podílovém fondu, je-li podíl v nich představován cenným papírem“.

K bodu 719 (§ 36 odst. 2 písm. e))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 720 (§ 36 odst. 2 písm. f))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 721 (§ 36 odst. 2 písm. i))

Jedná se o legislativně-technickou úpravu v souvislosti s přijetím zákona o obchodních korporacích.

K bodu 722 (§ 36 odst. 2 písm. i))

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 723 (§ 36 odst. 2 písm. m))

Navrhovaná úprava navazuje na zrušení institutu běžného účtu v soukromém právu, který je nahrazen pojmem účet, resp. platební a jiný než platební účet.

K bodu 724 (§ 36 odst. 2 písm. r))

Navrhovaná úprava navazuje na úpravu § 10 odst. 1 písm. k), které je měněno v reakci na zrušení zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, ve znění pozdějších předpisů. Předmětná právní úprava je přenesena do nového občanského zákoníku (§ 2865 odst. 2).

K bodu 725 (§ 36 odst. 2 písm. t))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na změny provedené v § 7 odst. 6.

K bodu 726 (§ 36 odst. 2 závěrečná část ustanovení)

S ohledem na to, že zákon o obchodních korporacích nepoužívá pojem dividenda, byl v zákoně o daních z příjmů nahrazen pojmem podíl na zisku. V návaznosti na to dochází k vypuštění legislativní zkratky dividendový příjem zavedené v § 36 odst. 2 písm. a), kdy příjmy, které jsou pod tuto zkratky zahrnuty, budou v souladu s rekodifikací soukromého práva a též v návaznosti na zákon o investičních společnostech a investičních fondech

upraveny jako „příjmy z podílu na zisku z účasti na obchodní společnosti nebo v podílovém fondu, je-li podíl v nich představován cenným papírem“.

Dále se navrhuje vypuštění odkazu na obchodní zákoník. Jedná se o legislativně-technickou úpravu v souvislosti s přijetím zákona o obchodních korporacích.

K bodu 727 (§ 36 odst. 2 závěrečná část ustanovení)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 728 (§ 36 odst. 3)

S ohledem na to, že zákon o obchodních korporacích nepoužívá pojem dividenda, byl v zákoně o daních z příjmů nahrazen pojmem podíl na zisku. V návaznosti na to dochází k vypuštění legislativní zkratky dividendový příjem zavedené v § 36 odst. 2 písm. a), kdy příjmy, které jsou pod tuto zkratky zahrnuty, budou v souladu s rekodifikací soukromého práva a též v návaznosti na zákon o investičních společnostech a investičních fondech upraveny jako „příjmy z podílu na zisku z účasti na obchodní společnosti nebo v podílovém fondu, je-li podíl v nich představován cenným papírem“. Tam, kde se zkratka dividendový příjem vztahuje jen na příjmy z majetkové účasti v investičním fondu nebo podílovém fondu, se nové vymezení vztahuje pouze k příjmům ze zisku z účasti v základním investičním fondu. Pojem základní investiční fond navazuje na zákon o investičních společnostech a investičních fondech a je vymezen v § 21f zákona o daních z příjmů.

K bodu 729 (§ 36 odst. 3)

Navrhovaná úprava reaguje na sjednocení právní úpravy účtů v novém občanském zákoníku, kdy soukromé právo již nadále nerozlišuje mezi účtem běžným a vkladovým a zavádí pouze jednu kategorii účtu. Dále se navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který v § 2662 vymezuje smlouvu o účtu a její smluvní strany.

K bodu 730 (§ 36 odst. 3)

S ohledem na to, že zákon o obchodních korporacích nepoužívá pojem dividenda, byl v zákoně o daních z příjmů nahrazen pojmem podíl na zisku. V návaznosti na to dochází k vypuštění legislativní zkratky dividendový příjem zavedené v § 36 odst. 2 písm. a), kdy příjmy, které jsou pod tuto zkratky zahrnuty, budou v souladu s rekodifikací soukromého práva a též v návaznosti na zákon o investičních společnostech a investičních fondech upraveny jako „příjmy z podílu na zisku z účasti na obchodní společnosti nebo v podílovém fondu, je-li podíl v nich představován cenným papírem“.

K bodu 731 (§ 36 odst. 4)

Navrhovaná úprava reaguje na novou terminologii v návrhu nového zákona o investičních společnostech a investičních fondech a vypuštění legislativní zkratky dividendový příjem.

K bodu 732 (§ 36 odst. 5)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 733 (§ 36 odst. 7)

Navrhuje se doplnit do zákona možnost započítat si daň z autorských honorářů, která se vybírá srážkou, na celkovou daň, a to v daňovém přiznání. V daňovém přiznání by si poplatník mohl k příslušným příjmům uplatnit daňové výdaje, a to buď ve skutečně doložené výši, nebo paušální částkou z dosažených příjmů. Jde o obdobný postup, jaký zákon v současné době již umožňuje u příjmů zaměstnance zdaňované srážkou.

K bodu 734 (§ 36 odst. 8)

Navrhuje se, aby příjmy z darování a příjmy ze svěřenského fondu poskytnuté do zahraničí, tj. zahraničním daňovým rezidentům (viz předmětné úpravy v § 22 zákona), které budou zdaňovány zvláštní sazbou daně podle § 36 zákona, mohli vybraní zahraniční daňoví rezidenti (EU, EHP) uvést do daňového přiznání a postupovat jako daňoví rezidenti České republiky, za předpokladu, že se tak rozhodnou.

K bodu 735 (§ 36 odst. 9)

Navrhovaná úprava je doplněna v souvislosti s novým zahrnováním úrokových příjmů z účtů do základu pro zvláštní sazbu daně. Toto opatření sleduje snížení administrativy, jak na straně poplatníků, tak i správců daně v případě, kdy by bylo nutné vylučovat ze základu daně výdaje/náklady související s úrokovými příjmy podléhajícími srážkové dani. Jedná se zpravidla o zcela zanedbatelné částky, které však při absenci navrhovaného doplnění by měl poplatník povinnost identifikovat a ze základu daně vyloučit. Z důvodů daňové neutrality se pro tyto příjmy navrhuje zvláštní sazba daně ve výši obecné sazby daně z příjmů právnických osob.

Navrhované zdanění příjmů z úroku z účtu společenství vlastníků jednotek zvláštní sazbou daně spolu s vynětím příjmů dotací, z příspěvků vlastníků jednotek na správu domu a pozemku a z úhrad za plnění spojená s užíváním bytu a nebytových prostor z předmětu daně u těchto poplatníků zajistí, že pro společenství vlastníků jednotek je navrhován srovnatelný daňový režim s platnou právní úpravou s jedinou výjimkou týkající se odejmutí možnosti snížení základu daně podle § 20 odst. 7, a proto nebudou muset, stejně jako doposud, ve velké většině podávat daňová přiznání.

K bodu 736 (§ 37a odst. 3)

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 737 (§ 37b)

Tato změna reaguje na odstranění legislativní zkratky „zapsané sídlo“ v § 38m odst. 2 písm. d). Vzhledem k tomu, že se uplatňuje pouze v ustanovení § 37b je účelnější rozepsat její znění i v tomto ustanovení a zkratku nepoužívat. Kromě toho by z logiky věci a s ohledem na Legislativní pravidla vlády měla být umístěna při svém prvním výskytu v předpise, tj. v ustanovení § 37b.

K bodu 738 (§ 37e)

Toto ustanovení reaguje na nárůst množiny poplatníků daně z příjmů právnických osob, kteří nejsou obchodním korporacemi a kteří se mohou přeměňovat (fúze, rozdělení atd.). V rámci zákona o daních z příjmů je tak nutné tyto přeměny reflektovat v řadě ustanovení, která byla nyní koncipována výlučně pro obchodní korporace. S ohledem na tento fakt se pro přeměny poplatníků, kteří nejsou obchodními korporacemi, použije režim přeměn obchodních korporací obdobně.

Toto ustanovení platí zejm. pro spolky, podílové fondy a fondy penzijní společnosti.

V návaznosti na tuto změnu se odstraňují některá ustanovení, která doposud přeměny poplatníků, kteří nejsou obchodními společnostmi, upravovala, a to např. ustanovení § 38m odst. 2 písmena g) až j).

K bodu 739 (§ 38 odst. 2)

Navrhovaná úprava reaguje na sjednocení právní úpravy účtů v novém občanském zákoníku, kdy soukromé právo již nadále nerozlišuje mezi účtem běžným a vkladovým a zavádí pouze jednu kategorii účtu.

K bodu 740 (§ 38 odst. 3)

Navrhovaná úprava reaguje na sjednocení právní úpravy účtů v novém občanském zákoníku, kdy soukromé právo již nadále nerozlišuje mezi účtem běžným a vkladovým a zavádí pouze jednu kategorii účtu.

K bodu 741 (§ 38 odst. 4)

Ustanovení § 38 odst. 4 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné v rámci celého zákona upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 742 (§ 38a odst. 10)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na přesunutí ustanovení o zdaňovacím období z § 17a do § 21a zákona o daních z příjmů.

K bodu 743 (§ 38d odst. 1)

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku. Cílem je sjednocení pojmů užívaných zákonem o daních z příjmů s pojmy soukromého práva.

K bodu 744 (§ 38d odst. 1)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 745 (§ 38d odst. 2)

S ohledem na to, že zákon o obchodních korporacích nepoužívá pojem dividenda, byl v zákoně o daních z příjmů nahrazen pojmem podíl na zisku. V návaznosti na to dochází k vypuštění legislativní zkratky dividendový příjem zavedené v § 36 odst. 2 písm. a), kdy příjmy, které jsou pod tuto zkratky zahrnuty, budou v souladu s rekodifikací soukromého práva a též v návaznosti na zákon o investičních společnostech a investičních fondech

upraveny jako „příjmy z podílu na zisku z účasti na obchodní společnosti nebo v podílovém fondu, je-li podíl v nich představován cenným papírem“.

K bodu 746 (§ 38d odst. 2)

Vzhledem k tomu, že podíl společníka v družstvu není představován cenným papírem, je pro nadbytečnost vypuštěno ustanovení podmiňující srážku daně schválení účetní závěrky členskou schůzí družstva.

K bodu 747 (§ 38d odst. 2)

S ohledem na to, že zákon o obchodních korporacích nepoužívá pojem dividenda, byl v zákoně o daních z příjmů nahrazen pojmem podíl na zisku. V návaznosti na to dochází k vypuštění legislativní zkratky dividendový příjem

K bodu 748 (§ 38d odst. 2)

S ohledem na to, že zákon o obchodních korporacích nepoužívá pojem dividenda, byl v zákoně o daních z příjmů nahrazen pojmem podíl na zisku. V návaznosti na to dochází k vypuštění legislativní zkratky dividendový příjem zavedené v § 36 odst. 2 písm. a), kdy příjmy, které jsou pod tuto zkratky zahrnuty, budou v souladu s rekodifikací soukromého práva a též v návaznosti na zákon o investičních společnostech a investičních fondech upraveny jako „příjmy z podílu na zisku z účasti na obchodní společnosti nebo v podílovém fondu, je-li podíl v nich představován cenným papírem“.

K bodu 749 (§ 38d odst. 3)

Ustanovení § 38d odst. 3 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 750 (§ 38d odst. 3)

S ohledem na to, že odkaz na právní předpis v tomto znění nemá normativní význam, navrhuje se jej vypustit.

K bodu 751 (§ 38d odst. 8)

Ustanovení § 38d odst. 8 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné na těch místech v zákoně, kde je možné pojem „funkční požitek“ podřadit pod „závislou činnost“, tento pojem jako nadbytečný odstranit.

K bodu 752 (§ 38e odst. 1 úvodní část ustanovení)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 753 (§ 38e odst. 1 závěrečná část ustanovení)

S ohledem na lepší orientaci v zákoně byl odkaz na § 38h, který upravuje vybírání a placení záloh na daň a daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, nahrazen právní normou.

K bodu 754 (§ 38e odst. 2 úvodní část ustanovení)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 755 (§ 38f odst. 11)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu v souvislosti se zrušením zákona o správě daní a poplatků.

K bodu 756 (§ 38f odst. 13)

Ustanovení řeší vztah mezi smlouvami o zamezení dvojího zdanění v oblasti daně z příjmů a smlouvami o zamezení dvojího zdanění v oblasti daně dědické a daně darovací.

K bodu 757 (§ 38fa odst. 1 písm. a) bod 1)

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 758 (§ 38fa odst. 1 písm. a) bod 1)

Navrhovaná úprava reaguje na absenci institutu běžného účtu a zavedení nového institutu účet v novém občanském zákoníku.

K bodu 759 (§ 38fa odst. 1 písm. a) bod 2)

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 760 (§ 38fa odst. 1 závěrečná část ustanovení)

Navrhovanou úpravou dochází ke sjednocení pojmů přijatých novým občanským zákoníkem, který nahrazuje pojem právní subjektivita pojmem právní osobnost.

K bodu 761 (§ 38fa odst. 1 závěrečná část ustanovení)

Navrhovaná úprava reaguje na zavedení nového institutu svěřenský fond v občanském zákoníku.

K bodu 762 (§ 38fa odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, jejímž účelem je zpřesnění daného ustanovení. Smyslem úpravy je explicitně vyjádřit, že dané ustanovení se vztahuje na poplatníky, kteří mají bydliště ve všech členských státech Evropské unie vyjma České republiky.

K bodu 763 (§ 38fa odst. 3 písm. b) bod 2)

Navrhovanou úpravou dochází ke sjednocení pojmů přijatých novým občanským zákoníkem, který nahrazuje pojem právní subjektivita pojmem právní osobnost.

K bodu 764 (§ 38fa odst. 3 písm. b) bod 2)

Změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, kdy nový občanský zákoník jako „jméno“ označuje jméno fyzické osoby, název právnické osoby i obchodní firmu u podnikatelů zapsaných do obchodního rejstříku. Z tohoto důvodu se v § 38fa odst. 3 písm. b) bodě 2 slova „obchodní název (firmu)“ nahrazují souhrnným pojmem „jméno“.

K bodu 765 (§ 38fa odst. 4)

Navrhovanou úpravou dochází ke sjednocení pojmů přijatých novým občanským zákoníkem, který nahrazuje pojem právní subjektivita pojmem právní osobnost.

K bodu 766 (§ 38fa odst. 6 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, podle kterého se jménem rozumí osobní jméno a příjmení člověka, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 767 (§ 38fa odst. 6 písm. b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, podle kterého se jménem rozumí osobní jméno a příjmení člověka, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 768 (§ 38g odst. 2)

Ustanovení § 38g odst. 2 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38g odst. 2 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 769 (§ 38g odst. 2)

V návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů již zákon o daních z příjmů nepoužívá pojem „dar“, ale spolu s dalšími příjmy, za které není poskytováno protiplnění, ho nahrazuje pojmem „bezúplatné plnění“.

K bodu 770 (§ 38g odst. 3)

Ustanovení § 38g odst. 3 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38g odst. 3 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 771 (§ 38g odst. 4)

Ustanovení § 38g odst. 3 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38g odst. 3 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 772 (§ 38ga)

Ustanovení § 38ga upravuje podmínky, za jakých je podáváno daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob osobou, která spravuje pozůstalost. Obecnou úpravu daňových povinností osoby spravující pozůstalost upravuje daňový řád v § 239b až § 239d (ve znění účinném ke dni účinnosti navrhovaného zákona). Ustanovení navrženého zákona obsahují speciální právní úpravu, která, obdobně jako v případě insolvenčního řízení, zohledňuje potřebu promítnout zohledňování nároků na slevy na dani, daňové zvýhodnění a odečet nezdanitelných částí základu daně v daňovém přiznání k příjmové dani. Vzhledem k těmto

odčitatelným položkám není možné aplikovat pouze obecnou právní úpravu daňového řádu bez dalšího.

Osoba spravující pozůstalost plní daňové povinnosti vlastním jménem na účet pozůstalosti, příslušným správcem daně je správce daně spravující daňové povinnosti zůstavitele (§ 239b daňového řádu). Ustanovení § 239c daňového řádu stanoví, že osoba spravující pozůstalost je povinna podat řádné daňové tvrzení do 3 měsíců ode dne smrti zůstavitele, a to za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem jeho smrti. Povinnost podávat řádná a dodatečná daňová tvrzení plní podle § 239d odst. 2 a 3, a to do 15 dnů ode dne skončení řízení o pozůstalosti za část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti. Daňový řád zavádí právní fikci, že na daňovou povinnost zůstavitele vzniklou ode dne jeho smrti do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti se hledí tak, jako by vznikala zůstaviteli (§ 239d odst. 1).

Nahrazuje se znění § 38ga, které bylo do zákona o daních z příjmů vloženo zákonem č. 458/2011 Sb., upravující úhradu daně na společný osobní daňový účet. Problematika placení daně z příjmů fyzických osob a veřejných pojistných bude řešena v rámci II. fáze jednoho inkasního místa při přípravě zákona o veřejných pojistných a správě daně z příjmů fyzických osob.

K bodu 773 (§ 38gb odst. 1)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 774 (§ 38gb odst. 1)

Navrhovaná úprava navazuje na změnu provedenou v § 23 odst. 1 (více viz odůvodnění k § 23 odst. 1).

K bodu 775 (nadpis § 38h)

Úprava nadpisu § 38h navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v nadpisu § 38h „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 776 (§ 38h odst. 1)

Ustanovení § 38h odst. 1 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38h odst. 1 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

Ustanovení, že zálohy se spravují, jako daň podle daňového řádu vyplývá přímo z daňového řádu a výkladového pravidla od většího k menšímu (a maiori ad minus). Toto ustanovení bylo jako nadbytečné a matoucí vypuštěno.

K bodu 777 (§ 38h odst. 4)

Ustanovení § 38h odst. 4 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38h odst. 4 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 778 (§ 38h odst. 6)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 779 (§ 38h odst. 7)

Ustanovení § 38h odst. 7 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38h odst. 7 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 780 (§ 38h odst. 10)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 781 (§ 38h odst. 15)

Ustanovení § 38h odst. 15 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38h odst. 15 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 782 (nadpis § 38ch)

Úprava nadpisu § 38ch navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v nadpisu § 38ch „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 783 (§ 38ch odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s úpravou „činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

Ustanovení § 38ch odst. 1 dále navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Proto je i výkon funkce nově řazen do závislé činnosti. Z toho důvodu není nutné v § 38ch odst. 1 „funkci“ zvlášť jmenovat.

K bodu 784 (§ 38ch odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s úpravou „činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

Ustanovení § 38ch odst. 4 dále navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Proto je i výkon funkce nově řazen do závislé činnosti. Z toho důvodu není nutné v § 38ch odst. 4 „funkci“ zvlášť jmenovat.

K bodu 785 (§ 38ch odst. 5)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 786 (nadpis § 38i)

Úprava nadpisu § 38i navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v nadpisu § 38i „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 787 (§ 38i odst. 2)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 788 (§ 38i odst. 4 úvodní část ustanovení)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 789 (§ 38i odst. 4 písm. a))

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 790 (§ 38i odst. 4 písm. b))

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 791 (§ 38i odst. 5)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 792 (§ 38i odst. 6)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 793 (nadpis § 38j)

Úprava nadpisu § 38j navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v nadpisu § 38j „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 794 (§ 38j odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, podle kterého se jménem rozumí osobní jméno a příjmení člověka, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 795 (§ 38j odst. 2 písm. d))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, podle kterého se jménem rozumí osobní jméno a příjmení člověka, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 796 (§ 38j odst. 4)

Úprava § 38j odst. 4 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38j odst. 4 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 797 (§ 38j odst. 6)

Úprava § 38j odst. 6 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38j odst. 6 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 798 (§ 38j odst. 10)

Pojem „pojistné na všeobecné zdravotní pojištění“ je v rámci celého právního řádu nahrazen pojmem „pojistné na veřejné zdravotní pojištění“.

Úprava § 38j odst. 10 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38j odst. 10 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 799 (nadpis § 38k)

Úprava nadpisu § 38k navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v nadpisu § 38k „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 800 (§ 38k odst. 5 úvodní část ustanovení)

Původní návrh změny zákona o daních z příjmů v rámci zákona o zřízení jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti. Namísto něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Výsledkem projednání zákona č. 458/2011 Sb., však je text zákona, který zmíněné daňové osvobození stravování neruší a zároveň zavádí zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jen jako náhrada za zrušené osvobození. Protože se tato dvě opatření dublují, budou po nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Vzhledem k tomu se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 801 (§ 38k odst. 5 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s úpravou „činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla).

Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

Ustanovení § 38k odst. 5 písm. a) dále navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Proto je i výkon funkce nově řazen do závislé činnosti. Z toho důvodu není nutné v § 38k odst. 5 „funkci“ zvlášť jmenovat.

K bodu 802 (§ 38k odst. 5 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s úpravou „činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“. „Činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“ je činností, ze které tyto příjmy plynou obvykle (tzn. není rozhodující, zda tyto příjmy plynou aktuálně, ale zda se jedná o činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti zpravidla). Obdobným způsobem došlo v rámci celého zákona i právního řádu k záměně pojmu „závislá činnost“ na „činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti“.

Ustanovení § 38k odst. 5 písm. b) dále navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Proto je i výkon funkce nově řazen do závislé činnosti. Z toho důvodu není nutné v § 38k odst. 5 písm. b) „funkci“ a „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 803 (§ 38k odst. 5 písm. b))

Úprava v § 38k odst. 5 písm. b) navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38k odst. 5 písm. b) „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 804 (§ 38k odst. 5 písm. c))

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 805 (§ 38k odst. 5 písm. d))

V návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů již zákon o daních z příjmů nepoužívá pojem „dar“, ale spolu s dalšími příjmy, za které není poskytováno protiplnění, ho nahrazuje pojmem „bezúplatné plnění“.

K bodu 806 (§ 38k odst. 5 písm. e))

Změna navazuje na terminologické sjednocení pojmu banka upravené v § 21e odst. 1 zákona.

K bodu 807 (§ 38k odst. 5 písm. e) bod 3))

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se

tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 808 (§ 38k odst. 7)

Ustanovení § 38k odst. 7 navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v § 38k odst. 7 „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 809 (nadpis § 38l)

Úprava nadpisu § 38l navazuje na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, není nutné v nadpisu § 38l „funkční požitky“ zvlášť jmenovat.

K bodu 810 (§ 38l odst. 1 písm. a))

V návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů již zákon o daních z příjmů nepoužívá pojem „dar“, ale spolu s dalšími příjmy, za které není poskytováno protiplnění, ho nahrazuje pojmem „bezúplatné plnění“.

K bodu 811 (§ 38l odst. 1 písm. b))

Změna navazuje na terminologické sjednocení pojmu banka upravené v § 21e odst. 1 zákona.

K bodu 812 (§ 38l odst. 1 písm. e))

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku.

K bodu 813 (§ 38l odst. 1 písm. g))

Navrhovaná právní úprava reaguje na zrušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, a přesun dané problematiky do nového občanského zákoníku.

K bodu 814 (§ 38l odst. 1 písm. h))

Navrhovaná úprava navazuje na transformaci penzijních fondů na penzijní společnosti a transformované fondy, která proběhla k 1. 1. 2013. Původní penzijní fondy přestaly existovat, a proto se tento pojem v ustanovení ruší.

K bodu 815 (§ 38l odst. 1 písm. j) a k))

V návaznosti na rozhodnutí ponechat v zákoně o daních z příjmů možnost snížit základ daně o hodnotu zaplaceného členského příspěvku a úhradu na zkoušku ověřující výsledku dalšího vzdělávání (§ 15 odst. 7 a 8), je v zákoně nutné upravit způsob prokazování tohoto nároku, který byl zákonem č. 458/2011 Sb. také vypuštěn.

K bodu 816 (§ 38l odst. 3 písm. a))

Jedná se o změnu související se změnou terminologie v novém občanském zákoníku.

K bodu 817 (§ 38l odst. 3 písm. d))

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se

tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 818 (§ 38l odst. 3 písm. e))

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o daních z příjmů za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Naproti tomu tam, kde se v zákoně používá tento pojem ve významu „obývaná domácnost“, rozumí se jí „domácnost“ ve smyslu „zařízeného obydlí“. Jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu a význam dotčených ustanovení zůstává bez věcné změny. Společně hospodařící domácnost je definována v § 21e odst. 4.

K bodu 819 (§ 38m)

Ustanovení upravuje obecná pravidla týkající se podávání daňového přiznání. Zbylý dosavadní obsah ustanovení § 38m byl zčásti rozdělen do ustanovení § 38ma až 38mc a zčásti vypuštěn pro nadbytečnost. Vypuštěna byla ustanovení týkající se podílových fondů z důvodu nadbytečnosti.

Odstavec 1 je legislativně technickou úpravou ustanovení a spočívá ve zpřesnění a zjednodušení stávajícího textu. Navrhovaná úprava zdůrazňuje, že právnická osoba je kromě případů stanovených v § 38mb povinna vždy podat daňové přiznání. Toto ustanovení navazuje na § 135 daňového řádu.

Odstavec 2 obsahuje dosavadní ustanovení § 38m odst. 6. Jedná se o ustanovení speciální vůči § 136 odst. 4 daňového řádu. Účelem tohoto ustanovení je, aby i v obdobích kratších než jeden rok byla lhůta identická jako u daňových přiznání podávaných za zdaňovací období, která činí nejméně 12 měsíců (§ 136 odst. 1 daňového řádu). Jedná se zejména o případ podle § 21a písm. c) (dosavadního § 17a písm. c).

K bodu 820 (§ 38ma až 38mc)

Ustanovení § 38ma obsahuje právní úpravu stávajících ustanovení § 38m odst. 2 a 3 a z důvodu větší přehlednosti je vyčleněno do samostatného paragrafu. Navrhovaná úprava rovněž reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

Ustanovení § 38ma odst. 1 přebírá ustanovení dosavadního § 38m odst. 2 s tím, že explicitně neupravuje materii týkající se přeměn podílových fondů a fondů penzijních společností. Tyto druhy přeměn, stejně tak jako přeměny spolků a jiných poplatníků daně z příjmů právnických osob však tímto ustanovením budou implicitně upraveny, a to díky novému ustanovení § 37e.

Ustanovení § 38ma odst. 2 obsahuje stávající úpravu § 38m odst. 3 písm. a) bod 1, avšak dochází zde ke zjednodušení textu tohoto ustanovení. Paragraf § 38ma odst. 2 písm. b) pak nahrazuje ustanovení dosavadních § 38m odst. 3 písm. a) bod 2 až § 38m odst. 3 písm. j), když určuje den pro počátek běhu lhůty k podání daňového přiznání v jiných případech než v případu podle § 38ma odst. 2 písm. a). V ustanovení nedochází k věcné změně.

Ustanovení § 38ma odst. 3 přebírá text dnešního ustanovení § 38m odst. 4.

Ustanovení § 38mb přebírá právní úpravu stávajícího ustanovení § 38m odst. 7 a z důvodu větší přehlednosti a systematičnosti je vyčleněno do samostatného paragrafu. Je zde provedena legislativně technická úprava v návaznosti na nové vymezení veřejně prospěšného poplatníka v § 17a. Samostatně jsou uvedena společenství vlastníků jednotek, která tak jako dosud nebudou podávat daňová přiznání, pokud budou mít pouze příjmy, které nejsou

předmětem daně (viz § 18 odst. 2 písm. h), příjmy od daně osvobozené nebo podléhající zvláštní sazbě daně. Toto ustanovení je speciálním ustanovením vůči § 38m.

Ustanovení § 38mc reaguje na ustanovení § 136 odst. 5 daňového řádu a přebírá právní úpravu stávajícího ustanovení § 38m odst. 8 a z důvodu větší přehlednosti je vyčleněno do samostatného paragrafu. Je zde provedena legislativně technická úprava v návaznosti na nové vymezení veřejně prospěšného poplatníka v § 17a. Zároveň byla provedena legislativně technická změna za účelem zpřesnění znění tohoto ustanovení.

K bodu 821 (§ 38na odst. 1)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva. Ustanovení § 1 odst. 1 ZOK vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva.

Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně toto personální obsazení nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je tedy použit vzhledem k tomu, že je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první.

Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení, spojením „člen obchodní korporace“ či jinými obdobnými spojeními.

K bodu 822 (§ 38na odst. 4)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 823 (§ 38na odst. 5)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 824 (§ 38na odst. 6)

Navrhovanou úpravou dochází ke sjednocení s terminologií nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 825 (§ 38na odst. 6)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 826 (§ 38na odst. 6)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je

do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 827 (§ 38na odst. 8)

S ohledem na to, že odkaz na právní předpis v tomto znění nemá přidanou hodnotu, je možné tuto část vypustit. Pro určení lhůty postačuje, že je odkázáno na konkrétní okamžik, a není nutné jmenovat, podle kterého zákona je tento okamžik určen.

K bodu 828 (nadpis § 38nb)

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 829 (§ 38nb odst. 1)

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 830 (§ 38nb odst. 2 písm. a))

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 831 (§ 38nb odst. 2 písm. b))

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 832 (§ 38nb odst. 2 písm. c))

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale

jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 833 (§ 38nb odst. 2 písm. d))

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 834 (§ 38nb odst. 2 písm. e))

Současná legislativní zkratka „úvěr a půjčka“ přináší výkladové obtíže zejména v situaci, kdy je v zákoně užito pojmů „úvěr“ a „půjčka“ ale nikoli ve smyslu této legislativní zkratky, ale jako dvou samostatných institutů. Proto se navrhuje použití nového pojmu „úvěrový finanční nástroj“, který bude obsahovat totožný výčet institutů zkrácených v platné a účinné právní úpravě legislativní zkratkou „úvěry a půjčky“ a jehož použitím v zákoně nebude docházet k záměně případů, kdy se má jednat o legislativní zkratku a kdy o samostatné pojmy úvěr nebo zápůjčku. Tam, kde právní úprava směřuje pouze na úvěry, nebo zápůjčky, byly ponechány tyto pojmy.

K bodu 835 (§ 38nc odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, podle kterého se jménem rozumí osobní jméno a příjmení člověka, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

Nový občanský zákoník dále jako „jméno“ označuje jméno fyzické osoby, název právnické osoby i obchodní firmu u podnikatelů zapsaných do obchodního rejstříku. Dosud v právu užívanou formuli „jméno fyzické osoby nebo název právnické osoby“ je tedy možné nahradit prostým „jméno osoby“, anebo jen slovem „jméno“.

K bodu 836 (§ 38nc odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 429 NOZ, podle kterého se sídlem podnikatele rozumí adresa zapsaná ve veřejném rejstříku a pokud se fyzická osoba jako podnikatel nezapisuje do veřejného rejstříku, tak i místo, kde má hlavní obchodní závod, popřípadě kde má bydliště.

K bodu 837 (§ 38nc odst. 3)

V souvislosti s připravovanou restrukturalizací finanční správy v ČR od 1. ledna 2013 neodpovídá stávající znění § 38nc odst. 3 zákona o daních z příjmů požadované praxi ve vydávání závazných posouzení v oblasti převodních cen. Současný text vychází z třístupňové struktury daňové správy. Z této struktury vyplývá, že pokud je v obchodním vztahu více zúčastněných osob, jejichž daňovou povinnost spravují odlišní správci daně, rozhodnutí o závazném posouzení vydává správce daně vyššího stupně nejblíže nadřízený těmto správcům daně. Podle nové struktury správců daně by v těchto případech vydávalo závazné posouzení

Odvolací finanční ředitelství. Vzhledem k tomu, že převodní ceny a jejich kontrola a posuzování správnosti jejich nastavení je velmi specifická oblast s potřebou hlubokých odborných znalostí, nebylo by efektivní, aby na ni mělo toto jediné finanční ředitelství vyhrazenu speciální personální kapacitu. Je proto účelné přenechat posuzování převodních cen v dotčených případech Generálnímu finančnímu ředitelství, které má v této oblasti dlouholeté zkušenosti, kapacitu (referát) i kompetenci pro eventuální případy mezinárodního dohadovacího řízení.

K bodu 838 (§ 38r odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění právní úpravy a odstranění zastaralé terminologie.

K bodu 839 (§ 38r odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění právní úpravy a odstranění zastaralé terminologie.

K bodu 840 (§ 38r odst. 2)

Navrhovanou úpravou dochází ke sjednocení s terminologií nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem podnik pojmem obchodní závod (§ 502 NOZ).

K bodu 841 (§ 38r odst. 2)

Změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pojem společnost bez přívlastku používá ve smyslu uskupení několika osob, které se smlouvou zaváží sdružit se jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci (§ 2716 a následující NOZ). Proto je do ustanovení zákona o daních z příjmů o obchodních společnostech, tzn. obchodních korporacích, potřeba doplnit přívlastek „obchodní“.

K bodu 842 (§ 38r odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění právní úpravy a odstranění zastaralé terminologie.

K bodu 843 (§ 38r odst. 3)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 844 (§ 38s)

S ohledem na lepší srozumitelnost zákona se navrhuje nahradit odkazy na ustanovení § 38d a § 38h .

K bodu 845 (§ 38t odst. 3)

Navrhuje se v zákoně o daních z příjmů stanovit oznamovací povinnost pro katastrální úřady a celní orgány, obdobně jako je tomu pro účely současné daně dědické a darovací.

K bodu 846 (§ 38u)

Podle nového občanského zákoníku je dárce nově oprávněn žádat po obdarovaném vrácení daru pro nouzi způsobem, že je buď dar vydán zpět dárci nebo mu obdarovaný zaplatí jeho

obvyklou cenu (§ 2068 a následující). Navrhuje se, aby obdarovaný i v případě vrácení daru pro nouzi dárce mohl podat dodatečné daňové tvrzení na daňovou povinnost nižší bez ohledu na obecný běh lhůty pro stanovení daně, jak je tomu obdobně v § 148 odst. 7 daňového řádu.

S ohledem na zavedení jednotícího pojmu „bezúplatné příjmy“, který mimo jiné zahrnuje i příjmy nabyté z titulu dědění a darování, je zde na místě zmínit, že ponechání slova „dar“ v tomto ustanovení je dáno zavedením institutu „odvolání daru“ v novém občanském zákoníku.

K bodu 847 (§ 39 odst. 1 písm. a) bod 1)

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn.

K bodu 848 (§ 39 odst. 1 písm. b) bod 1)

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn.

K bodu 849 (§ 39a odst. 4)

Jde o legislativně technickou úpravu v návaznosti na nové vymezení veřejně prospěšného poplatníka v § 17a.

K bodu 850 (§ 39p písm. b) bod 2)

Vzhledem k tomu, že zavedení odvodu z úhrnu mezd bude předmětem druhé fáze spuštění jednoho inkasního místa, navrhuje se bod 2 ze zákona o daních z příjmů vypustit.

K bodu 851 (§ 40 odst. 3)

Jde o terminologickou změnu v zájmu zajištění právní jistoty, která navazuje na úpravu nového občanského zákoníku, který důsledně rozlišuje mezi pojmy „doba“ a „lhůta“.

K bodu 852 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava Přílohy č. 1 ZDP reaguje na změnu klasifikace produkce, která nastala pro potřeby Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ) již v roce 2008. Tehdy byla Standardní klasifikaci produkce (SKP) nahrazena Klasifikací produkce CZ-CPA., která je pro statistické účely platná od 1. ledna 2008 a je závazná pro statistická zjišťování podle zákona o státní statistické službě. Podle přílohy k ZDP, která je od roku 2001 označena jako Příloha č. 1 (dále jen „Příloha“), se majetek zařazuje do odpisových skupin podle příslušného kódu klasifikace produkce ČSÚ. Důvodem, proč nebyla původní klasifikace (SKP) nahrazena v ZDP již dříve, byla skutečnost, že tato chystaná změna byla spojována s novým zákonem o daních z příjmů, nikoliv s novelou stávajícího ZDP. Vzhledem k pravděpodobným výrazným změnám, které by v oblasti odpisování movitých věcí zákon přinesl, se zejména s ohledem na snížení zbytečné administrativy a finanční zátěže na straně poplatníků (vznikajících především při úpravách příslušného programového vybavení) jevilo racionální ponechat v dosavadní Příloze kódy SKP. Původní předpoklad platnosti nového zákona byl od roku 2011, což se neuskutečnilo. Vhodným okamžikem pro provedení těchto změn se stala rekodifikace občanského zákoníku a k tomu se pojí novela zákona ZDP.

Klíčem, kterým se zařazuje hmotný majetek do odpisových skupin, byla dosud pro odpisové skupiny 1 až 3 Standardní klasifikace produkce (SKP) a pro odpisové skupiny 4 až 6 Klasifikace stavebních děl (CZ-CC), zavedená ČSÚ od 1. ledna 2004. Protože uvedená klasifikace stavebních děl zůstává i nadále v platnosti, jsou navrženy změny v odkazech Přílohy pouze tam, kde se dosud odkazovalo na kódy SKP, tj. v odpisových skupinách č. 1 až 3 a položky Přílohy pro odpisové skupiny 4 až 6 zůstávají beze změny (s výjimkou

terminologické změny v náhradě pojmu „byt a nebytový prostor“ za „jednotku“ vyplývající z nového občanského zákoníku).

Na rozdíl od záměrů návrhu novely jako je integrace daně dědické či darovací či promítnutí změn z titulu nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích, nebylo smyslem změn v dosavadní Příloze měnit dobu odpisování hmotného majetku nastavenou pro jednotlivé skupiny ve smyslu ustanovení § 30 ZDP tak, že by došlo k přechodu konkrétního majetku z některé odpisové skupiny, kde se položka nacházela, do jiné odpisové skupiny.

Rovněž po formální stránce zůstala Příloha bez změny, tj. se třemi sloupci, kde v prvním sloupci zůstává číslo v závorce označující číslo odpisové skupiny a dvojčíslí po pomlčce pak sekvenční pořadí položky v rámci odpisové skupiny. Z důvodu nového řazení kódu CZ-CPA bylo nutno nově seřadit v rámci příslušné odpisové skupiny jednotlivé odpisové položky označené číslem v závorce, a to vzestupně podle třídícího kritéria kód CZ-CPA. V důsledku toho tedy může položka majetku, kterou byl dosud uživatel Přílohy zvyklý nalézat pod určitým pořadovým číslem, mít pořadové číslo jiné. Příklad: dosavadní položka (1-23) Televizní kamery je nově označována jako (1-18) Televizní kamery.

Druhý sloupec Přílohy pak nadále uvádí příslušný kód CZ-CPA pro konkrétní položku majetku a třetí sloupec stručný název, resp. popis majetku příslušejícího konkrétnímu kódu klasifikace.

Hlavní změna tedy spočívá pouze ve výměně kódů ve sloupci 2 Přílohy, kde se původní kódy SKP nahrazují kódy CZ-CPA a kódy CZ-CC zůstávají beze změny. Ve třetím sloupci Přílohy je uveden stručný název, resp. popis majetku relevantní příslušnému kódu CZ-CPA (tento název může být odlišný od názvosloví klasifikace SKP). Jedná se o názvy dlouhodobého majetku, proto zde - v logice dosavadní Přílohy - nejsou pro příslušný kód CZ-CPA obsaženy názvy pro to, co kritéria dlouhodobého majetku nesplňuje (jako např. služby, práce, díly, opravy apod.). Ke splnění požadavku zachování doby odpisování bylo proto nutné zachovat i stávající omezení v názvu příslušné produkce, která byla ve třetím sloupci Přílohy dána slovy „Jen“ zabezpečující skutečnost, že z celé množiny majetku pod příslušným označením produkce platí doba odpisování právě jen pro takto omezením definované položky jako prvky této množiny. V souladu s formálně legislativními požadavky však byly ve sloupci název vypuštěny negativní výčty označené uvozujícím slovem „kromě“ a odkazující se na položku, která je již na jiném místě Přílohy uvedena. Důvodem pro toto vypuštění byl kromě zmíněných legislativních požadavků také fakt, že pro majetek v těchto negativních výčtech dříve uváděný uživatel v návrhu jednoznačně najde položku definovanou na jiném místě Přílohy. Tato formální úprava se promítla nejen v položkách k odpisovým skupinám Přílohy, kde se měnil kód SKP na kód CZ-CPA, ale i u příslušných položek odpisových skupin 4 až 6.

K výjimečnému přesunu položek z jedné odpisové skupiny do jiné (a tím i změně doby odpisování) došlo pouze v jednom případě u tzv. transportních zařízení pro přepravu kusových materiálů, označovaných dosud v Příloze položkami (2-20), resp. (2-21) Jen: transportní zařízení pro přepravu kusových materiálů. Tyto položky se stávají součástí položek dosud označovaných (3-25) Pneumatické a ostatní výtahy a dopravníky pro plynulé přemísťování výrobků a materiálu a (3-26) Ostatní zdvihací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení. Touto změnou je sledováno odstranění historicky založeného, ale věcně neodůvodněného rozdílu v době daňového odpisování transportních zařízení (dopravníků) kusových a nekusových materiálů tam, kde se přitom dá předpokládat shoda v životnosti celých zařízení, byť s rozdílnými nároky na opravy a údržbu jejich dílčích komponentů. Tato shoda byla potvrzena i v pracovním styku získanými písemnými vyjádřeními 3 výrobců těchto zařízení, potvrzujícími životnost celého transportního zařízení, ať již pro kusové nebo

nekusové materiály, v rozsahu 10-15 let, což je dokonce více, než je stanovená doba odpisování pro třetí odpisovou skupinu (10 let).

V souvislosti s novým jednoznačným vymezením jednotky jako samostatné věci nemovité (§ 1159 NOZ) se navrhuje legislativně technická změna spočívající v náhradě bytů a nebytových prostor jako samostatně odpisovaného hmotného majetku za přesnější jednotky, které zahrnují byt nebo nebytový prostor včetně podílu na společných částech nemovité věci. V návaznosti se upravuje i ustanovení § 29 ZDP – vstupní cena majetku a Příloha v položkách (4-22) a (5-39).

Navrhovanou novelou ZDP nebyla dotčena platnost závěrečné věty v ustanovení § 30 odst. 1 ZDP týkající se hmotného majetku, který nelze zařadit do odpisových skupin podle Přílohy a který – s výjimkami uvedenými v zákoně – se v případě zatřídění podle klasifikace stavebních děl CZ-CC zařadí do odpisové skupiny 5 a v případě zatřídění podle klasifikace CZ-CPA zařadí do odpisové skupiny 2. Tato skutečnost však v zásadě nemá vliv na počet položek v uvedených odpisových skupinách Přílohy, a to z důvodu zachování informace pro poplatníky, kteří byli na uvedení konkrétní položky již zvyklí. I nadále se tedy podle zmíněné části ustanovení § 30 odst. 1 bude zařazovat jen v omezených případech a toto ustanovení zůstává jen jako doplňující pro potřeby vyčerpávajícího výčtu zařazovaného hmotného majetku, kterého nelze dosáhnout pouhým souhrnem položek v odpisových skupinách Přílohy.

K bodu 853 (Příloha č. 2 bod 1 úvodní část ustanovení)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 854 (Příloha č. 2 bod 1 písm. a))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 855 (Příloha č. 2 bod 3)

Pojem finanční leasing je nově vymezen v ustanovení § 21d zákona o daních z příjmů jako přenechání věci k užití jinému za úplatu, pokud je při vzniku smlouvy ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci. Finanční leasing podle zákona o daních z příjmů zahrnuje nejen smlouvy, jež vykazují znaky smlouvy nájemní, ale též smlouvy mající povahu pachtovní smlouvy, případně obdobných, pokud je jejich předmětem dočasné užívání věci za úplatu s následným převodem vlastnického práva.

K bodu 856 (Příloha č. 2 bod 4)

Pro právní jistotu poplatníků se doplňuje, že obdobným způsobem jakým musí základ daně upravit poplatník, který přechází z vedení účetnictví na daňovou evidenci, postupuje i poplatník s příjmy z nájmu podle § 9 zákona, který přechází z vedení účetnictví na evidenci příjmů a výdajů.

K bodu 857 (Příloha č. 3 bod 2)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 858 (Příloha č. 3)

Pro právní jistotu poplatníků se doplňuje, že obdobným způsobem jakým musí základ daně upravit poplatník, který přechází z daňové evidence na vedení účetnictví, postupuje i poplatník s příjmy z nájmu podle § 9 zákona, který přechází z evidence příjmů a výdajů na vedení účetnictví.

K bodu 859 (Příloha č. 3 závěrečná část ustanovení)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 860 (Poznámky pod čarou č. 1d, 4, 4d, 13a, 13c, 18b, 18c, 18d, 18e, 18f, 27, 28, 34a, 35d, 64a, 74, 75, 76, 77, 97, 100, 115, 118, 119 a 123)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu v souvislosti se zrušením občanského zákoníku.

K bodu 861 (Poznámky pod čarou č. 1, 2b, 5a, 6f, 9b, 9c, 10, 11, 15a, 17b, 19c, 19d, 20c, 22, 22d, 23a, 23d, 23e, 25, 26, 26f, 26g, 28b, 28e, 29, 29c, 30, 30b, 31a, 31b, 31d, 31e, 32, 34, 34c, 34d, 35b, 35e, 36a, 37, 38a, 39c, 39d, 39e, 39i, 41, 52, 53, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 70, 71, 72, 83, 84, 89, 94 a 125a)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu v souvislosti se zrušením občanského zákoníku.

K bodu 862 (Poznámka pod čarou č. 137)

Jedná se o aktualizaci poznámky pod čarou, a to v důsledku přepracování směrnici č. 90/435/EHS na směrnici 2011/96/EU. Zároveň došlo k úpravě pořadí směrnic v jejich výčtu, a to dle jejich číselného označení.

K čl. II

K bodu 1

Je zakotveno standardní přechodné ustanovení, které zajišťuje zamezení nepravé retroaktivity, která by v rámci změn prováděných tímto zákonem nebyla žádoucí.

K bodu 2

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení 2 je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení 2 uplatní také vůči úpravě daňového řádu, jenž je obecným předpisem pro správu daní a sám se subsidiárně uplatní, nestanoví-li zákon upravující konkrétní daň jinak. Je třeba též zdůraznit, že přechodné ustanovení 2 je subsidiární také vůči ostatním přechodným ustanovením, a tedy se v žádném případě nejedná o ustanovení zakotvující nepravou retroaktivitu.

K bodu 3

Přechodné ustanovení reaguje na předmět úpravy zákona o převodu jednotek některých bytových družstev. Tento zákon upravuje především podmínky převodu některých věcí z majetku družstev vzniklých přede dnem 1. ledna 1992 nebo družstev, které jsou jejich právními nástupci, pokud jde o věci pořízené s pomocí státu podle právních předpisů o družstevní bytové výstavbě, popř. z majetku jiné osoby, pokud jde o jednotku vzniklou z bytu vystavěného výše uvedeným družstvem s pomocí státu podle právních předpisů o družstevní bytové výstavbě formou nástaveb a výstaveb do budov jiných vlastníků. Uvedený zákon se však v zásadě nevztahuje na převody a přechody, na něž vzniklo oprávněnému členovi právo na základě včas podané výzvy družstvu, rozhodnutí družstva, popř. rozhodnutí jiné osoby, přede dnem nabytí jeho účinnosti. Tyto převody a přechody, tj. ty na které vzniklo oprávněnému členovi právo přede dnem nabytí účinnosti zákona o převodu jednotek některých bytových družstev, se budou díky § 3028 nového občanského zákoníku řídit dosavadními právními předpisy, a tudíž nespadají pod obecné osvobození podle § 4b písm. e)

zákona o daních z příjmů. Proto je nutné pro zachování dosavadního věcného stavu takové převody a přechody osvobodit explicitně přechodným ustanovením.

K bodu 4

Přechodné ustanovení řeší problematiku zdanění příjmu z převodu podílu v obchodní korporaci, u kterých člen obchodní korporace zvýšil svůj podíl počínaje zdaňovacím obdobím započatým dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Příjem z převodu podílu zvýšený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona bude od daně osvobozen podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. r) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 5

Přechodné ustanovení zajišťuje aplikaci šestiměsíčního časového testu pro cenné papíry, které byly nabyty přede dnem účinnosti tohoto zákona.

K bodu 6

Zákon č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů je v souvislosti s novým občanským zákoníkem rušen. Dílčí úprava zákona o vlastnictví bytů je přenesena mimo občanský zákoník do nově připravovaného zákona o převodu jednotek některých bytových družstev, jehož účinnost se předpokládá k 1. lednu 2014. Tento zákon bude též upravovat vzájemné vypořádání prostředků z nájemného určených na financování oprav a údržby budovy, domu nebo jednotky (dnešní § 24 odst. 7 a 8 zákona o vlastnictví bytů). Do nabytí účinnosti zákona o převodu jednotek některých bytových družstev se bude u osvobození v § 4 odst. 1 písm. za) postupovat podle zákona o vlastnictví bytů.

K bodu 7

Přechodné ustanovení zajišťuje aplikaci šestiměsíčního časového testu pro akcie, které byly nabyty přede dnem účinnosti tohoto zákona.

K bodu 8

Navrhuje se pro zdaňovací období roku 2013, 2014 a 2015 vyloučit aplikaci ustanovení § 4 odst. 3 zákona o daních z příjmů, podle kterého se zdaňuje pravidelně vyplácený důchod na straně důchodce, který má příjem ze závislé činnosti, dílčí základ daně z podnikání a z pronájmu v celkové výši nad 840 000 Kč. Důvodem je skutečnost, že novela zákona o daních z příjmů č. 500/2012 Sb., již počínaje rokem 2013 neumožňuje starobním důchodcům uplatnit slevu na poplatníka (změna § 35ba odst. 1 písm. a) zákona). Vzhledem ke skutečnosti, že důchodci nemohou uplatnit slevu na poplatníka již počínaje rokem 2013, navrhuje se dočasné omezení použití ustanovení § 4 odst. 3 zákona i pro rok 2013.

K bodu 9

Přechodné ustanovení řeší problematiku osvobození dividend. Osvobození se uplatní pouze na dividendy, které jsou vypláceny ze zisku po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 10

Přechodné ustanovení stanoví, že nová úprava zdaňování podílů na zisku investičních fondů se použije až na zisky vzniklé po nabytí účinnosti tohoto zákona. Tím bude zajištěn plynulý přechod na nový systém zdaňování investičních fondů.

K bodu 11

Přechodné ustanovení řeší problematiku výdajů v podobě zaplacené daně z převodu nemovitostí. Tato daň je od roku 2014 nahrazena daní z nabytí nemovité věci. Přechodný

režim je nutný, neboť daň z převodu nemovitostí lze hradit i po 1. lednu 2014. Nepřijetím přechodného ustanovení by došlo k zamezení možnosti uplatnit daň z převodu nemovitostí poplatníkem (prodávajícím nebo ručitelem) jako daňový výdaj v případech, kdy tento výdaj nebylo možno uplatnit do konce roku 2013.

K bodu 12

Přechodné ustanovení řeší problematiku výdajů v podobě zaplacené daně z nemovitostí, která je od roku 2014 terminologicky nahrazena daní z nemovitých věcí.

K bodu 13

Z důvodu zrušení daně darovací, kterou by měla nahradit daň z příjmů, se navrhuje v § 25 pro nadbytečnost zrušit ustanovení, že daňovým výdajem není daň dědická a darovací. Budou-li tyto daně hrazeny podle platných právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti toho zákona ještě ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jde o výdaj nedaňový.

K bodu 14

Vzhledem ke zrušení daně dědické a daně darovací (inkorporaci do daně z příjmů) se zrušuje jejich vyjmenování ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů v § 25 odst. 1. Některé výdaje však mohou být uplatněny i ve zdaňovacích obdobích po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Ve vztahu k nim je vytvořeno přechodné ustanovení, které takto zaplaceným daním dává daňový režim přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Přechodné ustanovení se vztahuje pouze na zahraniční daně přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona budou všechny daně, které byly obdobné dani dědické a dani darovací, obdobné dani z příjmů, neboť daň z příjmů daň dědickou a daň darovací inkorporují.

K bodu 15

Od roku 2014 se ruší mj. daň darovací a příjmy získané darováním budou podléhat dani z příjmů. Přitom u pohledávek nabytých bezúplatně do konce roku 2013 byla při jejich postoupení výdajem/nákladem na dosažení, zajištění a udržení příjmů hrazená daň darovací. K zajištění stejného daňového režimu při postupování dotčených pohledávek, které bude možné postupovat i po nabytí účinnosti tohoto zákona, se navrhuje zachovat úpravu platnou do konce roku 2013 (do dne nabytí účinnosti tohoto zákona).

K bodu 16

V návaznosti na úpravu ustanovení § 24 odst. 2 písm. y) a na změnu ustanovení § 8a v zákoně č. 593/1992 Sb., která nabude účinnosti ke stejnému okamžiku, se stanoví, že u pohledávek, které vznikly přede dnem účinnosti tohoto zákona, musí poplatník postupovat podle původního režimu. Tím bude zajištěna potřebná návaznost na změny provedené zákonem č. 458/2011 Sb.

K bodu 17

Navržené přechodné ustanovení zajistí, že u majetku, který nabyl poplatník zděděním do konce roku 2013, bude aplikován stejný daňový režim, jako byl podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění do konce roku 2013.

K bodu 18

Zároveň se z odpisování navrhuje vyloučit hmotný majetek nabytý vkladem, pokud se vkládá majetek, který vkladatel získal bezúplatně, a majetek nepodléhal z důvodu osvobození darovací dani.

K bodu 19

Přechodné ustanovení stanovuje, jakým způsobem se bude postupovat při odpisování stávajícího hmotného majetku u podílových fondů, u kterých se v předkládané novele ZDP navrhuje odpisy hmotného majetku nově umožnit. Na hmotný majetek, který byl zaevidován v podílovém fondu před účinností tohoto zákona, se pohlíží jako by byl odepisován a to tak, že odpisování započalo ode dne zaevidování, probíhalo bez přerušení a byla stanovena maximální výše odpisů.

K bodu 20

Společenství vlastníků jednotek bylo do konce roku 2013 považováno za tzv. neziskového poplatníka, t.j. poplatníka, který nebyl založen nebo zřízen za účelem podnikání. Mohlo proto snižovat základ daně v určené výši podle ustanovení § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů, ve znění do konce roku 2013, avšak za podmínky, že prostředky získané úsporou na dani použije v následujícím zdaňovacím období ke krytí nákladů (výdajů) spojených se správou domu. Navržené přechodné ustanovení zajistí, že ta SVJ, která za zdaňovací období započatá v roce 2013 využijí výhodu snížení základu daně, ale nedodrží podmínku použití získaných prostředků, budou povinna v následujícím zdaňovacím období podat daňové přiznání z důvodu povinnosti zvýšit základ daně dle § 23 odst. 3 písm. a) bodu 9 ZDP.

K části druhé - změna zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

K čl. III

K bodu 1 (§ 2 odst. 2)

Navrhovaná úprava reaguje na terminologickou změnu, kterou přináší nový občanský zákoník. Podstata smlouvy o zápůjčce je shodná se současnou smlouvou o půjčce. Základní úprava zápůjčky je obsažena v § 2390 – 2394 nového občanského zákoníku.

K bodu 2 (§ 2 odst. 2)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 3 (§ 2 odst. 4)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku). V případě započtení podle § 1982 a násl. nového občanského zákoníku dochází terminologicky k vzájemnému započtení pohledávek, nikoli dluhů, proto navrhované ustanovení slovo „závazek“, respektive „dluh“, vypouští.

K bodu 4 (§ 2 odst. 5)

Dochází ke sjednocení terminologie s novým občanským zákoníkem, který pojem právní úkon nahrazuje pojmem „právní jednání“ (ustanovení §545 a následující NOZ).

K bodu 5 (§ 2 odst. 5)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 6 (§ 3 odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou změnu v návaznosti na systematické úpravy provedené v zákoně o daních z příjmů.

K bodu 7 (§ 3 odst. 1)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 8 (§ 4 odst. 1)

Jedná se o legislativní úpravu vycházející ze změny terminologie v novém občanském zákoníku. Z hlediska terminologického je pak třeba upozornit na ustanovení § 21b odst. 2 zákona o daních z příjmů, které pro účely daní z příjmů normuje, že ustanovení o obchodním závodu se vztahují i na část obchodního závodu tvořící samostatnou organizační složku. Z tohoto důvodu je možné vypustit dosavadní legislativní zkratku.

K bodu 9 (§ 4 odst. 1)

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva, konkrétně na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k terminologické změně, která tuto úpravu reflektuje.

K bodu 10 (§ 5 odst. 2)

Navržená úprava stanoví, že pohledávky, které jsou pojištěné, nemohou být zahrnuty do základu pro výpočet limitu tvorby opravných položek. To odpovídá záměru ustanovení, že opravné položky lze tvořit pouze k pohledávkám z úvěrů, které nejsou nijak zajištěny. Zároveň tento návrh umožňuje, aby v případě pojištěných pohledávek bylo možno uplatnit ustanovení § 24 odst. 2 písm. zv) zákona o daních z příjmů.

K bodu 11 (§ 5 odst. 3)

Navržená úprava navazuje na zrušení obchodního zákoníku a přesun úpravy bankovní záruky do nového občanského zákoníku.

K bodu 12 (§ 5 odst. 4)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 13 (§ 5 odst. 6)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který důsledně rozlišuje mezi pojmy doba a lhůta.

K bodu 14 (§ 5a odst. 1 bod c))

Jedná se o legislativní úpravu vycházející ze změny terminologie v novém občanském zákoníku.

K bodu 15 (§ 5a odst. 3 písm. d))

Jedná se o legislativní úpravu vycházející ze změny terminologie v novém občanském zákoníku.

K bodu 16 (§ 5 odst. 6)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který důsledně rozlišuje mezi pojmy doba a lhůta.

K bodu 17 (§ 7 odst. 1 písm. a))

Vzhledem k tomu, že se v současně předkládané novele ZDP nově umožňuje podílovým fondům a svěřenským fondům odepisování hmotného majetku, navrhuje se v návaznosti na tuto změnu umožnit tomuto typu poplatníků také vytvářet rezervy na opravy hmotného majetku a dále tak sjednotit jejich daňový režim s běžnými poplatníky.

K bodu 18 (§ 7 odst. 1 písm. b))

Jedná se o legislativní úpravu vycházející ze změny terminologie v novém občanském zákoníku. Z hlediska terminologického je pak třeba upozornit na ustanovení § 21b odst. 2 zákona o daních z příjmů, které pro účely daní z příjmů normuje, že ustanovení o obchodním závodu se vztahují i na část obchodního závodu tvořící samostatnou organizační složku. Z tohoto důvodu je možné vypustit dosavadní legislativní zkratku, která tuto problematiku řešila v části první zákona.

K bodu 19 (§ 8 odst. 1)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který pod pojmem závazek rozumí závazkový právní vztah a pod pojmem dluh to, co má být ze závazku plněno (§ 1721 nového občanského zákoníku).

K bodu 20 (§ 8a odst. 1)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který důsledně rozlišuje mezi pojmy doba a lhůta.

K bodu 21 (§ 8a odst. 3 písm. a))

Změna reaguje na rekodifikaci soukromého práva. § 1 odst. 1 ZOK vymezuje obchodní korporace jako obchodní společnosti a družstva.

Ohledně personálního obsazení korporací hovoří NOZ obecně o členech (§ 210, § 211). V případě obchodních korporací NOZ ani ZOK explicitně osoby tvořící základ korporace nepojmenovává, a proto lze dovodit, že se jedná rovněž o členy. Pojem člen obchodní korporace je obecný a zahrnuje jak pojem společník obchodní společnosti, tak člen družstva. V ZOK se používá sice pojmu společník, ale toto označení je poplatné pouze pro hlavu první části první. Vzhledem k výše uvedenému je účelné nahradit výrazy, ve kterých se užívá spojení „společník obchodní společnosti a člen družstva“ či jiná obdobná spojení spojením „člen obchodní korporace“ v jeho příslušných tvarech.

K bodu 22 (§ 8c písm. c))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který důsledně rozlišuje mezi pojmy doba a lhůta.

K bodu 23 (Poznámky pod čarou č. 13a, 13f , 13h a 16)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu v souvislosti se zrušením občanského zákoníku, zákona o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů a zákona o správě daní a poplatků.

K bodu 24 (Poznámky pod čarou č. 1c, 4, 6c, 6d, 13g, 21, 24, a 27)

Jedná se o legislativně-technickou úpravu v souvislosti se zrušením občanského zákoníku a novou úpravou zákona o daních z příjmů.

V návaznosti na zrušení poznámky pod čarou č. 4 je třeba upozornit na ustanovení § 21e odst. 1 zákona o daních z příjmů, které normuje, že bankou se pro účely daní z příjmů rozumí banka včetně zahraniční banky. V zájmu právní jistoty je tedy vhodné nadbytečnou poznámku pod čarou č. 4 zrušit.

K čl. IV

K bodu 1

Je zakotveno standardní přechodné ustanovení, které zajišťuje zamezení nepravé retroaktivity, která by v rámci změn prováděných tímto zákonem nebyla žádoucí.

K bodu 2

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí

účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení 2 je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 593/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 593/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení 2 uplatní také vůči úpravě daňového řádu, jenž je obecným předpisem pro správu daní a sám se subsidiárně uplatní, nestanoví-li zákon upravující konkrétní daň jinak. Je třeba též zdůraznit, že přechodné ustanovení 2 je subsidiární také vůči ostatním přechodným ustanovením, a tedy se v žádném případě nejedná o ustanovení zakotvující nepravou retroaktivitu.

K bodu 3

Přechodné ustanovení 3 má za cíl zajištění přechodného režimu pro pohledávky vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Tyto pohledávky se budou řídit zněním zákona o rezervách ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K části třetí - změna zákona o dani z nemovitostí

K čl. V

K bodu 1 (název zákona)

Navržená úprava daně z nemovitých věcí je vyvolána přijetím nového občanského zákoníku, který přináší podstatné změny v oblasti nemovitých věcí, a pojem nemovitost nahrazuje pojmem nemovitá věc, což má svůj dopad do názvu zákona, který se mění na zákon o dani z nemovitých věcí.

K bodu 2 (§ 1 úvodní část ustanovení)

Název daně se mění tak, aby byl v souladu s novým občanským zákoníkem, který již označení nemovitost nepoužívá.

K bodu 3 (§ 1 písm. b))

Daň z nemovitých věcí je tvořena daní z pozemků a daní ze staveb a jednotek. Výslovným uvedením jednotek se respektuje jejich specifická právní úprava podle nového občanského zákoníku.

K bodu 4 (§ 2 úvodní části ustanovení)

Navržená úprava se dává do souladu s terminologií uvedenou v platném i nově navrhovaném katastrálním zákoně.

K bodu 5 (§ 2 odst. 2 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v rámci právní jistoty poplatníků i správce daně při vymezení pozemků, které nejsou předmětem daně z pozemků. Jde o pozemky zastavěné budovami a inženýrskými stavbami uvedenými v příloze zákona o dani z nemovitých věcí, tj. budovami a inženýrskými stavbami, které jsou předmětem daně ze staveb a jednotek.

K bodu 6 (§ 2 odst. 2 písm. a))

Jedná se o změnu v návaznosti na nové znění § 10 odst. 1.

K bodu 7 (§ 2 odst. 2 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu upřesňující dané ustanovení.

K bodu 8 (§ 2 odst. 2 písm. d))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na zrušení legislativní zkratky „stát“.

K bodu 9 (§ 2 odst. 2 písm. e))

Změna reaguje na nový občanský zákoník a novou úpravu jednotek. Jednotka zahrnuje byt a podíl na společných částech nemovité věci, do které náleží i pozemek, na němž byl dům zřízen. Obdobné platí také pro nebytový prostor, jakož i pro soubor bytů nebo nebytových prostorů. Tento pozemek je tudíž součástí jednotky, a proto by neměl být zdaněn daní z pozemků. Pokud pozemek je součástí jednotky, předmětem zdanění je jednotka jako nemovitá věc, a pozemek není samostatným předmětem daně z pozemků. Pokud takový pozemek bude přesahovat zastavěnou plochu nadzemní části domu (budovy), bude u jednotek aplikován odlišný koeficient při stanovení upravené podlahové plochy.

Z důvodů snížení administrativní náročnosti na straně poplatníků i správců daně jsou z předmětu daně z pozemků vyňaty i pozemky ve spoluvlastnictví všech vlastníků jednotek v domě užívané společně s těmito jednotkami. V takovém případě poté bude u jednotek aplikován odlišný koeficient při stanovení upravené podlahové plochy.

Pokud se bude jednat o pozemek sice užívaný společně s těmito jednotkami, ale ve spoluvlastnictví pouze některých vlastníků jednotek, bude takový pozemek samostatně předmětem daně z pozemků.

K bodu 10 (§ 3 odstavce 1 až 3)

Navržená úprava ve své podstatě zachovává současnou právní úpravu a zejména její důraz na vlastníka nemovité věci jako poplatníka daně z pozemků. Výjimky z této obecné zásady jsou v ustanovení uvedeny. U majetku ve vlastnictví České republiky je poplatník daně z pozemků vymezen ve stejném rozsahu jako doposud. Změna poplatníka daně z pozemků byla provedena zejména v návaznosti na nový občanský zákoník a zohlednila nově zavedené právo stavby, pacht a svěřenský fond.

Nový občanský zákoník považuje právo stavby za věc nemovitou. Právo stavby je v novém občanském zákoníku pojato jako věcné právo stavebníka mít stavbu na pozemku jiného vlastníka. Právo „mít stavbu“ zahrnuje buď právo stavbu na pozemku ještě nezastavěném nově vybudovat, anebo již zřízenou stavbu převzít a „mít“ (zejména za účelem rekonstrukce, modernizace a dalšího využití). Při stanovení poplatníka daně z pozemků se tak nově u práva stavby vymezuje jako poplatník stavebník.

Pachtem se rozumí přenechání věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Pachtýř má obdobné postavení jako nájemce. Nájemce nebo pachtýř jsou poplatníkem daně, pokud se jedná o nemovité věci ve vlastnictví státu, se kterými hospodaří Státní pozemkový úřad nebo Správa státních hmotných rezerv a tyto nemovité věci byly pronajaty nebo propachtovány.

U nemovitých věcí ve svěřenském fondu je poplatníkem daně z pozemků, shodně jako je tomu i u jiných daní, svěřenský fond. Podstata svěřenského fondu spočívá v tom, že jeho zakladatel vyčlení ze svého majetku určitou jeho část a svěří ji správci k nějakému účelu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti a svěřenský správce se zaváže tento majetek držet a spravovat. Správa svěřenského fondu se zapisuje do katastru nemovitostí. Tím vzniká oddělené a nezávislé vlastnictví vyčleněného majetku. Vlastnická práva k majetku ve svěřenském fondu vykonává vlastním jménem na účet fondu svěřenský správce, avšak tento

majetek není ani vlastnictvím zakladatele, ani vlastnictvím svěřenského správce, ani vlastnictvím osoby, které má být ze svěřenského fondu plněno. Pro účely daně z nemovitých věcí se tedy konstruuje, že poplatníkem daně z nemovitých věcí je samotný svěřenský fond, přičemž jeho práva a povinnosti jako daňového subjektu bude vykonávat svěřenský správce, a to na účet tohoto fondu.

V případě vlastnického práva k nemovité věci u podílníka podílového fondu, je poplatníkem daně z pozemků podílový fond. Podílový fond není právnickou osobou a nemá právní osobnost, tj. způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti. Majetek v podílovém fondu je ve vlastnictví všech podílníků, a to v poměru podle hodnoty jimi vlastněných podílových listů. Vlastnická práva k majetku v podílovém fondu vykonává vlastním jménem a na účet podílového fondu jeho obhospodařovatel. Vlastníky nemovité věci v podílovém fondu jsou tudíž podílníci podílového fondu. Jejich stanovení poplatníky daně z nemovitých věcí by však nebylo praktické, neboť z podstaty podílového fondu sloužícího ke kolektivnímu investování vyplývá, že půjde o vysoký počet osob, které ani nejsou standardně informovány o konkrétním rozsahu majetku fondu, takže plnění daňové povinnosti z jejich strany by s sebou neslo neúměrně vysoké administrativní náklady. Z tohoto důvodu byl poplatníkem daně z pozemků v uvedených případech stanoven samotný podílový fond.

Obdobně je tomu i v případě fondu obhospodařovaného penzijní společností. Nastává zde tedy analogická situace jako v případě podílového fondu. Vlastníky nemovité věci ve shora uvedených fondech jsou účastníci, přičemž jejich stanovení poplatníky daně z pozemků by v praxi působilo z obdobných důvodů stejné problémy. Proto byl i zde stanoven poplatníkem daně fond obhospodařovaný penzijní společností.

Dále dochází ke zrušení poznámky pod čarou odkazující na občanský zákoník a zrušení dosavadního odstavce 3, jehož aplikace byla časově omezena a dnes je již obsoletní.

K bodu 11 (§ 3 odst. 4)

Jedná se o legislativní upřesnění v návaznosti na novou dikci odstavců 1 až 3.

K bodu 12 (§ 3 odstavce 5 a 6)

Ustanovení o solidární daňové povinnosti a placení daně společně a nerozdílně byla přesunuta do samostatného ustanovení v § 13, neboť jsou společná pro daň z pozemků i daň ze staveb a jednotek.

Vymezení poplatníka daně při spoluvlastnictví pozemku odvozeného od vlastnictví k bytu nebo samostatnému nebytovému prostoru ztratilo své opodstatnění s ohledem na definici jednotky podle nového občanského zákoníku. Jednotka zahrnuje byt a podíl na společných částech nemovité věci, do které náleží i pozemek, na němž byl dům zřízen. Pokud pozemek či pozemky jsou součástí jednotky, předmětem zdanění je jednotka jako nemovitá věc a pozemky nejsou samostatným předmětem daně z pozemků. Ostatní pozemky ve vlastnictví všech vlastníků jednotek v domě užívané společně s těmito jednotkami rovněž nejsou samostatným předmětem daně z pozemků.

K bodu 13 (§ 4 odst. 1 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na zrušení legislativní zkratky stát.

K bodu 14 (§ 4 odst. 1 písm. d))

Do § 4 odst. 1 písm. d) se přesouvá ustanovení § 2 odst. 1 vyhlášky č. 12/1993 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí a přizpůsobuje se terminologii nového občanského zákoníku, a to v rozsahu vymezení předmětu daně z pozemků. K věcné změně nedochází.

K bodu 15 (§ 4 odst. 1 písm. e))

S ohledem na změnu předmětu daně ze staveb a jednotek se mění i vymezení staveb sloužících k vykonávání náboženských obřadů nebo duchovní správy, a to tak, že jde o jakoukoli budovu (tj. budovu podle katastrálního zákona) nebo jednotku.

Bez věcné změny se vypouští slovní spojení „nebo její částí“, neboť z povahy věci a z absence slova „výlučně“ vyplývá, že pokud část budovy nebo jednotky bude sloužit uvedeným účelům, pozemky budou osvobozeny.

K bodu 16 (§ 4 odst. 1 písm. e))

Jedná se o legislativní úpravu vyplývající ze zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 17 (§ 4 odst. 1 písm. f))

S ohledem na změnu předmětu daně ze staveb a jednotek se mění i vymezení staveb ve vlastnictví vymezených subjektů, a to tak, že jde o jakoukoli budovu (tj. budovu podle katastrálního zákona) nebo jednotku.

K bodu 18 (§ 4 odst. 1 písm. f))

Navržená změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku. Existence obecně prospěšných společností nadále zůstává zachována (viz § 3050 nového občanského zákoníku). Sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, se považují za spolky (viz § 3045 nového občanského zákoníku). V návaznosti na spolky se osvobození od daně z pozemků vztahuje na pozemky ve vlastnictví odborových organizací, organizací zaměstnavatelů, mezinárodních odborových organizací a jejich pobočných organizací.

K bodu 19 (§ 4 odst. 1 písm. g) a h))

Ustanovení písmene g) je převzato z dosavadní úpravy, jeho podstata se nemění, provedeny drobné legislativně technické úpravy s ohledem na platné právní předpisy. Osvobození pozemků tvořících jeden funkční celek se zdanitelnými stavbami památkových objektů je přesunuto do písmene d). Pro právnické osoby fondového typu se volí souhrnné označení „fundace“, jde o společné pojmenování nadací i nadačních fondů. Nově se do osvobození od daně z pozemků zahrnuje ústav, kterým se může stát i doposud existující obecně prospěšná společnost, pokud změnila svojí formu na ústav. Pouze takový pozemek, který tvoří funkční celek se zdanitelnou stavbou nebo jednotkou sloužící ústavu nebo fundaci k výkonu veřejně prospěšné činnosti, je osvobozený od daně z pozemků.

Do § 4 odst. 1 písm. h) se přesouvá právní úprava § 2 odst. 2 vyhlášky č. 12/1993 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, a to v rozsahu osvobození pozemků od daně z pozemků. Nárok na osvobození podle § 4 odst. 1 písm. h) je potřeba uplatnit v daňovém přiznání. Pro stávající poplatníky, kteří již podali daňové přiznání a uplatnili nárok na osvobození, uvedená změna nevyvolává povinnost nově podat daňové přiznání.

K bodu 20 (§ 4 odst. 1 písm. i))

Legislativně technická úprava textu s ohledem na příslušná ustanovení zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 21 (§ 4 odst. 1 písm. k))

Legislativně technická úprava textu s ohledem na příslušná ustanovení zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 22 (§ 4 odst. 1 písm. n))

V souvislosti s úpravou předmětu daně ze staveb a jednotek podle nového občanského zákoníku ztrácí význam výslovně uvádět stavby, které nejsou předmětem daně ze staveb a jednotek. V zájmu nezvyšovat daňové zatížení poplatníků, kteří mají pozemky pod těmito stavbami, které podle současné úpravy nebyly předmětem daně z pozemků, se navrhuje taková právní úprava, která by umožnila jejich osvobození od daně z pozemků. Právní úprava dotýkající se pozemků, které dosud byly z předmětu daně z pozemků vyňaty, je transformována do samostatného ustanovení a u těchto pozemků přiznáno osvobození od daně z pozemků. Dosavadní stavby rozvodů energií byly upraveny tak, aby byla zohledněna platná právní úprava energetického zákona. Z hlediska poplatníka daně je *de facto* zachován stávající stav. V zájmu nezvyšovat administrativní zátěž poplatníků a správců daně, poplatník nebude mít za povinnost uplatnit nárok na zmíněné osvobození pozemků v daňovém přiznání. V těchto případech se nebude podávat daňové přiznání.

K bodu 23 (§ 4 odst. 1 písm. o))

V souvislosti s úpravou předmětu daně z nemovitých věcí nejsou pozemky zastavěné zdanitelnými stavbami (v rozsahu zastavěné plochy nadzemní části těchto staveb) předmětem daně z pozemků. Ostatní pozemky, na kterých se nachází stavba užívaná k veřejné dopravě, která není samostatným předmětem daně ze staveb a jednotek, nebo se jedná o jiné pozemky určené pro veřejnou dopravu, jsou osvobozeny od daně z pozemků. V zájmu nezvyšovat administrativní zátěž poplatníků a správců daně poplatník nebude mít za povinnost uplatnit nárok na osvobození pozemků v daňovém přiznání. V těchto případech se nebude podávat daňové přiznání.

K bodu 24 (§ 4 odst. 1 písm. p))

Jde o legislativně technickou úpravu v souladu se zákonem č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, a prováděcí vyhláškou č. 31/1995 Sb., Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, kterou se provádí zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 25 (§ 4 odst. 1 písm. p))

Jde o upřesnění ustanovení v tom směru, že se vztahuje na jakékoli plyny, nejenom topné.

K bodu 26 (§ 4 odst. 1 písm. s))

Do § 4 odst. 1 písm. s), se přesouvá text z § 10 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů. K věcné změně nedochází. Tato úprava navazuje na změnu upravenou v části dvacáté osmé - změna zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vzhledem k imisnímu zatížení části lesů v České republice se i nadále osvobozují od daně z pozemků hospodářské lesy imisemi nejvíce postižené. Pásma ohrožení jsou stanovena vyhláškou Ministerstva zemědělství č. 78/1996 Sb., o stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí. Osvobození se vztahuje na lesy hospodářské zařazené do pásma ohrožení A a do pásma ohrožení B.

K bodu 27 (§ 4 odst. 1 písm. w))

Do § 4 odst. 1 písm. w) se přesouvá stávající právní úprava § 2 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 1 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 12/1993 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, a to v dosavadním rozsahu. Nárok na osvobození podle § 4 odst. 1 písm. w) je potřeba uplatnit v daňovém přiznání. Pro stávající poplatníky, kteří již podali daňové přiznání a uplatnili nárok na osvobození, uvedená změna nevyvolává povinnost nově podat daňové přiznání.

K bodu 28 (§ 4 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění pozemků tvořících funkční celek v návaznosti na nově vymezený předmět daně ze staveb a jednotek.

K bodu 29 (§ 4 odst. 3)

Jedná se o změnu již dnes neaktuální terminologie v souladu s novým občanským zákoníkem.

K bodu 30 (§ 4 odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v nastavení stejných podmínek pro osvobození od daně z pozemků doposud uplatňovaných pouze ve vztahu k pronájmu, po nabytí účinnosti nového občanského zákoníku se stejné podmínky budou vztahovat také na propachtované pozemky.

K bodu 31 (§ 4 odst. 3)

Jedná se o změnu již dnes neaktuální terminologie v souladu s novým občanským zákoníkem.

K bodu 32 (§ 4 odst. 3)

Jedná se o legislativní úpravu v souvislosti s nově doplněným textem týkající se osvobození pozemků tvořící funkční celek s kulturními památkami podle § 4 odstavce 1 písm. d).

K bodu 33 (§ 4 odst. 4)

Jde o legislativní úpravu ustanovení o uplatnění nároku na osvobození od daně z pozemků v souvislosti s upraveným zněním některých písmen v odstavci 1.

Nárok na osvobození podle § 4 odst. 1 písmene n) a o) nebude poplatník uplatňovat v daňovém přiznání, a to v zájmu zachování dosavadního stavu, kdy pozemky nově osvobozené podle písmene n) a o) dosud nebyly předmětem daně, tudíž za ně daňové přiznání nebylo podáváno. Pokud jde o „jiné pozemky určené pro veřejnou dopravu“, které byly dosud od daně z pozemků osvobozeny, je toto osvobození nadále zachováno bez povinnosti podat daňové přiznání. Daňové přiznání se obdobně nebude podávat za pozemky osvobozené podle písmene s).

Osvobození podle písmene w) je potřeba uplatnit v daňovém přiznání. Pro stávající poplatníky, kteří již podali daňové přiznání a uplatnili nárok na osvobození, uvedená změna nevyvolává povinnost nově podat daňové přiznání.

K bodu 34 (§ 4 odst. 5)

Ustanovení navazuje na ustanovení, které osvobozovalo pozemky uvedené v § 4 odst. 1 písm. n) po na dobu pěti let od nabytí účinnosti zákona o dani z nemovitostí, z důvodu přehlednosti se proto vypouští.

K bodu 35 (§ 6 odst. 2 písm. a))

Jedná se o změnu již dnes neaktuální terminologie v souladu s novým občanským zákoníkem.

K bodu 36 (§ 6 odst. 2 písm. a))

Jedná se o změnu již dnes neaktuální terminologie v souladu s novým občanským zákoníkem.

K bodu 37 (§ 6 odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu při vymezení staveb v rámci nového pojetí nemovité věci, se kterými je spojena změna druhu pozemku na stavební pozemek. Zdanitelnou stavbou je i budova (dům), ve které jsou jednotky.

K bodu 38 (§ 6 odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu při vymezení staveb v rámci nového pojetí nemovité věci a upřesnění stavebního pozemku.

K bodu 39 (§ 6 odst. 3)

Jedná se o změnu v návaznosti na nové znění § 10 odst. 1.

K bodu 40 (§ 6 odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu při vymezení staveb v rámci nového pojetí nemovité věci.

K bodu 41 (§ 6 odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu při vymezení staveb v rámci nového pojetí nemovité věci, použití terminologie dle nového občanského zákoníku a upřesnění stavebního pozemku.

K bodu 42 (§ 6 odst. 3)

Jedná se o legislativní úpravu části textu, která je nadbytečná.

K bodu 43 (§ 6 odst. 5)

V souvislosti s novým vymezením předmětu daně ze staveb a jednotek nebude vlečka zdaňována jako samostatný předmět daně ze staveb a jednotek, ale v rámci zpevněných ploch pozemků. Daňové zatížení se přesouvá na pozemek, jehož povrch je zpevněn stavbou vlečky podle stavebního zákona bez svislé nosné konstrukce. Jde o zpevněnou plochu pozemku užívanou k podnikání nebo v souvislosti s ním s přiřazenou sazbou daně z pozemků.

K bodu 44 (§ 6 odst. 6)

Jedná se o změnu již dnes neaktuální terminologie v souladu s novým občanským zákoníkem.

K bodu 45 (nadpis části druhé)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 46 (§ 7 a 8)

V ustanovení § 7 odst. 1 se vymezuje rozsah předmětu daně ze staveb a jednotek, a to v návaznosti na nový občanský zákoník. Předmětem daně ze staveb a jednotek jsou budovy a inženýrské stavby výslovně uvedené v příloze k tomuto zákonu a jednotky. Budovou se pro účely daně z nemovitých věcí rozumí nadzemní stavba spojená se zemí pevným základem, která je prostorově soustředěná a navenek převážně uzavřená obvodovými stěnami a střešní konstrukcí, tj. budova vymezená v katastrálním zákoně, v členění podle Klasifikace stavebních děl CZ-CC zavedené sdělením Českého statistického úřadu s účinností od 1. ledna 2004. Z hlediska daně z nemovitých věcí je irelevantní, zda taková budova je nebo není evidována v katastru nemovitostí. Jednotkou se rozumí jednotka podle nového občanského

zákoníku a jednotka, která je vymezena podle zákona o vlastnictví bytů (viz nový § 12b). Podle nového občanského zákoníku jednotka zahrnuje byt a podíl na společných částech nemovité věci, do které náleží i pozemek, na němž byl dům zřízen. Obdobné platí také pro nebytový prostor, jakož i pro soubor bytů nebo nebytových prostorů. Tento pozemek je tudíž součástí jednotky. Úprava § 7 odst. 1 dotýkající se jednotek rovněž souvisí s novou úpravou § 2 odst. 2 písm. e) zákona o dani z nemovitých věcí.

Podle odstavce 2 platí, že stejně jako dosud nejsou předmětem daně ze staveb a jednotek budovy (domy) s jednotkami, neboť jednotky jsou samostatným předmětem této daně. Ostatní stavby, které nebyly předmětem daně podle odstavce 2 a 3, jsou nově osvobozeny od daně ze staveb a jednotek s tím, že není povinnost podat daňové přiznání.

V ustanovení § 7 odst. 3 je upravena zákonná fikce, že na zdanitelné stavby, které nejsou nemovitou věcí podle nového občanského zákoníku, ale jsou součástí pozemku nebo práva stavby, se hledí jako na nemovité věci (pro účely daně z nemovitých věcí). Tím je zajištěno, že pojem „nemovitá věc“ i „věc“ použitý především v části upravující správu daně z nemovitých věcí zahrnuje kompletní předmět daně ze staveb a jednotek. Rovněž toto ustanovení zajišťuje, že pro účely daně z nemovitých věcí má zdanitelná stavba, která není nemovitou věcí podle nového občanského zákoníku, ale je součástí pozemku nebo práva stavby, vlastníka, tj. je vytvořena fikce vlastnického práva k této stavbě. Tímto vlastníkem (a poplatníkem daně ze staveb a jednotek) je buď vlastník pozemku, jehož je stavba součástí, nebo stavebník, který je vlastníkem práva stavby jako nehmotné nemovité věci, jehož je stavba součástí.

Pokud jde o použití slovního spojení „jednotky, které zahrnují nebytový prostor jiný než sklep nebo komoru,“ v § 7 odst. 3, jedná se o reakci na dichotomii jednotek založenou novým občanským zákoníkem a především na skutečnost, že podle nového občanského zákoníku mohou vznikat jednotky, které zahrnují soubor bytů nebo nebytových prostorů (blíže viz důvodovou zprávu k § 12b).

Navržená úprava § 8 ve své podstatě zachovává současnou právní úpravu a zejména její důraz na vlastníka nemovité věci (včetně vlastníka nemovité věci na základě právní fikce podle § 7 odst. 3) jako poplatníka daně ze staveb a jednotek. Výjimky z této obecné zásady jsou v ustanovení uvedeny. U majetku ve vlastnictví České republiky je poplatník daně vymezen ve stejném rozsahu jako doposud. Změna poplatníka daně ze staveb a jednotek byla provedena zejména v návaznosti na nový občanský zákoník a zohlednila tak pachtýře a svěřenský fond.

U zdanitelné stavby, která je součástí práva stavby, bude poplatníkem podle § 8 odst. 1 stavebník jako vlastník práva stavby, jehož je zdanitelná stavba součástí, neboť se použije právní fikce podle § 7 odst. 3.

Pachtem se rozumí přenechání věci k užití jinému, kdy na rozdíl od nájmu je jeho předmětem nejen právo předmět pachtu užívat, ale též požívat. Pachtýř má obdobné postavení jako nájemce. Nájemce nebo pachtýř jsou poplatníkem daně ze staveb a jednotek, pokud se jedná o nemovité věci ve vlastnictví státu, se kterými hospodaří Státní pozemkový úřad nebo Správa státních hmotných rezerv, a tyto nemovité věci byly pronajaty nebo propachtovány.

U nemovitých věcí ve svěřenském fondu je poplatníkem daně svěřenský fond. Podstata svěřenského fondu spočívá v tom, že jeho zakladatel vyčlení určitou část majetku ze svého vlastnictví a svěří ji správci tohoto fondu k nějakému účelu. Tím vzniká oddělené a nezávislé vlastnictví vyčleněného majetku. Tento majetek není ani vlastnictvím zakladatele, ani vlastnictvím svěřenského správce, ani vlastnictvím osoby, které má být ze svěřenského fondu plněno. Obecně v úpravě svěřenského fondu nelze určit vlastníka nemovité věci, která je v majetku svěřenského fondu. Pro účely daně ze staveb a jednotek se, obdobně jako tomu je u

jiných daní, konstruuje, že poplatníkem daně ze staveb a jednotek je samotný svěřenský fond, přičemž jeho práva a povinnosti jako daňového subjektu bude vykonávat svěřenský správce, a to na účet tohoto fondu. Správa nemovitých věcí vyčleněných nebo nabytých do svěřenského fondu se zapisuje do katastru nemovitostí.

Náleží-li vlastnické právo k nemovité věci podílníkům podílového fondu, je poplatníkem daně ze staveb a jednotek podílový fond. Podílový fond nemá právní osobnost, majetek v podílovém fondu je ve vlastnictví všech podílníků, a to v poměru podle hodnoty jimi vlastněných podílových listů. Vlastnická práva k majetku v podílovém fondu vykonává vlastním jménem a na účet podílového fondu jeho obhospodařovatel. Vlastníky nemovité věci v podílovém fondu jsou tudíž podílníci podílového fondu. Stanovení podílníků podílového fondu poplatníky daně ze staveb a jednotek by však nebylo praktické a přineslo by řadu obtíží, neboť z podstaty podílového fondu sloužícího ke kolektivnímu investování vyplývá, že půjde o velký počet osob, které ani nejsou standardně informovány o konkrétním rozsahu majetku fondu, takže plnění daňové povinnosti z jejich strany by s sebou neslo neúměrně vysoké administrativní náklady. Z tohoto důvodu byl poplatníkem daně ze staveb a jednotek v uvedených případech stanoven samotný podílový fond.

Obdobně je tomu i v případě fondu obhospodařovaného penzijní společností. Nastává zde tedy analogická situace jako v případě podílového fondu. Vlastníky nemovité věci ve shora uvedených fondech jsou jejich účastníci, přičemž jejich stanovení poplatníky daně ze staveb a jednotek by v praxi působilo z obdobných důvodů stejné problémy. Proto byl i zde stanoven poplatníkem daně ze staveb a jednotek fond obhospodařovaný penzijní společností.

K bodu 47 (§ 9 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Daň z nemovitých věcí je tvořena daní z pozemků a daní ze staveb a jednotek. Výslovným uvedením jednotek se respektuje jejich specifická právní úprava podle nového občanského zákoníku.

K bodu 48 (§ 9 odst. 1 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 49 (§ 9 odst. 1 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na zrušení legislativní zkratky stát.

K bodu 50 (§ 9 odst. 1 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 51 (§ 9 odst. 1 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 52 (§ 9 odst. 1 písm. d))

Do § 9 odst. 1 písm. d) se přesouvá ustanovení § 1 odst. 1 vyhlášky č. 12/1993 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, a přizpůsobuje se terminologii nového občanského zákoníku, a to v rozsahu vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek. K věcné změně nedochází.

K bodu 53 (§ 9 odst. 1 písm. e))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 54 (§ 9 odst. 1 písm. e))

Jedná se o legislativní úpravu vyplývající ze zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 55 (§ 9 odst. 1 písm. f))

S ohledem na změnu předmětu daně ze staveb a jednotek se mění i vymezení staveb ve vlastnictví vymezených subjektů, a to tak, že jde o jakoukoli budovu podle katastrálního zákona nebo jednotku.

K bodu 56 (§ 9 odst. 1 písm. f))

Navržená změna navazuje na terminologii nového občanského zákoníku. Existence obecně prospěšných společností nadále zůstává zachována (viz § 3050 nového občanského zákoníku). Sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, se považují za spolky (viz § 3045 nového občanského zákoníku). V návaznosti na spolky se osvobození od daně ze staveb a jednotek vztahuje na budovy a jednotky ve vlastnictví odborových organizací, organizací zaměstnavatelů, mezinárodních odborových organizací a jejich pobočných organizací.

K bodu 57 (§ 9 odst. 1 písm. h))

Zrušuje se již obsoletní ustanovení, neboť se aplikovalo do zdaňovacího období roku 2007.

K bodu 58 (§ 9 odst. 1 písm. i) a j))

V souvislosti s úpravou předmětu daně ze staveb a jednotek ztrácí význam výslovně uvádět stavby, které nejsou předmětem daně ze staveb a jednotek. V zájmu nezvyšovat daňové zatížení poplatníků je osvobození přiznáno zdanitelným stavbám, které podle současné úpravy nebyly předmětem daně ze staveb. Přehled těchto zdanitelných staveb je transformován do samostatného ustanovení a je jim přiznáno osvobození od daně ze staveb a jednotek. Dosavadní stavby rozvodů energií byly upraveny tak, aby byla zohledněna platná právní úprava energetického zákona. Z hlediska poplatníka daně ze staveb a jednotek je *de facto* zachován stávající stav. V zájmu nezvyšovat administrativní zátěž poplatníků a správců daně, poplatník nemá povinnost nárok na osvobození od daně ze staveb a jednotek v případě zdanitelných staveb uvedených v písmenech i) a j) uplatnit v daňovém přiznání. Daňové přiznání v těchto případech nebude podáváno.

Současná ustanovení písmen i) a j) se zrušují pro jejich nevyužitelnost, neboť se aplikovala do zdaňovacího období roku 2007, resp. 2002.

K bodu 59 (§ 9 odst. 1 písm. k) úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek v souvislosti s přesunem osvobození zdanitelných staveb památkových objektů do písmene d).

K bodu 60 (§ 9 odst. 1 písm. k) bod 1)

Jedná se o legislativní úpravu vyplývající ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 61 (§ 9 odst. 1 písm. k) bod 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v nahrazení chybného použití legislativní zkratky živnostenského zákona právním pojmem.

K bodu 62 (§ 9 odst. 1 písm. k) bod 3)

Jedná se o legislativní úpravu v souladu se zákonem č.122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 63 (§ 9 odst. 1 písm. k) bod 4)

Jedná se o legislativní úpravu v souladu se zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 64 (§ 9 odst. 1 písm. k) bod 5)

Jedná se o upřesnění textu podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 65 (§ 9 odst. 1 písm. k) bod 7)

Jedná se o upřesnění textu podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 66 (§ 9 odst. 1 písm. k) bod 8)

Úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku. Pro právnické osoby fondového typu se volí souhrnné označení „fundace“, jde o společné pojmenování nadací i nadačních fondů. Nově se do osvobození od daně ze staveb a jednotek zahrnuje ústav, kterým se může stát i doposud existující obecně prospěšná společnost, pokud změnila svojí formu na ústav. Pouze taková zdanitelná stavba nebo jednotka, která slouží ústavu nebo fundaci k výkonu veřejně prospěšné činnosti, je osvobozena od daně ze staveb a jednotek.

K bodu 67 (§ 9 odst. 1 písm. k) bod 9)

Touto úpravou dochází k přesunu části dosavadního bodu 7. Navržená změna dále navazuje na terminologii nového občanského zákoníku. Sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, se považují za spolky (viz § 3045 nového občanského zákoníku).

K bodu 68 (§ 9 odst. 1 písm. l))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 69 (§ 9 odst. 1 písm. m) až o))

Do § 9 odst. 1 písm. m) se přesouvá právní úprava § 1 odst. 2 vyhlášky č. 12/1993 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, a to v rozsahu osvobození zdanitelných staveb a jednotek od daně ze staveb a jednotek. Nárok na osvobození je potřeba uplatnit v daňovém přiznání. Pro stávající poplatníky, kteří již podali daňové přiznání a uplatnili nárok na osvobození již dříve, uvedená změna nevyvolává povinnost nově podat daňové přiznání.

V rozsahu písmen n) a o) jde o legislativní úpravu podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje kartu sociálních systémů.

K bodu 70 (§ 9 odst. 1 písm. p))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 71 (§ 9 odst. 1 písm. r))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 72 (§ 9 odst. 1 písm. t))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 73 (§ 9 odst. 1 písm. u))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 74 (§ 9 odst. 1 písm. v))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 75 (§ 9 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s upřesněním předmětu daně ze staveb a jednotek pro účely zjištění nároku na osvobození od této daně.

K bodu 76 (§ 9 odst. 3)

Navrhovaná úprava zohledňuje skutečnost, že se jedná o zdanitelné stavby, které jsou osvobozeny od daně ze staveb a jednotek vždy jako celek, ustanovení § 9 odst. 2 se na ně nepoužije. Dosavadní text odstavce 3 je inkorporován do jednotlivých písmen v odstavci 1.

K bodu 77 (§ 9 odst. 4)

Zrušuje se již obsoletní ustanovení, neboť písmena g) až i) již byla zrušena dříve nebo jsou navrhována ke zrušení.

K bodu 78 (§ 9 odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

Pokud jde o použití slovního spojení „jednotky, které zahrnují nebytový prostor jiný než sklep nebo komoru“, jedná se o reakci na dichotomii jednotek založenou novým občanským zákoníkem a především na skutečnost, že podle nového občanského zákoníku mohou vznikat jednotky, které zahrnují soubor bytů nebo nebytových prostorů (blíže viz důvodovou zprávu k § 12b).

Na základě ustanovení § 9 odst. 4 tak jsou jednotky, které zahrnují nebytový prostor jiný než sklep nebo komoru a které jsou ve vlastnictví České republiky osvobozeny od daně ze staveb a jednotek, nejsou-li využívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány; jsou-li pronajaty nebo propachtovány obci, kraji nebo organizační složce státu anebo příspěvkové organizaci, jsou osvobozeny za předpokladu, že nejsou využívány k podnikání.

Pokud tedy bude součástí jednotky ve vlastnictví České republiky např. byt, sklep a ateliér, bude pro posouzení, zda je tato jednotka osvobozena od daně ze staveb a jednotek, nutné zkoumat, není-li využívána k podnikání, pronajímána nebo propachtována, popř. komu je

pronajata nebo propachtována, neboť tato jednotka zahrnuje jiný nebytový prostor než sklep nebo komoru, a to ateliér.

Pokud bude součástí jednotky ve vlastnictví České republiky například pouze byt a sklep (a žádný jiný nebytový prostor její součástí nebude), tato jednotka bude osvobozena od daně ze staveb a jednotek bez dalšího. V těchto případech se nebude posuzovat, zda jednotka je či není využívána k podnikání, pronajímána nebo propachtována, popř. komu je pronajata nebo propachtována, neboť tato jednotka nezahrnuje jiný nebytový prostor než sklep nebo komoru.

Na tomto místě je nutno uvést, že na základě ustanovení § 12b se tyto podmínky budou obdobně aplikovat v případě jednotek vymezených podle zákona č. 72/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a spolu s nimi i na příslušný podíl na společných částech domu. V případě, že je s touto jednotkou spojeno i vlastnictví k pozemku, tak se obdobně bude postupovat i v případě podílu na tomto pozemku. Jednotky ve vlastnictví České republiky, které budou bytem nebo nebytovým prostorem, který je sklepem nebo komorou, budou osvobozeny od daně ze staveb a jednotek bez ohledu na to, zda jsou využívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány, neboť tyto jednotky nezahrnují jiný nebytový prostor než sklep nebo komoru.

K bodu 79 (§ 9 odst. 4)

Daň z nemovitých věcí je tvořena daní z pozemků a daní ze staveb a jednotek. Výslovným uvedením jednotek se respektuje jejich specifická právní úprava podle nového občanského zákoníku.

K bodu 80 (§ 9 odst. 4)

Jedná se o změnu již dnes neaktuální terminologie v souladu s novým občanským zákoníkem.

K bodu 81 (§ 9 odst. 4)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku a zohledňuje také nový institut pacht. Touto úpravou jsou zakotveny stejné podmínky pro zdanitelné stavby a jednotky, pokud jsou pronajaty či propachtovány.

K bodu 82 (§ 9 odst. 4)

Jedná se o změnu již dnes neaktuální terminologie v souladu s novým občanským zákoníkem.

K bodu 83 (§ 9 odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 84 (§ 9 odst. 4)

Z důvodu zrušení písmene i) v odstavci 1 se zrušuje i věta: „Podle ustanovení odstavce 1 písm. i) postupují obdobně bytová družstva označovaná podle dřívějších předpisů jako lidová bytová družstva.“.

K bodu 85 (§ 9 odst. 5)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v upřesnění předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 86 (§ 9 odst. 5)

Jedná se o legislativně technickou změnu navazující na nové znění písmen i) a j) a přesun části písmene k) do písmene d). Osvobození podle písmen i) a j) nebude poplatník uplatňovat v daňovém přiznání, a to v zájmu zachování dosavadního stavu, kdy zdanitelné stavby nově

osvobozené podle písmen i) a j) dosud nebyly předmětem daně, tudíž za ně daňové přiznání nebylo podáváno.

K bodu 87 (§ 10)

K odstavci 1: Předmětem daně ze staveb a jednotek nejsou stavby bez svislé nosné konstrukce, ale pouze stavby se svislou nosnou konstrukcí. S ohledem na vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek je pro zdanitelné stavby základem daně zastavěná plocha nadzemní části zdanitelné stavby v m^2 podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období.

K odstavci 2: Dochází ke změně vymezení (nikoliv věcné změně) zastavěné plochy, která již není vázána na půdorys, ale přebírá se její vymezení ze stavebního zákona. Tato definice bude aplikována pouze na nadzemní část zdanitelné stavby. Pro zjištění základu daně je rozhodující skutečný stav zastavěné plochy stavby.

K odstavci 3: Navržená úprava navazuje na dosavadní stav, podle kterého základem daně ze staveb a jednotek je u jednotky výměra podlahové plochy jednotky v m^2 vynásobená koeficientem 1,20. Tento koeficient se nově použije pouze tehdy, pokud s jednotkou není spojen spoluvlastnický podíl na pozemku nebo se jedná pouze o pozemek zastavěný domem, v němž jsou jednotky. Je-li součástí jednotky pozemek, který přesahuje zastavěnou plochu nadzemní části domu, přičemž rozhoduje skutečný stav, nebo pozemek ve spoluvlastnictví všech vlastníků jednotek v domě užívaný společně s těmito jednotkami, poté se z důvodů, že určité pozemky jsou součástí jednotky a z důvodů snížení administrativní náročnosti na straně poplatníků i správců daně, bude aplikovat koeficient 1,22. Uvedené pozemky jsou nově vyňaty z předmětu daně z pozemků.

K odstavci 4: S ohledem na vymezení pojmu jednotky podle nového občanského zákoníku se stanoví, že do podlahové plochy jednotky se nezapočítává podlahová plocha společných částí nemovité věci v rozsahu podílu na nich.

K bodu 88 (§ 11 odst. 1 písm. a))

Úvodem je třeba zdůraznit, že se změnami § 11 odst. 1 nedochází ke změně současných sazeb daně ze staveb a jednotek.

K písmeni a): Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek. Příslušenstvím u budov obytných domů jsou výlučně budovy. Ostatní stavby, které takto nelze definovat, nejsou v rámci příslušenství zdaněny, např. bazény, ploty apod.

K bodu 89 (§ 11 odst. 1 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na nové vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek. Příslušenstvím u budov pro rodinnou rekreaci jsou výlučně budovy. Ostatní stavby, které takto nelze definovat, nejsou v rámci příslušenství zdaněny, např. bazény, ploty apod.

K bodu 90 (§ 11 odst. 1 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek, k věcné změně nedochází.

K bodu 91 (§ 11 odst. 1 písm. c))

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku a vymezení jednotky. Nebytové prostory zahrnuté v jednotce lze užívat k více činnostem, sazba daně se stanoví podle převažující části podlahové plochy jednotky, pro garáže je stanovena sazba daně 8 Kč/m^2, ke změně sazby nedochází.

K bodu 92 (§ 11 odst. 1 písm. d) úvodní část ustanovení)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku a vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek. Je-li zdanitelná stavba užívána k více účelům, použije se sazba daně podle převažující části zastavěné plochy nadzemní části této stavby. Je-li jednotka (jak jednotka zahrnující pouze jeden byt nebo jeden nebytový prostor, tak jednotka zahrnující soubor bytů, nebytových prostorů nebo bytů a nebytových prostorů) užívána k více účelům, použije se sazba daně podle převažující podlahové plochy.

K bodu 93 (§ 11 odst. 1 písm. d) bod 1)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku a vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek. Je-li zdanitelná stavba užívána k více účelům, použije se sazba daně podle převažující části podlahové plochy nadzemní části. Je-li jednotka (jak jednotka zahrnující pouze jeden byt nebo jeden nebytový prostor, tak jednotka zahrnující soubor bytů, nebytových prostorů nebo bytů a nebytových prostorů) užívána k více účelům, použije se sazba daně podle převažující podlahové plochy.

K bodu 94 (§ 11 odst. 1 písm. d) bod 2)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku a vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek. Je-li zdanitelná stavba užívána k více účelům, použije se sazba daně podle převažující části podlahové plochy nadzemní části. Je-li jednotka (jak jednotka zahrnující pouze jeden byt nebo jeden nebytový prostor, tak jednotka zahrnující soubor bytů, nebytových prostorů nebo bytů a nebytových prostorů) užívána k více účelům, použije se sazba daně podle převažující podlahové plochy.

K bodu 95 (§ 11 odst. 1 písm. d) bod 3)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku a vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek. Je-li zdanitelná stavba užívána k více účelům, použije se sazba daně podle převažující části podlahové plochy nadzemní části. Je-li jednotka (jak jednotka zahrnující pouze jeden byt nebo jeden nebytový prostor, tak jednotka zahrnující soubor bytů, nebytových prostorů nebo bytů a nebytových prostorů) užívána k více účelům, použije se sazba daně podle převažující podlahové plochy.

K bodu 96 (§ 11 odst. 1 písm. e))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek, zdanitelnými stavbami se rozumí budovy a dále inženýrské stavby uvedené v příloze k zákonu o dani z nemovitých věcí.

K bodu 97 (§ 11 odst. 1 písm. f))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek, sazba daně u ostatních jednotek je 2 Kč za 1 m^2 upravené podlahové plochy. Tato sazba se použije pro jednotky zahrnující byty a nebytové prostory. Tato sazba daně ze staveb a jednotek se použije v případě jednotek, jejichž sazba této daně se nestanoví podle § 11 odst. 1 písm. c) či d). Blíže k jednotkám viz. důvodová zpráva k bodu č. 110 (nový § 12b). Bude-li však jednotka užívána k více účelům, použije se sazba daně podle převažující podlahové plochy jednotky.

K bodu 98 (§ 11 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek, zdanitelnými stavbami se rozumějí budovy a dále inženýrské stavby uvedené v příloze k zákonu o dani z nemovitých věcí.

K bodu 99 (§ 11 odst. 2)

Jedná se o změnu již dnes neaktuální terminologie v souladu s novým občanským zákoníkem.

K bodu 100 (§ 11 odst. 2)

Úprava § 11 odst. 2 provedená ve prospěch poplatníků stanoví, že u zdanitelných staveb pro podnikání se základní sazba daně ze staveb a jednotek za 1 m^2 zastavěné plochy zvyšuje o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží, jestliže zastavěná plocha nadzemního podlaží přesahuje jednu třetinu zastavěné plochy. Důvody této právní úpravy spočívají v různorodosti stavebních konstrukcí zastavěné plochy jednotlivých podlaží v budovách, které velmi často tvoří pouze zanedbatelnou část zastavěné plochy nadzemního podlaží. Současnou základní sazbu daně u staveb však bylo dosud nutné zvýšit za každé další nadzemní podlaží bez ohledu na jeho skutečnou výměru, jednalo-li se o stavby pro podnikání. Pokud zastavěná plocha dalšího nadzemního podlaží nepřesahuje jednu třetinu zastavěné plochy, nově se za toto další nadzemní podlaží základní sazba daně nezvyšuje. V těchto případech se poplatníkovi nově sníží jeho daňová povinnost oproti současnému platnému stavu. Uvedenou skutečnost poplatník uvede v daňovém přiznání na příslušné zdaňovací období. Nelze uplatnit za předchozí zdaňovací období před nabytím účinnosti tohoto zákona.

K bodu 101 (§ 11 odst. 3 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek, zdanitelnými stavbami se rozumí budovy a dále inženýrské stavby uvedené v příloze k zákonu o dani z nemovitých věcí.

K bodu 102 (§ 11 odst. 3 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek. Zdanitelnými stavbami se rozumí budovy a dále inženýrské stavby uvedené v příloze k zákonu o dani z nemovitých věcí.

K bodu 103 (§ 11 odst. 3 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na terminologii nového občanského zákoníku.

K bodu 104 (§ 11 odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 105 (§ 11 odst. 4)

Jde o legislativně technickou úpravu textu, kterou dochází k vypuštění nadbytečného odkazu.

K bodu 106 (§ 11 odst. 5)

Z důvodu právní jistoty poplatníků i správce daně se v § 11 odstavci 5 obecně normuje, jakou sazbu daně použít při stejném poměru podlahových ploch jednotek užívaných k různým účelům. Dále je přesunuto ustanovení z dosavadního odstavce 6 upravující případ, kdy zdanitelné stavby sloužící pro podnikání jsou k různým druhům podnikání užívány ve stejném poměru. Dosavadní odstavec 5 je přesunut do § 11a odst. 1.

K bodu 107 (§ 11 odst. 6)

S ohledem na obsah ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) a § 11 odst. 5 se vypouští věta první a třetí pro nadbytečnost. Věta druhá je ponechána z důvodu právní jistoty a terminologicky upravena v návaznosti změnu předmětu daně a nový občanský zákoník.

K bodu 108 (§ 11a)

K odstavci 1:

Navržená právní úprava navazuje na pojetí jednotky podle nového občanského zákoníku, která může být tvořena souborem bytů a nebytových prostorů. Z hlediska zvýšení daně ze staveb a jednotek není rozhodující, zda se jedná o podnikání v budově obytného domu nebo nebytovém prostoru jednotky. Zvýšení daně ze staveb a jednotek ve výši 2 Kč za 1 m^2 se stanoví pro nebytové prostory sloužící pro podnikání v budově obytného domu.

K odstavci 2:

Zvýšení daně ze staveb a jednotek se také stanoví pro nebytové prostory sloužící k podnikání v jednotkách zahrnujících byty nebo nebytové prostory (tzv. jednotky – soubory bytů nebo nebytových prostorů). V tomto případě se daň navýší o částku vzniklou vynásobením upravené podlahové plochy tohoto nebytového prostoru zahrnutého v jednotce a kladného rozdílu mezi sazbou daně pro podnikání a základní nebo zvýšenou sazbou daně ze staveb a jednotek stanovenou pro jednotku, za kterou je sazba zvyšována.

K bodu 109 (§ 12)

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek.

K bodu 110 (§ 12a a 12c)

K § 12a: Z důvodu systematiky zákona se dosavadní ustanovení upravující zaokrouhlování přesouvá do § 12a zákona o dani z nemovitých věcí. Zároveň se upravuje v návaznosti na nové vymezení předmětu daně z nemovitých věcí.

K § 12b: Ustanovení § 12b reaguje na dichotomii jednotek založenou § 3063 nového občanského zákoníku. Ustanovení směřuje na případy, kdy i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku bude vlastnické právo k jednotkám nabýváno podle dosavadních právních předpisů, zejména podle zákona č. 72/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení § 12b z důvodu právní jistoty poplatníků a správců daně stanoví jednotnou právní úpravu pro jednotky, a to jak jednotky vzniklé podle zákona o vlastnictví bytů, tak pro jednotky podle nového občanského zákoníku.

Na základě tohoto ustanovení, hovoří-li zákon o jednotce, aplikují se daná ustanovení jak na jednotky vymezené podle nového občanského zákoníku, které již zahrnují podíl na společných částech nemovité věci, mezi které patří i pozemek, na němž je dům zřízen (§ 1158 a násl. nového občanského zákoníku), tak obdobně také na jednotky vymezené podle zákona č. 72/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a spolu s nimi i na s nimi spojený podíl na společných částech domu, a pokud je s touto jednotkou spojeno i vlastnictví k pozemku, tak i na podíl na tomto pozemku.

Ustanovení § 12b dále v zájmu právní jistoty normuje, že na jednotky vymezené podle zákona č. 72/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (a na s nimi spojený podíl na společných částech domu, příp. podíl na pozemku) se obdobně použijí i ustanovení o nemovitých věcech. Nový občanský zákoník v § 498 stanoví, že nemovitými věcmi jsou pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li jiný právní předpis, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá. Veškeré další věci, ať je jejich podstata hmotná nebo nehmotná, jsou movité. V § 1159 nový občanský zákoník dále stanoví, že jednotka je věc nemovitá. K jednotkám vymezeným podle zákona č. 72/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se však v § 3063 nového občanského zákoníku uvádí toliko to, že nabyl-li vlastnického práva alespoň k jedné jednotce v domě s byty a nebytovými prostory přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nabyvatel podle zákona č. 72/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vznikne i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona vlastnické právo k dalším jednotkám v tomto domě podle dosavadních právních předpisů. Samotný obsah vlastnického práva těchto jednotek by se však po jeho vzniku již měl řídit novou právní úpravou. Je však přinejmenším sporné, zda z uvedených ustanovení lze vyvozovat, že jsou jednotky vymezené podle zákona č. 72/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, podle nové právní úpravy nemovitými věcmi. Obecně není ani stanoveno, že se tyto jednotky řídí ustanoveními o nemovitých věcech. Proto zákon o dani z nemovitých věcí takovou normu zavádí, aby nebylo nutné v textu zákona vždy uvádět spojení „nemovitá věc a jednotka vymezená podle zákona č. 72/1994 Sb.“, popř. „jednotka vymezená podle zákona č. 89/2012 Sb. a jednotka vymezená podle zákona č. 72/1994 Sb.“.

Zjednodušení textu zákona, kterého je tímto dosaženo, nabývá zvláště na významu v situacích, kdy je nutné dále rozlišovat, o jakou jednotku se jedná ve smyslu toho, zda zahrnuje byt, nebytový prostor nebo jejich kombinaci (soubor). Možnost vymezení jednotek, které budou zahrnovat jak byt, tak nebytový prostor, zakotvuje ustanovení § 1158 odst. 2 nového občanského zákoníku, které stanoví, že co je stanoveno v oddílu upravujícím bytové spoluvlastnictví o bytu, platí také pro nebytový prostor, jakož i pro soubor bytů nebo nebytových prostorů.

Z pohledu daňového práva je nutné tyto jednotky rozlišovat, byť pro ně v právním řádu není zaveden zvláštní pojem. Např. ustanovení § 9 odst. 4 zákona o dani z nemovitých věcí hovoří o jednotkách, které zahrnují nebytový prostor jiný než sklep nebo komoru. Na základě tohoto ustanovení jsou jednotky, které zahrnují nebytový prostor jiný než sklep nebo komoru a které jsou ve vlastnictví České republiky osvobozeny od daně ze staveb a jednotek, nejsou-li využívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány; jsou-li pronajaty nebo propachtovány obci, kraji nebo organizační složce státu anebo příspěvkové organizaci, jsou osvobozeny za předpokladu, že nejsou využívány k podnikání.

Pokud tedy bude součástí jednotky ve vlastnictví České republiky např. byt, sklep a ateliér, bude pro posouzení, zda je tato jednotka osvobozena od daně ze staveb a jednotek, nutné zkoumat, není-li využívána k podnikání, pronajímána nebo propachtována, popř. komu je pronajata nebo propachtována, neboť tato jednotka zahrnuje jiný nebytový prostor než sklep nebo komoru, a to ateliér.

Pokud by součástí jednotky ve vlastnictví České republiky byl byt a sklep (a žádný jiný nebytový prostor by její součástí nebyl), tato jednotka by byla osvobozena od daně ze staveb a jednotek bez dalšího. Nebylo by tedy nutné zkoumat, není-li využívána k podnikání, pronajímána nebo propachtována, popř. komu je pronajata nebo propachtována, neboť tato jednotka nezahrnuje jiný nebytový prostor než sklep nebo komoru.

Na tomto místě je nutno uvést, že na základě ustanovení § 12b by se tyto podmínky obdobně aplikovaly na jednotky vymezené podle zákona č. 72/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a spolu s nimi i na s nimi spojený podíl na společných částech domu, a pokud je s touto jednotkou spojeno i vlastnictví k pozemku, tak i na podíl na tomto pozemku. To znamená, že tyto jednotky ve vlastnictví České republiky by mohly být pouze bytem nebo nebytovým prostorem, který je sklepem nebo komorou, aby byly osvobozeny od daně ze staveb a jednotek bez ohledu na to, zda jsou využívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány, neboť tyto jednotky nezahrnují jiný nebytový prostor než sklep nebo komoru.

K § 12c: Z důvodu systematiky zákona se dosavadní ustanovení upravující zdaňovací období přesouvá do § 12c.

K bodu 111 (část čtvrtá)

Ustanovení týkající se správy daně z nemovitých věcí jsou soustředěna do samostatné části označené nadpisem.

K bodu 112 (§ 13)

Ustanovení je převzato z dosavadní právní úpravy a terminologicky upraveno v návaznosti na nový občanský zákoník a daňový řád. Jedná se o stanovení solidární daňové povinnosti v jednom obecném ustanovení namísto úpravy v § 3 a § 8. Speciálním vůči tomuto ustanovení zůstává právní úprava v § 13a odst. 4 až 8. Ustanovení o zdaňovacím období bylo přesunuto do § 12c.

K bodu 113 (§ 13a odst. 1)

Jde o opravu chyby, neboť daň z nemovitých věcí se stanoví na zdaňovací období.

K bodu 114 (§ 13a odst. 3)

Dosavadní ustanovení § 13a odst. 3 se vypouští pro nadbytečnost. Obecnou úpravu lhůty pro podání daňového přiznání v průběhu insolvenčního řízení obsahuje § 244 odst. 2 daňového řádu, úprava v § 13a odst. 3 je tedy duplicitní a při jejím vypuštění zůstane zachován současný věcný stav.

V souvislosti s novou úpravou správy pozůstalosti v novém občanském zákoníku a navazujícími změnami daňového řádu dochází k nahrazení dosavadního § 13a odst. 11 nově navrhovaným zněním § 13a odst. 3.

Ustanovení § 13a odst. 3 upravuje situace, kdy v průběhu lhůty pro podání daňového přiznání dojde k úmrtí zůstavitele nebo ke skončení řízení o pozůstalosti. Podle nové úpravy § 239b odst. 1 daňového řádu osoba spravující pozůstalost plní daňovou povinnost vlastním jménem na účet pozůstalosti. V případě, že dojde k úmrtí zůstavitele v průběhu lhůty pro podání daňového přiznání a zůstavitel daňové přiznání na příslušné zdaňovací období dosud nepodal, přechází na základě § 239b odst. 1 daňového řádu tato povinnost na osobu spravující pozůstalost. Té se lhůta pro podání daňového přiznání podle § 13a odst. 3 prodlužuje o 2 měsíce. Je však třeba dodat, že osoba spravující pozůstalost podá daňové přiznání v prodloužené lhůtě pouze v případě, že ve srovnání s předchozím zdaňovacím obdobím došlo ke změně okolností rozhodným pro vyměření daně. V opačném případě podle odstavce 1

platí, že daňové přiznání se nepodává. Daňová přiznání na další zdaňovací období do doby skončení řízení o pozůstalosti podává osoba spravující pozůstalost.

Obdobně bude-li skončeno řízení o pozůstalosti v průběhu lhůty pro podání daňového přiznání a osoba spravující pozůstalost daňové přiznání na příslušné zdaňovací období dosud nepodala, ač má být podle odstavce 1 podáno, přechází na základě § 239a odst. 3 daňového řádu tato povinnost na dědice. Dědici se lhůta pro podání daňového přiznání na základě § 13a odst. 3 opět prodlužuje o 2 měsíce.

K bodu 115 (§ 13a odst. 4)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který zavedl pojem nemovitá věc. Dále se upřesňuje odkaz na následující odstavec.

K bodu 116 (§ 13a odst. 5)

Jedná o legislativně technickou úpravu spočívající ve zjednodušení textu.

K bodu 117 (§ 13a odst. 5)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který zavedl pojem nemovitá věc.

K bodu 118 (§ 13a odst. 5)

Použitím pojmu nemovitá věc se právní úprava v daném ustanovení zjednodušila a věta pátá se zrušila pro nadbytečnost.

K bodu 119 (§ 13a odst. 6)

Jedná o legislativně technickou úpravu spočívající ve zjednodušení textu. Poznámka pod čarou na daňový řád je nadbytečná, a proto se vypouští.

K bodu 120 (§ 13a odst. 8)

Současný postup správce daně v případech, kdy si spoluvlastníci neurčí společného zástupce respektive společného zmocněnce, je neúměrně složitý, problematický a dlouhodobě neudržitelný. Navrhuje se proto umožnit správci daně stanovit jednotlivým spoluvlastníkům z moci úřední daň ve výši odpovídající jejich spoluvlastnickým podílům.

V případě spoluvlastnictví nemovitých věcí, jestliže daňové přiznání nepodá společný zástupce, ani si poplatníci nezvolí společného zmocněnce, a nepodají v zákonné lhůtě daňové přiznání za podíly na předmětné nemovité věci, je určení společného zástupce správcem daně často složité a administrativně náročné zejména v případech, kdy má daňový subjekt podíly na více nemovitých věcech s různými spoluvlastníky. Vzhledem k tomu, že vyměření daně za podíly může mít značný dopad do daňové povinnosti řady poplatníků, musí být podání daňového přiznání za podíly na nemovité věci striktně omezeno lhůtou 31. ledna daného zdaňovacího období. Nelze proto zohlednit ani pozdě podané přiznání za podíly a správce daně musí v současné době provést náročný procesní postup, na jehož základě je daň vyměřena jednomu ze spoluvlastníků. Z důvodů hospodárnosti i daňové spravedlnosti se jeví jako efektivní vyměřit spoluvlastníkům daň z moci úřední ve výši jejich spoluvlastnických podílů, a to bez výzvy k podání daňového přiznání, neboť o své daňové povinnosti budou informování již v rámci výzvy ke zvolení společného zmocněnce.

K bodu 121 (§ 13a odst. 9)

Navržená úprava navazuje na vymezení poplatníka daně z nemovitých věcí podle nového občanského zákoníku a vzhledem ke specifické úpravě svěřenského fondu, podílového fondu

a fondu obhospodařovaného penzijní společností, jsou do ustanovení doplněni použitím slova „ten“ namísto slova „osoba“.

K bodu 122 (§ 13a odst. 9)

Navržená úprava navazuje na terminologii nového občanského zákoníku, který zavedl pojem nemovitá věc.

K bodu 123 (§ 13a odst. 11)

Účelem této úpravy je zachovat stávající stav ustanovení, které stanoví specifickou lhůtu pro podání daňového přiznání v situaci, kdy podle nového katastrálního zákona bude vkladem do katastru nemovitostí zapisováno vlastnické právo pravomocným rozhodnutím katastrálního úřadu, které je konstitutivní i deklaratorní povahy. Právní úprava vychází z úpravy převodu vlastnického práva k nemovité věci podle § 1105 nového občanského zákoníku a vztahuje se tak pouze na vklady do katastru nemovitostí provedené na základě pravomocného rozhodnutí katastrálního úřadu konstitutivní povahy.

K bodu 124 (§ 13a odst. 11)

Navržená úprava nahrazuje pojem nemovitost pojmem nemovitá věc v souladu s terminologií nového občanského zákoníku.

K bodu 125 (§ 13a odst. 12)

V souvislosti s novou úpravou správy pozůstalosti v občanském zákoníku a navazujícími změnami daňového řádu dochází k nahrazení dosavadního § 13a odst. 11 nově navrhovaným zněním § 13a odst. 3.

K bodu 126 (§ 13b odst. 1 a 2)

Navržená úprava nahrazuje pojem nemovitost pojmem nemovitá věc v souladu s terminologií nového občanského zákoníku.

K bodu 127 (§ 13b odst. 1 a 2)

Navržená úprava nahrazuje pojem nemovitost pojmem nemovitá věc v souladu s terminologií nového občanského zákoníku.

K bodu 128 (§ 14)

Z důvodu systematiky zákona se dosavadní ustanovení upravující zaokrouhlování přesouvá do § 12a.

K bodu 129 (§ 15 odst. 1)

Navržená úprava nahrazuje pojem nemovitost pojmem nemovitá věc v souladu s terminologií nového občanského zákoníku.

K bodu 130 (§ 15 odst. 2)

Navržená úprava nahrazuje pojem nemovitost pojmem nemovitá věc v souladu s terminologií nového občanského zákoníku.

K bodu 131 (§ 15 odst. 3)

Navržená úprava nahrazuje pojem nemovitost pojmem nemovitá věc v souladu s terminologií nového občanského zákoníku.

K bodu 132 (§ 15 odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na název daní.

K bodu 133 (§ 15 odst. 4)

Jde o legislativně technickou úpravu navazující na nový § 15 odst. 8.

K bodu 134 (§ 15 odst. 5)

Navržená úprava reaguje na vložení nového odstavce 8 do § 13a a dále nahrazuje pojem nemovitost pojmem nemovitá věc v souladu s terminologií nového občanského zákoníku.

K bodu 135 (§ 15 odst. 6)

V návaznosti na úpravu § 13a odst. 3 a 11 se ustanovení § 15 odst. 6 zrušuje. Daň bude i v případě prodloužení lhůty pro podání daňového přiznání splatná v obecných lhůtách splatnosti.

K bodu 136 (§ 16)

V případech, kdy bude původně vyměřená daň z nemovitých věcí v částce nižší než 5000,- Kč a při následném doměření této daně (například na základě dodatečného daňového přiznání) se změní celková výše daně a překročí hranici 5000,- Kč, nedojde k poměrnému rozdělení splatnosti této daně na dvě splátky podle ustanovení § 15 odst. 1 písm. b) zákona, ale daň bude splatná tak, že část odpovídající vyměřené dani je splatná do 31. května (u poplatníků provozujících zemědělskou výrobu a chov ryb do 31. srpna) a doměřený rozdíl do 30. listopadu.

Dosavadní text ustanovení § 16 se zrušuje pro nadbytečnost, neboť jeho obsah vyplývá již z Ústavy ČR.

K bodu 137 (§ 17a odst. 1)

Navržená úprava nahrazuje pojem nemovitost pojmem nemovitá věc v souladu s terminologií nového občanského zákoníku.

K bodu 138 (Poznámka pod čarou č. 7 se zrušuje)

Jedná se o legislativně technickou úpravu zrušující poznámku pod čarou, na kterou není v textu zákona odkazováno.

K bodu 139 (Pozn. pod čarou č. 1, 4a, 4b, 5a, 8, 9, 12, 16b, 17, 17aa, 18b a 18e)

Jedná se o legislativně technickou úpravu zrušující poznámky pod čarou odkazující na právní předpisy, které byly nebo budou zrušeny, nebo jedná-li se o nadbytečný odkaz.

K bodu 140 (Příloha)

V příloze se uvádí seznam inženýrských staveb, které jsou zdanitelnými stavbami, tj. jsou předmětem daně ze staveb a jednotek.

K čl. VI

K bodu 1

Toto přechodné ustanovení stanovuje, že pro uplatnění daně, jakož i práv a povinností vyplývajících ze zákona o dani z nemovitostí na zdaňovací období přede dnem nabytí účinností tohoto zákona se použijí dosavadní předpisy platné do dne předcházejícího účinnosti.

K bodu 2

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací

soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení 2 je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 338/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 338/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení 2 uplatní také vůči úpravě daňového řádu, jenž je obecným předpisem pro správu daní a sám se subsidiárně uplatní, nestanoví-li zákon upravující konkrétní daň jinak. Je třeba též zdůraznit, že přechodné ustanovení 2 je subsidiární také vůči ostatním přechodným ustanovením, a tedy se v žádném případě nejedná o ustanovení zakotvující nepravou retroaktivitu.

K bodu 3

S ohledem na přechodné ustanovení novely daňového řádu, na základě kterého se v případě, že dojde ke smrti zůstavitele přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, použijí na přechod jeho daňové povinnosti dosavadní ustanovení § 239 a § 245 daňového řádu, tj. nebude se aplikovat režim ležící pozůstalosti, je pro tyto případy třeba zachovat stávající úpravu § 13a odst. 11 a § 15 odst. 6 zákona o dani z nemovitostí.

K bodu 4

Uvedené přechodné ustanovení zajišťuje kontinuitu obecně závazných vyhlášek do doby jejich změny v souladu se zákonem o dani z nemovitých věcí.

K bodu 5

Přechodné ustanovení zajišťuje, aby poplatníci v důsledku nových ustanovení § 2 odst. 2 písm. e) a § 10 odst. 3 písm. a) zákona o dani z nemovitých věcí nemuseli podávat daňové přiznání, což sníží administrativní zátěž poplatníků i správce daně.

K části čtvrté - změna zákona o dani silniční

K čl. VII

K bodu 1 (§ 2 odst. 1)

Z důvodu větší přehlednosti a jasnosti ustanovení se navrhuje se nová formulace vymezení předmětu daně silniční. Touto úpravou však nedochází k žádné věcné změně. Ve shodě se současnou právní úpravou daně silniční jsou vymezeny tři zákonné podmínky, jež musí být naplněny současně (kumulativně), aby vozidlo bylo předmětem daně silniční. Pokud některá z podmínek není naplněna, vozidlo dani silniční nepodléhá.

V této souvislosti se navrhuje dále terminologická změna navazující na novou úpravu § 17a a násl. zákona o daních z příjmů, která vymezuje veřejně prospěšného poplatníka, a to v návaznosti na § 146 a násl. nového občanského zákoníku, které upravují veřejnou prospěšnost. Záměrem je u neziskových poplatníků zachovat stávající právní režim u daně silniční. Znění rovněž reaguje na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn. Současně se navrhuje odstranit poznámku pod čarou odkazující na zákon o daních z příjmů.

Tato legislativní změna dále vypouští legislativní zkratku „daň“, a to z důvodu sjednocení úpravy s ostatními daňovými zákony, které legislativní zkratku „daň“ do budoucna používat nebudou (např. zákon o daních z příjmů). Legislativní zkratka daň je nevhodná zejména s ohledem na to, že daňové zákony často hovoří o více druzích daní (např. zákon o daních z příjmů hovoří o dani z příjmů fyzických osob a dani z příjmů právnických osob, zákon o dani silniční vedle daně silniční v některých ustanoveních hovoří i o dani z příjmů atd.) Zkratka „daň“ tak může být matoucí, proto dochází k jejímu zrušení. O jakou daň se v daném ustanovení jedná, pak bude zřejmé především ze systematického a jazykového výkladu.

K bodu 2 (§ 2 odst. 2)

Jde o legislativně technickou změnu za účelem zpřehlednění ustanovení o předmětu daně. Věcně se obsah ustanovení nemění.

K bodu 3 (§ 3 písm. d))

Jde o legislativně technickou změnu s cílem zpřesnění právní úpravy. Nově se navrhuje v návaznosti na rozdělení dosavadního § 2 odst. 1 na dva samostatné odstavce a zrušení

nadbytečného odkazu v § 4 odst. 2 písm. b) samostatně upravit osvobození vozidel, která jsou mobilizační rezervou nebo pohotovostní zásobou. Úprava bude nově uvedena v samostatném písmeni.

K bodu 4 (§ 3 písm. g) a h))

K písmeni g): Dle právní úpravy zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění platném do 3. července 2008, byla dle § 3 písm. d) uvedeného zákona všechna vozidla požární ochrany osvobozena od této daně. V rámci legislativních prací na novele zákona o dani silniční č. 246/2008 Sb. byla i přes negativní stanovisko Ministerstva financí přijata úprava, na základě které byla obecná úprava osvobození všech vozidel požární ochrany nahrazena úpravou osvobozující od této daně pouze vozidla bezpečnostních sborů a sborů dobrovolných hasičů. V důsledku této přijaté úpravy došlo k nerovnosti poskytovaného daňového zvýhodnění v rámci všech vozidel požárních ochrany, neboť u vozidel používaných jednotkami hasičských záchranných sborů podniků nebylo možno po nabytí účinnosti zákona č. 246/2008 Sb. osvobození uplatnit. Tato nerovnost vyplývající tak z daňového předpisu byla dočasně řešena prostřednictvím rozhodnutí o prominutí daně silniční dle § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, (pokyn D-342). S ohledem na skutečnost, že vozidla jednotek hasičských záchranných sborů podniků jsou používána k obdobným činnostem a účelům jako vozidla používaná ostatními jednotkami hasičských sborů je třeba právní úpravu sjednotit a výslovně v zákoně o dani silniční postavit na roveň všechna vozidla používaná jednotkami hasičských záchranných sborů. Navrhovaná úprava tak přejímá do zákona o dani silniční výslovně úpravu uvedenou v pokynu D-342.

K písmeni h): V návaznosti na rozdělení dosavadního § 2 odst. 1 na dva samostatné odstavce a zrušení nadbytečného odkazu v § 4 odst. 2 písm. b) je nezbytné upravit také osvobození vozidel, která jsou mobilizační rezervou nebo pohotovostní zásobou, neboť úprava jejich osvobození je na § 4 odst. 2 písm. b) navázána. Od daně silniční budou osvobozena ta vozidla, která jsou mobilizační rezervou nebo pohotovostní zásobou, a současně nejsou používána k podnikání.

K bodu 5 (§ 4 odst. 1)

S ohledem na novým občanským zákoníkem zaváděný institut svěřenského fondu, jehož součástí mohou být vozidla, se nejeví jako vhodné výslovné uvedení fyzických a právnických osob jako poplatníků, neboť není zřejmé, kdo bude do technického průkazu skutečně zapisován. Poplatníkem daně silniční bude kdokoli, kdo je jako provozovatel vozidla zapsán v technickém průkazu.

K bodu 6 (§ 4 odst. 1 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou změnu v zájmu srozumitelnosti ustanovení.

K bodu 7 (§ 4 odst. 2 písm. b))

V návaznosti na rozdělení dosavadního § 2 odst. 1 na dva samostatné odstavce se navrhuje legislativně technická změna spočívající ve zrušení nadbytečného odkazu.

Vzhledem k tomu, že pro vznik daňové povinnosti je nezbytné, aby nastaly skutečnosti, které jsou podle zákona předmětem daně (nebo skutečnosti tuto povinnost zakládající), je při zjišťování, zda daňová povinnost vznikla, nejprve nutné zkoumat, zda byl naplněn předmět daně. Teprve v případě, že skutečnosti, které jsou předmětem daně, nastaly, přistupuje se ke zkoumání dalších konstrukčních prvků daně, např. poplatníka či osvobození od daně. Pokud tedy osoba, která používá vozidlo registrované a určené jako mobilizační rezerva nebo pohotovostní zásoba používá toto vozidlo k účelům neuvedeným v § 2 odst. 1, nebude

naplněn předmět daně silniční, a proto již není nutné zkoumat, zda je poplatníkem, neboť jí daňová povinnost nevzniká.

K bodu 8 (§ 4 odst. 2 písm. c))

Jde o legislativně technickou změnu provedenou s cílem odstranit poznámku pod čarou č. 3b) odkazující na obchodní zákoník, který bude zrušen novým občanským zákoníkem.

K bodu 9 (§ 4 odst. 4)

Jde o legislativně technickou změnu provedenou s cílem odstranit poznámku pod čarou č. 3b) odkazující na obchodní zákoník, který bude zrušen novým občanským zákoníkem.

K bodu 10 (§ 6 odst. 5)

V návaznosti na rozdělení dosavadního § 2 odst. 1 na dva samostatné odstavce se navrhuje legislativně technická změna spočívající ve zrušení nadbytečného odkazu.

K bodu 11 (§ 6 odst. 5)

Navrhovaná úprava zpřesňuje ustanovení o snížení sazby daně silniční u vozidel používaných v rostlinné výrobě. Věcně se obsah ustanovení nemění.

K bodu 12 (§ 6 odst. 5)

Navrhovaná úprava reaguje na změnu klasifikace produkce, která nastala pro potřeby Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ) v roce 2008. Tehdy byla Standardní klasifikaci produkce (SKP) nahrazena Klasifikací produkce CZ-CPA., která je pro statistické účely platná od 1. ledna 2008 a je závazná pro statistická zjišťování podle zákona o státní statistické službě.

K bodu 13 (§ 6 odst. 9)

Znění reaguje na zavedení pojmu „příjmy ze samostatné činnosti“ v § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn. Současně se navrhuje odstranit poznámku pod čarou odkazující na zákon o daních z příjmů.

Dále dochází k vypuštění sousloví „provozována pro cizí potřeby“. S ohledem na vymezení podmínek uvedených v písmenech a) a b) nelze snížit sazbu daně u vozidel, která jsou používána poplatníkem daně z příjmů právnických osob, resp. fyzických osob, pokud nejde o zákonem uvedené výjimky, ať jsou k těmto činnostem používána pro potřeby poplatníka daně silniční nebo pro potřeby cizí. Poplatníkem daně z příjmů právnických osob, resp. fyzických osob, uvedenými v písmenech a) a b) nemusí vždy být poplatník daně silniční.

K bodu 14 (§ 8 odst. 1)

V návaznosti na rozdělení dosavadního § 2 odst. 1 na dva samostatné odstavce se navrhuje legislativně technická změna spočívající v úpravě odkazu na předmět daně.

K bodu 15 (§ 8 odst. 2)

V návaznosti na rozdělení dosavadního § 2 odst. 1 na dva samostatné odstavce se navrhuje legislativně technická změna spočívající v úpravě odkazu na předmět daně.

K bodu 16 (§ 15 odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, kdy dochází k vypuštění odkazu na odstavec 1, neboť § 3 není členěn na odstavce. Ponechán zůstává odkaz na písmena a) a b), což odpovídá členění § 3.

K bodu 17 (§ 16 odst. 4)

Jde o terminologickou změnu v zájmu sjednocení terminologie zákona o dani silniční s daňovým řádem.

K bodu 18 (poznámky pod čarou č. 3c, 4c, 7 a 7a)

Jde o legislativně technickou změnu vypouštějící neaktuální poznámky pod čarou odkazující na dnes již zrušené zákony nebo na zákony či ustanovení rušená či měněná novým občanským zákoníkem nebo tímto zákonem k 1. lednu 2014.

K čl. VIII

K bodu 1

Toto přechodné ustanovení stanovuje, že pro uplatnění daně, jakož i práv a povinností vyplývajících ze zákona o dani silniční za zdaňovací období před účinností tohoto zákona se použijí dosavadní předpisy platné do dne předcházejícího účinnosti.

K bodu 2

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního

vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení 2 je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 16/1993 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 16/1993 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení 2 uplatní také vůči úpravě daňového řádu, jenž je obecným předpisem pro správu daní a sám se subsidiárně uplatní, nestanoví-li zákon upravující konkrétní daň jinak. Je třeba též zdůraznit, že přechodné ustanovení 2 je subsidiární také vůči přechodnému ustanovení 1, a tedy se v žádném případě nejedná o ustanovení zakotvující nepravou retroaktivitu.

K části páté - změna zákona o dani z přidané hodnoty

K čl. IX

K bodu 1 (§ 1)

Tato legislativní změna reaguje na fakt, že legislativní zkratka „daň“ je v zákoně o dani z přidané hodnoty použita nevhodným způsobem. Důsledné respektování této legislativní zkratky by v konečném důsledku znamenalo až nelogický fakt, že např. spotřební daň by podle § 36 odst. 3 písm. b) byla de facto „spotřební daní z přidané hodnoty“. Tento výklad však jde proti smyslu zákona. Přesto nedochází k nahrazení pojmu „daň“ pojmem „daň z přidané hodnoty“ v celém zákoně, neboť je např. z § 1 zřejmé, že tento zákon upravuje daň z přidané hodnoty. Na místech, kde se bude jednat o jinou daň, tak bude stanoveno.

Věta druhá se zrušuje pro nadbytečnost. Úprava předmětu daně je obsažena v § 2 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 2 (§ 2 odst. 1 písm. a))

K vypuštění převodu a přechodu nemovitosti z § 2 odst. 1 písm. a) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a).

K bodu 3 (§ 3 odst. 1 písm. c))

Pojem jiného členského státu byl zaveden k odlišení státu, který je členským státem Evropské unie, ale který není Českou republikou, což odpovídá i dosavadnímu chápání pojmu jiný členský stát. Použití sousloví „jiný členský stát“ tak v textu zákona bude vždy vylučovat Českou republiku. V případě použití vazby „členský stát odlišný od členského státu“ se z podstaty věci může jednat i o Českou republiku, neboť je to v duchu pojmu definovaného v § 3 odst. 1 písm. b) jakýkoli členský stát Evropské unie.

K bodu 4 (§ 3 odst. 1 písm. d) a e))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 5 (§ 3 odst. 2 úvodní část ustanovení a § 3 odst. 3 úvodní část ustanovení)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 6 (§ 4 odst. 1 písm. a))

Úplata bude zpravidla spočívat v poskytnutí peněžních prostředků, tj. bankovek, mincí, bezhotovostních peněžních prostředků nebo elektronických peněz. Pojem peněžní prostředek je nutné vykládat ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů. Může však být poskytnuta i v nepeněžním plnění. O úplatu však půjde pouze tehdy, byla-li poskytnuta v souvislosti s předmětem daně.

Jde o obdobnou definici, jaká je použita v ustanovení § 5 nového zákona o dani z nabytí nemovitých věcí.

K bodu 7 (§ 4 odst. 1 písm. b))

Tato změna souvisí se změnou obsahu pojmu „zboží“, který nyní zahrnuje i nemovité věci. Slovo „měrnou“ bylo nutno vypustit proto, že ne každá jednotka zboží je měrná (viz právě nemovité věci).

K bodu 8 (§ 4 odst. 1 písm. b))

Tato změna souvisí se změnou obsahu pojmu „zboží“, který nyní zahrnuje i nemovité věci a není proto třeba je v ustanovení zvlášť uvádět.

K bodu 9 (§ 4 odst. 1 písm. d) a e))

Tato změna navazuje na zrušení termínu „daňová povinnost“ tam, kde se má jednat pouze o daň. Je nutno rozlišovat pojmy „daň“ a „daňová povinnost“ tak, jak je chápe daňový řád. Zatímco daňovou povinností jsou všechna práva a povinnosti subjektu vztahující se k dani, daní se naopak rozumí peněžité plnění (viz § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu).

K bodu 10 (§ 4 odst. 1 písm. f))

Ke zrušení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 11 (§ 4 odst. 1 písm. g))

Nově se tato definice vztahuje nejen na osoby z jiných členských států, ale i na osoby, kterým bylo přiděleno daňové identifikační číslo v tuzemsku – tedy na plátce a identifikované osoby. Věcně se smysl zákona nemění, neboť v příslušných ustanoveních, kde je tento pojem použit, zůstává upřesnění, že jde o osobu registrovanou k dani v jiném členském státě. Vyjasňuje to však např. ustanovení § 17, ve kterém se hovoří o osobách registrovaných k dani v různých členských státech, přičemž je tím myšleno i tuzemsko. Nově je tento pojem použit také v § 88, kde zjednodušil formulaci.

K bodu 12 (§ 4 odst. 1 písm. h))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 13 (§ 4 odst. 1 písm. k))

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 14 (§ 4 odst. 1 písm. m))

Tato změna byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Není třeba uvádět odkaz na zvláštní zákon, který upravuje spotřební či energetické daně, ani poznámku pod čarou odkazující na zákon č. 353/2003 Sb. nebo zákon č. 261/2007 Sb., neboť je zřejmé, které zákony tyto daně upravují.

K bodu 15 (§ 4 odst. 1 písm. m))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 16 (§ 4 odst. 2)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, konkrétně s novým vymezením věci, které obsahuje nový občanský zákoník. Dělení věcí na hmotné a nehmotné upravuje ustanovení § 496 nového občanského zákoníku. S ohledem na to, že hmotnou věcí je i nemovitá věc, bude pojem „zboží“ obsahovat i nemovitou věc. Za zboží se výslovně prohlašuje i nemovitá nehmotná věc, kterou je právo stavby. Postavení zvířete ve vztahu k věcem upravuje § 494 nového občanského zákoníku. Zvíře podle nové soukromoprávní úpravy není věcí, ale ustanovení o věcech se na něj použijí obdobně v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze. Úprava lidského těla a jeho částí je obsažena v § 493 nového občanského zákoníku, kde je stanoveno, že se nejedná o věc. Část lidského těla musí být zahrnuta pod pojmem zboží z důvodu povinné implementace Čl. 132 odst. 1. písm. d) směrnice Rady 2006/112/ES o DPH. Lidské tělo musí být zahrnuto pod pojem zboží v souvislosti s jeho přepravou (pohřební služby).

K bodu 17 (§ 4 odst. 3 úvodní část ustanovení)

Ustanovení odstavce 3 uvádí další okruhy věcí, které se za zboží považují, jako speciální úpravu k výjimce stanovené v § 4 odst. 2 písm. a).

K bodu 18 (§ 4 odst. 3 písm. c))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, neboť reaguje na novou úpravu cenných papírů v novém občanském zákoníku. Nově totiž bude pojem cenný papír chápán pouze jako listinný (viz § 514 a násl. NOZ).

K bodu 19 (§ 4 odst. 4 písm. a))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Vzhledem k tomu, že vymezení věci, které obsahuje nový občanský zákoník, věcně neodpovídá záměru ustanovení, byl zvolen obecný pojem „zboží“, který se běžně v souvislosti s přepravou používá.

K bodu 20 (§ 4 odst. 4 písm. g) a h))

Změna v písmeni g) reaguje na rekodifikaci soukromého práva. Vzhledem k tomu, že soukromé právo bude nově rozlišovat mezi nájmem a pachtem (ve stávající úpravě se jednalo pouze o nájem), je zapotřebí zakotvit, že i pacht bude mít stejný režim jako nájem, a tedy stejný režim jako nyní. K této změně bylo přistoupeno proto, aby se stávající věcné řešení nezměnilo. Tato změna však nikterak nemění skutečnost, že pojem nájem je nutné vykládat eurokonformně.

Stávající znění písmena h) ruší vymezení pojmu prodej podniku, kterým se rozuměl i prodej části podniku. Skutečnost, že ustanovení upravující podnik, v terminologii nového občanského zákoníku obchodní závod, se vztahují i na část podniku, resp. obchodního závodu, bude vyplývat z ustanovení § 4b odst. 1. Dále se bude v textu zákona používat místo

pojmu prodej či vklad obecný pojem nabytí či pozbytí obchodního závodu, neboť se jedná o pojem nejobecnější, který v sobě zahrnuje jakýkoli převod či přechod.

Nové znění písmena h) souvisí s rekodifikací soukromého práva a navazuje na nové vymezení pojmu zboží v § 4 odst. 2. Nové vymezení pojmu zboží, které nezahrnuje peníze a cenné papíry, věcně neodpovídá záměru ustanovení zákona týkajících se pravidel pro uplatňování daně z přidané hodnoty u služby přepravy zboží. Proto se vymezuje, že služba „přeprava zboží“ zahrnuje také přepravu peněz a cenných papírů.

K bodu 21 (§ 4 odst. 4 písm. i))

Tento novelizační bod ruší vymezení pojmu vklad podniku, kterým se rozuměl i vklad části podniku. Skutečnost, že ustanovení upravující podnik, v terminologii nového občanského zákoníku obchodní závod, se vztahují i na část podniku, resp. obchodního závodu, tak bude vyplývat z ustanovení § 4b odst. 1.

Dále se bude v textu zákona používat místo pojmu prodej či vklad obecný pojem nabytí či pozbytí obchodního závodu, neboť se jedná o pojem nejobecnější, který v sobě zahrnuje jakýkoli převod či přechod.

K bodu 22 (§ 4 odst. 4 písm. j) bod 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 23 (§ 4a odst. 1 úvodní část ustanovení)

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 24 (§ 4a odst. 3)

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 25 (§ 4b)

Z odstavce 1 § 4b plyne, že pokud ustanovení upravuje obchodní závod, bude se dané ustanovení vztahovat i na část obchodního závodu tvořící samostatnou organizační jednotku (viz § 2183 NOZ).

Odstavec 2 reaguje na nový institut nového občanského zákoníku - svěřenský fond (viz § 1448 a násl. NOZ). Vzhledem k tomu, že svěřenský fond může být zřízen i za účelem investování pro dosažení zisku (viz § 1449 odst. 2 NOZ), je zapotřebí jej nějak uchopit. Dochází tedy k vytvoření fikce pro účely daně z přidané hodnoty, že svěřenský fond je právnickou osobou. Dále se tedy posuzuje jako jakákoli jiná právnická osoba. Pokud bude svěřenský fond samostatně uskutečňovat ekonomické činnosti, bude se jednat o osobu povinnou k dani (dle § 5). V opačném případě se bude posuzovat jako právnická osoba nepovinná k dani. Obdobně se bude postupovat i u organizační složky státu, která je účetní jednotkou a která byla dosud na základě ustanovení § 5 odst. 4 považována za osobu povinnou k dani.

Odstavec 3 vymezuje pojem jednotka. Na základě tohoto vymezení je nutné pod pojem jednotka vždy zahrnout také podíl na společných částech domu, a pokud je s jednotkou spojeno i vlastnictví k pozemku, tak i podíl na tomto pozemku. Ustanovení směřuje zejména na případy, kdy i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku bude vlastnické právo

k jednotkám nabýváno podle předchozích právních předpisů, zejména podle zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů). Tato dichotomie v pojetí jednotek je zavedena § 3063 nového občanského zákoníku.

Zatímco podle § 1159 nového občanského zákoníku pojem jednotka již zahrnuje i podíl na společných částech nemovité věci, přičemž za společnou část nemovité věci označuje § 1160 odst. 2 tohoto předpisu i pozemek, na němž byl dům zřízen, podle zákona o vlastnictví bytů je jednotkou pouze byt nebo nebytový prostor nebo rozestavěný byt nebo rozestavěný nebytový prostor jako vymezená část domu. Stejně tak i podle nového občanského zákoníku půjde i o rozestavěné byty a nebytové prostory, které na jeho základě budou jednotkami existujícími ve stejném režimu jako jednotky dokončené. Z uvedeného důvodu je nutné stanovit, že na pojem jednotka je třeba vždy nahlížet stejně, bez ohledu na to, zda vlastnictví k této jednotce bylo nabyto podle zákona o vlastnictví bytů nebo podle nového občanského zákoníku.

K bodu 26 (§ 5 odst. 4)

Tato změna zohledňuje znění nového § 4b odst. 2 a prohlášení organizační složky státu, která je účetní jednotkou, pro účely zákona o dani z přidané hodnoty za právnickou osobu.

K bodu 27 (§ 5a odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 28 (§ 6a)

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 29 (§ 6b odst. 1 písm. b))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník používá namísto pojmu „podnik“ pojem „obchodní závod“ (viz § 502 NOZ) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu. Dále dochází k vypuštění konkrétních případů nabytí obchodního závodu (prodej nebo vklad) a použití obecného pojmu „nabytí“. Zákon tedy nebude normovat způsob nabytí. Rozhodující bude pouze skutečnost nabytí obchodního majetku. Pojem nabytí obchodního závodu v sobě zahrnuje jakýkoli jeho převod či přechod.

K bodu 30 (§ 6b odst. 2)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Je reakcí na terminologickou změnu, kdy zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK).

K bodu 31 (§ 6c odst. 2 a § 6d)

K této změně dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 32 (§ 6e odst. 1)

Tato změna byla provedena v souvislosti s rekodifikací soukromého práva, konkrétně s novou koncepcí dědictví obsaženou v novém občanském zákoníku. Reagoval na ni daňový řád, v němž byla novelou rovněž provedena změna v oblasti právního nástupnictví tak, aby úprava odpovídala úpravě obsažené v novém občanském zákoníku. Tato změna tedy navazuje na novou úpravu právního nástupnictví v daňovém řádu, zejména v § 239a odst. 1.

Jedná se o reakci na změnu v koncepci dědictví obsaženou v daňovém řádu, jež byla provedena v souvislosti s rekodifikací soukromého práva (viz § 239a a násl. DŘ).

K bodu 33 (§ 6e odst. 1)

Text odstavce 2 byl vypuštěn z důvodu přesunutí úpravy do odstavce 1.

K bodu 34 (§ 6g)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 35 (nadpis § 7)

Tato změna byla provedena v souvislosti se zahrnutím nemovitých věcí pod pojem „zboží“ (viz § 4 odst. 2).

K bodu 36 (§ 7 odst. 2)

Ke zrušení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 37 (§ 7 odst. 4 a 5)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 38 (§ 7 odst. 6)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva hmotného. Nový občanský zákoník přinesl terminologickou změnu, kdy se nemovitost nahrazuje nemovitou věcí (viz § 498 odst. 1 NOZ), což muselo být promítnuto do zákona o dani z přidané hodnoty. Dále nový občanský zákoník zavedl nový institut práva stavby (viz § 1240 a násl. NOZ), který je inkorporován do zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 39 (§ 7a odst. 2)

Jedná se o legislativně technické upřesnění, že v odstavci 2 se jedná o definici pojmu obchodník, a to pro účely odstavce 1.

K bodu 40 (§ 8 odst. 4 písm. a) úvodní části ustanovení a § 8 odst. 5)

Tato změna souvisí s vymezením pojmu jiný členský stát v § 3 odst. 1 písm. c). Proto, aby nebyl současný text interpretován v duchu pojmu „jiný členský stát“, dochází k legislativně technické přeformulaci tohoto ustanovení, neboť se zde jedná o jakýkoli členský stát v duchu § 3 odst. 1 písm. b), tudíž i o Českou republiku.

K bodu 41 (nadpis § 10)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník přinesl terminologickou změnu, kdy se nemovitost nahrazuje nemovitou věcí (viz § 498 odst. 1 NOZ), což muselo být promítnuto do zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 42 (§ 10)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník přinesl terminologickou změnu, kdy se nemovitost nahrazuje nemovitou věcí (viz § 498 odst. 1 NOZ), což muselo být promítnuto do zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 43 (§ 10 odst. 2)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva hmotného. Nový občanský zákoník zavedl nový institut práva stavby (viz § 1240 a násl. NOZ), který je inkorporován do zákona o

dani z přidané hodnoty. Služby mohou souviset jak s právem stavby samotným, tak se stavbou, která je jeho součástí.

K bodu 44 (§ 10c odst. 2)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 45 (§ 10c odst. 3 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technické upřesnění, kterým se doplňuje normativní část odkazu.

K bodu 46 (§ 10 odst. 3)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 47 (§ 10d odst. 1)

Jedná se o legislativně technické upřesnění, kterým se doplňuje normativní část odkazu.

K bodu 48 (§ 10f odst. 3 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která upravuje vymezení pojmů uvedených v odstavci 3 pro celou úpravu místa plnění při poskytnutí služby přepravy zboží osobě nepovinné k dani.

K bodu 49 (nadpis § 10g a § 10g písm. b))

Jedná se u upřesnění pojmu, provedené v souvislosti s novým vymezením věci movité v novém občanském zákoníku.

K bodu 50 (§ 10h odst. 1 písm. d))

S ohledem na nutnost přeformulovat dané ustanovení, která byla vyvolaná přijetím nového občanského zákoníku, bylo nové znění přesunuto z písmene d) na konec odstavce 1.

K bodu 51 (§ 10h odst. 1 písm. g))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 52 (§ 10h odst. 1 písm. k))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově vnímá závazek jako soubor práva a jemu odpovídající povinnosti. Podle této úpravy nelze již za závazek považovat pouze právo nebo pouze povinnost. S ohledem na nutnost změny tohoto ustanovení došlo k jeho přesunutí na konec odstavce 1, kam odkazem na předchozí písmena téhož odstavce patří.

K bodu 53 (§ 11 odst. 2)

Tato změna souvisí s vymezením pojmu jiný členský stát v § 3 odst. 1 písm. c). Proto, aby nebyl současný text interpretován v duchu pojmu „jiný členský stát“, dochází k legislativně technické přeformulaci tohoto ustanovení, neboť se zde jedná o jakýkoli členský stát v duchu § 3 odst. 1 písm. b), tudíž i o Českou republiku.

K bodu 54 (§ 12 odst. 1 a 2)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 55 (nadpis § 13)

Tato změna byla provedena v souvislosti se zahrnutím nemovitých věcí pod pojem „zboží“ (viz § 4 odst. 2).

K bodu 56 (§ 13 odst. 1)

K vypuštění převodu a přechodu nemovitosti z § 2 odst. 1 písm. a) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a).

K bodu 57 (§ 13 odst. 2)

Tato změna byla provedena z důvodu upřesnění, jelikož definice toho, co se rozumí dodáním zboží do členského státu, platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 58 (§ 13 odst. 3 úvodní část ustanovení)

K vypuštění převodu a přechodu nemovitosti z § 2 odst. 1 písm. a) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a).

K bodu 59 (§ 13 odst. 3 úvodní část ustanovení)

Tato změna byla provedena z důvodu upřesnění, jelikož výčet toho, co se považuje za dodání zboží, platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 60 (§ 13 odst. 3 písm. d))

S ohledem na přijetí nového občanského zákoníku, který mimo jiné zavádí vedle nájmu i pacht, a s ohledem na zákon o daních z příjmů zaváděný pojem „finanční leasing“ (viz § 21b odst. 3 ZDP) bylo přistoupeno k přeformulaci ustanovení o tzv. finančním leasingu.

K bodu 61 (§ 13 odst. 4 úvodní část ustanovení)

K vypuštění převodu nemovitosti dochází z důvodu vypuštění převodu a přechodu nemovitosti z § 2 odst. 1 písm. a) na základě zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a).

K bodu 62 (§ 13 odst. 4 písm. c))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu.

K bodu 63 (§ 13 odst. 4 písm. d))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která obsahuje novou úpravu společností. Zánik společnosti je upraven v § 2744 a následujících NOZ, zánik členství v § 2739 a následujících NOZ.

K bodu 64 (§ 13 odst. 4 písm. e))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která obsahuje novou úpravu společností (§ 2716 a násl. NOZ). Zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu.

K bodu 65 (§ 13 odst. 4 písm. f))

Písmeno f) se zrušuje z důvodu přesunutí úpravy do písmene e).

K bodu 66 (§ 13 odst. 6 věta první a třetí a § 13 odst. 7 úvodní část ustanovení)

Tato změna byla provedena z důvodu upřesnění, jelikož definice toho, co se považuje za dodání zboží za úplatu a za dodání zboží do jiného členského státu plátcem, platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 67 (§ 13 odst. 8 úvodní část ustanovení)

K vypuštění převodu nemovitosti dochází z důvodu vypuštění převodu a přechodu nemovitosti z § 2 odst. 1 písm. a) na základě zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a).

Dále byla v úvodní části ustanovení vložena slova „pro účely tohoto zákona“, což je změna provedená z důvodu upřesnění, jelikož výčet toho, co se nepovažuje za dodání zboží, platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 68 (§ 13 odst. 8 písm. a))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník používá namísto pojmu „podnik“ pojem „obchodní závod“ (viz § 502 NOZ) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu. Dále dochází k vypuštění konkrétních případů pozbytí obchodního závodu (prodej nebo vklad) a použití obecného pojmu „pozbytí“. Zákon tedy nebude normovat způsob pozbytí. Rozhodující bude pouze skutečnost pozbytí obchodního majetku. Pojem pozbytí obchodního závodu v sobě zahrnuje jakýkoli jeho převod či přechod.

K bodu 69 (§ 14 odst. 1 úvodní část ustanovení)

K vypuštění převodu nemovitosti dochází z důvodu vypuštění převodu a přechodu nemovitosti z § 2 odst. 1 písm. a) na základě zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a).

K bodu 70 (§ 14 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Tato změna byla provedena z důvodu upřesnění, jelikož výčet toho, co se rozumí poskytnutím služby, platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 71 (§ 14 odst. 1 písm. a) a b))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva a byla provedena z důvodu upřesnění toho, co se rozumí poskytnutím služby. Změna v písmeni a) vychází z nového chápání práva zakotvené v novém občanském zákoníku, který právo v § 496 odst. 2 prohlašuje za věc nehmotnou. Dále zde bude využit obecný pojem pozbytí věci, který je obecnějším pojmem, než pouhý převod práva. Do písmena b) je promítnut obecný pojem přenechání věci k užití jinému, který využívá nový občanský zákoník (viz § 2189 a násl. NOZ).

K bodu 72 (§ 14 odst. 1 písm. d))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově vnímá závazek jako soubor práva a jemu odpovídající povinnosti. Podle této úpravy nelze již za závazek považovat pouze právo nebo pouze povinnost.

K bodu 73 (§ 14 odst. 2 úvodní část ustanovení a odst. 3 úvodní část ustanovení)

Tato změna byla provedena z důvodu upřesnění, jelikož výčet toho, co se považuje za poskytnutí služby, platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 74 (§ 14 odst. 3 písm. b))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Je reakcí na terminologickou změnu, kdy zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK).

K bodu 75 (§ 14 odst. 3 písm. c))

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 76 (§ 14 odst. 3 písm. d))

Tato změna byla provedena v souvislosti s rekodifikací soukromého práva, konkrétně s novou úpravou společností (§ 2716 a násl. NOZ), a souvisí se změnou provedenou v ustanovení § 14 odst. 3 písm. c).

K bodu 77 (§ 14 odst. 3 písm. d))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Je reakcí na terminologickou změnu, kdy zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK).

K bodu 78 (§ 14 odst. 5 úvodní část ustanovení)

Tato změna byla provedena z důvodu upřesnění, jelikož výčet toho, co se nepovažuje za poskytnutí služby, platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 79 (§ 14 odst. 5 písm. a))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Je reakcí na terminologickou změnu, kdy zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK). Dále dochází k vypuštění konkrétních případů pozbytí obchodního závodu (prodej nebo vklad) a použití obecného pojmu „pozbytí“. Zákon tedy nebude normovat způsob pozbytí. Rozhodující bude pouze skutečnost pozbytí obchodního majetku. Pojem pozbytí obchodního závodu v sobě zahrnuje jakýkoli jeho převod či přechod.

K bodu 80 (§ 16 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Tato změna souvisí s vymezením pojmu jiný členský stát v § 3 odst. 1 písm. c). Proto, aby nebyl současný text interpretován v duchu pojmu „jiný členský stát“, dochází k legislativně technické přeformulaci tohoto ustanovení, neboť se zde jedná o jakýkoli členský stát v duchu § 3 odst. 1 písm. b), tudíž i o Českou republiku.

K bodu 81 (§ 16 odst. 2 úvodní část ustanovení)

Jedná se změnu provedenou z důvodu upřesnění. Zboží se za odeslané nebo přepravené z členského státu, do kterého je dovoz zboží uskutečněn platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 82 (§ 16 odst. 3)

Tato změna souvisí s vymezením pojmu jiný členský stát v § 3 odst. 1 písm. c). Proto, aby nebyl současný text interpretován v duchu pojmu „jiný členský stát“, dochází k legislativně technické přeformulaci tohoto ustanovení, neboť se zde jedná o jakýkoli členský stát v duchu § 3 odst. 1 písm. b), tudíž i o Českou republiku.

K bodu 83 (§ 16 odst. 3 věta první, § 16 odst. 4 a § 16 odst. 5 úvodní část ustanovení)

Jedná se změnu provedenou z důvodu upřesnění, že tato úprava platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 84 (nadpis § 17)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 85 (§ 17 odst. 2)

Tato změna souvisí s vymezením pojmu jiný členský stát v § 3 odst. 1 písm. c).

K bodu 86 (§ 17 odst. 3)

Jedná se změnu provedenou z důvodu upřesnění, že definice kupujícího platí pouze pro účely třístranného obchodu.

K bodu 87 (§ 17 odst. 4)

Tato změna souvisí s vymezením pojmu jiný členský stát v § 3 odst. 1 písm. c). Proto, aby nebyl současný text interpretován v duchu pojmu „jiný členský stát“, dochází k legislativně technické přeformulaci tohoto ustanovení, neboť se zde jedná o jakýkoli členský stát v duchu § 3 odst. 1 písm. b), tudíž i o Českou republiku.

K bodu 88 (§ 17 odst. 5)

Jedná se o legislativně technické přeformulování textu.

K bodu 89 (§ 17 odst. 7)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která upravuje ustanovení tak, aby bylo možné využít pojmu „osoba registrovaná k dani“ v § 4 odst. 1 písm. g).

K bodu 90 (nadpis § 19)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 91 (§ 19 odst. 4 věta první)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která upravuje ustanovení tak, aby bylo možné využít pojmu „osoba registrovaná k dani“ v § 4 odst. 1 písm. g).

K bodu 92 (§ 19 odst. 4 věta druhá)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která upravuje ustanovení tak, aby bylo možné využít pojmu „osoba registrovaná k dani“ v § 4 odst. 1 písm. g).

K bodu 93 (§ 19 odst. 4 věta třetí)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která upravuje ustanovení tak, aby bylo možné využít pojmu „osoba registrovaná k dani“ v § 4 odst. 1 písm. g).

K bodu 94 (§ 20 odst. 1)

Jedná se změnu provedenou z důvodu upřesnění, že tato úprava platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 95 (§ 20 odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 96 (§ 20 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která jasněji stanovuje vzájemný vztah odstavce 1 a 2.

K bodu 97 (§ 20 odst. 3)

Jedná se o změnu provedenou z důvodu upřesnění, že tato úprava platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 98 (§ 20 odst. 3)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 99 (nadpis dílu 4)

K přeformulaci nadpisu dílu 4 dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 100 (nadpis § 21)

K vypuštění převodu nemovitosti z nadpisu § 21 dochází z důvodu vypuštění převodu a přechodu nemovitosti z § 2 odst. 1 písm. a) na základě zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a).

K bodu 101 (§ 21 odst. 1)

Tato změna navazuje na definici pojmu „daň“ dle § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu, kdy smyslem tohoto ustanovení je skutečnost, že plátce je povinen přiznat daň a nikoliv jen daň na výstupu.

K bodu 102 (§ 21 odst. 2 písm. a) – poznámka pod čarou č. 15)

Tato změna byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Není třeba uvádět odkaz na zvláštní zákon, který upravuje prodej podle kupní smlouvy, ani poznámku pod čarou odkazující na § 409 a násl. obchodního zákoníku, neboť je zřejmé, která ustanovení prodej podle kupní smlouvy upravují. Nadto v souvislosti s rekodifikací soukromého práva bude její odkaz již mrtvým.

K bodu 103 (§ 21 odst. 2 písm. d))

Tato změna reaguje na přeformulaci ustanovení § 13 odst. 3 písm. d).

K bodu 104 (§ 21 odst. 3)

Vzhledem k tomu, že od 1. ledna 2014 bude katastrální úřad zasílat účastníkům pouze vyrozumění o změně vlastnického práva, je podmínka „doručení listiny, ve které je uvedeno datum právních účinků vkladu do katastru nemovitostí“ nadbytečná.

K bodu 105 (§ 21 odst. 4 písm. b)

Tato změna souvisí se změnou § 14 odst. 1 písm. a) a b) provedenou v souvislosti s rekodifikací soukromého práva, která byla provedena z důvodu upřesnění toho, co se rozumí poskytnutím služby.

K bodu 106 (§ 21 odst. 5 písm. a))

Zde dochází k vypuštění pro nadbytečnost, neboť v případě, že by náhodou došlo k časovému nesouladu mezi převzetím a předáním díla, nemusel by být zřejmý okamžik uskutečnění zdanitelného plnění.

K bodu 107 (§ 21 odst. 5 písm. e)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, kdy se nemovitost nahrazuje nemovitou věcí (viz § 498 odst. 1 NOZ).

K bodu 108 (§ 21 odst. 5 písm. f))

Jedná se o legislativně technickou úprava, která má za cíl zpřesnění pojmu a zesouladnění znění odstavce 5 písm. f) se zněním celého § 21 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 109 (§ 21 odst. 5 písm. f))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Je reakcí na terminologickou změnu, kdy zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK).

K bodu 110 (§ 21 odst. 5 písm. f))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, kdy se nemovitost nahrazuje pojmem nemovitá věc (viz § 498 odst. 1 NOZ).

K bodu 111 (§ 21 odst. 7)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která navazuje na zrušení § 13 odst. 4 písm. f) a následné přejmenování zbývajících písmen. Z původního písmene g) se stalo nově písmeno f), na což je nutné reagovat.

K bodu 112 (§ 21 odst. 10)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, kdy se nemovitost nahrazuje pojmem nemovitá věc (viz § 498 odst. 1 NOZ).

K bodu 113 (nadpis § 23)

Jedná se o terminologickou změnu v souvislosti se zrušením pojmu „daňová povinnost“ v § 4 odst. 1 písm. f) z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 114 (§ 23 odst. 1 úvodní část ustanovení)

K nahrazení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 115 (§ 23 odst. 2)

K nahrazení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 116 (§ 25 odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 117 (§ 27 odst. 1)

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci

pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 118 (§ 27 odst. 2 písm. a))

Tato změna souvisí s vymezením pojmu jiný členský stát v § 3 odst. 1 písm. c). Proto, aby nebyl současný text interpretován v duchu pojmu „jiný členský stát“, dochází k legislativně technické přeformulaci tohoto ustanovení, neboť se zde jedná o jakýkoli členský stát v duchu § 3 odst. 1 písm. b), tudíž i o Českou republiku.

K bodu 119 (§ 28 odst. 1 písm. a))

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 120 (§ 28 odst. 1 písm. e))

Jedná se o legislativně technickou změnu související s novým zněním § 13 odst. 4 písm. e), na něž se nadále nebude vztahovat výjimka z povinnosti vystavit daňový doklad a je tedy nutné upravit odkaz. Dále tato změna souvisí se zrušením § 14 odst. 3 písm. d) a přejmenováním zbývajících písmen, na což je rovněž nutné reagovat.

K bodu 121 (§ 29 odst. 4 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 122 (§ 29 odst. 4 písm. b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 123 (§ 31 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která vypuštění nadbytečné zdůraznění, že i smlouva o nájmu podniku může být splátkovým kalendářem. Splátkovým kalendářem dle navrženého textu bude nájemní smlouva, a to ve významu definice pojmu „nájem“ v § 4 odst. 4 písm. g), tedy například i pachtovní smlouva. V případě splnění náležitostí stanovených v § 31 bude splátkový kalendář daňovým dokladem i v případě pachtovní smlouvy na obchodní závod.

K bodu 124 (§ 32 odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která navazuje na nové znění § 13 odst. 4 písm. e) a na zrušení § 13 odst. 4 písm. f). Zbývající písmena byla přečíslována, na což je nutné reagovat a upravit odkaz.

K bodu 125 (§ 33 odst. 1 písm. a))

K nahrazení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 126 (§ 33a písm. a))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 127 (§ 34 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá novým občanským zákoníkem rozlišované pojmy „doba“ a „lhůta“. Lhůtou rozumí nový občanský zákoník čas vymezený určité osobě, aby si projevem vůle zachovala právo nebo splnila povinnost. V případě, že lhůta není dodržena, právo zaniká, nebo následuje sankce za nesplnění povinnosti. Ve všech ostatních případech pak jde o dobu. Dobou se tedy rozumí časový úsek, jehož uplynutím zaniká právo nebo povinnost bez dalšího, aniž je potřeba projevu vůle k vyvolání tohoto právního následku.

K bodu 128 (§ 36 odst. 3 písm. a))

Jedná se o sjednocení terminologie s § 2 odst. 3 daňového řádu. Sousloví „daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění“ je sousloví, které je používáno ve většině právních předpisů právního řádu.

K bodu 129 (§ 36 odst. 3 písm. b) a c))

Vypuštění § 36 odst. 3 písm. b) a c) pro nadbytečnost. Spotřební daně a energetické daně jsou zahrnuty do základu daně pro DPH již v § 36 odst. 3 písm. a).

K bodu 130 (§ 36 odst. 4)

Jedná se změnu provedenou z důvodu upřesnění, že definice platí pouze pro účely základu daně.

K bodu 131 (§ 36 odst. 5)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 132 (§ 36 odst. 6 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která navazuje na nové znění § 13 odst. 4 písm. e), jež přejalo obsah původního písmene f). Na tuto změnu bylo nutné reagovat změnou odkazu.

K bodu 133 (§ 36 odst. 6 písm. a))

K vypuštění slov „nemovitosti“ dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 134 (§ 36 odst. 6 písm. a))

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 135 (§ 36 odst. 7)

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 136 (§ 36 odst. 7)

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 137 (§ 36 odst. 10)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která navazuje na zrušení § 13 odst. 4 písm. f) a následné přejmenování zbývajících písmen. Z původního písmene g) se stalo nově písmeno f), na což je nutné reagovat.

K bodu 138 (§ 36 odst. 10)

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 139 (§ 36a odst. 1 a 2)

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku. V druhém případě se jedná o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 140 (§ 36a odst. 3 písm. d))

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 141 (nadpis § 37)

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 142 (§ 38 odst. 1 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 143 (§38 odst. 2 věta první)

Jedná se změnu provedenou z důvodu upřesnění, že definice platí pouze pro účely odstavce 1.

K bodu 144 (§ 38 odst. 3 písm. b) až d))

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 145 (§ 41 odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která odstraňuje nadbytečný odkaz na zvláštní právní předpis, kterým se rozumí zákon o spotřebních daních.

K bodu 146 (§ 42 odst. 1 písm. d))

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 147 (§ 42 odst. 3 písm. a) a b))

Ke zrušení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 148 (§ 42 odst. 3 písm. b))

Tato změna byla provedena z důvodu sjednocení pojmů s novelou zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

K bodu 149 (§ 42 odst. 6)

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 150 (§ 42 odst. 6)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 151 (§ 42 odst. 6)

Tato změna reaguje na přeformulaci ustanovení § 13 odst. 3 písm. d).

K bodu 152 (§ 43 odst. 1)

Jedná se o zpřesnění textu.

K bodu 153 (§ 43 odst. 1)

Zpřesnění textu spočívající v odstranění nejasného pojmu „uplatnila“, neboť rozhodující je, že plátce nebo identifikovaná osoba daň přiznala.

K bodu 154 (§ 44 odst. 1 úvodní část ustanovení)

K přeformulaci dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 155 (§ 44 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Jedná se o gramatickou úpravu.

K bodu 156 (§ 44 odst. 1 písm. c) bod 3)

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 157 (§ 44 odst. 6)

K přeformulaci dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 158 (§ 44 odst. 7 a 8)

K přeformulaci dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 159 (§ 44 odst. 9)

Jedná se o legislativně technickou změnu v souvislosti s úpravou provedenou v § 4 odst. 4 zákona o DPH účinného od 1. 1. 2013. Nově je umožněno použít pro přepočet nejen kurz devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou, ale také poslední směnný kurz zveřejněný Evropskou centrální bankou.

K bodu 160 (§ 45 odst. 1 písm. a))

Jedná se o rozšíření množiny osob, které uskutečňují plnění. Nově se toto ustanovení vztahuje nejen na plátce, ale na všechny osoby povinné k dani, které vystavily daňový doklad v souladu s § 28. Zároveň je pro zjednodušení textu použita definice z § 29 odst. 4.

K bodu 161 (§ 45 odst. 1 písm. b))

Byla rozšířena množina osob, které uskutečňují plnění. Nově se toto ustanovení vztahuje nejen na plátce, ale i na všechny osoby povinné k dani.

K bodu 162 (§ 45 odst. 1 písm. c) a d))

Pro zjednodušení textu je použita definice z § 29 odst. 4.

K bodu 163 (§ 46 odst. 1 písm. a))

Pro zjednodušení textu je použita definice z § 29 odst. 4.

K bodu 164 (§ 46 odst. 1 písm. c))

Pro zjednodušení textu je použita definice z § 29 odst. 4.

K bodu 165 (§ 46 odst. 1 písm. h) a i))

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 166 (§ 46 odst. 1 písm. k))

Jedná se o odstranění nadbytečného textu, který upravoval zaokrouhlení daně, které nyní obsahuje § 37 odst. 1.

K bodu 167 (§ 46 odst. 2 písm. a))

Pro zjednodušení textu je použita definice z § 29 odst. 4.

K bodu 168 (§ 46 odst. 2 písm. c))

Pro zjednodušení textu je použita definice z § 29 odst. 4.

K bodu 169 (§ 46 odst. 2 písm. g) a h))

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 170 (§ 46 odst. 2 písm. j))

Jedná se o odstranění nadbytečného textu, který upravoval zaokrouhlení daně, které nyní obsahuje § 37 odst. 1.

K bodu 171 (§ 47 odst. 5)

S ohledem na zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží, již není třeba speciální ustanovení, které upravuje jakou sazbu daně u převodu nebo přechodu nemovitosti použít. Pro převod nebo přechod nemovitosti se použije ustanovení § 47 odst. 3.

K bodu 172 (§ 47a)

Ustanovení upravující předmět závazného posouzení bylo z legislativně technického pohledu upraveno tak, aby bylo formálně shodné s předmětem závazného posouzení uvedeného v § 92f.

K bodu 173 (§ 47b)

Ustanovení upravující žádost o závazné posouzení bylo z legislativně technického pohledu upraveno tak, aby bylo formálně shodné s žádostí o závazné posouzení uvedenou v § 92g.

K bodu 174 (§ 48a odst. 2)

Ustanovení bylo zrušeno, protože nemělo žádné opodstatnění.

K bodu 175 (§ 48a odst. 2)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově vymezuje nemovité věci.

K bodu 176 (§ 48a odst. 3 úvodní část ustanovení)

Tato změna byla provedena z důvodu upřesnění, že vymezení staveb pro sociální bydlení platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 177 (§ 48a odst. 3)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově definuje byt jako jednotku.

K bodu 178 (§ 48a odst. 4 úvodní části ustanovení)

Tato změna byla provedena z důvodu upřesnění, že definice bytu pro sociální bydlení platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 179 (§ 48a odst. 5 věta první a § 48a odst. 6 a 7)

Tato změna byla provedena z důvodu upřesnění, že definice rodinného domu pro sociální bydlení platí pouze pro účely tohoto zákona.

K bodu 180 (§ 48a odst. 5 věta třetí)

S ohledem na skutečnost, že byt v návaznosti na nové vymezení jednotky podle nového občanského zákoníku, nikdy nemůže obsahovat podíl na společných částech domu, se věta zrušuje pro nadbytečnost.

K bodu 181 (§ 51 odst. 1 písm. f))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově vymezuje nemovité věci. Od daně bez nároku na odpočet daně tak bude osvobozeno dodání vybrané nemovité věci. Co se rozumí dodáním vybrané nemovité věci, je upraveno v § 56.

K bodu 182 (§ 51 odst. 1 písm. g))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově vymezuje nemovité věci. Od daně bez nároku na odpočet daně tak bude osvobozen nájem vybrané nemovité věci. Co se rozumí nájmem vybrané nemovité věci je upraveno v novém § 56a. Vzhledem k tomu, že písmeno j) pozbylo platnosti, není nutné přejmenovat všechna písmena.

K bodu 183 (§ 54 odst. 1 písm. a))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Jednak reaguje na novou úpravu cenných papírů v novém občanském zákoníku, dle kterého bude pojem cenný papír chápán pouze jako listinný (viz § 514 a násl. NOZ). Druhá změna je reakcí na terminologickou změnu vyplývající ze zákona o obchodních korporacích, který používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK).

K bodu 184 (§ 54 odst. 1 písm. g))

Odkaz na zvláštní právní předpis byl zrušen, aby bylo zřejmé, že osvobození se vztahuje i na případy, kdy se jedná o akreditiv dle jiného než českého právního řádu.

K bodu 185 (§ 54 odst. 1 písm. h))

Odkaz na zvláštní právní předpis byl zrušen, aby bylo zřejmé, že osvobození se vztahuje i na případy, kdy se jedná o inkaso dle jiného než českého právního řádu.

K bodu 186 (§ 54 odst. 1 písm. k))

Pojem „zahraniční banka“ není ve smyslu zákona č. 21/1992 sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, podskupinou pojmu „banka“, který pokrývá toliko banku se sídlem v České republice. Z tohoto důvodu je ustanovení upřesněno v tom smyslu, že osvobození se vztahuje i na vklady od zahraničních bank.

K bodu 187 (§ 54 odst. 1 písm. x))

Dle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se jedná pouze o důchodové pojištění, nikoliv zabezpečení. Proto je toto slovo ze z ustanovení vypuštěno.

K bodu 188 (§ 56)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově vymezuje nemovité věci. Nemovitou věcí je nově právo stavby. Uplatnění DPH při převodu nemovitých věcí zůstává beze změny. Převod pozemku, který je nezastavěný a není stavebním pozemkem, je osvobozen od daně (pole, louka). Stavební pozemek je definován v odstavci 2 písm. b), převod stavebního pozemku je zdanitelným plněním. Převod nemovitých věcí uvedených v odstavci 1 písm. b) – f) je osvobozen od daně po uplynutí zákonné lhůty.

K bodu 189 (§ 56a)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově vymezuje nemovité věci. Nejedná se o věcnou změnu.

K bodu 190 (§ 61 písm. a))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nahrazuje současný pojem „občanský sdružení“ pojmem „spolek“. Stále však v textu zákona zůstává zmínka o odborových organizacích, neboť ani ustanovení § 3025 nového občanského zákoníku jasně nestanoví, zda odborová organizace spolkem je či nikoli.

K bodu 191 (§ 64 odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která odstraňuje nadbytečný odkaz na zvláštní právní předpis, kterým se rozumí zákon o spotřebních daních.

K bodu 192 (§ 66 odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 193 (§ 66 odst. 4 a 6)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 194 (§ 68 odst. 6)

Legislativně technická úprava provedená v souvislosti s novým vymezením nájmu v § 4 odst. 3 písm. g).

K bodu 195 (§ 68 odst. 12)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 196 (§ 69 odst. 1)

Ke zrušení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 197 (§ 71 odst. 2 písm. c))

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o dani z přidané hodnoty „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem

„společně hospodařící domácnost“. V druhém smyslu slova se pak užije pojmu „obývaná domácnost.

K bodu 198 (§ 71 odst. 2 písm. d))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník používá namísto pojmu „podnik“ pojem „obchodní závod“ (viz § 502 NOZ) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu.

K bodu 199 (§ 71 odst. 3 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 200 (§ 71 odst. 4 písm. d))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která respektuje pojem „členský stát“ a zavedení nového pojmu „jiný členský stát“, a to pouze pro potřebu Evropské unie.

K bodu 201 (§ 71a odst. 3)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 202 (§ 71g odst. 1)

K nahrazení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 203 (§ 71g odst. 4)

K nahrazení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 204 (§ 72 odst. 1 písm. a))

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 205 (§ 72 odst. 2 písm. a))

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 206 (§ 73 odst. 7)

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 207 (§ 76 odst. 4 písm. b))

Jedná se o změnu, která reflektuje nové znění § 56 a vložení nového § 56a.

K bodu 208 (§ 78 odst. 3)

Jedná se o změnu, která reflektuje terminologickou změnu související s novým občanským zákoníkem.

K bodu 209 (§ 78c odst. 1 písm. b))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník používá namísto pojmu „podnik“ pojem „obchodní závod“ (viz § 502 NOZ) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu. Dále dochází k vypuštění konkrétních případů nabytí obchodního závodu (prodej nebo vklad) a použití obecného pojmu „nabytí“. Zákon tedy nebude normovat způsob nabytí. Rozhodující bude pouze skutečnost nabytí obchodního majetku. Pojem nabytí obchodního závodu v sobě zahrnuje jakýkoli jeho převod či přechod.

K bodu 210 (§ 78c odst. 1 písm. c))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu.

K bodu 211 (§ 78c odst. 1 písm. d))

Tato změna navazuje na novou úpravu právního nástupnictví v daňovém řádu, která byla provedena v souvislosti s novou koncepcí dědictví obsaženou v novém občanském zákoníku.

K bodu 212 (§ 78c odst. 1 písm. d))

Tato změna navazuje na novou úpravu právního nástupnictví v daňovém řádu, která byla provedena v souvislosti s novou koncepcí dědictví obsaženou v novém občanském zákoníku.

K bodu 213 (§ 78d odst. 1)

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 214 (§ 78d odst. 4)

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 215 (§ 79a odst. 3 písm. b))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník používá namísto pojmu „podnik“ pojem „obchodní závod“ (viz § 502 NOZ) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu. Dále dochází k vypuštění konkrétních případů nabytí obchodního závodu (prodej nebo vklad) a použití obecného pojmu „nabytí“. Zákon tedy nebude normovat způsob nabytí. Rozhodující bude pouze skutečnost nabytí obchodního majetku. Pojem nabytí obchodního závodu v sobě zahrnuje jakýkoli jeho převod či přechod.

K bodu 216 (§ 79a odst. 3 písm. c))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu.

K bodu 217 (§ 79a odst. 3 písm. d))

Tato změna navazuje na novou úpravu právního nástupnictví v daňovém řádu, která byla provedena v souvislosti s novou koncepcí dědictví obsaženou v novém občanském zákoníku.

K bodu 218 (§ 79a odst. 3 písm. d))

Tato změna navazuje na novou úpravu právního nástupnictví v daňovém řádu, která byla provedena v souvislosti s novou koncepcí dědictví obsaženou v novém občanském zákoníku.

K bodu 219 (§ 79b)

Tato změna navazuje na novou úpravu právního nástupnictví v daňovém řádu, která byla provedena v souvislosti s novou koncepcí dědictví obsaženou v novém občanském zákoníku.

K bodu 220 (§ 79c písm. a))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu.

K bodu 221 (§ 80 odst. 1 písm. f))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 222 (§ 80 odst. 1 písm. f))

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, je nutné odlišit případy, kde se „domácností“ myslí „pospolitost spolužijících osob“ a kde se „domácnost“ používá ve smyslu „zařízeného obydlí“. Tam, kde se v zákoně o dani z přidané hodnoty za „domácnost“ považuje „pospolitost spolužijících osob“, použije se nově pojem „společně hospodařící domácnost“. Absencí definice tohoto pojmu v NOZ vznikla potřeba tento pojem definovat alespoň pro účely daně z přidané hodnoty. Použitá definice je původní definicí „domácnosti“ ze zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 223 (§ 80 odst. 2 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 224 (§ 80 odst. 2 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „nemovitá věc“.

K bodu 225 (§ 80 odst. 2 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 226 (§ 80 odst. 2 písm. e))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „nemovitá věc“.

K bodu 227 (§ 80 odst. 2 písm. f))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 228 (§ 80 odst. 6 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 229 (§ 80 odst. 6 písm. c))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 230 (§ 80 odst. 6 písm. f))

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 231 (§ 80 odst. 10 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 232 (§ 80 odst. 10 písm. e))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 233 (§ 80 odst. 13 a § 80 odst. 14 úvodní část ustanovení)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá novým občanským zákoníkem rozlišované pojmy „doba“ a „lhůta“. Lhůtou rozumí nový občanský zákoník čas vymezený určité osobě, aby si projevem vůle zachovala právo nebo splnila povinnost. V případě, že lhůta není dodržena, právo zaniká, nebo následuje sankce za nesplnění povinnosti. Ve všech ostatních případech pak jde o dobu. Dobou se tedy rozumí časový úsek, jehož uplynutím zaniká právo nebo povinnost bez dalšího, aniž je potřeba projevu vůle k vyvolání tohoto právního následku.

K bodu 234 (§ 80 odst. 14 písm. b) body 1 a 2)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 235 (§ 80 odst. 14 písm. d) bod 2)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá novým občanským zákoníkem rozlišované pojmy „doba“ a „lhůta“. Lhůtou rozumí nový občanský zákoník čas vymezený určité osobě, aby si projevem vůle zachovala právo nebo splnila povinnost. V případě, že lhůta není dodržena, právo zaniká, nebo následuje sankce za nesplnění povinnosti. Ve všech ostatních případech pak jde o dobu. Dobou se tedy rozumí časový úsek, jehož uplynutím zaniká právo nebo povinnost bez dalšího, aniž je potřeba projevu vůle k vyvolání tohoto právního následku.

K bodu 236 (§ 80 odst. 14 písm. f) a g))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá novým občanským zákoníkem rozlišované pojmy „doba“ a „lhůta“. Lhůtou rozumí nový občanský zákoník čas vymezený určité osobě, aby si projevem vůle zachovala právo nebo splnila povinnost. V případě, že lhůta není dodržena, právo zaniká, nebo následuje sankce za nesplnění povinnosti. Ve všech ostatních případech pak jde o dobu. Dobou se tedy rozumí časový úsek, jehož uplynutím zaniká právo nebo povinnost bez dalšího, aniž je potřeba projevu vůle k vyvolání tohoto právního následku.

K bodu 237 (§ 81 odst. 3 a § 81 odst. 5 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 238 (§ 81 odst. 5 písm. c))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 239 (§ 81 odst. 5 písm. f))

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 240 (§ 82a odst. 1 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která upravuje ustanovení tak, aby bylo možné využít pojmu „osoba registrovaná k dani“ v § 4 odst. 1 písm. g).

K bodu 241 (§ 82a odst. 1 písm. b))

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 242 (§ 82a odst. 5 písm. b) a c))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 243 (§ 82a odst. 5 písm. i) bod 2)

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 244 (§ 82a odst. 5 písm. i) bod 4)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 245 (§ 82b odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 246 (§ 82b odst. 5 a 6)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 247 (§ 83 odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 248 (§ 84 odst. 1 písm. a))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 249 (§ 84 odst. 3 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 250 (§ 84 odst. 3 písm. e)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 251 (§ 84 odst. 3 písm. i))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 252 (§ 84 odst. 5 písm. b) a § 84 odst. 6 písm. a))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 253 (§ 85 odst. 5)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá novým občanským zákoníkem rozlišované pojmy „doba“ a „lhůta“. Lhůtou rozumí nový občanský zákoník čas vymezený určité osobě, aby si projevem vůle zachovala právo nebo splnila povinnost. V případě, že lhůta není dodržena, právo zaniká, nebo následuje sankce za nesplnění povinnosti. Ve všech ostatních případech pak jde o dobu. Dobou se tedy rozumí časový úsek, jehož uplynutím zaniká právo nebo povinnost bez dalšího, aniž je potřeba projevu vůle k vyvolání tohoto právního následku.

K bodu 254 (§ 85 odst. 9 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 255 (§ 85 odst. 10 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 256 (§ 85 odst. 10 písm. c))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 257 (§ 85 odst. 10 písm. f))

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 258 (§ 86 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje nové vymezení pojmu „zboží“ v § 4 odst. 2, které bude zahrnovat i stavby.

K bodu 259 (§ 86 odst. 1 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která respektuje pojem „členský stát“ a zavedení nového pojmu „jiný členský stát“, a to pouze pro potřebu Evropské unie.

K bodu 260 (§ 86 odst. 1 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje nové vymezení pojmu „zboží“ v § 4 odst. 2, které bude zahrnovat i stavby.

K bodu 261 (§ 86 odst. 1 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje nové vymezení pojmu „zboží“ v § 4 odst. 2, které bude zahrnovat i stavby.

K bodu 262 (§ 86 odst. 3 úvodní části ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje nové vymezení pojmu „zboží“ v § 4 odst. 2, které bude zahrnovat i stavby.

K bodu 263 (§ 86 odst. 3 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje nové vymezení pojmu „zboží“ v § 4 odst. 2, které bude zahrnovat i stavby.

K bodu 264 (§ 86 odst. 8 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 265 (§ 86 odst. 8 písm. f))

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 266 (§ 87 odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 267 (§87 odst. 6 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 268 (§ 87 odst. 13 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „smrt“.

K bodu 269 (§ 88 odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 270 (§ 88 odst. 6 písm. d))

Úprava byla provedena v souvislosti s novou definicí „osoby registrované k dani“. Pokrývá nejen osoby registrované k dani v jiném členském státě, ale i plátce a identifikované osoby. Dále je dle tohoto ustanovení v oznámení o zahájení činnosti podle zvláštního režimu nutno

uvést prohlášení o tom, že osoba není pro účely zvláštního režimu pro poskytnutí elektronicky poskytovaných služeb evidována v jiném členském státě.

K bodu 271 (§ 88 odst. 9 písm. d) a § 89 odst. 7)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 272 (§ 89 odst. 11)

Navrhovaná změna navazuje na změnu terminologie v zákoně o oceňování majetku.

K bodu 273 (§ 89 odst. 13)

Tato změna navazuje na zrušení termínu „daňová povinnost“ tam, kde se má jednat pouze o daň. Je nutno rozlišovat pojem „daň“ a „daňová povinnost“ tak, jak jej chápe daňový řád. Neboť daňovou povinností jsou všechna práva a povinnosti subjektu vztahující se k dani, naopak daní se rozumí peněžité plnění (viz § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu).

K bodu 274 (§ 89 odst. 15 a § 90 odst. 2 úvodní část ustanovení)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 275 (§ 91)

Tato změna navazuje na zrušení termínu „daňová povinnost“ tam, kde se má jednat pouze o daň. Je nutno rozlišovat pojem „daň“ a „daňová povinnost“ tak, jak jej chápe daňový řád. Neboť daňovou povinností jsou všechna práva a povinnosti subjektu vztahující se k dani, naopak daní se rozumí peněžité plnění (viz § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu).

K bodu 276 (§ 92a odst. 3 a 4)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 277 (nadpis § 95)

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 278 (§ 95)

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 279 (§ 98 písm. b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 280 (§ 99a odst. 5 písm. a) a § 99a odst. 5 písm. b) úvodní část ustanovení)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu.

K bodu 281 (§ 99a odst. 5 písm. b) úvodní část ustanovení a § 99a odst. 5 písm. b) body 1 a 2)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu.

K bodu 282 (§ 99a odst. 5 písm. c))

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Zákon o obchodních korporacích používá pro obchodní společnost a družstvo souhrnný název obchodní korporace (viz § 1 odst. 1 ZOK) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu.

K bodu 283 (§ 100 odst. 4)

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 284 (§ 100a odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou změnu související se zavedením pojmu „jiný členský stát“, neboť i zde se jedná o členský stát jiný než Českou republiku.

K bodu 285 (§ 100a odst. 2 úvodní část ustanovení)

Jedná se o gramatické zpřesnění úvodního ustanovení § 100a odst. 2.

K bodu 286 (§ 100a odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 287 (§ 100a odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou změnu související se zavedením pojmu „jiný členský stát“, neboť i zde se jedná o členský stát jiný než Českou republiku.

K bodu 288 (§ 101 odst. 1)

Jedná se o promítnutí změny pojmu „vlastní daňová povinnost“ na pojem „vlastní daň“ v § 4 odst. 1 písm. d).

K bodu 289 (§ 101 odst. 3)

Tato změna navazuje na novou úpravu právního nástupnictví v daňovém řádu, která byla provedena v souvislosti s novou koncepcí dědictví obsaženou v novém občanském zákoníku.

K bodu 290 (§ 101 odst. 4)

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 291 (§ 101 odst. 5 věta první)

K nahrazení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 292 (§ 101 odst. 5 věta druhá)

Tato změna navazuje na zrušení termínu „daňová povinnost“ tam, kde se má jednat pouze o daň. Je nutno rozlišovat pojem „daň“ a „daňová povinnost“ tak, jak jej chápe daňový řád.

Neboť daňovou povinností jsou všechna práva a povinnosti subjektu vztahující se k dani, naopak daní se rozumí peněžité plnění (viz § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu).

K bodu 293 (§ 101 odst. 6 věta první)

K nahrazení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 294 (§ 101 odst. 6 věta druhá)

Tato změna navazuje na zrušení termínu „daňová povinnost“ tam, kde se má jednat pouze o daň. Je nutno rozlišovat pojem „daň“ a „daňová povinnost“ tak, jak jej chápe daňový řád. Neboť daňovou povinností jsou všechna práva a povinnosti subjektu vztahující se k dani, naopak daní se rozumí peněžité plnění (viz § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu).

K bodu 295 (§ 101 odst. 7)

Tato změna navazuje na zrušení termínu „daňová povinnost“ tam, kde se má jednat pouze o daň. Je nutno rozlišovat pojem „daň“ a „daňová povinnost“ tak, jak jej chápe daňový řád. Neboť daňovou povinností jsou všechna práva a povinnosti subjektu vztahující se k dani, naopak daní se rozumí peněžité plnění (viz § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu).

K bodu 296 (§ 102 odst. 1 písm. c))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 297 (§ 102 odst. 4)

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 298 (§ 102 odst. 8)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy se nahrazuje pojem „datum“ pojmem „den“ tak, aby pojem „den“ byl konzistentně používán v celém textu zákona.

K bodu 299 (§ 102 odst. 9)

Tato změna navazuje na zrušení termínu „daňová povinnost“ tam, kde se má jednat pouze o daň. Je nutno rozlišovat pojem „daň“ a „daňová povinnost“ tak, jak jej chápe daňový řád. Neboť daňovou povinností jsou všechna práva a povinnosti subjektu vztahující se k dani, naopak daní se rozumí peněžité plnění (viz § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu).

K bodu 300 (nadpis § 104)

Tato změna navazuje na zrušení termínu „daňová povinnost“ tam, kde se má jednat pouze o daň. Je nutno rozlišovat pojem „daň“ a „daňová povinnost“ tak, jak jej chápe daňový řád. Neboť daňovou povinností jsou všechna práva a povinnosti subjektu vztahující se k dani, naopak daní se rozumí peněžité plnění (viz § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu).

K bodu 301 (§ 104 odst. 1 a 2)

Tato změna navazuje na zrušení termínu „daňová povinnost“ tam, kde se má jednat pouze o daň. Je nutno rozlišovat pojem „daň“ a „daňová povinnost“ tak, jak jej chápe daňový řád. Neboť daňovou povinností jsou všechna práva a povinnosti subjektu vztahující se k dani, naopak daní se rozumí peněžité plnění (viz § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu).

K bodu 302 (§ 104 odst. 3)

Tato změna navazuje na zrušení termínu „daňová povinnost“ tam, kde se má jednat pouze o daň. Je nutno rozlišovat pojem „daň“ a „daňová povinnost“ tak, jak jej chápe daňový řád.

Neboť daňovou povinností jsou všechna práva a povinnosti subjektu vztahující se k dani, naopak daní se rozumí peněžité plnění (viz § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu).

K bodu 303 (§ 105 odst. 1)

Tato změna přebírá úpravu obsaženou ve zrušovaném odstavci 4.

K bodu 304 (§ 105 odst. 1 věta druhá)

Dochází pouze k legislativně technickému zjednodušení tohoto ustanovení, které i po přepsání má tentýž význam.

K bodu 305 (§ 105 odst. 4)

Odstavec 4 se zrušuje z důvodu nadbytečnost, neboť hranice 100 Kč pro vracení nadměrného odpočtu se přesouvá do odstavce 1.

K bodu 306 (§ 106 odst. 6)

Doplnění písmena b) navazuje na změny v koncepci dědictví. Nově bude v případě smrti plátce končit jeho registrace *ex lege* ke dni předcházejícímu dni rozhodnutí soudu o dědictví. Tento okamžik je zvolen s ohledem na § 6e, neboť dědic se stává plátcem, z důvodu vydání majetku po zemřelém plátci a pokračování v uskutečňování ekonomických činností, dnem přechodu daňové povinnosti. Tímto dnem je v souladu s § 239a daňového řádu den nabytí právní moci rozhodnutí soudu o dědictví. Aby byla zachována „kontinuita“ plátcovství, dochází k výslovnému zakotvení, že zůstavitel přestává být plátcem dnem předcházejícím dni, v němž se stává plátcem jeho dědic, tzn. dnem předcházejícím rozhodnutí soudu o dědictví.

K bodu 307 (§ 106c)

Jedná se o terminologickou změnu, která přizpůsobuje text ustanovení novému občanskému zákoníku, a to konkrétně nahrazení nynějšího sdružení společností (§ 2716 a násl. NOZ).

K bodu 308 (§ 107a odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která má za cíl sjednocení textu § 107a odst. 4 o zrušení registrace identifikované osoby na žádost tak, aby text tohoto ustanovení byl v souladu se současným zněním § 106d odst. 3.

K bodu 309 (§ 108 odst. 1 písm. a))

K vypuštění „převodu nemovitosti“ z § 4 odst. 1 písm. k) dochází z důvodu zahrnutí nemovité věci pod pojem zboží (viz § 4 odst. 2 písm. a)) a zahrnutí převodu či přechodu nemovité věci pod dodání zboží podle § 2 odst. 1 písm. a). Nově tak nebude třeba nemovité věci zvlášť uvádět.

K bodu 310 (§ 108 odst. 1 písm. d))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 311 (§ 108 odst. 1 písm. e))

K nahrazení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 312 (§ 108 odst. 2 písm. a) a b))

K nahrazení pojmu „daňová povinnost“ dochází z důvodu uvedení do souladu se zněním § 108.

K bodu 313 (Poznámky pod čarou č. 10, 24, 25, 26a a 36)

Dochází ke zrušení poznámek pod čarou, a to včetně všech odkazů v zákoně na ně, které odkazují na stávající občanský zákoník a na zákon o cenných papírech z důvodu neaktuálnosti a na zákon o spotřebních daních z důvodu nadbytečnosti.

K čl. X

K bodu 1

Toto přechodné ustanovení stanovuje, že pro uplatnění daně, jakož i práv a povinností vyplývajících ze zákona za zdaňovací období před účinností tohoto zákona se použijí předpisy platné do dne předcházejícího účinnosti (dosavadní předpisy).

K bodu 2

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode

dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení 2 je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 235/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 235/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení 2 uplatní také vůči úpravě daňového řádu, jenž je obecným předpisem pro správu daní a sám se subsidiárně uplatní, nestanoví-li zákon upravující konkrétní daň jinak. Je třeba též zdůraznit, že přechodné ustanovení 2 je subsidiární také vůči přechodnému ustanovení 1, a tedy se v žádném případě nejedná o ustanovení zakotvující nepravou retroaktivitu.

K části šesté - změna zákona o spotřebních daních

K čl. XI

K bodu 1 (§ 1 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 2 (§ 1 odst. 1 úvodní část ustanovení poznámka pod čarou č. 1)

Jedná se o změnu v důsledku novelizace evropského práva. Věcně nedochází k žádné změně.

K bodu 3 (§ 1 odst. 2 závěrečná část ustanovení)

Tato legislativní změna reaguje na fakt, že legislativní zkratka „daň“ je v zákoně o spotřebních daních použita nevhodným způsobem. Z § 1 je zřejmé, že tento zákon upravuje v obecné části spotřební daně, ve zvláštní části pak konkrétní spotřební daň. Na místech, kde se bude jednat o jinou daň, tak bude stanoveno.

K bodu 4 (§ 2 odst. 1 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 5 (§ 2 odst. 1 písm. d))

Pojem jiného členského státu byl zaveden k odlišení státu, který je členským státem Evropské unie, ale který není Českou republikou, což odpovídá i dosavadnímu chápání pojmu jiný členský stát. Použití sousloví „jiný členský stát“ tak v textu zákona bude vždy vylučovat Českou republiku.

K bodu 6 (§ 2 odst. 1 písm. e))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 7 (§ 2 odst. 2)

Tato změna byla provedena z důvodu upřesnění, že vymezení, která území se považují za území členských států, se použije pouze pro účely zákona o spotřebních daních.

K bodu 8 (§ 2 odst. 5 a 6)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 9 (§ 3 písm. b) a d))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 10 (§ 3 písm. n))

Tento novelizační bod promítá změnu klasifikace ekonomických činností, jež je zapříčiněna změnou evropského práva v této oblasti (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech).

Z legislativně technického došlo k zakotvení definice klasifikace NACE tak, jak je tomu v úpravě energetických daní (části čtyřicátá pátá až čtyřicátá sedmá zákona č. 261/2007 Sb.).

K bodu 11 (§ 3 písm. p))

Tato změna byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Místo pobytu se nemůže vázat k nikomu jinému, než fyzické osobě.

K bodu 12 (§ 3 písm. s))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která má za cíl usnadnění použití vymezeného pojmu v textu zákona. Dosud zákon o spotřebních daních odkazoval na ustanovení, v němž byla vymezena ztráta nebo znehodnocení v důsledku prokazatelně nepředvídatelné a neodvratitelné události, přičemž v jednotlivých ustanoveních stanovil, zda se jedná o tuto vymezenou ztrátu nebo znehodnocení, nebo nikoliv. Při takovém vymezení ale nebylo definice potřeba a byla nadbytečná. Díky navržené úpravě se bude snadno rozlišovat „nepředvídatelná ztráta nebo znehodnocení“, tedy ztráta nebo znehodnocení ve smyslu definice, a „ztráta nebo znehodnocení“ stojící mimo definici.

K bodu 13 (§ 3 písm. t))

Tato změna byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Vymezení pojmu daňového zástupce pro zasílání vybraných výrobků je obsaženo v § 33 odst. 3, kde jedině se tento institut objevuje.

K bodu 14 (§ 3 písm. u))

Nový občanský zákoník v § 2029 a násl. zavádí nový institut „finanční záruka“, z něhož se bude vycházet i v tomto zákoně. Proto není nutné vytvářet definici pouze pro účely tohoto zákona. Z toho důvodu se zrušuje definice pojmu uvedená v § 3 písm. u) a na její místo se vkládá definice nového pojmu, kterým je společně hospodařící domácnost.

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, přistoupilo se k definování pojmu „společně hospodařící domácnost“ pro účely dané daně. Pod pojmem společně hospodařící domácností je myšlena „pospolitost spolužijících osob“. Tato definice je přejata ze současného občanského zákoníku, tudíž nedochází k věcné změně. Důvodem pro použití a definici tohoto konkrétního pojmu je využití téhož pojmu, jež zavádí také zákon o daních z příjmů.

K bodu 15 (§ 4 odst. 1 písm. g))

Dochází k vypuštění konkrétních případů pozbytí obchodního závodu (přechod nebo převod) a použití obecného pojmu „pozbytí“ tak, aby došlo k zesouladnění znění tohoto ustanovení s ustanovením § 9 odst. 4. Nejedná se o věcnou změnu.

K bodu 16 (§ 4 odst. 7)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Věcně nedochází k žádné změně. Ačkoliv výslovný odkaz na ustanovení zvláštní části bude odstraněn, i nadále se bude v těchto dříve vyjmenovaných ustanoveních nacházet speciální úprava navazující na ustanovení § 4. Tuto skutečnost však lze zjistit ze systematiky zákona a není třeba upravovat speciální ustanovení, která tento fakt toliko opakují.

K bodu 17 (§ 5 odst. 2 písm. a) a b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 18 (§ 5 odst. 3 písm. a) a b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 19 (§ 5 odst. 4 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 20 (§ 6 odst. 2 písm. a) a b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 21 (§ 6 odst. 5)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Věcně nedochází k žádné změně. Ačkoliv výslovný odkaz na ustanovení části druhé bude odstraněn, i nadále se bude v těchto dříve vyjmenovaných ustanoveních nacházet speciální úprava navazující na ustanovení § 6. Tuto skutečnost však lze zjistit ze systematiky zákona a není třeba upravovat speciální ustanovení, která tento fakt toliko opakují.

K bodu 22 (§ 7 a 8)

Vzhledem k tomu, že v § 7 dochází k vypuštění odstavce 3 pro jeho nadbytečnost a odstavec 1 téhož ustanovení již pozbyl platnosti, vkládá se nové znění § 7, jež promítá terminologickou změnu do původního odstavce 2 reagující na faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

Tatáž úprava s výjimkou vypuštění odstavce 3 se činí i v § 8.

K bodu 23 (§ 9 odst. 3 písm. a) a d))

Tato změna souvisí s vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. Z nového znění ustanovení je zřejmé, že se nejedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 24 (§ 9 odst. 4)

Tato změna byla provedena v souvislosti s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník používá namísto pojmu „podnik“ pojem „obchodní závod“ (viz § 502 NOZ) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu. Podle ustanovení § 2332 a násl. nového občanského zákoníku se obchodní závod může stát pouze předmětem pachtu a nikoli předmětem nájmu. Dále dochází k vypuštění konkrétních případů pozbytí obchodního závodu (prodej nebo vklad) a použití obecného pojmu „pozbytí“. Zákon tedy nebude normovat způsob pozbytí. Rozhodující bude pouze skutečnost pozbytí obchodního majetku. Pojem pozbytí obchodního závodu v sobě zahrnuje jakýkoli jeho převod či přechod. Povinnost přiznat a zaplatit daň vzniká dnem pozbytí nebo dnem propachtování obchodního závodu, což věcně odpovídá původní úpravě.

K bodu 25 (§ 9 odst. 5)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Věcně nedochází k žádné změně. Ačkoliv výslovný odkaz na ustanovení části druhé bude odstraněn, i nadále se bude v těchto dříve vyjmenovaných ustanoveních nacházet speciální úprava navazující na ustanovení § 9. Tuto skutečnost však lze zjistit ze systematiky zákona a není třeba upravovat speciální ustanovení, která tento fakt toliko opakují.

K bodu 26 (§ 10 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Věcně nedochází k žádné změně. Ačkoliv výslovný odkaz na ustanovení části druhé bude odstraněn, i nadále se bude v těchto dříve vyjmenovaných ustanoveních nacházet speciální úprava navazující na ustanovení § 10. Tuto skutečnost však lze zjistit ze systematiky zákona a není třeba upravovat speciální ustanovení, která tento fakt toliko opakují.

K bodu 27 (§ 11 odst. 1 písm. d))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která respektuje pojem „členský stát“ a zavedení nového pojmu „jiný členský stát“, a to pouze pro potřebu Evropské unie.

K bodu 28 (§ 11 odst. 1 písm. d) a e))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 29 (§ 11 odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Věcně nedochází k žádné změně. Ačkoliv výslovný odkaz na ustanovení části druhé bude odstraněn, i nadále se bude v těchto dříve vyjmenovaných ustanoveních nacházet speciální úprava navazující na ustanovení § 11. Tuto skutečnost však lze zjistit ze systematiky zákona a není třeba upravovat speciální ustanovení, která tento fakt toliko opakují.

K bodu 30 (§ 13 odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 31 (§ 13 odst. 2 písm. e))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 32 (§ 13 odst. 22 písm. c))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „smrt“.

K bodu 33 (§ 13 odst. 25)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Věcně nedochází k žádné změně. Ačkoliv výslovný odkaz na ustanovení části druhé bude odstraněn, i nadále se bude v těchto dříve vyjmenovaných ustanoveních nacházet speciální úprava navazující na ustanovení § 13. Tuto skutečnost však lze zjistit ze systematiky zákona a není třeba upravovat speciální ustanovení, která tento fakt toliko opakují.

K bodu 34 (§ 14 odst. 1 písm. a))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 35 (§ 14 odst. 2 písm. d) bod 2)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. Z nového znění ustanovení je zřejmé, že se nejedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 36 (§ 14 odst. 3)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. Z nového znění ustanovení je zřejmé, že se nejedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 37 (§ 14 odst. 4)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 38 (§ 15 odst. 1 písm. d))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 39 (§ 15 odst. 1 písm. g))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 40 (§ 15 odst. 1 písm. g))

Tato úprava navazuje na zavedení definice pojmu „společně hospodařící domácnost“.

K bodu 41 (§ 15 odst. 2 písm. a))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 42 (§ 15 odst. 2 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 43 (§ 15 odst. 2 písm. g))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 44 (§ 15 odst. 8 písm. a) a b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 45 (§ 15 odst. 12 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 46 (§ 15 odst. 12 písm. d))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 47 (§ 15 odst. 12 písm. e))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 48 (§ 15 odst. 12 písm. g))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 49 (§ 15 odst. 12 písm. h))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 50 (§ 18 odst. 9)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Věcně nedochází k žádné změně. Ačkoliv výslovný odkaz na ustanovení části druhé bude odstraněn, i nadále se bude v tomto dříve jmenovaném ustanovení nacházet speciální úprava navazující na ustanovení § 18. Tuto skutečnost však lze zjistit ze systematiky zákona a není třeba upravovat speciální ustanovení, která tento fakt toliko opakují.

K bodu 51 (§ 19 odst. 8)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Věcně nedochází k žádné změně. Ačkoliv výslovný odkaz na ustanovení zvláštní části bude odstraněn, i nadále se bude v těchto dříve vyjmenovaných ustanoveních nacházet speciální úprava navazující na ustanovení § 19. Tuto skutečnost však lze zjistit ze systematiky zákona a není třeba upravovat speciální ustanovení, která tento fakt toliko opakují.

K bodu 52 (§ 20 odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 53 (§ 20 odst. 18 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „smrt“.

K bodu 54 (§ 20 odst. 23)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Věcně nedochází k žádné změně. Ačkoliv výslovný odkaz na ustanovení části druhé bude odstraněn, i nadále se bude v těchto dříve vyjmenovaných ustanoveních nacházet speciální úprava navazující na ustanovení § 20. Tuto skutečnost však lze zjistit ze systematiky zákona a není třeba upravovat speciální ustanovení, která tento fakt toliko opakují.

K bodu 55 (§ 21 odst. 1 písm. b))

Návrh úpravy je poplatný rozšíření soukromoprávních zajišťovacích institutů v souladu s novým občanským zákoníkem (§ 2029). Podle něj může být zajištění daně poskytnuto nejen bankou (tj. bankou, zahraniční bankou, spořitelním a úvěrním družstvem), ale i jiným subjektem. Bankovní záruka se tak stává podmnožinou záruky finanční.

Uplatní se tak obdobný režim, který platí pro přijetí finanční záruky podle § 173 odst. 2 daňového řádu. Celní úřad tak má možnost formou rozhodnutí odmítnout poskytovanou finanční záruku, pokud dospěje k závěru, že takto poskytnutá garance je nedostačující či nevyhovující (např. špatným nastavením podmínek). Toto své rozhodnutí pak musí náležitě odůvodnit.

K bodu 56 (§ 21 odst. 5)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově vnímá závazek jako soubor práva a jemu odpovídající povinnosti. Podle této úpravy nelze již za závazek považovat pouze právo nebo pouze povinnost.

K bodu 57 (§ 21 odst. 6)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově vnímá závazek jako soubor práva a jemu odpovídající povinnosti. Podle této úpravy nelze již za závazek považovat pouze právo nebo pouze povinnost, případně pohledávku nebo dluh.

K bodu 58 (§ 21 odst. 12)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově vnímá závazek jako soubor práva a jemu odpovídající povinnosti. Podle této úpravy nelze již za závazek považovat pouze právo nebo pouze povinnost.

K bodu 59 (§ 21a odst. 2 písm. c))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 60 (§ 21a odst. 6 a 10)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva, která nově vnímá závazek jako soubor práva a jemu odpovídající povinnosti. Podle této úpravy nelze již za závazek považovat pouze právo nebo pouze povinnost.

K bodu 61 (§ 22 odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 62 (§ 22 odst. 18 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „smrt“.

K bodu 63 (§ 22 odst. 24)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Věcně nedochází k žádné změně. Ačkoliv výslovný odkaz na ustanovení části druhé bude odstraněn, i nadále se bude v tomto dříve jmenovaném ustanovení nacházet speciální úprava navazující na ustanovení § 22. Tuto skutečnost však lze zjistit ze systematiky zákona a není třeba upravovat speciální ustanovení, která tento fakt toliko opakují.

K bodu 64 (§ 23 odst. 1 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 65 (§ 23 odst. 1 písm. c))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 66 (§ 23 odst. 7)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Věcně nedochází k žádné změně. Ačkoliv výslovný odkaz na ustanovení zvláštní části bude odstraněn, i nadále se bude v tomto dříve jmenovaném ustanovení nacházet speciální úprava navazující na ustanovení § 23. Tuto skutečnost však lze zjistit ze systematiky zákona a není třeba upravovat speciální ustanovení, která tento fakt toliko opakují

K bodu 67 (§ 27 odst. 3 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 68 (§ 27a odst. 1 a 2)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. Z nového znění ustanovení je zřejmé, že se nejedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 69 (§ 27b odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 70 (§ 27b odst. 1)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. Z nového znění ustanovení je zřejmé, že se nejedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 71 (§ 27 odst. 2 a 3)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 72 (§ 27b odst. 3)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. Z nového znění ustanovení je zřejmé, že se nejedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 73 (§ 27e odst. 1 a 2)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 74 (§ 28 odst. 2)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 75 (§ 28 odst. 7 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 76 (§ 28 odst. 7 písm. c))

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 77 (§ 28 odst. 8 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 78 (§ 28 odst. 8 písm. c))

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 79 (§ 28 odst. 10)

Tato změna reaguje na vymezení pojmu jiný členský stát a spočívá v důsledném použití této definice. Zpřesňuje se tedy, že se v tomto případě bude jednat i jiný členský stát Evropské unie, než je Česká republika.

K bodu 80 (§ 29 odst. 6 a 8)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 81 (§ 29 odst. 10)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 82 (§ 30 odst. 5)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 83 (§ 31 odst. 6)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 84 (§ 31 odst. 8)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 85 (§ 33 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou změnu navazující na zrušení definice daňového zástupce pro zasílání vybraných výrobků uvedené v § 3 písm. t).

K bodu 86 (§ 33 odst. 4 písm. b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 87 (§ 33 odst. 12 písm. c))

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 88 (§ 33 odst. 15)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 89 (§ 33 odst. 17)

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 90 (§ 33a odst. 2 písm. a) a b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 91 (§ 33a odst. 10)

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429).

K bodu 92 (§ 33a odst. 12 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „smrt“.

K bodu 93 (§ 36 odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 94 (§ 36 odst. 5 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 95 (§ 36 odst. 13 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „smrt“.

K bodu 96 (§ 37 odst. 2 písm. c))

Tato úprava navazuje na zavedení definice pojmu „společně hospodařící domácnost“.

K bodu 97 (§ 41 odst. 3 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 98 (§ 43)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která vypouští nadbytečné odkazy, neboť osobám v nich uvedeným nelze pokutu uložit.

K bodu 99 (§ 49 odst. 3 a 4)

Tento novelizační bod promítá změnu klasifikace ekonomických činností, jež je zapříčiněna změnou evropského práva v této oblasti (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech).

Z legislativně technického hlediska dochází k zakotvení stejného znění definice pojmů mineralogické postupy a metalurgické procesy, jaké lze najít v ustanovení energetických daní. Toto znění je umožnění vydefinováním pojmu klasifikace NACE v § 3 písm. n).

K bodu 100 (§ 55 odst. 7 písm. a) a b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 101 (§ 55 odst. 8 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 102 (§ 56 odst. 8 písm. a) a b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 103 (§ 56 odst. 9 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 104 (§ 56 odst. 6 písm. a) a b))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 105 (§ 56 odst. 7 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 106 (§ 60a odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 107 (§ 60a odst. 2 písm. e))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 108 (§ 60a odst. 17 písm. c))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „smrt“.

K bodu 109 (§ 64 odst. 2)

Tato změna byla provedena z důvodu nadbytečnosti. Není nutné odkazovat na ustanovení, které vymezuje pojem běžné nádrže.

K bodu 110 (§ 72 odst. 2)

Tato změna byla provedena v souvislosti s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník používá namísto pojmu „podnik“ pojem „obchodní závod“ (viz § 502 NOZ) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu. Podle ustanovení § 2332 a násl. nového občanského zákoníku se obchodní závod může stát pouze předmětem pachtu a nikoli předmětem nájmu. Dále dochází k vypuštění konkrétních případů nabytí obchodního závodu a použití obecného pojmu „nabytí“. Zákon tedy nebude normovat způsob nabytí. Rozhodující bude pouze skutečnost nabytí obchodního majetku. Pojem nabytí obchodního závodu v sobě zahrnuje jakýkoli jeho převod či přechod.

K bodu 111 (§ 72 odst. 3)

Tato změna souvisí s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník používá namísto pojmu „podnik“ pojem „obchodní závod“ (viz § 502 NOZ) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu.

K bodu 112 (§ 79a odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 113 (§ 79a odst. 2 písm. b))

Tato změna byla provedena z důvodu zakomponování textu písmene b) do nového znění písmene a).

K bodu 114 (§ 79a odst. 2 písm. c))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 115 (§ 79a odst. 2 písm. d))

Tato změna byla provedena z důvodu zakomponování textu písmene d) do nového znění písmene c).

K bodu 116 (§ 80 odst. 1)

Tato úprava navazuje na zavedení definice pojmu „společně hospodařící domácnost“.

K bodu 117 (§ 82 odst. 2 písm. a))

Tato změna byla provedena v souvislosti s rekodifikací. Nový občanský zákoník upouští od definování pojmu „obchodní majetek“ a namísto něj definuje pouze pojem „majetek“.

K bodu 118 (§ 86 odst. 3)

Tato úprava navazuje na zavedení definice pojmu „společně hospodařící domácnost“.

K bodu 119 (§ 103 odst. 2)

Tato změna byla provedena v souvislosti s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník používá namísto pojmu „podnik“ pojem „obchodní závod“ (viz § 502 NOZ) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu. Podle ustanovení § 2332 a násl. nového občanského zákoníku se obchodní závod může stát pouze předmětem pachtu a nikoli předmětem nájmu.

K bodu 120 (§ 103 odst. 6)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 121 (§ 108 odst. 2)

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 122 (§ 118 odst. 3)

Tato změna byla provedena v souvislosti s rekodifikací soukromého práva. Nový občanský zákoník používá namísto pojmu „podnik“ pojem „obchodní závod“ (viz § 502 NOZ) a tato změna je reakcí na tuto terminologickou změnu. Podle ustanovení § 2332 a násl. nového občanského zákoníku se obchodní závod může stát pouze předmětem pachtu a nikoli předmětem nájmu.

K bodu 123 (§ 119 odst. 4 písm. a))

Návrh úpravy je poplatný rozšíření soukromoprávních zajišťovacích institutů v souladu s novým občanským zákoníkem (§ 2029). Podle něj může být zajištění hodnoty tabákových nálepek poskytnuto nejen bankou (tj. bankou, zahraniční bankou, spořitelním a úvěrním družstvem), ale i jiným subjektem. Bankovní záruka se tak stává podmnožinou záruky finanční.

Uplatní se tak obdobný režim, který platí pro přijetí finanční záruky podle § 173 odst. 2 daňového řádu. Celní úřad tak má možnost formou rozhodnutí odmítnout poskytovanou finanční záruku, pokud dospěje k závěru, že takto poskytnutá garance je nedostačující či nevyhovující (např. špatným nastavením podmínek). Toto své rozhodnutí pak musí náležitě odůvodnit.

K bodu 124 (§ 119 odst. 5 písm. b))

Tato změna souvisí s novým vymezením pojmu nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení ve smyslu definice v § 3 písm. p) zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení se mluví o nepředvídatelné ztrátě nebo znehodnocení, je tedy zřejmé, že se jedná o nepředvídatelnou ztrátu nebo znehodnocení ve smyslu definice.

K bodu 125 (§ 134e odst. 3)

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429).

K bodu 126 (§ 134g odst. 3 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 127 (§ 134j odst. 1 písm. c))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „smrt“.

K bodu 128 (§ 134p odst. 3)

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429).

K bodu 129 (§ 134r odst. 3 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 130 (§ 134u odst. 1 písm. c))

Jedná se o terminologickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „smrt“.

K bodu 131 (§ 135zs odst. 3 a § 135zx odst. 3)

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429).

K bodu 132 (Poznámky pod čarou č. 6, 33, 36a a 63)

Dochází ke zrušení poznámek pod čarou, a to včetně všech odkazů v zákoně na ně, které odkazují na stávající občanský zákoník a obchodní zákoník z důvodu neaktuálnosti a na nařízení Komise č. 29/2002 z důvodu nadbytečnosti.

K čl. XII

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního

vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 353/2003 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 353/2003 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení uplatní také vůči úpravě daňového řádu, jenž je obecným předpisem pro správu daní a sám se subsidiárně uplatní, nestanoví-li zákon upravující konkrétní daň jinak.

K části sedmé - změna zákona o povinném značení lihu

K čl. XIII

K bodu 1 (§ 18 odst. 2 písm. b))

Navrhovaná změna navazuje na skutečnost, že nový občanský zákoník umožňuje (viz § 154), aby členem voleného orgánu právnické osoby byla jiná právnická osoba, kterou při jednání tohoto orgánu zastupuje fyzická osoba jí zmocněná.

K bodu 2 (§ 18 odst. 2 písm. b))

Navrhovaná změna navazuje na skutečnost, že nový občanský zákoník umožňuje (viz § 154), aby členem voleného orgánu právnické osoby byla jiná právnická osoba, kterou při jednání tohoto orgánu zastupuje fyzická osoba jí zmocněná.

K bodu 3 (§ 35 odst. 1 písm. b))

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429).

K bodu 4 (§ 36 odst. 4)

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429).

K bodu 5 (§ 40 odst. 2 písm. b))

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou

fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429).

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje rovněž na § 77 nového občanského zákoníku, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 nového občanského zákoníku, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 6 (§ 46 odst. 2 písm. b))

Navrhovaná změna navazuje na skutečnost, že nový občanský zákoník umožňuje (viz § 154), aby členem voleného orgánu právnické osoby byla jiná právnická osoba, kterou při jednání tohoto orgánu zastupuje fyzická osoba jí zmocněná.

K bodu 7 (§ 46 odst. 2 písm. b))

Navrhovaná změna navazuje na skutečnost, že nový občanský zákoník umožňuje (viz § 154), aby členem voleného orgánu právnické osoby byla jiná právnická osoba, kterou při jednání tohoto orgánu zastupuje fyzická osoba jí zmocněná.

K bodu 8 (§ 57 odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 nového občanského zákoníku, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 nového občanského zákoníku, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 9 (§ 57 odst. 2 písm. b))

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429).

K bodu 10 (§ 57 odst. 2 písm. c))

Nový občanský zákoník z důvodu vícevýznamového pojímání pojmu „podnik“ v soukromém, veřejném i komunitárním právu od jeho používání upouští. Tento pojem nahrazuje pojmem „obchodní závod“, ale pouze v těch případech, ve kterých se věcně shoduje s vymezením obchodního závodu. Současně se zavádí pojem „pobočka“ jako jedna z organizačních složek obchodního závodu.

K bodu 11 (§ 62 odst. 1 písm. i))

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429).

K čl. XIV

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení je subsidiární vůči celé úpravě zákona o povinném značení lihu, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon o povinném značení lihu, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení uplatní také vůči úpravě daňového řádu.

K části osmé – změna zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů

K čl. XV

K bodu 1 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 1 odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 2 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 1 odst. 1)

Z ustanovení § 1 je zřejmé, že tato část upravuje daň z plynu, proto byla vypuštěna legislativní zkratka „daň“. Jedná se o legislativně technickou změnu, která nemá za následek žádné věcné změny.

K bodu 3 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 1 odst. 2)

Návrh zákona usiluje o změnu stávající koncepce kompetenčních ustanovení, která je postavena na explicitním označování kompetentních orgánů, zejména pak celních úřadů. Tato změna navazuje na koncepční změnu, která byla již provedena v zákoně č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních zákonem č. 407/2012 Sb. Nově by měl být v těchto případech užíván především obecný pojem „správce daně“ ve spojení s úvodním ustanovením § 1 odst. 2 dané části a článku zákona, které svěřuje správu daní orgánům Celní správy České republiky, a ustanovením § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě ČR, které v první instanci svěřuje správu daní celním úřadům.

Uvedený terminologický posun je přitom spojen s komplexní revizí všech kompetenčních ustanovení zákona, neboť jej nelze uskutečnit pouhou náhradou pojmu „celní úřad“ pojmem „správce daně“. Kompetenční ustanovení je třeba diferencovat jednak podle procesního režimu, ve kterém jsou jednotlivé dílčí kompetence vykonávány, jednak podle budoucího předpokladu věcného rozdělení kompetencí podle zákona mezi finanční úřady a celní úřady poté, co bude výkon správy daní přesunut na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo.

V praxi je tak třeba rozlišovat především tyto pojmy:

správce daně – užíván v zákoně obecně ve všech případech, kdy se daná kompetence procesně řídí daňovým řádem, a to bez ohledu na skutečnost, že je v konkrétním případě jejím nositelem celní úřad, resp. je vykonávána prostřednictvím celníka jako příslušníka bezpečnostního sboru,

celní úřad – užíván v zákoně zejména v případech, kdy se daná kompetence procesně řídí správním řádem, a dále ve speciálních případech, kdy je třeba explicitně stanovit působnost jednotlivého celního úřadu.

Změna koncepce je promítnuta do jednotlivých bodů novely zákona. V tomto bodě je změna navržena poprvé.

K bodu 4 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 2 odst. 1 písm. e))

Vzhledem k tomu, že došlo ke změnám evropského práva týkající se klasifikace ekonomických činností (přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech), je tato změna promítnuta do textu zákona.

K bodu 5 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 2 odst. 1 písm. f))

Tento novelizační bod promítá změnu klasifikace ekonomických činností, jež je zapříčiněna změnou evropského práva v této oblasti (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech).

K bodu 6 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 2 odst. 1 písm. g))

Tento novelizační bod promítá změnu klasifikace ekonomických činností, jež je zapříčiněna změnou evropského práva v této oblasti (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech).

K bodu 7 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 2 odst. 1 písm. i))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 8 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 3 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 9 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 8 odst. 5)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 10 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 9 odst. 1 a § 10 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 11 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 10 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 12 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 10 odst. 2 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou změnu v souladu s insolvenčním zákonem, kdy konkurz je pouze jedním ze způsobů řešení úpadku. Tento likvidační způsob řešení úpadku stojí vedle sanačních způsobů, kterými jsou reorganizace a oddlužení. Pojem insolvenčního řízení subsumuje pojem konkurzu a není tedy třeba ho uvádět zvlášť.

K bodu 13 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 11 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na

orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 14 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 11 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 15 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 11 odst. 4)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 16 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 13 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 17 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 14 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 18 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 14 odst. 2 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou změnu v souladu s insolvenčním zákonem, kdy konkurz je pouze jedním ze způsobů řešení úpadku. Tento likvidační způsob řešení úpadku stojí vedle sanačních způsobů, kterými jsou reorganizace a oddlužení. Pojem insolvenčního řízení subsumuje pojem konkurzu a není tedy třeba ho uvádět zvlášť.

K bodu 19 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 15 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 20 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 22 odst. 1 písm. d))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 21 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 22 odst. 1 písm. g))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 22 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 22 odst. 1 písm. g))

Tato úprava navazuje na zavedení definice pojmu „společně hospodařící domácnost“.

K bodu 23 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 22 odst. 2))

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, přistoupilo se k definování pojmu „společně hospodařící domácnost“ pro účely dané daně. Pod pojmem společně hospodařící domácností je myšlena „pospolitost spolužijících osob“. Důvodem pro použití a definici tohoto konkrétního pojmu je využití téhož pojmu, jež zavádí také zákon o daních z příjmů.

K bodu 24 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 23 odst. 3 a § 24)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 25 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 23 odst. 3)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 26 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 26 odst. 2)

Jedná se o odstranění duplicity s daňovým řádem, která nikterak nemění povinnost podávat daňové přiznání i v průběhu insolvenčního řízení. Tuto povinnost je třeba hledat v ustanovení § 244 daňového řádu.

K bodu 27 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 28 odst. 4)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních, a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 28 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 29 úvodní část ustanovení)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež navazuje na dikci § 41 zákona o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 29 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 29 písm. c))

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež navazuje na dikci § 41 zákona o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 30 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 1 odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 31 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 1 odst. 1)

Z ustanovení § 1 je zřejmé, že tato část upravuje daň z pevných paliv, proto byla vypuštěna legislativní zkratka „daň“. Jedná se o legislativně technickou změnu, která nemá za následek žádné věcné změny.

K bodu 32 (část čtyřicátá šestá čl. LXXII § 1 odst. 2)

Návrh zákona usiluje o změnu stávající koncepce kompetenčních ustanovení, která je postavena na explicitním označování kompetentních orgánů, zejména pak celních úřadů. Tato změna navazuje na koncepční změnu, která byla již provedena v zákoně č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních zákonem č. 407/2012 Sb. Nově by měl být v těchto případech užíván především obecný pojem „správce daně“ ve spojení s úvodním ustanovením § 1 odst. 2 dané části a článku zákona, které svěřuje správu daní orgánům Celní správy České republiky, a ustanovením § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě ČR, které v první instanci svěřuje správu daní celním úřadům.

Uvedený terminologický posun je přitom spojen s komplexní revizí všech kompetenčních ustanovení zákona, neboť jej nelze uskutečnit pouhou náhradou pojmu „celní úřad“ pojmem „správce daně“. Kompetenční ustanovení je třeba diferencovat jednak podle procesního režimu, ve kterém jsou jednotlivé dílčí kompetence vykonávány, jednak podle budoucího předpokladu věcného rozdělení kompetencí podle zákona mezi finanční úřady a celní úřady poté, co bude výkon správy daní přesunut na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo.

V praxi je tak třeba rozlišovat především tyto pojmy:

správce daně – užíván v zákoně obecně ve všech případech, kdy se daná kompetence procesně řídí daňovým řádem, a to bez ohledu na skutečnost, že je v konkrétním případě jejím nositelem celní úřad, resp. je vykonávána prostřednictvím celníka jako příslušníka bezpečnostního sboru,

celní úřad – užíván v zákoně zejména v případech, kdy se daná kompetence procesně řídí správním řádem, a dále ve speciálních případech, kdy je třeba explicitně stanovit působnost jednotlivého celního úřadu.

Změna koncepce je promítnuta do jednotlivých bodů novely zákona.

K bodu 33 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 2 odst. 1 písm. e))

Vzhledem k tomu, že došlo ke změnám evropského práva týkající se klasifikace ekonomických činností (přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech), je tato změna promítnuta do textu zákona.

K bodu 34 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 2 odst. 1 písm. f))

Tento novelizační bod promítá změnu klasifikace ekonomických činností, jež je zapříčiněna změnou evropského práva v této oblasti (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech).

K bodu 35 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 2 odst. 1 písm. g))

Tento novelizační bod promítá změnu klasifikace ekonomických činností, jež je zapříčiněna změnou evropského práva v této oblasti (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES)

č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech).

K bodu 36 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 2 odst. 1 písm. i))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 37 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 3 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 38 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 8 odst. 3)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 39 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 9 odst. 1, § 10 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 40 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 10 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 41 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 10 odst. 2 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou změnu v souladu s insolvenčním zákonem, kdy konkurz je pouze jedním ze způsobů řešení úpadku. Tento likvidační způsob řešení úpadku stojí vedle sanačních způsobů, kterými jsou reorganizace a oddlužení. Pojem insolvenčního řízení subsumuje pojem konkurzu a není tedy třeba ho uvádět zvlášť.

K bodu 42 (část čtyřicátá šestá čl. LXXII § 11 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 43 (část čtyřicátá šestá čl. LXXII § 11 odst. 3)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 44 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 13 odst. 1 a § 14 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 45 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 14 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 46 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 14 odst. 2 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou změnu v souladu s insolvenčním zákonem, kdy konkurz je pouze jedním ze způsobů řešení úpadku. Tento likvidační způsob řešení úpadku stojí vedle sanačních způsobů, kterými jsou reorganizace a oddlužení. Pojem insolvenčního řízení subsumuje pojem konkurzu a není tedy třeba ho uvádět zvlášť.

K bodu 47 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 15 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 48 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 21 odst. 1 písm. d))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 49 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 21 odst. 1 písm. g))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 50 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 21 odst. 1 písm. g))

Tato úprava navazuje na zavedení definice pojmu „společně hospodařící domácnost“.

K bodu 51 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 21 odst. odst. 2))

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, přistoupilo se k definování pojmu „společně hospodařící domácnost“ pro účely dané daně. Pod pojmem společně hospodařící domácností je myšlena „pospolitost spolužijících osob“. Důvodem pro použití a definici tohoto konkrétního pojmu je využití téhož pojmu, jež zavádí také zákon o daních z příjmů.

K bodu 52 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 22 odst. 3 a § 23)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 53 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 22 odst. 3)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 54 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 25 odst. 2)

Jedná se o odstranění duplicity s daňovým řádem, která nikterak nemění povinnost podávat daňové přiznání i v průběhu insolvenčního řízení. Tuto povinnost je třeba hledat v ustanovení § 244 daňového řádu.

K bodu 55 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 27 odst. 4)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních, a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 56 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 28 úvodní část ustanovení)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež navazuje na dikci § 41 zákona o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 57 (část čtyřicátá šestá čl. LXXIII § 28 písm. b))

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež navazuje na dikci § 41 zákona o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 58 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 1 odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 59 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 1 odst. 1)

Z ustanovení § 1 je zřejmé, že tato část upravuje daň z elektřiny, proto byla vypuštěna legislativní zkratka „daň“. Jedná se o legislativně technickou změnu, která nemá za následek žádné věcné změny.

K bodu 60 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 1 odst. 2)

Návrh zákona usiluje o změnu stávající koncepce kompetenčních ustanovení, která je postavena na explicitním označování kompetentních orgánů, zejména pak celních úřadů. Tato změna navazuje na koncepční změnu, která byla již provedena v zákoně č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních zákonem č. 407/2012 Sb. Nově by měl být v těchto případech užíván

především obecný pojem „správce daně“ ve spojení s úvodním ustanovením § 1 odst. 2 dané části a článku zákona, které svěřuje správu daní orgánům Celní správy České republiky, a ustanovením § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě ČR, které v první instanci svěřuje správu daní celním úřadům.

Uvedený terminologický posun je přitom spojen s komplexní revizí všech kompetenčních ustanovení zákona, neboť jej nelze uskutečnit pouhou náhradou pojmu „celní úřad“ pojmem „správce daně“. Kompetenční ustanovení je třeba diferencovat jednak podle procesního režimu, ve kterém jsou jednotlivé dílčí kompetence vykonávány, jednak podle budoucího předpokladu věcného rozdělení kompetencí podle zákona mezi finanční úřady a celní úřady poté, co bude výkon správy daní přesunut na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo (tím není myšleno jedno inkasní místo, jehož legislativní zakotvení je upraveno v zákoně č. 458/2011 Sb.).

V praxi je tak třeba rozlišovat především tyto pojmy:

správce daně – užíván v zákoně obecně ve všech případech, kdy se daná kompetence procesně řídí daňovým řádem, a to bez ohledu na skutečnost, že je v konkrétním případě jejím nositelem celní úřad, resp. je vykonávána prostřednictvím celníka jako příslušníka bezpečnostního sboru,

celní úřad – užíván v zákoně zejména v případech, kdy se daná kompetence procesně řídí správním řádem, a dále ve speciálních případech, kdy je třeba explicitně stanovit působnost jednotlivého celního úřadu.

Věcně nedochází k žádné změně, neboť i nadále tuto působnost budou vykonávat orgány Celní správy České republiky.

Změna koncepce je promítnuta do jednotlivých bodů novely zákona.

K bodu 61 (část čtyřicátá sedmé čl. LXXIV § 2 odst. 1 písm. e))

Vzhledem k tomu, že došlo ke změnám evropského práva týkající se klasifikace ekonomických činností (přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech), je tato změna promítnuta do textu zákona.

K bodu 62 (část čtyřicátá sedmé čl. LXXIV § 2 odst. 1 písm. f))

Tento novelizační bod promítá změnu klasifikace ekonomických činností, jež je zapříčiněna změnou evropského práva v této oblasti (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech).

K bodu 63 (část čtyřicátá sedmé čl. LXXIV § 2 odst. 1 písm. g))

Tento novelizační bod promítá změnu klasifikace ekonomických činností, jež je zapříčiněna změnou evropského práva v této oblasti (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech).

K bodu 64 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 2 odst. 1 písm. i))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 NOZ, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí, a na § 132 odst. 1 NOZ, kde se jménem právnické osoby rozumí její název.

K bodu 65 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 3 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 66 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 9 odst. 1, § 10 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 67 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 10 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 68 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 10 odst. 2 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou změnu v souladu s insolvenčním zákonem, kdy konkurz je pouze jedním ze způsobů řešení úpadku. Tento likvidační způsob řešení úpadku stojí vedle sanačních způsobů, kterými jsou reorganizace a oddlužení. Pojem insolvenčního řízení subsumuje pojem konkurzu a není tedy třeba ho uvádět zvlášť.

K bodu 69 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 11 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 70 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 11 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 71 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 11 odst. 4)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na

orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 72 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 13 odst. 1 a § 14 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 73 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 14 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 74 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 14 odst. 2 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou změnu v souladu s insolvenčním zákonem, kdy konkurz je pouze jedním ze způsobů řešení úpadku. Tento likvidační způsob řešení úpadku stojí vedle sanačních způsobů, kterými jsou reorganizace a oddlužení. Pojem insolvenčního řízení subsumuje pojem konkurzu a není tedy třeba ho uvádět zvlášť.

K bodu 75 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 15 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 76 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 22 odst. 1 písm. d))

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 77 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 22 odst. 1 písm. g))

Jedná se o legislativně technickou změnu, která zohledňuje novým občanským zákoníkem používaný pojem „člen rodiny“.

K bodu 78 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 22 odst. 1 písm. g))

Tato úprava navazuje na zavedení definice pojmu „společně hospodařící domácnost“.

K bodu 79 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 22 odst. odst. 2))

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, přistoupilo se k definování pojmu „společně hospodařící domácnost“ pro účely dané daně. Pod pojmem společně hospodařící domácností je myšlena „pospolitost spolužijících osob“. Důvodem pro použití a definici tohoto konkrétního pojmu je využití téhož pojmu, jež zavádí také zákon o daních z příjmů.

K bodu 80 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 23 odst. 3 a § 24)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 81 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 23 odst. 3)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 82 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 26 odst. 2)

Jedná se o odstranění duplicity s daňovým řádem, která nikterak nemění povinnost podávat daňové přiznání i v průběhu insolvenčního řízení. Tuto povinnost je třeba hledat v ustanovení § 244 daňového řádu.

K bodu 83 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 28 odst. 4)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních, a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 84 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 29 úvodní část ustanovení)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež navazuje na dikci § 41 zákona o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 85 (část čtyřicátá sedmá čl. LXXIV § 29 písm. c))

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež navazuje na dikci § 41 zákona o spotřebních daních. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě této daně na orgány Finanční správy České republiky jako tzv. jedno inkasní místo. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K čl. XVI

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 261/2007 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 261/2007 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení uplatní také vůči úpravě daňového řádu, jenž je obecným předpisem pro správu daní a sám se subsidiárně uplatní, nestanoví-li zákon upravující konkrétní daň jinak.

K části deváté - změna zákona o správních poplatcích

K čl. XVII

V souvislosti s rekodifikací soukromého práva došlo k terminologickým změnám, které bylo nezbytné promítnout do názvů jednotlivých druhů daní tvořících daňovou soustavu České republiky a v souvislosti s tím i do názvů existujících, ale i připravovaných, daňových zákonů. Daň z nemovitostí bude nahrazena daní z nemovitých věcí. V zákoně o správních poplatcích se dané ustanovení zrušuje pro nadbytečnost.

K části desáté - změna celního zákona

K čl. XVIII

Změny, které se dotknou zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní zákon“), jsou spíše legislativně-technického rázu, nikoliv zásadní povahy. Především se jedná o zapracování terminologických změn vnesených do právního řádu rekodifikací soukromého práva, které je nutné reflektovat do tohoto zákona tak, aby byl v souladu s jinými zákony.

K bodu 1 (§ 104 odst. 1 písm. h))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení. Navržená změna dále představuje terminologické sladění se zákonem č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 2 (Poznámka pod čarou č. 22)

Zrušuje se poznámka pod čarou z důvodu zrušení všech odkazů v textu zákona, které na ni odkazovaly.

K bodu 3 (§ 104 odst. 2 písm. d))

Podle zákona o bankách smí bankovní činnosti vykonávat nejen banka se sídlem na území České republiky, mající bankovní licenci, ale také zahraniční banka, a to prostřednictvím své pobočky. V případě zahraniční banky se jedná buď o banku se sídlem v členském státě Evropské unie, požívající jednotné licence podle práva Evropské unie, nebo o banku mající sídlo v jiném než členském státě Evropské unie, které udělila licenci Česká národní banka. Navrhovaná změna tak jasně stanovuje to, že v tomto případě se bankou musí rozumět rovněž banka zahraniční.

K bodu 4 (§ 237c odst. 1)

Ustanovení § 237c odst. 1 se přizpůsobuje novému pojmu „nemovitá věc“ obsaženém v ustanovení § 498 a násl. nového občanského zákoníku.

K bodu 5 (Poznámka pod čarou č. 9b)

Zrušuje se poznámka pod čarou č. 9b, která odkazuje na dosavadní občanský zákoník, přičemž navíc odkaz na ni v textu zákona již byl dříve zrušen.

K bodu 6 (§ 260f odst. 1)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „právní úkon“ pouze na pojem „úkon“, neboť se v daném případě jedná o úkony veřejnoprávního charakteru, tedy nikoliv o soukromoprávní právní úkony (dle nové terminologie právní jednání).

K bodu 7 (§ 298 odst. 5)

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429).

K čl. XIX

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 13/1993 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 13/1993 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení uplatní také vůči úpravě daňového řádu.

K části jedenácté - změna zákona o pojistném na důchodové spoření

K čl. XX

Ustanovení § 2 odst. 1 a 2, § 16 odst. 1 a 2, § 17 odst. 2 a § 19 odst. 4 navazují na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K části dvanácté - změna daňového řádu

K čl. XXI

K bodu 1 (§ 8 odst. 3)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „právní úkon“ za pojem „právní jednání“. Pokud jde o úkony procesní (zejména postup správce daně), termín „úkon“ zůstane zachován.

K bodu 2 (§ 12 odst. 4)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení.

K bodu 3 (§ 13 odst. 2)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 4 (§ 20 odst. 3)

Navrhovaná změna reaguje na terminologické změny nového občanského zákoníku, který nahrazuje pojem „dědictví“ pojmem „pozůstalost“ a s tím související pojem „správce dědictví“ pojmem „správce pozůstalosti“. Dále návrh na změnu daňového řádu zohledňuje skutečnost, že nový občanský zákoník rozšiřuje okruh osob, které mohou spravovat pozůstalost po dobu řízení o pozůstalosti, tj. do doby, než je znám skutečný dědic. Spravovat pozůstalost tak podle § 1677 odst. 1 nového občanského zákoníku může nejen správce pozůstalosti jako doposud, ale také vykonavatel závěti, pokud některého z nich zůstavitel povolal. Správce pozůstalosti může jmenovat rovněž soud. Pokud se tak nestalo, spravuje pozůstalost dědic nebo dědicové (z povahy věci se bude jednat o potenciální dědice, jimž nabytí dědictví dosud nebylo potvrzeno). Rozhodne-li soud o likvidaci pozůstalosti, může být správou pozůstalosti (likvidační podstaty) pověřen soudem jmenovaný likvidační správce, který vystupuje na místě zůstavitele nebo osob, které dosud spravovaly pozůstalost, jako účastník občanského soudního nebo jiného řízení, jehož předmětem jsou majetek nebo pasiva likvidační podstaty. V ustanovení § 20 odst. 3 daňového řádu se proto navrhuje nahradit stávající pojem „správce dědictví“ pojem „osoba spravující pozůstalost“, který zahrnuje všechny uvedené osoby podle § 1677 nového občanského zákoníku. Tento pojem je pak používán i v dalších ustanoveních zákona (§ 239 a násl. daňového řádu). Osobě spravující pozůstalost se tak podle tohoto měněného ustanovení přiznávají práva a ukládají povinnosti shodné s právy a povinnostmi zůstavitele jakožto daňového subjektu. Další úprava daňového

řádu v tomto ustanovení reaguje na nový institut zavedený novým občanským zákoníkem – tzv. svěřenský fond (§ 1448 až 1474), který ačkoli nemá právní subjektivitu, může být založen za účelem dosažení zisku. Z tohoto důvodu se v hmotněprávních daňových zákonech navrhuje přiznat svěřenskému fondu daňovou subjektivitu. Jelikož veškerá práva a povinnosti vykonává za svěřenský fond svěřenský správce, navrhuje se z důvodu právní jistoty doplnit svěřenského správce do příkladmého výčtu osob, které plní povinnosti stanovené daňovým subjektům.

K bodu 5 (§ 24 odst. 1)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „způsobilost k právním úkonům“ za pojem „svéprávnost“. Svéprávností je v souladu s § 15 odst. 2 nového občanského zákoníku potřeba rozumět způsobilost právně jednat. Omezenou svéprávnost může mít z povahy věci pouze fyzická osoba, neboť svéprávnost právnické osoby, která má právní osobnost, je dána její právní formou.

K bodu 6 (§ 24 odst. 6)

Nový občanský zákoník z důvodu vícevýznamového pojímání pojmu „podnik“ v soukromém, veřejném i komunitárním právu od jeho používání upouští. Tento pojem nahrazuje pojmem „obchodní závod“, ale pouze v těch případech, ve kterých se jedná o věcnou shodu s vymezením obchodního závodu. Současně doplňuje pojem „organizační složka“ používaný ve spojení s pojmem „podnik“ pojmem „pobočka“ (srov. § 502 a 503 nového občanského zákoníku). Na tuto změnu reaguje úprava daňového řádu nahrazením pojmu „organizační složka podniku“ pojmem „pobočka nebo jiná organizační složka obchodního závodu“.

K bodu 7 (§ 25 odst. 1 písm. a))

V návaznosti na to, že nový občanský zákoník důsledně odděluje kategorii zákonných zástupců od kategorie opatrovníků, navrhuje se v tomto ohledu doplnění příslušného ustanovení daňového řádu, které vymezuje, které osoby je možné pro účely daňového procesu považovat za zástupce. S ohledem na to, že zástupce má při správě daní specifické postavení z hlediska doručování (srov. § 41 odst. 1 daňového řádu), nejeví se jako vhodné, aby do této kategorie byl zahrnut též zákonný zástupce právnické osoby, kterým je v souladu s novou úpravou soukromého práva nutné rozumět např. statutární orgán, resp. jeho členy. Procesní postavení těchto osob upravuje § 24 daňového řádu, který jim z hlediska procesního přiznává postavení osob jednajících jménem právnické osoby, což není v rozporu s tím, že z hlediska hmotněprávního jde o zákonné zástupce právnické osoby.

K bodu 8 (§ 26 odst. 1 písm. a))

V návaznosti na to, že nový občanský zákoník důsledně odděluje kategorii zákonných zástupců od kategorie opatrovníků, navrhuje se v tomto ohledu doplnění příslušného ustanovení i o kategorii opatrovníka.

K bodu 9 (§ 26 odst. 4)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „způsobilost k právním úkonům“ za pojem „svéprávnost“. Svéprávností je v souladu s § 15 odst. 2 nového občanského zákoníku potřeba rozumět způsobilost právně jednat. Rozlišovány jsou situace, kdy daná osoba je plně svéprávná, a kdy plně svéprávná není. Obecně nabývá fyzická osoba plné svéprávnosti zletilostí, přičemž ta může být soudem omezena.

K bodu 10 (§ 35 odst. 1 písm. c))

S ohledem na doplnění navrhované v § 71 odst. 1 je nutné provést i navazující změnu v § 35 odst. 1 písm. c) tak, aby byla zohledněna i nově zaváděná možnost autorizace podání prostřednictvím datové zprávy s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky. Vypuštěním příslušného textu v písmeni c) dojde k zobecnění normy tak, že bude pokrývat veškeré situace, kdy je datová zpráva směřována na tzv. technické zařízení správce daně, a to bez ohledu na to, zda je podepsána uznávaným elektronickým podpisem nebo opatřena jiným způsobem ověření identity podatele.

K bodu 11 (§ 44 odst. 2)

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429).

K bodu 12 (§ 44 odst. 2)

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku je pro právnickou osobu a nově i pro fyzickou osobu – podnikatele rozhodující sídlo zapsané ve veřejném rejstříku. Pokud však fyzická osoba jako podnikatel nebude ve veřejném rejstříku zapsána, je jejím sídlem podle nového občanského zákoníku hlavní obchodní závod, případně bydliště (§ 429). Vzhledem k vymezení „bydliště“ v novém občanském zákoníku (§ 80) a absenci vymezení pojmu „hlavní obchodní závod“, by se písemnost pro fyzickou podnikající osobu nezapsanou ve veřejném rejstříku doručovaná prostřednictvím zásilky stala neadresovatelnou. Z tohoto důvodu a z důvodu právní jistoty se navrhuje, aby v případě, že fyzická podnikající osoba nebude mít sídlo zapsané ve veřejném, tj. obchodním nebo živnostenském rejstříku, bude se jí při správě daní písemnost související s její podnikatelskou činností doručovat prostřednictvím zásilky na adresu jejího místa pobytu (srov. § 13 odst. 1 písm. a) daňového řádu) stejně jako fyzické osobě nepodnikající.

K bodu 13 (§ 45 odst. 1)

Nový občanský zákoník z důvodu vícevýznamového pojímání pojmu „podnik“ v soukromém, veřejném i komunitárním právu od jeho používání upouští. Tento pojem nahrazuje pojmem „obchodní závod“, ale pouze v těch případech, ve kterých se věcně shoduje s vymezením obchodního závodu. Současně doplňuje pojem „organizační složka“ používaný ve spojení s pojmem „podnik“ pojmem „pobočka“ (srov. § 502 a 503 nového občanského zákoníku). Na tuto změnu reaguje úprava daňového řádu nahrazením pojmu „organizační složka podniku“ pojmem „pobočka nebo jiná organizační složka obchodního závodu“.

K bodu 14 (§ 51 odst. 2 písm. h) a i))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení.

K bodu 15 (§ 53 odst. 1 písm. i))

Navrhuje se úprava ustanovení o prolomení daňové mlčenlivosti správce daně ve prospěch České advokátní komory, resp. Komory daňových poradců, spočívající v náhradě stávajícího termínu „disciplinární řízení“ termínem „kárné řízení“. Tato úprava reflektuje jak terminologii

platného zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, tak předpokládanou terminologii zákona č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, ve znění připravované novely s předpokládaným termínem nabytí účinnosti dnem 1. ledna 2014.

K bodu 16 (§ 57 odst. 3)

Navrhovaná změna reaguje na úpravu zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“), která byla s účinností od 3. srpna 2012 provedena zákonem č. 254/2012 Sb. Touto novelou došlo k úpravě terminologie v případě působení zahraniční banky a její pobočky na českém bankovním trhu. Dřívější právní úprava tendovala k chápání pobočky zahraniční banky jako právního subjektu, což bylo přenášeno i do řady jiných souvisejících zákonů. Pobočka zahraniční banky je však pouze organizační složkou zahraniční banky, resp. jejího obchodního závodu, nikoliv právním subjektem. Vzhledem k tomu, že práva a povinnosti plynoucí z právních vztahů jsou obsahem těchto vztahů toliko mezi subjekty těchto vztahů, je zřejmé, že práva a povinnosti může v tomto případě nabývat pouze zahraniční banka, nikoliv její pobočka.

K bodu 17 (§ 63 odst. 2)

V souvislosti s elektronizací daňové správy se v odstavci 2 § 63 navrhuje doplnění reflektující odlišnou situaci v případech, kdy je úřední záznam prováděn elektronicky. Je jasné, že požadavek podpisu úřední osoby má v případě listinného úředního záznamu za cíl to, aby bylo následně zjistitelné, že daný úřední záznam uskutečnila ta která úřední osoba, což má význam z hlediska vyvození případné odpovědnosti. U elektronického úředního záznamu se však formální trvání na podpisu (v daném případě by se jednalo o uznávaný elektronický podpis) jeví jako zbytečný formalismus, který navíc administrativně i ekonomicky zatěžuje správce daně. Navrhuje se proto v případech, kdy technické zařízení správce daně umožňuje automatizovaným způsobem zjistit a zaznamenat, která úřední osoba úřední záznam vyhotovila, aby odpadla formalistická podmínka vyžadující podpis této osoby. Nezbytným korelátem toho je, aby u takto provedeného úředního záznamu byla zajištěna jeho integrita, tj. aby bylo možné rozpoznat, že do něj bylo později zasahováno. Navrženou změnou je reagováno na požadavek aplikační praxe, které se paradoxně s elektronizací zvedají provozní náklady v souvislosti s pořizováním a nadbytečným používáním uznávaných elektronických podpisů.

K bodu 18 (§ 67 odst. 2)

Navrhuje se napravit terminologickou nepřesnost spočívající v záměně „správního orgánu“ za „správce daně“, neboť byť správce daně je správním orgánem, tak ne každý správní orgán má postavení správce daně.

K bodu 19 (§ 69)

Navrhuje se doplnění stávající úpravy tzv. daňové informační schránky tak, aby přístup k informacím v ní obsaženým byl umožněn nejen prostřednictvím stávajícího způsobu využívajícího technologii uznávaného elektronického podpisu, ale též prostřednictvím datových schránek. Za tím účelem se stávající znění § 69 rozčleňuje do tří nových paragrafů. Základní koncept, podle něhož povinnost zřizovat daňové informační schránky mají pouze ti správci daně, kteří jsou k tomu technicky vybaveni (v současné době pouze orgány Finanční správy České republiky), zůstává zachován. Nově se rozšiřuje okruh informací, které správce daně musí zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup. Kromě stávající povinnosti zveřejnit skutečnost, že je technicky vybaven pro zřízení daňové informační schránky (není-li vybaven, tato povinnost na něj z povahy věci nedopadá), a rozsah a členění informací soustřeďovaných v daňové informační schránce, bude muset nově zveřejňovat též četnost

aktualizace informací a podmínky a postup pro nahlížení do daňové informační schránky. Četnost aktualizace informací se může lišit např. podle toho, jak často bude daňová informační schránka využívána, popřípadě s ohledem na to, k jakým druhům daní se informace vztahují. Podmínky a postup pro nahlížení pak budou obsahovat technický a provozní postup, který musí uživatel daňové informační schránky dodržet, aby mohl získat přístup k informacím v daňové informační schránce. Určité technické a provozní podmínky je nutné dodržovat i podle současné právní úpravy s tím, že o nich je uživatel vyrozumíván spolu se zřízením daňové informační schránky. Nová konstrukce však s vyrozumíváním jednotlivých uživatelů již nepočítá, neboť tato skutečnost musí být uživateli zřejmá ze samotného pokusu o přihlášení se k nahlížení a sekundární vyrozumívání se tak jeví jako nehospodárné a zatěžující. Dalším zveřejňovaným údajem je informace o tom, kteří správci daně shromažďují informace na témže společném technickém zařízení správce daně. Zpravidla půjde o věcně příslušné správce daně (např. všechny finanční úřady, případně jim nadřízené orgány Finanční správy České republiky). Není však vyloučeno, aby z jedné informační schránky bylo možné nahlížet i do informací soustředěných správcem daně s odlišnou věcnou příslušností (např. celní orgán). Stejně tak je možné, že informace na technickém zařízení se budou týkat toliko jednoho správce daně (např. obecní úřad). Důvodem pro to, aby daňový subjekt disponoval informací ohledně okruhu správců daně, jimiž shromažďované informace budou v daňové informační schránce, je podmínka daná v § 69b odst. 1 písm. b), podle níž je nutné v případě zástupce s neomezeným rozsahem zastoupení, aby tento zástupce měl toto zastoupení vztažené ke všem těmto správcům daně. S ohledem na nutnost zajistit, aby žádosti o zřízení či zrušení daňové informační schránky, jakož i plné moci či pověření, byly podávány u jednoho správce daně i v případech, kdy daný daňový subjekt má spis veden u více správců daně (typicky v případě daně z nemovitých věcí), se explicitně normuje, že místní příslušnost správcem daně bude vždy odvozena od sídla či místa pobytu (§ 13 odst. 1).

K bodu 20 (§ 69a a 69b)

K § 69a: Navrhovaný paragraf se soustřeďuje uceleně na problematiku zřízení a zrušení daňové informační schránky. Vedle stávající možnosti zřízení této schránky na základě žádosti se předpokládá i zřízení z moci úřední pro ty případy, kdy je daňovému subjektu zpřístupněna datová schránka. Z povahy věci půjde o datové schránky zpřístupněné po účinnosti navrhované změny. Skutečnost, kdy dojde ke zřízení daňové informační schránky u daňových subjektů, kterým již datová schránka zřízena byla, upravuje přechodné ustanovení. Je zřejmé, že část uživatelů datových schránek, kterým bude *ex offo* zřízena daňová informační schránka, nemusí možnost nahlížení vůbec využít. V této souvislosti je nutné upozornit, že samotné zřízení daňové informační schránky nepředstavuje z hlediska technické či administrativní záležitosti prakticky žádnou zátěž. Určité technické nároky bude klást až samotné naplňování této schránky jednotlivými údaji a jejich pravidelná aktualizace. K tomu ovšem bude docházet až poté, co bude schránka „aktivována“, tj. po prvním přihlášení uživatele. U žádosti o zřízení a zrušení daňové informační schránky se nově nevyžaduje elektronická forma s uznávaným elektronickým podpisem. Postačí tedy jakákoli kvalifikovaná forma podání. V důsledku toho dochází k vypuštění podmínky, za níž dochází ke zrušení daňové informační schránky z moci úřední uplynutím času. Lhůta, ve které musí správce daně realizovat zřízení daňové informační schránky, zůstává zachována v délce 15 dnů.

K § 69b: Samotné nahlížení do daňové informační schránky je obdobné dnešnímu postupu, který využívají osoby využívající uznávaného elektronického podpisu. Dochází pouze k zjednodušení textu, kdy navrhované znění již explicitně nerozlišuje mezi prvním přihlášením (přihláškou), na základě něhož dojde k ověření práva nahlížet do dané informační

schránky (týká se především zástupců), a dalším přihlášením, na jehož základě již probíhá samotné nahlížení. Faktický postup však bude obdobný, jako je tomu nyní. Při prvním přihlášení daného uživatele, v rámci něhož uvede, do jaké daňové informační schránky chce nahlížet, bude muset správce daně ověřit, zda tento uživatel disponuje příslušným oprávněním (typicky ověření plné moci zmocněnce uložené u příslušného správce daně). Po určité lhůtě, která bude stanovena v rámci podmínek zveřejňovaných podle navrhovaného znění § 69 odst. 2 písm. c), bude uživateli umožněno samotné nahlížení prostřednictvím jednotlivých přihlášení. Podle dnešní úpravy je lhůta 15 dnů, ale není vyloučeno, aby *pro futuro* technické podmínky tuto lhůtu, která již není explicitně obsažena v zákoně, modifikovaly, např. s ohledem na to, zda se hlásí zástupce nebo přímo daňový subjekt - fyzická osoba, u níž z povahy věci odpadá podmínka ověření zmocnění. Okruh osob, které jsou oprávněny nahlížet do daňové informační schránky, odpovídá současné koncepci. Zákon již explicitně neřeší okruh osob oprávněných jednat jménem daňového subjektu ve smyslu § 24 s tím, že postačí aplikace obecných pravidel. To znamená, že např. osoba pověřená v souladu s § 24 odst. 3 bude moci do daňové informační schránky nahlížet prostřednictvím uznávaného elektronického podpisu pouze tehdy, pokud příslušný správce daně je schopen ověřit, že disponuje příslušným pověřením s odpovídajícím rozsahem. V případě nahlížení prostřednictvím ověřené identity podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky, toto ověření z povahy věci odpadá, neboť správce daně nebude zkoumat, která konkrétní fyzická osoba disponuje příslušnými přístupovými údaji k datové schránce.

K bodu 21 (§ 71 odst. 1)

Navrhuje se rozšíření stávajících dvou způsobů kvalifikovaného elektronického podání o třetí způsob. Fakticky nepůjde o technologicky nový způsob přenosu dat ke správci daně, ale pouze o nový způsob, kterým lze ztotožnit osobu podatele s podanou datovou zprávou. Předpokládá se tak využití současného přenosu dat na tzv. technické zařízení správce daně (srov. § 73 odst. 2 daňového řádu) s tím, že příslušná datová zpráva nebude muset být opatřena uznávaným elektronickým podpisem. Namísto toho dojde k ověření identity podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky. Podatel tak prostřednictvím způsobu, který využívá k přihlášení do své datové schránky (srov. § 9 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů), tj. prostřednictvím přístupových údajů, elektronicky čitelných identifikačních dokladů nebo jiných elektronických prostředků, stvrdí správci daně, že elektronicky zaslané podání pochází skutečně od něj. Nepůjde tedy o podání prostřednictvím datové schránky, tj. datová zpráva nebude zasílána systémem datových schránek do datové schránky příslušného správce daně.

Důvodem zavedení tohoto způsobu ověření identity podatele je umožnit široké daňové veřejnosti, tj. všem, kdo si zřídí datovou schránku (což je bezplatné), aby mohla využívat služeb tzv. daňového portálu a daňové informační schránky (viz navrhovaná změna v § 69 a násl.). Obdobné doplnění se navrhuje též v zákonech upravující podání vůči orgánům sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám ve věcech veřejných pojistných. Díky tomu bude možné daňový portál využívat k podání vůči všem těmto orgánům. Fyzické a právnické osoby mající datovou schránku tak budou moci pomocí interaktivního společného elektronického formuláře zajišťujícího prevenci před formálními chybami učinit najednou podání vůči orgánům Finanční správy ČR, orgánům sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám. Tato funkcionalita by měla být první fází k cílovému stavu, k němuž směřuje jedno inkasní místo.

K bodu 22 (§ 92 odst. 5 písm. d))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „právní úkon“ za pojem

„právní jednání“. Pokud jde o úkony procesní (zejména postup správce daně), termín „úkon“ zůstane zachován.

K bodu 23 (§ 102 odst. 1 písm. g))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení.

K bodu 24 (§ 106 odst. 1 písm. c))

S ohledem na to, že podle nového občanského zákoníku již nemůže nastat situace, kdy fyzická osoba zemře bez dědice, neboť nově je v případě absence jiných dědiců dědicem stát (§ 1634 nového občanského zákoníku), navrhuje se úprava příslušného ustanovení o zastavení řízení. Uvedená podmínka by se stala obsolentní a matoucí.

K bodu 25 (§ 125)

Jedná se o legislativně technickou nápravu zákona č. 458/2011 Sb., ve kterém bylo opomenuto vypuštění skupinového nadpisu pro § 125 až 128, ke kterým byly doplněny nadpisy.

K bodu 26 (§ 127 odst. 3 písm. c))

Návrh reaguje na skutečnost, že nové soukromé právo již explicitně neodlišuje smlouvu o prodeji podniku (nově obchodního závodu) jako samostatný instrument, ale podřazuje ji pod obecnou smlouvu o koupi s tím, že ve zvláštních ustanoveních (§ 2175 a násl.) nového občanského zákoníku jsou upravena specifika koupě obchodního závodu či jeho části, která je samostatnou organizační složkou tohoto obchodního závodu. Povinnost předložit správci daně smlouvu o koupi dopadá z povahy věci nejen na daňový subjekt v roli kupujícího, ale i prodávajícího, aniž by to bylo nutné explicitně normovat.

K bodu 27 (§ 148 odst. 4 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s doplněním nového písmene e).

K bodu 28 (§ 148 odst. 4 písm. e))

Navrhuje se doplnit do výčtu případů, kdy neběží lhůta pro stanovení daně, též dobu, kdy je uskutečňována mezinárodní spolupráce při správě daní, neboť informace získaná v rámci této spolupráce by mohla mít vliv na výši daně. Lhůta tedy nebude běžet ode dne odeslání žádosti správcem daně do dne obdržení odpovědi a v případě, že informace přestane být potřebná, tak do dne odeslání oznámení o ukončení spolupráce správcem daně. Úprava je navrhována z důvodu, že správce daně nemůže ovlivnit délku doby nutné k získání požadované informace ze zahraničí. Mezinárodní spolupráci při správě daní je v tomto případě třeba chápat v materiálním smyslu, tedy jako jakoukoliv činnost příslušného orgánu, která má charakter mezinárodní spolupráce při správě daní, a to bez ohledu na to, jak je nazývána v konkrétním právním předpise, mezinárodní smlouvě atd., na jejichž základě je mezinárodní spolupráce poskytována. V konkrétní rovině půjde zejména o mezinárodní spolupráci podle zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní (týkajícího se zejména oblasti přímých daní), podle přímo použitelných předpisů Evropské unie (např. nařízení Rady č. 904/2010, týkající se oblasti nepřímých daní) a podle mezinárodních smluv uzavřených Českou republikou s jednotlivými státy či jurisdikcemi. Tímto návrhem navíc dojde ke sjednocení právní úpravy pro přímé a nepřímé daně, neboť navržená úprava je již součástí zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní, avšak není obsažena např. v přímo použitelných předpisech Evropské unie, upravujících mezinárodní spolupráci při správě nepřímých daní.

K bodu 29 (§ 155 odst. 5)

Z důvodu právní jistoty se doplňuje explicitní odkaz na § 254 odst. 3 a 6. V odstavci 3, na nějž je odkazováno, je pro úrok z neoprávněného jednání správce daně stanoveno, kdy se předepisuje do evidence daní. Stejné pravidlo musí platit i pro úrok z vratitelného přeplatku, což za současné právní úpravy je nutné dovozovat využitím argumentu *per analogiam legis*. Obdobné platí i pro pravidlo zakotvené v odstavci 6 § 254, že úrok přiznaný správcem daně se započítává na případnou náhradu škody, která by poškozenému byla přiznána podle zákona č. 82/1998 Sb.

K bodu 30 (§ 170 odst. 4)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 31 (§ 170 odst. 6)

Nový odstavec 6 reaguje na právní úpravu zakotvenou v § 1380 až 1389 nového občanského zákoníku. Ponecháním stávající úpravy daňového řádu by s jeho účinností došlo ke zhoršení postavení správce daně jakožto věřitele, neboť v soukromoprávní sféře bude moci věřitel smluvně zamezit zhoršení pořadí své pohledávky zajišťované zástavním právem, ať už prostřednictvím záměny nebo uvolnění zástavního práva. V novém odstavci 6 se proto navrhuje, aby se v případě, kdy zástavní právo zřídí správce daně svým rozhodnutím, tj. mimosmluvním způsobem, uplatnila právní fikce, podle níž se na zástavní právo hledí tak, jako by se vlastník zástavy zavázal, že zástavním právem zapsaným ve výhodnějším pořadí nezajistí nový dluh, resp. neumožní zápis nového zástavního práva namísto starého zástavního práva zapsaného ve výhodnějším pořadí než zástavní právo zřízené rozhodnutím správce daně. Obě tyto skutečnosti musí být zapsány do příslušeného veřejného seznamu, kde jsou evidována zástavní práva. V důsledku toho nastane efekt předvídaný v § 1384 nového občanského zákoníku, tj. uvolněným zástavním právem nebude možné zajistit nový dluh, resp. efekt předvídaný v § 1388 nového občanského zákoníku, tj. nebude možné zapsat nové zástavní právo namísto starého.

K bodu 32 (§ 170a)

V § 1359 až 1375 přináší nový občanský zákoník změnu, kterou je nutné zohlednit v i úpravě daňového řádu, aby nedošlo ke zhoršení postavení správce daně v roli zajištěného věřitele oproti soukromoprávnímu zástavnímu věřiteli. Navrhuje se proto rozšíření pravomoci správce daně spočívající v možnosti prodeje zástavy. Správce daně tímto získá pravomoc postupovat jako věřitel podle nového občanského zákoníku. Budou tak na něho vztažena veškerá práva a povinnosti, které nový občanský zákoník přiznává věřitelům v souvislosti s výkonem zástavního práva. Tam, kde je věřitelům umožněno prodat zástavu jiným způsobem než ve veřejné dražbě, bude správce daně postupovat přiměřeným způsobem, jakým postupuje při prodeji movitých věcí (nemající povahu práva) a nemovitých věcí v rámci daňové exekuce. Navrhovaná úprava tak umožní správci daně provést zpeněžení zástavy vlastními silami, aniž by byl nucen žádat soudního exekutora. Pro dlužníka bude tento způsob zpeněžení jeho majetku znamenat podstatné snížení nákladů, které by jinak musel hradit buď soudnímu exekutorovi, nebo správci daně (pokud by ke zpeněžení došlo v rámci daňové exekuce). V souladu s novým občanským zákoníkem hradí dlužník pouze hotové výdaje nutné ke zpeněžení, nikoli tedy náhrady nákladů daňové exekuce (srov. § 182 a násl. daňového řádu).

K bodu 33 (nadpis § 173)

Změna nadpisu souvisí s navrhovanou změnou znění stávajícího odstavce 2.

K bodu 34 (§ 173 odst. 2)

Návrh úpravy daňového řádu je poplatný rozšíření soukromoprávních zajišťovacích institutů v souladu s novým občanským zákoníkem. Podle něj může být tzv. výstavcem záruční listiny nejen banka (tj. banka, zahraniční banka, spořitelní a úvěrní družstvo), ale i jiný subjekt. Bankovní záruka se tak stává podmnožinou záruky finanční. Vzhledem k tomu, že finanční - nebankovní záruka se svou povahou blíží ručení třetí osoby, navrhuje se, aby podmínkou pro akceptaci finanční záruky, která není bankovní zárukou, byl (obdobně jako v případě ručení podle odstavce 1) úředně ověřený podpis v záruční listině.

K bodu 35 (§ 175 odst. 1)

Navrhuje se vypustit jeden ze způsobů vymáhání, a to vymáhání prostřednictvím soudu z důvodu, že s účinností novely občanského soudního řádu č. 369/2012 Sb. (1. ledna 2013) již orgány veřejné moci, které postupují při správě placení podle daňového řádu, nebudou moci žádat soud o výkon rozhodnutí pro neuhrazená peněžitá plnění. Nejde tedy o věcnou změnu, nýbrž pouze o zajištění souladu úpravy daňového řádu s občanským soudním řádem, který tuto věcnou změnu přinesl.

K bodu 36 (§ 176 odst. 2 písm. e))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení.

K bodu 37 (§ 178 odst. 4)

Navrhuje se změna týkající se možnosti odvolat se proti exekučnímu příkazu. Nově by již odvolání proti exekučnímu příkazu nebylo možné. Stejně tak nebude možné uplatnit jiný opravný prostředek, kterým je v souladu s § 108 návrh na povolení obnovy řízení. To ovšem neznamená, že by dlužník neměl jiný prostředek ochrany, kterým by mohl brojit proti případným nedostatkům exekučního příkazu, resp. zahájeného exekučního řízení. Tímto prostředkem je námitka podle § 159. Důvodem pro tuto změnu je zejména odstranění zatěžujícího formalismu spojeného s tím, že v dané věci musí rozhodovat nadřízený orgán, jakož i s tím, že o případném odvolání musí být v souladu s § 111 odst. 4 daňového řádu uvědoměni ostatní příjemci rozhodnutí prostřednictvím výzvy.

Rozdíl mezi námitkou a odvoláním tkví zejména v tom, že o námitce rozhoduje prvostupňový správce daně. V praxi se proti exekučnímu příkazu brojí především z důvodu nespokojenosti s tím, jak byla daň stanovena v nalézacím řízení, což ovšem není relevantní námitka, neboť o stanovení daně je nutno rozhodovat v nalézacím řízení, nikoli řízení exekučním. Odvolání, které musí posoudit orgán prvního i druhého stupně, je pak zbytečně zatěžujícím a neefektivním nástrojem. Za legitimní tak lze považovat pouze námitky, že vymáhaná daň již byla zaplacena nebo že neexistuje vykonatelný exekuční titul. I v těchto případech je však efektivnější, aby je posuzoval správce daně prvního stupně, neboť to je orgán, který může rychle, efektivně a relevantně tyto skutečnosti přezkoumat s ohledem na to, že vede evidenci daní a současně disponuje exekučními tituly.

Další rozdíl mezi stávajícím odvoláním a námitkou lze spatřovat v délce lhůty určené pro možnost uplatnit tyto prostředky ochrany. Lhůta, ve které má dlužník právo proti exekučnímu příkazu brojit, se prodlouží ze stávajících 15 na 30 dnů.

V rámci obecnějšího srovnání lze uvést, že nejčastějším způsobem vymáhání soukromoprávních (ale i některých veřejnoprávních) pohledávek je vymáhání prostřednictvím soudního exekutora, vůči jehož exekučnímu příkazu zákon č. 120/2001 Sb., o soudních

exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, rovněž nepřipouští opravné prostředky.

K bodu 38 (§ 178 odst. 5 písm. f))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 39 (§ 180 odst. 2)

S ohledem na doplnění navrhované v § 71 odst. 1 je nutné provést i navazující změnu v § 180 odst. 2 tak, aby byla zohledněna i nově zaváděná možnost autorizace podání prostřednictvím datové zprávy s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky.

K bodu 40 (§ 180 odst. 3 písm. e))

Nový občanský zákoník zúžil stávající množinu cenných papírů na listinné cenné papíry. Z důvodu právní jistoty se navrhuje doplnit zbývající formy cenných papírů vymezené v § 525 a 2413 nového občanského zákoníku – tj. zaknihované a imobilizované cenné papíry – do těch ustanovení daňového řádu, která obsahují právní úpravu poplatnou všem formám cenných papírů.

K bodu 41 (§ 180 odst. 3 písm. f))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 42 (§ 180 odst. 3 písm. g))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická změna zohledňující skutečnost, že pojem „podnik“ nahrazuje nový občanský zákoník pojmem „obchodní závod“, shoduje-li se věcně s novým vymezením obchodního závodu.

K bodu 43 (§ 180 odst. 6)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „právní úkon“ za pojem „právní jednání“. Pokud jde o úkony procesní (zejména postup správce daně), termín „úkon“ zůstane zachován.

K bodu 44 (§ 185 odst. 1)

S účinností od 1. ledna 2013 umožňuje občanský soudní řád k vydobytí závazku patřícího do společného jmění manželů postihnout i majetkové právo manžela povinného, které není (podle judikatury Nejvyššího správního soudu) součástí společného jmění manželů. Aby správce daně měl tutéž pravomoc na základě subsidiárního použití § 262a občanského soudního řádu, navrhuje se doplnit, že i v případě, kdy je postižen majetek manžela dlužníka, má tato osoba stejné postavení jako dlužník.

K bodu 45 (§ 185 odst. 3)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 46 (§ 185 odst. 4 a 5)

V novém odstavci 4 se navrhuje explicitně stanovit, že daňovou exekucí lze na rozdíl od výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu postihnout rovněž věc ve vlastnictví dlužníka jako dědice, která má podle nařízení zůstavitele přejít po smrti dlužníka na svěřenského nástupce jako následného dědice a se kterou dlužník nemá právo nakládat. Z úpravy problematiky svěřenského nástupnictví v novém občanském zákoníku (§ 1512 a násl.) lze usuzovat, že zákaz zcizení takovéto věci by měl dopadat pouze na samotného dědice, a není tudíž důvod, proč by se zákaz převodu měl vztahovat i na výkon rozhodnutí orgánu veřejné moci. Zánik svěřenského nástupnictví nastane *ex lege* podle nového ustanovení § 231 odst. 1 písm. c), a to ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o rozvrhu, které se podle daňového řádu doručuje mimo jiné jak svěřenskému nástupci (viz § 230 odst. 2 písm. d)), tak katastrálnímu úřadu nebo jinému veřejnému registru.

V návaznosti na nový občanský zákoník se v odstavci 5 navrhuje zásadu materiální publicity údajů zapsaných ve veřejném seznamu nebo rejstříku promítnout rovněž do daňového řádu v souvislosti s oznamovací povinností dlužníka.

K bodu 47 (§ 190 odst. 1)

Navrhovaná úprava souvisí se změnou, kterou přinese nový občanský zákoník, neboť ten již nerozlišuje mezi smlouvou o běžném účtu a smlouvou o vkladovém účtu, jelikož vždy se jedná o modifikaci smlouvy o běžném účtu. Stejná úprava se navrhuje i v občanském soudním řádu (§ 303 odst. 1).

K bodu 48 (nadpis oddílu třetího hlavy páté)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 49 (§ 194 odst. 1)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 50 (§ 194 odst. 4)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 51 (§ 194 odst. 6)

Podle dosavadní úpravy může Ministerstvo financí stanovit podmínky postupu při elektronické dražbě vyhláškou. Podzákonným právním předpisem však nelze vyloučit či modifikovat zákonná ustanovení týkající se dražby a normativní zakotvení postupu při elektronické dražbě prostřednictvím vyhlášky se proto jeví jako nevhodné. S ohledem na efektivitu elektronických dražeb a jejich přínos pro správce daně i samotného dlužníka, jemuž se zvyšuje šance na větší výtěžnost prodeje, se navrhuje současnou právní úpravu upravit tak, aby specifika elektronické dražby byla zakotvena v zákoně. Nikoli však za cenu kazuistického popisu technického postupu. Úkolem zákonné úpravy by mělo být pouze vytýčení základních normativních mantinelů a odchylek proti obecné dražbě. Možnost konat dražbu elektronicky není v právním řádu novinkou, neboť obdobná koncepce je součástí občanského soudního řádu (srov. § 330a a 336o).

K bodu 52 (§ 194a)

V navrhovaném ustanovení odstavce 1 se stanoví povinnost správce daně provádět elektronickou dražbu, pokud je k jejímu provádění technicky vybaven. Návrh zohledňuje skutečnost, že ne každý správce daně bude disponovat potřebným technickým zabezpečením. Obdobnou konstrukci lze nalézt v daňovém řádu v případě daňové informační schránky (srov. § 69). Splní-li správce daně podmínku technické vybavenosti pro provádění elektronických dražeb, bude moci dražit pouze elektronicky. Dlužník tak bude mít jistotu, že správce daně nebude moci volit, a že tak jeho majetek bude dražen efektivnějším způsobem. Lze s jistotou předpokládat, že návrh bude mít příznivý dopad i na státní rozpočet, a to přímý (v podobě vyšší úhrady nedoplatku) a nepřímý - v podobě zefektivnění práce úředních osob, či umožnění konání elektronické dražby i obcím a jiným správcům daně, kterým v současné době brání v konání dražeb vyšší náročnost na lidské zdroje či nároky na místo konání dražby.

V souladu s navrhovaným odstavcem 2 je správce daně povinen způsobem umožňující dálkový přístup (tedy prostřednictvím internetu) zveřejnit, že je technicky vybaven pro realizaci elektronických dražeb. Tuto informaci by měl zveřejnit správce daně, který je technicky vybaven, nikoli správce daně, který technicky vybaven není. Současně správce daně musí zveřejnit podmínky a postup pro provádění elektronické dražby. Půjde převážně o technické a metodické pokyny, jak má být postupováváno ze strany osob zúčastněných na dražbě.

Vzhledem k významné podobnosti institutu elektronické dražby s institutem dražby není vhodná samostatná a komplexní zákonná úprava pro elektronické dražby. Jako vhodnější se jeví využít obecných postupů pro dražbu s tím, že v určitých případech je nezbytná odchylka. V některých případech explicitně zakotvená v normativním textu, v jiných případech vyplývající z povahy věci. Odstavec 3 proto umožňuje přiměřené použití ustanovení o dražbě. „Přiměřená“ aplikace totiž umožňuje, aby se nepoužila ta ustanovení, která z povahy věci ztrácí u elektronické dražby smysl (např. ustanovení o protokolaci, postupu při licitaci).

K bodu 53 (§ 195 odst. 2 písm. a))

Navrhuje se modifikace stávajícího písmene a) tak, aby úprava zohledňovala specifika elektronické dražby týkající se časového rámce. Úprava ohledně místa konání, které je z povahy věci poplatná pouze dražbě, se přesouvá do nového písmene b).

K bodu 54 (§ 195 odst. 2 písm. b))

K úpravě, která byla do nového písmene b) přesunuta ze stávajícího písmene a) z důvodu lepší čitelnosti, se v zájmu právní jistoty navrhuje doplnit její použitelnost pouze u „klasických“ dražeb, nikoli dražby elektronické.

K bodu 55 (§ 195 odst. 4)

Navrhuje se, aby dražební vyhláška pro elektronickou dražbu obsahovala adresu internetové stránky, kde se bude konkrétní elektronická dražba provádět, a také adresu, kde budou zveřejněny podmínky a postup pro její provádění (což je současně podmínka pro zavedení elektronické dražby). Z povahy věci tak půjde o dvě samostatné internetové adresy. Podmínky a postup pro provádění elektronické dražby budou zveřejněny obecně, což vyplývá i z navrhovaného § 194a odst. 2 písm. b). Skutečnost, že odkaz na příslušné internetové stránky bude uveden v dražební vyhlášce, má za cíl zajistit lepší informovanost dotčených osob. Naopak adresa internetové stránky, na které se bude dražba provádět, bude vždy specifická pro tu kterou elektronickou dražbu.

K bodu 56 (§ 195 odst. 5)

Navrhuje se vypuštění opravného prostředku proti dražební vyhlášce z důvodu souladu s občanským soudním řádem (ve znění zákona č. 396/2012 Sb.). Jeho změnu odůvodnil zákonodárce zrychlením řízení, což je poplatné i daňové exekuci. Primárním účelem dražební vyhlášky je obeznámení veřejnosti s předmětem dražby a časem a místem jejího konání. Dražební vyhláška svou povahou nezasahuje do práv dlužníka i jiných osob takovou měrou, že by bylo nutné připouštět v dané věci odvolání s devolutivním účinkem. V aplikační praxi se odvolání jeví jako zbytečně zatěžující prostředek, který bývá zneužíván spíše k obstrukcím. Vyloučení odvolání však neznamená, že dlužník nebude mít žádný prostředek ochrany. Proti dražební vyhlášce bude dlužník moci brojit prostřednictvím námitky (§ 159 daňového řádu). V návaznosti na vypuštění možnosti odvolat se proti dražební vyhlášce se navrhuje úprava pravomoci správce daně zrušit konání dražby. Důvodem ke zrušení konání dražby ex offo může být například neukončené řízení ve věci vyloučení majetku z daňové exekuce podle § 179 daňového řádu.

K bodu 57 (§ 196 odst. 1 písm. c))

Navrhovaná úprava reaguje na úpravu nového občanského zákoníku. Shodně s předpokládanou úpravou občanského soudního řádu se navrhuje doplnit, že dražební vyhláška se bude doručovat rovněž osobě, která má k předmětu dražby zřízen tzv. „výměnek“, a osobě s výhradou zpětné koupě, jsou-li tyto osoby správci daně známy. Důvodem pro explicitní zakotvení výměnku je skutečnost, že výměnek je právem, které může být podle nového občanského zákoníku (§ 2707 a násl.) spojeno s předmětem dražby, aniž by se jednalo o věcné právo zapisované do veřejného seznamu, a proto je nutné jej explicitně uvést. Důvodem pro doručování dražební vyhlášky také osobě s výhradou zpětné koupě je skutečnost, že tato osoba přijetím návrhu změn občanského soudního řádu nově získá právo přednostního příklepu při dražbě stejně jako osoba s předkupním právem (byť toto právo zná již současná úprava občanského zákoníku jako právo zpětné koupě). Přijetím navrhované úpravy tak dojde k sesouladění s navrhovanou úpravou občanského soudního řádu. V návrhu se také promítá úprava nového občanského zákoníku, který ze stávajícího nájemního práva oddělil právo užívací spojené s právem požívacím, tj. pachtovní právo, které má mít pro jeho hospodářský význam samostatnou právní úpravu.

K bodu 58 (§ 196 odst. 2 písm. a))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 59 (§ 196 odst. 3)

Navrhuje se vypustit povinnost zveřejnit dražební vyhlášku prostřednictvím katastru nemovitostí, popř. jiného veřejného registru. Takové opatření bylo potřebné v minulosti, kdy rozšíření informace o dražbě bylo možné pouze materiálními úředními deskami. V současnosti je však úřední deska správce daně přístupná v elektronické podobě dálkovým přístupem, a tudíž není nutné využívat úřední desky katastrálních, popř. jiných úřadů. Předmětná úprava byla provedena též v občanském soudním řádu. Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se dále navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 60 (§ 197 odst. 1)

Navrhuje se, aby právo přednostního příklepu při stejném podání měla rovněž osoba s právem výhrady zpětné koupě, která prokáže správci daně toto právo, a to z důvodu sesouladění

s navrhovanou úpravou občanského soudního řádu. Dále se navrhuje, aby lhůta k prokázání předkupního práva a výhrady zpětné koupě byla stanovena v dražební vyhlášce. Podle současné právní úpravy je možné předkupní právo prokázat až do zahájení dražby. Ve stejné lhůtě však musí správce daně o prokázání předkupního práva rozhodnout. Takováto konstrukce se nejeví jako vhodná, zvláště pak pro elektronické dražby. Správci daně musí být dán určitý minimální prostor pro rozhodnutí, aniž by muselo dojít k odkladu dražby. Z důvodu právní jistoty se dále navrhuje úpravu odstavce doplnit tak, aby bylo jednoznačně seznatelné, že v důsledku změny vlastníka předmětu dražby nezanikají zákonná předkupní práva, byť nezanikají ani za současné právní úpravy. Příkladem je například předkupní právo spoluvlastníka předmětu dražby. Navrhovaná úprava daňového řádu současně dala přednost obecné univerzální úpravě a nevyjmenovává jednotlivé případy zákonného předkupního práva – podle nového občanského zákoníku je zákonným předkupním právem např. právo stavebníka (tj. osoby, jíž svědčí právo stavby) k pozemku, právo vlastníka pozemku k právu stavby (§ 1254), právo vlastníka pozemku ke stavbě umístěné na jeho pozemku a právo vlastníka stavby k pozemku, na kterém je jeho stavba umístěna (§ 3056).

K bodu 61 (§ 198 odst. 2 písm. a))

Navrhovaná změna souvisí s úpravou § 197 odst. 1. Daňový exekutor před zahájením licitace bude oznamovat také skutečnost, zda byla prokázána uplatněná výhrada zpětné koupě. Úprava práva výhrady zpětné koupě se navrhuje k doplnění rovněž do občanského soudního řádu (§ 336i odst. 2).

K bodu 62 (§ 198 odst. 2 písm. d))

K modifikaci úpravy písmene d) dochází v důsledku úpravy § 195 odst. 5, kde se navrhuje vypuštění možnosti odvolání proti dražební vyhlášce. Ke změně údajů uvedených v dražební vyhlášce může nicméně dojít i jinak (např. na základě námitky). Výslovné zmínění uplatnění dalších práv a závad je pak nadbytečné, neboť také práva a závady spojené s předmětem dražby jsou údaji uvedenými v dražební vyhlášce.

K bodu 63 (§ 199 odst. 4)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 64 (§ 199 odst. 6)

Navrhuje se přiznat právo přednostního příklepu při stejném podání v souladu s navrhovanou úpravou občanského soudního řádu (§ 336j odst. 1) také osobě s výhradou zpětné koupě. Nově se doplňuje se pravidlo, díky němuž bude možné jednoznačně rozhodnout, komu bude příklep udělen, učiní-li stejné podání dvě a více osob. Uvedená pravidla platí i v případě elektronické dražby s výjimkou určení vydražitele losem (situace, kdy nelze určit, který dražitel učinil dražební podání jako první, nemůže v případě elektronické dražby nastat).

K bodu 65 (§ 203 odst. 2)

Navrhovaná úprava daňového řádu reaguje na nové vymezení movité věci novým občanským zákoníkem (§ 489 a násl.). Za movitou věc budou nově považovány nejen hmotné věci, které nejsou nemovitou věcí, ale i práva, pokud zákon nestanoví, že se jedná o věc nemovitou, jako tomu je např. u práva stavby. Aby mohly být zachovány stávající podskupiny nově chápaného pojmu movitých věcí, pro které daňový řád stanoví vzhledem k jejich povaze různý postup pro jejich zpeněžení, navrhuje se jednoduchá úprava, která je totožná s úpravou navrhovanou v občanském soudním řádu.

Pokud jde o zvířata, která byla § 494 nového občanského zákoníku vyřazena z kategorie věcí, stanoví se stejným ustanovením nového občanského zákoníku, že ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně jen v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze. Ustanovení daňového řádu týkající se daňové exekuce hmotných movitých věcí tak lze na zvířata přímo aplikovat, v důsledku čehož není třeba provádět do textu daňového řádu z tohoto důvodu zvláštní legislativní zásah.

K bodu 66 (§ 203 odst. 3)

Obdobně jako u § 44 odst. 2 se navrhuje k vypuštění úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla. U podnikající fyzické osoby to může být buď hlavní obchodní závod, nebo bydliště.

K bodu 67 (§ 204 odst. 2)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „právní úkon“ za pojem „právní jednání“. Pokud jde o úkony procesní (zejména postup správce daně), termín „úkon“ zůstane zachován.

K bodu 68 (§ 206 odst. 3)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 69 (§ 206 odst. 5)

Dosavadní právní úprava umožňuje odebrání věcí patřících dlužníkovi, které jsou v držení osoby odlišné od dlužníka, pouze v případě, kdy je tato osoba dobrovolně odevzdá daňovému exekutorovi. Zákon nestanoví explicitně povinnost tyto věci odevzdat, tudíž splnění této povinnosti nelze v praxi vynucovat, což má negativní dopad na sanaci pohledávky státu vůči dlužníkovi. Z tohoto důvodu se navrhuje, aby zákon explicitně stanovil osobě, která má v držení věci dlužníka, povinnost tyto věci odevzdat daňovému exekutorovi. Z toho implicitně vyplývá i povinnost daňového exekutora odevzdané věci převzít. Osoba, od které daňový exekutor věci odebere, může v souladu s § 62 odst. 5 požádat o předání protokolu z tohoto jednání, jehož součástí bude v souladu s § 208 soupis věcí, které u ní byly sepsány.

K bodu 70 (§ 211 odst. 2)

Vzhledem ke skutečnosti, že u elektronické dražby nelze z povahy věci uhradit nejvyšší podání ihned po udělení příklepu, navrhuje se lhůta delší. Její konkrétní délku stanoví správce daně dražební vyhláškou s tím, že nesmí překročit hranici 10 dnů navrhovanou ve shodě s úpravou občanského soudního řádu.

K bodu 71 (§ 211 odst. 3)

Navrhuje se doplnění právní úpravy o řešení situace, kdy vydražitel nepřevezme vydraženou věc. Pro tyto případy by se měla přiměřeným způsobem aplikovat obecná úprava řešící případy, kdy dojde k nevyzvednutí zapůjčených nebo zajištěných věcí. Ta předpokládá, že správce daně vydá výzvu k převzetí věci a pokud na ni nebude reagováno, může rozhodnout o propadnutí dané věci státu.

K bodu 72 (§ 211 odst. 5)

Navrhovaná úprava reaguje na úpravu nového občanského zákoníku, podle kterého by užívací právo spojené s právem požívacím mělo mít samostatnou právní úpravu jako právo pachtovní, a to pro jeho hospodářský význam, jako tomu bylo před rokem 1950, byť pro vedení exekučního řízení se jedná o změnu nevýznamnou. Obdobné doplnění je realizováno rovněž v připravované novele občanského soudního řádu v souvislosti s rekodifikací soukromého práva. Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se rovněž navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 73 (§ 213 odst. 3)

Navrhuje se, aby se věci kulturní hodnoty vymezené v § 213 odst. 1, obdobně jako je tomu u přímého prodeje, nabízely i při prodeji v dražbě minimálně za cenu ve výši zjištěné ceny, a to i v případě opakovaných dražeb. O tyto věci je obecně zájem, a není tedy důvod ke snižování výtěžku dražby v neprospěch státu (potažmo dlužníka).

K bodu 74 (§ 216 odst. 3)

Nový občanský zákoník zúžil stávající množinu cenných papírů na listinné cenné papíry. Z důvodu právní jistoty se navrhuje doplnit zbývající formy cenných papírů vymezené v § 525 a 2413 nového občanského zákoníku – tj. zaknihované a imobilizované cenné papíry – do těch ustanovení daňového řádu, která obsahují právní úpravu poplatnou všem formám cenných papírů.

K bodu 75 (nadpis nad § 218)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“ ve skupinovém nadpisu.

K bodu 76 (§ 218)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 77 (§ 219 odst. 1)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“. Dále se navrhuje terminologická záměna pojmu „právní úkon“ za pojem „právní jednání“. Pokud jde o úkony procesní (zejména postup správce daně), termín „úkon“ zůstane zachován.

K bodu 78 (§ 219 odst. 2)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 79 (§ 221 odst. 1)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 80 (§ 221 odst. 1)

Navrhuje se, aby práva a závady uvedené v novém ustanovení § 231 odst. 1 písm. c), tj. veškerá práva a závady s výjimkou práv a závad podle písm. a) a b), nebyly předmětem ocenění znalcem, neboť nově budou zanikat ze zákona bez dalšího ke dni právní moci rozhodnutí o rozvrhu. Zanikat ze zákona budou rovněž podle navrhované úpravy občanského soudního řádu (§ 336l odst. 5).

K bodu 81 (§ 221 odst. 1, 2, 3 písm. a), 4 a 5)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 82 (§ 221 odst. 3 písm. b) a 4)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 83 (§ 221 odst. 5)

V § 221 odst. 1 se navrhuje, aby práva a závady uvedené v novém ustanovení § 231 odst. 1 písm. c), tj. veškerá práva a závady s výjimkou práv a závad podle písm. a) a b), nebyly předmětem ocenění znalcem, neboť nově budou zanikat ze zákona bez dalšího ke dni právní moci rozhodnutí o rozvrhu. Zanikat ze zákona budou rovněž podle navrhované úpravy občanského soudního řádu (§ 336l odst. 5). Z tohoto důvodu je rovněž nadbytečné, aby osobám, pro něž tato práva a závady váznou na nemovité věci, bylo doručováno rozhodnutí o výsledné ceně.

K bodu 84 (§ 222 odst. 1,4 a 5)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 85 (§ 225 odst. 2 a 4)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 86 (§ 225 odst. 3)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „nemovitost“ za pojem „nemovitá věc“.

K bodu 87 (§ 228 odst. 2)

Navrhovaná úprava reaguje na úpravu nového občanského zákoníku, který ze stávajícího nájemního práva oddělil právo užívací spojené s právem požívacím, tj. pachtovní právo, které má mít pro jeho hospodářský význam samostatnou právní úpravu. Úprava rovněž reaguje na právní zakotvení výměnku v novém občanském zákoníku (§ 2707 a násl.), jelikož výměnek nemusí mít vždy charakter věcného břemene zapisovaného do veřejného seznamu, a proto je nutné jej explicitně uvést. Z nových práv, která přináší nový občanský zákoník, se bude oceňovat pouze výměnek v souladu s § 221 odst. 1 daňového řádu. Bude se tak jednat o právo, za které bude moci být poskytnuta náhrada v závislosti na výši výtěžku z dražby, a to osobě, které toto právo svědčí, nebo vydražiteli, v souladu s daňovým řádem (§ 228 až 231).

K bodu 88 (§ 229 odst. 2 písm. e))

Navrhovaná úprava reaguje na úpravu nového občanského zákoníku, podle kterého by užívací právo spojené s právem požívacím mělo mít samostatnou právní úpravu jako právo pachtovní, a to pro jeho hospodářský význam, jako tomu bylo před rokem 1950, byť pro vedení exekučního řízení se jedná o změnu nevýznamnou. Obdobné doplnění je realizováno rovněž v připravované novele občanského soudního řádu v souvislosti s rekodifikací soukromého práva.

K bodu 89 (§ 229 odst. 2 písm. f))

Další závadou, která může váznout na předmětu dražby a za kterou bude moci být vyplacena náhrada podle daňového řádu, je výměnek, který nový občanský zákoník definuje v § 2707 a násl. Jelikož ne vždy má výměnek charakter věcného břemene zapisovaného do veřejného seznamu, navrhuje se doplnit úprava pořadí pro výměnek. Dnem rozhodným pro určení pořadí náhrady za výměnek (ať už bude vyplacena osobě, které toto právo svědčí, nebo vydražiteli), bude den vzniku výměnku.

K bodu 90 (§ 230 odst. 1)

V návaznosti na navrhovanou úpravu § 231 odst. 1 písm. c) se navrhuje doplnit povinnost správce daně deklarovat v rozhodnutí o rozvrhu osud všech práv a závad, tj. i těch, které nově upravuje nový občanský zákoník, která jsou správci daně známa. I neuvedená práva a závady zanikají (§ 231 odst. 1). V návrhu se také promítá nová úprava nového občanského zákoníku, který ze stávajícího nájemního práva oddělil právo užívací spojené s právem požívacím, tj. pachtovní právo, které má mít pro jeho hospodářský význam samostatnou právní úpravu.

K bodu 91 (§ 230 odst. 3)

Navrhovaná úprava reaguje na úpravu nového občanského zákoníku, který ze stávajícího nájemního práva oddělil právo užívací spojené s právem požívacím, tj. pachtovní právo, které má mít pro jeho hospodářský význam samostatnou právní úpravu, a také na jeho právní zakotvení výměnku (§ 2707 a násl.), který vždy nemusí mít charakter věcného břemene zapisovaného do veřejného seznamu, a proto je nutné jej explicitně uvést.

K bodu 92 (§ 231 odst. 1 písm. b))

Navrhovaná úprava reaguje na úpravu nového občanského zákoníku, který ze stávajícího nájemního práva oddělil právo užívací spojené s právem požívacím, tj. pachtovní právo, které má mít pro jeho hospodářský význam samostatnou právní úpravu, a také na jeho právní zakotvení výměnku (§ 2707 a násl.), který nemusí mít charakter věcného břemene zapisovaného do veřejného seznamu.

K bodu 93 (§ 231 odst. 1 písm. c))

Navrhuje se, aby práva, neuvedená v písmeni a) a b), nově specifikovaná novým občanským zákoníkem (např. výhrada zpětného prodeje, zákaz zcizení nebo zatížení, výhrada lepšího kupce, ujednání o koupi na zkoušku, vzdání se práva na náhradu škody na pozemku, budoucí zástavní právo, budoucí výměnek, svěřenské nástupnictví) zanikala právní mocí rozhodnutí o rozvrhu. Tato práva budou v důsledku dražby zanikat i podle navrhované úpravy občanského soudního řádu (§ 336l odst. 5).

K bodu 94 (§ 231 odst. 2)

Navrhuje se úprava obdobná úpravě navrhované v občanském soudním řádu (§ 336l odst. 5), která respektuje specifika zemědělského pachtu, který upravuje nový občanský zákoník. Na rozdíl od navrhované úpravy občanského soudního řádu se z důvodu právní jistoty navrhuje jednoznačné označení pachtovního roku, s jehož uplynutím zemědělský pacht zaniká.

K bodu 95 (§ 234 odst. 1 a 2)

Navrhuje se vypustit úprava odstavce 1 a 2 pro nadbytečnost. Obě ustanovení cílí na situaci, kdy daňový zákon stanoví, že plátce daně bude mít zákonem stanovenu povinnost podat hlášení a vyúčtování o svém postupu při vybírání nebo sražení daně vybírané srážkou. K tomu dochází pouze v případě pojistného na důchodové spoření, kde je ovšem obsažena úprava speciální, která využití úpravy obsažené ve zmíněných odstavcích vylučuje. De lege ferenda se sice předpokládá rozšíření případů, kdy bude podáváno hlášení a vyúčtování, avšak opět formou komplexní speciální úpravy. Daná ustanovení jsou tedy svou koncepcí překonaná a ve výsledku působí spíše matoucím dojmem. Z důvodu právní jistoty a lepší orientace se jeví jako nejvhodnější jejich vypuštění.

K bodu 96 (§ 238)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy budou v rámci hlavy VII vytvořeny dva díly („Právní nástupnictví“ a „Vztah k insolvenčnímu řízení“).

K bodu 97 (§ 238 odst. 4)

Dosavadní právní úprava daňového řádu nekoresponduje s právní úpravou živnostenského zákona, který upravuje možnost živnostenského úřadu zrušit živnostenské oprávnění podnikatele, který neprovozuje živnost po dobu delší než 4 roky. Vzhledem k tomu, že zde není relevantní podklad, na jehož základě by mohl živnostenský úřad přijmout opatření spočívající ve zrušení živnostenského oprávnění podnikatele na návrh správce daně pouze proto, že podnikatel nepodniká déle než 3, ale zároveň méně než 4 roky, navrhuje se sjednocení rozhodné doby na 4 roky.

K bodu 98 (§ 239)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy stávající skupinový nadpis „Přechod daňové povinnosti“ je nahrazen nadpisy jednotlivých paragrafů.

K bodu 99 (§ 239)

Navrhuje se vypuštění odstavců 2 až 7, neboť jimi upravovanou problematiku nově s ohledem na úpravu nového občanského zákoníku řeší navrhovaná ustanovení § 239a až 239d. Stávající odstavec 1 zůstává zachován jako obecné pravidlo pro přechod daňové povinnosti, a to jak v případě fyzických, tak právnických osob.

K bodu 100 (§ 239a až 239d)

K § 239a: Navrhované znění odstavce 1 reaguje na úpravu dědění v novém občanském zákoníku. Podle ustanovení § 1479 nového občanského zákoníku vzniká dědické právo (tj. právo na pozůstalost nebo na poměrný podíl z ní) již smrtí zůstavitele, přičemž nabytí dědictví musí být podle § 1670, resp. § 1690 nového občanského zákoníku deklaratorně potvrzeno soudem (podle návrhu zákona o zvláštních řízeních soudních se bude jednat o rozhodnutí soudu o dědictví). Tato konstrukce se tak neliší od úpravy dědického práva ve stávajícím občanském zákoníku. Práva a povinnosti zůstavitele vzniklé do dne jeho smrti tak přecházejí již smrtí zůstavitele na dědice, zatímco práva a povinnosti, které vznikají v souvislosti s pozůstalostí v období mezi smrtí zůstavitele a dnem právní moci rozhodnutí soudu o dědictví, již vznikají přímo (potenciálnímu) dědici. Tato konstrukce se v oblasti správy daní jeví jako komplikovaná, neboť je účelnější spojit okamžik přechodu daňových povinností zůstavitele na dědice až s okamžikem, kdy je totožnost oprávněného dědice na jisto postavena a tento je také schopen se uplatnění svých daňových práv a plnění svých daňových povinností reálně ujmout. Současně je vhodné posuzovat daňové povinnosti zůstavitele až do potvrzení nabytí dědictví odděleně od vlastních daňových povinností dědice

vzniklých v období mezi smrtí zůstavitele a potvrzením nabytí dědictví. Vzhledem k tomu, že totožnost dědice je najisto postavena až potvrzením nabytí dědictví, musela by se daňová povinnost zůstavitele a vlastní daňová povinnost dědice vzniklá v uvedeném období zpětně přehodnocovat ve svém celku, což může vést k řadě praktických obtíží. Ve správě daní se proto navrhuje zvolit odlišné řešení, podle něhož daňová povinnost, která zůstaviteli vznikla do dne jeho smrti, nepřechází na dědice smrtí zůstavitele, ale až pravomocným rozhodnutím soudu o dědictví. Totéž by pak mělo platit i o daňové povinnosti vzniklé na účet pozůstalosti v období mezi smrtí zůstavitele a potvrzením nabytí dědictví.

Podmínkou realizovatelnosti této koncepce je stanovení obecného principu, podle něhož se při správě daní na právní skutečnosti hledí tak, jako by zůstavitel žil až do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti. Tento princip, stanovený v navrženém § 239a odst. 1, zavádí pro daňové účely právní fikci „prodloužení života“ zůstavitele až do skončení řízení o pozůstalosti, tedy do okamžiku, kdy se zůstavitelových práv a povinností fakticky ujme potvrzený dědic. Uvedená fikce dopadá na veškeré právní skutečnosti soukromého i veřejného práva, které mohou být relevantní pro správu daní. Nejedná se tedy pouze o daňová práva a povinnosti, ale například také o právní skutečnosti soukromého práva, na které daňová práva a povinnosti (především z oblasti daňového práva hmotného) navazují. Z povahy věci půjde především o skutečnosti majetkoprávní povahy – z uvedené právní fikce vyplývá, že pro účely správy daní se na zůstavitele hledí zejména tak, jako by mu nadále svědčila jeho někdejší majetková práva a nadále byl účastníkem svých někdejších smluvních vztahů. Z pohledu správy daní tak zůstavitel svých někdejších práv a povinností pozbývá až skončením řízení o pozůstalosti. Současně je pro účely správy daní třeba na všechna soukromoprávní a veřejnoprávní práva a povinnosti, které existují, vznikají a zanikají na účet pozůstalosti v období mezi smrtí zůstavitele a skončením řízení o pozůstalosti, hledět, jako by existovaly, vznikaly a zanikaly zůstaviteli.

Předmětná právní fikce je však striktně omezena pouze na účel správy daní, tj. na jejím základě nedochází k žádnému zásahu do jiných než daňových práv a povinností, tj. v souladu s obecnou úpravou občanského zákoníku tato jiná než daňová práva a povinnosti v období mezi smrtí zůstavitele a skončením řízení o pozůstalosti již náleží dědici (byť dosud nepotvrzenému).

Podle odstavce 2 se daňovou povinností zůstavitele pro účely správy daní rozumí daňová povinnost vzniklá zůstaviteli do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti. S ohledem na právní fikci „prodloužení života“ zůstavitele je daňová povinnost zůstavitele tvořena jak jeho daňovou povinností vzniklou do jeho smrti (tedy objektivně vzniklou zůstaviteli ještě za jeho života), tak daňovou povinností vzniklou v období mezi smrtí zůstavitele a skončením řízení o pozůstalosti (tedy vzniklou zůstaviteli pouze na základě právní fikce, neboť zůstavitel v dané době již nežije). Věcným důvodem je skutečnost, že jde o daňovou povinnost podmíněnou činností zůstavitele za jeho života, jím založenými právními vztahy nebo právním jednáním osoby spravující pozůstalost. Hovoří-li proto zákon o daňové povinnosti zůstavitele, vztahuje se dané ustanovení na daňové povinnosti vzniklé v obou uvedených časových periodách.

Na základě odstavce 3 daňová povinnost zůstavitele přechází na jeho dědice (pravomocným) rozhodnutím soudu o dědictví. Tímto rozhodnutím získá dědic postavení daňového subjektu namísto zůstavitele. To znamená, že disponuje stejnými procesními právy a vztahují se na něj stejné povinnosti, jaké by se vztahovaly na zůstavitele. Pokud se rozhodne změnit daňovou povinnost zůstavitele, jedná již vlastním jménem, tj. podání (tvrzení) opatří svým podpisem, to však musí mít identifikační údaje zůstavitele (tj. jméno zůstavitele, rodné číslo, případně jeho DIČ), neboť daňová povinnost zůstavitele stále zůstává na jeho osobním daňovém účtu, neboť nedochází ke sloučení osobního daňového účtu zůstavitele a osobního daňového účtu

dědice, ať už nově vzniklého v důsledku pokračování v jeho živnosti po potvrzení dědictví, nebo již existujícího vlastního osobního daňového účtu dědice. Pokračuje-li dědic v podnikání po zůstaviteli, jedná ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o dědictví vlastním jménem na svůj účet, tj. obdobně, jako by začal podnikat. Daňové tvrzení za rok, ve kterém došlo k potvrzení nabytí dědictví, podává v řádném termínu za celé zdaňovací období, neboť se uplatní obecná úprava. Pokud jde o daňové povinnosti, které vznikly v souvislosti s pozůstalostí v období mezi smrtí zůstavitele a dnem rozhodnutí o dědictví, také tyto povinnosti přejdou na dědice až právní mocí rozhodnutí soudu o dědictví, neboť podle navrženého ustanovení § 239a odst. 1 a 2 se na ně hledí tak, jako by vznikly zůstaviteli.

V odstavci 4 se navrhuje zhojit nedostatek stávající úpravy daňového řádu, dle které (na rozdíl od úpravy předchozího zákona o správě daní a poplatků) uplatnění daňové pohledávky vůči zůstaviteli v rámci řízení o pozůstalosti nemá vliv na běh lhůty pro placení daně. Jelikož se nově podle daňového řádu jedná o lhůtu prekluzivní a vzhledem k tomu, že řízení o pozůstalosti může trvat delší dobu, jeví se jako nezbytné u nedoplatků vzniklých před smrtí zůstavitele upravit stavění lhůty pro placení daně. Správci daně totiž smrtí zůstavitele vzniká faktická překážka pro to, aby mohl realizovat vymáhání daní, a může se tak stávat, že stát (zejména u starších nedoplatků) ne vlastní vinou nestihne v prekluzivní lhůtě daň či její část zinkasovat. Navrhuje se, že lhůta nepoběží po dobu ode dne smrti zůstavitele do dne skončení řízení o pozůstalosti, což může být současně den právní moci rozhodnutí o dědictví, nebo den nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení o pozůstalosti nebo den právní moci rozvrhového usnesení, byla-li nařízena likvidace pozůstalosti, a to bez ohledu na způsob uplatnění daňových pohledávek v rámci řízení o pozůstalosti. Totéž bude platit i pro pohledávky vzniklé v důsledku daňových povinností zůstavitele v období mezi jeho smrtí a skončením řízení o pozůstalosti, neboť za situace, kdy se tyto pohledávky považují v důsledku právní fikce za pohledávky vůči zůstaviteli, je jejich situace do značné míry obdobná jako v případě pohledávek vůči zůstaviteli, které vznikly do jeho smrti.

K § 239b: Odstavec 1 normuje postavení osoby spravující pozůstalost obdobně jako stávající rušený odstavec 4 § 239. Platí tak, že v období mezi smrtí zůstavitele a ukončením řízení o pozůstalosti plní daňové povinnosti zůstavitele osoba spravující pozůstalost, a to vlastním jménem na účet pozůstalosti. Osoba spravující pozůstalost tedy nejedná obdobně jako zástupce jménem jiné osoby. To znamená, že tvrzení opatří nejen svým podpisem, ale i svými identifikačními údaji (tj. jméno, rodné číslo, případně daňové identifikační číslo). Vzhledem k tomu, že ale nejedná na svůj účet, nýbrž na účet pozůstalosti, je nutné v tvrzení rovněž uvést, k čí pozůstalosti se toto tvrzení váže. Toho lze docílit tím, že současně uvede i identifikační údaje zůstavitele. Daňová povinnost zůstavitele stále zůstává na jeho osobním daňovém účtu, i kdyby osoba spravující pozůstalost byla podnikatelem se svým osobním daňovým účtem. Povinnosti osoby spravující pozůstalost může plnit s ohledem na § 203 návrhu zákona o zvláštních řízeních soudních také tzv. likvidační správce, o němž návrh zákona o zvláštních řízeních soudních stanoví: „Likvidační správce jedná při výkonu funkce svým jménem na účet pozůstalosti. Označuje se způsobem, z něhož musí být zřejmé, že jedná jako likvidační správce a kterého zůstavitele se týká jím spravovaná likvidační podstata.“ Podle nového občanského zákoníku (§ 1678) se správou pozůstalosti rozumí její prostá správa, která v sobě zahrnuje i úhradu dluhů (tj. i neuhrazenou daň), související s její běžnou správou. Z toho lze dovodit, že plnění daňových povinností zůstavitele by mělo být realizováno osobou spravující pozůstalost i v rovině platební. Případná korekce daňových povinností v nalézací rovině nebo povinnost úhrady daně přejde rozhodnutím o dědictví na dědice. Rozsah dědicovy povinnosti k úhradě daňové povinnosti zůstavitele bude odviset od skutečnosti, zda uplatnil nebo neuplatnil výhradu soupisu. V prvém případě na dědice

přejdou dluhy zůstavitele jen do výše ceny nabytého dědictví, ve druhém bude muset dědic hradit veškeré dluhy zůstavitele v plném rozsahu.

V případě, že je více osob spravujících pozůstalost (srov. § 1677 nového občanského zákoníku), dopadá daňová povinnost zůstavitele na tyto osoby společně a nerozdílně. Jde tedy o solidární povinnost těchto osob, která se fakticky projeví zejména při plnění procesních povinností (povinnost podat daňové tvrzení apod.). Správce daně při zjištění, že ze strany osob spravujících pozůstalost nebyla splněna určitá povinnost (např. povinnost podat daňové tvrzení), bude mít možnost výzvou vyžadovat splnění povinnosti po kterékoli z těchto osob. Nebude tedy zapotřebí, aby oslovoval každou tuto osobu samostatně. Z hlediska majetkové odpovědnosti platí obecné pravidlo, že tyto osoby jednají na účet pozůstalosti.

S ohledem na skutečnost, že v důsledku právní fikce, podle níž daňová povinnost zůstavitele zahrnuje též povinnosti, které vznikly od smrti zůstavitele do skončení řízení o pozůstalosti, nelze počínaje smrtí zůstavitele jednoznačně určit místní příslušnost správce daně podle obecných pravidel. V novém odstavci 3 se proto navrhuje ponechat stávající úpravu, podle níž se smrtí zůstavitele nemění příslušnost správce daně k výkonu správy daní, a to po dobu, kdy příslušnou daňovou povinnost plní osoba spravující pozůstalost (tedy do ukončení řízení o pozůstalosti). Tím je otázka místní příslušnosti postavena najisto.

Navržené odstavce 4 a 5 řeší problematiku podávání daňových tvrzení osobou spravující pozůstalost. Řádná i dodatečná daňová tvrzení v případě daňových povinností zůstavitele bude podávat osoba spravující pozůstalost (osoba spravující pozůstalost tak bude činit v období, kdy vykonává správu pozůstalosti). Osoba spravující pozůstalost bude řádná i dodatečná daňová tvrzení podávat za celé zdaňovací období, či jeho část, ve standardních lhůtách stanovených daňovým řádem nebo jinými daňovými zákony, a to za všechna zdaňovací období (případně na všechna zdaňovací období), která uplynou ode dne smrti zůstavitele až do dne předcházejícímu dni skončení řízení o pozůstalosti. Případně může osoba spravující pozůstalost podat i dodatečná daňová tvrzení za zdaňovací období, která uplynula do smrti zůstavitele. Z povahy věci je třeba dovodit, že v rámci zdaňovacího období, ve kterém došlo ke smrti zůstavitele, bude řádné daňové tvrzení podávat osoba spravující pozůstalost pouze za jeho část, za kterou nebylo podáno daňové tvrzení podle odstavce 4. Povinnost tvrdit daň má osoba spravující pozůstalost plnit nejen v případě pokračování v živnosti zůstavitele po jeho smrti, ale např. i v situaci, kdy se daňové povinnosti týkají majetku, který je součástí pozůstalosti (typicky nemovitá věc).

Stávající, ale zejména budoucí úprava občanského zákoníku je založena na principu, že veškeré dluhy, které vznikly do smrti zůstavitele, mají být jako součást dědictví předmětem řízení o pozůstalosti. Z tohoto důvodu, tj. aby měl správce daně reálnou možnost nedoplatky zůstavitele v řízení o pozůstalosti uplatnit, se v odstavci 4 navrhuje podstatné zkrácení lhůty (z 6 měsíců na 3), ve které je osoba spravující pozůstalost povinna podat za zůstavitele řádné daňové tvrzení za část zdaňovacího období, které uplynulo do dne předcházejícího dni smrti zůstavitele. V souladu s § 245 se povinnost podat daňové tvrzení v dané lhůtě vztahuje i na případy, kdy dosud nebylo podáno daňové tvrzení za předcházející zdaňovací období v případě, kdy původní lhůta pro jeho podání do dne smrti zůstavitele neuplynula. Obdobně se postupuje v případě podání daňového tvrzení u daní jednorázových. U daně vyměřované na zdaňovací období – tj. daně z nemovitých věcí se tento režim neuplatní, neboť současně s účinností novely daňového řádu nabude účinnost speciální úprava. Délka lhůty byla stanovena v návaznosti na návrh zákona o zvláštních řízeních soudních.

S ohledem na navržené ustanovení § 239a odst. 3 přecházejí rozhodnutím soudu o dědictví daňové povinnosti zůstavitele na dědice, současně tyto daňové povinnosti přestává plnit osoba spravující pozůstalost. Vzhledem k tomu, že daňové povinnosti přešly na dědice, nepoužije se

obecně na osobu spravující pozůstalost ustanovení § 20 odst. 3 daňového řádu upravující kontinuitu vybraných daňových práv a povinností i poté, co daňový subjekt přestal být daňovým subjektem. Zůstává však potřeba uzavřít předchozí období (do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti), za které je nutné podat daňové tvrzení. Odstavec 5 proto ukládá osobě spravující pozůstalost povinnost podat řádné daňové tvrzení za část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti. Navrhována lhůta pro podání řádného daňového tvrzení činí 30 dnů ode dne skončení řízení o pozůstalosti. V téže lhůtě je tato osoba povinna podat i řádné daňové tvrzení za předcházející zdaňovací období v případě, kdy původní lhůta pro jeho podání do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti neuplynula, přičemž obdobně se postupuje v případě podání daňového tvrzení u daní vyměřovaných na zdaňovací období a daní jednorázových, pokud nebylo dosud podáno (§ 245). Ustanovení odstavce 5 je tedy speciálním pravidlem vůči ustanovení § 239a odst. 3. V mezích této zvláštní povinnosti se na osobu spravující pozůstalost použije výše uvedené ustanovení § 20 odst. 3 daňového řádu, v důsledku čehož jsou s povinností podle § 239b odst. 5 svázány další navazující povinnosti (jako např. odstranění vad podání). Věcným důvodem pro stanovení povinnosti podat daňové tvrzení mimo obecné lhůty je skutečnost, že by nebylo žádoucí, aby dosavadní osoba spravující pozůstalost odlišná od dědice (resp. jeden z dědiců, který byl osobou spravující pozůstalost) podávala řádné daňové tvrzení za část zdaňovacího období až ve standardní lhůtě, která může nastat i po více jak jednom roce od okamžiku, kdy osoba spravující pozůstalost byla zproštěna své funkce se skončením řízení o pozůstalosti. Současně je třeba zohlednit účelnost řešení v podobě ponechání splnění předmětné klíčové daňové povinnosti (v podobě podání řádného daňového tvrzení za zdaňovací období nebo jeho část, která uplynula přede dnem skončení řízení o pozůstalosti) osobě, která pozůstalost spravovala. Povinnost, ale i právo podat dodatečné daňové tvrzení však přechází na dědice. Navrhovaná úprava tak je do značné míry inspirována procesní úpravou insolvenčního řízení v daňovém řádu a v samotném insolvenčním zákoně v případě, kdy v probíhajícím daňovém řízení začne běžet insolvenční řízení řešené konkurzem. Insolvenční zákon totiž v § 313 odst. 2 stanovil insolvenčnímu správci splnit daňové povinnosti i po ukončení insolvenčního řízení, přičemž teprve poté jej soud zprošťuje funkce.

K § 239c: Navržené ustanovení § 239c řeší plnění daňové povinnosti zůstavitele likvidačním správcem pouze v případě, že soud nařídí likvidaci pozůstalosti. Postup likvidačního správce je v daném případě obdobný postupu insolvenčního správce při řešení úpadku konkurzem (srov. § 244 odst. 3 a 4, resp. dle dosavadního znění odstavec 5). Likvidační správce, ač není osobou spravující pozůstalost, vystupuje podle § 203 odst. 1 návrhu zákona o zvláštních řízeních soudních na místě zůstavitele nebo osob, které dosud spravovaly pozůstalost, jako účastník občanského soudního nebo jiného řízení, jehož předmětem jsou majetek nebo pasiva likvidační podstaty. Je tak povinen od svého jmenování soudem plnit rovněž daňové povinnosti namísto osoby, která pozůstalost doposud spravovala. Nebyl-li však likvidační správce jmenován současně s nařízením likvidace pozůstalosti, plní daňovou povinnost zůstavitele do doby jeho jmenování notář v roli soudního komisaře.

K § 239d: Navrhovaná úprava stanoví postup správce daně v případě, kdy dědictví připadne státu, který má nově podle § 1634 nového občanského zákoníku postavení zákonného dědice (nejedná se tedy o odúmrť, jako tomu bylo za předchozí právní úpravy). Úprava představuje pouze zjednodušenou obdobu stávající úpravy obsažené v odstavci 6 § 239.

K bodu 101 (nadpis § 240)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy je doplňován nadpis k paragrafu (s ohledem k nové úpravě), který jej dosud postrádal.

K bodu 102 (§ 240 odst. 2)

Změny (byť nezásadní povahy), které přináší nový občanský zákoník, se z důvodu právní jistoty navrhuje promítnout rovněž do úpravy přechodu daňové povinnosti u právnických osob. Obdobně jako u navrhované úpravy přechodu daňové povinnosti při smrti zůstavitele se i u přechodu daňové povinnosti u právnických osob navrhuje jednoznačný, čitelný text, který by měl být přínosem jak pro správce daně, tak pro osobu, která plní daňové povinnosti za zrušenou právnickou osobu. Stávající úpravu § 240 se proto navrhuje zredukovat na znění stávajícího odstavce 1 pojednávajícího beze změny obecně o přechodu daňové povinnosti právnické osoby na jejího právního nástupce a o procesním postavení tohoto právního nástupce, a nového odstavce 2. Jeho úprava vychází ze stávající úpravy odstavců 3 a 4 § 240. Nově se však navrhuje výslovně stanovit, v kterých případech se konkrétní entity rozumějí pro účely správy daní právními nástupci jiných entit, a to tak, aby mohla být obecná úprava § 240 odstavce 1 aplikovatelná i na tyto entity bez nutnosti v jejich případě speciálně normovat přechod daňové povinnosti, jako je tomu ve stávající úpravě.

Stanoveno je především, že zahraniční osoba je pro účely správy daní právním nástupcem pobočky či jiné organizační složky svého obchodního závodu, resp. stálé provozovny na území České republiky, a že plátce daně je právním nástupce plátcovy pokladny, kterou zřídil. To, že se na organizační složku či stálou provozovnu zahraniční osoby a na plátcovu pokladnu aplikují ustanovení týkající se právnických osob, koresponduje s § 24 odst. 6 daňového řádu. K věcné změně nicméně oproti současnosti nedochází. Současně došlo k terminologickému sjednocení s novým občanským zákoníkem, který fyzickou osobu s bydlištěm nebo právnickou osobu se sídlem mimo území České republiky (na něž se předmětné ustanovení v současnosti vztahuje) pojmenovává jako „zahraniční osobu“, což je pojem jinak daňovým řádem též užívaný.

Navržené písmeno d) odstavce 2 řeší situaci, kdy se právnická osoba zrušuje bez likvidace a celé její jmění, resp. její práva a povinnosti (včetně daňových) přecházejí na jejího zřizovatele nebo zakladatele, který však není právním nástupcem právnické osoby v pravém slova smyslu. V konkrétní rovině se toto pravidlo uplatní například u příspěvkových organizací zřízených územními samosprávnými celky, které mají podle § 23 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, postavení právnických osob a v případě jejich zrušení podle § 27 odst. 7 téhož zákona platí, že rozhodne-li zřizovatel o zrušení organizace, přechází uplynutím dne uvedeného v jeho rozhodnutí o zrušení její majetek, práva a závazky na zřizovatele, tedy nedochází ke zrušení příspěvkové organizace s likvidací.

K bodu 103 (§ 240)

Navrhuje se vypuštění části textu stávajícího § 240 s tím, že úprava dané materie byla s menšími korekcemi (navazujícími zejména na ustanovení nového občanského zákoníku) pro lepší čitelnost a systematické uspořádání přesunuta do nově vložených § 240a až 240d.

K bodu 104 (§ 240a až 240d)

K § 240a: V novém § 240a se navrhuje upravit povinnost právního nástupce právnické osoby rušené bez likvidace podat řádné daňové tvrzení za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem zániku právnické osoby, a to do 30 dnů ode dne jejího zániku. Oproti stávající úpravě obsažené v odstavci 4 tak dochází k menší věcné změně ohledně délky lhůty pro podání řádného daňového tvrzení (dosud byla tato lhůta stanovena do konce následujícího měsíce po zániku právnické osoby). Důvodem pro tuto změnu je snaha o sjednocení lhůt, a tedy zvýšení právní jistoty a současně snaha o zamezení účelové optimalizace vycházející s konstrukce lhůty. Stávající úprava totiž umožňuje nastavit lhůtu pro podání řádného daňového

tvrzení téměř až na 2 měsíce, což v praxi vede též k nerovnosti daňových subjektů, jimž lhůta vychází v nestejné délce podle toho, v kterém dni v měsíci došlo k zániku právnické osoby.

Podle ustanovení § 169 nového občanského zákoníku se právnická osoba zrušuje bez likvidace, pokud celé její jmění nabývá právní nástupce nebo pokud tak stanoví zákon. Podle ustanovení § 173 nového občanského zákoníku se právnická osoba zrušuje bez likvidace, pokud k tomuto zrušení dochází při její přeměně (ne při každé přeměně ovšem musí dojít ke zrušení právnické osoby – srov. ustanovení § 183 odst. 1 nového občanského zákoníku, podle něhož při změně právní formy, která je jednou z forem přeměny, se neruší ani nezaniká právnická osoba, jejíž právní forma se mění). Na základě zákona se právnická osoba zrušuje bez likvidace rozhodnutím soudu o zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení, nebo rozhodnutím o zrušení konkursu proto, že majetek je zcela nepostačující. Tyto situace však upravuje speciální úprava pro insolvenční řízení v ustanoveních § 242 až 244 daňového řádu, kdy daňovým řádem stanovené povinnosti plní insolvenční správce (v souladu s insolvenčním zákonem). Ke zrušení právnické osoby bez likvidace může na základě zákona dojít v případě, kdy celé její jmění, resp. její práva a povinnosti (včetně daňových) přecházejí na jejího zřizovatele nebo zakladatele. Také na zakladatele a zřizovatele v daném případě dopadá shodná povinnost, jakou má podle § 240a právní nástupce. Srov. § 240 odst. 2 písm. d).

K § 240b: Nový § 240b přebírá téměř beze změny stávající úpravu odstavce 2 a 7 § 240, která je poplatná pouze pro případy rušení právnické osoby bez likvidace, a to přeměnou rozdělením, jak vyplývá i z nadpisu tohoto ustanovení. Změna spočívá pouze v terminologickém ujednocení s novým občanským zákoníkem. Dopad stávajícího ustanovení § 240 odst. 1, podle něhož daňovou povinnost, která přešla na právního nástupce, spravuje dosud příslušný správce daně, se zužuje pouze na případ přeměny právnické osoby rozdělením, neboť v ostatních případech nemá věcný smysl.

K § 240c: Navrhovaná úprava nového § 240c komplexně přebírá úpravu stávajícího odstavce 5 § 240 řešícího situaci, kdy se ruší právnická osoba s likvidací. V úpravě nově rozčleněné do 4 odstavců pro lepší přehlednost je drobnou věcnou změnou úprava lhůty pro podání řádného daňového tvrzení za část zdaňovacího období uplynuvší přede dnem vstupu do likvidace. Změna délky lhůty z 1 měsíce na 30 dnů ode dne vstupu do likvidace mění časový prostor pro podání daňového tvrzení vzhledem k úpravě pro počítání času. Stejně jako u lhůty stanovené v § 240a je důvodem pro změnu snaha o sjednocení lhůt, a tedy zvýšení právní jistoty a rovnosti daňových subjektů.

K § 240d: Nový § 240d převzal úpravu stávajícího odstavce 6 § 240 s tím rozdílem, že v duchu snahy o sjednocení lhůt pro zvýšení právní jistoty a rovnosti daňových subjektů se navrhuje nová lhůta pro podání řádného daňového tvrzení za část zdaňovacího období uplynuvší přede dnem převodu privatizovaného majetku státního podniku, a to v délce 30 dnů ode dne tohoto převodu.

K bodu 105 (nadpis § 241)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy je doplňován nadpis k paragrafu, který jej dosud postrádal.

K bodu 106 (nadpis nad § 242)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy stávající skupinový nadpis „Vztah k insolvenčnímu řízení“ je nahrazen nadpisy jednotlivých paragrafů.

K bodu 107 (§ 242)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy budou v rámci hlavy VII vytvořeny dva díly („Právní nástupnictví“ a „Vztah k insolvenčnímu řízení“).

K bodu 108 (nadpis § 242)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy je doplňován nadpis k paragrafu, který jej dosud postrádal.

K bodu 109 (nadpis § 243)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy je doplňován nadpis k paragrafu, který jej dosud postrádal.

K bodu 110 (nadpis § 244)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy je doplňován nadpis k paragrafu, který jej dosud postrádal.

K bodu 111 (§ 244 odst. 3)

Navrhuje se vypustit úpravu, podle níž je daňový subjekt povinen podat řádné daňové tvrzení za část zdaňovacího období ke dni podání návrhu na zrušení konkursu, ke dni zrušení konkursu a ke dni splnění jiného způsobu řešení úpadku. Plnění této povinnosti představuje pro dotčené subjekty i pro správce daně administrativní náklady, přičemž nejde o údaje, které by v daný časový moment byly pro správce daně nezbytně nutné. Tomu odpovídá i současná aplikační praxe, kdy nejsou důsledně daňová tvrzení vyžadována. Úprava se tak jeví komplikovanou a nadbytečnou jak pro úřední osoby, tak pro insolvenční správce, kteří mnohdy plní daňovou povinnost namísto nespolupracujícího úpadce. Jediným okamžikem, ke kterému má význam podávat daňové tvrzení, je den předložení konečné zprávy insolvenčnímu soudu. Pouze předložení konečné zprávy soudu totiž signalizuje, že soud bude provádět rozvrhové řízení, v rámci něhož stanoví výši uspokojení pohledávek všech věřitelů na základě konečné zprávy, a tedy pouze za této situace má zejména u daní s delším zdaňovacím obdobím smysl normovat povinnost případnou daň tvrdit, aby mohla být při rozvrhovém řízení zohledněna podle úpravy insolvenčního zákona.

K bodu 112 (§ 244 odst. 4)

Navrhuje se vypustit ustanovení odstavce 4, podle něhož je daňový subjekt povinen podat řádné daňové tvrzení za část zdaňovacího období ke dni přechodu oprávnění nakládat s majetkovou podstatou v průběhu insolvenčního řízení. Plnění této povinnosti představuje pro dotčené subjekty i pro správce daně administrativní náklady, přičemž nejde o údaje, které by v daný časový moment byly pro správce daně nezbytně nutné. Tomu odpovídá i současná aplikační praxe, kdy nejsou důsledně daňová tvrzení vyžadována. Úprava se tak jeví komplikovanou a nadbytečnou jak pro úřední osoby, tak pro insolvenční správce, kteří mnohdy plní daňovou povinnost namísto nespolupracujícího úpadce.

K bodu 113 (§ 244 odst. 4)

Navrhovaná změna je technického charakteru, neboť souvisí s vypuštěním úpravy stávajícího odstavce 4.

K bodu 114 (§ 245)

Ustanovení § 245 představuje speciální úpravu k § 136 daňového řádu v případech, kdy je daňový subjekt v úpadku, zrušen s likvidací nebo bez likvidace, zemřel nebo kdy daňový subjekt jako státní podnik převádí poslední část privatizovaného majetku. V souvislosti se změnou úpravy stávajícího § 239 a 240 se v § 245 navrhuje změna odkazů. Věcnou změnou je doplnění odkazu na nový § 239b odst. 5, který ukládá povinnost osobě spravující pozůstalost, podat řádné daňové tvrzení za část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti, a to do 30 dnů ode dne skončení řízení o pozůstalosti, a na nový § 239c, kterým se ukládá povinnost podat řádné daňové tvrzení

likvidačnímu správci ke dni předložení zprávy o zpeněžování majetku likvidační podstaty soudu. U daně vyměřované na zdaňovací období – tj. daně z nemovitých věcí se tento režim neuplatní, neboť současně s účinností novely daňového řádu nabude účinnost novela zákona o dani z nemovitých věcí, která bude mít speciální úpravu.

K bodu 115 (§ 245)

Navrhuje se změna, která by měla přispět ke zvýšení ochoty daňových subjektů k aktivní spolupráci při odstranění negativních následků, které způsobily neplněním svých povinností. V daném případě pozdní podání řádného daňového tvrzení či dodatečného daňového tvrzení (k těmto pojmům srov. § 1 odst. 3). V situaci, kdy daňový subjekt zmešká lhůtu pro podání daňového přiznání (o více než 5 pracovních dní), vzniká mu ze zákona povinnost uhradit pokutu za opožděné tvrzení daně. Výše této pokuty je stanovena zákonem v závislosti na délce prodlení s tím, že je zde určitá minimální a maximální hranice. S účinností od 1. ledna 2013 se v případě dolní hranice rozlišuje mezi daňovými subjekty, které svou povinnost splnily alespoň dodatečně, a subjekty, které ji nesplnily vůbec. Navrhovaná změna pokračuje v této myšlence s tím, že dává zákonnou garanci snížení výsledné pokuty na polovinu v případě, že daňový subjekt naplní tři objektivně zjistitelné podmínky: (i) podání daného daňového tvrzení do 30 dnů od uplynutí zmeškané lhůty pro jeho podání, (ii) skutečnost, že se jedná o první pochybení tohoto druhu v daném kalendářním roce u daného správce daně a (iii) neexistence nedoplatků v evidenci daní u všech věcně příslušných správců daně (týká se tedy i nedoplatků na jiné dani či příslušenství, ke kterému se dané daňové tvrzení nevztahuje), ke dni vydání rozhodnutí (platebního výměru) o pokutě. První z uvedených podmínek vytváří časový prostor, ve kterém je možné dosáhnout částečné liberace. Druhá podmínka zohledňuje to, zda daňový subjekt daňová tvrzení po lhůtě podává pravidelně, resp. s větší četností, nebo jde o výjimečný případ. Částečné liberace by měl dosáhnout pouze ten, kdo v daném kalendářním roce plnil svou povinnost tvrzení včas. Tolerováno není ani pětidenní zpoždění. Třetí podmínka předpokládá, že částečné liberace by měl dosáhnout pouze ten, kdo má v době rozhodnutí o pokutě vyrovnány své dluhy vůči všem věcně příslušným správcům daně. Věcně příslušným správcem daně je zapotřebí rozumět nejen správce daně, který pokutu ukládá, ale též ostatní správce daně, kteří k tomu mají kompetenci. Bude-li pokutu ukládat konkrétní finanční úřad (ten je věcně a místně příslušný), bezdlužnost bude vztažena rovněž na všechny ostatní finanční úřady (ty jsou věcně příslušné, byť místně nikoliv). Nebude se však v tomto případě vztahovat na jiné správce daně jako např. obce, celní úřady apod. Ke snížení pokuty dojde automaticky na základě naplnění zákonem předvídaných kritérií, která musí z moci úřední posoudit správce daně. Daňový subjekt, který zákonné podmínky splní, tak nebude podávat žádnou žádost či podnět, aby dosáhl zákonem přiznané liberace. Daná úprava by tak neměla vyvolat zvýšenou administrativní zátěž. Stejně tak nezakládá prostor pro libovůli či nerovné zacházení.

K bodu 116 (§ 253 odst. 2)

V souvislosti s novou úpravou správy daní v návaznosti na smrt zůstavitele (nově § 239 až 239c) z důvodu rekodifikace soukromého práva, se navrhuje rozšíření okruhu daňových pohledávek, resp. nedoplatků z nich vyvěrajících, u kterých nebude dočasně vznikat úrok z prodlení, a to o pohledávky vzniklé v důsledku porušení daňových povinností zůstavitele, tj. povinnosti uhradit daň včas, přičemž úrok nebude vznikat ode dne smrti zůstavitele nově až do skončení řízení o pozůstalosti, což může být jak den rozhodnutí o dědictví, tak den nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení o pozůstalosti nebo rozvrhového usnesení (byla-li nařízena likvidace pozůstalosti). Je tak reagováno na skutečnost, že teprve po skončení řízení o pozůstalosti je jednoznačně dáno, kdo a v jakém rozsahu má hradit dluhy zůstavitele.

K čl. XXII

K bodu 1

V rámci přechodného ustanovení se z důvodu právní jistoty navrhuje zajistit kontinuitu u nedokončených řízení a jiných postupů při správě daní, které byly zahájeny přede dnem nabytí účinnosti navrhovaného zákona a které byly dotčeny změnou obsaženou v tomto návrhu zákona. Příkladem takového řízení bude odvolací řízení proti exekučnímu příkazu (§ 178 odst. 4) nebo proti dražební vyhlášce (§ 195 odst. 4).

K bodu 2

V souvislosti s rozšířením způsobu, kterým lze nahlížet do daňové informační schránky (srov. navrhované § 69 až 69b), bude správce daně z moci úřední zřizovat daňovou informační schránku každému daňovému subjektu, kterému bude zpřístupněna datová schránka. Je však zapotřebí zohlednit skutečnost, že řada osob již datovou schránku zpřístupněnu má. Za tím účelem se navrhuje přechodné ustanovení, které správci daně vymezí časový prostor, ve kterém bude muset zřídit daňové informační schránky všem stávajícím uživatelům datových schránek. Tříměsíční lhůta zohledňuje technické kapacity správce daně tak, aby mohl zřizování schránek rozložit na uvedené období.

K bodu 3

V rámci přechodného ustanovení se navrhuje stanovit, že dosavadní právní úprava přechodu daňové povinnosti u fyzických osob se použije na případy smrti zůstavitele přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a to zejména z důvodu, že právní úprava přechodu daňové povinnosti v daňovém řádu má částečně hmotněprávní charakter, tedy by aplikace nové právní úpravy mohla v předmětných případech založit nepřípustnou retroaktivitu. Současně se jeví jako vhodné aplikovat právní úpravu přechodu daňové povinnosti v daňovém řádu vždy jako jeden celek.

K bodu 4

V rámci přechodného ustanovení se navrhuje stanovit, že dosavadní právní úprava přechodu daňové povinnosti u právnických osob se použije na případy zániku právnické osoby přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a to zejména z důvodu, že právní úprava přechodu daňové povinnosti v daňovém řádu má částečně hmotněprávní charakter, tedy by aplikace nové právní úpravy mohla v předmětných případech založit nepřípustnou retroaktivitu. Současně se jeví jako vhodné aplikovat právní úpravu přechodu daňové povinnosti v daňovém řádu vždy jako jeden celek.

K bodu 5

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského

zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení 5 je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 280/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 280/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Je třeba též zdůraznit, že přechodné ustanovení 5 je subsidiární také vůči ostatním přechodným ustanovením, a tedy se v žádném případě nejedná o ustanovení zakotvující nepravou retroaktivitu.

K části třinácté - změna zákona o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek

K čl. XXIII

K bodu 1 (§ 11 odst. 5 písm. a))

Navrhovaná změna reaguje na změnu zákona o bankách, která byla provedena s účinností od 3. srpna 2012 novelou č. 254/2012 Sb., čímž dochází k úpravě terminologie v případě působení zahraniční banky a její pobočky na českém bankovním trhu. Dřívější právní úprava tendovala k chápání pobočky zahraniční banky jako právního subjektu, což bylo přenášeno i do řady jiných souvisejících zákonů. Ačkoliv v případě ustanovení, jehož změna je

navrhována, se věcně nejednalo o tento případ, je třeba provést terminologické sladění s novým zněním obdobných ustanovení, která jsou navrhována v jiných zákonech.

K bodu 2 (§ 13 odst. 4 písm. a))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení.

K bodu 3 (§ 14 odst. 2 písm. a))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení.

K bodu 4 (§ 20 odst. 3 písm. a))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení.

K čl. XXIV

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou

existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 471/2011 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 471/2011 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení uplatní také vůči úpravě daňového řádu.

K části čtrnácté - změna zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů

K čl. XXV

K bodu 1 (§ 1 odst. 4 písm. c))

V souvislosti s rekodifikací soukromého práva došlo k terminologickým změnám, které bylo nezbytné promítnout do názvů jednotlivých druhů daní tvořících daňovou soustavu České republiky a v souvislosti s tím i do názvů existujících, ale i připravovaných, daňových zákonů. Následně se tato změna provádí i v rámci navazujícího ustanovení zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní.

K bodu 2 (§ 1 odst. 4 písm. d) a e))

V souvislosti s rekodifikací soukromého práva došlo k terminologickým změnám, které bylo nezbytné promítnout do názvů jednotlivých druhů daní tvořících daňovou soustavu České republiky a v souvislosti s tím i do názvů existujících, ale i připravovaných, daňových zákonů. Následně se tato změna provádí i v rámci navazujícího ustanovení zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní.

K bodu 3 (§ 1 odst. 4 písm. d))

V souvislosti s rekodifikací soukromého práva došlo k terminologickým změnám, které bylo nezbytné promítnout do názvů jednotlivých druhů daní tvořících daňovou soustavu České republiky a v souvislosti s tím i do názvů existujících, ale i připravovaných, daňových zákonů. Následně se tato změna provádí i v rámci navazujícího ustanovení zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní.

K bodu 4 (§ 1 odst. 4 písm. g))

Je třeba aktualizovat odkaz na předchozí písmena § 1 odst. 4.

K bodu 5 (§ 18 odst. 3 písm. a))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení.

K bodu 6 (§ 20 odst. 2)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení.

K bodu 7 (§ 21 odst. 2 písm. a))

Navrhovaná změna reaguje na změnu zákona o bankách, která byla provedena s účinností od 3. srpna 2012 novelou č. 254/2012 Sb., čímž dochází k úpravě terminologie v případě působení zahraniční banky a její pobočky na českém bankovním trhu. Dřívější právní úprava tendovala k chápání pobočky zahraniční banky jako právního subjektu, což bylo přenášeno i do řady jiných souvisejících zákonů. Ačkoliv v případě ustanovení, jehož změna je navrhována, se věcně nejednalo o tento případ, je třeba provést terminologické sladění s novým zněním obdobných ustanovení, která jsou navrhována v jiných zákonech.

K bodu 8 (§ 25 odst. 2 písm. a))

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení.

K bodu 9 (§ 25 odst. 3)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická úprava spočívající ve vypuštění slova „příjmení“. Ponechán zůstává pojem „jméno“, pod nímž je nutné v souladu s § 77 nového občanského zákoníku nutné rozumět jak osobní jméno člověka, tak jeho příjmení.

K čl. XXVI

K bodu 1

Navrhuje se přechodné ustanovení, které stanoví, že mezinárodní pomoc poskytovaná podle tohoto zákona se týká i daně z nemovitostí, pokud se jedná o daň z nemovitostí na jakékoli zdaňovací období, které započalo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 2

Navrhuje se přechodné ustanovení, které stanoví, že mezinárodní pomoc poskytovaná podle tohoto zákona se týká daně darovací, daně dědické i daně z převodu nemovitostí, pokud daňová povinnost k těmto daním nastala přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (např. zůstavitel před tímto dnem zemřel).

K bodu 3

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní,

poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také od nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení 3 je subsidiární vůči celé úpravě zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení 3 uplatní také vůči úpravě daňového řádu. Je třeba též zdůraznit, že přechodné ustanovení 3 je subsidiární také vůči ostatním přechodným ustanovením, a tedy se v žádném případě nejedná o ustanovení zakotvující nepravou retroaktivitu.

K části patnácté- změna zákona o Finanční správě České republiky

K čl. XXVII

Změny, které se dotknou zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Finanční správě ČR“), jsou spíše legislativně-technického rázu, nikoliv zásadní povahy. Především se jedná o zapracování terminologických změn vnesených do právního řádu rekodifikací soukromého práva, které je nutné reflektovat do tohoto zákona tak, aby byl v souladu s jinými zákony.

K bodu 1 (§ 11 odst. 2 písm. b))

Navrhovaná změna reaguje na změnu zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“), která byla provedena s účinností od 3. srpna 2012 novelou č. 254/2012 Sb., čímž dochází k úpravě terminologie v případě působení zahraniční banky a její pobočky na českém bankovním trhu. Dřívější právní úprava tendovala k chápání pobočky zahraniční banky jako právního subjektu, což bylo přenášeno i do řady jiných souvisejících zákonů. Pobočka zahraniční banky je však pouze organizační složkou zahraniční banky, nikoliv právním subjektem. Vzhledem k tomu, že práva a povinnosti plynoucí z právních vztahů jsou obsahem těchto vztahů toliko mezi subjekty těchto vztahů, je zřejmé, že práva a povinnosti může v tomto případě nabývat pouze zahraniční banka, nikoliv její pobočka. Ta nemůže být subjektem právních vztahů. Zahraniční banka vykonává bankovní činnosti na území České republiky prostřednictvím své pobočky. Tomuto pojetí nové znění zákona o bankách lépe odpovídá, současně je však třeba nahradit pojem „pobočka zahraniční banky“ pojmem „zahraniční banka“ v souvisejících zákonech.

K bodu 2 (§ 11 odst. 8)

V souvislosti s rekodifikací soukromého práva došlo k terminologickým změnám, které bylo nezbytné promítnout do názvů jednotlivých druhů daní tvořících daňovou soustavu České republiky a v souvislosti s tím i do názvů existujících, ale i připravovaných, daňových zákonů. Následně se tato změna provádí i v rámci navazujícího ustanovení zákona o Finanční správě ČR.

K bodu 3 (nadpis § 14)

Ustanovení § 14 se přizpůsobuje novému pojmu „právní jednání“ obsaženém v ustanovení § 545 a násl. nového občanského zákoníku.

K bodu 4 (§ 14 odst. 1)

Ustanovení § 14 se přizpůsobuje novému pojmu „právní jednání“ obsaženém v ustanovení § 545 a násl. nového občanského zákoníku.

K bodu 5 (§ 14 odst. 2)

Ustanovení § 14 se přizpůsobuje novému pojmu „právní jednání“ obsaženém v ustanovení § 545 a násl. nového občanského zákoníku.

K čl. XXVIII

K bodu 1

V rámci přechodného ustanovení se z důvodu právní jistoty navrhuje stanovit, že Specializovaný finanční úřad ani po nabytí účinnosti tohoto zákona nevykonává správu daně z nemovitostí.

K bodu 2

V rámci přechodného ustanovení se z důvodu právní jistoty navrhuje stanovit, že Specializovaný finanční úřad ani po nabytí účinnosti tohoto zákona nevykonává správu daně dědické, daně darovací ani daně z převodu nemovitostí.

K bodu 3

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení 3 je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 456/2011 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 456/2011 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení 3 uplatní také vůči úpravě daňového řádu. Je třeba též zdůraznit, že přechodné ustanovení 3 je subsidiární také vůči ostatním přechodným ustanovením, a tedy se v žádném případě nejedná o ustanovení zakotvující nepravou retroaktivitu.

K části šestnácté - změna zákona o Celní správě České republiky

K čl. XXIX

Změny, které se dotknou zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Celní správě ČR“), jsou spíše legislativně-technického rázu, nikoliv zásadní povahy. Především se jedná o zapracování terminologických změn vnesených do právního řádu rekodifikací soukromého práva, které je nutné reflektovat do tohoto zákona tak, aby byl v souladu s jinými zákony.

K bodu 1 (§ 11a)

Ustanovení řeší přístup generálním ředitelem Generálního ředitelství cel určeného pověřeného celního orgánu pro účely trestního řízení anebo pro účely zahájení trestního řízení k informacím získaným při správě daní, a to pouze v případě, že to je nezbytné pro plnění konkrétního úkolu v oblasti boje proti trestné činnosti v případech, kdy jsou celní orgány orgány činnými v trestním řízení. Obdobná úprava byla již dříve zavedena pro Generální inspekci bezpečnostních sborů a Policii České republiky. V tomto ustanovení je konstituováno oprávnění pověřeného celního orgánu žádat správce daně o vydání informace, a současně je stanoveno, že se toto nepovažuje za porušení daňové mlčenlivosti ve smyslu daňového řádu.

K bodu 2 (nadpis § 16)

Ustanovení § 16 se přizpůsobuje novému pojmu „právní jednání“ obsaženém v ustanovení § 545 a násl. nového občanského zákoníku.

K bodu 3 (§ 16 odst. 1)

Ustanovení § 16 se přizpůsobuje novému pojmu „právní jednání“ obsaženém v ustanovení § 545 a násl. nového občanského zákoníku.

K bodu 4 (§ 16 odst. 2)

Ustanovení § 16 se přizpůsobuje novému pojmu „právní jednání“ obsaženém v ustanovení § 545 a násl. nového občanského zákoníku.

K bodu 5 (§ 29 odst. 1)

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 nového občanského zákoníku, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 6 (§ 75 odst. 5 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 nového občanského zákoníku, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 7 (§ 75 odst. 7 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 nového občanského zákoníku, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 8 (§ 77 odst. 3 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 nového občanského zákoníku, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K čl. XXX

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí

účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 17/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 17/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení uplatní také vůči úpravě daňového řádu.

K části sedmnácté - změna zákona o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů

K čl. XXXI

K bodu 1 (část první čl. I bod 31)

Vzhledem k tomu, že účinnost změn prováděných novelizačním bodem 31 je nutné rozdělit na roky 2014 a 2015, navrhuje se tyto body v zákoně č. 458/2011 Sb., zrušit a změny provést dalšími novelami zákona o daních z příjmů.

K bodu 2 (část první čl. I body 34)

Navrhuje se zrušit tento obsolentní bod vzhledem ke skutečnosti, že úpravu, kterou měl učinit, již byla uskutečněna.

K bodu 3 (část první čl. I body 82, 83)

Vzhledem k tomu, že účinnost změn prováděných novelizačními body 82 a 83 je nutné rozdělit na roky 2014 a 2015, navrhuje se tyto body v zákoně č. 458/2011 Sb., zrušit a změny provést dalšími novelami zákona o daních z příjmů.

K bodu 4 (část první čl. I bod 97)

Novelizační bod 97 do zákona o daních z příjmů zavádí zaměstnanecké zvýhodnění pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob (§ 35bb). Původní návrh změny daňové legislativy v souvislosti se zavedením jednoho inkasního místa počítal se zrušením daňového osvobození hodnoty stravování poskytovaného zaměstnavatelem zaměstnancům na pracovišti, přičemž místo něj mělo být zavedeno zaměstnanecké zvýhodnění ve formě tzv. „zaměstnaneckého paušálu“. Konečný schválený text zákona č. 458/2011 Sb., však zmíněné daňové osvobození stravování nezrušil a zároveň zavedl i zaměstnanecký paušál, který byl zamýšlen jako náhrada za zrušené osvobození stravování. Došlo tedy k duplicitě opatření, která budou po nabytí účinnosti klást zvýšené nároky na státní rozpočet. Proto se navrhuje zaměstnanecký paušál zrušit.

K bodu 5 (část první čl. I bod 148)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy zrušovaný novelizační bod bude i nadále proveden, avšak již ne zákonem č. 458/2011 Sb., ale tímto zákonem a to v části první – změna zákona o daních z příjmů. Nutnost této změny byla vyvolána v souvislosti s přijímáním zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů.

K bodu 6 (část první čl. II bod 3 – zákon o daních z příjmů)

Jde o změnu související s přesunutím úpravy § 4 odst. 1 písm. zf) do § 4a odst. 1.

K bodu 7 (část první čl. II bod 5 – zákon o daních z příjmů)

Vzhledem k tomu, že dochází ke změně dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je nutné promítnout tuto změnu do textu předmětného přechodného ustanovení.

K bodu 8 (část první čl. II bod 8 – zákon o daních z příjmů)

Vzhledem k tomu, že dochází ke změně dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je nutné promítnout tuto změnu do textu předmětného přechodného ustanovení.

K bodu 9 (část osmá čl. XVI bod 1 – zákon o rezervách)

Vzhledem k tomu, že dochází ke změně dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je nutné promítnout tuto změnu do textu předmětného přechodného ustanovení. Ustanovení je pouze formulačně upraveno tak, aby při případné další změně účinnosti zákona, nemuselo být opět novelizováno.

K bodu 10 (část sedmdesátá první – zákon o auditorech)

Změny prováděné zákonem č. 458/2011 Sb. jsou rovněž součástí připravované novely zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela již prochází legislativním proces a účinnosti nabyde k 1. lednu 2014. V návaznosti na tuto skutečnost dochází ke zrušení části zákona č. 458/2011 Sb. upravující zákon č. 93/2009 Sb. s tím, že navrhované změny budou provedeny novelou zákona č. 93/2009 Sb.

K bodu 11 (část sedmdesátá čtvrtá čl. XCV)

Zákon č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nabývá účinnosti k 1. lednu 2015. Proces zřízení jednoho inkasního místa se však rozděluje do dvou fází. První fáze spuštění jednoho inkasního místa bude provedena tak, že účinnost těch ustanovení zákona č. 458/2011 Sb., která nemají přímou souvislost s připravovaným zákonem o veřejných pojistných a správě daně z příjmů fyzických osob, budou tímto zákonem předsunuta na 1. ledna 2014.

Ustanovení zákona č. 458/2011 Sb., která představují druhou a konečnou fázi spuštění jednoho inkasního místa souvisí především s nově připravovaným zákonem o veřejných pojistných a správě daně z příjmů fyzických osob, nabydou účinnosti 1. ledna 2015.

K části osmnácté - změna zákona o rozpočtovém určení daní

K čl. XXXII

K bodu 1 (§ 1)

Změna ustanovení navazuje na změnu názvu daně z nemovitostí na daň z nemovitých věcí.

K bodu 2 (§ 3 odst. 1 písm. c) a § 4 odst. 1 písm. c))

Změna ustanovení navazuje na právní úpravu obsaženou v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 3 (§ 4 odst. 1 písm. a))

Změna ustanovení navazuje na změnu názvu daně z nemovitostí na daň z nemovitých věcí.

K bodu 4 (§ 4 odst. 1 písm. g))

Ustanovení § 4 odst. 1 písm. g) navazuje na právní úpravu obsaženou v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 5 (§ 4 odst. 1 písm. i))

Ustanovení § 4 odst. 1 písm. i) navazuje na právní úpravu obsaženou v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 6 (§ 4 odst. 11 písm. c))

Ustanovení § 4 odst. 11 písm. c) navazuje na právní úpravu obsaženou v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K čl. XXXIII

Zajišťuje se, aby rozpočtové určení daně z nemovitostí i po nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstalo zachováno.

K části devatenácté - změna zákona o účetnictví

K čl. XXXIV

K bodu 1 (§ 1 odst. 2 úvodní část ustanovení)

Ve stávajícím znění zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů byla pro označení účetní jednotky využita legislativní zkratka. Navrhovaná úprava nemění stávající filosofii a pouze účetní jednotku přímo vymezuje.

K bodu 2 (§ 1 odst. 2 písm. b))

Navrhovaná úprava jednak zpřesňuje stávající znění tím, že přímo vylučuje v daném případě zahraniční fyzické osoby, které dosud vylučovalo až závětí tohoto odstavce, ale rovněž jej doplňuje o zahraniční jednotky, které nejsou právnickou osobou, ale v zemi jejich původu jsou účetní jednotkou.

K bodu 3 (§ 1 odst. 2 písm. c))

Navrhovaná úprava je zpřesněním textu, kdy se v případě „non-subjektu“ sjednocuje vymezení účetní jednotky a vymezení poplatníka daně.

K bodu 4 (§ 1 odst. 2 písm. g))

V ustanovení § 2716 a násl. nového občanského zákoníku se nahrazuje institut smlouvy o sdružení bez právní subjektivity (podle § 829 a násl. zákona č. 40/1964 Sb.) novým institutem smlouvy o společnosti. Z tohoto důvodu se v § 1 odst. 2 písm. g) a § 4 odst. 5 písm. a) a b) navrhovaného znění novely zákona o účetnictví slova „účastníci sdružení“ nahrazují slovy „společníci sdružení ve společnosti“.

K bodu 5 (§ 1 odst. 2 písm. i) až l))

Navrhovaná úprava reaguje na nový občanský zákoník, zákon o důchodovém spoření, zákon o doplňkovém penzijním spoření a vládní návrh zákona o investičních společnostech

a investičních fondech tím, že se rozšiřuje okruh výslovně uvedených účetních jednotek. Současně je s ohledem na stávající legislativní praxi výslovně řešen případ sestavení účetní závěrky u těch, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.

K bodu 6 (§ 1 odst. 2 závěrečná část ustanovení)

Ve stávajícím znění zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“) byla pro označení účetní jednotky využita legislativní zkratka. Navrhovaná úprava nemění stávající filosofii a pouze účetní jednotku přímo vymezuje.

K bodu 7 (§ 1 odst. 2)

Tato změna souvisí s vložením nového ustanovení § 4a, který se týká odpovědnosti za vedení účetnictví účetních jednotek bez právní osobnosti (podílové fondy, svěřenské fondy a další jednotky bez právní osobnosti). Je zde deklarováno, že zákon se nově vztahuje i na tyto osoby.

K bodu 8 (§ 2)

Za účelem předejití výkladovým nesrovnalostem se navrhuje úprava § 2 zákona o účetnictví. Pojem závazek vymezuje v účetních předpisech zpravidla účetní kategorii, která není totožná s civilně právním obsahem tohoto pojmu, např. dohadné položky pasivní, rezervy atp. Pojem závazek podle zákona o účetnictví bude i nadále obsahovat dluhy. V podzákonných právních předpisech bude provedeno posouzení případné úpravy za účelem zobrazení soukromoprávní kategorie dluh.

K bodu 9 (§ 3 odst. 3)

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 10 (§ 3 odst. 4 písm. e))

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 11 (§ 3 odst. 6 písm. b))

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 12 (§ 4 odst. 1)

Navrhovaná úprava reaguje na nový občanský zákoník, zákon o důchodovém spoření, zákon o doplňkovém penzijním spoření a vládní návrh zákona o investičních společnostech a investičních fondech tím, že se rozšiřuje okruh výslovně uvedených účetních jednotek. Současně je s ohledem na stávající legislativní praxi výslovně řešen případ sestavení účetní závěrky u těch, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.

K bodu 13 (§ 4 odst. 5 písm. a))

V ustanovení § 2716 a násl. nového občanského zákoníku se nahrazuje institut smlouvy o sdružení bez právní subjektivity (podle § 829 a násl. zákona č. 40/1964 Sb.) novým institutem smlouvy o společnosti. Z tohoto důvodu se v § 1 odst. 2 písm. g) a § 4 odst. 5 písm. a) a b) navrhovaného znění novely zákona o účetnictví slova „účastníci sdružení“ nahrazují slovy „společníci sdružení ve společnosti“.

K bodu 14 (§ 4 odst. 5 písm. b))

V ustanovení § 2716 a násl. nového občanského zákoníku se nahrazuje institut smlouvy o sdružení bez právní subjektivity (podle § 829 a násl. zákona č. 40/1964 Sb.) novým institutem smlouvy o společnosti. Z tohoto důvodu se v § 1 odst. 2 písm. g) a § 4 odst. 5 písm. a) a b) navrhovaného znění novely zákona o účetnictví slova „účastníci sdružení“ nahrazují slovy „společníci sdružení ve společnosti“.

K bodu 15 (§ 4 odst. 5 závěrečná část ustanovení)

V ustanovení § 2716 a násl. nového občanského zákoníku se nahrazuje institut smlouvy o sdružení bez právní subjektivity (podle § 829 a násl. zákona č. 40/1964 Sb.) novým institutem smlouvy o společnosti. Z tohoto důvodu se v § 1 odst. 2 písm. g) a § 4 odst. 5 navrhovaného znění novely zákona o účetnictví slova „účastníci sdružení“ nahrazují slovy „společníci sdružení ve společnosti“.

K bodu 16 (§ 4 odst. 8 písm. a))

V souvislosti s potřebou zajištění informací z účetnictví pro potřeby uživatelů účetní závěrky a výroční zprávy je rozšiřováno zmocnění k vydání prováděcí vyhlášky ve věci rozsahu a způsobu vyhotovení výroční zprávy. Bude tak možné zajistit pro uživatele účetní závěrky strukturované informace nad rámec rozsahu přílohy v účetní závěrce.

K bodu 17 (§ 4 odst. 8 písm. v))

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 18 (§ 4 odst. 12)

Ve vazbě na nový občanský zákoník se rozšiřuje stávající znění zákona o účetnictví o zaknihované cenné papíry a upravuje se stávající text tak, aby bylo zřejmé, že úprava zohledňuje nejen papírovou a zaknihovanou formu cenných papírů, ale i práva s nimi související.

K bodu 19 (§ 4a)

V reakci na zákon o důchodovém spoření, zákon o doplňkovém penzijním spoření, změny zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva, vládní návrh zákona o investičních společnostech a investičních fondech a stávající legislativní praxi je doplněno nové ustanovení o odpovědnosti za vedení účetnictví a sestavení účetní závěrky. Toto ustanovení se týká účetních jednotek bez právní osobnosti (podílové fondy, svěřenské fondy a další jednotky bez právní osobnosti).

K bodu 20 (§ 9 odst. 3 písm. a))

Legislativně technická úprava v souvislosti s novým občanským zákoníkem, kdy se slova „právní subjektivita“ nahrazují slovy „právní osobnost“.

K bodu 21 (§ 9 odst. 4)

Navrhovaná úprava reaguje na nový občanský zákoník, zákon o důchodovém spoření, zákon o doplňkovém penzijním spoření a vládní návrh zákona o investičních společnostech a investičních fondech tím, že se rozšiřuje okruh výslovně uvedených účetních jednotek. Současně je s ohledem na stávající legislativní praxi výslovně řešen případ sestavení účetní závěrky u těch, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.

K bodu 22 (§ 17 odst. 2 písm. d))

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 23 (§ 17 odst. 3)

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 24 (§ 17 odst. 4)

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 25 (§ 17 odst. 5)

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 26 (§ 17 odst. 6)

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 27 (§ 17 odst. 7)

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 28 (§ 18 odst. 2 písm. a))

Navrhovaná úprava reaguje na nový občanský zákoník, zákon o důchodovém spoření, zákon o doplňkovém penzijním spoření a vládní návrh zákona o investičních společnostech a investičních fondech tím, že se rozšiřuje okruh výslovně uvedených účetních jednotek. Současně je s ohledem na stávající legislativní praxi výslovně řešen případ sestavení účetní závěrky u těch, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.

K bodu 29 (§ 18 odst. 2 závěrečná část ustanovení)

V návaznosti na doplnění ustanovení § 1 odst. 2 písm. i) až l) bylo nezbytné doplnit do § 18 odst. 2 úpravu podpisového záznamu osoby v případě těchto nově doplněných účetních jednotek.

K bodu 30 (§ 20 odst. 1 písm. b))

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 31 (§ 20 odst. 1 písm. d))

Navrhovaná úprava reaguje na nový občanský zákoník, zákon o důchodovém spoření, zákon o doplňkovém penzijním spoření a vládní návrh zákona o investičních společnostech a investičních fondech tím, že se rozšiřuje okruh výslovně uvedených účetních jednotek. Současně je s ohledem na stávající legislativní praxi výslovně řešen případ sestavení účetní závěrky u těch, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.

K bodu 32 (§ 20 odst. 1 písm. e))

Navrhuje se doplnění nového písmene e), které stanoví povinnost mít účetní závěrku svěřenského fondu podle nového občanského zákoníku ověřenu auditorem v případě, kdy tento fond dosáhne alespoň jedno ze stanovených kritérií. Navrhovaná úprava řeší případ, kdy pro povinnost mít účetní závěrku ověřenu auditorem nelze využít ustanovení § 20 odst. 1 písm. a) až d) a f) zákona o účetnictví.

K bodu 33 (§ 24 odst. 3 písm. a))

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 34 (§ 27 odst. 3)

Legislativně technická úprava v souvislosti se zákonem o obchodních korporacích, kdy se slova „společnosti a družstva“ nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 35 (§ 28 odst. 1)

Úprava § 28 je vyvolána zakotvením zásady superficies solo cedit v novém občanském zákoníku. V případě pozemků, jejichž součástí je stavba, bude zachován rozdílný přístup k odpisování jeho součástí. Přestože stavba bude de jure součástí pozemku a bude odpisována v souladu s účetní metodou stanovenou prováděcí vyhláškou k zákonu o účetnictví, pozemek, jako část zemského povrchu či půda nebude nadále účetně odpisován.

K bodu 36 (§ 31 odst. 4)

Navrhovaná úprava reaguje na nový občanský zákoník, zákon o důchodovém spoření, zákon o doplňkovém penzijním spoření a vládní návrh zákona o investičních společnostech a investičních fondech tím, že se rozšiřuje okruh výslovně uvedených účetních jednotek. Současně je s ohledem na stávající legislativní praxi výslovně řešen případ sestavení účetní závěrky u těch, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.

K bodu 37 (§ 37a odst. 1 úvodní část ustanovení)

Změna reaguje na vložení nového ustanovení § 4a, který se týká odpovědnosti za vedení účetnictví účetních jednotek bez právní osobnosti (podílové fondy, svěřenské fondy a další jednotky bez právní osobnosti). Dochází tedy k rozšíření odpovědnosti za přestupek i na tyto osoby.

K bodu 38 (§ 38a)

Legislativně technická úprava v souvislosti s novým občanským zákoníkem, kdy se slova „právní subjektivita“ nahrazují slovy „právní osobnost“.

K čl. XXXV

K bodu 1

Navrhovaná ustanovení použijí účetní jednotky poprvé v účetním období započatém ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 2

Přechodné ustanovení § 3029 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník je vhodné přiměřeně použít též pro obdobné změny provedené zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) a se změnovým zákonem.

Pokud účetní jednotka v souvislosti se změnou právního institutu způsobenou rekodifikačními zákony provádí změnu postupu účtování, např. rozvahového na výsledkové a naopak, čímž je dotčen (změněn) výsledek hospodaření, tak jednak posuzuje, zda by neprovedením změny došlo k významnému zkreslení informací obsažených v účetní závěrce nebo konsolidované účetní závěrce a současně má též povinnost popsat tuto skutečnost v příloze účetní závěrky.

K části dvacáté – změna zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

K čl. XXXVI

K bodu 1 (§ 3 odst. 1 písm. b) bod 3)

Jedná se o legislativně technické úpravy navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 3 odst. 1 písm. b). V opačném případě by došlo k duplicitě právní úpravy.

K bodu 2 (§ 3 odst. 1 písm. b) bod 7)

Vzhledem k nové koncepci vymezení okruhu nemocensky pojištěných osob, kdy pojištění budou účastny všechny osoby mající příjmy ze závislé činnosti, se vypouští nadbytečný text, neboť za zaměstnance budou považováni i ti členové zastupitelstev, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni.

K bodu 3 (§ 3 odst. 1 písm. b) bod 14)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 3 odst. 1 písm. b). V opačném případě by došlo k duplicitě právní úpravy.

K bodu 4 (§ 3 odst. 1 písm. b) bod 15)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 3 odst. 1 písm. b). V opačném případě by došlo k duplicitě právní úpravy.

K bodu 5 (§ 3 odst. 1 písm. b) bod 16)

Činnost některých členů kolektivních orgánů právnických osob může být obsahově podřaditelná rovněž do některého z dalších bodů § 3 odst. 1 písm. b) (např. činnost členů zastupitelstev územních samosprávných celků). Proto se výslovně stanoví, které ustanovení má v takovém případě přednost.

K bodu 6 (§ 3 odst. 1 písm. b) bod 17)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 3 odst. 1 písm. b). V opačném případě by došlo k duplicitě právní úpravy.

K bodu 7 (§ 3 odst. 1 písm. b))

Ponechává se dosavadní výčet zaměstnanců podle jednotlivých pracovních vztahů, který se doplňuje tak, že za zaměstnance se bude považovat i jakákoli další fyzická osoba, které zaměstnavatel bude poskytovat nebo by mohl poskytovat příjmy, které jsou považovány podle zákona o daních z příjmů za příjmy ze závislé činnosti a nejsou od této daně osvobozeny.

K bodu 8 (§ 3 odst. 1 písm. b))

V souvislosti s harmonizací veřejných pojistných a daně z příjmů fyzických osob, nutnou pro efektivní fungování jednoho inkasního místa, podle níž do okruhu nemocensky pojištěných osob jako zaměstnanci budou zahrnuty všechny osoby, které mají příjem ze závislé činnosti. Z důvodu návaznosti na dosavadní právní úpravu, kdy do okruhu nemocensky pojištěných osob byly pojištěnci zařazeni výčtovou metodou, a z důvodu právní jistoty se ponechává

dosavadní výčet, který se doplňuje o obecnou kategorii pojištěnců v bodě 20 a o společnou podmínku vyjádřenou v závěrečné části ustanovení písmene a).

K bodu 9 (§ 5b odst. 1)

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazen pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn, jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 10 (§ 5b odst. 3)

Základ pro odvod pojistného na nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných nebude již navazovat na měsíční vyměřovací základ pro stanovení výše zálohy na pojistné na důchodové pojištění. Minimální výše vyměřovacího základu pro odvod pojistného na důchodové pojištění za kalendářní rok již nebude navazovat na určené měsíční základy pro pojistné na nemocenské pojištění, proto se toto ustanovení vypouští.

K bodu 11 (§ 5b odst. 3 věta druhá)

Měsíční základ pro pojistné na nemocenské pojištění nebude již navazovat na měsíční vyměřovací základ pro zálohy na pojistné na důchodové pojištění, proto se úprava této návaznosti zrušuje.

Stanovení výše měsíčního základu nebude navázáno na výši měsíčního vyměřovacího základu pro zálohy na pojistné na důchodové pojištění, ale bude navázáno na vyměřovací základ, z něhož bylo odvedeno pojistné na důchodové pojištění za kalendářní rok, za který byl naposledy podán přehled podle § 15. Pokud osoba samostatně výdělečně činná přerušila samostatnou výdělečnou činnost, stanoví se, že k přehledům podaným za více než 3 kalendářní roky se nepřihlíží. Pokud by samostatná výdělečná činnost byla zahájena v lednu 2014, tak k přehledům za rok 2010 a předchozí roky se nepřihlíží, postupuje se proto tak, jako by v roce 2014 poprvé začala vykonávat samostatnou výdělečnou činnost.

K bodu 12 (§ 7 odst. 1 písm. c) bod 1)

Jedná se o legislativně technickou úpravu. V § 5b byl odstavec 3 vypuštěn.

K bodu 13 (§ 7 odst. 1 písm. c) bod 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu. V § 5b byl odstavec 3 vypuštěn.

K bodu 14 (§ 7 odst. 1 písm. c) bod 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu. V § 5b byl odstavec 3 vypuštěn.

K bodu 15 (§ 15a odst. 3)

Okresní správa sociálního zabezpečení nebude mít v registru zaměstnanců údaj o tom, zda zaměstnanec je účastníkem důchodového spoření. Při uplatnění žádosti o vrácení přeplatku na pojistném na důchodové pojištění je proto třeba na žádosti vyznačit, zda zaměstnanec je účastníkem důchodového spoření. Účastníkovi důchodového spoření bude stanoven přeplatek pouze ve výši 3,5 % z částky úhrnu vyměřovacích základů převyšujících maximální vyměřovací základ.

K čl. XXXVII

K bodu 1

Pojistné na nemocenské pojištění za prosinec 2013 bude placeno v lednu 2014, je proto třeba stanovit, že se platí ještě podle úpravy platné do konce roku 2013. Až do podání přehledu za

rok 2013 si může osoba samostatně výdělečně činná určovat výši měsíčního základu pro pojistné na nemocenské pojištění mezi minimální výší měsíčního základu 5 000 Kč a výší minimálního měsíčního vyměřovacího základu pro odvod zálohy na pojistné na důchodové pojištění, která byla vypočtena z minimálního vyměřovacího základu za rok 2012. V roce 2014 nelze již při stanovení měsíčního základu vycházet z určeného měsíčního vyměřovacího základu, protože v roce 2014 již nebude platit ustanovení § 5b odst. 3 ve znění do 31. prosince 2013.

K bodu 2

Zachovává se postup podle právní úpravy platné do konce roku 2013 pro stanovení minimálního vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění za rok 2013 u osob samostatně výdělečně činných, které jsou účastny nemocenského pojištění těchto osob.

K bodu 3

V kalendářním roce, v němž se zaměstnanec stal účastníkem důchodového spoření, je třeba rozdělit úhrn vyměřovacích základů u zaměstnance, který žádá o vrácení přeplatku na důchodovém pojištění z důvodu překročení maximálního vyměřovacího základu, na část před vznikem účasti na důchodovém spoření a na část od měsíce, v němž se stal účastníkem důchodového spoření. Okresní správa sociálního zabezpečení na základě tohoto údaje stanoví sazbu (3,5 % nebo 6,5%) pro výpočet pojistného, které má být vráceno. Předpokládá se, že za rok 2014 a následující bude údaj o úhrnu vyměřovacích základů za dobu účasti na důchodovém spoření získáván od finančních úřadů.

K části dvacáté první - změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

K čl. XXXVIII

K bodu 1 (§ 5 písm. e))

V novelizovaném ustanovení se navrhuje zohlednění přijaté Úmluvy OECD o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech, která nabude účinnosti 1. ledna 2014 a která dopadá rovněž na pojistné na sociální zabezpečení.

K bodu 2 (§ 6 odst. 4 písm. a))

Opravuje se dikce v návaznosti na terminologii používanou v zákoně o sociálních službách, který hovoří o „osobách závislých na pomoci jiné fyzické osoby“ (srov. § 7 a další zákona o sociálních službách).

K bodu 3 (§ 6 odst. 4 písm. r))

V novelizovaném ustanovení se navrhuje zohlednění přijaté Úmluvy OECD o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech, která nabude účinnosti 1. ledna 2014 a která dopadá rovněž na pojistné na sociální zabezpečení.

K bodu 4 (§ 7 písm. g))

Opravuje se dikce v návaznosti na terminologii používanou v zákoně o sociálních službách, který hovoří o „osobách závislých na pomoci jiné fyzické osoby“ (srov. § 7 a další zákona o sociálních službách).

K bodu 5 (Poznámka pod čarou č. 33b)

Legislativně technické úpravy navazující na zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a zákon č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

K bodu 6 (§ 16 odst. 6)

Legislativně technické úpravy navazující na zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a zákon č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

K bodu 7 (§ 16c odst. 2 písm. q))

V souvislosti se schválením zákona č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, kterým byl zaveden II. pilíř důchodového systému, se dodatečně mezi údaje evidované v registru pojištěnců zahrnuje i doba důchodového spoření (jde o napravení dosavadní nedůslednosti).

K bodu 8 (§ 36 písm. h))

Vzhledem k nové koncepci vymezení okruhu osob nemocensky pojištěných jako zaměstnanci, a tím i osob účastných důchodového pojištění, kdy pojištění budou jako zaměstnanci účastny všechny osoby mající příjmy ze závislé činnosti, se vypouští nadbytečný text, neboť důchodově pojištěni budou i ti členové zastupitelstev, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni.

K bodu 9 (§ 36 písm. zh))

Reaguje se na doplnění okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění (srov. část šestnáctá čl. XXIX body 7 a 8).

K bodu 10 (§ 37 odst. 1 písm. a))

Navrhované doplnění údajů koresponduje s údajem, který obsahuje registr pojištěnců vedený ČSSZ. Primárně ČSSZ získává tento údaj od zaměstnavatele, proto je nezbytné, aby zaměstnavatel vedl tento údaj ve své evidenci. Je to potřebné zejména z důvodu rozlišení, zda jde o ženu či muže v souvislosti s nepřechylováním příjmení převážně v případě cizinců.

K bodu 11 (§ 37 odst. 1 písm. h))

Je třeba promítnout změnu, která se s účinností od 1. ledna 2014 týká osob, jejichž zaměstnavatel neodvedl pojistné, které byl povinen odvést, je-li tímto zaměstnavatelem obchodní společnost nebo družstvo a tyto osoby byly v takovém kalendářním měsíci současně společníky této společnosti anebo členy statutárního orgánu nebo dozorčí rady této společnosti nebo družstva. Praktické provádění ukázalo, že již v současné době je sledování a kontrola splnění podmínky zaplacení pojistného v případě těchto osob velice problematické, zdlouhavé a se sporným efektem. Navíc ve vazbě na předpokládaný přechod výběru pojistného na finanční úřady, by se v budoucnu současná právní úprava stala de facto neproveditelnou.

K bodu 12 (§ 38 odst. 1 a § 83a)

Legislativně technická úprava reagující na nové vymezení okruhu důchodově pojištěných osob v § 5 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění a úpravy podle novelizačního bodu 8.

K bodu 13 (§ 40a odst. 2)

Legislativně technické úpravy reagující na nové vymezení okruhu důchodově pojištěných osob podle § 5 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění.

K bodu 14 (§ 45 věta první)

Do právní úpravy je třeba promítnout skutečnost, že orgán Ministerstva vnitra plní povinnosti v důchodovém pojištění i v případě příslušníků Hasičského záchranného sboru.

K bodu 15 (§ 52 odst. 2 věta první)

Občan dobrovolně důchodově pojištěný nemá v současné době možnost odhlásit se z důchodového pojištění zpětně. Obtížně se mu vysvětluje, že když si zaplatil pojistné za prosinec a v následujícím roce pojistné neplatí, že se nemůže odhlásit od 1. ledna, ale musí například až od 15. dubna, kdy podává odhlášku. Proto se navrhuje v takových případech umožnit zpětné odhlášení.

K bodu 16 (§ 52 odst. 2 věta druhá)

Podle § 6 zákona o důchodovém pojištění může být občan dobrovolně účasten důchodového pojištění buď v případě, kdy existuje některý z důvodů uvedených v odst. 1 písm. a) až g) [„kvalifikované důvody“], nebo bez takového důvodu podle odst. 2. Doba možné účasti na důchodovém pojištění je však rozdílná podle toho, zda se jedná o dobrovolnou účast na důchodovém pojištění podle konkrétního písmene odstavce 1 či podle odstavce 2.

Ustanovení řeší postup v případě občana dobrovolně účastného důchodového pojištění na základě některého z důvodů uvedeného v odstavci 1, u něhož tento důvod pominul. Již v minulosti byla zavedena povinnost podat za takových okolností odhlášku z účasti na důchodovém pojištění; postupem času se s ohledem na praktické zkušenosti ukazuje jako účelné upravit i situaci, kdy občan tuto odhlášku nepodal a nadále platil pojistné na důchodové pojištění (např. formou trvalého příkazu). Pro tento případ se navrhuje zavedení presumpce, že občan chce být dobrovolně účasten důchodového pojištění i nadále, neboť se z tohoto pojištění neodhlásil a nadále plní povinnost platit pojistné. Protože nelze dovodit, že by byl účasten z některého titulu uvedeného v odst. 1, neboť původní titul pominul a nový nebyl prokázán, uvádí se výslovně, že se bude jednat o účast na základě odstavce 2, tj. účast bez kvalifikovaného důvodu.

K bodu 17 (§ 52 odst. 2 věta poslední)

Jedná se o formulační změnu, neboť občan, který se odhlašuje z dobrovolného důchodového pojištění, podává vždy pouze jednu odhlášku.

K bodu 18 (§ 52 odst. 4)

Do právní úpravy se promítá zavedení II. pilíře důchodového systému a stanovuje se postup, resp. povinnost, v případě vzniku souběžného trvání účasti v I. pilíři důchodového systému (dobrovolné důchodové pojištění) a ve II. pilíři důchodového systému sdělit tuto skutečnost okresní správě sociálního zabezpečení.

K bodu 19 (§ 88 odst. 5)

Sjednocuje se odkladný účinek u námitek podaných proti všem rozhodnutím, jimiž byla stanovena povinnost uhradit přeplatek na dávce důchodového pojištění.

K bodu 20 (§ 118 odst. 1)

Dosavadní definice zvláštního příjemce (pouze občan, tj. fyzická osoba) již neodpovídá současným potřebám. Přijímá se proto obdobná právní úprava jako v zákoně o nemocenském pojištění.

K bodu 21 (§ 118a odst. 3)

V souvislosti se zavedením institutu námitek jako řádného opravného prostředku se stanoví stavění prekluzívní lhůty i po dobu tohoto řízení.

K bodu 22 (§ 123e odst. 1)

Navrhuje se rozšíření stávajících způsobů kvalifikovaného elektronického podání o další způsob. Fakticky nepůjde o technologicky nový způsob přenosu dat k příslušnému orgánu, ale pouze o nový způsob, kterým lze ztotožnit osobu podatele s podanou datovou zprávou. Příslušná datová zpráva nebude muset být opatřena uznávaným elektronickým podpisem. Namísto toho dojde k ověření identity podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky. Podatel tak prostřednictvím způsobu, který využívá k přihlášení do své datové schránky (srov. § 9 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů), tj. prostřednictvím přístupových údajů, elektronicky čitelných identifikačních dokladů nebo jiných elektronických prostředků, stvrdí příslušnému orgánu, že elektronicky zaslané podání pochází skutečně od něj. Nepůjde tedy o podání prostřednictvím datové schránky, tj. datová zpráva nebude zasílána systémem datových schránek do datové schránky příslušného orgánu sociálního zabezpečení.

Důvodem zavedení tohoto způsobu ověření identity podatele je umožnit široké veřejnosti, tj. všem, kdo si zřídí datovou schránku (což je bezplatné), aby mohla využívat služeb společného portálu Finanční správy ČR, orgánů sociálního zabezpečení a zdravotních pojišťoven. Obdobné doplnění se navrhuje též v zákonech upravující podání vůči orgánům Finanční správy ČR a zdravotním pojišťovnám ve věcech daní a pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Díky tomu bude možné portál využívat k podání vůči všem těmto orgánům. Fyzické a právnické osoby mající datovou schránku tak budou moci pomocí interaktivního společného elektronického formuláře zajišťujícího prevenci před formálními chybami učinit najednou podání vůči orgánům Finanční správy ČR, orgánům sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám. Tato funkcionalita by měla být první fází k cílovému stavu, k němuž směřuje jedno inkasní místo.

K bodu 23 (§ 123e odst. 5)

Legislativně technické úpravy navazující na zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a zákon č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

K bodu 24 (§ 123f)

Ustanovení se dává do souladu s § 10 a § 118 odst. 3, aby nebyly pochybnosti, o jakou působnost obecního úřadu (tj. o přenesenou) se jedná.

K čl. XXXIX

Stanoví se pravidla pro způsob odhlášení z účasti na důchodovém pojištění osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění za dobu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K části dvacáté druhé - změna zákona o důchodovém pojištění

K čl. XL

K bodu 1 (§ 5 odst. 1 písm. c))

Legislativně technické úpravy navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 5 odst. 1 (novelizační bod 8); tato závěrečná část ustanovení přitom pokrývá zrušovaný text.

K bodu 2 (§ 5 odst. 1 písm. d))

Legislativně technická úprava navazující na doplnění příslušných písmen v § 5 odst. 1 (novelizační bod 8).

K bodu 3 (§ 5 odst. 1 písm. h))

Vzhledem k nové koncepci vymezení okruhu nemocensky pojištěných osob, kdy pojištění budou účastny všechny osoby mající příjmy ze závislé činnosti, se vypouští nadbytečný text, neboť pojištěni budou i ti členové zastupitelstev, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni.

K bodu 4 (§ 5 odst. 1 písm. m) až u))

Vzhledem k nové koncepci vymezení okruhu důchodově (a nemocensky) pojištěných osob, kdy tato účast bude záviset (kromě OSVČ) na tom, zda jsou poskytovány příjmy mající charakter závislé činnosti a podléhající dani z příjmu fyzických osob, se nově vymezuje okruh důchodově pojištěných osob v § 5. V odstavci 1 se vymezuje okruh pojištěných osob z důvodu výdělečné činnosti, z níž se bude platit pojistné na důchodové pojištění (jedná se o dobu účasti na pojištění, která se hodnotí při splnění zákonem stanovených podmínek jako doba pojištění), a v odstavci 2 se vymezuje okruh pojištěných osob, které pojistné na důchodové pojištění neplatí (jedná se o dobu účasti na pojištění, která se hodnotí při splnění zákonem stanovených podmínek jako náhradní doba pojištění); přitom se vychází z dosavadní úpravy, která se z těchto důvodů přeskupuje do dvou odstavců. Za zaměstnance se podle odstavce 1 bude považovat i jakákoli další fyzická osoba, které zaměstnavatel bude poskytovat nebo by mohl poskytovat příjmy, které jsou považovány podle zákona o daních z příjmů za příjmy ze závislé činnosti a nejsou od této daně osvobozeny. Zároveň se zpřesňuje současná formulace, pokud jde o osoby účastné důchodového pojištění z titulu evidované nezaměstnanosti.

K bodu 5 (§ 5 odst. 1 písm. n))

Legislativně technické úpravy navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 5 odst. 1 (novelizační bod 8); tato závěrečná část ustanovení přitom pokrývá zrušovaný text.

K bodu 6 (§ 5 odst. 1 písm. o))

Legislativně technické úpravy navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 5 odst. 1 (novelizační bod 8); tato závěrečná část ustanovení přitom pokrývá zrušovaný text.

K bodu 7 (§ 5 odst. 1 písm. p))

Výčet zaměstnanců podle jednotlivých pracovních vztahů se v návaznosti na novou občanskoprávní úpravu výslovně doplňuje o novou kategorii pojištěnců.

K bodu 8 (§ 5 odst. 1 písm. q) až t))

Vzhledem k nové koncepci vymezení okruhu důchodově (a nemocensky) pojištěných osob, kdy tato účast bude záviset (kromě OSVČ) na tom, zda jsou poskytovány příjmy mající charakter závislé činnosti a podléhající dani z příjmu fyzických osob, se nově vymezuje okruh důchodově pojištěných osob v § 5. V odstavci 1 se vymezuje okruh pojištěných osob z důvodu výdělečné činnosti, z níž se bude platit pojistné na důchodové pojištění (jedná se o dobu účasti na pojištění, která se hodnotí při splnění zákonem stanovených podmínek jako doba pojištění), a v odstavci 2 se vymezuje okruh pojištěných osob, které pojistné na důchodové pojištění neplatí (jedná se o dobu účasti na pojištění, která se hodnotí při splnění zákonem stanovených podmínek jako náhradní doba pojištění); přitom se vychází z dosavadní úpravy, která se z těchto důvodů přeskupuje do dvou odstavců. Za zaměstnance se podle odstavce 1 bude považovat i jakákoli další fyzická osoba, které zaměstnavatel bude poskytovat nebo by mohl poskytovat příjmy, které jsou považovány podle zákona o daních z příjmů za příjmy ze závislé činnosti a nejsou od této daně osvobozeny. Zároveň se zpřesňuje

současná formulace, pokud jde o osoby účastné důchodového pojištění z titulu evidované nezaměstnanosti.

K bodu 9 (§ 5 odst. 2)

Vzhledem k nové koncepci vymezení okruhu důchodově (a nemocensky) pojištěných osob, kdy tato účast bude záviset (kromě OSVČ) na tom, zda jsou poskytovány příjmy mající charakter závislé činnosti a podléhající dani z příjmu fyzických osob, se nově vymezuje okruh důchodově pojištěných osob v § 5. V odstavci 1 se vymezuje okruh pojištěných osob z důvodu výdělečné činnosti, z níž se bude platit pojistné na důchodové pojištění (jedná se o dobu účasti na pojištění, která se hodnotí při splnění zákonem stanovených podmínek jako doba pojištění), a v odstavci 2 se vymezuje okruh pojištěných osob, které pojistné na důchodové pojištění neplatí (jedná se o dobu účasti na pojištění, která se hodnotí při splnění zákonem stanovených podmínek jako náhradní doba pojištění); přitom se vychází z dosavadní úpravy, která se z těchto důvodů přeskupuje do dvou odstavců. Za zaměstnance se podle odstavce 1 bude považovat i jakákoli další fyzická osoba, které zaměstnavatel bude poskytovat nebo by mohl poskytovat příjmy, které jsou považovány podle zákona o daních z příjmů za příjmy ze závislé činnosti a nejsou od této daně osvobozeny. Zároveň se zpřesňuje současná formulace, pokud jde o osoby účastné důchodového pojištění z titulu evidované nezaměstnanosti.

K bodu 10 (§ 5 odst. 3)

Vzhledem k novému vymezení okruhu pojištěných osob se definují nově zavedené pojmy.

K bodu 11 (§ 5 odst. 5)

Legislativně technická úprava – odkaz na § 5 odst. 2 se zrušuje, neboť se uvádí nové znění tohoto odstavce (novelizační bod 9).

K bodu 12 (§ 6 odst. 1 písm. e))

Legislativně technická úprava navazující na přeznačení (posun) odstavců v § 5.

K bodu 13 (§ 6 odst. 2)

Podle § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění je dosud možná účast na důchodovém pojištění na základě přihlášky nejvýše v rozsahu deseti let, pokud je osoba účastná dobrovolně na základě této přihlášky starší 18 let; původní další podmínka, že podat tuto přihlášku může jen osoba, která získala aspoň jeden rok doby pojištění uvedené v § 11 odst. 1 nebo § 13 odst. 1, byla již vypuštěna. Navrhuje se dobu deseti let, která byla stanovena v době, kdy podmínkou vzniku nároku na starobní důchod bylo získání potřebné doby pojištění nejméně 25 let, přiměřeně prodloužit o pět let, tedy na patnáct let, a to se zřetelem na postupné prodlužování této potřebné doby pojištění na (cílových) nejméně 35 let doby pojištění. To se týká i osob, které již dosavadní maximum, tj. 10 let dobrovolného pojištění, získaly – ty tak budou mít možnost získat za účinnosti navrhovaného zákona ještě dalších 5 let tohoto pojištění.

K bodu 14 (§ 8 odst. 1)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 15 (§ 8 odst. 2)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 16 (§ 8 odst. 2)

U člena zastupitelstva se navrhuje se stejná úprava jako u společníka společnosti s ručením omezeným, pokud je zároveň jednatelem téže společnosti s ručením omezeným. Důvodem je systém odměňování při souběhu více funkcí pro tentýž samosprávný celek.

K bodu 17 (§ 9 odst. 3 závěrečná část ustanovení)

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazen pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn, jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu.

Výše uvedený pojem se v zákoně č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, vyskytuje vícekrát, ale pouze v § 9 odst. 3 závěrečném ustanovení je tento pojem ve zřejmé souvislosti se zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. V ostatních případech je výše uvedený pojem zcela svébytným pojmem zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, který není důvod nahrazovat.

K bodu 18 (§ 9 odst. 6 úvodní část ustanovení)

Nová úprava placení pojistného na nemocenské pojištění neváže výši měsíčního vyměřovacího základu na měsíční základ pojistného pro placení záloh na důchodové pojištění, proto nebude nutné, aby OSVČ, která se přihlásila k nemocenskému pojištění, byla povinna platit zálohy na důchodové pojištění.

K bodu 19 (§ 9 odst. 6 písm. c) a odst. 8, § 12 odst. 1, a § 50 odst. 2 písm. b) a c))

Opravuje se dikce v návaznosti na terminologii používanou v zákoně o sociálních službách, který hovoří o „osobách závislých na pomoci jiné fyzické osoby“ (srov. § 7 a další zákona o sociálních službách).

K bodu 20 (§ 9 odst. 7 věta první)

Podle dosavadní úpravy je OSVČ považována za OSVČ vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud důvod pro označení této činnosti za vedlejší trval po celou dobu, v níž byla v kalendářním měsíci samostatná výdělečná činnost vykonávána. Pokud OSVČ nastoupila například 2. září do zaměstnání, protože 1. září byla neděle, není v září považována její činnost za vedlejší, protože 1. září netrval důvod pro vedlejší činnost. Na základě nesouhlasného stanoviska Veřejného ochránce práv s takovou úpravou navrhuje se opačný postup při posuzování vedlejší činnosti. Bude-li důvod pro vedlejší činnost trvat v kalendářním měsíci v době výkonu samostatné výdělečné činnosti, bude v tomto měsíci považována OSVČ za OSVČ vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Tak například nastoupí-li OSVČ do zaměstnání 31. května, bude v květnu její činnost považována za vedlejší. V případě, že z důvodu nízkých příjmů v tomto roce nebude z vedlejší činnosti účastna důchodového pojištění, nebude 30 dnů v květnu účastna důchodového pojištění. V lednu až dubnu bude povinně účastna důchodového pojištění jako OSVČ z hlavní činnosti, od 31. května bude účastna důchodového pojištění jako zaměstnanec. Tato OSVČ se může přihlásit k dobrovolnému důchodovému pojištění a za měsíc květen zaplatit pojistné na toto dobrovolné pojištění.

K bodu 21 (§ 9 odst. 8)

Zákonem č. 470/2011 Sb. byly do okruhu osob účastných nemocenského pojištění doplněny i osoby uvedené v § 5 odst. 1 písm. w) a x) zákona o důchodovém pojištění. Tuto změnu je třeba dodatečně promítnout i do § 9 odst. 8 věty první zákona o důchodovém pojištění.

K bodu 22 (§ 9 odst. 9)

Nová úprava placení pojistného na nemocenské pojištění neváže výši měsíčního vyměřovacího základu na měsíční základ pojistného pro placení záloh na důchodové pojištění, proto nebude nutné, aby OSVČ, která se přihlásila k nemocenskému pojištění, byla povinna platit zálohy na důchodové pojištění.

K bodu 23 (§ 11 odst. 1 písm. a))

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 24 (§ 11 odst. 2)

Legislativně technické úpravy navazující na změny v § 5.

K bodu 25 (§ 11 odst. 2)

Formulační úprava navazující na nové vymezení okruhu pojištěnců v § 5; u některých pojištěnců nemusejí vznikat právní vztahy ve vlastním slova smyslu.

K bodu 26 (§ 11 odst. 2)

Dosavadní už tak složitá a komplikovaná právní úprava, která se do zákona o důchodovém pojištění dostala jako poslanecký návrh, a jejíž realizace představuje značnou administrativní zátěž, aniž by to bylo vyváženo efektem původně zamýšleným navrhovateli, se stane fakticky neproveditelnou.

K bodu 27 (§ 11 odst. 2)

Legislativně technické úpravy navazující na změny v § 5 a na zrušení speciálního režimu hodnocení doby pojištění a vyměřovacího základu u tzv. statutárů.

K bodu 28 (§ 12 odst. 1 věta první)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 29 (§ 12 odst. 1 věta druhá)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 30 (§ 12 odst. 1 věta třetí)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 31 (§ 14 odst. 2)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 32 (§ 16 odst. 3)

Legislativně technické úpravy navazující na zrušení speciálního režimu hodnocení doby pojištění a vyměřovacího základu u tzv. statutárů.

K bodu 33 (§ 16 odst. 3)

Legislativně technické úpravy navazující na zrušení speciálního režimu hodnocení doby pojištění a vyměřovacího základu u tzv. statutárů.

K bodu 34 (§ 16 odst. 3)

Doplňuje se zaokrouhlování koeficientu, kterým se vyměřovací základ upravuje v případě, že osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění platí pojistné zpětně (o více než jeden rok); úprava zaokrouhlování dosud chyběla.

K bodu 35 (§ 16 odst. 4 úvodní část ustanovení)

Dosavadní úprava se týká výslovně jen situace po roce 1995, i když stejný problém, tj. neprokázání výdělků při prokázání doby pojištění, mohl nastat i před rokem 1996; to se nyní napravuje, neboť není věcného důvodu pro rozlišování situace před rokem 1996 a po roce 1995, k čemuž dospěla i soudní judikatura.

K bodu 36 (§ 16 odst. 4 písm. e))

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 37 (§ 16 odst. 4 písm. g))

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 38 (§ 16 odst. 4 písm. j))

Legislativně technické úpravy navazující na zrušení speciálního režimu hodnocení doby pojištění a vyměřovacího základu u tzv. statutárů.

K bodu 39 (§ 19a odst. 1)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 40 (§ 21 odst. 1 písm. a))

Legislativně technická úprava navazující na vypuštění legislativní zkratky z § 5 odst. 1; legislativní zkratka se proto zavádí na nejbližším dalším místě.

K bodu 41 (§ 27)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 42 (§ 29 odst. 6 a § 34 odst. 1)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 43 (§ 34 odst. 4 věta první)

Podmínka obsažená v § 34 odst. 4 v dosavadní větě druhé, která stanoví, že nárok na zvýšení procentní výměry starobního důchodu za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod vzniká vždy po dvou letech, pokud tato výdělečná činnost trvala nepřetržitě po tuto dobu, se z hlediska výkladu v praxi ukázala jako značně problematická. Proto navrhujeme tuto podmínku vypustit (nárok na zvýšení tedy vznikne vždy po dosažení 360 započitatelných dnů této výdělečné činnosti bez jakýchkoli dalších podmínek, tedy i v případě, že tato výdělečná činnost trvá i po dosažení tohoto počtu dnů) a současně pro odstranění pochybností výslovně stanovit, že řízení v této věci se zahajuje výhradně na základě žádosti pojištěnce.

K bodu 44 (§ 34 odst. 4 věta druhá)

Podmínka obsažená v § 34 odst. 4 v dosavadní větě druhé, která stanoví, že nárok na zvýšení procentní výměry starobního důchodu za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod vzniká vždy po dvou letech, pokud tato výdělečná činnost trvala nepřetržitě po tuto dobu, se z hlediska výkladu v praxi ukázala jako značně problematická. Proto navrhujeme tuto podmínku vypustit (nárok na zvýšení tedy vznikne vždy po dosažení 360 započitatelných dnů této výdělečné činnosti bez jakýchkoli dalších podmínek, tedy i v případě, že tato výdělečná činnost trvá i po dosažení tohoto počtu dnů) a současně pro odstranění pochybností výslovně stanovit, že řízení v této věci se zahajuje výhradně na základě žádosti pojištěnce.

K bodu 45 (§ 40 odst. 3)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 46 (§ 55 odst. 2 věta třetí)

Legislativně technické úpravy navazující na zrušení speciálního režimu hodnocení doby pojištění a vyměřovacího základu u tzv. statutárů.

K bodu 47 (§ 102 odst. 2 až 4)

Účast na důchodovém pojištění osob uvedených v navrhovaném § 102 odst. 2 až 4 se zachovává v dosavadním rozsahu, neboť tyto osoby se již neuvádějí v nově formulovaném okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2, protože jejich účast na důchodovém pojištění byla časově omezena.

K bodu 48 (§ 104 odst. 1)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K bodu 49 (nadpis § 105a)

Jedná se o terminologickou úpravu, aby dikce ustanovení odpovídala změnám plynoucím ze Smlouvy o fungování Evropské unie a Smlouvy o Evropské unii, a to v návaznosti na terminologické změny podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1080/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým byl změněn služební řád úředníků Evropské unie a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropské unie, které se týkají i důchodového systému Evropské unie.

K bodu 50 (§ 105a odst. 1)

Jedná se o terminologickou úpravu, aby dikce ustanovení odpovídala změnám plynoucím ze Smlouvy o fungování Evropské unie a Smlouvy o Evropské unii, a to v návaznosti na terminologické změny podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1080/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým byl změněn služební řád úředníků Evropské unie a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropské unie, které se týkají i důchodového systému Evropské unie.

K bodu 51 (§ 105a odst. 2)

Jedná se o terminologickou úpravu, aby dikce ustanovení odpovídala změnám plynoucím ze Smlouvy o fungování Evropské unie a Smlouvy o Evropské unii, a to v návaznosti na terminologické změny podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1080/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým byl změněn služební řád úředníků Evropské unie a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropské unie, které se týkají i důchodového systému Evropské unie.

K bodu 52 (§ 105a odst. 3)

Jedná se o terminologickou úpravu, aby dikce ustanovení odpovídala změnám plynoucím ze Smlouvy o fungování Evropské unie a Smlouvy o Evropské unii, a to v návaznosti na terminologické změny podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1080/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým byl změněn služební řád úředníků Evropské unie a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropské unie, které se týkají i důchodového systému Evropské unie.

K bodu 53 (§ 105b odst. 1)

Legislativně technické úpravy navazující na nové vymezení okruhu pojištěných osob v § 5 odst. 1 a 2.

K čl. XLI

K bodu 1

Je odůvodněné umožnit osobám, které získaly nejdelší množný rozsah účasti na dobrovolném důchodovém pojištění, tj. 10 roků, již v období před 1. lednem 2014, získat další dobu tohoto pojištění spadající i do období před uvedeným datem; přitom platí obecné pravidlo, že za dobu přede dnem podání přihlášky je možná účast na pojištění nejvýše v rozsahu jednoho roku bezprostředně před tímto dnem.

K bodu 2

Ustanovení reaguje na změny obsažené v čl. XXVII bodě 25. Za dobu před rokem 2014 se bude podle přechodného ustanovení postupovat u osob uvedených v § 11 odst. 2 větě třetí zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném před rokem 2014 podle právních předpisů účinných před rokem 2014, a to jak pokud jde o hodnocení doby pojištění, tak možnosti doplacení dlužného pojistného.

K bodu 3

Stanoví se pravidla pro zápočet doby, kterou nebylo možno zhodnotit podle dosavadních předpisů. Není důvodné, aby takto získaná doba nemohla být zhodnocena vůbec, když se v předmětném ustanovení nemění nic jiného, než že se odstraňují odkládací podmínky pro určení období, za které vzniká příslušný nárok. Započitatelnou dobou se rozumí doba po odečtení případných dob, na které odkazuje poslední věta předmětného pozitivního ustanovení.

K části dvacáté třetí - změna zákona o nemocenském pojištění

K čl. XLII

K bodu 1 (§ 3 písm. g))

Za zaměstnance se již nebudou považovat pouze osoby činné na základě konkrétního právního vztahu výslovně uvedeného v zákoně, ale za zaměstnance se budou považovat i další osoby, jejichž příjem podléhá zdanění daní ze závislé činnosti a není od daně osvobozen (srov. novelizační bod 14). Za zaměstnání se již proto nebude považovat pouze konkrétní pracovní vztah. Při splnění stanovených podmínek budou nemocenského pojištění účastny osoby, které mají příjmy ze závislé činnosti podléhající dani z příjmů fyzických osob podle § 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Zároveň je třeba, aby za zaměstnání schopné založit účast na nemocenském pojištění bylo považováno i takové zaměstnání, z něhož plynou příjmy, které nepodléhají zdanění v České republice. Tím bude zajištěno, že zaměstnanec, který takové zaměstnání vykonává, je v České republice účasten

nemocenského pojištění, samozřejmě za předpokladu, že splní podmínku místa výkonu zaměstnání uvedenou v § 6 odst. 1 písm. a) zákona o nemocenském pojištění.

K bodu 2 (§ 3 písm. n))

Zaměstnanci, kteří budou pracovat v domácím prostředí, a ne na pracovišti zaměstnavatele, budou považováni za domácké zaměstnance bez ohledu na to, v jakém vztahu vykonávají pro zaměstnavatele práci. Není důvod pro to, aby zůstal zachován současný stav, kdy se za domáckého zaměstnance může považovat zaměstnanec činný jen na základě některého konkrétního vztahu uvedeného v zákoně.

K bodu 3 (§ 3 písm. u) a v))

Ad písm. u): Nahrazením současné definice pojmu „zaměstnání“ v § 3 písm. g) novou definicí „zaměstnání“ by zanikla legislativní zkratka „práce“. Vzhledem k tomu, že tento pojem je v zákoně o nemocenském pojištění běžně používán, je třeba ji formou definice zachovat a upřesnit.

Ad písm. v): Vzhledem k tomu, že za zaměstnání již nebude považován konkrétní pracovní vztah, ale činnost pro zaměstnavatele, je třeba definovat dobu zaměstnání.

K bodu 4 (§ 5 písm. a) bod 4)

Jedná se o legislativně technické úpravy navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 5 písm. a). V opačném případě by došlo k duplicitě právní úpravy, neboť dosavadní text v bodech 4, 16, 17 a 19 je pokryt obecnou formulací v závěrečné části ustanovení § 5 písm. a).

K bodu 5 (§ 5 písm. a) bod 8)

Vzhledem k nové koncepci vymezení okruhu nemocensky pojištěných osob, kdy pojištění budou účastny všechny osoby mající příjmy ze závislé činnosti, se vypouští nadbytečný text, neboť pojištěni budou i ti členové zastupitelstev, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni

K bodu 6 (§ 5 písm. a) bod 16)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 5 písm. a). V opačném případě by došlo k duplicitě právní úpravy, neboť dosavadní text v bodech 4, 16, 17 a 19 je pokryt obecnou formulací v závěrečné části ustanovení § 5 písm. a).

K bodu 7 (§ 5 písm. a) bod 17)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 5 písm. a). V opačném případě by došlo k duplicitě právní úpravy, neboť dosavadní text v bodech 4, 16, 17 a 19 je pokryt obecnou formulací v závěrečné části ustanovení § 5 písm. a).

K bodu 8 (§ 5 písm. a) bod 18)

Činnost některých členů kolektivních orgánů právnických osob může být obsahově podřaditelná rovněž do některého z dalších bodů § 5 písm. a) (např. činnost členů zastupitelstev územních samosprávných celků). Proto se výslovně stanoví (obdobně, jako je tomu v současné právní úpravě v § 5 písm. a) bodě 11), které ustanovení má v takovém případě přednost.

K bodu 9 (§ 5 písm. a) bod 19)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 5 písm. a). V opačném případě by došlo k duplicitě právní úpravy, neboť dosavadní text v bodech 4, 16, 17 a 19 je pokryt obecnou formulací v závěrečné části ustanovení § 5 písm. a).

K bodu 10 (§ 5 písm. a) bod 21 a 22)

Ponechává se dosavadní výčet zaměstnanců podle jednotlivých pracovních vztahů, který se doplňuje tak, že za zaměstnance se bude považovat i jakákoli další fyzická osoba, které zaměstnavatel bude poskytovat nebo by mohl poskytovat příjmy, které jsou považovány podle zákona o daních z příjmů za příjmy ze závislé činnosti a nejsou od této daně osvobozeny.

K bodu 11 (§ 5 písm. a) závěrečná část ustanovení)

V souvislosti s harmonizací veřejných pojistných a daně z příjmů fyzických osob, nutnou pro efektivní fungování jednoho inkasního místa, podle níž do okruhu nemocensky pojištěných osob jako zaměstnanci budou zahrnuty všechny osoby, které mají příjem ze závislé činnosti. Z důvodu návaznosti na dosavadní právní úpravu, kdy do okruhu nemocensky pojištěných osob byly pojištěnci zařazeni výčtovou metodou, a z důvodu právní jistoty se ponechává dosavadní výčet, který se doplňuje o obecnou kategorii pojištěnců v bodě 22 a o společnou podmínku vyjádřenou v závěrečné části ustanovení písmene a).

K bodu 12 (§ 6 odst. 1 písm. a) bod 2)

Pro účast na nemocenském pojištění již nebude, v návaznosti na novou koncepci vymezení okruhu pojištěných osob, podle níž bude rozhodné pouze to, že příjem je zdaňován jako příjem ze závislé činnosti, požadováno splnění podmínky minimální doby trvání zaměstnání aspoň 15 kalendářních dnů. Pro tzv. krátkodobé zaměstnání nebude platit zvláštní úprava podmínek účasti na nemocenském pojištění.

K bodu 13 (§ 6 odst. 1 písm. b)

Pro účast na nemocenském pojištění již nebude, v návaznosti na novou koncepci vymezení okruhu pojištěných osob, podle níž bude rozhodné pouze to, že příjem je zdaňován jako příjem ze závislé činnosti, požadováno splnění podmínky minimální doby trvání zaměstnání aspoň 15 kalendářních dnů. Pro tzv. krátkodobé zaměstnání nebude platit zvláštní úprava podmínek účasti na nemocenském pojištění.

K bodu 14 (§ 6 odst. 2 až 4)

Pro účast na nemocenském pojištění již nebude, v návaznosti na novou koncepci vymezení okruhu pojištěných osob, podle níž bude rozhodné pouze to, že příjem je zdaňován jako příjem ze závislé činnosti, požadováno splnění podmínky minimální doby trvání zaměstnání aspoň 15 kalendářních dnů. Pro tzv. krátkodobé zaměstnání nebude platit zvláštní úprava podmínek účasti na nemocenském pojištění.

Nově se upravuje účast smluvního zaměstnance na nemocenském pojištění tak, že nebude pojištění účasten až po uplynutí 270 dní trvání zaměstnání na území České republiky, pokud doložil, že je povinně účasten důchodového pojištění ve státě, v němž má sídlo jeho zaměstnavatel. Sjednocuje se tak účast smluvního zaměstnance na pojištění s ostatními zaměstnanci. Nebude proto již třeba dokládat, že je zaměstnanec účasten důchodového pojištění v jiném státě, neboť jeho účast na nemocenském pojištění vznikne – při splnění stanovených podmínek – dnem, ve kterém smluvní zaměstnanec začal vykonávat práci pro smluvního zaměstnavatele, bez ohledu na to, zda je v jiném státě účasten důchodového pojištění, či nikoli.

K bodu 15 (§ 6 odst. 4)

Pro účast na nemocenském pojištění již nebude, v návaznosti na novou koncepci vymezení okruhu pojištěných osob, podle níž bude rozhodné pouze to, že příjem je zdaňován jako příjem ze závislé činnosti, požadováno splnění podmínky minimální doby trvání zaměstnání aspoň 15 kalendářních dnů. Pro tzv. krátkodobé zaměstnání nebude platit zvláštní úprava podmínek účasti na nemocenském pojištění.

K bodu 16 (§ 7 odst. 1)

Legislativně technická úprava navazující na zrušení písmene b) v § 6 odst. 1.

K bodu 17 (§ 7 odst. 2)

Pro účast na nemocenském pojištění v zaměstnání malého rozsahu se budou do vyměřovacího základu zaměstnance započítávat pouze příjmy zúčtované zaměstnanci jeho zaměstnavatelem. Nebude se přihlížet k příjmům, které pouze souvisí s takovým zaměstnáním, tj. k příjmům, které zaměstnanci plynou od spojené osoby (§ 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů).

K bodu 18 (§ 7 odst. 3)

Doplněním slova „zaměstnavatelem“ se vylučuje možnost považovat pro účely posuzování účasti na nemocenském pojištění za započitatelný příjem zúčtovaný po skončení zaměstnání započitatelný příjem zúčtovaný spojenou osobou, tj. jiným subjektem, než je zaměstnavatel zaměstnance.

Vzhledem k tomu, že za zaměstnání již nebude považován konkrétní pracovní vztah, ale činnost pro zaměstnavatele, a byla definována doba zaměstnání, je třeba uvedenou formulaci zpřesnit.

K bodu 19 (§ 7 odst. 4)

Předchází se možnosti zneužívání podmínek účasti na nemocenském pojištění spočívající v tom, že bude mezi týmž zaměstnavatelem a zaměstnancem uzavíráno více právních vztahů, které budou považovány za zaměstnání malého rozsahu, aniž by zakládaly u zaměstnance účast na nemocenském pojištění.

Jde o ochranu zaměstnance, který, ačkoliv bude dosahovat v úhrnu takové výše příjmu, která by v jednom zaměstnání zakládala účast na nemocenském pojištění, by nebyl účasten ani nemocenského a ani důchodového pojištění proto, že tento příjem je rozdělen mezi více zaměstnání malého rozsahu. Omezuje se tím i zneužívání zaměstnání malého rozsahu při odvodu pojistného na veřejná pojištění.

K bodu 20 (§ 7a odst. 2)

Pro účast na nemocenském pojištění se nebude přihlížet k příjmům zúčtovaným spojenou osobou, ale pouze k příjmům zúčtovaným zaměstnavatelem zaměstnance.

Ve větě druhé je vznik a zánik účasti na pojištění upraven shodně jako pro ostatní zaměstnání, proto se tato úprava doporučuje vypustit a vycházet jen z obecné úpravy v § 10.

K bodu 21 (§ 8)

Navrhuje se stejná úprava jako pro společníka společnosti s ručením omezeným, pokud je zároveň jednatelem téže společnosti s ručením omezeným. Důvodem je systém odměňování při souběhu více funkcí pro tentýž samosprávný celek.

K bodu 22 (§ 10 odst. 1)

Vznik a zánik pojištění se upravuje stejně jako dosud, kdy za vznik pojištění se zpravidla považuje vstup do zaměstnání, tj. zahájení výkonu činnosti pro zaměstnavatele, a za zánik pojištění skončení zaměstnání. U některých zaměstnanců je třeba vzhledem ke specifikům charakteru jejich činnosti upravit vznik či zánik účasti na nemocenském pojištění odchylně, proto jsou tyto případy uvedeny jmenovitě. Např. u osob v právním vztahu, který nevzniká za účelem výkonu práce, (například u společníka společnosti s ručením omezeným), trvá zaměstnání jen v době, v níž mají vykonávat práci pro zaměstnavatele. Proto za skončení zaměstnání nebude považován v tomto případě den skončení právního vztahu, ale den skončení pracovní činnosti. Obdobně je tomu v ustanovení upravujícím vznik a zánik pojištění pěstounů. Navrhovaná úprava přebírá úpravu již obsaženou v zákoně o nemocenském pojištění, která byla provedena s účinností od 1. 1. 2013 v souvislosti s novelou zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Jednotně se upravuje vznik a zánik pojištění jak těch pečovatelů, kteří mají dítě v péči, tak i těch pečovatelů, kteří o dítě (zatím) nepečují, avšak jsou zařazeni do speciální evidence. Tito pečovatelé budou účastni pojištění i v době, v níž nebudou pečovat o žádné dítě (vykonávat činnost pro zaměstnavatele), kdy budou pouze očekávat svěření dítěte do pěstounské péče za předpokladu, že jim bude náležet odměna pěstouna podle zákona o sociálně právní ochraně dětí.

K bodu 23 (§ 10 odst. 2 a 3)

Vznik a zánik pojištění se upravuje stejně jako dosud, kdy za vznik pojištění se zpravidla považuje vstup do zaměstnání, tj. zahájení výkonu činnosti pro zaměstnavatele, a za zánik pojištění skončení zaměstnání. U některých zaměstnanců je třeba vzhledem ke specifikům charakteru jejich činnosti upravit vznik či zánik účasti na nemocenském pojištění odchylně, proto jsou tyto případy uvedeny jmenovitě. Např. u osob v právním vztahu, který nevzniká za účelem výkonu práce, (například u společníka společnosti s ručením omezeným), trvá zaměstnání jen v době, v níž mají vykonávat práci pro zaměstnavatele. Proto za skončení zaměstnání nebude považován v tomto případě den skončení právního vztahu, ale den skončení pracovní činnosti. Obdobně je tomu v ustanovení upravujícím vznik a zánik pojištění pěstounů. Navrhovaná úprava přebírá úpravu již obsaženou v zákoně o nemocenském pojištění, která byla provedena s účinností od 1. 1. 2013 v souvislosti s novelou zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Jednotně se upravuje vznik a zánik pojištění jak těch pečovatelů, kteří mají dítě v péči, tak i těch pečovatelů, kteří o dítě (zatím) nepečují, avšak jsou zařazeni do speciální evidence. Tito pečovatelé budou účastni pojištění i v době, v níž nebudou pečovat o žádné dítě (vykonávat činnost pro zaměstnavatele), kdy budou pouze očekávat svěření dítěte do pěstounské péče za předpokladu, že jim bude náležet odměna pěstouna podle zákona o sociálně právní ochraně dětí.

K bodu 24 (§ 10 odst. 4 písm. b))

Legislativně technická úprava navazující na zrušení odstavců 2 až 4 v § 6.

K bodu 25 (§ 10 odst. 6 věta první)

Legislativně technická úprava navazující na zrušení odstavců 2 až 4 v § 6.

K bodu 26 (§ 10 odst. 6 věta druhá)

Podle dosavadní úpravy jen u některých pracovních vztahů, které na sebe bezprostředně navazují, platilo, že jejich nemocenské pojištění trvalo nepřetržitě, v důsledku toho se v takovém případě nevyžadovalo od zaměstnavatelů oznamování skončení zaměstnání zaměstnance a oznamování jeho opětovného nástupu do zaměstnání. Nově bude tento postup platit u všech zaměstnání, pokud se bude jednat o právní vztah stejného druhu.

Současně se zpřesňuje dosavadní úprava tak, aby z ní jednoznačně bylo patrno, že tento postup neplatí, pokud bylo alespoň jedno z navazujících zaměstnání zaměstnáním malého rozsahu, a to bez ohledu na to, zda zaměstnání malého rozsahu bylo zaměstnáním předchozím nebo navazujícím; ustanovení nebude platit ani tehdy, pokud by zaměstnáním malého rozsahu byla obě zaměstnání, tj. jak zaměstnání předchozí, tak i navazující.

K bodu 27 (§ 10 odst. 7)

Legislativně technická úprava navazující na úpravu účasti smluvních zaměstnanců na nemocenském pojištění provedenou zrušením § 6 odst. 4.

Nově se upravuje účast smluvního zaměstnance na nemocenském pojištění tak, že nebude pojištění účasten až po uplynutí 270 dní trvání zaměstnání na území České republiky, pokud doložil, že je povinně účasten důchodového pojištění ve státě, v němž má sídlo jeho zaměstnavatel. Sjednocuje se tak účast smluvního zaměstnance na pojištění s ostatními zaměstnanci. Nebude proto již třeba dokládat, že je zaměstnanec účasten důchodového pojištění v jiném státě. Tyto skutečnosti je proto třeba promítnout do všech příslušných ustanovení.

K bodu 28 (§ 10 odst. 7)

Legislativně technická úprava navazující na úpravu účasti smluvních zaměstnanců na nemocenském pojištění provedenou zrušením § 6 odst. 4.

Nově se upravuje účast smluvního zaměstnance na nemocenském pojištění tak, že nebude pojištění účasten až po uplynutí 270 dní trvání zaměstnání na území České republiky, pokud doložil, že je povinně účasten důchodového pojištění ve státě, v němž má sídlo jeho zaměstnavatel. Sjednocuje se tak účast smluvního zaměstnance na pojištění s ostatními zaměstnanci. Nebude proto již třeba dokládat, že je zaměstnanec účasten důchodového pojištění v jiném státě. Tyto skutečnosti je proto třeba promítnout do všech příslušných ustanovení.

K bodu 29 (§ 10 odst. 7)

Legislativně technická úprava navazující na úpravu účasti smluvních zaměstnanců na nemocenském pojištění provedenou zrušením § 6 odst. 4.

Nově se upravuje účast smluvního zaměstnance na nemocenském pojištění tak, že nebude pojištění účasten až po uplynutí 270 dní trvání zaměstnání na území České republiky, pokud doložil, že je povinně účasten důchodového pojištění ve státě, v němž má sídlo jeho zaměstnavatel. Sjednocuje se tak účast smluvního zaměstnance na pojištění s ostatními zaměstnanci. Nebude proto již třeba dokládat, že je zaměstnanec účasten důchodového pojištění v jiném státě. Tyto skutečnosti je proto třeba promítnout do všech příslušných ustanovení.

K bodu 30 (§ 10 odst. 8)

Vzhledem k tomu, že za zaměstnání již nebude považován konkrétní pracovní vztah, ale činnost pro zaměstnavatele, bylo do § 3 nově vloženo písm. x), v němž je výslovně definována doba zaměstnání. Příslušné formulace uvedené v ustanoveních novelizovaných těmito body je proto třeba zpřesnit; jedná se o změnu legislativně-technického charakteru.

K bodu 31 (§ 18 odst. 5)

Vzhledem k tomu, že za zaměstnání již nebude považován konkrétní pracovní vztah, ale činnost pro zaměstnavatele, bylo do § 3 nově vloženo písm. x), v němž je výslovně definována doba zaměstnání. Příslušné formulace uvedené v ustanoveních novelizovaných těmito body je proto třeba zpřesnit; jedná se o změnu legislativně-technického charakteru.

K bodu 32 (§ 19 odst. 6)

Podle § 19 odst. 6 věty druhé zákona o nemocenském pojištění platí, že pokud zaměstnanec činný v zaměstnání malého rozsahu nemá v rozhodném období vyměřovací základ nebo není-li v tomto rozhodném období alespoň 7 kalendářních dnů, jimiž se dělí vyměřovací základ, považuje se za denní vyměřovací základ jedna třicetina vyměřovacího základu zaměstnance skutečně dosaženého v kalendářním měsíci, v němž vznikla sociální událost. Tato úprava však výslovně neplatí pro zaměstnance činné na základě dohody o provedení práce; vzhledem k tomu, že podmínky jejich účasti na nemocenském pojištění jsou obdobného charakteru, jako u zaměstnání malého rozsahu (nejvýraznějším rozdílem je výše částky započitatelného příjmu potřebná pro vznik účasti na nemocenském pojištění), provádí se u nich tento způsob stanovení denního vyměřovacího základu pouze na základě analogického výkladu vyplývajícího ze smyslu a účelu uvedeného ustanovení. Navrhuje se proto tento postup, který se plně osvědčil, výslovně uvést v textu zákona.

K bodu 33 (§ 19 odst. 8)

U zaměstnanců činných na základě dohod o provedení práce je nezbytné postupovat při stanovení rozhodného období a započitatelných příjmů stejně jako při zaměstnání malého rozsahu, protože charakter pracovní činnosti je z hlediska posuzování účasti na nemocenském pojištění obdobný.

K bodu 34 (§ 28 odst. 1)

Vzhledem k tomu, že za zaměstnání již nebude považován konkrétní pracovní vztah, ale činnost pro zaměstnavatele, bylo do § 3 nově vloženo písm. x), v němž je výslovně definována doba zaměstnání. Příslušné formulace uvedené v ustanoveních novelizovaných těmito body je proto třeba zpřesnit; jedná se o změnu legislativně-technického charakteru.

K bodu 35 (§ 28 odst. 3)

Vzhledem k tomu, že za zaměstnání již nebude považován konkrétní pracovní vztah, ale činnost pro zaměstnavatele, bylo do § 3 nově vloženo písm. x), v němž je výslovně definována doba zaměstnání. Příslušné formulace uvedené v ustanoveních novelizovaných těmito body je proto třeba zpřesnit; jedná se o změnu legislativně-technického charakteru.

K bodu 36 (§ 30)

Zaměstnanci, kteří budou pracovat v domácím prostředí, a ne na pracovišti zaměstnavatele, budou považováni za domácké zaměstnance bez ohledu na to, v jakém vztahu vykonávají pro zaměstnavatele práci. Není důvod pro to, aby zůstal zachován současný stav, kdy za domáckého zaměstnance se mohou považovat zaměstnanci činní jen na základě některého konkrétního vztahu uvedeného v zákoně.

K bodu 37 (§ 40 odst. 3)

Vzhledem k tomu, že za zaměstnání již nebude považován konkrétní pracovní vztah, ale činnost pro zaměstnavatele, bylo do § 3 nově vloženo písm. x), v němž je výslovně definována doba zaměstnání. Příslušné formulace uvedené v ustanoveních novelizovaných těmito body je proto třeba zpřesnit; jedná se o změnu legislativně-technického charakteru.

K bodu 38 (§ 54 odst. 1)

Upřesňuje se definice ošetřujícího lékaře. Na základě novelizace zákona o nemocenském pojištění provedené zákonem č. 375/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě, došlo změně věcného obsahu věty první § 54 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění. Odstraněním čárky před spojkou „a“ a použitím 2. pádu od termínu

„poskytovatel“ došlo k tomu, že byl změněn věcný obsah a smysl uvedené věty; podle současného znění není poskytovatel pracovnělékařských služeb, pokud získal oprávnění k poskytování zdravotních služeb, ošetřujícím lékařem podle zákona o nemocenském pojištění ani při ošetření pojištěnce v rámci první pomoci, což znamená, že nemůže rozhodovat ve věcech dočasné pracovní neschopnosti, např. nemůže uznat pojištěnce dočasně práce neschopným.

Proto se „ztracená“ kompetence poskytovatelům pracovnělékařských služeb, kteří mají oprávnění k poskytování zdravotních služeb, navrací.

Poskytovatel pracovnělékařských služeb, který má oprávnění k poskytování zdravotních služeb, bude mít tak znovu možnost uznat dočasnou pracovní neschopnost, pokud zjistí, že nastal zákonem stanovený důvod k jejímu uznání.

Účinnost tohoto ustanovení se navrhuje již dnem vyhlášení zákona. Jedná se o nápravu věcného nedostatku v zákoně, který je svou podstatou odborného charakteru, proto není třeba účinnost tohoto ustanovení vázat na účinnost ostatních ustanovení týkajících se zavedení jednotného inkasního místa.

K bodu 39 (§ 56 odst. 6)

Legislativně technická úprava. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 40 (§ 57 odst. 1 písm. b))

Úprava se netýká jakékoli lázeňské léčebně rehabilitační péče podle zákona o veřejném zdravotním pojištění, ale výhradně komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče.

K bodu 41 (§ 57 odst. 1 písm. c))

Legislativně technická úprava. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 42 (§ 57 odst. 4, § 59 odst. 3, § 68 odst. 5 a § 73 odst. 2)

Legislativně technická úprava. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 43 (§ 59 odst. 1 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která upřesňuje, že se právní úprava netýká jakékoli lázeňské léčebně rehabilitační péče podle zákona o veřejném zdravotním pojištění, ale výhradně pouze komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče.

K bodu 44 (§ 61 písm. b))

Legislativně technická úprava. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 45 (§ 61 písm. k))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která upřesňuje, že se právní úprava netýká jakékoli lázeňské léčebně rehabilitační péče podle zákona o veřejném zdravotním pojištění, ale výhradně pouze komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče.

K bodu 46 (§ 61 písm. v))

Legislativně technická úprava. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 47 (§ 61 písm. z))

Legislativně technická úprava. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 48 (§ 62 odst. 1)

Legislativně technická úprava. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 49 (§ 64 odst. 1 písm. g))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která upřesňuje, že se právní úprava netýká jakékoli lázeňské léčebně rehabilitační péče podle zákona o veřejném zdravotním pojištění, ale výhradně pouze komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče.

K bodu 50 (§ 64 odst. 1 písm. q))

Legislativně technická úprava. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 51 (§ 82 odst. 1 písm. a))

Legislativně technická úprava navazující na doplnění nových bodů v § 5 písm. a). OSSZ bude provádět nemocenské pojištění i u osob uvedených v bodě 22, proto se pojem „zaměstnaná osoba“ a v důsledku toho i příslušnost OSSZ k provádění nemocenského pojištění musí rozšířit i o tyto osoby

K bodu 52 (§ 84 odst. 2 písm. p))

Legislativně technická úprava navazující na úpravu účasti smluvních zaměstnanců na nemocenském pojištění provedenou zrušením § 6 odst. 4.

Nově se upravuje účast smluvního zaměstnance na nemocenském pojištění tak, že nebude pojištění účasten až po uplynutí 270 dní trvání zaměstnání na území České republiky, pokud doložil, že je povinně účasten důchodového pojištění ve státě, v němž má sídlo jeho zaměstnavatel. Sjednocuje se tak účast smluvního zaměstnance na pojištění s ostatními zaměstnanci. Nebude proto již třeba dokládat, že je zaměstnanec účasten důchodového pojištění v jiném státě. Tyto skutečnosti je proto třeba promítnout do všech příslušných ustanovení.

K bodu 53 (§ 92 odst. 2 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na doplnění závěrečné části ustanovení v § 5 písm. a) [novelizační bod 14]. V opačném případě by došlo k duplicitě právní úpravy, neboť dosavadní text v bodech 4, 16, 17 a 19 je pokryt obecnou formulací v závěrečné části ustanovení § 5 písm. a).

K bodu 54 (§ 92 odst. 2 písm. g))

Vzhledem k nové koncepci vymezení okruhu nemocensky pojištěných osob, kdy pojištění budou účastny všechny osoby mající příjmy ze závislé činnosti (srov. novelizační bod 14), se vypouští nadbytečný text, neboť pojištěni budou i ti členové zastupitelstev, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni.

K bodu 55 (§ 92 odst. 2 písm. z))

Vzhledem k zařazení osob pověřených obchodním vedením do okruhu pojištěnců v § 5 písm. a) bodě 21 (bod 11 návrhu novely) je nezbytné vymezit právní subjekt, který plní vůči těmto osobám povinnosti zaměstnavatele.

K bodu 56 (§ 92 odst. 3)

Navržená úprava navazuje na novou úpravu okruhu pojištěných osob.

K bodu 57 (§ 94 odst. 1)

Vzhledem k tomu, že za zaměstnání již nebude považován konkrétní pracovní vztah, ale činnost pro zaměstnavatele, bylo do § 3 nově vloženo písm. x), v němž je výslovně definována doba zaměstnání. Příslušné formulace uvedené v ustanoveních novelizovaných těmito body je proto třeba zpřesnit; jedná se o změnu legislativně-technického charakteru.

K bodu 58 (§ 94 odst. 1)

Legislativně-technická úprava související se změnou účasti smluvního zaměstnance na nemocenském pojištění.

K bodu 59 (§ 94 odst. 1)

Vypuštění odkazu na § 6 odst. 3 věcně navazuje na zrušení odchylek v nemocenském pojištění pro krátkodobá zaměstnání.

Nově se upravuje lhůta pro oznamování skončení zaměstnání malého rozsahu tak, aby zaměstnavatel nebyl povinen podat orgánu nemocenského pojištění oznámení o skončení zaměstnání zaměstnance dříve než oznámení o nástupu zaměstnance do zaměstnání.

K bodu 60 (§ 94 odst. 1 věta čtvrtá)

Vypuštění odkazu na § 6 odst. 3 je věcně navazuje na zrušení odchylek v nemocenském pojištění pro krátkodobá zaměstnání.

Nově se upravuje lhůta pro oznamování skončení zaměstnání malého rozsahu tak, aby zaměstnavatel nebyl povinen podat orgánu nemocenského pojištění oznámení o skončení zaměstnání zaměstnance dříve než oznámení o nástupu zaměstnance do zaměstnání.

K bodu 61 (§ 95 odst. 1 písm. a))

Legislativně technické úpravy navazující na úpravu účasti smluvních zaměstnanců na nemocenském pojištění provedenou zrušením § 6 odst. 4.

Nově se upravuje účast smluvního zaměstnance na nemocenském pojištění tak, že nebude pojištění účasten až po uplynutí 270 dní trvání zaměstnání na území České republiky, pokud doložil, že je povinně účasten důchodového pojištění ve státě, v němž má sídlo jeho zaměstnavatel. Sjednocuje se tak účast smluvního zaměstnance na pojištění s ostatními zaměstnanci. Nebude proto již třeba dokládat, že je zaměstnanec účasten důchodového pojištění v jiném státě. Tyto skutečnosti je proto třeba promítnout do všech příslušných ustanovení.

K bodu 62 (§ 101 odst. 1 písm. i))

Legislativně technická úprava navazující na zrušení písmene p) v § 84 odst. 2.

K bodu 63 (§ 103 odst. 3)

Legislativně technické úpravy navazující na úpravu účasti smluvních zaměstnanců na nemocenském pojištění provedenou zrušením § 6 odst. 4.

Nově se upravuje účast smluvního zaměstnance na nemocenském pojištění tak, že nebude pojištění účasten až po uplynutí 270 dní trvání zaměstnání na území České republiky, pokud doložil, že je povinně účasten důchodového pojištění ve státě, v němž má sídlo jeho zaměstnavatel. Sjednocuje se tak účast smluvního zaměstnance na pojištění s ostatními zaměstnanci. Nebude proto již třeba dokládat, že je zaměstnanec účasten důchodového pojištění v jiném státě. Tyto skutečnosti je proto třeba promítnout do všech příslušných ustanovení.

K bodu 64 (§ 103 odst. 3)

Legislativně technické úpravy navazující na úpravu účasti smluvních zaměstnanců na nemocenském pojištění provedenou zrušením § 6 odst. 4.

Nově se upravuje účast smluvního zaměstnance na nemocenském pojištění tak, že nebude pojištění účasten až po uplynutí 270 dní trvání zaměstnání na území České republiky, pokud doložil, že je povinně účasten důchodového pojištění ve státě, v němž má sídlo jeho zaměstnavatel. Sjednocuje se tak účast smluvního zaměstnance na pojištění s ostatními zaměstnanci. Nebude proto již třeba dokládat, že je zaměstnanec účasten důchodového pojištění v jiném státě. Tyto skutečnosti je proto třeba promítnout do všech příslušných ustanovení.

K bodu 65 (§ 104 odst. 3)

Vzhledem k tomu, že za zaměstnání již nebude považován konkrétní pracovní vztah, ale činnost pro zaměstnavatele, bylo do § 3 nově vloženo písm. x), v němž je výslovně definována doba zaměstnání. Příslušné formulace uvedené v ustanoveních novelizovaných těmito body je proto třeba zpřesnit; jedná se o změnu legislativně-technického charakteru.

K bodu 66 (§ 110 odst. 2)

Není-li žádost o dávku nemocenského pojištění podepsaná, pak podle § 109 odst. 1 zákona se dávka nevyplácí; okresní správa sociálního zabezpečení nepodepsanou žádost pojištěnci vrátí s výzvou k odstranění nedostatků podání (stanoví lhůtu) a s poučením, že nebude-li podpis na žádosti doplněn, potom řízení o žádosti zastaví. Žadatel musí být poučen o důsledku, tj. o zastavení řízení. Důvodem pro zastavení řízení je, že žadatel ve stanovené lhůtě neodstranil podstatné vady, které brání pokračování řízení, a to i tehdy, když řízení nebylo přerušeno. S ohledem na ustanovení § 110 odst. 3 zákona (dávky se vyplácejí nejpozději do jednoho měsíce následujícího po dni, v němž byl stanovený doklad pro nárok na výplatu dávky doručen OSSZ) je namístě doplnit ustanovení, že lhůta pro rozhodování neběží po dobu, kdy nejsou splněny podmínky pro výplatu dávky podle § 109 odst. 1 zákona.

K bodu 67 (§ 122 odst. 3 písm. h))

Navrhovaná úprava formulačně reaguje na změny provedené již v předchozích ustanoveních předkládaného zákona, a to na zrušení tzv. krátkodobých zaměstnání a na zavedení definice doby zaměstnání.

K bodu 68 (§ 126 odst. 5)

Na základě zkušeností z praxe (a za situace, kdy řízení o regresní náhradě mají vzestupnou tendenci), navrhujeme upravit lhůtu pro zaplacení regresní náhrady tak, že nárok na zaplacení regresní náhrady zaniká namísto stávajících 3 let uplynutím 5 let ode dne, kdy orgán nemocenského pojištění zjistil skutečnosti rozhodné pro její výplatu. Obdobná lhůta 5 let je stanovena pro úhradu přeplatku na dávce nemocenského pojištění v § 124 odst. 4 zákona.

Opakovaně se vyskytují případy, kdy povinný požádá o povolení placení regresní náhrady ve splátkách, protože není schopen uhradit celkovou částku najednou, avšak ve výsledku není schopen uhradit ani jednotlivé splátky, a to s ohledem na jejich výši a lhůtu pro zaplacení regresní náhrady stanovenou zákonem.

Se zřetelem na tyto zkušenosti navrhujeme prodloužit prekluzivní (subjektivní) lhůtu pro nárok na zaplacení regresní náhrady na 5 let ode dne, kdy okresní správa sociálního zabezpečení zjistila skutečnost, že ke vzniku sociální události, z jejíhož titulu byla dávka vyplacena, došlo v důsledku zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem.

K bodu 69 (§ 128 odst. 2 písm. e))

Legislativně technické úpravy. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 70 (§ 131 odst. 1 písm. f) a 136 odst. 1 písm. f))

Navrhovaná úprava formulačně reaguje na změny provedené již v předchozích ustanoveních předkládaného zákona, a to na zrušení tzv. krátkodobých zaměstnání a na zavedení definice doby zaměstnání.

K bodu 71 (§ 131 odst. 1 písm. j) a § 136 odst. 1 písm. j))

S účinností od 1. ledna 2013 bylo ustanovení § 97 odst. 1 novelizováno zákonem č. 396/2012 Sb. Touto novelou byly do § 97 odst. 1 vloženy za větu první další 2 věty. Na uvedený posun vět pak bylo reagováno v § 131 a 136 odst. 1 písm. f). Zákon 396/2012 Sb. byl projednáván souběžně se zákonem č. 458/2011 Sb., tedy v době, kdy se předpokládalo, že zákon o JIM nabyde účinnosti dnem 1. 1. 2013. Navrhované a posléze schválené změny v § 131 a 136 odst. 1 písm. f) tak byly provedeny na stav po nabytí účinnosti zákona o JIM, což neodpovídá současnému stavu. Proto je třeba účinné znění § 131 a 136 odst. 1 písm. f) a j) přizpůsobit současnému stavu § 97 odst. 1.

K bodu 72 (§ 131 odst. 1 písm. r) a § 136 odst. 1 písm. r))

Legislativně technické úpravy. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 73 (§ 138a odst. 1)

Legislativně technické úpravy. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 74 (§ 138a odst. 1 písm. a) a b))

Legislativně technické úpravy. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 75 (§ 138 odst. 1 písm. k))

Legislativně technické úpravy. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K bodu 76 (§ 138a odst. 1 písm. t))

Legislativně technické úpravy navazující na změny provedené zákonem č. 470/2011 Sb., kdy s účinností od 1. ledna 2012 bylo do zákona o nemocenském pojištění vloženo nové ustanovení § 138a.

K bodu 77 (§ 142 odst. 5)

Legislativně technické úpravy navazující na změny provedené zákonem č. 470/2011 Sb., kdy s účinností od 1. ledna 2012 bylo do zákona o nemocenském pojištění vloženo nové ustanovení § 138a.

K bodu 78 (§ 149 odst. 1 písm. c))

Podle ustanovení § 149 odst. 1 písm. c) zákona se rozhodnutí orgánu nemocenského pojištění o povinnosti uhradit regresní náhradu a o výši této náhrady, vydané v řízení o regresní náhradě podle § 126 zákona, doručuje zaměstnavateli, aniž by bylo zřejmé, o jakého zaměstnavatele se jedná, tedy zda má jít o zaměstnavatele občana, který je podle tohoto rozhodnutí povinen zaplatit regresní náhradu, nebo o zaměstnavatele „poškozeného" pojištěnce, kterému byla v důsledku sociální události vyplacena dávka nemocenského pojištění.

Z povahy věci je nepochybné, že zaměstnavatel osoby, která je na základě rozhodnutí povinna zaplatit regresní náhradu, nemůže poskytnuté údaje nikterak využít. Naproti tomu zaměstnavatel pojištěnce (resp. poškozeného), který vyplatil náhradu mzdy nebo platu, nemá právo na regresní náhradu, avšak na základě informace poskytnuté orgánem nemocenského pojištění by mohl uplatnit nárok na náhradu škody v občanskoprávním řízení vůči tomu, kdo svým protiprávním jednáním zavinil, že byla vyplacena náhrada mzdy nebo platu.

S ohledem na nejednoznačnost, resp. nepřesnost stávající právní úpravy a s ohledem na skutečnost, že rozhodnutí obsahují údaje o povinné osobě i o poškozeném pojištěnci, navrhujeme zpřesnit ustanovení § 149 odst. 1 písm. c) zákona tak, aby bylo zřejmé, že rozhodnutí o povinnosti uhradit regresní náhradu a o výši této náhrady se doručí zaměstnavateli poškozeného pojištěnce, kterému byla vyplacena dávka (z jejíhož titulu je uplatňována regresní náhrada).

K bodu 79 (§ 162 odst. 1)

Navrhuje se rozšíření stávajících způsobů kvalifikovaného elektronického podání o další způsob. Fakticky nepůjde o technologicky nový způsob přenosu dat k příslušnému orgánu, ale pouze o nový způsob, kterým lze ztotožnit osobu podatele s podanou datovou zprávou. Příslušná datová zpráva nebude muset být opatřena uznávaným elektronickým podpisem. Namísto toho dojde k ověření identity podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky. Podatel tak prostřednictvím způsobu, který využívá k přihlášení do své datové schránky (srov. § 9 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů), tj. prostřednictvím přístupových údajů, elektronicky čitelných identifikačních dokladů nebo jiných elektronických prostředků, stvrdí příslušnému orgánu, že elektronicky zaslané podání pochází skutečně od něj. Nepůjde tedy o podání prostřednictvím datové schránky, tj. datová zpráva nebude zasílána systémem datových schránek do datové schránky příslušného orgánu sociálního zabezpečení.

Důvodem zavedení tohoto způsobu ověření identity podatele je umožnit široké veřejnosti, tj. všem, kdo si zřídí datovou schránku (což je bezplatné), aby mohla využívat služeb společného portálu Finanční správy ČR, orgánů sociálního zabezpečení a zdravotních pojišťoven. Obdobné doplnění se navrhuje též v zákonech upravující podání vůči orgánům Finanční správy ČR a zdravotním pojišťovnám ve věcech daní a pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Díky tomu bude možné portál využívat k podání vůči všem těmto orgánům. Fyzické a právnické osoby mající datovou schránku tak budou moci pomocí interaktivního společného elektronického formuláře zajišťujícího prevenci před formálními chybami učinit najednou podání vůči orgánům Finanční správy ČR, orgánům sociálního zabezpečení a zdravotním

pojišťovnám. Tato funkcionalita by měla být první fází k cílovému stavu, k němuž směřuje jedno inkasní místo.

K bodu 80 (§ 162 odst. 5)

Legislativně technické úpravy. Jedná se o úpravu, kterou se přizpůsobuje terminologie v zákoně o nemocenském pojištění terminologii používané v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a v zákoně č. 375/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. V dotčených ustanoveních byly např. používány pojmy jako zařízení závodní preventivní péče či zdravotnické zařízení, které se nyní nahrazují pojmy poskytovatel pracovnělékařských služeb či poskytovatel zdravotních služeb atd. Došlo tedy ke sjednocení těchto pojmů.

K čl. XLIII

K bodu 1

Do okruhu osob, které mohou být účastny nemocenského pojištění jako zaměstnanci, se nově zařazují též všechny fyzické osoby, které již nebyly považovány za zaměstnance dříve, za splnění podmínky, že jim v souvislosti se zaměstnáním plynou nebo by mohly plynout příjmy ze závislé činnosti, které jsou, nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů podle zvláštního právního předpisu a nejsou od této daně osvobozeny. U těch z nich, které vykonávaly činnost i v předchozím kalendářním roce a ve výkonu této činnosti pokračují i v roce 2014 nelze aplikovat obecnou zásadu, že účast na nemocenském pojištění vzniká dnem nástupu do práce, neboť k tomu fakticky došlo přede dnem nabytí účinnosti zákona. Stanoví se proto ze zákona fikce, že tímto dnem je 1. leden 2014 bez ohledu na to, který den v roce 2014 tito zaměstnanci poprvé práci fakticky vykonávali.

Pro přihlášení těchto zaměstnanců do registru pojištěnců by platila lhůta uvedená v § 94 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění, tj. v běžných případech osmidenní. Pro zjednodušení situace jejich zaměstnavatelů se navrhuje prodloužení této lhůty pro ty zaměstnance, jejichž zaměstnání jim založí účast na nemocenském pojištění od 1. ledna 2014. U těch z nich, jejichž zaměstnání bude od 1. ledna 2012 zaměstnáním malého rozsahu podle § 7 zákona o nemocenském pojištění, budou zaměstnavatelé postupovat podle § 94 zákona o nemocenském pojištění.

K bodu 2

Pro nově zařazené osoby do okruhu nemocensky pojištěných zaměstnanců se stanoví 1. leden 2014 jako den nástupu do zaměstnání. Výslovně se stanoví, že za den vzniku pojištění se tento den považuje pro účely stanovení rozhodného období. To má význam především pro ty případy, kdy zaměstnání osob nově účastných nemocenského pojištění od 1. ledna 2014 bude zaměstnáním malého rozsahu. I v tomto případě se pro účely stanovení rozhodného období z důvodu zjednodušení postupu pro výpočet dávky navrhuje považovat 1. leden 2014 za vznik nemocenského pojištění, a to i při vědomí, že někteří z těchto zaměstnanců mohou být částečně poškozeni větším rozmělněním příjmů v rozhodném období.

K bodu 3

Zrušením podmínky minimální doby trvání zaměstnání uvedené v § 6 odst. 1 písm. b) zákona o nemocenském pojištění by došlo k tomu, že účast na nemocenském pojištění by vznikla i u těch zaměstnanců, jejichž krátkodobé zaměstnání přechází z roku 2013 do roku 2014. Zavádět v průběhu trvání takového zaměstnání vznik účasti na nemocenském pojištění na takto krátkou dobu (např. jednoho či dvou dnů) by bylo pro zaměstnavatele (a i pro orgány sociálního zabezpečení) zbytečně administrativně náročné, zatímco sociální jistoty pojištěnců by to nijak výrazně neposílilo. Navrhujeme proto přechodné ustanovení koncipovat tak, že v

případech těch krátkodobých zaměstnání, která by podle právní úpravy platné do 31. prosince 2013 nezakládala účast na nemocenském pojištění, budou tuto účast zakládat pouze ta zaměstnání, do nichž zaměstnanec vstoupil až za účinnosti nové právní úpravy.

K bodu 4

Podle § 6 odst. 4 zákona o nemocenském pojištění do 31. prosince 2013 platilo, že je-li smluvní zaměstnanec, který splňuje ostatní stanovené podmínky pro vznik účasti na nemocenském pojištění, povinně účasten důchodového pojištění ve státě, kde má sídlo jeho zaměstnavatel, je účasten nemocenského pojištění po uplynutí doby 270 kalendářních dnů trvání zaměstnání na území České republiky. Tato „čekací doba“ se ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ruší, od 1. ledna 2014 proto budou účastni nemocenského pojištění i ti smluvní zaměstnanci, u nichž tato „čekací doba“ dosud neuplynula. Je proto třeba v zákoně výslovně upravit vznik jejich účasti na nemocenském pojištění, navazující povinnosti zaměstnavatele a rovněž promítnout tuto skutečnost do ustanovení o výpočtu dávek nemocenského pojištění. Po věcné stránce se pro řešení těchto otázek volí shodné věcné postupy, které jsou použity v tomto zákoně a bodech 1. a 2. a které byly již při předchozích změnách zákona uplatňovány v obdobných situacích, tj. při rozšiřování okruhu osob považovaných za zaměstnance. Odchylkou je pouze to, že se v přechodných ustanoveních nezakládá zvláštní povinnost zaměstnavatele oznámit ve stanovené lhůtě nástup smluvního zaměstnance do zaměstnání, neboť tuto povinnost byl smluvní zaměstnavatel povinen splnit podle § 94 odst. 1 věty druhé zákona o nemocenském pojištění při zahájení výkonu práce smluvního zaměstnance pro smluvního zaměstnavatele bez ohledu na to, zda tento smluvní zaměstnanec byl účasten nemocenského pojištění již od počátku výkonu práce pro smluvního zaměstnavatele, či až po uplynutí doby 270 kalendářních dnů.

K bodu 5

Podle § 6 odst. 4 zákona o nemocenském pojištění do 31. prosince 2013 platilo, že je-li smluvní zaměstnanec, který splňuje ostatní stanovené podmínky pro vznik účasti na nemocenském pojištění, povinně účasten důchodového pojištění ve státě, kde má sídlo jeho zaměstnavatel, je účasten nemocenského pojištění po uplynutí doby 270 kalendářních dnů trvání zaměstnání na území České republiky. Tato „čekací doba“ se ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ruší, od 1. ledna 2014 proto budou účastni nemocenského pojištění i ti smluvní zaměstnanci, u nichž tato „čekací doba“ dosud neuplynula. Je proto třeba v zákoně výslovně upravit vznik jejich účasti na nemocenském pojištění, navazující povinnosti zaměstnavatele a rovněž promítnout tuto skutečnost do ustanovení o výpočtu dávek nemocenského pojištění. Po věcné stránce se pro řešení těchto otázek volí shodné věcné postupy, které jsou použity v tomto zákoně a bodech 1. a 2. a které byly již při předchozích změnách zákona uplatňovány v obdobných situacích, tj. při rozšiřování okruhu osob považovaných za zaměstnance. Odchylkou je pouze to, že se v přechodných ustanoveních nezakládá zvláštní povinnost zaměstnavatele oznámit ve stanovené lhůtě nástup smluvního zaměstnance do zaměstnání, neboť tuto povinnost byl smluvní zaměstnavatel povinen splnit podle § 94 odst. 1 věty druhé zákona o nemocenském pojištění při zahájení výkonu práce smluvního zaměstnance pro smluvního zaměstnavatele bez ohledu na to, zda tento smluvní zaměstnanec byl účasten nemocenského pojištění již od počátku výkonu práce pro smluvního zaměstnavatele, či až po uplynutí doby 270 kalendářních dnů.

K části dvacáté čtvrté - změna zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

K čl. XLIV

K bodu 1 (§ 3 odst. 1)

Změna navazuje na právní úpravu obsaženou v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 2 (§ 3 odst. 11)

Odstraňuje se nepřesnost v dvojím názvu systému zdravotního pojištění. Již zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, byl zaveden termín veřejné zdravotní pojištění a v přechodném ustanovení § 56 odst. 3 je již od roku 1997, kdy tento zákon nabyl účinnosti, uvedeno, že kde se v jiných právních předpisech používá pojmu „všeobecné zdravotní pojištění", rozumí se tím „veřejné zdravotní pojištění“.

K bodu 3 (§ 3a odst. 1)

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazen pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn, jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 4 (§ 5 odst. 3)

Odstraňuje nepřesnost v dvojím názvu systému zdravotního pojištění. Již zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, byl zaveden termín veřejné zdravotní pojištění a v přechodném ustanovení § 56 odst. 3 je již od roku 1997, kdy tento zákon nabyl účinnosti, uvedeno, že kde se v jiných právních předpisech používá pojmu „všeobecné zdravotní pojištění", rozumí se tím „veřejné zdravotní pojištění".

K bodu 5 (§ 20 odst. 1)

Odstraňuje nepřesnost v dvojím názvu systému zdravotního pojištění. Již zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, byl zaveden termín veřejné zdravotní pojištění a v přechodném ustanovení § 56 odst. 3 je již od roku 1997, kdy tento zákon nabyl účinnosti, uvedeno, že kde se v jiných právních předpisech používá pojmu „všeobecné zdravotní pojištění“, rozumí se tím „veřejné zdravotní pojištění“.

K bodu 6 (§ 24 odst. 6)

Navrhuje se rozšíření stávajících způsobů kvalifikovaného elektronického podání o další způsob. Fakticky nepůjde o technologicky nový způsob přenosu dat k příslušnému orgánu, ale pouze o nový způsob, kterým lze ztotožnit osobu podatele s podanou datovou zprávou. Příslušná datová zpráva nebude muset být opatřena uznávaným elektronickým podpisem. Namísto toho dojde k ověření identity podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky. Podatel tak prostřednictvím způsobu, který využívá k přihlášení do své datové schránky (srov. § 9 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů), tj. prostřednictvím přístupových údajů, elektronicky čitelných identifikačních dokladů nebo jiných elektronických prostředků, stvrdí příslušnému orgánu, že elektronicky zaslané podání pochází skutečně od něj. Nepůjde tedy o podání prostřednictvím datové schránky, tj. datová zpráva nebude zasílána systémem datových schránek do datové schránky příslušné zdravotní pojišťovny.

Důvodem zavedení tohoto způsobu ověření identity podatele je umožnit široké veřejnosti, tj. všem, kdo si zřídí datovou schránku (což je bezplatné), aby mohla využívat služeb společného portálu Finanční správy ČR, orgánů sociálního zabezpečení a zdravotních pojišťoven. Obdobné doplnění se navrhuje též v zákonech upravující podání vůči orgánům Finanční správy ČR a sociálního zabezpečení ve věcech daní a pojistného na sociální zabezpečení. Díky tomu bude možné portál využívat k podání vůči všem těmto orgánům. Fyzické a právnické osoby mající datovou schránku tak budou moci pomocí interaktivního společného elektronického formuláře zajišťujícího prevenci před formálními chybami učinit najednou podání vůči orgánům Finanční správy ČR, orgánům sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám. Tato funkcionalita by měla být první fází k cílovému stavu, k němuž směřuje jedno inkasní místo.

K bodu 7 (§ 27 odst. 1)

Odstraňuje nepřesnost v dvojím názvu systému zdravotního pojištění. Již zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, byl zaveden termín veřejné zdravotní pojištění a v přechodném ustanovení § 56 odst. 3 je již od roku 1997, kdy tento zákon nabyl účinnosti, uvedeno, že kde se v jiných právních předpisech používá pojmu „všeobecné zdravotní pojištění“, rozumí se tím „veřejné zdravotní pojištění“.

K bodu 8 (§ 27a odst. 1)

Odstraňuje nepřesnost v dvojím názvu systému zdravotního pojištění. Již zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, byl zaveden termín veřejné zdravotní pojištění a v přechodném ustanovení § 56 odst. 3 je již od roku 1997, kdy tento zákon nabyl účinnosti, uvedeno, že kde se v jiných právních předpisech používá pojmu „všeobecné zdravotní pojištění“, rozumí se tím „veřejné zdravotní pojištění“.

K části dvacáté páté – změna zákona o požární ochraně

K čl. XLV

K bodu 1 (§ 29 odst. 1 písm. f))

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazen pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn, jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 2 (§ 30 písm. d))

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazen pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn, jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu.

K části dvacáté šesté – změna zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích

K čl. XLVI

Jedná se o legislativně-technickou úpravu, která navazuje na nové znění § 9 zákona o daních z příjmů, který v souladu se soukromoprávní terminologií upravuje příjmy z nájmu (a nikoli pronájmu) jako dosud.

K části dvacáté sedmé - změna zákona o státní sociální podpoře

K čl. XLVII

K bodu 1 (§ 5 odst. 1 písm. a) bod 1)

Ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) bod 1 navazuje na právní úpravu obsaženou v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 2 (§ 5 odst. 1 písm. a) bod 2)

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazen pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn, jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 3 (§ 5 odst. 1 písm. a) bod 3)

Navrhovaná změna navazuje na úpravu zákona o daních z příjmů, který v souvislosti s rekodifikací soukromého práva nahrazuje pojem „příjmy z pronájmu“ podle § 9 pojmem „příjmy z nájmu“.

K bodu 4 (§ 5 odst. 1 písm. b) bod 7)

Jedná se změnu navazující na změny činěné v zákoně o daních z příjmů v souvislosti s důchodovou reformou.

K bodu 5 (§ 5 odst. 1 písm. b) bod 14)

Bod 14 se ruší z důvodu jeho přesunutí do bodu 7.

K části dvacáté osmé - změna lesního zákona

K čl. XLVIII

Ustanovení § 10 odst. 2 lesního zákona se přesouvá do zákona o dani z nemovitých věcí, kam systematicky patří, aniž by docházelo k věcné změně.

K části dvacáté deváté - změna zákona o lihu

K čl. XLIX

K bodu 1 (§ 4 odst. 6)

Tato změna reaguje na přijetí rekodifikace soukromého práva. Vypouští tedy odkaz na současný občanský zákoník a zároveň pojem domácnost nahrazuje pojmem společně hospodařící domácnost. Definice tohoto pojmu bude obsažena v níže vkládané druhé větě.

K bodu 2 (§ 4 odst. 6 věta druhá)

V návaznosti na skutečnost, že NOZ již neobsahuje definici pojmu „domácnost“, přistoupilo se k definování pojmu „společně hospodařící domácnost“, aby bylo zřejmé, že se jedná o „pospolitost spolužijících osob“. Tato definice je přejata ze současného občanského zákoníku, tudíž nedochází k věcné změně. Tento pojem je použit i z důvodu těsného vztahu této úpravy k zákonu o spotřebních daních, jež tento pojem také zavádí.

K bodu 3 (§ 5 odst. 6 a 7)

Návrh zákona usiluje o změnu stávající koncepce kompetenčních ustanovení, která je postavena na explicitním označování kompetentních orgánů, zejména pak celních úřadů. Tato změna navazuje na koncepční změnu, která byla již provedena v zákoně č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních zákonem č. 407/2012 Sb., a jež odpovídá také terminologii návrhu nového zákona o povinném značení lihu. Nově by měl být v těchto případech užíván především obecný pojem „správce daně“ ve spojení s úvodním ustanovením § 1 odst. 3 zákona o spotřebních daních, které svěřuje správu daní orgánům Celní správy České republiky, a ustanovením § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě ČR, které v první instanci svěřuje správu daní celním úřadům.

Důvodem této změny je zaprvé blízkost zákona o spotřebních daních a zákona o povinném značení lihu, v nichž došlo k této náhradě, a také fakt, že i zde postupují orgány Celní správy České republiky podle daňového řádu. Touto změnou bude také tento zákon připraven na případné přesunutí správy spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky, jež se plánuje se spuštěním tzv. jednoho inkasního místa jako místa pro výběr všech daní (tím není myšleno jedno inkasní místo, jehož legislativní zakotvení je upraveno v zákoně č. 458/2011 Sb.).

Věcně nedochází k žádné změně, neboť i nadále tuto působnost budou vykonávat orgány Celní správy České republiky, jak ostatně výslovně deklaruje i ustanovení § 10 odst. 2 zákona o celní správě ČR, když stanoví, že: „K provádění úkonů podle jiného právního předpisu při výrobě, úpravě, skladování nebo evidenci lihu je místně příslušný celní úřad, v jehož územním obvodu je líh vyráběn, upravován nebo skladován.“.

K bodu 4 (§ 6 odst. 2 a 3)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 5 (§ 6 odst. 4)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 6 (§ 6 odst. 4)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 7 (§ 6 odst. 4)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na

možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 8 (§ 6 odst. 6)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 9 (§ 7 odst. 1 písm. b))

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 10 (§ 7 odst. 2 a 3)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 11 (§ 7 odst. 3)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 12 (§ 8 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 13 (§ 8 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 14 (§ 8 odst. 3)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 15 (§ 9 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 16 (§ 9 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 17 (§ 9 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 18 (§ 9 odst. 3)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 19 (§ 12 odst. 1 a § 13 odst. 4)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 20 (§ 15 odst. 1)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 21 (§ 15 odst. 2 písm. b) a § 16 odst. 1 úvodní část ustanovení a odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 22 (§ 17 odst. 1 písm. i) a § 17a odst. 3 písm. h))

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 23 (§ 17a odst. 4 písm. b))

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 24 (§ 17a odst. 4 písm. b))

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních, a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K bodu 25 (§ 20 odst. 2)

Dochází ke změně koncepce, jež byla již provedena v zákoně o spotřebních daních a jež je navržena i do nového zákona o povinném značení lihu. Jedná se o terminologický posun, kdy je pojem „celní úřad“ nahrazen pojmem „správce daně“. Tato záměna je učiněna s ohledem na možné budoucí přesunutí kompetence ke správě spotřebních daní na orgány Finanční správy České republiky. Podrobněji viz zdůvodnění ke změně § 1 odst. 2.

K části třicátá - změna zákona o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví

K čl. L

K bodu 1 (§ 9 odst. 4)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem se navrhuje terminologická záměna pojmu „právní úkon“ za pojem „právní jednání“.

K bodu 2 (§ 11)

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 nového občanského zákoníku, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 3 (§ 13 odst. 2)

Nový občanský zákoník v § 2029 a násl. zavádí nový institut „finanční záruka“, kterým se nahrazuje dosavadní pojem „bankovní záruka“ užívaný v zákoně č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, přičemž tato změna se navrhuje vzhledem k tomu, že dle nového občanského zákoníku výstavcem takové záruky může být nejen banka.

K bodu 4 (Poznámka pod čarou č. 15)

Zrušuje se poznámka pod čarou z důvodu zrušení všech odkazů v textu zákona, které na ni odkazovaly.

K čl. LI

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení je subsidiární vůči celé úpravě zákona č.

191/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 191/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení uplatní také vůči úpravě daňového řádu.

K části třicáté první - změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky

K čl. LII

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazen pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn, jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu.

K části třicáté druhé - změna obecního zřízení

K čl. LIII

K bodu 1 (§ 73 odst. 3)

Neuvolnění členové zastupitelstva budou na základě změn navrhovaných v zákoně o nemocenském pojištění účastni nemocenského pojištění za stejných podmínek jako ostatní osoby s příjmy ze závislé činnosti. Pokud odměna neuvolněného člena zastupitelstva bude činit měsíčně aspoň částku rozhodnou pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění (podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, se tato částka stanoví ve výši jedné desetiny průměrné mzdy zaokrouhlené na celých 500 Kč směrem dolů; nyní se jedná o částku 2 500 Kč), bude člen zastupitelstva účasten nemocenského pojištění a z odměny bude platit pojistné na důchodové pojištění. Jeho zaměstnavatel (obec, kraj nebo hlavní město Praha) bude zahrnovat odměnu zastupitelů (uvolněných i neuvolněných) do základu pro odvod pojistného z úhrnu mezd. Navrhuje se, aby v případě, že budou neuvolnění členové zastupitelstva účastni nemocenského pojištění, měli nárok na náhradu odměny ve stanoveném období trvání dočasné pracovní neschopnosti za stejných podmínek, jako mají nyní uvolnění členové zastupitelstva, tj. ve snížené výši od 4. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti. Za první 3 kalendářní dny trvání dočasné pracovní neschopnosti odměna nenáleží. Odměna poskytnutá ve snížené výši za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nepodléhá zdanění daní z příjmů ze závislé činnosti ani odvodu pojistného na důchodové pojištění a na zdravotní pojištění.

K bodu 2 (§ 73 odst. 4 věta první)

Neuvolnění členové zastupitelstva budou na základě změn navrhovaných v zákoně o nemocenském pojištění účastni nemocenského pojištění za stejných podmínek jako ostatní osoby s příjmy ze závislé činnosti. Pokud odměna neuvolněného člena zastupitelstva bude činit měsíčně aspoň částku rozhodnou pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění (podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, se tato částka stanoví ve výši jedné desetiny průměrné mzdy zaokrouhlené na celých 500 Kč směrem dolů; nyní se jedná o částku 2 500 Kč), bude člen zastupitelstva účasten nemocenského pojištění a z odměny bude platit pojistné na důchodové pojištění. Jeho zaměstnavatel (obec, kraj nebo hlavní město Praha) bude zahrnovat odměnu zastupitelů (uvolněných i neuvolněných) do základu pro odvod pojistného z úhrnu mezd. Navrhuje se, aby v případě, že budou neuvolnění členové zastupitelstva účastni nemocenského pojištění, měli nárok na náhradu odměny ve stanoveném období trvání dočasné pracovní neschopnosti za stejných podmínek, jako mají nyní uvolnění členové zastupitelstva, tj. ve snížené výši od 4. kalendářního dne trvání dočasné pracovní

neschopnosti. Za první 3 kalendářní dny trvání dočasné pracovní neschopnosti odměna nenáleží. Odměna poskytnutá ve snížené výši za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nepodléhá zdanění daní z příjmů ze závislé činnosti ani odvodu pojistného na důchodové pojištění a na zdravotní pojištění.

K části třicáté třetí - změna krajského zřízení

K čl. LIV

K bodu 1 (§ 48 odst. 2)

Neuvolnění členové zastupitelstva budou na základě změn navrhovaných v zákoně o nemocenském pojištění účastni nemocenského pojištění za stejných podmínek jako ostatní osoby s příjmy ze závislé činnosti. Pokud odměna neuvolněného člena zastupitelstva bude činit měsíčně aspoň částku rozhodnou pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění (podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, se tato částka stanoví ve výši jedné desetiny průměrné mzdy zaokrouhlené na celých 500 Kč směrem dolů; nyní se jedná o částku 2 500 Kč), bude člen zastupitelstva účasten nemocenského pojištění a z odměny bude platit pojistné na důchodové pojištění. Jeho zaměstnavatel (obec, kraj nebo hlavní město Praha) bude zahrnovat odměnu zastupitelů (uvolněných i neuvolněných) do základu pro odvod pojistného z úhrnu mezd. Navrhuje se, aby v případě, že budou neuvolnění členové zastupitelstva účastni nemocenského pojištění, měli nárok na náhradu odměny ve stanoveném období trvání dočasné pracovní neschopnosti za stejných podmínek, jako mají nyní uvolnění členové zastupitelstva, tj. ve snížené výši od 4. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti. Za první 3 kalendářní dny trvání dočasné pracovní neschopnosti odměna nenáleží. Odměna poskytnutá ve snížené výši za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nepodléhá zdanění daní z příjmů ze závislé činnosti ani odvodu pojistného na důchodové pojištění a na zdravotní pojištění.

K bodu 2 (§ 48 odst. 3 věta první)

Neuvolnění členové zastupitelstva budou na základě změn navrhovaných v zákoně o nemocenském pojištění účastni nemocenského pojištění za stejných podmínek jako ostatní osoby s příjmy ze závislé činnosti. Pokud odměna neuvolněného člena zastupitelstva bude činit měsíčně aspoň částku rozhodnou pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění (podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, se tato částka stanoví ve výši jedné desetiny průměrné mzdy zaokrouhlené na celých 500 Kč směrem dolů; nyní se jedná o částku 2 500 Kč), bude člen zastupitelstva účasten nemocenského pojištění a z odměny bude platit pojistné na důchodové pojištění. Jeho zaměstnavatel (obec, kraj nebo hlavní město Praha) bude zahrnovat odměnu zastupitelů (uvolněných i neuvolněných) do základu pro odvod pojistného z úhrnu mezd. Navrhuje se, aby v případě, že budou neuvolnění členové zastupitelstva účastni nemocenského pojištění, měli nárok na náhradu odměny ve stanoveném období trvání dočasné pracovní neschopnosti za stejných podmínek, jako mají nyní uvolnění členové zastupitelstva, tj. ve snížené výši od 4. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti. Za první 3 kalendářní dny trvání dočasné pracovní neschopnosti odměna nenáleží. Odměna poskytnutá ve snížené výši za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nepodléhá zdanění daní z příjmů ze závislé činnosti ani odvodu pojistného na důchodové pojištění a na zdravotní pojištění.

K části třicáté čtvrté - změna zákona o hlavním městě Praze

K čl. LV

K bodu 1 (§ 53 odst. 2)

Neuvolnění členové zastupitelstva budou na základě změn navrhovaných v zákoně o nemocenském pojištění účastni nemocenského pojištění za stejných podmínek jako ostatní osoby s příjmy ze závislé činnosti. Pokud odměna neuvolněného člena zastupitelstva bude činit měsíčně aspoň částku rozhodnou pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění (podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, se tato částka stanoví ve výši jedné desetiny průměrné mzdy zaokrouhlené na celých 500 Kč směrem dolů; nyní se jedná o částku 2 500 Kč), bude člen zastupitelstva účasten nemocenského pojištění a z odměny bude platit pojistné na důchodové pojištění. Jeho zaměstnavatel (obec, kraj nebo hlavní město Praha) bude zahrnovat odměnu zastupitelů (uvolněných i neuvolněných) do základu pro odvod pojistného z úhrnu mezd. Navrhuje se, aby v případě, že budou neuvolnění členové zastupitelstva účastni nemocenského pojištění, měli nárok na náhradu odměny ve stanoveném období trvání dočasné pracovní neschopnosti za stejných podmínek, jako mají nyní uvolnění členové zastupitelstva, tj. ve snížené výši od 4. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti. Za první 3 kalendářní dny trvání dočasné pracovní neschopnosti odměna nenáleží. Odměna poskytnutá ve snížené výši za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nepodléhá zdanění daní z příjmů ze závislé činnosti ani odvodu pojistného na důchodové pojištění a na zdravotní pojištění.

K bodu 2 (§ 53 odst. 4 věta první)

Neuvolnění členové zastupitelstva budou na základě změn navrhovaných v zákoně o nemocenském pojištění účastni nemocenského pojištění za stejných podmínek jako ostatní osoby s příjmy ze závislé činnosti. Pokud odměna neuvolněného člena zastupitelstva bude činit měsíčně aspoň částku rozhodnou pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění (podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, se tato částka stanoví ve výši jedné desetiny průměrné mzdy zaokrouhlené na celých 500 Kč směrem dolů; nyní se jedná o částku 2 500 Kč), bude člen zastupitelstva účasten nemocenského pojištění a z odměny bude platit pojistné na důchodové pojištění. Jeho zaměstnavatel (obec, kraj nebo hlavní město Praha) bude zahrnovat odměnu zastupitelů (uvolněných i neuvolněných) do základu pro odvod pojistného z úhrnu mezd. Navrhuje se, aby v případě, že budou neuvolnění členové zastupitelstva účastni nemocenského pojištění, měli nárok na náhradu odměny ve stanoveném období trvání dočasné pracovní neschopnosti za stejných podmínek, jako mají nyní uvolnění členové zastupitelstva, tj. ve snížené výši od 4. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti. Za první 3 kalendářní dny trvání dočasné pracovní neschopnosti odměna nenáleží. Odměna poskytnutá ve snížené výši za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nepodléhá zdanění daní z příjmů ze závislé činnosti ani odvodu pojistného na důchodové pojištění a na zdravotní pojištění.

K části třicáté páté - změna rozpočtových pravidel

K čl. LVI

K bodu 1 (§ 6 odst. 1 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v odstranění poznámky pod čarou odkazující na k 1. 1. 2011 zrušený zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 2 (§ 6 odst. 1 písm. i))

Jedná se o legislativně-technickou úpravu, která navazuje na nové znění § 9 zákona o daních z příjmů, který v souladu se soukromoprávní terminologií upravuje příjmy z nájmu (a nikoli pronájmu) jako dosud.

K části třicáté šesté – změna zákona o integrovaném záchranném systému

K čl. LVII

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazen pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn, jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu.

K části třicáté sedmé - změna zákona o odpadech

K čl. LVIII

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazen pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn, jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu.

K části třicáté osmé – změna zákona o myslivosti

K čl. LIX

Jedná se o legislativně-technickou úpravu, která navazuje na nové znění § 9 zákona o daních z příjmů, který v souladu se soukromoprávní terminologií upravuje příjmy z nájmu (a nikoli pronájmu) jako dosud.

K části třicáté deváté - změna zákona o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu

K čl. LX

K bodu 1 (§ 6 odst. 2)

Z důvodu jednoznačnosti, zachování právní jistoty a provázanosti daňových zákonů s novým občanským zákoníkem, resp. s návrhem zákona o zvláštních řízeních soudních se navrhuje terminologická záměna pojmu „právní úkon“ za pojem „právní jednání“ a užití pojmu „řízení o pozůstalosti“.

K bodu 2 (§ 27 odst. 2 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 nového občanského zákoníku, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 3 (§ 27 odst. 3 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 nového občanského zákoníku, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K bodu 4 (§ 27 odst. 3 písm. e))

Navrhuje se vypustit úprava převzatá ze stávajícího občanského zákoníku, podle níž se rozlišuje sídlo podnikající právnické osoby a místo podnikání podnikatele, který je osobou fyzickou. Podle nového občanského zákoníku se pro obě kategorie podnikatelů bude používat institut sídla (§ 429). Dále je třeba zohlednit skutečnost, že nový občanský zákoník z důvodu vícevýznamového pojímání pojmu „podnik“ v soukromém, veřejném i komunitárním právu od jeho používání upouští. Tento pojem nahrazuje pojmem „obchodní závod“, ale pouze v těch případech, ve kterých se jedná o věcnou shodu s vymezením obchodního závodu. Současně doplňuje pojem „organizační složka“ používaný ve spojení s pojmem „podnik“ pojmem „pobočka“ (srov. § 502 a 503 nového občanského zákoníku).

K bodu 5 (§ 27 odst. 3 písm. f))

Nový občanský zákoník z důvodu vícevýznamového pojímání pojmu „podnik“ v soukromém, veřejném i komunitárním právu od jeho používání upouští. Tento pojem nahrazuje pojmem „obchodní závod“, ale pouze v těch případech, ve kterých se jedná o věcnou shodu s vymezením obchodního závodu. Současně doplňuje pojem „organizační složka“ používaný ve spojení s pojmem „podnik“ pojmem „pobočka“ (srov. § 502 a 503 nového občanského zákoníku).

K bodu 6 (§ 27 odst. 3 písm. f))

Nový občanský zákoník z důvodu vícevýznamového pojímání pojmu „podnik“ v soukromém, veřejném i komunitárním právu od jeho používání upouští. Tento pojem nahrazuje pojmem „obchodní závod“, ale pouze v těch případech, ve kterých se jedná o věcnou shodu s vymezením obchodního závodu. Současně doplňuje pojem „organizační složka“ používaný ve spojení s pojmem „podnik“ pojmem „pobočka“ (srov. § 502 a 503 nového občanského zákoníku).

K bodu 7 (§ 31 odst. 1 písm. a))

Navrhovaná legislativně technická změna navazuje na § 77 nového občanského zákoníku, kde se jménem člověka rozumí osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.

K čl. LXI

Rekodifikací soukromého práva došlo ke změně terminologie, obsahu některých institutů soukromého práva či zavedení některých zcela nových v českém právním řádu dosud neznámých institutů. Zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů přizpůsobuje právní úpravu v oblasti daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění těmto rozsáhlým změnám v oblasti soukromého práva.

Na základě přechodných ustanovení zejména nového občanského zákoníku se některé skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (a souvisejících předpisů) budou řídit ustanoveními právních předpisů ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, a to včetně právních předpisů, které se účinností nového občanského zákoníku a souvisejících předpisů zcela zrušují. Některé také budou díky přechodným ustanovením moci na základě takových právních předpisů nadále vznikat.

Uvedením výčtu „skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva“ přechodné ustanovení uchopuje vše to, co je upraveno soukromým právem.

Hovoří-li tedy ustanovení o „skutečnostech“ soukromého práva, jde s ohledem na to, že jsou právem reflektovány, o právní skutečnosti. Právními skutečnostmi dle doktríny mohou být právní jednání, právní události, protiprávní jednání či protiprávní stavy, tedy všechny okolnosti, se kterými právní norma spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu.

Pojem „poměry“ byl v ustanovení užit s ohledem na dikci přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (srov. § 3028 nového občanského zákoníku). Není však jednoznačné, zda pojem „právní poměry“ použitý v novém občanském zákoníku zcela vystihuje záměr zákonodárce. Pojem „právní poměr“ bývá zpravidla používán jako synonymum pojmu „právní vztah“. Právní vztah, nebo-li právní poměr, je dle doktríny společenský vztah upravený právem. Obsah právního vztahu tvoří subjektivní práva a povinnosti. Právní názory na to, zda práva a povinnosti musí být vždy obsahem právního vztahu, nebo zda mohou existovat i práva a povinnosti z žádného právního vztahu nevyplývající, však nejsou jednotné. S ohledem na tuto skutečnost byly v přechodném ustanovení z důvodu právní jistoty výslovně uvedeny také „vztahy“, „práva“ a „povinnosti“. Taktéž z důvodu právní jistoty přechodné ustanovení výslovně zmiňuje i zbývající prvky právního vztahu, tedy subjekty právního vztahu (strany právního vztahu, mezi kterými daný vztah existuje) a předměty právního vztahu (čeho se daný vztah týká).

Nestanoví-li zákon jinak, budou se skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva řídící se i ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj, také ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku) právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídit stejným daňovým režimem, jaký je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanoven pro skutečnosti, poměry, vztahy, subjekty, předměty, práva a povinnosti soukromého práva podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které jsou jim svou povahou a účelem nejbližší.

Obrat „nestanoví-li zákon jinak“ z důvodu právní jistoty zdůrazňuje subsidiaritu tohoto přechodného ustanovení. Přechodné ustanovení je subsidiární vůči celé úpravě zákona č. 440/2003 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a upravuje tedy pouze takové situace, které zákon č. 440/2003 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neupravuje výslovně v ustanoveních jiných. Pochopitelně se subsidiarita přechodného ustanovení uplatní také vůči úpravě daňového řádu.

K části čtyřicáté - změna zákona o podpoře výstavby družstevních bytů

K čl. LXII

V souvislosti s rekodifikací soukromého práva došlo k terminologickým změnám, které bylo nezbytné promítnout do názvů jednotlivých druhů daní tvořících daňovou soustavu České republiky a v souvislosti s tím i do názvů existujících, ale i připravovaných, daňových zákonů. Následně se tato změna provádí i v rámci navazujícího ustanovení zákona o podpoře výstavby družstevních bytů.

K části čtyřicáté první - změna zákona o životním a existenčním minimu

K čl. LXIII

K bodu 1 (§ 7 odst. 1 písm. b))

Ustanovení § 7 odst. 1 písm. b) navazuje na právní úpravu obsaženou v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, která řadí funkční požitky pod příjmy ze

závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 2 (§ 7 odst. 1 písm. b))

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazen pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn, jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 3 (§ 7 odst. 1 písm. e))

Jedná se o legislativně-technickou úpravu, která navazuje na nové znění § 9 zákona o daních z příjmů, který v souladu se soukromoprávní terminologií upravuje příjmy z nájmu (a nikoli pronájmu) jako dosud.

K bodu 4 (§ 7 odst. 1 závěrečná část ustanovení)

Odstraňuje se nepřesnost v dvojím názvu systému zdravotního pojištění. Již zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, byl zaveden termín veřejné zdravotní pojištění a v přechodném ustanovení § 56 odst. 3 je již od roku 1997, kdy tento zákon nabyl účinnosti, uvedeno, že kde se v jiných právních předpisech používá pojmu „všeobecné zdravotní pojištění", rozumí se tím „veřejné zdravotní pojištění“.

K bodu 5 (§ 7 odst. 2 písm. h) bod 1)

Ustanovení § 7 odst. 2 písm. h) bod 1 navazuje na právní úpravu obsaženou v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K bodu 6 (§ 7 odst. 2 písm. h) bod 3)

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 7 (§ 7 odst. 2 písm. h) bod 6)

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 8 (nadpis § 8)

Navrhovaná úprava reaguje na změnu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je pojem „příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti“ nahrazen pojmem „příjmy ze samostatné činnosti“. Věcný rozsah příjmů podle § 7 zůstává nezměněn, jedná se tedy pouze o legislativně technickou úpravu.

K části čtyřicáté druhé - změna zákona o pomoci v hmotné nouzi

K čl. LXIV

Ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) navazuje na právní úpravu obsaženou v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků se podřazuje režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

K části čtyřicáté třetí – změna zákona o dani z přidané hodnoty

K čl. LXV

Předmětem této změny je návrh na úpravu ručení za neuhrazenou daň z přidané hodnoty v případě poskytnutí úplaty na jiný než správcem daně zveřejněný bankovní účet (srov. § 109 odst. 2 písm. c) zákona o dani z přidané hodnoty). Hlavním cílem navržené úpravy je omezení vzniku ručení za nezaplacenou daň z přidané hodnoty pouze na případy, kdy úplata za zdanitelné plnění překročí dvojnásobek částky podle zákona upravujícího omezení plateb v hotovosti, tedy 700 000 Kč. Tímto opatřením bude vznikat ručení v těch případech, ve kterých je namístě zvýšená obezřetnost z důvodu zvýšeného rizika neodvedení daně z přidané hodnoty a potenciálních negativních dopadů na příjmy veřejných rozpočtů. Toto ručení zavedené zákonem č. 502/2012 Sb. bylo jedním z těch opatření, která si vytýčila za cíl boj s daňovými úniky. Nebylo jeho cílem zaměřit se na případy běžného obchodního styku.

Podle navržené úpravy vznikne příjemci zdanitelného plnění ručení podle § 109 odst. 2 písm. c) zákona o dani z přidané hodnoty pouze tehdy, pokud budou splněny dvě podmínky. První podmínkou je poskytnutí úplaty za zdanitelné plnění zcela nebo zčásti bezhotovostním převodem na jiný účet než účet poskytovatele zdanitelného plnění, který je správcem daně zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup (tuto podmínku obsahuje i stávající znění § 109 odst. 2 písm. c) zákona o dani z přidané hodnoty). Druhou podmínkou, vztahující se k úplatě za zdanitelné plnění, je překročení dvojnásobku částky podle zákona upravujícího omezení plateb v hotovosti, při jejímž překročení je stanovena povinnost provést platbu bezhotovostně (jedná se o nově navrženou podmínku). Pro vznik tohoto ručení budou muset být obě tyto podmínky splněny kumulativně.

Úplatou je zde nutné chápat vše, co bylo za zdanitelné plnění poskytnuto, a to bez ohledu na to, na kolik částí byla úplata rozdělena. Zákon o dani z přidané hodnoty ve svých ustanoveních používá pojem „úplata“ jako celková úplata za zdanitelné plnění (srov. § 36 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty). Toto ustanovení není výjimkou a pojem „úplata“ v sobě zahrnuje celkovou částku za zdanitelné plnění poskytnuté příjemci.

Pro vznik ručení je irelevantní, zda je úplata poskytnuta celá bezhotovostním převodem, či částečně v hotovosti a částečně převodem bezhotovostním. Zkoumá se totiž vždy úplata v celkové výši. Příjemce tedy bude ručit i v případě, kdy úplatu za zdanitelné plnění ve výši 800 000 Kč poskytne částečně ve výši 350 000 Kč v hotovosti a ve výši 450 000 Kč bezhotovostním převodem na účet.

Částka stanovená pro vznik ručení je zvolena z několika důvodu. Prvním z nich je přihlédnutí k výši částky stanovené v § 4 odst. 1 zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů, tedy ve výši 350 000 Kč. Stanovením částky na dvojnásobek výše částky uvedené v zákoně upravujícího omezení plateb v hotovosti je zaručeno, že úhrada zdanitelného plnění rozložená do částek nižších, než je limit pro bezhotovostní platby (tj. 350 000 Kč), by musela probíhat alespoň ve 3 po sobě jdoucích dnech. Takto dlouhý časový horizont pro úhradu za zdanitelné plnění by měl být dostatečně demotivující pro účelové rozkládání úplat, které by vedlo k cílenému obcházení ručení. Z legislativně technického hlediska je tato částka stanovena slovním odkazem tak, aby při jakékoliv změně částky v zákoně o omezení plateb v hotovosti došlo i ke změně výše částky v ustanovení § 109 odst. 2 písm. c) zákona o dani z přidané hodnoty, a to opět ve stejném poměru (dvojnásobku). Druhým důvodem je již výše zmiňované vyšší riziko neodvedení daně z přidané hodnoty u vyšších částek a potenciální negativní dopady na příjmy veřejných rozpočtů.

K části čtyřicáté čtvrté – zrušovací ustanovení

K čl. LXVI

V důsledku inkorporace obsahu vyhlášky přímo do zákona o dani z nemovitých věcí, se navrhuje zrušit vyhláška č. 12/1993 Sb.

K části čtyřicáté páté - účinnost

K čl. LXVII

Navrhuje se, aby tento zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2014. Toto datum nabytí účinnosti je pevně spjato s datem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Vzhledem k tomu, že tento zákon reaguje na rekodifikaci soukromého práva, není možné, aby se data účinnosti všech uvedených zákonů lišila. Výjimkou je část čtyřicátá třetí, u níž se navrhuje účinnost dřívější, a to k prvnímu dni kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení. Důvody pro dřívější nabytí účinnosti jsou uvedeny v odůvodnění k této části návrhu zákona.

V Praze dne 17. dubna 2013

RNDr. Petr Nečas, v.r.
předseda vlády

Ing. Miroslav Kalousek, v.r.
ministr financí